T.C.
DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
GÜZEL SANATLAR ENSTİTÜSÜ
FİLM TASARIMI ANASANAT DALI
DOKTORA TEZİ

TELEVİZYONDAKİ ŞİDDETİN ÇİZGİ FİLMLER YOLU İLE OKUL ÖNCESİ ÇOCUKLARA ETKİSİ

Hazırlayan
Özgür ÖZEN

Danışman
Yrd. Doç. Dr. Faik KARTELLİ

İZMİR /2015

YEMİN METNİ

Doktora tezi olarak sunduğum "Televizyondaki Şiddetin Çizgi Filmler Yoluyla Okul Öncesi Çocuklara Etkisi" adlı çalışmanın, tarafımdan, bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yardıma başvurmaksızın yazıldığını ve yararlandığım eserlerin bibliyografyada gösterilenlerden oluştuğunu, bunlara atıf yapılarak yararlanılmış olduğunu belirtir ve bunu onurumla doğrularım.

Özgür ÖZEN

21.10.2017

TUTANAK

Dokuz Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü' nün ..01/04/2015.. tarih ve ..7..... sayılı toplantısında oluşturulan jüri, Lisansüstü Öğretim Yönetmeliği'nin ..35..... Maddesine göre Film Tasarımı Ana Sanat Dalı Doktora öğrencisi Özgür ÖZEN'in **" Televizyondaki Şiddetin Çizgi Filmler Yoluyla Okul Öncesi Çocuklara Etkisi "** konulu tezi incelenmiş ve aday ..11/11/2015.. tarihinde, saat ....10.30....' da jüri önünde tez savunmasına alınmıştır.

Adayın kişisel çalışmaya dayanan tezini savunmasından sonra ..90..... dakikalık süre içinde gerek tez konusu, gerekse tezin dayanağı olan ana sanat dallarından jüri üyelerine sorulan sorulara verdiği cevaplar değerlendirilerek tezin ..başarılı.... olduğuna oy ..birliği... İle karar verildi.

BAŞKAN
Yard.Doç.Dr. Fatih KANTÜRK

ÜYE
Prof. Dr. Alev F. PARSA

ÜYE
PROF.DR. AYLIN GÖZÜTOK

ÜYE
Doç.Dr. Mehmet KARTAL

ÜYE
Yrd.Doç.Dr. Recep TARAN

YÜKSEKÖĞRETİM KURULU DÖKÜMANTASYON MERKEZİ
TEZ/ PROJE VERİ FORMU

Tez/Proje No: Konu Kodu: Üniv. Kodu:

- Not: Bu bölüm merkezimiz tarafından doldurulacaktır.

Tez/Proje Yazarının
Soyadı: ÖZEN **Adı:** Özgür

Tezin/Projenin Türkçe Adı: Televizyondaki Şiddetin Çizgi Filmler Yoluyla Okul Öncesi Çocuklara Etkisi

Tezin/Projenin Yabancı Dildeki Adı: Effect of Pre-School Children Through Violence on TV Cartoons

Tezin/ Projenin Yapıldığı
Üniversitesi: DEÜ **Enstitü:** GSE **Yıl:**2015
Diğer Kuruluşlar:

Tezin / Projenin Türü:
Yüksek Lisans: ☐ **Dili:** Türkçe
Doktora: ■ **Sayfa Sayısı:** 408
Tıpta Uzmanlık: ☐ **Referans Sayısı:** 268
Sanatta Yeterlilik: ☐

Tez/Proje Danışmanlarının

Unvanı: Yrd. Doç. Dr. **Adı:** Faik **Soyadı:** KARTELLİ

Türkçe Anahtar Kelimeler:	**İngilizce Anahtar Kelimeler:**
1- Çocuk Algısı	**1-** Children's Perception
2- Okul Öncesi Çocuk	**2-** Children Preschool
3- Çizgi Film	**3-** Children and Cartoon
4- Televizyonda Şiddet	**4-** TV Violence
5- Televizyonun Etkisi	**5-** Impact of Television

Tarih: 21.10.2015
İmza:

Tezimin Erişim Sayfasında Yayınlanmasını İstiyorum Evet Hayır ■

ÖZET

Televizyonun etkileri arasında en çok durulan konu şiddettir. Çocuk programlarının %61'i şiddet içermektedir. Çizgi filmlerdeki şiddet oranı daha fazladır. Televizyondaki şiddet ile çocukların şiddete yönelik davranışları arasında ilişki vardır. Yapılan araştırmalara göre, çocukların televizyonda gördükleri olumlu ve olumsuz davranışları öğrendikleri ve denedikleri görülmüştür.

Okul öncesi çocuklar televizyona araştırmacı gözüyle bakmaktadırlar. İzledikleri görüntüleri anlamlandırmaya çalışırlar. Genellikle ilgileri karakterlerin, sahnelerin hızlı değişimi ve şiddet üzerinedir. Televizyonda çocuklara gösterilen çizgi filmlerde şiddet göklere çıkarılmaktadır. Ayrıca kurban ve şiddet uygulayana yönelik sonuçlar görülmemektedir. Okul öncesi dönemde görülen düş ve gerçekliğin bulanıklaşması, çizgi filmlerdeki şiddetin eleştirel yaklaşımla izlenmesini zorlaştırmaktadır.

Günümüzde çizgi filmlerde karakterler ya iyi ya da kötüdür. Kötü karakterin iyi karakter haline geleceği, bunun doğru olduğu vurgulanmamaktadır. Kötü olan kötülük için savaşmaktadır. Sorunlar şiddet kullanılarak ya da kötülük yapılarak halledilmektedir. Çizgi filmlerde gerçekte olmayan olaylar anlatılmaktadır. Çocuklar dünyayı öyle algılamaktadırlar. Örnek olarak; örümcek adamın uçması, şekil değiştiren yaratıklar vb.

Çizgi filmlerde ana karakter kurbanı oynamaktadırlar. Ana karakter her haksızlığa uğradığında ya da problemlerini çözmek için şiddete başvurmaktadır. Bu yolu kullanarak kötülerle savaşan iyiler her zaman kazanmaktadır. Böylelikle şiddet her zaman kullanılan iyilerin kazanmasında gerekli olan bir faktördür. Bu yüzden şiddetin kullanılması normal olarak gösterilmekte ve kanıksanmaktadır.

Medyadaki şiddetten etkilenen okul öncesi çocuklarda, kendilerinin de şiddet kurbanı olabileceklerini düşünmekte korku ve kaygı duymaktadırlar. Bu

çocuklarda ağlama sıklığı, saldırganlık eğilimi, uyku bozuklukları, benlik değerinde düşme, dikkatini odaklaştırma sorunları ve depresyon eğilimi artmaktadır.

Şiddet saldırganlıkla bağlantılı bir davranış biçimidir. Yapılan araştırmalara göre küçük çocukların şiddet içerikli televizyon ve film izlemeleri arasında saldırgan davranışlar arasında bağlantı görülmüştür.

Televizyonda şiddet ile ilgili bir araştırmaya göre bütün programların % 60'ında, çocuklar için yapılmış dizilerin % 70'i şiddet içermektedir. Ayrıca her on filmden dokuzunda şiddet vardır. Bu yoğun şiddet bombardımanından çocuklarımızı korumak için modeller oluşturulmalı ve eğitimler verilmelidir.

ABSTRACT

Violence is the most emphasised influence of television. 61% of children's television series include violence. The rate of violent content is even higher in cartoons. There is a relation between violence on television and violent behaviour among children. According to relevant studies, children learn and try any positive and negative behaviour they see on TV.

Preschoolers see television through the eyes of a researcher. They try to give a meaning to images they watch. Their interest concentrates on rapid change of characters, scenes, as well as on violence. Cartoons for children on televisions magnify the violence. Besides, these programmes show no consequences regarding victims or enforcers of violence. Blurriness between dream and reality in preschool period complicates monitoring of the violence in cartoons through a critical approach.

Today, cartoon characters are either good or evil. There is no emphasis that an evil character will become good, or that this is the right path. The evil fights for evil. Violence and evil are methods for solution of problems. Cartoons relate incidents that are not existent in reality. Accordingly, children perceive the world as is shown, a world which includes motives such as flying spider man or transforming creatures etc.

Protagonists in cartoons act as victims. The protagonist applies violence whenever he is subject to an injustice or wants to solve a problem. In this respect, the good, who fight the evil, always win. Therefore, violence becomes a factor necessary for triumph of the good. Consequently, use of violence is shown as ordinary and taken for granted.

Preschoolers under influence of the violence in media feel fear and anxiety because they think they can also be subject to violence. Frequent crying spells,

tendency for aggression, sleep disorders, decrease in self-worth, attention deficits and inclination for depression become more common among such children.

Violence is a manner of behaviour related with aggression. Pursuant to relevant studies, there is a connection between violent television series and films and aggressive behaviours by children.

According to a study on violence on television, 60% of all television programmes and 70% of children's television series include violence. Moreover, nine of every ten films incorporate violence. Due patterns should be established and related education should be provided so as to protect our children from such a bombardment of violence.

ÖNSÖZ

Bu tezin hazırlanması sırasında, yoğun bir literatür taraması içerisinde Türkçe ve yabancı makaleler, kitaplar, dergiler, gazeteler, tezler ve internet kaynakları taranmış yorumlama yapılmıştır. Doktora tezi olarak hazırladığım bu çalışmada değerli görüş ve katkılarından dolayı danışman hocam Yrd. Doç. Dr. Faik Kartelli başta olmak üzere, tez izleme jürimde yer alan hocalarıma, Dokuz Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi'ndeki değerli hocalarıma, sıkıntılı anlarımda yönlendirmeleriyle bana destek olan Süleyman Demirel Üniversitesi Teknik Bilimler Meslek Yüksek Okulu'ndaki iş arkadaşlarıma, destekleriyle beni yüreklendiren aileme, çalışmanın her aşamasında, en zor anlarımda bana destek olan eşim Tangül Aytur Özen, oğlum Berk Özen ve kızım İdil Özen'e teşekkürü bir borç bilirim.

Özgür Özen

İÇİNDEKİLER

TELEVİZYONDAKİ ŞİDDETİN ÇİZGİ FİLMLER YOLU İLE OKUL ÖNCESİ ÇOCUKLARA ETKİSİ

Sayfa

YEMİN METNİ ii
TUTANAK iii
YÜKSEKÖĞRETİM KURULU DÖKÜMANTASYON MERKEZİ TEZ/ PROJE VERİ FORMU iv
ÖZET v
ABSTRACT vii
ÖNSÖZ ix
İÇİNDEKİLER x
TABLOLAR LİSTESİ xiii
GÖRÜNTÜLER LİSTESİ xiv
GİRİŞ 1

BÖLÜM I

ÇOCUK ALGISI VE ÇİZGİFİLM

I.1. Çocuk Algısı 12
I.1.1. Algı 12
I.1.2. Algılama 15
I.1.3. Görsel Algılama 17
I.1.4. Okul Öncesi Çocuk ve Özellikleri 19
I.1.4.1. Okul Öncesi Dönem 19
I.1.4.2. Okul Öncesi Dönemde Çocuğun Temel Gereksinimleri 23
I.1.4.3. Okul Öncesi Dönemin Genel Özellikleri 28
I.1.4.4. Okul Öncesi Dönemde Çocuğun Gelişimsel Özellikleri 30
I.2. Çocuk ve Çizgi Film 44
I.3. Çizgi Filmlerin Özellikleri 52
I.4. Tematik Çocuk Kanalları 57

BÖLÜM II

TELEVİZYONUN ETKİ MEKANİZMASI

II.1. Televizyonun Etkisi 72
II.1.1. Televizyonun Çocuklara Etkisi 72
II.1.2. Çizgi Filmlerin Çocuklara Etkisi 100
II.2. Televizyonda Şiddet 107
II.2.1. Şiddetin Tanımı 107
II.2.2. Şiddetin Türleri 111
II.2.3. Şiddet ve Saldırganlık 115
I.2.4. Televizyon ve Şiddet 119
II.2.5. Çizgi filmlerde Şiddet 142
II.3. Televizyonda Şiddet ile İlgili Araştırmalar 147
II.4. Televizyondaki Şiddetin Çocuklar Üzerine Etkisi 163
II.5. Televizyondaki Şiddetten Çocukların Korunmasında Kullanılan Mekanizmalar 170
II.5.1. Sınırlandırma 170
II.5.2. Sınıflandırma- Akıllı İşaretler 171
II.5.3. Medya Okuryazarlığı 177
II.5.4. Teknolojik Aygıtla İzleyici Blokesi: V- Chip 180

III. BÖLÜM

ÇOCUK KANALLARINDAN SEÇİLEN ÇİZGİ FİLMLERDE ŞİDDET DURUMUNUN İNCELEMESİ

III.1. Metodoloji 182
III.2. Analizi Yapılan Çizgi Filmler 183
III.2.1. Cartonnetwork Kanalından Seçilen Ve Analizi Yapılan Çizgi Filmler 184
III.2.2. Disneychannel Kanalından Seçilen Ve Analizi Yapılan Çizgi Filmler 224
III.2.3. Minikaçocuk Kanalından Seçilen Ve Analizi Yapılan Çizgi Filmler ... 268
III.2.4. Minikago Kanalından Seçilen Ve Analizi Yapılan Çizgi Filmler 292
III.2.5. Planet Çocuk Kanalından Seçilen Ve Analizi Yapılan Çizgi Filmler ... 319
III.2.7. Yumurcak Tv Kanalından Seçilen Ve Analizi Yapılan Çizgi Filmler .. 366
III.3. Bulgular 379
SONUÇ 383

KAYNAKÇA 385
EKLER 406
Özgeçmiş

TABLOLAR LİSTESİ

Sayfa

Tablo 1. Gelişim Dönemleri....35
Tablo 2. Türkiyede İzlenen TV Çocuk Kanalları....71
Tablo 3.Çalışmada Yer Alan Tv Çocuk Kanalları....379
Tablo 4. Çalışmada Yer Alan Çocuk Kanallarının Yapım Türleri....379
Tablo 5. Analiz Yapılan Çizgi Filmlerde Şiddet Varlığının İncelenmesi....380
Tablo 6. Şiddet Görülen Çizgifilmlerde Yapım Türleri....380
Tablo 7. Analiz Yapılan Çocuk Kanallarında Şiddet İçeren Çizgifilm Sayılarının İncelenmesi....380
Tablo 8. İzlenen Çocuk Kanallarında Görülen Şiddet Türlerinin İncelenmesi....381
Tablo 9. İzlenen Çocuk Kanallarına Göre Şiddet Türlerinin Dağılımı....381
Tablo 10. İzlenen Çizgi Filmlerde Şiddet Türlerine Göre Sürelerinin İncelenmesi....382

GÖRÜNTÜLER LİSTESİ

Sayfa

Görüntü 1. Cartoon Nertwork 65
Görüntü 2. D Çocuk 65
Görüntü 3. Disney Channel 66
Görüntü 4. Jetix 67
Görüntü 5. JOJO 67
Görüntü 6. KidsCo 68
Görüntü 7. Nickelodeon 68
Görüntü 8. TRT Çocuk 69
Görüntü 9. Yumurcak TV 70
Görüntü 10. Akıllı İşaretler 174
Görüntü 11. "Steven Universe" Çizgi Filmindeki Şiddet Görüntüleri 186
Görüntü 12. "John Bravo/Golfun Lordu" Çizgi Filmindeki Şiddet Görüntüleri 191
Görüntü 13. "Adventure Time/Üzgün Yüz" Çizgi Filmindeki Şiddet Görüntüleri 196
Görüntü 14."Gumball/ The Pressure (Baskı)" çizgi filmindeki şiddet görüntüleri 198
Görüntü 15. Ninjago/ Son Yolculuk çizgi filmindeki şiddet görüntüleri 206
Görüntü 16."Drama Adası" çizgi filmindeki şiddet görüntüleri 214
Görüntü 17. "Ben10 Omniverse/ Rad" Çizgi Filmindeki Şiddet Görüntüleri 223
Görüntü 18. "Doraemon /Önceden Yazılmış Günlük, Korkunç" Çizgi Filmindeki Şiddet Görüntüleri 228
Görüntü 19."Esrarengiz Kasaba" Çizgi Filmindeki Şiddet Görüntüleri 238
Görüntü 20. "Kalimero" Çizgi Filmindeki Şiddet Görüntüleri 241
Görüntü 21. "Muhteşem Örümcek Adam" Çizgi Filmindeki Şiddet Görüntüleri 251
Görüntü 22. "Lanfeust Ve Sihirli Madalyon" Çizgi Filmindeki Şiddet Görüntüleri 256
Görüntü 23. Fineas Ve Förb/ Bustville İçin Son Tren Çizgi Filmindeki Şiddet Görüntüleri 262
Görüntü 24. Jake Ve Varolmayan Ülkenin Korsanları/Mercan Koyunu Kurtarıyoruz Çizgi Filmindeki Şiddet Görüntüleri 267
Görüntü 25. "Dong dong/ Dancing Machine" Çizgi Filmindeki Şiddet Görüntüleri 270

Görüntü 26. “Sevimli Ayıcıklar (Care Bears)” Çizgi Filmindeki Şiddet Görüntüleri .278
Görüntü 27. “Günün Dinazoru” Çizgi Filmindeki Şiddet Görüntüleri 280
Görüntü 28. “Babar And The Adventures Of Badou / (Rüzgar Koşucuları)” Çizgi Filmindeki Şiddet Görüntüleri 291
Görüntü 29. “Dong Dong/ Mosquito” Çizgi Filmindeki Şiddet Görüntüleri.....292
Görüntü 30. “Fish Ve Chips / Kedi Oyunu” Çizgi Filmindeki Şiddet Görüntüleri 297
Görüntü 31. “Max Steel” Çizgi Filmindeki Şiddet Görüntüleri 299
Görüntü 32. “Ayşegül/ 7. Bölüm Sıkı Bir Çalışma” Çizgi Filmindeki Şiddet Görüntüleri 304
Görüntü 33. “Tenkai Şövalyeleri/ Dördün Gücü” Çizgi Filmindeki Şiddet Görüntüleri 312
Görüntü 34. “Yemek Laboratuvarı/ Meydan Okuyorum”Çizgi Filmindeki Şiddet Görüntüleri 314
Görüntü 35. “Koyun Shaun/ Mower Mouth” Çizgi Filmindeki Şiddet Görüntüleri.....316
Görüntü 36. “Oscar Çöllerde” Çizgi Filmindeki Şiddet Görüntüleri.....318
Görüntü 37. “RGG Ayas / Kuzey Ne Tarafta“ Çizgi Filmindeki Şiddet Görüntüleri ..322
Görüntü 38. “Scooby Doo / Gölgelerin Rehinesi” Çizgi Filmindeki Şiddet Görüntüler 333
Görüntü 39. Süper Köpek Kriptonun Macerası / Bir Günlük Kaçış” Çizgi Filmindeki Şiddet Görüntüleri.....344
Görüntü 40. “Mia Ve Ben/ Herşeyi Bilen Bayan” Çizgi Filmindeki Şiddet Görüntüsü 348

GİRİŞ

İnsanlar duyu uyaranlarının % 70'ini göz ile sağlamaktadırlar. Görsel algılama genelden özele, bütünden parçaya, somuttan soyuta doğru geliştiği kabul edilmektedir. Görsel algılama yetenekleriyle çocuklar çevreden aldıkları duyumlarla zihinsel yapılar oluşturup her yeni uyaranla zihinde değişen yapıları yeniden düzenlemektedir.

Yaşça küçük olan çocukların hayatında, televizyon izleme bir çeşit görsel deneyimdir. Televizyonun okul öncesi ve okul çağı çocukları için anlamı farklıdır. Okul öncesi çocuklar için okuma yazma bilmedikleri için televizyon farklı anlam taşırken okul çağı çocukların okuma yazma bilmeleri nedeniyle daha farklı bir anlam taşır.

Bir TV programındaki görüntünün ortalama uzunluğu, bir yerde üç ile dört saniye, ticari bir programda ise iki ile üç saniye arasındadır. Bu TV izlemenin, ertelenmiş analitik kodlamayı değil anlık örüntüsel anlamayı gerektirdiğini göstermektedir.

Yapılan bir çalışmada 4-7-10 yaşlarındaki çocuklara 20 dakikalık bir peri masalı gösterilmiş ve çocuklar filmi gördükten sonra öyküyü kavrayışları test edilmiştir. Buna göre 4 yaş çocuklarının % 20'sinin öykü çizgisini anladıkları ortaya konurken daha büyük yaştaki çocukların kavrayışlarının oldukça üstün olduğu anlaşılmıştır.

Algılama perspektifi, benimseme hızı, gerçek arasındaki farkın ayırt edilmemesi gibi nedenlerle çocuğun televizyon başta olmak üzere kitle iletişim araçlarından gelen iletilerden daha fazla etkilenmelerine neden olmaktadır.

Okul öncesi dönem çocuk gelişiminin en hızlı ve en kritik yılları olup insan hayatının diğer dönemlerinin temelini oluşturmaktadır. Okul öncesi dönemde temeli atılan beden sağlığı ve kişilik yapısının, ileri yaşlarda yön değiştirme ve aynı kalma şansı çok yüksektir. Bu nedenle bu dönemin sağlıklı ve bilinçli anlamlı bir şekilde

geçirilmesi oldukça önemlidir. Yaşamın ilk yıllarında daha çok fiziksel gelişim ağırlıkta iken, daha sonra kişilik gelişimi önem kazanabilir.

Okul öncesi dönemde çocuk artık televizyon izleyicisi konuma gelmiştir. Çizgi filmler çocuğun televizyonla temasında en etkili kanaldır. Çizgi filmlerdeki olayların gerçekleşme biçimi gerçek hayatla örtüşmemektedir. Çizgi filmler gerçek insani durumları dönüştürerek bir sunumda bulunurlar. Tasarlanan karakterler ve yaratılan hayal gücü ile oluşan bu kendine özgü dünya izleyici ile bütünleşir. Özellikle çocuklar birçok kez çizgi kahramanlarla kendini özdeşleştirmiştir. Bu durum çizgi filmlerin etkileyiciliğini ortaya koymaktadır. Erkekler için çizgi filmlerde bilinç düzeyinde şiddet mesajı verilirken, kız çocukları için çizgi filmlerde cinsellik, açıklık, alışveriş kültürü aşılanmaktadır.

0-2 yaş çocukların herhangi bir filmi izlemesi doğru değildir. 2-7 yaş arası çocuğun bir çizgi film başında geçirebileceği süre 40 dakika olmalıdır. Çocuklar günde 2-3 saat çizgi film izliyorsa, bu çocuğun gelişimi açısından olumsuzdur.

Günümüzde çizgi filmler vasıtasıyla kültürel kodlar küçüklere ve büyüklere farklı araçlarla ve yoğunlukta verilmektedir. Çocuklara kültür aktarımı için batılı ülkelerde çizgi filmler kullanılmaktadır. Türk kültürünün aktarılması için kullanılan çizgi film örneklerinden birisi de pepedir.

Televizyonda çocuklara yönelik programlardaki çizgi filmlerde ve filmlerde de şiddet öğeleri çok fazladır. ABD'deki çocuk programlarında şiddete dayalı çizgi filmlerin uzun süredir televizyonlarda oynadığı görülmektedir.

Okul öncesi çocukları en fazla şiddete yönelik çizgi filmler etkilemektedir. Çünkü şiddete yönelik çizgi filmler görsel yönden daha hareketli, etkileyicidir. Şiddet içeren çizgi film izleyen çocukların bunu arkadaşlarıyla olan ilişkilerinden oyunlarına kadar yansıttıkları görülmektedir. Çizgi film karakterleri, duygudan uzak, karşısındakine acı çektirmekten hoşlanan karakterler haline gelmektedir. Çizgi film sahnelerinde gerçek dünyada olmayan sahnelere yer verilmektedir. Çocuğunda bazen dünyayı öyle zannetmesine neden olabilmektedir. Çizgi filmlerde temel karakterler çoğu

zaman kurbanı ya da kurbanları oynamaktadır. Temel karakter her haksızlığa uğradığında problemi halletmek için şiddete başvurmakta ve başvurduğu şiddet karakterin tek alternatifiymiş gibi gösterilmektedir. Sonunda bu yolu kullanarak kazananda hep iyiler olmaktadır. Dolayısıyla tek çözüm yolunun şiddet kullanmak olduğunu bu durumda, iyilerin şiddet kullanması normalleşmekte ve kanıksanmaktadır.

Özel kanalların artmasıyla tematik kanallar ortaya çıkmış, çocuk kanallarının sayısı artmıştır. Bilinçli olarak seçilen çizgi filmler, çocuk gelişimine olumlu yönde etki yapmaktadır. Okul öncesi çocuklara yönelik çizgi filmlerin dikkatli seçilmesi gerekmektedir. Olumlu özellikler taşıyan çizgi filmler çocukları olumlu yönde etkileyecektir. Şiddet içeren; kavga, dövüş sahneleri ağırlıklı çizgi filmler ise, okul öncesi çocukların ileriki yaşlardaki gelişimine olumsuz yönde etkili olabilecektir.

Tematik yayıncılığın en yaygın kullanıldığı yöntem hedef kitle belirlemek ve bu hedef kitle doğrultusunda yayın içeriği oluşturmaktır. Bu alanda etkiye en açık izleyici kesim çocuklardır. Çocuklara yönelik yayın yapan kanallar her zaman izleyici bulmaktadırlar. Bu kanallara izleyiciler arasında çocuklar olduğu gibi, çocukların ne izlediğini merak eden ebeveynlerde bulunmaktadır.

Türkiye'de çocukların yetişkin programları izlemeye meyilli olduğu düşünülmektedir. Bunun sebebi olarak çocuklara yönelik kanalların daha az izleniyor olması gösterilir. Ancak bu, çocuk kanallarının tamamen çocuğun gelişimini olumlu yönde etkileyecek içerikte program yaptığı anlamına gelmez. Çocuk kanallarında da olumsuz öğeler yer alabilir.

Çocuklar farklı yaş gruplarında farklı gelişimler gösterdikleri için onların farklı dönemlerdeki zihinsel gelişimine uygun çeşitli programların hazırlanması gerekmektedir. Bu bakımdan çocuklara yönelik oluşturulacak kanallar onların bilgi seviyesini arttıran becerilerini geliştiren nitelikte olmalıdır.

Son yıllarda tematik çocuk kanallarının reyting sıralamasında da çocuk kanallarının izlenme oranlarının diğer tematik kanallara göre daha yüksek olduğu görülmektedir.

Televizyon çeşitli yaş gruplarındaki insanları etkilemekte, yaşam tarzlarını şekillendirmektedir. Günümüzde televizyon her ortamda bulunmaktadır. Televizyona alternatif internetin varlığı kabul edilse de televizyonun yaygınlığı daha fazladır.

Televizyon her şeyi, herkes için farklılaşmadan sunmaktadır. Bu, televizyonun çocuk ve yetişkin kategorileri arasında ayrım yapmadığını göstermektedir. Televizyonun biçimsel özelliklerini anlamak için eğitim görmek gerekmemektedir. Televizyon izleyiciden karmaşık zihinsel ve davranışsal tepki göstermesini istememektedir. Televizyon izleyiciler arasında ayrım yapmamaktadır. Böylece televizyon sürekli ileti aktararak yetişkinler tarafından sınırlandırılan yaşam deneyimlerini çocuklara açmıştır.

Televizyon hem görsel hem işitsel olarak etki edebildiği ve olaylara olduğu gibi bakabilmesini sağladığı için kitle iletişim araçlarının etkilisi ve en güçlüsüdür. Çocuklarımızın hem bedensel hem de ruhsal sağlığını etkileyen önemli bir çevresel sorun haline gelmeye başlamıştır. ABD'de yapılan bir çalışmaya göre çocukların liseyi bitirene kadar yaşamlarının üç yılını, 70 yaşına kadar ise 7-10 yılının tamamını televizyon karşısında geçirecekleri tahmin edilmektedir.

Televizyon yoğun olarak görülen şiddet, özellikle gelişmekte olan çocukların üzerindeki yıkıcı etkileri olduğu herkes tarafından kabul edilmektedir. Televizyonun çocuklara etkisi 5 boyutta tanımlanabilir. Çocuklar model alma ve sosyal öğrenme yolu ile televizyonda izledikleri diyalogları, sözleri, tutum ve davranışları taklit eder ve öğrenirler. Televizyondaki program ve dizilerdeki kahramanlarla özdeşleşerek, onlar gibi konuşmaya, onlar gibi davranmaya, onlar gibi var olmaya öykünürler. Şiddet ve saldırganlığı "problem çözme yöntemi", bir "var olma" şekli ve bir "kendini ifade etme" yolu olarak benimsemeye başlarlar. Şiddete, saldırganlığa, ölüme, acıya vb. karşı duyarsızlaşmaya, tepkisizleşmeye, adeta bağışıklık kazanmaya başlarlar. Kızgınlık, öfke, kin, nefret, hiddet, intikam gibi duyguları hem daha sık hem de daha yoğun hissetmeye, yaşanmaya ve dışa vurmaya başlarlar. Dünyayı ve hayatı tanımaya anlamaya ve öğrenmeye çalıştıkları bu gelişim dönemlerinde; algıları ve düşünce kalıpları "iyiler-kötüler", "kahramanlar- anti kahramanlar" olarak katı ve çarpık bir

şekilde bölünmüş bir hal alır; gerçekçi ve işlevsel olmaktan uzaklaşır. TV izleme süreleri arttıkça; doğru ile yanlışı, gerçek ile kurguyu olası ile imkânsızı, uygun ile uygunsuzu ayırt etmekte zorlanmaya başlarlar.

Her çocuğun aile yapısı, genetik özellikleri kişilik yapısı duygusal yapısı farklı olduğundan televizyondan farklı şekilde etkilenmektedir. Okul öncesi dönemindeki çocuklar televizyona birer araştırmacı gözüyle bakarlar. İzledikleri görüntülerin konu içeriğinde bir anlam ararlar. İlgileri genelde karakterlerin, sahnelerin hızlı değişimi, şiddet ya da beklenmeyen görüntü üzerinedir.

Televizyonda çocuklar için gösterilen çizgi filmlerin çoğunda şiddet göklere çıkarılmakta kurban ya da şiddet uygulayana yönelik sonuçlar görülmemektedir. Bu yaş grubunda tipik olarak görülen düş ve gerçekliğin bulanıklaşması, çizgi filmlerdeki şiddetin eleştirel yaklaşımla izlemesi zorlaşmaktadır. Medyada sunulan şiddet çocukların yaşlarına, cinsiyetlerine, evlerinin yapısına yaşam deneyimlerine bağlı olarak çeşitli yönlerde etkileyebilir.

Televizyondaki şiddet dörde ayrılmaktadır. Gerçek Şiddet: Fiziksel zarar verme amacına yöneliktir. Zarar vermenin yarattığı etkilerin televizyon tarafından halka sunulması olarak tanımlanmaktadır. Doğal Şiddet: Gerçek şiddet olaylarının televizyon tarafından gösterilmesi, doğal şiddet olarak açıklanmaktadır. Varsayılan Şiddet: Bu tür davranışların bir koşul olarak televizyon tarafından halka sunulması anlamına gelmektedir. Küçüklere yönelik hazırlanan çizgi filmlerde kediler ve fareler arasındaki mücadelenin nedeni, yiyeceği ele geçirmede olsa, varsayılan şiddete örnek olarak teşkil etmektedir. Yapay Şiddet: Çizgi filmlerde gösterilen, gerçek dışı şiddeti içermektedir. Varsayılan şiddetle, eğlence unsurunun bir araya gelmesi yapay şiddeti oluşturmakta ve birey küçük yaşta televizyon aracılığıyla şiddete maruz kalmaktadır.

Temel eğitim çağındaki çocuklar medyadaki şiddetten etkilenmektedirler. Bu etkilenme merak, taklit, yok sayma, yabancılaşma, korku, şiddet içeren davranışların doğalmış gibi algılama, öğrenme, güce inanma, sorun çözme becerisini yitirme, duygusal zedelenme, güven kaybıdır. Yetişkin kimliğinin % 70'inin oluştuğu okul

öncesi dönemde evlerde ve okullarda çocukların karşısına konulan ithal filmler ve bilgisayar oyunları şiddet içermede ikinci sırada yer almaktadır.

Televizyonun çocukları şiddete yönlendirmesi konusunda pek çok araştırma yapılmıştır. Bu araştırmalar sonucunda farklı yaklaşımlar kuramlar ortaya çıkmıştır. Uyarma kuramı, televizyondaki şiddete maruz kalmanın saldırganlığı arttırdığını öne sürer. Çünkü şiddet seyircileri heyecanlandırmakta ve uyarmaktadır. Duyarsızlaşma kuramı, aşırı şiddet içeren televizyon programları, çocuğun şiddet karşı duyarsızlaşmasına neden olurken, haksızların cezalandırılması doğal karşılanır. Haksızın ya da kötünün cezalandırılması çocuk üzerinde rahatlamaya yol açar. Kullanıma Hazırlama Kuramına göre bir düşünce harekete geçirildiğinde, bu düşünceyle ilişkili düşüncelerin yeniden zihne gelme olasılığını attırır ve böylelikle bunlara ortaya çıkma, gerçekleşme talimatını verir. Sosyal Öğrenme Kuramının en önemli temsilcilerinden Albert Bandura, çocukların davranışlarını gözleyerek, taklit ederek ve model alarak öğrendiklerini belirtmektedir. Bandura'ya göre çocuklar, anne babalarının davranışlarını gözleyerek, taklit ederek ve model alarak öğrendiklerini belirtmektedir. Ancak bu taklit otomatik olarak gerçekleşmez. Çocukların taklit edecekleri davranışlar konusunda seçicidirler. Gözledikleri her davranışı taklit etmezler. Taklidin yapılıp yapılmayacağını çocuğun kişiliği, geçmiş yaşantıları, modelle olan ilişkisi ve içinde bulunduğu durum belirlemektedir. Ayrıca çocuğun sahip olduğu bilişsel beceriler de gözlem yoluyla öğrenmede önemli bir rol oynamaktadır. Çünkü çocukların modelin davranışlarını hatırlayıp taklit amacıyla yeterince tekrarlayabilmeleri için etkin bilişsel stratejiler kullanmaları gerekmektedir. Katarsis (saldırganlık azalması) Kuramı, teoriye göre, günlük yaşantımızda çeşitli nedenlerle bazı kişilere ve konulara kızgınlık, nefret duyuyoruz. Ancak benzer olayları izlediğimiz zaman bu duygulardan arınabiliriz. Böylece televizyonda gösterilen şiddetin, kişiyi gerçek yaşamdaki şiddetten kızgınlığından arınma gibi bir yararı vardır.

Şiddetle ilgili programları seyreden çocuklarda anti sosyal davranışlar arasında güçlü bir ilişki bulunmuştur. Sadece çocukluk döneminde değil, yetişkinlik döneminde de etkili olduğu saptanmıştır. Çocukluk dönemindeki davranışlar; oyuncaklara karşı

şiddet gösterme önemsiz davranışlardan, karşılaşılan problemlerin çözümünde şiddeti çözüm olarak görme, artmış düşmanlık duyguları, şiddet kurbanlarına karşı daha az sempati gibi ciddi davranışlara kadar değişmektedir.

Küçük çocukların gerçeği değerlendirme yetenekleri yaşla birlikte gelişir. Yaşam deneyimlerinin azlığı nedeniyle çevresindeki olayları gerçeğe uygun olarak algılamayan çocuklar, TV'den kendisine ulaşan verileri, kendi hayal gücüne ve korkularına göre şekillendirirler. Zihin ve dil gelişimleri hızlı bir şekilde ilerlerken, mantıklarının tam gelişmemesi, duygu ve düşüncelerini tam olarak ifade edememeleri TV teknolojilerinden daha fazla etkilenmelerine neden olmaktadır. TV içerikleri çoğunlukla yetişkin algısına uygun bir akış içermektedir. Hızlı ve soyut kavramlar çocukların algısal yapılanmalarına henüz hitap etmemektedir.

Çocuklar televizyon ekranındaki görüntülerden, özellikle şiddet sahnelerinden etkilenmektedirler. Bu etkilenme yetişkinlere göre daha fazladır. Çocuklar bu dönemde model arayışı içinde oldukları için televizyondaki şiddeti izleyerek model aldıkları görülmektedir.

Küçük yaştaki çocuklar (okul öncesi çocuklar) filmlerdeki canavarlar, hayvanlar ve doğal felaketlerin görsel imgelerinden korkarlar. Daha büyük yaştaki çocuklar bu filmlerde gelişen olayları gerçekçi bir tehlike olarak görmektedirler. Yapılan araştırmalarda sürekli şiddet içerikli programları izleyen çocukların şiddete karşı duyarsızlaştıkları ve ileriki dönemde saldırganlıklarının arttığı görülmüştür. Duyarsızlaşma ortaya çıktığında bir başkasının durumunu algılama, empati yok olmaya başlar. Televizyondaki şiddet yapısından dolayı izleyenleri etkileyebilmekte, duyarsızlaştırarak empatiyi etkileyebilmektedir.

Televizyonun çocuklar üzerindeki etkilerini konu alan bir araştırmada, şiddet öğeleri içeren çizgi filmleri seyreden çocukların akranlarına göre daha sert tutumlar içersinde bulunduğu görülmüştür. Okul öncesi dönemdeki 100 çocukla yapılan söz konusu araştırmada, çocukların bir kısmına şiddet içerikli, diğer gruba ise içerinde hiç saldırganlık almayan çizgi filmler izletilmiş. Şiddet içerikli çizgi filmleri izleyen

çocukların, diğerlerine göre yaşıtlarıyla daha fazla kavga ettiği, büyüklere daha fazla karşı geldiği ve daha sabırsız davrandıkları belirlenmiştir.

David Buckhingam ve arkadaşlarının (2007) yürüttüğü kapsamlı bir araştırmada medyanın çocuklar ve gençler üzerindeki çok yönlü olumsuz etkileri ele alınmış. Araştırmada medyanın; şiddetle, cinsellikle, maddeci tutumlarla, sağlık sorunlarıyla, olumsuz fiziki etkilerle, beyin gelişiminin olumsuz etkilenmesiyle, psikolojik bozukluklarla, uyku problemleriyle, yeme bozukluklarıyla, aile bağlarının azalmasıyla, akademik başarının düşmesiyle, yanlış ve olumsuz değerlerin edinilmesiyle ilişkili olduğu çeşitli araştırmalara atıf yapılarak sunulmuştur.

Şiddet içeren televizyon programları çocuklarda:

•Dikkat eksikliği

•Bilişsel, duygulanım ve davranış süreçlerinde olumsuz değişikliklere

•Yaşam olaylarına karşı duyarsızlaşma neden olmaktadır.

Çizgi filmlerde, çoğunlukla bir sorun çözme aracı olarak şiddet kullanılmaktadır. Şiddet filmlerini izleyen çocuk, kötüleri cezalandırmak adına da olsa şiddetin işe yaradığı iletisini almakta ve gözlemsel öğrenme aracılığıyla şiddet davranışını benimsemektedir.

Televizyondaki şiddetten çocukların korunmasında kullanılan mekanizmalar incelediğimizde, bu mekanizmalar sınırlandırma, sınıflandırma-akıllı işaretler, medya okuryazarlığı, teknolojik aygıtla izleyici blokesi: v- chip' dir.

Pek çok ülke çocuklar nedeniyle televizyon içeriğini kontrol etmeye teşebbüs etmektedir. Ancak hükümetlerin içeriğe direkt müdahalesi mümkün olmadığından bu çabaların pek çoğunda içeriğin yaşlarına uygunluğu, sosyal ve bilişsel gelişimlerine uygunluk açısından çocukların bu içeriğe maruz kalacağı süre sınırlandırılmaktadır. Dolayısıyla politikalar direkt olarak yayın saatlerini sınırlandırmaya yönelmiştir. Zararlı olabilecek çocukların ayakta bulunmadığı saatlere (gece yarısı) kaydırılmıştır.

Akıllı işaretler, televizyon yayınlarının içeriğiyle ilgili bilgilendirici bir sınıflandırma sistemidir. Bu sistem, televizyon yayıncılarının, anne babaların ve genelde toplumun, çocukları ve gençleri - televizyon yayınlarının olası zararlı etkilerinden koruma sorumluluğunu yerine getirmelerinde onlara yardımcı olmak üzere tasarlanmıştır. Akıllı işaretler sınıflandırma sistemi önemli bir talebi karşılamaktadır: Toplumun farklı kesimlerinin temsil edildiği geniş çaplı bir araştırma sonucu anne babaların %80'e yakınının televizyon programlarının içeriği konusunda bilgilenmek ve uyarılmak istediklerini ortaya koymuştur. Bu talep, sistemin en önemli gerekçesini oluşturmaktadır.

Akıllı işaretler sınıflandırma sistemi üç farklı yaş grubu temelinde ayrım yapmaktadır.7 yaş altındakiler, 7-13 yaş, 13-18 yaş. Bu çalışmada okul öncesi çocuklar ele alındığı için akıllı işaretlerin sınıflandırılmasında 7 yaş altındakilerin özellikleri verilmiştir.

7 yaşın altındakiler:

• Hayal ile gerçeği ayırt edemediği için çizgi film ve animasyonlardaki korku ve şiddeti gerçekmiş gibi algılar. (Bu nedenle korku ve şiddet öğeleri içeren animasyonlar 7 yaşın altındakiler için uygun değildir.)

• Cansız nesnelere insan özellikleri yüklendiği için izlediği karakterlerin gerçek yaşamda var olduğunu ya da insan niteliği taşıdığını düşünür. (Bu nedenle endişe ve korku yaratan hayali kahramanların yer aldığı yapımlar 7 yaşın altındakiler için uygun değildir.)

• Kendi yetenek ve kapasitesini abarttığı, gerçekçi olarak değerlendiremediği ve çizgi film kahramanlarını da gerçek sandığı için tehlikeli davranışları denemeye kalkışır.

• Algısal olarak belirgin özelliklere örneğin hızlı, renkli ve yüksek sesli görüntü akışına daha kolay ilgi gösterir. (Bu nedenle fantastik yaratıkların ani değişim

ya da dönüşümlerini içeren yapımlar korkutucudur ve 7 yaşın altındakiler için uygun değildir.)

• Dikkati çabuk dağılır ve zihni hızla akan görüntülerdeki bilgiyi tam olarak anlayamaz. (Bu nedenle çok kısa süreli şiddet ya da korku içeren yapımlar bile 7 yaşın altındakiler için uygun değildir.) Davranışın altındaki niyeti değil, sonucu kavrar.(Bu nedenle amacı iyi olarak sunulan davranışlar bile 7 yaşın altındakiler için uygun değildir.)

Amerikan Pediatri Kurumunun araştırmalarına göre; televizyon, sinema, internet, reklamlar, dergiler, kitaplar gibi medya metinlerinin çocuklara olumlu katkılarının yanı sıra olumsuz etkilerinin olabileceğini göstermiştir. Bu olumsuz etkilerinin ise; çocukların şiddete eğilim göstermeleri, ekran başında fazla kalmalarından dolayı kilo almaları yani obezite neden olabileceği görüşü hâkimdir. Medya okuryazarlığı eğitimi ile esas olarak çocukların medya karşısında korunmasını amaçlamaktan çok, kazandırılacak eleştirel düşünme becerileri aracılığıyla çocukların karşılaştıkları tüm medya metinleri eleştirel bakış açısıyla o metin hakkında kendi yargılarına varmalarını sağlamaktır.

V-Chip uygulaması, televizyonların teknolojik donanımları içinde yer alacak ve üretici firmalar tarafından, yayınların ebeveyn gözetiminde gerekirse izlenmemesini sağlayacak bir elektronik cihazın yerleştirilmesini öngörmektedir. Televizyon setlerinin fabrika ambalajlarında da V-Chip içerip içermediği belirtilmektedir. V-Chip içermeyen televizyonlara da düşük bir ücret karşılığında bu teknoloji yerleştirilmektedir. Bu uygulama "Ratings System" denilen bir uygulama ile kullanılmakta, belli "ratings" içeriğine sahip televizyon programları, V-Chip uygulaması sayesinde ebeveynler tarafından bloke edilebilmekte ve çocuk izleyicilerin izlemeleri engellenebilmektedir.

Doktora tez çalışması olarak hazırladığım bu çalışmanın birinci bölümünde Çocuk Algısı ve Çizgi Film başlığı altında Algı, Algılama, Görsel algılama, Okul öncesi çocukların özellikleri, Çizgi filmlerin özellikleri, Tematik çocuk kanalları, Çocuk algısı çizgi film ilişkisi anlatılmaya çalışılmıştır.

İkinci bölümde Televizyonun Etki Mekanizması başlığı altında, Televizyonun etkisi, Televizyonda şiddet olgusu, Televizyonda şiddet ile ilgili araştırmalar, Televizyondaki şiddetin çocuklar üzerine etkisi, Televizyondaki şiddetten çocukların korunmasında kullanılan mekanizmaların yansımaları değerlendirilmiştir.

Üçüncü bölümde Çocuk Kanallarından Seçilen Çizgi Filmlerde Şiddet Durumunun İncelemesi; başlığı altında analiz yapılan çizgi filmler, Türkiye'de en çok izlenen çocuk kanallarından seçilmiştir. Yedi farklı çocuk kanalından yedişer çizgi film seçilmiş, toplam 49 çizgi filmin analizi yapılmıştır. Türkiye'de en fazla izlenen çocuk kanalları ise; **CARTOONNETWORK, DİSNEY CHANNEL, MİNİKA ÇOCUK, MİNİKA GO, PLANET ÇOCUK, TRT ÇOCUK, YUMURCAK TV** dir. Bu kanallarda yayınlanan yerli ve yabancı 49 adet çizgi film izlenmiş, bu çizgi filmlerdeki şiddet düzeyleri incelenmiştir. Analiz yapılırken; çizgi filmlerin yayın süresi, içerik kısmı, çizgi filmdeki çekim sayısı, yapım türü (yerli-yabancı), şiddet varsa şiddetin türü ve süresine bakılmıştır. Seçilen çizgi filmlerde şiddet düzeyleri farklılıklar göstermektedir. Bazı çizgi filmlerin eğitici özelliği ön planda görülürken, bazı çizgi filmlerde şiddet gözle görünür seviyede, hatta rahatsız edici yoğunluktadır..

BÖLÜM I

ÇOCUK ALGISI VE ÇİZGİFİLM

I.1. Çocuk Algısı

I.1.1. Algı

Algı, dünyanın bilimi değildir; hatta bir edim, kesin durumun dayanağı değildir; o üzerinde bütün edimlerin birbirine bağlandığı ve onlar tarafından varsayılan temeldir (Merleau- Ponty,1994;31).

Duyumlarla gelen uyarıcının tanımlanması ve anlamlandırılmasına algı denir. Algılama ile son bulmayan bir duyum yok gibidir. Bununla beraber fiziksel ve kimyasal oluşumlar olan duyumların zihinde algılamaya nasıl dönüştüğünü bilim henüz çözebilmiş değildir. Algı daha önceki deneyimler, öğrenmeler, o anki ihtiyaçlar, güdüler ve ön yargılardan etkilenir. Bu yüzden aynı uyarıcılar başka kişiler tarafından başka biçimlerde yorumlanabileceği gibi aynı kişiler aynı uyarıcıları değişik bakış açısına göre değişik biçimlerde anlamlandırabilir. İçsel faktörlerin yanında diğer uyarıcılardan daha renkli, daha geniş, daha gürültülü uyarıcılar dışsal faktörler olarak algılarımızı etkiler. Algıyı etkileyen dışsal faktörlerden beklenmedik zıtlıklar içeren bir uyarıcının algımıza takılma oranı diğer uyarıcılara oranla çok daha yüksektir.

Algı genel olarak bir tek uyarana değil uyaran gruplarına karşı gerçekleşir. Bu nedenle algıda iki basamak yani gelen uyarıcıların grup halinde örgütlenmesi ve örgütlü halde bir anlam kazanması esastır. Uyarıcıları bütün özellikleri ile bir arada algılamaya algıda örgütlenme denir. Algıda örgütlenme yeteneği insanda doğuştan kazanılan bir özelliktir (Sayar, Dinç,2008;34-35).

Algının en kısa tanımı olan nesnel dünyayı duyular yoluyla öznel bilince aktarma, bir anlamda bizi gerçekliğe götürmektedir. Algılar gerçektir, çünkü insanlar onlara inanırlar (Saydam,2005;s:38).

Algı duyudan farklıdır. Algılanma anında beyin, bireyin içinde bulunduğu durumdan beklentilerini, geçmiş yaşantılarını, diğer duyu organlarından gelen başka duyuları, toplumsal ve kültürel etkenleri hesaba katar. Gelen duyuları seçme, bazılarını ihmal etme, bazılarını kuvvetlendirme, arada olan boşlukları doldurma beklentilere göre anlam verme bu aşamada yapılır (Cücenoğlu,1998;118-119).

Algı duyusal bilginin yorumlamasını içerir. İnsanlar uyarıcı toplulukları değil, nesne algılarlar. Nesne algılama kısmen doğuştan gelen örgütleyici eğilimlerle tayin edilir. Bunlar bir zemin üzerinde bir şekil algılama eğilimi, nesneleri bir araya gruplama eğilimi ve eksik öğelerin yerlerine doldurulması ile bir bütün yaratılmasını içeren tamamlama eğilimidir (Morgan,1993;268).

Dünya hakkında bilinen her şey duyumları aracılığıyla elde edilir. Bundan dolayı tüm bilinenler; görülen, duyulan ve koklananın bir ürünüdür, bu da algının ilk basamağı olan duyum ile gerçekleştirilir. Duyum, enerjinin (ışık ve ses gibi) beynin anlayabileceği şekle dönüştürülmesi sürecidir. Bu temel süreç analiz etmede yetersizdir. Duyular, nitelik, yoğunluk ve sürekliliğe sahiptir ve genel olarak duygusal (zevk ve acı) ve temsili (görme, işitme, tatma, koklama, dokunma) olmak üzere ikiye ayrılırlar (Andrade, May,2004;17).

Çocuklar doğumdan sonraki aylar içinde çevresindekileri farkına varmaya başlar ve zamanının çoğunu çevresini tanıma uğraşı ile geçirir. Okul öncesi dönem ise çocukların doğal olarak meraklarını doyurma, araştırma, inceleme, keşfetmeye eğilimlerinin en üst düzeyde olduğu dönemdir. Çocuklar bu eğilimlerini gerçekleştirmede etkin bir şekilde duyularını kullanırlar. Nesneyi görmek, çıkardığı sesi duymak, dokunmak, tadına bakmak ve nesne hakkında bilgiye sahip olmada oldukça etkilidir. İnsan doğumdan itibaren yaşamı boyunca duyularını kullanarak çevresinde olup bitenleri anlamak, yorumlamak ve yeni durumlara kendini uydurmak için algıyı kullanırlar (Erdemir,1999;18).

Algısal yeteneklerin en belirgin gelişimi, okul öncesi dönem ve ilköğretim döneminin ilk yıllarında (üç-yedi yaş) meydana gelmektedir. Bu dönemdeki çocuklar,

nesneler üzerine düşünür. Onları kendi düşünceleri ile tartar, sınıflandırır ve sonuçlar çıkarırlar. Psikologlar, çocukların temel öğrenme gelişmelerinin ve bilgi edinmelerinin en elverişli olduğu zamanın beş-altı yaşlarında gerçekleştiğini belirtmektedir. Özellikle bu dönemde çocukların, dikkat, algı, öğrenme gibi becerilerin geliştirilmesi önemlidir. Bu gelişim sürecinde, işitsel ve görsel rolü olan araçların kullanılması tavsiye edilmektedir (Demirci, Tepecik,2012;1-11).

Algı, anlama kavramının gelişiminde önemli bir temel olmakta, algıyı destekleyen çalışmalar ise çocukların tüm duyularını daha etkin olarak kullanmalarına olanak tanımaktadır. Algının gelişim üzerindeki etkileri şu şekilde sıralanabilir:

•Algı, anlama ve kavramanın gelişiminde önemli temel oluşturur.

•Algılama çocuğun dikkatini yönlendirir, bir noktaya toplar ve sürecini uzatır.

•Algı ile ilgili çalışmalar sayesinde çocuklar duyularını daha etkin kullanırlar.

•Algı ile ilgili çalışmalar çocuğa verilen etkinliğin baştan sona belli bir düzen içinde yapılabilmesine yardımcı olur.

•Algısal etkinlikler sözel ifade gerektirmediğinde dil ve konuşma yetersizliği olan çocuklar içinde uygulanabilir.

•İşitsel algı dinleme becerisini arttırır.

•Görsel algı algılananların bellekte toplanmasına yardımcı olur.

Dokunma algısı çocuğun çevresindekilere dokunarak tanımasına ve diğer duyuların kullanımı sırasında onlara rehberlik etmesine yardımcı olur (Erden, Akman,1995;272).

I.1.2. Algılama

Algılama, bilişsel bir süreç olup, göze kulağa ve diğer alıcılara gelen uyarıcılara anlam verilip yorumlanması şeklinde tanımlanabilir (Frostig, Maslow,1973;39-45). Algılama üç temel öğeden oluşmaktadır. İlk öğe dış dünyanın algılanmasıdır. İkincisi algılanan yeni bilgilerin mevcut bilgilerle bütünleştirilerek yeniden düzenlenmesidir. Üçüncüsü ise eski ve yeni bilgilerin bütünleştirilmesi, yeni duruma göre anlama ve davranış göstermedir (Yıldız, Şener,2007). Algılamada daha önceki deneyimler ve öğrenmeler önemlidir. Bir uyarıcının algılanıp zihinde o uyarıcıya dair öğrenmenin gerçekleşmesiyle beraber algıda değişmezlikte gerçekleşir. Algıda değişmezlik bir nesnenin ya da uyaranın bir kez algılamasının ardından sonraki algılamalarda o nesnenin büyüklüğünün, biçiminin, renk ve parlaklığının ilk algılamamızda olduğu gibi algılanmasıdır (Sayar, Dinç,2008;34-35).

Dış dünyamızdaki somut ve soyut nesnelere ilişkin olarak aldığımız duyumsal bilgi algılamadır. Algılamayı duyumsal bir bilgilenme olarak tanımladığımızda duyma, tatma, görme, koklama, dokunma duyularından oluşan beş duyu organımız aracılığı ile ve bunlara ek olarak da hissetme duyusu yardımı ile dış dünyadan bilgi edinme sürecinden söz etmiş oluyoruz (İnceoğlu,2014;72).

Algılama anında beyin duyu organlarından gelen başka duyuları, toplumsal ve kültürel etkileri katarak değerlendirir. Gelen duyuları seçme, bazılarını kuvvetlendirme, arada olan boşlukları doldurma ve beklentilere göre anlam verme bu aşamada yapılır. Algılama, geçmiş öğrenme ve deneyimlerden etkilenen karmaşık bir süreçtir (Sökmen,1994;25).

Algılamalarımızın büyük çoğunluğu algısal beklentilerimizin etkisi altındadır. Diğer bir değişle, beklediğimiz şeyi algılarız. Deneyimlerimize dayanarak hem nesnel, hem de sosyal çevremizle ilgili beklentiler daha sonraki algılamalarımızı sürekli etkilemektedir (Cücenoğlu,1998;132).

Algılama çocuğun çevresini fark etme yöntemidir. Algılamada nesneleri ve olayları kavramak için duyular kullanılır. Bütün duyular algılamanın elemanlarını oluşturmaktadır. Okul öncesi dönemdeki çocuk, karmaşık bir şekli bütün olarak algılayabilir. Altı yaşından sonra çocuk dikkat ederek ayrıntıları görmeye ve bütünleyici algıya sahip olmaktadır. Ergenlikte parçayı bütünden ya da şekli zeminden ayırt etmeye başlar.

Bir uyarının algılanmasıyla önceki algıların bu algılamadaki katkıları arasındaki süreçlerin kısaca gözden geçirilmesi bizi başlangıcın sonundan sonun başlangıcına götürmüştür. Algılamanın başlangıcı üzerindeki çalışmalar görsel algılamanın birçok aşamalı süreçlerden meydana geldiğini belirlemiştir. Dış ve iç dünya arasındaki uyumu belirleme bakımından, gözün beyine bağlı olarak gelişimi, iç ve dış dünya arasındaki uyumun belirlenmesinde önemli bir noktadır. Alıcı, yapı bakımından inceliğe varıp geliştikçe ve fonksiyonların yönlene bilirliği arttıkça uyaranın ölçüleri, biçimi, rengi, şekli ve hareketi algılanabilir verilere dönüşür. Aynı şekilde beynin büyüyüp karmaşık biçimine kavuşması ile bu verilerin kullanılabilirliği artar. İnsan algılamasına esas olan algı süreçleri birbirine bağlıdır. Algılamada deneyimlerden yararlanma kapasitesi, insan algılamasını diğer ilkel canlılardan ayıran (bitki ve hayvan türleri dâhil) en belirleyici özelliktir.

Algılamanın önemli iki süreci seçici dikkat ve organizasyondur.

İnsanoğlu, çevresini seçici biçimde algılar. Duyu organlarımızın yakaladığı uyarıcıların ancak bir kısmını algılarız. Beyin, belirli değişkenlerin etkisi altında sürekli seçerek algılar. Seçme olayı, algılama olayının en belirgin özelliklerinden biridir. Algısal seçimi etkileyen değişkenler iki temel grupta toplanabilir. Algılanan uyarıcıyla ilgili özellikler, algılayan bireyle ilgili özellikler oluşturur.

Dış dünyadaki uyarıcılar, belirli bazı özelliklerine göre dikkatimizi çeker. Hemen algılanabilirler. Bu özelliklerden en başta geleni uyarıcının değişkenliğidir. Değişiklik gösteren uyarıcı hemen dikkatimizi çeker.

Seçiciliğin temelinde hem duyusal uyum, hem de evrimsel yaşam kavgası yer alabilir. Uyarıcıda bir değişiklik olduğu zaman, duyu organı hemen farkına varır. Uyarıcı büyüdükçe dikkatimizi çeker. Aynı biçimde uyarıcının şiddeti de dikkati etkiler. Parlak renkler, yüksek sesler, şiddetli acı, kuvvetli koku hemen dikkatimizi çeker. Renkli uyarıcılar, renksiz uyarıcılardan daha kolaylıkla dikkatimizi çeker. Renkler arasında da, saf renkler karışık renklerden dikkati daha çok çeker. Tüm saf renklerden kırmızı mavi, sarı ve yeşile göre dikkati daha çok çeker. İçinde bulunduğumuz durumla ilgili beklentilerimiz o durumda bulunan uyarıcılardan hangisini seçeceğimizi önemli derecede etkiler. İlgiler ve o anda bulunduğumuz gereksinimler algısal seçimi etkiler. İnançlar ve bireysel değerler de aynı biçimde algılamamızı etkiler (Genç, Sipahioğlu,1991;27).

I.1.3. Görsel Algılama

Görsel algılama özde biyolojik bir süreç olmakla birlikte, bu sürecin işleyişinde psikolojik etkenler belirleyici olabilmektedir. Bireyin neyi görmek istediği, kendisini kuşatan görüntü karmaşası içinden neyi görmeye gerek duyduğu vb. görsel algılamanın gerçekleşmesi sürecinde önem taşımaktadır. Örneğin çocukların canlı ve parlak renkleri daha kolay algılamaları, pastel renklerden ise o denli hoşlanmaları gibi (İnceoğlu,2004;82-83).

Görsel algılama; objelerin şekilleri, renkleri ve diğer özelliklerinin tanınmasını sağlar. Böylece kişiler, objelerin uzaysal ilişkileri, biçimi ve şekli hakkında tam olarak yorum yapabilir. İnsanlar duyu uyaranlarının %70'ini göz ile sağlarlar. Görsel duyu uyaranları bilgiyi kodlayarak beyne iletirler. Beyinde diğer duyu uyaranları ve geçmiş tecrübeler bir araya getirilerek yorumlanıp uygun cevap açığa çıkartılır.

Bebekler doğduktan bir hafta sonra insan yüzlerine ve cisimlere daha dikkatli bakmaya başlarlar. Görsel uyaranları aldıkça da görsel ayrım ve görsel ipuçları ile yorum yapmaya başlarlar.

Görsel algılama 9 yaşında gelişir. Fakat bu gelişim çocuktan çocuğa değişiklik gösterebilir. Çocuğun kapasitesine ve kazandığı algılama becerisine göre değişkenlik gösterebilir. Görsel algılama, genelden özele, bütünden parçaya, somuttan soyuta doğru geliştiği kabul edilmektedir (Schneck, 2005;412-448).

Görsel algı süreçleri, duyusal ve zihinsel süreçlerden gelen görsel bilgilerin algılanması ve işlenmesi sürecidir (Gal, Linchevski,2010;163-183). Çocuklarda, görsel algılama yeteneği gelişen bir süreçtir. Görsel algı becerileri erken çocuklukta hızla gelişir. On bir, on iki yaş civarında yetişkin seviyesine yaklaşır. Dokuz yaşına kadar çocukların görsel algılama becerileri belirginleşmiştir. Çocuklarda şekil ve zemin algısı üç- beş yaşlarında hızlı bir gelişme gösterir. Sekiz ile dokuz yaşları arasında gelişimini tamamlar. Şekil sabitliği yeteneği altı ile yedi yaşları arasında hızlı bir gelişme gösterir (Tsai, Wilson, Show,2008;649-664). Görsel algının ayırt etme ile de ilgisi bulunmaktadır. Görsel ayırt etme, nesneler grubu arasından büyüklük, renk, şekil gibi benzerlikleri tanıma, görsel algılama, görsel uyaranları tanıma, ayırt etme ve daha önceki deneyimlerle birleştirerek yorumlama yeteneğidir. Görsel algılama yetenekleriyle çocuklar çevreden aldıkları duyumlarla zihinsel yapılar oluşturup, her yeni uyaranla zihinde değişen yapıları yeniden düzenlemektedir (A Memiş, T Harmankaya - İlköğretim okulu birinci sınıf öğrencilerinin görsel algı düzeyleri, Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi, 2012 - tsadergisi.org).

Görsel algı dış dünyadan alınan bilgileri dış dünya ile tam ve doğru etkileşime yardım etmek için kullanılmaktadır. Algısal süreçler bazı nedenlerden dolayı engellendiğinde etkili ve güvenli iletişim sağlanamamaktadır.

Görmek, insanın en belirgin özelliklerinden merakını kamçılar ve öğrenmeyi destekler. Yaşça küçük olan çocukların hayatında, televizyon izleme bir çeşit görsel deneyimdir. Çocuklar görüntüyle birlikte konuşmayı daha iyi algılarlar. Ancak bu algı düzeyi yaşa bağlı olarak değişiklik göstermektedir. Televizyonun okul öncesi ve okul çağı çocuklar için anlamı farklıdır. Okul öncesi çocuklar için –okuma yazma bilmediklerinden- televizyon farklı anlam taşırken, okul çağı çocukların okuma yazma bilmeleri nedeniyle daha farklı bir anlam taşır. Gördüklerini kitaplarda okuduklarıyla

destekledikleri̇nden daha fazla öğrenmeleri mümkündür. Yapılan bir çalışmada 4-7-10 yaşlarında çocuklara 20 dakikalık bir peri masalı gösterilmiş ve çocuklar filmi gördükten sonra öyküyü kavrayışları test edilmiştir. Buna göre 4 yaş çocuklarının yalnızca % 20'sinin öykü çizgisini anladıkları ortaya konurken daha büyük yaştaki çocukların kavrayışlarının oldukça üstün olduğu anlaşılmıştır. Böylece araştırmacılar şu sonuca varmışlardır: Okul öncesi çocukları gördüklerini doğru bir şekilde hatırlayamıyorlar ve programda yer alan karakterlerin bazı davranışları neden yaptıklarını doğru olarak yorumlayamıyorlar (Ş METİN, N ARAL -Motor Beceriden Bağımsız Görsel Algı Testi-3: Geçerlik Güvenirlik Çalışması, sbedergi.karatekin.edu.tr).

I.1.4. Okul Öncesi Çocuk ve Özellikleri

I.1.4.1. Okul Öncesi Dönem

Okul öncesi dönem, çocuğun doğduğu günden, temel eğitime başladığı güne kadar geçen zamanı kapsamaktadır. Bu dönemde çocuğun, bedensel, psikomotor, sosyal-duygusal, bilişsel ve dil gelişimi büyük ölçüde tamamlanır. Bu nedenle okul öncesi dönem çocuk gelişiminin en kritik, en önemli ve en çok dikkat edilmesi gereken dönemidir. Öğrenme hızının çok yüksek olması nedeniyle bu dönemdeki yaşantılar ve alınan eğitim çocuğun bütün hayatını şekillendirmekte ve yaşamını doğrudan etkilemektedir(Damar,2007;1). Okul öncesi dönem, çocuğun sosyal, duygusal, zihinsel, fiziksel ve öz bakım becerilerinin gelişiminin en hızlı olduğu ve çocuk kişilik yapısının şekillendiği dönemdir (Türkkent,2012;7).

Okul öncesi dönem ya da 0-6 yaş olarak tanımlanan dönem insan gelişimi açısından önemi kabul görmektedir. Zihinsel gelişim okul öncesi dönemde tamamlanmaktadır. Çocuğun kişiliğinin oluşumu, temel bilgi, beceri ve alışkanlıklarının kazanılmasında en önemli yıllardır. Okul öncesi çağ aynı zamanda çocukların cinsel kimlik kazandıkları bir dönemdir. Çocuğun özdeşim kurabileceği örneklerin varlığı, sağlıklı bir gelişim süreci için gereklidir. Ancak, bu örneklerin sağlıklı olması temel zorunluluktur. Çünkü çocuk, bozuk ve sapık davranışlar gösteren ya da uygun olmayan, yanlış örnekleri özdeşim öğesi olarak seçebilir. Bu durum, çocukların olumsuz kişilik

özellikleri geliştirmelerine neden olabilir (Yavuzer, 1998;244). Okul öncesi dönem, çocuğun gelişiminin en hızlı ve en kritik yılları olup insan hayatının diğer dönemlerinin temelini de oluşturmaktadır. Okul öncesi dönemde temeli atılan beden sağlığı ve kişilik yapısının, ileri yaşlarda yön değiştirme ve aynı kalma şansı çok yüksektir. Bu nedenle bu dönemin sağlıklı, bilinçli ve anlamlı bir şekilde geçirilmesi oldukça önemlidir (Akçay, Özcebe; 2012;82-87).

Yaşamın ilk altı yılını kapsayan bu dönem, çocuğun bedensel, zihinsel, duygusal ve toplumsal gelişimin hızlı olduğu karakter ve kişilik yapısının şekillenmeye başladığı, temel alışkanlıkların çocuğa kazandırıldığı bir dönemdir (Razon,1987). Çocukların doğru biçimde bakımlarının sağlanması ve eğitilmesi toplumsal açıdan daha sağlıklı bireylerin yetişmesine ve dolayısıyla daha sağlıklı bir toplumun oluşmasına neden olacaktır. Sağlıklı bireylerden oluşan sağlıklı bir toplumun oluşturulabilmesi adına 0-6 yaş dönemi yani okul öncesi dönem çok önemli görülmektedir. Çünkü insan yaşamının kapsamı hızı ve niteliği bakımından çok yoğun olduğu dönem 0-6 yaş dönemidir (Aydın,2004).

Okul öncesi dönemde çocukların ruhsal açıdan sağlıklı gelişimleri çok önemlidir. Bu dönemdeki ruhsal durum bir yetişkine göre daha esnektir. Gelişim ve öğrenmenin çok hızlı, çok boyutlu bir biçimde devam ettiği bu dönemde, çocukların davranışlarında bazı istenmeyen örneklerle karşılaşılabilir. Bu istenmeyen davranış örneklerinin çoğunluğu çocuğun gelişimsel özelliklerinin sonucudur. En geniş anlamıyla okul öncesi dönem, çocuğun doğumuyla başlayıp temel eğitime başlayacağı zamana kadar sürer. Ve 0-6 yaş (0-72 ay) çocuğun kişiliğinin oluşumu, temel beceri, alışkanlıklarının ve tutumların kazanılması ve geliştirilmesinde en önemli yıllardır (Türkkent, 2012; 9).

Okul öncesi çocukların ruhsal durumlarına göre yetişkinlerle olan farklılıkları şöyle özetlenebilir:

•Çocuk yetişkinlere göre güçsüzdür. Başta ana-baba olmak üzere kendine bakan kişilere bağımlıdır.

•Çocuk deneme- yanılma yoluyla öğrenmeye çalışır. Deneyimi az olduğu için çevresinde olup bitenleri kendi hayal gücüne ve korkularına göre çarpıtır.

•Çocuk duyguları ve isteklerini dizginlemeyi bilmez, bencil davranır. Yer ve koşul gözetmeden isteklerde bulunur.

•Çocuğun duyguları çok çabuk değişebilir. Ağlarken gülmeye, sevinirken kızgınlığa geçebilir.

•Çocukta zaman kavramı iyi gelişmemiştir.

•Soyut kavramları anlamakta güçlük çeker.

•Çocuk canlı-cansız ayrımı yapmakta zorlanır.

•Çocuklar duygu ve düşüncelerini gerçek gibi kabul eder. Rüya ve hayallerini gerçekmiş anlatırlar.

•Çocuk kısa süreli ayrılıkları abartarak panikleyebilir.

•Çocuklar bazen farklı durumlara kolayca uyum sağlayabilirler.

Bu ve buna benzer özellikler göz önüne alındığında okul öncesi dönemde gösterilen birçok sorunlu davranışın aslında gelişimin bir parçası olduğu görülmektedir (Nazik,2003; 9).

Çocuğun gelişimi ona sunulan olanaklarla orantılıdır. Çocuğa ayakta durma imkânı verilmezse yürümesini öğrenmeyecektir. Okula başlamadan hiç kalem tutmayan bir çocuk okulda sorunlarla karşılaşacaktır. Hiçbir şey yapmasına izin verilmeyen çocuk yaratıcı olamayacaktır. Sevgi gereksinimi karşılanmayan bir çocuk da sevemeyecektir (Lesaffre, A.(2002b). Accompagner un enfant dans son developpement,www.interraide.org/pratiquus/pages/urbain/social/4accompagner.htm.).

0-6 yaşlar, gelişimin, bilgi ve becerilerin, pek çok davranış ve alışkanlıkların büyük ölçüde kazanıldığı yıllardır. İnsan kişiliğinin büyük ölçüde oluştuğu insanının

üzerinde en fazla durulması gereken dönem olarak kabul edilmektedir. Okulöncesi dönemde, çocuğa dış dünyayı tanıma olanağı veren, ona çeşitli alışkanlıklar kazandıran temel kurum ailedir. Çocuk, aile içinde temel öğrenme için gerekli deneyimleri kazanırken, olanaklar ölçüsünde gidebileceği okulöncesi eğitim kurumlarında bu deneyimleri pekiştirme ve zenginleştirme fırsatını bulur. Aile ile işbirliği veya daha yaygın kullanılan deyişle aile katılımı, okulöncesi eğitim programının önemli bir parçasını oluşturmalı ve kurumda verilen eğitimin devamlılığı, ailenin çocuğunu daha iyi tanıması, program konusunda bilgi sahibi olabilmesi vb. nedenlerle mutlaka planlı olarak yapılmalıdır (Oktay, Unutkan,2003;152).

Okul öncesi çağ adı da verilen üç ile altı yaş arası çocukluğun en renkli dönemlerinden biridir. Bu dönemde çocuk konuşkan ve yaşam doludur. Her şeyi bilmek, tanımak ister. Girişken yardıma hazırdır. Kendi işini kendi görmeye bayılır. Yaşıtlarıyla ilişki kurmaya, birlikte oynamaya, paylaşmaya yatkındır. Çeşitli araştırmalar sonucunda, çocukluk yıllarında kazanılan davranışların büyük kısmının, yetişkinlikte bireyin kişilik yapısını, tavır, alışkanlık, inanç ve değer yargılarını biçimlendirdiği gözlenmiştir (Oğuzkan, Oral,1983; 5).

Çocukların yaşamlarının ilk yıllarında, bazı öğrenmeleri gerçekleştirmeleri ve fiziksel görevleri yerine getirmeleri gerekmektedir. Göstermeleri beklenen bu yeterliliklere “gelişimsel görevler” denir ve şu şekildedir:

1.Çocuğun, vücudunu kontrol etme becerisini elde etmesi.

2.Vücudun fizyolojik sistemlerinde, sağlam ve dengeli bir olgunlaşmanın meydana gelmesi.

3.Kendini, bağımsız ve öz denetimini yapabilen bir birey olarak keşfetme.

4.Davranışlarına yönelik çevre kısıtlamalarının benimsenmesi ve bilincin gelişimi.

5.Diğer bireylerle ilişkilerde beceri kazanma.

6.Öğrenme becerisinin gelişimi.

"Gelişimsel Görevler" in altı yıl içinde tümüyle tamamlandığı doğallıkla söylenemez. Ancak bu alanlarda yeterli kabul edilen gelişim düzeylerine ulaşılmaması halinde çocuğu, ileri çocukluk ve gençlik yıllarında, sosyal uyumunu sarsan ve başarısını etkileyen gelişim gerilikleri içinde bulunabileceğini unutmamak gerekir (Oğuzkan, Oral,1983; 50-51).

I.1.4.2. Okul Öncesi Dönemde Çocuğun Temel Gereksinimleri

Beslenme

Yüzyıllardan günümüze değin felsefeciler ve eğitimciler toplumsal hastalıkların iyileşmesinin ve toplumun uygun bir biçimde geleceğinin sağlanmasının çocukların eğitimine ve bakımına bağlı olduğunu vurgulamışlardır (Prince, Ester, 2002;30).

Çocuğun beslenme şekli farklı aşamalarda uygun besinlerin seçilmesi ve tüketilmesi ile çocuğun bireysel ihtiyaçlarına dayanmaktadır. Bunun yanında farklı tattaki ve özellikteki yiyeceklerin farklı aşamalarda çocuğa verilmesi gerekmektedir. Çocukları sütten keserken evde yapılmış yiyeceklerin tercih edilmesi ve sütten kesme işleminin aşamalı bir şekilde gerçekleştirilmesi, çocuğun diğer besinleri dengeli bir şekilde tüketmesi için uygun diyet sunulması çok önemlidir (Shepherd,2008;41-42).

Okul öncesi dönem yetişkinlik için temel oluşturan pek çok alışkanlığın geliştirildiği bir dönemdir. Bu dönemde yeterli ve dengeli beslenme kadar, iyi geliştirilmiş sağlıklı beslenme alışkanlıkları edinmek de önemlidir. Küçüklerinde doğru alışkanlıklar edinmemiş bireylerin yetişkinlik dönemlerinde bu alışkanlıklardan kurtulmaları çok zor olmaktadır. Okul öncesi dönem 3-6 yaş arası çocukları kapsar. Bu dönem beslenme alışkanlıklarının temelinin sağlamlaştırıldığı en önemli dönemdir. Çocuklar 3-4 yaşlarında genel kuralları öğrendilerse daha uyumlu bir döneme girerler.2-3 yaşlar çocuğun disipline edilmesi gereken yaşlardır. Disiplin, yaşamı kolaylaştıran

kurallar bütünü olduğundan, kendisi ile ilgilenen, sorularına cevap alan çocuklar ebeveynleri tarafından konulan kurallara daha kolay uyum gösterir. Ancak bu uyumun sağlanabilmesinde anne-baba tutarlılığı önemlidir. Kurallar, anne ve babanın ortak kararı olarak belirlenmelidir.2-3 yaşını kuralları öğrenerek geçiren çocuk 3-4 yaşlarda hayal dünyasının genişlediği bir döneme girer. Bu dönemde eğitici ve eğlendirici kitaplar okunması, yaratıcı oyuncaklar alınması gelişimine olumlu katkılar verir. 4-6 yaşlar yaratıcılık dönemi olarak adlandırılır. Okul öncesi dönem çocuğu yemeğini yardımsız yiyebilir. Ancak çalışmalar, beş yaşa kadar da çocukların kendi başlarına yemek yiyememelerinin normal kabul edilmesi gerektiğini göstermektedir. Çocuk 6 yaştan sonra hala kendisi yiyemiyorsa bu normal değildir. Çocuklar 4 yaşında bıçak kullanabilirler ancak sert besinleri yardımsız kesemezler. Kesme işlemi 6 yaşından sonra başarılabilir ve çocuklar ancak 7 yaşında yemekte yalnız bırakılabilirler (Merdol, 2008;7-8).

3-6 yaş döneminde çocuk, artık söylenenleri dinleyip anlayacak duruma gelmiştir. Bu dönemde yeterli ve dengeli beslenme bilinci kazandırılır. Anne, çocuğun tabağına koyduğu her yiyeceğin vücut için yararlarını da devamlı olarak anlatırsa, çocuğun daha iyi öğrenmesini sağlar. Burada gerek annenin ve gerekse ailedeki diğer büyüklerin dikkat etmesi gereken husus, çocuğu doğruyu öğretirken, kendilerinin hatalı davranışlarında bulunmamalarıdır. Çünkü kahvaltı yapmayan bir annenin çocuğa kahvaltı yapmanın yararlarını, sebze yemeyen bir babanın çocuğuna bu besinlerin değerini anlatması inandırıcı olmaz (Çekal,2001;22-24).

Güven, Sevgi, Saygı ve İlgi

Anne bebek ilişkisi, bebeğin gerek güven gerekse güvensizlik duymasına büyük ölçüde belirler. Güven duygusu, annenin ve bebeğin davranışlarını birbirlerinin özelliklerine ve gereksinimlerine uygun hale getirdikleri zaman doğar. Böylece her ikisi de kendisine ve birbirlerine güvenirler. Gerek annenin gerekse bebeğin davranışları birbirlerinin gereksinimlerine yanıt vermediğinde, tutarlı ve akla uygun olmadığında güvensizlik doğar. O zaman bebek, annesiyle ve başkalarıyla olan ilişkilerinde güvensiz olacak ve kendini değersiz görecektir. Küçük çocuklar üzerinde yapılan gözlemler,

yaşıtlarıyla kurmuş oldukları iletişimde kendine güvensiz olan çocukların daha kavgacı, zorlayıcı ve bencil olduklarını ya da başkalarına bağımlı davrandıklarını ortaya koymaktadır (Turner,1991;55).

Çocuğun kendisine güvenen ve kendi kendisini yöneten, bağımsız davranabilen, başkalarıyla çatışmaya girmeden onlarla bir arada yaşamayı öğrenen, yüksek benlik saygısına sahip, doyumlu bir birey olarak gelişmesi, büyük ölçüde ona sağlanan fırsatlara ve anne- babanın yaklaşımına bağlıdır (Yavuzer,1998).

Sevgi ve şefkat ihtiyacı; çocuğun bu ilk ihtiyacını karşılayan aile, en çok da annedir. Annenin verdiği sevgi ve şefkat, devamlı ve karşılıksızdır. İlgi ihtiyacı; her yaştaki çocuk ilgi bekler. Yaşla birlikte çocuğun beklediği ilgi çeşitlilik kazanır. İlginin de sevgi gibi kararlı ve ölçülü olması gereklidir. Güven ihtiyacı; dengeli sevgi, ölçülü ilgi çocukta güven duygusu yaratır. Çocuk sağlıklı büyüyebilmek için kendini güven içinde hissetmelidir. Güven içinde büyüyen çocuk çevresine de kolay uyum sağlar. Özgürlük ve bağımsızlık ihtiyacı; çocuğun kendine güven duygusunun gelişimi ve doğru davranışı özgürce seçebilmesi için, kendi başına bazı işleri başarması, kendini kanıtlaması gerekir (Razon, 1990).

Çocuk ne kadar iyi koşullarda yetişirse yetişsin, sevgi yoksunluğu onun kişilik gelişimini bozar. Okul öncesi dönemde bulunan çocuklar üzerinde yapılan araştırmalar, bebekliklerinde sevgiden yoksun büyümüş çocukların, ileride ruhsal bozukluklar, aşırı kıskançlık, bencillik, saldırganlık, aşağılık duygusu gibi anti-sosyal davranışlar gösterme olasılıklarının fazla olduğunu ortaya koymaktadır. Anne sevgisi yoksunluğu nedeni ile özellikle dil, bilişsel ve sosyal gelişim alanlarında bozukluklar görülmektedir. Bu çocuklar, bilişsel gelişim sürecinde; çevrelerindeki olgu ve olayları anlamakta, algılamakta ve öğrenmekte yaşıtlarına göre yetersizlik gösterirler (Şen,2007;95).

Kendi Kendini Tanıma

Okul öncesi dönemden itibaren başlayan önemli bir psikolojik yapı, çeşitli yazar ve araştırmacılar tarafından farklı terimlerle tanımlanan; benlik kavramı, benlik saygısı, kendilik kavramıdır. Benlik kavramı, çocuğun kendisiyle ilgili olarak kafasında

çizdiği görünümdür. Bu görünüm, çocuğun içe ya da dışa dönük oluşunu, kendine güvenli olup olmayışını belirler. Çocuğun benlik kavramı, dünyayı seyrettiği bir gözlük gibidir (Gizir,2002).

Çocuklarda benlik kavramı, çocuğun kendini algılama şekli, kim ve ne olduğuna, kimliğine ilişkin düşüncesidir. Benlik, tarif edilebilir kişilik özellikleri yanı sıra sosyal çevre tarafından belirlenmiş kural, standart ve amaçlara yönelik değerlendirmeyi de kapsayan bir bilgi bütünlüğüdür. Dolayısıyla, "ben" kavramı, çocuğun deneyimlerinden edindiği bilgilerle, çevresinin kendisini nasıl algıladığı konusundaki düşünceleri birleştirmesiyle oluşur. Birçok araştırmacı benlik gelişim evrelerinin ergenlik ve yetişkinlik döneminde olduğuna inanır, oysa benlik gelişimin temeli bebeklik ve çocuklukta atılır. Çocukların ileriki yaşlarda sağlıklı ilişkiler kurabilmeleri, sosyal ve duygusal yeterlik, yüksek öz saygı ve öz güven kazanabilmeleri, bu erken yaşlarda oluşturdukları benlik kavramlarıyla yakından ilişkilidir. Sağlıklı bir benlik oluşturmuş olan çocuk; başta ailesi olmak üzere komşuları, okul arkadaşları, spor grupları gibi insan grupları tarafından kabul edilmenin ve sevilmenin güvenini yaşar. Kendini ifade etmeye yönelten hedefler belirler ve davranışlarını ona göre yönlendirir. Karşılaştığı zorluklarla başa çıkabileceğine inanır, bu ona bağımsızlık ve güç kazandırır. Hatalarını ve başarısızlıklarını kabullenmeyi öğrenir (Tuğba Kocaefe, Okul Öncesi Çocuklarda Benlik Gelişimi http://www.lunarpsikoterapi.com/wordpress/?p=107).

Bakım

Çocukların dünyaya geldiklerinde yaşamlarını sürdürebilmeleri düzenli bir şekilde beslenmelerinin yanında sağlıklı açıdan uygun bakıma da gereksinim duyarlar. Çocuğun çevresinin bakım için uygun olması, aydınlık havadan ve yeterli ısıya sahip bir ortamda yaşamını sürdürmesi gereklidir. Bunların dışında temizliğinin gerekli özenle yapılması da çok önemlidir (Eker, Yurdakul,2006;158-163).

İhmal edilen ve düzgün bakılmayan çocuklar kendilerini sevgisiz ve güvensiz hissederler. Sağlıklı beslenen, bakılan, sevgi ve ilgi gösterilen çocuğun ilerideki

yaşantısında sağlıklı ve mutlu olmasının temel koşulları sağlanmış olacaktır. Beslenme ve bakımın sağlanması çocuğun gelecekteki sağlığının da belirleyicisi olacaktır. Uzmanlar çocukların bu ihtiyaçlarının karşılanmaması durumunda gelişimini tamamlamasının güç ve neredeyse imkânsız olacağını vurgulamaktadırlar. Temel ihtiyaçlar olarak tanımlanan yeme, barınma ve giyinme gibi ihtiyaçlar karşılanmaz ise çocukların hayatlarını sürdürmeleri beklenemez (Balat,2010;48).

Oyun

Okul öncesi dönemde oyun, çocuğun en temel ve vazgeçilmez uğraşı alanıdır. Hızlı bir büyüme ve gelişim süreci yaşayan bu dönem çocuğu, beslenmeye ve bakıma olduğu kadar oyuna da gereksinim duyar. Oyun, bir yandan çocuğun fiziksel gelişimine önemli katkılarda bulunup bedensel yetilerini geliştirirken, diğer yandan psikomotor, bilişsel, duygusal ve sosyal gelişiminde de çok önemli rol oynar (Haktanır,2007;104).

Oyun hayal dünyası ile gerçekler arasında köprü işlevini görür. Çocuk oyununda bilinmezlerle dolu çevresini kendi bilgi süzgecinden geçirerek kendisi için anlaşılır duruma getirir. Dil yoluyla ifade edemediği anlaşılmaz ve karışık olayları oyun içinde somut olarak yaşama geçirir ve kendince anlamlı şekle dönüştürür. Çocuk yaşıtlarıyla oynadığı dramatik oyunlarda kendini çok değişik kişilerin yerine koyar. Anne-baba, çocuk öğretmen, komşu dede, postacı, doktor vb. rollerde farklı kavramlar, söylemler işlenir. Çocuğun kendini bunlardan ayrı bir varlık olarak tutması onun bilincinin gelişmesine, onun empati düzeyinin geliştirmesini de beraberinde getirir. Bu bağlamda oyun, çocuğun duygusal ve sosyal gelişimine katkıda bulunur (Sevinç,1999).

Çocuk, farklı özellikteki nesnelerle oynarken kavramları, sayıları öğrenir ve bilişsel yeteneklerini geliştirme imkânı bulur. Çevresi ve dünya hakkında bilgiler edinir. Çocuğun zekâ düzeyinin değerlendirilmesinde, varsa ruhsal bir hastalığın teşhisinde ve tedavisinde oyun en geçerli yöntemlerden biridir. Çocukların dürtüleri oyun yoluyla faydalı uğraşlara kaydırılır (Özcan,2009;133).

Yetişkin ve Akran Desteği

Çocuklar dinamik varlıklardır. Yaşamın en hızlı değişimi ve gelişimi okul öncesi döneminde yaşanır. Bu doğal süreçtir. Değişim, gelişim sürecine ve sonuçlarına karşı gösterilen uygun olmayan yetişkin davranış ve tutumları, doğal olan bu süreci riske sokar (Tuğrul,2002;142-147).

Çocuğun sosyal yönden gelişmesi için arkadaş edinmesi ve arkadaş gruplarına girmesi gerekir. Arkadaşlık, çocuklara beceri, öğrenme ve gelişim için ortam ve koşulları sağlar, duygusal ve bilişsel destek sağlar, sorumluluk almayı, kendi haklarını korumayı, başkalarının hak ve sorumluluklarına saygı duymayı grup arkadaşları ile öğrenir. Böylece çocuk toplumsal yaşamın yöntem ve kurallarını benimser. Akran grupları, çocukların güven duygularını geliştirir, çekingenliğini azaltır, sosyal uyumu kolaylaştırır. Arkadaşları olan çocuklar olmayanlara göre, sosyal olarak daha yeterlidir. Çocuklar, olgunluk ve yetenek düzeylerini kendilerine benzer buldukları yaşıtlarıyla arkadaş olurlar. Arkadaşlarını destekleyici olarak algılayan çocukların daha popüler, daha sosyal oldukları ve daha az problem davranış gösterdikleri görülür (Gary, Kochenderfer, Coleman,2000;204-205).

I.1.4.3. Okul Öncesi Dönemin Genel Özellikleri

Benmerkezcilik, Okul Öncesi dönemin kritik özelliklerinden biri ben merkezcilik-tir. Her insanda kendini beğenme ve benmerkezcilik kısmen de olsa vardır. Başkalarının yargılarına değer vermeme, her şeyi kendi çıkarına kullanma gibi benmerkezcilik özellikleri belirli bir düzeye geçtikten sonra problem teşkil eder (Adler,1985;149). Çocuğun dünyayı "ben" e dayanarak algılamaya ve yorumlamaya, anlamaya çalışması ve "bakış açısı" kavramı ve anlayışı olmadığından dünyaya diğer insanın (onun yerine kendini koyarak) algısal ya da kavramsal bakış açısından bakmamasıdır. Çocuklar bu dönemde, kendilerini başkalarının yerine koyamazlar. Kendilerinin bildiği bir olguyu herkesin bildiği ve kendilerinin gördüğü bir şeyi herkesin gördüğünü düşünürler. Kendilerini kolayca başkalarının yerine koyamazlar.

Konuşmalarını dinleyenin ihtiyacına göre ayarlamayıp kendi istedikleri şeyleri anlatırlar.

Düşünce Katılığı, düşüncenin donuk olduğu, bir nesnenin ya da olayın tek belirgin özelliğine dikkat ederek, bu özelliği düşünerek ve bu tek özelliğe yoğunlaşarak diğer özellikleri göz ardı etme eğilimidir. Dört çeyrek elmanın, bir elmadan daha fazla olduğunu zanneden çocuk, gerçeklik yerine görünüme odaklaşacaktır.

Yarı mantıksal akıl yürütmede, düşünceler mantıksal bir ilişkiyle değil daha çok gevşek bir biçimde birbirine bağlıdır. Çocuk dünyada ve uzayda gerçekleşen doğa olaylarını insan davranışlarıyla açıklarlar. Güneş ve ay tıpkı insanlar gibi canlıdır ve insan benzeri bir eylemle yaratılmıştır.

Sınırlı sosyal biliş, çocukta sosyal alanlarda da benmerkezciliğin olmasıdır. Çocuklar doğa ve insan olaylarını tam anlayamazlar. İnsanların niyetleri gibi içsel değişkenleri göz ardı ederler. İlk akıl yürütmeyi kullanma faaliyetleri başlar. Tek yönlü mantık yürütme oluşur. Özelden özele akıl yürütme, olayları yalnızca geçirilen yaşantılara bağlı olarak tek yönlü düşünebilme özelliğidir. Her sabah kahvaltısında yumurta yiyen bir çocuk bir gece misafir olarak kaldığı arkadaşının evinde sabah uyandığında yaptığı kahvaltıda yumurta yememiştir. Annesi ona "kahvaltı yaptın mı?" diye sorduğunda çocuk "kahvaltı yapmadım" (yumurta yemediği için) cevabını vermiştir.

Animizm, güneş, ay, ağaç vb. diğer varlıkların da insanlar gibi canlı olduğuna inanmak olarak tanımlanır (Piaget, 171). Yaşayan ve yaşamayan nesneler arasında ayrım yapmama durumunda ortaya çıkan bir karmaşadır. Çocuk cansız nesnelere canlılık özellikleri yükler. Oyuncak bebekle canlıymış gibi konuşur.

Sembolik oyun ve düşünme halinde çocuk hayal gücünü kullanarak düşünür. Tahtayı tabanca gibi kullanır. Boş fincanı da varmış gibi içmeye başlar. Nesneleri başka şeylerin yerine kullanılabilir. Bu dönemde çocuklar cinsiyet farklılıklarını, cinsel kimliğin devamlılığını öğrenirler ve çocukların dili de bu dönemde çok hızlı gelişir. Fakat geliştirdikleri kavramlar ve kullandıkları sembollerin anlamları kendilerine aittir.

Dil gelişimi sembolleri kullanabilme yeteneğiyle ilgilidir. Bu dönemde tersine çevrilmezlik, korunum ilkesi ve maddeleri özelliklerine göre sınıflama becerisi yoktur. Tersine çevrinmeme, bir işlemi tersinden düşünmemedir. Örneğin, bir bardaktan sürahiye boşaltılan suyun tekrar bardağa doldurulması halinde suyun önceki halinde suyun önceki düzeye geleceğinin düşünülmemesi durumu gibi. A=B' dir, fakat B=A değildir. Korunum ilkesi: Piaget 5 yaşlarında bir çocukla yaptığı deneyde çocuğa, uzunlukları ve içlerindeki su seviyeleri aynı olan iki bardaktan hangisinde daha fazla su olduğu cevabını almıştır. Bu bardaklardan birinin içerisinde yer alan suyu geniş yayvan bir bardağa boşaltarak hangi bardakta daha fazla su olduğu sorusunu tekrarladığında ise bu sefer uzun bardak cevabını almıştır. Sınıflama, maddelerin sadece tek bir özelliğe göre sıralanabilmesi ve sınıflanabilmesidir (Bak,2011;202-203).

I.1.4.4. Okul Öncesi Dönemde Çocuğun Gelişimsel Özellikleri

Çocuk doğumdan itibaren başlayan ilk aylarda yetişkin varlığına, yetişkinin bakım ve beslenmesine ve en az bunlar kadar önemli görülen sevgiye ihtiyaç duymaktadır. Çocuklar anne-babalarından kendilerine yönelik coşkulu bir sevgi beklerler. Her insanın yaşamsal olarak varlığını sürdürebilmesi için bağlılığa ihtiyacı vardır. Yaşamın ilk altı ayından sonra bebek kendisine bakan kişi arasındaki ilişkinin özelliği, bağlılığın ilk biçimini oluşturmaktadır. Çocukların uyumlu ilişkilerin olduğu güvenli bir aile ortamında sevgi ve anlayışla büyümesi olgunlaşmasına, kişilik kazanmasına ve kendi kendine yetebilen bireyler olmasına olanak sağlamaktadır. Çocuklar sevildikçe güven duyguları gelişir ve öz saygıları artar.

Çocukların oyun yoluyla öğrenme olanaklarına ihtiyaçları vardır. Oyunlar aracılığıyla, çocuklar öğrenimle ilgili pratik yaparlar. Pratik yapma öğrenmeyi içselleştirir ve derinleştirir. Çocuklar sadece oyuncaklarla oynamazlar, fikirlerle de oynarlar ve böylece bildiklerini daha da geliştirirler. Ayrıca çocuklar, oyun oynarken, riskleri göze alırlar, anlaşma yaparlar, problem çözerler, fikir üretirler, yeniden düzenlerler, bilgilerini birleştirirler. Oyun, çocuğun öğrenme ufkunu açan, yaşamını zenginleştiren eylemlere olanak sunan, en etkin öğrenme fırsatıdır.

Okul öncesi çocukların sosyal gelişimlerini olumlu etkileyen etkenlerden biri olan arkadaş ilişkileri üç yaşında başlar ve dört yaş civarında zenginleşir. Bu yaşlarda arkadaş edinmek çocuklar için çok önemlidir.

Vücudunu çok hızlı bir biçimde kontrol altına almayı başaran çocuk iki yaşında psikomotor gelişiminde büyük ilerlemeler kaydeder. İki yaş çocuğu çok meraklıdır ve bundan dolayı dış dünyada gördüğü her şeye ilgi duyar, günlük etkinlikleri içerisinde becerilerini sağlamlaştırmaya başlar. Birinci yaşın sonuna doğru kendi başına ayakta durmayı başarabilen çocuk, ikinci yaşın başlarında yürüme, koşma, sıçrama, geri geri yürüme ve merdiven çıkma gibi becerilerini geliştirmeye başlar. Ayrıca çocukların nesne devamlılığını kazanmaları ile problem çözme becerilerinde de gelişmeler görülmektedir. Üç yaş grubundaki çocuklar düzgün bir şekilde başararak çevresi ile iletişim kurabilen ve kendi akranları ile kısa sürede olsa oyun oynayabilecek birer birey haline gelmişlerdir. Üç yaş çocuğu kendi kendine yemek yeme, giyinme, soyunma gibi davranışlar konusunda başarılıdır. Doğal bir yaratıcılıkları vardır ve ilgileri gelişmiştir. Dört yaşına gelen çocuklar artık gözetim altında bulundurulması gereken bebekler olmaktan çıkarak kendi kendilerine hareket edebilir, sorular sorabilir, seçimler yapabilir, kendisi hakkında çeşitli bilgiler verebilir hale ulaşmaktadırlar. Dil gelişimi açısından beş yaşın sonuna doğru çocuklar yaklaşık olarak 2000 civarında kelimeyi kullanabilir. Sınırsız enerjiye sahip olan altı yaş grubundaki çocuklar yerlerinde durmazlar. İp atlar, topa yön verecek şekilde vurur, topu tek elle tutar, sopa ile topa vurur, tek ayağının üzerinde 10 saniye kadar dengede durabilir, iki tekerlekli bisiklet kullanabilirler. Küçük kas becerileri de oldukça gelişim gösteren altı yaş çocukları el becerilerinin kendilerine sağlayacağı olanakları keşfetmişlerdir. Sosyal olarak yetişkine bağımlılığı azalan çocuk arkadaşları ile daha uzun zamanlar geçirebilir ve hatta planlar yapıp bu planları uygulayabilir. Yetişkin denetimindeki oyunlarda kurallara, yönergelere ve verilen uygun davranışlar gösterir (Balat,2010;73-75).

Okul öncesi dönemin genel karakteristiği, gelişmenin oldukça hızlı olduğu şeklinde ifade edilir. Bu yıllar diğer dönemleri ile kıyaslandığında gelişimin farklı yönlerinin birbirleri ile ilişkisinin en fazla olduğu dönemdir. Hareket gelişiminin en

dikkat çeken gelişim yüzü olarak öne çıktığı bu dönemde, zihinsel gelişimde başlangıçta adeta hareket gelişiminin içinde gibi görünür. Duygusal gelişim sosyal gelişime sıkı sıkıya bağlıdır. Dil gelişimi hem konuşma organlarının gelişmesi, hem de çocuğun içinde yaşadığı sosyal çevre ve bu çevrede yaşanan etkileşimle ilgilidir. Bu nedenle gelişim yüzlerini daima birbirleri ile ilişkili olarak değerlendirmek gerekir

Gelişme kavramı, düzenli, uyumlu ve sürekli bir ilerlemeyi dile getirmektedir. Gelişim, ileriye dönük olup, değişiklikler arasında belirgin bir ilişkiyi de kapsar. Başka deyişle, gelişim yüzleri arasında bir bütünleşme söz konusudur. Gelişim, sadece sayısal ölçümlerle açıklanmayan, birçok yapı ve işlevi bütünleştiren karmaşık bir olgudur. Bu bütünleşme nedeniyle, gelişimin her evresi kendinden bir sonraki evreyi doğrudan etkiler. Böylelikle hiyerarşi, bütünleşme ve yapısal bağıntı, gelişim evrelerinin özellikleri arasındadır. Yapılan gözlem ve çalışmalar, belli gelişim dönemlerinde çocuklarda ortak olan eğilim ve davranış kalıplarının bulunduğunu ortaya koymaktadır. Bu ortak yanların bilinmesinin, çocuk eğitiminde izlenecek yöntemi belirleme açısından yararı büyüktür. Gelişimin bazı yüzlerinde yapısal ve işlevsel olgunluğun oldukça erken yaşlarda görülmesine karşın, gelişimin diğer yüzlerinin daha sonra tamamlandığı dikkatimizi çeker. Gelişim süresi içinde tüm çocuklar aynı gelişim yolunu izlerler.

Gelişimdeki 5 temel kavram şöyle özetlenebilir:

1.Gelişim dinamik bir olgudur.

2.Gelişim, genetik bireyselliğin bir sonucudur.

3.Gelişim, giderek artan bir özelleşme sürecidir.

4.Gelişimde denge vardır.

5.Gelişim, düzenli bir süreçtir (Yavuzer, 2007;26-28).

Gelişimle ilgili bazı kurallar söz konusudur:

1.Gelişim, kalıtım ile çevrenin etkileşiminin ürünüdür.

Kalıtım, bir insanın ana babasından getirdiği gizil güçleri ifade etmektedir. Bir insanın birçok yönüyle ana babasına ve/veya daha önceki soyuna çekmektedir. Ana babadan getirilen bu gizil güç ya da var güçler bir çevre içinde ve çevre ile etkileşerek gelişebilmektedir. Sadece kalıtımın ya da sadece çevrenin gelişimi sağladığını düşünmek yanlıştır. Gelişim, kalıtım ile çevrenin birbiri ile etkileşimi sonucu oluşmaktadır. Gelişimi formülleştirerek; "Gelişim=Kalıtım x Çevre" olarak yazabiliriz. Gelişim hem kalıtıma hem de çevreye dayanmaktadır.

2.Gelişim derece derece ve devamlı olan bir süreçtir.

Gelişim, devamlılık gösteren, ancak bu devamlılığın içinde zaman zaman, dalgalanmalar bulunan bir süreçtir. Gelişim organizmanın çeşitli kısımları için farklı hızda gelişir. Yani, bedenin her yanı aynı hızda ve aynı oranda gelişmez. Vücudun çeşitli kısımları farklı gelişim özellikleri gösterdiği gibi, gelişimin çeşitli alanları arasında da farklılıklar görülmektedir. Örneğin yaşamın ilk yıllarında daha çok fiziksel gelişim ağırlıkta iken, daha sonra kişilik gelişimi önem kazanabilir.

Genellikle, eğitim sisteminin okul öncesi, ilköğretim, orta öğretim ve üniversite gibi kademelere bölünmesinin dayanağı, bu okul dönemlerini kapsayan yaşlarla gelişim çağlarının özellikleri arasında paralellik olmasıdır. Dolayısıyla, gelişim çağlarının genel özellikleri düşünülerek bir eğitim kademesindeki öğrencilerin gelişimleriyle ilgili yardımlarda bulunabilir. Ayrıca, bir bireyin gelişimi hem başkalarından farklı olmakta, hem de bireyin kendi özelliklerinin gelişimi, kendi içinde farklılık göstermektedir.

3.Gelişimde bireyler arasında farklılıklar bulunmaktadır.

Gelişim bireyseldir, yani her bireyin kendine özgü bir gelişim biçimi vardır. Dolayısıyla, aynı takvim yaşında iki öğrencinin birbiriyle karşılaştırılması yanlış bir davranıştır. Aşağı yukarı aynı takvim yaşına sahip öğrencilerden oluşan bir sınıfta, aynı konular, aynı öğretim yöntemleri ve teknikleri, aynı öğretmenle işlense bile, öğrencilerden aynı başarıyı beklemek bir yanılgıdır.

4.Çocuğa verilecek eğitimin düzeyi gelişim seviyesine uygun olmalıdır.

Çocuğa verilecek bilgi, beceri ve tavırların gerektirdiği gelişim düzeyinin çocuk tarafından kazanılmış olması gerekmektedir. Çocuk, gerekli düzeye ulaşmamışsa eğitim ve öğretim çabaları amacına ulaşamayacak ve olumlu bir sonuç elde edilemeyecektir.

5.Gelişimin hızlı olduğu ilk yaşların eğitimde önemi büyüktür.

Çocuğun ilk yaşları okul öncesi dönemi kapsamaktadır. Blomm'a göre, öğrenmenin % 60-70'inin kazanıldığı, Freud'a göre kişiliğinin temellerinin atıldığı bu dönem; bireyin eğitimi açısından önemli bir dönemdir. Ancak çocuk, henüz bu dönemin önemini anlayacak ve kendisi için bir şeyler yapabilecek durumda değildir. Dolayısıyla, önce ana babaların, daha sonra makro çevre dediğimiz yönetimlerin çocuklara gelecek gözüyle bakıp gerekli yatırımları yapması ve onların gelişimi için istendik çevre şartlarının düzenlenmesi gerekmektedir.

0-6 yaşlar arasını kapsayan okul öncesi yıllar; çocuk kişiliğinin oluşumu, temel bilgi, beceri, alışkanlık ve tutumlarının kazanılması ve geliştirilmesinde en önemli yıllardır. Bu dönemde, çocuğa değişik uygulamalarla verilebilecek temel bilgi, beceri, alışkanlıklar, kısaca davranış örnekleri onların kişilik gelişimini ve ileri yıllardaki öğrenim yaşamını etkileyebilecektir. Çocuğun ilk yıllardaki eğitimi tesadüflere bırakılmamalı, ciddi bir şekilde ele alınmalı ve bilimsel yollarla eğitilmeleri sağlanmalıdır.

6.Genellikle, gelişim başladığı hızda devam etmektedir.

Her bireyin gelişiminde yavaşlama ve hızlanma olmasına rağmen, kendine göre bir gelişim biçimi göstermektedir. Örneğin, ilk yaşlarda ufak tefek, kısa boylu olan bir bebek, yetişkinlik döneminde de ufak tefek, kısa boylu olmaktadır. Kısaca gelişim hızı kişiye göre sabit kalmaktadır.

7.Gelişimde hem bütünleme hem de ayırma vardır.

Gelişim, bütünlemeyi ve ayırmayı içine alan bir süreçtir. Çocuklar birçok bilgi ve beceriyi öğrenmede toptan hareketlerden özgül hareketlere doğru bir gelişim

gösterirler. Genellikle ilk yaşlarda çocukların hareketlerinde bir bütünlük vardır. Daha ileri yaşlarda, özellikle soyut kavramların öğrenilmesinde, önce bu kavramın daha iyi öğrenilmesini kolaylaştıracak somut kavramlar öğrenir. Daha sonra bunları birleştirerek bütünlemeye çalışır. Parçadan bütüne doğru bir öğrenme söz konusudur (Tablo 1).

EĞİTİM DÖNEMLERİ	GELİŞİM DÖNEMİ	YAŞ ARALIĞI
	Doğum Öncesi Dönem	280 gün
Okulöncesi Eğitim Dönemi	Bebeklik Dönemi Birinci ya da ilk Çocukluk Dönemi	0-2 yaş 2-6 yaş
İlköğretim Eğitim Dönemi	İkinci Çocukluk Dönemi Erinlik Dönemi	6-10,12 yaş 10,12-13,14 yaş
Orta Öğretim Dönemi	İlk Ergenlik Dönemi	13,14-17,18 yaş
Yükseköğretim Dönemi	Son Ergenlik Dönemi	17,18-21 yaş
	Genç Yetişkinlik Dönemi	21-30 yaş
	Yetişkinlik Dönemi	30-55 yaş
	Yaşlılık Dönemi	55 yaş ve sonrası

Tablo 1 Gelişim Dönemleri

Gelişim Görevi: Bireyin içinde bulunduğu yaşam döneminde, göstermesi gereken görevlerdir. Havighurst, gelişim görevini; bireyin yaşamındaki belli bir dönemde ortaya çıkan, başarıyla elde edildiğinde daha sonraki görevlerde başarıya ve mutluluğa yol açan başarılamadığı durumlarda ise kişide mutsuzluğa, toplumun hoş görmemesine ve ileriki görevlerde zorluklara yol açan görev olarak tanımlanmaktadır.

Zihinsel Gelişim

Zekâ ve zekâ gelişimi: Geçmişte ve günümüzde, farklı psikologlar tarafından zekâ, değişik şekillerde tanımlanmıştır. Bu genel zihin gücü, insanın farklı başarı alanlarında aynı derecede kendini gösterir. Önceleri, zekânın çevre şartlarından bağımsız olduğu, yani kalıtsal olduğu, tıpkı boy uzunluğu, saç ve göz rengi gibi ana babadan çocuğa geçtiği, çocuğa verilen zekâ testi sonunda saptanan zekâ bölümünün değişmediği ve sabit kaldığı belirtilmesine rağmen; yapılan birçok araştırma, çevre koşullarının zekâyı belirli bir ölçüde etkilediğini ortaya koymuştur. Zekânın gelişiminde çevre faktörlerinin de bir etkisi olduğu kesindir. Başka aileler tarafından evlat edinilmiş çocuklarla yapılan çalışmalar sonucunda da, çevrenin katkısını gösteren bulgular elde edilmiştir. Zekâ, büyük ölçüde kalıtsal olup beynin yapısına ve gelişimine bağlı bir zihin gücü olmasına rağmen, çevresel koşulların olumlu ya da olumsuz niteliği zekânın gelişimini etkilemektedir. Zekânın gelişimi, kalıtım ve çevrenin etkileşimi sonucu gerçekleşmektedir. Zekâ bölümünün oluşumunu formülleştirerek yazarsak; Zekâ bölümü=Kalıtım x Çevre diye belirtebiliriz.

Zekânın doğası ve kuramları

Zekâ insanın bilişsel gücünün diğer adıdır. Bilişsel psikolojide zekâ kavramı yerine bilişsel güç kavramı kullanılmıştır. Geçmişte ve günümüzde insanın bilişsel gücü ya da zekâsı çeşitli yaklaşımlar içerisinde tanımlanmaya çalışılmış ve çeşitli kuramlar geliştirilmiştir.

Tek Etmen Kuramına göre zekâ; bireyin çevresine etkili bir şekilde uyumunu sağlayan soyut ve genel bir yetenektir. Çift Etmen Kuramına göre zekâ; bir genel yetenek ile birçok özel yeteneğin bir araya gelmesinden oluşur. Çok Etmen Kuramına göre ise zekâ, birçok özel yeteneğin bir araya gelmesinden oluşur. Çok Etmen Kuramcılarından Thordike'ye göre, zekânın mekanik, sosyal ve soyut olmak üzere üç şekli vardır:

Mekanik Zekâ; alet, makine kullanma ve işletme gücü,

Sosyal Zekâ; insanları anlama, insanlar arası ilişkilerde başarılı olma gücü,

Soyut Zekâ; sözcükler, sayılar, formüller gibi sembollerle düşünme gücü olarak kendini göstermektedir.

Thurstone'ye göre, başlıca özel yetenekler, sözel anlayış, sözel akıcılık, sayısal yetenek, uzay ilişkilerini kavrama, bellek, algılama hızı ve mantıksal düşünmedir.

İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra Guilford; Thurstone tarafından ortaya atılan özel yetenekleri ya da zekâ faktörlerini araştırmaya onun kaldığı yerden devam etmiş ve bu etkenlerin sayısının çok daha fazla olduğu sonucuna varmıştır. Bütün bu kuram ve yaklaşımlar bazen birbirini desteklemişler, bazen de karşıt bir görüşü ortaya koymuşlardır.

Eğitim ve psikoloji alanındaki gelişmelerle birlikte, geleneksel yaklaşımda olduğu gibi, bireyin neler yapabildiğinden daha çok, neler yapabileceği üzerinde düşünülmeye başlanmıştır. Ayrıca, testlerin çocukların değerlendirilmesinde yeterli olmadığı ve çocukların doğuştan getirdikleri gizil güçlerinin ya da potansiyel yeteneklerinin açığa çıkarılması gerektiği görüşü önem kazanmaya başlamıştır. Bu görüşü destekleyen en önemli kuramcılardan biri de Gardner'dir. Gardner, geleneksel zekâ kavramını eleştirerek, yeni bir "Çoklu Zekâ" kavramı ortaya atmıştır. Gardner, 1983 yılında geliştirdiği kuramında zekâ kavramına farklı bir bakış açısı getirmiştir. Zekânın temelinde biyolojik ve kültürel boyutların yer aldığını savunan Gardner, bir

özelliğin zekâ olarak tanımlanabilmesi için dört ölçüte yanıt verebilmesi gerektiğini belirtmiştir. Bu ölçütler;

-Bu özelliklerin bir dizi sembole sahip olması,

-Kültürel yapıda değeri olması,

-Bu özellikler aracılığı ile mal ya da hizmet üretebilmesi

Çoklu Zekâ kuramı, bilişsel bilim, gelişim psikolojisi ve nörolojiden yardım alarak, bir bireyin zekâ düzeyinin özerk güçler ya da yetenekler tarafından oluştuğunu belirtmektedir. Çoklu zekâ kuramına göre, bireyin zekâ düzeyi ya da bazı alanlardaki yeterliliği beynin biyolojik yapısı ile ilgilidir. Ancak, bu alanlarda ya da yetenekler bireyden bireye farklılıklar göstermektedir.

Gardner'e göre insan zekâsı daha geniş, daha evrensel ve daha zengin bir içeriğe sahiptir. Gardner, önceleri insanda yedi zekâ gücünün var olduğunu, 1995'te ise bu tabloya bir zekâ gücü daha ekleyerek, sekiz zekâ gücünün olduğunu söylemiştir. Bunlar;

- Dil Zekâsı
- Mantık- Matematik Zekâsı
- Uzaysal İlişkileri Kavrama Zekâsı
- Bedensel-Kinestetik Zekâ
- Kişisel Zekâ
- Sosyal Zekâ
- Müzik Zekâsı
- Doğa Zekâsı

İnsanlar yukarıda belirtilen zekâların hepsine sahiptir. Ancak insanlarda bu zekâlardan biri ya da birden fazlası baskın ve gelişmiş olabilir (Başal, 2007;11-23, 45-55).

Çocuğumuzun 3 yaşında okula başlamasına kadar olan zaman, bizim ”oyun çağı” ya da “okulöncesi” dediğimiz dönemdir.3-6 yaş yaşlarda, gelişimin en dikkat çeken özelliği, çocuğumuzun giderek daha sosyal bir varlık haline gelmesidir. Artık ilgi alanı bizlerle sınırlı değildir. Oyun oynayabileceği, oyuncaklarını paylaşabileceği, beraber kumdan kaleler yapabileceği arkadaşlarının olmasını ister.

Bedensel gelişim:

3-6 yaşlarda, çocuğumuzun yürüme, koşma, sıçrama gibi bedensel işlevleri oldukça gelişmiş hale gelir. Hatta bu becerileri o kadar iyi kullanır ki, ona yetişmeye nefesimiz ve gücümüzün yetmediğini hepimiz bizzat yaşarız.

Bedensel işlevlerdeki becerikliliği sayesinde, çocuğumuz çocuk parkında aletleri etkin olarak kullanmaya başlar. Dengesini rahatça sağlar ve artık üç tekerlekli bir bisikleti sürebilir. Kurallı top oyunları oynamaya başlar.

6 yaşına gelmeden, çocuğumuzun el tercihi (sol ya da sağ elini tercih etmesi) belirginleşir.

3-6 yaşlar arasında, çocuğumuzun el becerilerinde inanılmaz gelişmeler olur. Boyama, kesme, resim çizme gibi etkinliklere olanak sağlayan bu gelişim, çocuğumuzun okuma yazmaya hazır hale gelmesinde en önemli destektir.

Dil Gelişimi:

3-6 yaş arası dönemde, çocuklar dili iyi bir şekilde ve dilbilgisi kurallarına uygun olarak kullanmaya başlarlar.

3-6 yaş arası dönemde, kelime dağarcığı ve cümle içinde kullanılan kelime sayısı artar.

Bu yaşlarda masal, hikâye anlatma becerisi gelişir.

Okul öncesi dönemde çocuklar, ayıp ve bizlerin kullanmaması gerektiğine inandığımız sözlere ve küfürlere çok meraklıdırlar.

Bu yaşlardaki çocuklar, şarkı söylemekten çok hoşlanırlar. Birçok şarkının sözlerini bilirler ve bu yetenek, bazı çocuklarda bizleri şaşırtacak kadar iyidir.

3-6 yaşlar, çocuğumuzun aile sohbetlerine katılmaya başladığı yaşlardır. Çocuğumuzla sohbet etmemiz, hem bize onun hakkında çok sayıda ipucu verir, hem de aramızdaki iletişimi güçlendirir.

6 yaşının sonunda, çocuğumuz yetişkinlere yakın dil becerisine sahip olur.

Sosyal, duygusal, zihinsel gelişim

3-6 yaşlar, çocuğumuzun sosyal ilişkilerini ailemizin dışına taşıdığı; akranları, öğretmenleri ve diğer yetişkinlerle sosyal bağlar kurduğu yaşlardır.

Bu yaşlardaki çocuklar, arkadaşlarıyla oyun oynamayı, tek başına ya da bizimle birlikte oynamaktan daha fazla sever ve tercih ederler. Arkadaşlarla oynanan oyunlar önce iki kişiliktir. Yaşın büyümesiyle birlikte grup oyunları başlar.

Bu yaş döneminde, çocuğumuzun erişkinlerle ilişki kurmada ustalaştığını görürüz. Anne-babası olarak bizlerin ve akrabaların yanı sıra, öğretmenlerine ve arkadaşlarının anne –babalarına da ilgileri vardır.

3 yaşından itibaren çocuğumuz, bizlerin koyduğu kuralları hem anlamaya başlar, hem de kurallar artık onun için gereksinimdir. Bu yaşlarda onun hakkı ve hakkı olmayan davranışları ile tutumlar açısından eğitmeye başlamak, büyüdüğü yıllarda çocuğumuzla olan ilişkimizi büyük ölçüde rahatlatır.

3-6 yaş döneminin çocuğumuz açısından en önemli gelişmelerinden bir tanesi, kendi cinsiyetinin tam anlamıyla farkına varmasıdır. Bu farkına varma, çocuğun kızlar ile erkekler arasındaki farkı merak etmesinin sonucunda gerçekleşir. Çocukların iki cinsiyet arasında ayrım yapmasına olanak sağlayan ise erkeklerin pipisinin olup, kızların pipisinin olmadığını keşfetmeleridir.

Kız ya da erkek olmanın farkını anlamaları ve cinsiyet organlarına artan ilgileri nedeniyle, psikolojide çocukların bu dönemine “genital (cinsiyet organlarıyla ilişkili) dönem” adı verilir.

Kız ya da erkek olduklarını fark etmeleriyle birlikte, çocukların karşı cinsiyetten olan ebeveyne düşkünlük ve hayranlıkları artar.

Anne ve baba ile çocuğun girdiği yarışın sona ermesinin psikolojideki açıklaması şöyledir: Kız çocukların babası için annesiyle yaşadığı rekabet, erkeklerinse anneleri için babalarıyla girdikleri yarış, daha küçücük yaştaki bir çocuk için taşıması ağır bir yüktür. Zaman içinde erkek çocuk babanın kendine göre epeyce güçlü bir rakip olduğunu fark ederek, babayla yarışından vazgeçer. Kız çocuk, babası için annesiyle olan rekabetin, kendisini annenin sevgisinden mahrum bırakacağı endişesiyle, annesiyle girdiği rekabeti terk eder. Erkek çocuk, babası gibi kravat takmak, ceket giymek, araba kullanmak ister. Bunların sonunda da her çocuk kendi cinsinden olan ebeveynini örnek alan ve onun gibi olmak isteyen bir "küçük hanım- küçük adam" olur.

3-6 yaşlardaki meraklılık, yalnız cinsellikle sınırlı değildir. Bu yaş dönemi, tüm yaşam alanlarıyla ilgili keşif dönemidir. Allah nerede? Ben nasıl oldum? Neden süt içmem gerekiyor? Köpekler neden konuşamıyor?" gibi yüzlerce soru vardır çocuğumuzun kafasında.

3-6 yaşlar, çocukların hayal dünyalarının çok geniş olduğu yaşlardır. Çocuklar, bu dönemde hayali oyunlar oynarlar. Evimizdeki koltuklar birer uzay mekiği olabilir, masamızın altı ise çocuğumuzun piknik yeri. Bazı çocukların hayali arkadaşları, onların oyunlarına ve hatta yaşamlarının her anına eşlik edebilirler.

3-6yaş döneminin sonunda, çocuğumuzda yaşamı boyunca yeni beceriler ve başarılar kazanmasına olanak sunan "girişimcilik" becerisi gelişir.

Oyun çağında çocuğumuzun zihinsel becerileri de hızla artmaya devam eder. Düşünme yeteneğinin bu denli gelişmesi, çocuğumuzu okuma yazmaya, yani ilköğretim yıllarına uygun hale getirir. Çocuğumuz 6 yaşına geldiğinde: Nesneleri benzerlerine göre gruplandırabilir. Renkleri bilir. 10-50' ye kadar sayma becerisi vardır. Sabah-akşam, sağ-sol ayrımı yapabilir.

3-6 yaşlar arasındaki çocuklar, iyi ile kötü, doğru ile yanlış, güzel ile çirkin kavramlarını anlamaya başlarlar. Bu ayrımlar, ahlak gelişiminin başlangıcı olarak kabul

edilir. Bu kavramlara uygun davranmak istemenin temeli ise, anne- babanın takdirini kazanmaktır.

6 yaşını bitirdiği zaman, çocuğumuzun ilköğretime başlama zamanı gelmiştir (Taner,2011;51-57).

Okul Öncesi Çocuğun Psikolojik Gelişimi

Okul öncesi çocuğu, kendine ait işleri başarma konusunda yol açmıştır. Yeteneklerinin ve becerilerinin gelişimiyle meşguldür. Benmerkezci düşünce hâkimdir. Her şeyin kendine yönelik, kendisi için tatmin edici olmasını bekler. Önce kendi ihtiyaçlarının ve beklentilerinin karşılanması önemlidir. Çocuğun düşünceleri daha çok ihtiyaçlarına, dürtülerine bağlıdır. İstediğine, istediği yerde ve anda sahip olmak ister, ertelenmesine katlanamaz. Engellenmeye dayanma gücü yetersizdir. Arkadaş ilişkileri ve sosyal beceriler giderek artan düzeyde önem kazanmıştır. Arkadaşlarının giydikleri ve onların yaptıkları şeylerle yakından ilgilenmeye başlar. Onlar tarafından beğenilmeye önem verir. Fakat hala dikkat merkezi anne ve babasıdır. Bu evredeki olumlu ebeveyn yaklaşımları, çocukların hatalardan korkması yerine, onlardan öğrenmesine ve sorumlu davranış geliştirmesine yardım eder. 3-5 yaş çocukların psikolojik gelişimini ele aldığımızda:

<u>3 yaş</u>

3 yaş çocuğun giderek daha az bencil ve annesine daha az bağımlı olduğu ve dengeli bir birey haline dönüştüğü, yoğun olarak sorular sorduğu bir dönemdir. 2 yaşından başlayarak sorgu çağı artarak sürmektedir. Bu yaş çocuğu annesine yardımı olur, onunla alışverişe gider, oyun oynar, kısaca onu memnun etmeye çalışır. Bu yaş çocuğun yaşıtlarıyla birlikte oynamaya başladığı yaştır. Yaşıtlarıyla oynamaktan mutluluk olur, zamanını onlarla paylaşır. Bu tür fırsatların yaratılması onun gelecekteki sosyal uyumu açısından önemlidir.

Öfke ve kırıklığını hala fiziki olarak yansıtır. Hayalle gerçeği birbirinden ayırmaya başladığı bu dönemde hayal gücüne bağlı deneyimler yaşar. Kendi

kontrolünde hayali bir arkadaş edinir.3 yaş çocuğu diğerlerinin duygularına duyarlılık gösterir ve onların bulunduğu durumu anlayabilir.

3 yaş çocuğunun daha güçlü benlik duygusu vardır ve bağımsızlığı kaybetme endişesi olmaksızın itaat etme eğilimindedir. Çünkü 3 yaş çocuğu kurallara uymaktan hoşlanır. Onun olumlu davranışlarının takdir edilmesi, zorlandığı durumlarda cesaretlendirilmesi ve pozitif yaklaşımla yönlendirilmesi, yetişkinle işbirliğine girmesine yardımcı olacaktır.

Anne babanın empatik yaklaşarak onu anlamaya çalışması ve duygularını kabul etmesi yanında kendisini ifade edebileceği bir oyun ortamı oluşturması gereklidir. Anne babanın birlikte vakit geçirebileceği oyun arkadaşı bulması, onu farklı sosyal ortamlara girmeye farklı kişilerle iletişim kurmaya özendirmekte, kendine güvenin desteklenmesi açısından yararlı olmaktadır.

4 Yaş:

Karşı gelme yaşıdır. Çocuk isteklerine karşı gelindiğinde, yetişkinlerle uygunsuzca, az çok kaba bir üslupla konuşabilir. Oyun arkadaşları ile kavga edebilir. Sınırları zorlar. Yetişkin otoritesine meydan okur. Tahrik edildiğinde vurur. Tekme atar. Mutlu olmadığında bulunduğu ortamı terk etmek ister. Şamatalı güler. Yüksek sesle ağlar. Duygularında uç noktalarda dolaşan bir değişkenlik görülür. Kaba sözcükler kullanmaktan hoşlanır. 4 yaşındaki çocuk özellikle aynı cinsten olan aile bireyiyle çatışma yaşar.

Bu yaş çocuğuna, doğru yanlış kavramları verilmeye başlanmalıdır. Gerektiğinde kendi odasına göndermek veya bir televizyon programı seyretmesini engellemek için basit cezalar uygulanabilir. Ancak çocuğun niçin ceza aldığını bilmesi gerekir. Çünkü cezalandırmasının sebebini merak eder. Bu açıklanmazsa kendisine haksızlık yapıldığını düşünebilir.

5 Yaş:

5 yaş çocuğu, kendi kendine yeter, sosyaldir. Kendinden emindir, şekilci ve uyumludur. Uyumsuzluk ve huysuzluk dönemini geride bırakmıştır. Kas hakimiyetinin gelişmesiyle, daha çok karar verebilmesiyle, düzenli cümleleriyle, insanlarla olan sosyal ilişkilerinin artmasıyla farklı görünüm sergiler. Anne 5 yaş çocuğu için dünyanın merkezidir. Annesini memnun etmek, onun yanında olmak, ona yardımcı olmak ister. 5 yaş çocuğu artık daha çabuk hareket eder. Hep konuşmak ister. Yetişkinler gibi uzun cümleler kurmaya çalışır. Bilgisini arttırmak için sorular sorar. Her şeyin neden ve niçini ile ilgilenir.

5,5 yaşına geldiği zaman öfke nöbetleri ve somurtma tepileri görülür. Çok yorulduğunda saldırgan davranır, ağlamaklı olur. Baş ağrısı, soğuk algınlığı ve karın ağrısından sıkça şikâyet eder olmuştur. Anne baba çocuğu başka çocukların önünde utandırmamaya, başkalarının yanında terbiye etmemeye özen göstermelidir.5-6 yaşlarında çocuk, kendi duygu ve düşüncelerini ortaya koyacak girişimlerde bulunur. En sevdiği şey, insan figürü çizmektir (http://www.ekipnormarazon.com /makaleler/Okulöncesi çocuğun psikolojik gelişimi, 31.10.2012).

I.2. Çocuk ve Çizgi Film

Çizgi filmler çocuk izleyicileri hedef alan programlardır. Dolayısıyla çocukların televizyonla temaslarındaki en etkin kanaldır. Nitekim Başbakanlık Aile Araştırma Kurumunun Türkiye'de Televizyon ve Aile başlığı altında yaptığı araştırmada çocukların % 49,7'sinin ilk sırada çizgi film seyretmeyi tercih ettikleri tespit edilmiştir. Çizgi filmler hareketlerin kare kare çeşitli çizim ve fotoğraflama teknikleri kullanılarak oluşturduğu filmlerdir. Bu filmlerde kurgu gerçeği yansıtmaz. Çizgi filmlerdeki olayların gerçekleşme biçimi gerçek hayatla örtüşmez. Çizgi filmler gerçek insani durumları dönüştürerek bir sunumda bulunurlar. Örneğin çizgi film kahramanları olağanüstü yeteneklere sahiptirler, öyle ki asla yaralanmaz, ölmezler. Çizgi filmler cansız nesneleri ya da hayvanları kahramanlaştırarak, farklı bir temsil

imkânı sunarlar. İnsanlar gibi konuşan arabalar, insanlar gibi davranan hayvanlar çizgi filmlerde hayat bulurlar. Çizgi filmler çocukların eğitim süreçlerinde olumlu bir rol oynayabilirler. Çocuklara temel insani değerlerin edindirilmesinde olumlu bir katkıları vardır (RTÜK,2007;53).

Çizgi film, bir hareketin her evresini ayrı ayrı gösteren, elle ya da bilgisayarlarla yapılmış resimlerin alıcıyla tek tek çekilmesine dayanan ve gösterimde sürekli hareketi ortaya koyan film tekniğidir (Püsküllüoğlu, 1995,335). Çizgi film devam eden resimlerdir. Bu resimlerin her biri bir hareketin kısa süren anlarını oluşturur. Oluşturulan resimler filme alınır ve sonunda bir ekran üzerinde hareketli durumda gösterilerek resme canlılık etkisi kazandırılır.

Çizgi filmler izleyene ileti göndermek amacıyla yararlanılan bir film türü olarak kullanılmaktadır. Çizgi filmlerin etkililiğinin ölçülmesi düşünüldüğünde, çizgi yapımlarda konu, gerçekçi bir yaklaşımla verilebilmektedir. Hayal gücünü geliştirebilecek bir biçimde sunulabilmektedir. Böylece öğretim süreci sevimli hale dönüştürülerek öğrenme isteği de artmaktadır. Rengin, sesin devreye girmesi ile akılda kalıcılık artmakta, etkin öğrenme sağlanmaktadır (Vildan Güneş, "Çizgi Film Karakterlerinin Çocukların Satın alma Davranışlarına Etkileri,2010,Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü).

Çizgi film var olduğundan beri, izleyicisine farklı bir dünya sunan bir sanat dalı olmuştur. Tasarlanan karakterler ve yaratılan hayal gücü ile oluşan bu kendine özgü dünya, izleyici ile bütünleşir. Özellikle çocuklar birçok kez çizgi kahramanlarla kendini özdeşleştirmiştir. Bu durum çizgi filmin etkileyiciliğini ortaya koymaktadır (http://cizgifilmsel.blogspot/2009/11).

Çizgi film çocukları eğlendirmekte, etkisi altına almaktadır. Çocuklar izledikleri çizgi filmlerle bütünleşirler. Çizgi filmlerdeki anlatılan olayları kolaylıkla benimserler. Bu içselleştirme vasıtasıyla çizgi filmler çocuğun öğrenmesinde ve gözlem yapabilmesinde önemli etkinliğe sahiptir. Çocuklar çizgi filmler sayesinde gerçekle fanteziyi ayırt edemeyebilirler.

Çocuklar televizyon karşısında edilgen, pasif durumdadırlar. Bu durum televizyonun çocuklar üzerindeki nüfuzunu arttırmaktadır. Çocukların duygu ve hayal dünyalarına yönelik programlarla televizyon çocukları etkisi altına almakta ve onlara bir takım değerler ve tutumlar kazandırmaktadır. Çocukların televizyonda en çok tercih ettiği programlar çizgi filmlerdir. Çizgi filmlerdeki kahramanlarla özdeşim kurmaları ve onları bir model olarak almaları hem kişisel gelişimlerini hem de toplumsal bir varlık olarak sosyalleşme süreçlerini etkilemektedir (Kemal Sayar; Mehmet Dinç 2009, "Televizyon çizgi filmlerin çocukların değer oluşumuna etkileri",www.psikiyatri.org).

Çizgi filmlerde günlük yaşam parçalarından örneklerin bulunması ile birlikte, düşsel yaşama ilişkin pek çok parça ile de karşılaşmak olasıdır. Belki de çocukların hoşuna giden bu anlatım zenginliği ve düş gücünün erişilmez üstünlüğüdür. Diğer filmlerden çok bilimkurgu ve çizgi filmlere yönelen çocuklar, dünyayı çizgi filmler yoluyla tanımaya ve anlamaya çalışırlar (Selen Ergöz, Çizgi Filmlerin Çocuk Müziği açısından değerlendirilmesi, www.muzikegitimcileri. net.).

Ülkemizde yapılan bir araştırmaya göre çocukların televizyonda izledikleri programlar çizgi filmlerdir.(%72). En çok sevilen çizgi filmler Tom ve Jerry (22,3) , Buggs Bunny (% 17,9), Şirinler (%9,9) ve Spider Man – Örümcek Adam (%3,4) dür (RTÜK, "İlköğretim Çağındaki Çocukların Televizyon İzleme Alışkanlıkları Kamuoyu Araştırması" Erişim:13 Eylül 2012).

İnternet, TV, Sinema, CD, DVD gibi çeşitli görsel işitsel iletişim kaynaklarından çocuklar ve yetişkinler çizgi filmleri seyretmektedirler. Bu çizgi filmler genellikle yabancı kökenli olup günümüzde yerli çizgi filmlerde yapılmaktadır.

Albert Bandura'nın sosyal öğrenme kuramına göre, çocuklar çevrelerinden görerek öğrenmektedirler. Model alınan karakterin ya da karakterlerin yakın yaşlarda olması, kurgusal hayali bir karakter olması örnek almayı ve taklidi arttıran unsurlardır.

Çocuklar küçük yaşlardan itibaren televizyonu tek başlarına ya da aile fertleriyle birlikte seyretmektedirler. Seyrettikleri program türü içerisinde ağırlığı çizgi filmler teşkil ekmektedir. Önceden televizyon kanallarında çizgi filmler sadece belirli

saatlerde yayınlanırken günümüzde tematik kanalların ortaya çıkmasıyla her saatte çocuklar ekran başında çizgi film ve türevlerine rahatlıkla ulaşabilmektedir. Çok fazla televizyon izleyenler televizyonda sunulan dünyadan, daha az televizyon izleyenlere göre daha çok etkilenmektedirler.

Çocuklar için çizgi filmler vazgeçilmezdir. Ev işleriyle uğraşan anne için televizyondaki çizgi filmler bakıcı konumuna geçmektedir. Anne baba için televizyondaki çizgi filmin çocuğun yaşına uygun olmasına dikkat edilmemektedir. Uzmanlara göre "Caillou" izleyecek yaştaki çocuk. Sünger Bob izlenmemelidir. Kişilerarası İletişim Anabilim Dalı Başkanı Prof. Dr. Nilüfer Sarı Sezer, ailelerin TV'nin elektronik bakıcı olmadığını belirtmektedir. Ailelere çizgi film açarken ya da alırken seçici olmalarını tavsiye etmektedir. Çizgi filmler vasıtasıyla çocukların bilinçaltına farkında olunmadan mesajlar gitmektedir. Dizilerde, sinema filmlerindeki akıllı işaretlerin çizgi filmlerde yer alması gerektiğini belirtmektedir. Pedagoji Derneği'nin yaptığı araştırmalara göre bilinç ve bilinçaltı düzeyde verilen mesajlar çocukları olumsuz etkileyebilmektedir. Erkekler için yapılan çizgi filmlerde bilinç düzeyinde şiddet mesajı verilirken, kız çocukları için yapılan çizgi filmlerde ise cinsellik, açıklık, alışveriş kültürü aşılanmaktadır. Bu yüzden aileler bu tür içerikli çizgi filmlerden uzak durmalıdırlar.

0-2 yaş çocuklar herhangi bir filmi izlemesi doğru değildir.2-7 yaş arasında çocuğun bir çizgi film başında geçirebileceği süre maksimum 40 dakika olmalıdır. Çocuk günde 2-3 saat çizgi film izliyorsa, bu çocuğun gelişimi açısından olumsuzdur. Çocuk günde seçtiği 2-3 çizgi filmi izleyebilmelidir. Çizgi filmlerdeki görüntüler çocuğun yaşam tarzını, giyim, yeme, konuşma tarzını belirler. Ebeveynler çizgi filmleri çocuklarıyla birlikte izlemelidir. Çocuk edebiyatı klasiklerinden uyarlanan, doğru davranışlar ve ahlaki değerlere yönelik çizgi filmler seçilmelidir. Çocukla çizgi film seyrettikten sonra birlikte yorum yapmalıdırlar.

Birçok ülkede çizgi filmler denetlenmektedir. Türkiye'de program sınıflandırmasında 7 yaş alt sınırdır. Bu program sınıflandırması ülkeden ülkeye farklılıklar göstermektedir. Bu sınır Ermenistan'da 3, Kanada'da 2 yaşa kadar

inmektedir. En detaylı sınıflandırmayı Avustralya yapmaktadır. Brezilya'da çizgi filmler kategorilere ayrılarak çocuklar için alt bölümler oluşturulmaktadır (www.zaman.com.tr./aile-sağlik_cizgifilmlerde-akilli-işaretler-neden--yok_20429... 04.04.2014).

Çizgi filmlerin gösterimi sadece TV kanalları ile sınırlı değildir. İnternet ortamı çocuklara, istedikleri her an çizgi film seyretmelerine olanak sunmaktadır. Çizgi filmlerin yetişkinler ve çocuklar üzerindeki etkisi, televizyon ve internetin yanı sıra sinema salonlarında gösterime sunulması amacıyla hazırlanan "animasyon" adıyla sunulan çizgi filmlerde bulunmaktadır. Türkiye'de televizyonlarda gösterilen çizgi filmlerin çoğu yabancı kökenlidir. Seyirciler çizgi filmlerde verilen kültürel kodları kendi kültürlerine ait olup olmadığına bakmadan almaktadırlar.

Uydu yayınları vasıtasıyla yayın yapan çizgi film kanalları bulunmaktadır. Bunlar Cartoon Network, TRT Çocuk, Yumurcak TV gibi. TV kanallarındaki çizgi filmler genellikle, "pembe diziler" lerde olduğu gibi seri halinde, bölüm bölüm gösterilmektedir. Ancak söz konusu çizgi filmlerde, çoğu "pembe diziler" den farklı olarak bölümler birbirine olay örgüsü bakımından bağımlı değildir. Sinema salonlarında gösterilen animasyon filmleri tek gösterimlik sinema filmi niteliğindedir. Ancak çizgi filmlerin etki alanının ve izleyici kitlesinin genişlemesi gibi etmenler çizgi sinemalarda da Arabalar1-2, Buz Devri 1-2-3-4, Madagaskar 1-2-3, Oyuncak Hikâyesi 1-2-3 vb. seri yayınları ortaya çıkarmaktadır.

Türkiye, de uydu vasıtasıyla yayın yapan TV kanallarında yayınlanmış çok sayıda çizgi film mevcuttur. Gösterilen çizgi filmlerin bir kısmı çocukluğunu 1980-1990'lı yıllarda geçirenler tarafından bilinmekte, bir kısmı ise 2000'lı yıllardan itibaren boy göstermeye başlamış olup, bugünün çocuklarınca daha iyi bilinmektedir. 2000'li yıllar öncesinde Türkiye'de gösterilen çizgi filmlere baktığımızda: Adams Ailesi, Arı maya, Ay Savaşçısı, Batman, Beverly Hills, Donald Duck, Hayalet Savaşçısı, Heidi, He-man, Kaptan Tsubasa, Monçiçiler, RichiRich, ScoobyDobby, Shera, Sonicx, Şeker Kız Candy, Voltran, Taş Devri, Temel Reis, Tenten, Twetty, Vikingler gibi. Bazı çizgi filmler hem eski jenerasyon, hem de yeni jenerasyon çocuklar tarafından bilinmekte ve

seyredilmektedir. Bunlar Bugs Bunny, Casper, Garfeld, Ninja Kaplumbağalar, Pempe Panter, Red Kit, Şirinler, Tom ve Jerry gibi.2000'li yıllardan itibaren başlanan ve günümüz çocuklarının çoğu tarafından izlenen çizgi filmlerde vardır. Bunlar Ben10,Beyblade, Cailou,Cedric, Digimon, Pokemon,Sünger Bop gibi.

Çizgi film karakterlerini sadece çizgi filmlerle seyircilerin karşısına çıkmazlar. Beğenilen çizgi film karakterlerini birçok üründe ve sektörde görmek mümkündür. Çizgi film karakterleri ekonomide de ciddi bir kazanç ve harcama kapısıdır.

Çizgi filmler yapısal bazı özellikleri ile sözlü kültür ortamıyla insanlar tarafından masallara benzetilebilmektedir. Masallarda insanların hayal dünyalarına hitap etmektedir. İnsanları gerçek dünyanın sınırlarından kurtarmaktadır. Böylelikle hayal güçlerini arttırmaktadır. İnsanlar masallar vasıtasıyla hayallerini gerçekleştirmekte, istediği her şeye ulaşabilmektedirler. Masallar bu özelliklerinden dolayı 7'den 70'ye zevkle dinlenen bir anlatı türüdür. Çizgi filmlerle masalları karşılaştırdığımızda masal işlevlerini yerine getirmesi, masallardaki gibi ayrıntıya inmemesi, olağanüstülüklerle dolu olması gibi özellikleri ile masallara benzediği görülmektedir. Çizgi filmlere bugünün masalları diyebiliriz. Çizgi filmlerde en güçsüz, sıradan varlıkların beklenmedik başarılar göstermesi, masallardaki kötülerin kaybetmesi, cezalandırılması, iyilerin kalpleri kadar dış görünüşlerinin güzel olması; kötülerin ise içleri kadar dışlarının da çirkin olarak gösterilmesi çocuklar tarafından çok sevilmesinin gerekçeleri arasında sayılmaktadır.

Kültür, kültürel miras kulaktan kulağa kuşaktan kuşağa aktarılarak üretilen ve yaşatılan gelecek kuşaklara devredilen canlı bir mirastır. Nesiller arası bir aktarımla dönüşerek değişerek ve yaşamını sürdürmektedir.

Günümüzde animasyon (çizgi film) yapımları vasıtasıyla kültürel kodlar küçüklere ve büyüklere farklı araçlarla ve yoğunlukta verilmektedir. Çocuklara kültür aktarımı için batılı ülkelerde çizgi filmler kullanılmaktadır. Ninja Kaplumbağalar adlı çizgi film bu amaca hizmet eden bir takım özelliklere sahiptir (ATAN Uğur

“Animasyonun Kültür Aktarımındaki Yeri, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi, 1995, sayfa:38).

Çizgi filmin ismi ve içeriği Japon Ninja kültüründen esintiler taşımaktadır. Film kahramanları dört kaplumbağa için ressamların adının seçilmesi, en sevdiği yiyeceklerin pizza olması gibi unsurlar batı kültürüne ait kodların çocuklara aşılanması, çocuklarca öğrenilip benimsenmesini kolaylaştırmaktadır. Kod aşılaması, sadece bu kültür içinde yaşayan çocuklarla sınırlı olmamaktadır. Çizgi film izleyen hemen her milletten çocuğun bu kültürel kodları tanıması ve bir ölçüde almasıyla etki alanını genişletmektedir.

Türkiye’de uydu vasıtasıyla izlenen TV kanallarındaki çizgi filmlerin çoğunluğu yabancı patentlidir. Çizgi filmlerde verilen kültürel kodlar, izleyenler tarafından kendi kültürlerine ait olup olmadığını anlamadan, ayırt etmeden almaktadırlar.

İstanbul’un fethi, Çanakkale zaferi vb. tarihi olayların; Nasrettin Hoca, Fatih Sultan Mehmet gibi bazı tarihi şahsiyetlerin veya dini konuların çok az sayıda Türk yapımı çizgi filmde mevcuttur. Fakat bu yapımların TV kanallarında yabancı çizgi filmler kadar sıklıkla görülmemektedir.

Yeni RTÜK kanununa göre, İlgili yönetmelik (madde 18) Birinci fıkrası şöyle; “Genel ve tematik içerikli yayın yapan televizyon kuruluşlarının, çocuk yayınlarında çizgi filmlere yer vermeleri halinde, çizgi filmlerin en az yüzde 20’sinin, diğer çocuk programlarının en az yüzde 40’ının Türkçe üretilmiş olması ve Türk kültürünü yansıtması zorunludur. Bu oranların belirlenmesinde aylık yayın dönemleri esas alınır.” Yayın yapan 22 çocuk kanalı, haftada 250 çizgi filmin (Kaynak: Interpress) yüzde 20’sini ‘yerli’ yapacak ve ‘Türk Kültür’ünü de yansıtacaklar. Çocuk kanalları beş yıl içinde ‘kademeli’ olarak gerçekleştirmek zorundalar! IPSOS KMG şirketinin 4-14 yaş grupları arasında 1.500 kız ve erkek çocukla yaptığı ‘Çocukların Medya Tüketimleri ve Yaşam Şartları’ araştırması (Mayıs 2012) ve Interpress’in basına verdiği çizgi filmlerle ilgili çalışma, ortak bir noktada buluşmaktadır.

Çocuklara izledikleri yabancı çizgi film standartlarında (teknik olarak), yerli çizgi üretim sunulduğunda tercihleri bu yönde olmaktadır. Araştırmaların 'En Çok İzlenen Çizgi Filmler' listesinin başında 'Pepee', 'Keloğlan', yer almaktadır. Türkiye'de 8.5 milyon çocuğun yüzde 67'si çocuk kanallarını takip etmektedir.. 'Amerikan kültürü' etkisiyle büyümektedir. Çünkü bu çocuk nüfusunun önceliği 'televizyon izlemektedir.'. Yüzde 95 oranında çocuk her gün televizyon izlemektedir. Bu aynı zamanda büyük bir reklam pastasıdır. Çocuklar ne yiyeceklerine ve içeceklerine (gazlı içecekler ilk sırada!) reklamlardan etkilenerek karar vermektedirler. Çocuk kanallarının bir de bu 'görevi' vardır (Sina Koloğlu, "Çocuk Kanallarını Bekleyen Tehlike!" Milliyet gazetesi 24.01,2013).

Günümüzün en büyük eğlence ve medya şirketlerinden WB (Walt Disney) kurucusu ve isim babası olan Walt Disney "Çocuğun zihninin boş bir defter olduğunu düşünürüm. Yaşamın ilk yıllarında deftere çok şey yazılır. Bu yazıların niteliği, çocuğun yaşamını derinden etkiler" demiştir. (Muratoğlu, Bahar "Sosyal Sapkınlığın Medyadaki Temsilinin Çizgi Filmler Üzerinden İncelenmesi" Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul, İstanbul Üniversitesi,2009, 77-78 sayfa).

Walt Disney çizgi film sektöründe birçok eserler ortaya çıkarmıştır. Bu eserler vasıtasıyla nesillere kültürel aşılama yapmıştır. Günümüzde Türk animasyon yapımcılarının imzasını taşıyan bazı örnekler görülmeye başlanmıştır. Türk kültürünün aktarılması için kullanılan çizgi film örneklerinden birisi de Pepe'dir.

Pepe, TRT Çocuk Kanalında yayınlanan, daha ziyade 3/4-9 yaş grubuna hitap eden Türk yapımı bir çizgi filmdir. Pepe'nin yaratıcısı Ayşe Şule Bilgiç Pepe'yi "Bizden (Türk) bir çizgi film karakteri" görme özlemi ve arzusuyla yarattıklarını dile getirmektedir. Pepe, ismi de dâhil olmak üzere Türk kültürüne ait pek çok unsuru bünyesinde taşımaktadır. Çizgi film karakterinin isminin Pepe olma sebebini, karakterin yaratıcısı Ayşe Şule Bilgiç Anadolu da kekemeler için kullanılan "pepe" sözcüğünden hareketle verdiklerini, kelimenin sonuna fazladan bir "e" sesinin eklenmesinin marka tescili esnasında duyulan bir ihtiyaçtan kaynaklandığını ifade etmektedir. Zira Pepe sözcüğü daha önce tescil edilmiş bir markadır. Bir çizgi film karakterinin benimsenmesi

beraberinde izleyici kitlesine çizgi film karakteriyle özdeştirdiklerini ve zihinlerini çizgi filmde sunularla şekillendirdiklerini ortaya koymaktadır (Nilgün Türkmen ,"Çizgi filmlerin Kültür Aktarımındaki Rolü, Pepe" Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, Aralık 2012,Cilt:36, Sayı:2,sayfa:140-144).

Henry A. Giroux' unda ifade ettiği gibi çizgi filmler, "Toplumsal değerleri öğretme hususunda aile, okul ya da dini kurumlardan daha güçlüdür (Muratoğlu, Bahar(2009)"Sosyal Sapkınlığın Medyadaki Temsilinin Çizgi Filmler Üzerinden İncelenmesi" Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul, İstanbul Üniversitesi sayfa:78).

Bir iletişim aracı ve ortamı olarak çizgi filmler, yaşamımızın her alanına girmiştir. Evrensel bir dile sahip olmalarının yanı sıra kendilerine has dünyalarıyla izleyicilere, içinde yer aldıkları dünyanın gerçeklerinden farklı eğlenceli bir dünya sunmaktadırlar. Her alanda köklü değişimlerin yaşandığı günümüz dünyasında, masalların tahtını çizgi filmlere bıraktığı ve çizgi filmlerin hedef kitlesinin her geçen gün daha da genişlediği görülebilmektedir. Tür bazında ele alındığında çocuklarla özdeşleştirilen çizgi filmler, yaşanan değişim ve dönüşüm sürecine koşut olarak çocukları yalnızca bir araç olarak kabul etmekte ve yetişkinleri hedeflemektedir (Emet Gürel, Jale Alem," Postmodern bir durum Komedisi Üzerine İçerik Analizi: TheSimpsonlar",Ulusal Sosyal Araştırmalar Dergisi, TheJournal of International SocialResearch, Volume 3/10 Winter 2010,sayfa332-345).

I.3. Çizgi Filmlerin Özellikleri

Çocuklara yönelik program ve reklamlarda, ürün önerilirken çocuklar tarafından sevilen çizgi ve animasyon karakterlerin kullanılması da yaygın bir uygulamadır. Küçük yaşlardan itibaren çizgi filmler ve çizgi resimler çocukların çabuk okuma ve kavrama yeteneklerinin geliştirilmesine yardımcı olmaktadır. Günümüzde teknik buluşların gelişmesi ve televizyonun yaygınlaşması ile çizgi film ve animasyon geniş boyutlar kazanarak yeni uygulama alanları bulmuştur. Televizyon, yetişkinlerin ve

özellikle çocukların ilgisini çizgi film ve animasyon denilen görsel sanat dalları ile çok daha kolay çekebilmektedir ve eğlendirirken eğitmek çizgi film ve animasyonun kendi içyapısında bulunmaktadır. Çizgi filmlerin etkililiğinin ölçülmesi düşünüldüğünde; çizgi yapımlarda konu, gerçekçi bir yaklaşımla verilebildiği gibi, hayal gücünü geliştirebilecek bir biçimde sunulabilmekte ve böylece öğretim süreci sevimli hale dönüştürülerek öğrenme isteği artırılabilmektedir. Ayrıca rengin ve sesin devreye girmesi ile akılda kalıcılığı artırmakta, aynı zamanda görerek ve işiterek etkin bir öğrenme sağlanabilmektedir. Çizgi filmlerin bu özellikleri, eğitim ve öğretim filmlerinin yapısına ve amacına uymakta özellikle teknik konuların açıklanmasında çok etkili olmaktadır. Pahalı bir teknik ürün olmasına karşın, eğitim ve öğretimin gerçekleştiği okul ders yardımcıları içinde kullanılabildiği gibi okul dışında kitle iletişim araçlarınca değişik programlarda da kullanılmasında yarar vardır. Çizgi film, teknik ile sanatın iç içe olduğu, görselliği çok etkili bir sinema tekniğidir. Bunun için de Grafik Sanatların, sinemanın, müziğin, edebiyatın, balenin akla gelebilecek her ileri çalışmanın, özellikle elektroniğin ortak ürünü olma yolundadır (İnce, M.1991. Çizgi filmlerin 6-18 yaş grubu bireylerin yaşantılarındaki yeri ve önemi. Yüksek Lisans Tezi (basılmamış). Gazi Üniversitesi, 120 s, Ankara) .

Animasyon, teknik veya biyolojik anlatımları kolaylaştırmanın yanında soyut kavramları görselleştirerek verdiği mesajlar ile anlatıma katkıda bulunur. Özellikle, çocukların yetişme çağında izledikleri filmlerde birliktelik, sevgi, saygı vb. toplumsal değerler, olaylar yolu ile vurgulanmakta ve küçük dersler verilerek çocukların o konuda anlam çıkarmalarına yardımcı olmaktadır. Günümüzde televizyonun iletişim zincirinin en etkin aracı olduğu kabul edilmektedir. Gün geçtikçe artan özel televizyon kanalları, cinsiyet, yaş ve meslek açısından ayrılabilen çeşitli toplumsal gruplara yönelik yayın yapmakta ve gelirinin büyük kısmını reklamlardan elde etmektedir. Reklamlar da kuşkusuz toplumdaki tüketim eğilimini artırmada en etkin yoldur. Bu etkileme, yapılan filmin niteliğine göre artmakta veya azalmaktadır. Animasyonun reklam filmine etkisi, izleyicileri farklı açılardan etkileyebilmesinden kaynaklanmaktadır. Özellikle çocuklara yönelik ürünler üreten şirketler, reklam filmlerinin çizgi ya da animasyon karakterler

içermesini tercih etmektedir (Kaba, F.1992. Animasyonun eğitim amaçlı kullanımı. Yüksek lisans tezi (basılmamış).T.C. Anadolu Üniversitesi, 46s, Eskişehir).

Canlandırma, özellikle sinema alanında uzun çevrimli filmler ve ağırlıklı olarak Disney'in oluşturduğu filmler ile gündemde kalmış, bunun yanında Disney'e karşıt Amerikan, Avrupa filmleri ile sinema salonlarında gösterime girmiştir. Canlandırma, video ve televizyon alanındaki gelişmeler nedeniyle 80'li bir duraklama dönemi geçirmişse de 1990'lı yıllar başından itibaren gelişen teknolojinin yaratıcı olanaklarından da yararlanarak, çizgi tekniği yüksek ve estetik değerlerin iyi kullanıldığı filmler yeni sunum yöntemleriyle izleyici karşısına çıkmış ve beğeni kazanmıştır (Hünerli Selçuk ,"Canlandırmanın Kullanım Alanları ve Türkiye'deki Durum", İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi, 2012, sayfa546-547).

Amerikan televizyonunun, hem kültürel ve hem de sosyal yönden en kesin tehlikeli görünen kısmı çizgi filmler ve karikatür filmleridir. Burada çocukların zihinleri ve beyinleri sistematik biçimde bozulmaktadır. Bu çizgi filmlerin yerine geçtiği masallar da şiddet doluydu ve benmerkezci karakterleri (en sonunda istediğini elde eden en küçük çocuk) canlandırıyordu. Fakat geleneksel masallardaki veya daha iyisi daha sonraki devirlerde çıkan çocuk romanlarındaki bu karakterlere genelde güzel dil, şiirsel hayal ve bugünün çizgi masallarında olmayan bir şefkat duygusu eşlik ediyordu (Esslin Martin, TV Beyazcamın Arkasında, Pınar Yayınları, İstanbul, Mart 1991,sayfa:49).

Televizyonda çocuklara yönelik programlardaki, çizgi filmlerde ve filmlerde de şiddet öğeleri çok fazladır. Bazen televizyon ekranlarında yer alan dövüş, öldürme gibi kanlı olayları ağzı açık seyreden çocuğun gösterdiği tepkilere tanık olan yetişkinlerin tüyleri ürpermektedir. ABD'deki çocuk programlarında şiddete dayalı çizgi filmlerin uzun süredir televizyonlarda oynadığı görülmektedir. Yapılan araştırmada şiddete dayalı çizgi filmlerin 30 değişik türü vardır. Bunların 28'inin zararlı etkisinin olacağı saptanmıştır. Artan oranda tekme tokat, artan oranda hayvanlara işkence istekliliğine karşılık, şiddet öğesi olmayan filmleri izleme isteğinde azalma görülmüştür. Üstelik ABD'de son iki yıldır yapılan ve gösterilen çizgi filmler, eskilere

oranla çok daha şiddete dayalıdır (Aytekin Can, "Çocuk ve Çizgi Film",Özeğitim Yayınları,1996, sayfa:99-100).

Çizgi filmler okul öncesi çocukların en fazla izledikleri çocuk programlarıdır. Görsel ve işitsel özellikleri nedeniyle çocuklar tarafından ilgiyle izlenmektedir. Anne babalar ve öğretmenleri tarafından çocukların çizgi film izlemeleri önerilmektedir. Anne babalar çocukları oyalamak için çizgi film izlettirmektedirler. Okul öncesi kurumlarda da öğretmenler çocukları bir arada tutmak ve daha rahat kontrol etmek için çizgi film saatlerini arttırmaktadırlar.

Okul öncesi kurum yöneticileri ve öğretmenler çizgi filmlerin çocuklar için faydalı olduğunu söylemektedirler. Bilinçli bir çizgi film seçimi yapılmamakta, o anda televizyonda hangi çizgi film yayınlanıyorsa onlar izlettirilmektedir ya da bu çizgi filmler kaydedilerek okul öncesi çocuklara yeniden seyrettirilmektedir.

Okul öncesi çocuklar dolaylı veya dolaysız olarak çizgi filmlerden etkilenmektedirler. En çok çizgi film kahramanlarının yaptığı hareketlerle, söylediği sözlerden etkilenmektedirler. Bu, onların arkadaşlarıyla olan ilişkilerinden, çizdikleri resimlere kadar yansımaktadır. Çizgi filmlerdeki olumlu veya olumsuz sözcükleri, cümle dağarcıklarına katmaktadırlar. Oyuncaklarına çizgi film kahramanlarının isimlerini vermektedirler. İzledikleri çizgi filmlerden sonra, oynadıkları oyun çeşitleri de değişmekte, savaş oyunları gibi şiddete yönelik oyunlara ağırlık vermektedirler. Okul öncesi çocukları en fazla şiddete yönelik çizgi filmler etkilemektedir. Çünkü şiddete yönelik çizgi filmler görsel yönden daha hareketli, etkileyicidir. Şiddet içeren çizgi film izleyen çocukların bunu arkadaşlarıyla olan ilişkilerinden, oyunlarına kadar yansıttıkları görülmektedir(www.okulönceciyiz.biz/.../18122d1222663224-çizgi-film-ve-çocuk-anket- sonucu-ve-oneryler.doc).

Şimdiki çizgi filmlerde ise karakterler, filmin başından beri hep ya iyi ya da hep kötüdür. Kötünün iyiye dönüşebileceği ve bunun doğru olduğuna çok fazla vurgulama yapılmamaktadır. Kötü kötülük için savaşmaktadır. Seçenek olarak sorunların çözümünü şiddet kullanarak ya da kötülük yaparak halletmektedir. Çizgi film

karakterleri, duygudan uzak, karşısındakine acı çektirmekten hoşlanan karakterler haline gelmektedir. Çizgi film sahnelerinde gerçek dünyada olmayan sahnelere yer verilmekte ve çocuğunda bazen dünyayı öyle zannetmesine neden olabilmektedir. Çizgi filmlerde temel karakterler çoğu zaman kurbanı ya da kurbanları oynamaktadır. Temel karakter her haksızlığa uğradığında problemi halletmek için şiddete başvurmakta ve başvurduğu şiddet karakterin tek alternatifiymiş gibi gösterilmektedir. Sonunda bu yolu kullanarak kazanan da hep iyiler olmaktadır. Dolayısıyla tek çözüm yolunun şiddet kullanmak olduğunu bu durumda, iyilerin şiddet kullanması normalleşmektedir ve kanıksanmaktadır. Diğer algılanan bir mesaj da herhangi bir anlaşmazlık olduğunda ya da sorun çıktığında mutlaka kazanan ve kaybeden bir tarafın olduğu yanılgısıdır. Yani çocuklar bu şekilde, bu dünyada ya kazanacaksın ya da kaybedeceksin mesajı verilmektedir. Dolayısıyla "kazanan olmak için şiddet uygulamalısın" denmektedir. Ayrıca savaşmanın araçları da hemen her zaman ulaşılabileceğin yakınlıktadır. İstediğin anda silah temin edebilir ve kullanabilirsin. Elindeki silahla daha güçlüsün ve halledemeyeceğin problem yok gibidir. Böylelikle kitle iletişim araçlarında izlenen şiddet, ya anında çocuğun davranışlarına yansımakta ya da yıllar sonra çocuklar bu davranışlarla yüzleşmektedirler. Aile atmosferi yönünden eğilim göstermese bile çocuklarda zaman içerisinde böyle bir eğilim ortaya çıkabilmektedir (Demet Taştan, "Çocuk ve Şiddet", Babıali kültür yayıncılığı, Ekim 2009, sayfa:40-49).

Özel kanalların artmasıyla, tematik kanallar ortaya çıkmış, çocuk kanallarının sayısı artmıştır. Bilinçli olarak seçilen çizgi filmler, çocuğun gelişimine olumlu yönde etki yapmaktadır. Özellikle okul öncesi ve okul çağındaki çocuklara yönelik çizgi filmlerin dikkatli seçilmesi gerekmektedir. Olumlu özellikler taşıyan çizgi filmler çocukları olumlu yönde etkileyecektir. Şiddet içeren; kavga, dövüş, savaş sahneleri ağırlıklı çizgi filmler ise, okul öncesi çocukların ileriki yaşlardaki gelişimine olumsuz yönde etkili olabileceklerdir. Televizyon kanalları okul öncesi çocuklara yönelik çizgi filmlerinde eğlendirirken eğitmeyi amaçlayan türlere ağırlık vermesi önemlidir. Eğlendirirken eğiten çizgi filmler bu yaştaki çocukların en rahat anlayabilecekleri türdür. Televizyonlarda yayınlanan çizgi filmler dikkatli seçilmelidir. Çizgi filmlerin seçiminde uzman pedagog ve eğitimcilerden faydanılmalıdır. Çizgi filmlerde yerli

yapımlar arttırılmalıdır. Ülkemizdeki çizgi film sektörü desteklenmelidir. Televizyonlardaki gösterilen çizgi filmlerin çoğu yabancı patentlidir. Yurt dışından, okul öncesi çocukların gelişiminde olumsuz unsurlar taşıyan, şiddet içeren çizgi filmler alınmamalıdır. Yayın kuruluşlarına ve anne babalara çizgi filmlerin seçiminde, gösteriminde büyük görevler düşmektedir. TV kuruluşları çocuk programları kuşağını doldurmak için çizgi filmler yayınlamamalıdırlar. Türkiye'de okul öncesi çocuklara yönelik kurumların sayısı yeterli değildir. Okul öncesi çocukların gelişimine ve eğitimine yönelik programlar hazırlanarak bu yetersizlik belirli bir oranda azaltılabilir. Yerli çizgi filmlerin sayısının artmasıyla, çocuklar kendi tarihini, kültürünü, örf ve adetlerini kendi yaşam tarzlarını anlayabileceklerdir. Yayın kuruluşları çocukların televizyon izledikleri saatlerde, her türlü şiddet ve seks içeren filmler yayınlamamalıdırlar. Ebeveynler ise bu tür yayınları çocuklara izlettirmemelidirler.

I.4. Tematik Çocuk Kanalları

Yalnızca türdeş programları yayınlayan, içerik bakımından ortak özelliklere sahip haber, belgesel, çizgi film, müzik, eğitim, gibi belirli bir konuda programların yayınlarının yapıldığı televizyon kanalına tematik kanal denir.

Amerika Birleşik Devletleri kablolu yayıncılıkta öncü devletlerden biridir. Kablolu televizyon yayınlarıyla, evlere gelen kanallar ulusal, yerel ve yalnızca belli konulara yönelik yayın yapan tematik kanallardan oluşmaktadır. Ücretli olarak abone toplayan bu analog platformlar spor, çocuk, haber, emlak vb. tematik kanallarında ortaya çıkmasına neden olmuştur. İzler kitle tarafından ilgiyle karşılanan bu kanallar, belli konularla ilgili uzman ve güncel bilgiler sunarlar. Yasada tematik kanallar için yapılan tanım "Haber, belgesel, spor, müzik ve benzeri türlerde olmak üzere, yalnızca belli konuda yayın yapan kanal biçimindedir (Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayınları Hakkında Kanun(3984),www.rtuk.gov.tr).Hiç kuşkusuz ve benzeri sözcüğünün karşılığını çoğaltmak mümkündür.

1980'lerden 1990'lara kadar televizyon kanal sayısı, evlerdeki televizyon sayısı ve seyredilen saatler bu her üç alanda da iki katına çıktı. (UNICEF Children, Youth and Media Around the World: An Overview of Trends and Issues. 4th World Summit on Media for Children and Adolescents as resented in Rio De Janeiro, Brezil, April 2004)

1990'ların sonunda kablolu sistemde özellikle çocukları hedef alan 50 kanal açıldı ve bunların çoğu büyük başarı elde etti.(Nickelodeon, Cartoon Network, Disney Channel, ABC Family, TV Land).Ticari medyanın konsolidasyonu dünyanın çoğuna program sağlayan az sayıda medya yapımcısının sahip olduğu programlara yol açtı. Bu iş modeli yerel yapımları azalttı. Çok daha az kaynakla kaliteli eğitici program yaptığı bilinen kamu yayıncılarını zorladı. Bugün Latin Amerika'daki çocuk programlarının neredeyse %90'ı ithal programlardır. Çoğunlukla yerel kültürü yansıtmayan karakterler ve durumlar içermesi açısından bu durum problem yaratmaktadır. Diğer yandan çocuklar ve değişken kültürler arasında boşluk gittikçe kapanmaktadır. Bu da ortak bir dünya görüşü yaratmıştır. Ve de beraberinde ortak bir BartSimpson sevgisi (şu an için 100'den fazla dile tercüme edilmiştir (Kaiser Aile Vakfı(2010). Generation M2: Media in the Lives of to18 Year Olds, www.kff.org)

Türkiye'de de kablolu televizyon yayını vardır. Teknolojinin gelişmesine bağlı olarak dünyada dijital yayıncılık da yapılmaktadır. Bu tür yayın platformları Türkiye'de tematik yayınların başlamasını sağlamıştır. Aslında, 1984 yılında TRT2 televizyon yayını kurulduğunda amacı, kültür ve sanat konulu yayın yapmaktı. Ardından, TRT3 yalnızca spor konulu yayınlar yapmak için ortaya çıktı. Ulusal yayın yapan ve klasik antenlerle alınabilen bu yayınlar, zaman içinde kısmen konusal değişiklik gösterseler de, Türkiye de ilk tematik yayın yapan kanallar olarak tarihteki yerlerini aldılar. Kuşkusuz tematik kanalların artmasında izleyicilerin zamanlarını daha iyi değerlendirmek istemelerinin önemli bir rolü vardır. İzleyicilerin artık kaliteli ve uzman yayıncılık yapan kanallara daha fazla yönelmektedirler.

Tematik yayıncılığın en yaygın kullanıldığı yöntem hedef kitle belirlemek ve bu hedef kitle doğrultusunda yayın içeriği oluşturmaktır. Bu alanda etkiye en açık izler

çocuklardır. Çocuklara yönelik yayın yapan kanallar her zaman izleyici bulmaktadırlar. Bu kanallara izleyiciler arasında çocuklar olduğu gibi, çocukların ne izlediğini merak eden ebeveynlerde bulunmaktadır (Küçükerdoğan, 2009, 171-172).

Türkiye'nin ilk çizgi film ve çocuk kanalı 1997 yılında kurulan Maxi TV'dir. Daha sonra JoJo TV, D Çocuk, 25 Haziran 2007 tarihinde Yumurcak TV, Cartoon Network (Türkiye), 24 Ekim 2008 tarihinde ise TRT Çocuk kanalı kurulmuştur. Çocuk kanallarının sayısının artmasıyla birlikte televizyonun etkilerine yönelik tartışmalar bu yöne kaymıştır. Bazı bilim adamları bu tür yayınların, çocukların seviyesinde yapılmasından dolayı yararlı olduğunu ifade ederken, bazı bilim adamları ise çocuğun televizyon izleme süresinin ve bağımlılığının arttığını ileri sürmüşlerdir.

Televizyon yayınlarının 24 saat sürmesi, sadece çocuklara yönelik 24 saat çizgi film yayınlanan kanalların ortaya çıkması, kanal sayısının artması, program içeriklerinin renkli, animasyonlu ve albenili hale gelmesi, çocuk televizyon ilişkisinin bağlarını giderek sağlamlaştırmıştır (IŞIK, 2007, 97).

Tematik çocuk kanal yayıncılığı ile birlikte televizyon etkisi-çocuk denkleminin çocuk aleyhine daha da bozulacağını ileri süren Özertem'e göre; ne ülkemizde, ne de diğer ülkelerde tematik çocuk kanallarının genç kuşaklar için uzun vadede somut bir yararı olacağına inanmıyorum. Hele hele, bizim gibi televizyon izleme bilincinin yerleşmediği bir ülkede çocuklara yapılacak en büyük kötülük, onları ekran karşısına saatlerce bağlamaktır. Program içeriklerinin düzeyli ve yararlı olması da bu kanaatimi değiştiremez. Çünkü çocukların günlük hayat içinde televizyon izlemek dışında yapmaları gereken daha birçok işleri var. Oyun oynamak, okumak, ders çalışmak, yemek yemek, uyumak, kardeşleriyle, arkadaşlarıyla ve anne-babalarıyla sohbet etmek gibi. Oysa böyle kanallar, biri bitip anında bir diğeri başlayan iştah açıcı programlarıyla çocuğa ekran başından kalkma fırsatı tanımıyorlar, hem sağlıklarına hem kişiliklerine zarar veriyorlar.(http://www.medyaa.com/haber_detay.asp?haberID=2303)

Türkiye'de yayınlarına devam eden üç çocuk kanalının sorumluları Star Gazetesi'nde yer alan bir haberde yayıncılık anlayışlarını şöyle açıklamışlardır:

TRT Çocuk Kanalı Genel Koordinatörü Can Soysal; "TRT Çocuk ekibi olarak 3-14 yaş grubuna ve ailelerine hitap ediyoruz. Çocukların kendini ifade edebilmesini, özgüven kazanmasını, oynayarak, eğlenerek eğitimini ve ailelerin bu konuda bilinçlenmesini hedefliyoruz."

Yumurcak TV Genel Yayın Yönetmeni Meryem Akbal: "Şiddet dolu çizgi filmlerin yerine çocukların eğlenerek öğrendiği, insanî değerleri öne çıkaran yapımların yer aldığı bir yayıncılık anlayışını benimsiyoruz. Çocuklar, yetişkinler için hazırlanan programların bağımlısı haline geldi. Yumurcak TV'nin de amacı; çocukları bu zararlı bağımlılıktan korumak ve aileleri bilinçlendirmek. Kanalımız sabahtan akşama kadar çocuklara yönelikken, saat 23.00'dan sonra ailelere yönelik eğitim programları ve belgeseller yayınlıyor."

D Çocuk Tematik Müdürü Şebnem Ergezen: "D Çocuk olarak şiddet, erotizm, cinsel sapkınlık, argo, küfür barındıran programlar yerine eğitici yönü olan, çeşitli konularda bilgi edinmeyi sağlayan programları seçmeye gayret ediyoruz. Hatta sakıncalı bölümleri kesiyor, gerekirse uzman görüşüne başvuruyoruz (stargazetesi.com, 2008).

Teknolojik gelişmişlik düzeyi ve sosyolojik arka planla bağlantılı olarak televizyonun etkileri ve çocukların etkilenme düzeyi her toplum ve kültüre göre farklılık göstermektedir. Ülkemizde de son yıllarda artan refah düzeyiyle bağlantılı olarak artan satın alma gücü, yeni beklentiler, yeni üretim eşyalar, dolayısıyla yeni tüketimler gerektirmektedir. Son on yılda televizyon fiyatlarındaki düşüşe paralel olarak temininin kolaylaşması, daha iyi ses ve görüntü kalitesinde ve daha estetik görünümlü modellerin çıkması; özel kanal sayılarının artmasına, kablolu yayınların ve uydu platform hizmetlerinin yaygınlaşmasına neden olmuştur. Özel kanal sayısının artmasıyla paralel olarak tematik çocuk kanallarının sayısı da artmaktadır (Günaydın,2011: 28).

"Kendi rolünü iyi üstlenmiş" bir çocuk kanalı ve çocuk programının çocuklar üzerindeki olumlu etkileri kesinlikle yadsınamaz. Burada "kendi rolü" ve "iyi üstelenme" kavramlarına değinmek gereklidir. Çocuklara yönelik programların rolü her zaman ebeveynler, eğitimciler, televizyon alanında çalışan programcılar tarafından

kendi rollerine uygun olarak tanımlanmıştır. Öyle ki; ebeveynler televizyondan uykudan önce çocuğa masal anlatmasını onu uykuya hazırlamasını beklerken, eğitimciler de televizyonun çocukları eğiterek onlara iyi davranışlar kazandırmasını beklemişlerdir. Çocuk programlarını hazırlayan programcılar ise ilgi çeken, sürükleyen, hatta cazip yayın sunmak fakat bu cazip programın çocuklar için zararlı olmamasına dikkat etmektedirler.

Bu konuda sorumluluğu olanlar yalnızca program yapımcıları değildir. Hükümetler, yasa koyucular, fikir adamları, milli kültür politikaları, finans kaynaklarını yönetenler ve sanatçılar da bu konuda sorumludur. Alp ve Gökdemir' in deyimiyle, çocuk televizyonu tüm bu sayılanların farklı fonksiyonlarının olduğu, çocuk bakış açısından tuhaf ve çirkin olsalar da ilginç, eğlenceli ve sevilesi yaratık olan "çok kollu bir canavardır" (Alp H. ,Gökdeniz Z. , 1997:139-141).

Televizyonun eğitim, eğlence ve aydınlanmanın edinilebileceği potansiyel bir alet olmasından dolayı, yetişkinlerin rollerini bırakıp onu çocuk için ve çocuğa göre hazırlayıp sunmak gerekmektedir. Bunun içindir ki, çocuklara yönelik programların çocukların;

- Gelişim seviyesine uygun,

- Bakış açılarını temsil eden,

- Çocukları hafife almayan,

- Hayal güçlerini geliştirecek,

- Duygusal benliklerini geliştirecek,

- Kendi kültürlerini tanımaya ve sevmeye teşvik edecek,

- Değişik kültürleri tanımalarını sağlayacak,

- Kültür ve sanata ilişkin becerilerini fark ettirecek ve geliştirecek,

-Çocukları eğlendirecek

-Kendi kültürel geçmişlerine ve bilgilerine dayanarak büyüklerin dünyasını tanıtacak,

-İlgilerini, ihtiyaçlarını ve endişelerini anlayacak bunları karşılayacak,

-Kendi fikirlerini belirtecekleri, söz sahibi olacakları,

-Kendi hayalleri ve hikâyelerini yaşıtlarıyla paylaşacakları özelliklere sahip olması gereklidir.

Kısaca çocukları daha aktif hale getiren yayınlar vasıtasıyla, çocuk programlarının kendi rolünü iyi üstlenmelerini sağlamak gerekmektedir. Tüm bunlar sağlandıktan sonra içerik ve biçim açısından yeter çeşitlilikte programlar yapıldığında, bu programlarda yayın akışı, akıştaki denge ve izlenme saatleri gibi konularda çocuklara ulaşıp ciddi ve güncel araştırma sonuçlarına dayalı olarak çocuğa uygun akış sağlanabildiğinde gereken yapılmıştır. Özetle, kanal çocuk programları açısından "kendi rolünü iyi üstlenmiş" tir.

Televizyonda çocuklara yönelik eğitici programlar düşünüldüğünde, bir klasik haline gelen ve bir zamanlar TRT'de yayınlanan, Susam Sokağı'na değinmeden geçmemek gerekir. Okul öncesi ve ilköğretim çocuklarını hedef alan program akıllıca hazırlanmış eğitici ve eğlendirici bir çocuk programı olarak değerlendirilmiş, özellikle veliler tarafından çok beğenilmiştir. Çünkü televizyonunun karşısına saatler harcayan çocuk, televizyondan bir şeyler öğrenmekte ve aynı zamanda da anne babadan bir beklenti içine girmemektedir. Programdaki şirin kuklalar, tatlı ezgiler, ünlü kişiler ve televizyon kültürünün gerektirdiği hızlı ve eğlenceli geçişlerle çocuklar bir taraftan okumayı öğrenmekte bir taraftan da eğlenmektedirler. Unutulan nokta ise, küçük yaşta saatlerce bu tür programlarla eğitilen çocuk, henüz yaşamının ilk basamaklarında eğlenceyi bir kültür olarak benimsemektedir. Sıkıcı ve zorlu bir uğraş olan eğitimi eğlenceyle özdeşleştirmektedir. Daha sonra klasik dersliklere geçtiğinde aynı eğlence ortamını sınıftan ve öğretmeninden beklemektedir.

Gelişen teknoloji, sayısal yayına geçilmesi ile beraber uydu ve kablolu yayınların artması yanında izleyicilerin bu konudaki talebi neticesinde çocuk kanalları ve çocuk programları Türkiye'deki televizyon yayıncılığı içindeki yerini almıştır. Türkiye'de özel televizyonların yayına başlaması ile çocuk programlarının içeriği de dönüşüme uğramış, yabancı yapım çizgi filmler seslendirmeleri yapılarak yayınlanmaya başlamıştır. Son dönemde artan sayısal yayınlarla iki ana sayısal yayın platformu ortaya çıkmıştır; Digitürk ve D-Smart. Öncelikle spor karşılaşmalarının yayın hakkıyla oluşan mücadele yavaş yavaş diğer alanlara da sıçramış; bu iki platform sinema kanallarından belgesellere ve çocuk televizyonlarına varıncaya kadar birçok alanda rakip hale gelmişlerdir. Digiturk; Jojo, Disney XD, Baby TV, Baby First, Masal TV ve Disney Channel olmak üzere altı çocuk kanalına; D-Smart da LuliTV, Kidsco, Nickelodeon, Bebeğim TV, SmartÇocuk ve Karamel Tv olmak üzere altı çocuk kanalına sahiptir. Bunların dışında Türksat uydusundan izlenen Cartoon Network ve Maxi TV ile bu çalışmanın etrafında döndüğü ana temanın incelenmesi için örneklem olarak seçilen Yumurcak TV kanalı ile kamu yayıncısı TRT tarafından kurulan TRT Çocuk kanalı da ülkemizde izlenebilen çocuk kanalları olmuştur. Çocuklara yönelik bunca kanal olması, çocuk kanalları ve çocuklara yönelik programlarla birebir ilgili mevzuatın sağlanması gerekliliğini ortaya koymuştur (http://www.stargazete.com/cumartesi/bu-kanallar-cocuklarin-dilindenanlıyor: 27.12. 2009).

Türkiye'de çocukların yetişkin programları izlemeye meyilli olduğu düşünülmektedir. Bunun sebebi olarak da çocuklara yönelik kanalların daha az izleniyor olması gösterilir. Ancak bu, çocuk kanallarının tamamen çocuğun gelişimini olumlu yönde etkileyecek içerikte program yaptığı anlamına gelmez. Çocuk kanallarında da olumsuz öğeler yer alabilir.

Çocuklar farklı yaş gruplarında farklı gelişimler gösterdikleri için onların farklı dönemlerdeki zihinsel gelişimine uygun çeşitli programların hazırlanması gerekmektedir. Bu bakımdan, çocuklara yönelik oluşturulacak kanallar, onların bilgi seviyesini artıran becerilerini geliştiren nitelikte olmalıdır.

Son yıllarda tematik çocuk kanallarının reyting sıralamasında üst sıralarda bulunması dikkati çekmektedir. Tematik kanal sıralamasında da çocuk kanallarının izlenme oranlarının diğer tematik kanallara göre daha yüksek olduğu görülmektedir.

IPSOS KMG şirketinin 4-14 yaş grupları arasında 1500 kız ve erkek çocuklarla yaptığı Mayıs 2012 tarihli "Çocukların Medya Tüketimleri ve Yaşam Şartları" araştırmasına göre, Türkiye'deki 8,5 milyon çocuğun yüzde 67'si çocuk kanallarını takip etmektedir. Yüzde 95 oranında çocuk ise her gün televizyon izlemektedir (Sina Koloğlu, Milliyet Cadde, 24.01.2013).

Türkiye'de bulunan tematik çocuk kanalları:

Türkiye'de yayın yapan tematik çocuk kanallarından Baby TV, Baby Fist TV gibi kanallar 0-3 yaş çocuklarının gelişimlerine uygun yayın yapmaktadırlar. Ancak TRT Çocuk, Yumurcak, Nickelodeon, Cartoon Network, Jetix, JoJo, Disney Channel gibi tematik çocuk kanalları daha geniş bir yaş aralığına hitap etmekte ve reklam almaktadır. Bu kanalların reklam kuşaklarında çocuklara yönelik yiyecek, oyuncak ve aktivite ürünlerinin reklamları yayınlanmaktadır. Bu kanallarda yayınlanan çizgi filmlerin hepsinin farklı konuları ve tasarımları vardır. Çoğu şiddet içeren bu çizgi filmler konusunda okulöncesi çocuğunun ebeveyni tarafından medya okuryazarlığı bilinciyle yönlendirilmesi, izledikleri karşısında yaşadığı olumsuz duyguların paylaşılması ve açıklama yapılması gerekmektedir. Ayrıca Disney Channel gibi kanallarda ve diğer kanallarda da çoğunlukla yayının hazırlandığı ülkenin kültürel değerleri ve simgelerine sıklıkla yer verilmektedir. Bu da çocuğun öğrendikleriyle hayatı arasında bir farklılık yaratmaktadır (Gündüz Kalan, Özlem:70-71).

Türkiye'de yayında bulunan çizgi film kanalları alfabetik sırayla Cartoon Network, D Çocuk, Disney Channel, Jetix, Jetix Play, Jojo, Kidsco, Nickelodeon, TRT Çocuk, Yumurcak TV' dir.

Görüntü 1. Cartoon Nertwork

Cartoon Network Türkiye, TBS Avrupa tarafından Turner Entertainment Broadcasting System kullanılarak 1992'de yayına sokulmuş uluslararası bir çizgi film kanalı olan CartoonNetwork'ün Türkiye, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ve Azerbaycan'da yayın yapan koludur. Eylül 2007'den sonra yaklaşık 3 ay içerisinde Doğan Holding Medya Kuruluşu Cartoon Network'un Türkiye'de yayın lisansını almış bir takım çizgi dizilerinin dublajını yapmış ve 2008'in jeneriğini Cartoon Network Europe tarafından temin etmiştir.28 Ocak 2008 günü "Benim kanalım Türkçe, Cartoon Network Türkiye'de!" sloganıyla Türkiye versiyonu yayınını başlatmıştır. Kanal 4 Nisan 2011 tarihinde sabah saat 6.00'da logo ve jeneriğini değiştirmiştir. Cartoon Network Türkiye, Cartoon Network (Avrupa) sitesine 13.03.2013 tarihinden itibaren (Cartoon Network Avrupa'ya) dâhil olmuş olup web sitesi artık Avrupa siteleriyle birebir aynıdır. Bunun yanı sıra daha önce Cartoon network. com' da uluslararası siteler bölümünde yer almayan Cartoon Network Türkiye, artık Avrupa (Europe) kısmı altında yer almaktadır. 1 Haziran 2011'de diğer Cartoon Network kanallarındaki gibi programlarının yeni bölümlerini yayın esnasında belirtmeye başlamıştır (www.wikipedia.org/wiki/Cartoon_Network(tr).

Görüntü 2. D Çocuk

D Çocuk, 2006-2010 yılları arasında yayın yapmış, Doğan Yayın Holding'e ait bir çocuk kanalı. Çocukları eğlendiren çizgi filmler, sirkler ve çocukları eğiten Açıl Susam Açıl, Bir Varmış Bir Yokmuş gibi programları vardır. Ayrıca gençlik dizileri ve bazen filmler yayınlanmıştır. Bazı filmleri arasında Maske 2 ve Winx Club yer almaktadır.1 Haziran 2010'da şifresiz yayına geçip uyduya geri dönmüştür.20 Ekim 2010'da ismini Smart Çocuk olarak değiştirmiştir (www.wikipedia.org/wiki/DÇoçuk).

Görüntü 3. Disney Channel

Ekim 2011'de, Türkiye için yerel bir kanal açılacağı duyuruldu ve Disney Televizyon Yayıncılık A.Ş. olarak 21 Aralık 2011 tarihinde test yayınına başlandı. 12 Ocak 2012 tarihinde ise Türksat 2A üzerinden ücretsiz yayına başlamıştır. Türkiye, İspanya'dan sonra Disney Channel'ın ücretsiz yayına başladığı ikinci ülkedir. Bu döneme kadar Türkiye'de, Disney Channel'ın Orta Doğu kanalı üzerinden Digitürk, Teledünya ve Tivibu'da yayın yapmıştır. Kanalda ilk olarak turkuaz-sarı yarı saydam Disney Channel logosu kullanılmış, daha sonra 27 Ocak 2012'de tanıtımlarda kullanılan mavi-sarı logo kullanılmaya başlanmıştır. Türkiye kanalının açılmasıyla birlikte Türksat 2A başta olmak üzere, D-Smart, Digitürk, Teledünya ve Tivibu'dan izlenmektedir (http://tr.wikipedia.org/wiki/Disney_Channel).

Görüntü 4. Jetix

Jetix, çocuklar için hazırlanmış olup 6.00'dan 22.45'e kadar yayın yapan bir televizyon kanalı. Tüm Avrupa ülkelerinde olduğu gibi Türkiye'de de kapanan FoxKids'in yerine 1 Ocak 2005'te gelmiştir. Kardeş kanalı da Jetix 'in eski programlarını yayınlayan JetixPlay'dir. Yayın yaptıkları süre boyunca çizgi dizi ağırlıklı devam eden kanal, Türkiye'de 3 Ekim 2010'da kapanmış ve yerine Disney XD geçmiştir. Bununla birlikte kapanan kardeş kanalı JetixPlay'in yerine de Playhouse Disney, daha sonra da Disney Junior geçmiştir (http://tr.wikipedia.org/wiki/Jetix).

Görüntü 5. JOJO

JOJO, Türk çocuk kanalı. 8 Şubat 2005 tarihinde Çukurova Holding bünyesinde Türkiye'de kurulan kanal, sadece Digitürk platformunda izlenebilmektedir. Diziler, animasyonlar, çizgi filmler ve çeşitli yarışmalar yayınlamaktadır...11 Haziran 2012 itibaren kanal yenilenmiş yeni içerik, jenerik ve logoyla yayına devam etmektedir (http://tr.wikipedia.org/wiki/JOJO).

Görüntü 6. KidsCo

KidsCo, çocuklar için bir televizyon kanalı. Çocuklar için güvenli ve eğlenceli bir ortam olan KidsCo, aynı zamanda macera dolu bir oyun alanıdır. Ancak bunun da ötesinde genç izleyicilerinin katılımını sağlayan ve onların hayal dünyasını harekete geçiren bir televizyon kanalı olmayı hedeflemektedir. Türkiye'de D-Smart, Tivibu ve Teledünya platformlarından izlenebilmektedir. Ayrıca uzun bir süre, Türkiye'de saydam logoyla yayın yapan sayılı kanaldan biriydi; ancak kanal logo değiştirmesinin ardından bu özelliğini kaybetmiştir.8 Ocak 2013'de yenilenen Kids Co yarı saydam logo kullanmaya başlayıp jenerikleri de yenilenmiştir. Yenilenmenin ardından Beyblade'yi yayınlamaya başlamıştır (http://tr.wikipedia.org/wiki/KidsCo).

Görüntü 7. Nickelodeon

Nickelodeon, 10 Aralık 1997'de kurulan bir çocuk kanalı. Dünyada ve Türkiye'de 24 saat yayın yapan ilk çocuk kanalı olmuştur. Türkiye'de Türksat ve Tivibu uyduları dışındaki tüm platformlar üzerinden yayın yapmıştır. RTV'nin, Nickelodeon'ın Türkiye'deki dağıtımını üstlenmek için Viacom International'la antlaşması sonucunda 10 Aralık 1997'de kurulmuştur. Bu dönemde yalnızca Kablo TV'den yayın yapan kanal, RTV'nin lisansörü olduğu bir diğer kanal olan Discovery Channel ile aynı frekans üzerinden dönüşümlü yayın yapmıştır.2001'de Nickelodeon'ın Türkiye'deki isim hakları el değiştirerek MCD'ye geçmiştir.

Nickelodeon, 31 Mart 2010'da Türkiye'de de diğer birçok ülkede olduğu gibi logo ve grafiklerin değişikliğine gitmiştir. Digiturk, 22 Mayıs 2010'da MTV Türkiye ile birlikte Nickelodeon'ı kanalları arasından kaldırılmıştır.2 Haziran 2010 günü MTV Networks International, Türkiye dağıtımını yapan Multi Channel Developers ile lisans anlaşmasını tek taraflı feshetmiştir. Bu durumun ardından çıkan MTVNI-MCD krizi sonucu, MCD yayınlarına devam ederken internet sitelerinin IP adresleri ise MTVNI tarafından iptal edilmiştir. Tarafların sulh anlaşması yapmasıyla MCD, kanalların Türkiye lisanslarını MTVNI'a devretti ve 31 Ağustos 2011'de MCD'nin yaptığı Nickelodeon yayınları sona erdi; MTVNI bunun yerine Nickelodeon'ın Avrupa kanalını yayına soktu. Bir süre D-Smart üzerinden Avrupa yayınıyla İngilizce olarak ve CNBC-e'de Türkçe yayın yapan bir yayın kuşağından yayın yapmıştır.

Nickelodeon'ın Türkiye yayın hakları Şubat 2012'de Çukurova Holding'e bağlı Digiturk platformuna geçti. 29 Şubat'ı 1 Mart Perşembe gününe bağlayan gece yarısı saat 24.00'te D-Smart platformundan ayrılıp Digiturk 172. kanalda İngilizce ve Türkçe dil seçeneği ile yayına başlamıştır. 1 Mayıs 2012'de Nickelodeon'un okul öncesi kanalı olan NickJr. Türkiye'de yayına başlamıştır. 2013 yılında Viacom, TMSF ile anlaştı. Nickelodeon HD, Digitürk'te 1 Temmuz 2012 tarihinde 173. ve 355. kanallardan yayına girmiştir. Kanal Türkiye'nin ilk ve şu anda tek HD çocuk kanalıdır (http://tr.wikipedia.org/wiki/Nickelodeon(Türkiye).

Görüntü 8. TRT Çocuk

TRT Çocuk, TRT'nin çocuk temalı televizyon kanalı.24 Ekim 2008 Cuma günü deneme yayına başlayan kanal, 1 Kasım 2008 tarihinden itibaren normal yayın

hayatını sürdürmektedir. TRT Çocuk kanalında çocuklara yönelik çizgi diziler, filmler ve yarışmalar vardır. Ayrıca TRT Çocuk ’un logosunu siteden yapılan ankette seçilmiştir. Saat 06.25 ile 21.00 saatleri arasında TRT 4 frekansından yayın yapmaktadır. İstiklâl Marşı ile açılır. Yayın saatleri dışında TRT Okul yayın yapmaktadır. Ayrıca tüm yayın türlerinde bulunan Türkiye'deki ilk çocuk kanalıdır (http://tr.wikipedia.org/wiki/TRT Çocuk).

Görüntü 9. Yumurcak TV

2005'te ATV’de yayınlanan çocuk komedi dizisi Yumurcak TV ile karıştırılmamalıdır. Yumurcak TV, Türkiye'de yayın yapan Samanyolu Grubu'na ait çocuk kanalı. Ayran, Yeşil Oba vb. çizgi filmler vardır. Yumurcak TV, şifresiz olarak yayın yapan ilk çocuk kanalıdır. Samanyolu Yayın Grubu tarafından açılmıştır. Kardeş kanalları STV, Samanyolu Haber, Mehtap TV'dir. Genel Yayın Yönetmeni ise Meryem Akbal’dır. Hedefi çocuklara eğitim ve eğlenceli yayınlar yapmaktır (http://tr.wikipedia.org/wiki/Yumurcak_TV).

Aşağıdaki tabloda Türkiye'de yayınlanan ve en çok izlenen televizyon çocuk kanalları, yayın süreleri ve program sayıları sırası ile verilmiştir (Tablo 2)

NO	KANAL ADI	PROGRAM SAYISI	YAYIN SÜRESİ
1	TRT ÇOCUK	63	24
2	DİSNEY CHANNEL	31	24
3	CARTOON NETWORK	29	24
4	YUMURCAK TV	28	24
5	MİNİKA GO/ÇOCUK	18/15	24
6	NİCELODEON	37	24
7	DİSNEY XD	27	24
8	CNBC-e	11	_
9	PLANET ÇOCUK	19	19

Tablo 2 :Türkiye'de İzlenen TV Çocuk Kanalları

CNBC-e tematik bir çocuk kanalı değildir. Ulusal bir kanal olmasına rağmen yayın süresi içinde çocuk programlarına geniş yer vermektedir. (Özellikle hafta sonları çocukları hedef alan Nickelodeon kuşağına yer vermektedir.) (Perçin Demirkol, Televizyon Çocuk Programlarında Yer Alan Müziklerin Müzik Dersi Öğretim Programı Genel ve Özel Amaçları Açısından İncelenmesi, Yüksek Lisans Tezi, İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimler Enstitüsü, Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı, Malatya,2013,sayfa:24).

BÖLÜM II

TELEVİZYONUN ETKİ MEKANİZMASI

II.1. Televizyonun Etkisi

II.1.1. Televizyonun Çocuklara Etkisi

Televizyon ilk zamanlarda birçok yorumcu, izleyicilerin yayınlara göstereceği toplam ilginin günde bir veya iki saatlik bir süreyi aşmayacağı, böylece radyonun yanında bu yeni aracın kesinlikle ikincil bir önemi olacağını ileri sürmüşlerdi. Hatta yoğun dikkat gerektirdiği için briç oyunu veya sohbet gibi etkinliklere alternatif oluşturmayacağı söylenmişti.1948 yılında New York Times 'ın televizyon eleştirmeni "Ev kadını bırakın mutfaktaki yerini, mutfağın yerini bile güç bela hatırlıyor. Çocuklar karanlık oturma odasının çekiciliği lehine, akşam güneşini küçümsüyor. Babanın evrak çantası antrede açılmış duruyor. Bunların sebebi ise televizyon" diyerek, belki de günümüz içinde geçerli olmak üzere televizyonun en olumsuz etkilerinden birine vurgu yapıyordu (Crowley, Heyer,2011,Sayfa:367-368).

Televizyon çeşitli yaş gruplarındaki insanları etkilemekte, yaşam tarzlarını şekillendirmektedir. Günümüzde televizyon her ortamda bulunmaktadır. Televizyon internet vasıtasıyla cep telefonunda, evlerde, yolcu otobüslerinde koltuk arkalıklarında; televizyon teknolojisinin gelişmesi, fiyatının ucuzlaması, görüntü kalitesinin artması (hdtv) nedeniyle evlerde birden fazla sayıda bulunmaktadır. Televizyona alternatif internetin varlığı kabul edilse de televizyonun yaygınlığı daha fazladır.

En yaygın kitle iletişim aracı olan televizyon, insanlara bir yandan, hem görsel hem de işitsel uyaran sunarken, bir yandan da gerçek dünyalardan sanal dünyalara kadar birçok durumu göstermektedir. Bunların sonucu olarak da dünyaya açılan bir çeşit pencere görevini üstlenerek birçok evde başköşededir. Televizyonun tüm insanlar, özellikle de çocuklar üzerinde görsel ve işitsel bir materyal olarak pek çok olumsuz etkileri olduğu tartışılmaktadır. Yaşantımıza giren her yeni şey gibi televizyonun da

insanlar üzerindeki etkileri birçok araştırmaya konu olmuştur. Evrensel bir araç olan televizyonun etkileri de genellikle evrenseldir. Ancak her toplum ve kültüre göre televizyonun etkileri bazı farklılıklar gösterebilmektedir (Yapıcı, "Bir Eğitim Aracı OlarakTelevizyonveEtkileri",http://www.universitetoplum.org/text.php3?id=272,Haziran2006,Cilt6,Sayı2).

Televizyonun ortaya çıkmasıyla birlikte bireyler, içinde televizyon seyredilen hanelerde doğmaktadırlar. Bir iletişim aracı olarak televizyon hem hanedeki (ailedeki) çocukları hem de onları yetiştirecek aile üyelerini de yetiştirmektedir yani toplumsallaştırmaktadır. Toplumsallaşma ilk olarak ailede başlamaktadır. Daha sonra bireyin sosyalleşmesi eğitim-öğretim kurumlarında (okulda) devam eder. Birey, toplumsallaşmasında birçok farklı faktörün etkisi altındadır. Aile ve okul kadar kitle iletişim araçları da bireyin toplumsallaşmasında önemli yere sahiptir. Sinema, televizyon, tiyatro, gazete, kitaplar gibi kitle iletişim aygıtları da günümüzde bireyin toplumsallaşmasında önemli işlevler görmektedir (Taylan, Mayıs 2011; 14).

Televizyonun özellikle çocuğun çevresini ve dünyasını tanımasında, anlamasında etkin olduğu bilinmektedir. Çocuklar zamanlarının büyük bölümünü televizyon seyrederek geçirirler. Aslında televizyonun hem yetişkinler hem de çocuklar tarafından yaygın olarak seyredilmesi, insanların gerçekte var olmayan bir dünyaya sosyalleştirildikleri tartışmasını beraberinde getirmektedir. Televizyon programlarının ağırlıklı olarak cinsellik ve şiddet içerikli olmasının çocukların sosyalizasyonu üzerindeki etkileri çeşitli ülkelerde araştırılmaktadır (Akan,2003;101).

Kitle iletişim araçlarının sorun yaratabilecek etkileri genelde kabul edilmektedir. Bu araçlar bireylerde var olan bazı olumlu alışkanlıkları ve davranış biçimlerini değiştirmekte, yeni tutumlar geliştirmektedir. Yarattığı bu yeni tutum, davranış, alışkanlıklar ve bireyi edilgenleştiren etkisi nedeniyle "elektronik dadıdan", "aptal kutusu" gibi adlandırmalara konu olan televizyon, eğlence, eğitim, boş zamanları değerlendirmede kullanılmaktadır (Aksaçlıoğlu, Yılmaz, "Öğrencilerin televizyon izlemeleri ve bilgisayar kullanmalarının okuma alışkanlıkları üzerine etkisi" - Türk Kütüphaneciliği, 2007 - tk. org.tr).

Günümüzde kitle iletişim araçları büyük önem kazanmıştır. Bu araçlar içinde televizyon etkin biçimde geniş kitlelere ulaşması nedeniyle ön plana çıkmıştır. Son yıllarda çağın bulunuşu internetin ortaya çıkmasıyla etkisi biraz azalsa da eğlendirici özelliğinin olması, kitlelere yönelik mesajlar verebilmesi, kitlelerin eğitilmesi ve yönlendirilmesi açısından hala etkileyicidir (Ünal, Durualp, tarihsiz;093-104).

Televizyonu sadece teknolojik bir kitle iletişim aracı olarak değerlendirmek son derece yanlış olmaktadır. Çünkü bu medyumun aynı zamanda kültürel toplumsal etkileri de bulunmaktadır. Ancak günümüzde toplumun her kesiminin kolay tüketeceği film ve diziler yaygınlaşmaya başlamış ve böylelikle yayın içeriklerinde kolaya kaçılarak gerçeklerden uzaklaşılmıştır. Meydana getirilen bu yapı yayınların içeriğinde tekdüzelik sağlamış ve standartlaşmaya neden olmuştur. Böylelikle "televizyon toplumu" oluşmuş ve toplum içerisinde yer alan herkes elektronik birliktelik sürecinin ister istemez içerisine girmiştir (A.M Kırık - 21. Yüzyılda Eğitim ve Toplum – "Televizyonun Gelişim Çağı Çocukları Üzerindeki Olumsuz Etkileri ve Ebeveynlerin Kontrol Sorunu", eğitim ve toplum.org).

Günlük yaşam üzerinde televizyonun şekillendirici gücünün artmasıyla kültürel değişim giderek hızlanmaktadır. Televizyon her şeyi, herkes için farklılaştırmadan sunmaktadır. Bu, televizyonun çocuk ve yetişkin kategorileri arasında ayrım yapmadığını göstermektedir. Televizyon çocukluk ile yetişkinlik arasında kesim çizgisini üç biçimde aşındırmıştır. Birincisi, televizyonun biçimsel özelliklerini anlamak için eğitim görmek gerekmemektedir. İkinci olarak, televizyon izleyiciden, karmaşık zihinsel ve davranışsal tepki göstermesini istememektedir. Üçüncüsü televizyon, izleyiciler arasında ayrım yapmamaktadır. Böylece televizyon sürekli ileti aktararak yetişkinler tarafından sınırlandırılan yaşam deneyimlerini çocuklara açmıştır. Televizyon, çocukların ve yetişkinlerin dünyalarını birbirine yaklaştırarak merak gidermekte ve böylece "hayret etmekte" kendiliğinden ortadan kalmaktadır. Postman'a göre basım tekniğinin keşfedilmesi sonrasında gelişen iletişim teknolojisi, farklı yerlerde ve zamanlarda farklı etkilere yol açarak toplumsal yapı üzerinde etkide bulunarak belirleyici olmuştur (Füsun Alver, "Neil Postman'in Çocukluğun Yok Oluş

Sürecinde İletişim Teknolojisi Eleştirisinin Eleştirisi",N.Postman-2004 - dergiler.ankara.edu.tr).

Bourdieu' ya göre televizyon, diğer kitle iletişim araçlarına göre, nüfusun çok büyük bölümünün bilinçlerinin oluşturulmasında bir tür fiili tekele sahip olduğundan medya araştırmalarının merkezinde yer almaktadır (Bourdieu,2000,22).

Amerikan Pediatri Derneği (AAP),2008 Yılı mayıs ayında yayınlamış olduğu raporunda, medya görüntü ve mesajlarının çocuklar ve gençler üzerinde 5 farklı etkisinin olduğunu açıklamıştır. Bunlar:

1. Saldırgan davranış ve şiddet, bireysel ve toplumsal anlamda şiddete duyarsızlaşma
2. Madde bağımlılığı ve istismar
3. Beslenme ve obezite
4. Bedensel benlik algısı, cinselliğe düşkünlük ve öz benlik algısı
5. Reklam, pazarlama ve tüketim (İhsan Ünlü, Televizyonun İlköğretim 7. Sınıf Öğrencilerinin Meslek Seçimiyle İlgili Algılarına Etkisi, pegem.net).

Postman'a göre; en küçük çocuklar dahi televizyon izlemekten men edilemezler. En kötü yoksulluk bile televizyondan vazgeçmeyi gerektirmez. En iyi eğitim sistemi bile televizyonun belirleyiciliğinden kurtulamaz. Ve en önemlisi, kamuoyunu ilgilendiren hiçbir konu (politika, haber, eğitim, din, bilim, spor) televizyonun ilgi alanı dışında kalmaz. Yani, halkın bu konuları kavrayış biçimi tamamen televizyonun yönelimleriyle şekillenmektedir. Televizyon daha ince yollarla kumanda merkezidir. Örneğin, diğer medya araçlarından yararlanışımız ağırlıkla televizyonun yönlendiriciliğiyle olmaktadır (Postman,1999,90).

Televizyon hem görsel hem işitsel olarak etki edebildiği ve olaylara olduğu gibi bakılabilmesini sağladığı için tüm kitle iletişim araçlarının en etkilisi ve en güçlüsüdür. Televizyon günümüzde tüm evlere girmiştir. Çocuklarımızın hem bedensel hem de ruhsal sağlığı etkileyen önemli bir çevresel sorun haline gelmeye başlamıştır. ABD'de yapılan bir çalışmaya göre çocukların liseyi bitirene kadar yaşamlarının üç

yılını, 70 yaşına kadar ise 7-10 yılının tamamını geçirecekleri tahmin edilmektedir (Strasburger VC. Children,1993,479-493).

Televizyonla birlikte, yazı kültürüne dayanan "yorumla çağı" nın yerini "gösteri çağı" almış, böylece aynı anda hem göze hem de kulağa hitap eden bu araç ortaya çıkmıştır (Sayın,1999;167-183). Televizyonun özel ve toplum hayatının anlamlandırılması ve yönlendirilmesinde araç olmanın ötesinde amaç konumuna gelmesi, bu aracın en tehlikeli boyuta ulaşmasına neden olmaktadır. Bu sürecin sonunda televizyon, bazen bir sopa, bazen de silaha dönüşebilen karmaşık bir medyumdan farksızdır. Televizyon, işlevini yerine getirirken doğasına uygun olarak ön uyarı yapmayı uygun görmediği için, çocuk- yetişkin ayrımı da yapmaz. Neil Postman'ın daha açık vurgusu ile görüntülerin abc'si olmadığı için yaş, eğitim düzeyi ve hiyerarşi aramayan, serbest girişe açık ve okuryazarlığı gerektirmeyen bir iletişim aracı olduğu televizyon ekranına yazılmaz. Televizyon karşısında her yaştan insanın eşitlenmesi, çocukları ve yetişkinlerin bildikleri şeyleri bilmeyen bir insan kategorisi olmaktan uzaklaşmasında televizyonun payı büyüktür (Şirin,2011;170).

Televizyon izleyicilerin hiç farkına varmadan, başka toplum ve kültürlerin yaşam standartları, yaşam biçimleri, birbirleriyle ilişkileri, davranış kalıpları, sosyal sorunları ve tüketim alanları konusundaki bilgilerle donanmalarını sağlar (Ayrancı, Köseoğlu, Günay,2004;133-140).

Çocuklar için televizyon, izlemesi kolay ve kolaylığından dolayı da alışkanlık yapan bir faaliyettir. Televizyonun içeriği, toplumsal durum ve olaylar konusunda çocuklar için çağımızın temel bilgi kaynaklarından biri halindedir. Verilen bilgi, çocuk tarafından sorgulanmaksızın doğru olarak kabul edilmektedir. Dolayısıyla çocuk açısından televizyon, gerçek dünya ile eş tutulmaktadır (Işık, Erdem, Güllüoğlu,2007;97).

ABD'de 18 yaşına gelinceye dek bir öğrenci 12.000 saatini okulda, 15.000 saatini televizyon karşısında geçirmektedir. Bir Amerikalı çocuk günde ortalama 3 saat, Japon çocuğu 5-6 saat televizyon izlemektedir. Çocuk hiçbir önbilgi edinmeden iki-üç

yaştan itibaren kendisini televizyon karşısında bulmaktadır. Bakmakta, dinlemekte ve imgelerin akışına kendini kaptırmaktadır. Televizyonun gösterdiği her şeye bakan çocuk, seçme yapamamaktadır. Yetişkinlerin hükmettiği bilgiyi de denetleyemez. Çocuklar neyi, nasıl ve niçin seyredeceklerini bilmeden, kararını kendileri veremeden televizyon seyircisi olurlar. Çocuklar gerçekle gerçek olmayanı ayırt etmekte güçlük çekerler. Gözleri önünde olup bitenin, bir oyun veya temsil olduğunu bilmez, gerçek sanırlar. Hatta çok küçük çocuklar, ekrandaki insanların hayal ve görüntü değil televizyon kutusu içine girmiş gerçek insanlar olduğuna inanırlar. Çocuklar gördüklerine öykünür, Süpermen gibi uçmaya çabalar, kavga sahnelerini arkadaşları üzerinde denemeye kalkışırlar. Çocuklar, aktif bir tutum içinde olmadan aldıkları bilgileri kendi içinde değerlendirip süzmeden başka bir ekran başına geçmektedir. Modern medya araçlarının ve özellikle de televizyonun gücünü hiç kimse inkâr edemez. Televizyon bireylerin "simgesel çevrelerine "hükmetmede çok etkin bir güce sahiptir (www.dunyabulteni.net."Çocukları medya karşısında yalnız bırakmayın",03.10.2012). Medyanın etkisi medya seçimi ve seçilen medyanın içeriğine bağlıdır. Medya etkilerine maruz kalmanın çocukların iyi olma (well-being) halini etkilediği kesindir ve artan medya tüketimi ile obezite oranları arasında bağlantı bulunmuştur. Diğer yandan araştırmacılar televizyondaki en sevdikleri karakterleri seyrederek çocukların sempati ve empatiyi (bir başkasının duygularını tanıma ve kendini bir başkasının yerine koyabilme becerisi) öğrenebileceklerini bulmuştur. Çocuklar televizyon karakterlerine bağlanırlar ve bu karakterlerin duygusal durumlarını sıklıkla yansıtırlar. Susam Sokağı duyguların rolünü ve duygusal durumlarla başa çıkmayı eğitici içeriğine eklenmiştir. Bu, bazı çocukların başkalarına gösterdiği empati hissini ve hoşgörüyü artırmaktadır. Medyaya karşı hem olumlu hem de olumsuz duyarlılığın büyük oranda çocuğun yaşına, cinsiyetine ve çocuğun ekrandaki karakterlerle kendini ne ölçüde özdeşleştirdiğine bağlı olduğunu bulmuştur (Wilson,2008;87-118).

Televizyon, sanayi toplumunda, ulus devlet çerçevesindeki toplumsallaştırma ortamında doğmuş ve dolayısıyla kamu hizmeti görmeye başlamıştır. Televizyon, insanın sembolik ve simgesel bir dünyaya açılımını sağladığı için, bireyler üzerinde toplumsal bir kurum gibi etkili olmuştur. Bu doğrultuda, ulus-devlet politikasına uygun,

devletin denetiminde yayın yapan önemli bir araç konumuna geçmiştir. Ancak günümüzde televizyon yayınları ve programları, küreselleşme niteliği göstermeye, aynı televizyon programları, aynı anda farklı ülkelerde yayınlanmaya başlamıştır. Bu paralelde uydu ve kablolu yayınlar, televizyon yayınlarının devlet aracılığıyla denetlenmesi de güçlenmiştir (Karatay, Tokur Kesgin,129).

Televizyonda toplumun tüm yaş gruplarına yönelik yayınlar yapılmaktadır. Bu yayınların çocukları etkilediği bir gerçektir. Genellikle çocukları hedef alan programlarda "eğlendirirken eğitir" ilkesi geçerlidir. Kaynaklar televizyonu insanların toplumsallaşmasını sağlayan, çocuklara küçük yaşta bilgi veren, sözcük bilgisini genişleten, ana babadan sonra en önemli etken olan bir araç olarak göstermektedir. Çocuğun yaşantısında televizyon oldukça etkilidir. Öyle ki çocuk için bebeklikte ve sonraki yıllarda dış dünyayı eve getiren en önemli araç durumunda kalabilmektedir (Güler, 1989;166-167).

Televizyon çocuklar için büyülü bir dünyadır. Üç yaşına gelen bir çocuk televizyonu kendi açıp kapamaya başlar. Böylece televizyon, çocuk üzerindeki anne baba egemenliğine son vermiş olur. Anne ve baba egemenliğinden kurtulan çocuğa televizyon sansürsüz bir dünya sunuyor. Bu sansürsüz dünya içerisinde savaş, şiddet, cinsellik ve ölüm var. Çocuk için dünya tanımı televizyon vasıtasıyla karmaşa haline geliyor. Bu dönem içerisinde hayal ile gerçek kavramını birbirinden ayıramayan çocuk için en iyi yöntem taklittir. Taklit, çevresini tanımak isteyen bir çocuk için öğrenmeyi kolaylaştıran en büyük faktördür. Çocuk çevresinde en çok gördüğü karakteri taklit eder. Çocuklar düşmanca duygular taşımasalar dahi örnek aldığı karakterin davranışlarını uygulamaya çalışırlar. Ailelerin çocuklarının televizyonda şiddet içeren programları izlemelerini kontrol ettiklerini söylemek son derece güçtür. RTÜK araştırmalarında da ortaya konduğu gibi ailelerde bunu itiraf ediyorlar. Televizyonda yoğun olarak pompalanan şiddet ve açık saçıklık, özellikle gelişmekte olan çocukların üzerindeki yıkıcı etkileri olduğu artık herkesin kabulüdür (Özdiker,1997).

Çocuklar farklı yaşlarda farklı şekilde televizyon seyrederler ve anlarlar. Çocukların programlardan bilgi edinmeleri ne kadar dikkatli olduklarına, anlama çabalarına ve hayat deneyimlerine bağlıdır (İşçibaşı, 2001;79-100).

Yeni doğan ile 8 yaş arasındaki çocuklarda araştırmalar çok küçük çocukların daha büyük çocuklara göre medya ile daha az zaman geçirdiğini göstermektedir. Araştırmaların çoğu televizyona odaklanmıştır.2-3 yaş arasındakilerin günde iki saate yakın televizyon/DVD seyrettiğini göstermektedir. 2011'de, 8 yaş altı çocuklar günde 3 saatten fazla bir süreyi medya ile geçirmekte ve bu sürenin çoğu hala televizyon, DVD ya da video seyrederek geçmektedir. Common Sense Media araştırmasına göre 8 yaş altı çocuğu olan ailelerin çocuklarının sadece %11'inin medya etkinliği için cep telefonu, iPod ya da iPad kullandığını vurgulamak önemlidir. Bu mobil araçları kullanan çocuklar normal bir günde 43 dakikalarını mobil araç kullanarak geçiriyordu (Laurıcella,2013; 121).

Televizyon kadar etki yaratan alternatif bir bilgi kaynağı neredeyse yok gibidir. Televizyon gencinden yaşlısına, zengininden fakirine herkesin dünyayı algılamasını, anlamlandırmasını etkilemektedir. Fakat popüler kültürün etkisiyle birbirine benzeyen insanlar üretmekte ve üretilen bu insanlar ürettiğinden çok tüketen varlıklar halini almaktadırlar (Kırık,2013;191).

Televizyon, görsel ve işitsel duyulara yönelik etkili bir araç olması nedeniyle olumlu hizmetlerinin yanında, iyi değerlendirilmediği takdirde olumsuz sonuçlara da neden olmaktadır. Televizyonun olumlu ve olumsuz etkileri, çocuğun yaşına, televizyon izleme süresine, izlediği program içeriğine ve ebeveynlerin denetimine bağlı olarak değişmektedir (Demiriz, Ulutaş,1999; 123).

TV'nin izleyenler üzerindeki etkilerini gösteren çok sayıda çalışma yapılmıştır. Bu çalışmalarda ortaya çıkan etkiler fiziksel, ruhsal ve cinsel saldırganlığı, anti sosyal kişilik yapısını, asiliği, isyankârlığı, daha çok öfkelenmeyi, suiistimali, cezalandırmayı, alkol ve sigara kullanmayı ve yemek yeme alışkanlıklarının değişiklikleri kapsamıştır. Ayrıca çok fazla televizyon seyreden çocuklarda yağlı, şekerli yiyecek reklamlarından

dolayı da gelişimlerinin geri kaldığı ve gündüz daha az başarılı oldukları üzerinde durulmaktadır. TV'ler en yıkıcı etkisini, etkiye en fazla açık durumdaki çocuklar ve gençler üzerinde göstermekte; onların davranışlarına oyunlarına davranışlarına yansımaktadır (Ayrancı, Köseoğlu, Günay, 2004; 133-140).

Bir televizyon programında kamera açısı, kişi ve hareketler üç saniyede değişmektedir. İzleyicinin dikkatini toplayabilmek için görsel imajlar ve çarpıcı sesler devamlı değiştirilerek verilir. Böylece bireyler bilgiyi küçük birimler halinde almaktadırlar. Bu durum insanların bir noktada uzun süreli dikkat toplamasını ve konsantrasyonunu zorlaştırmaktadır. Çocuklar bilgiyi küçük parçalar halinde almaya alıştıklardan öğretmenlerini dinlemekte, kitap okumakta zorlanmakta yoğunlaşma sorunu yaşamaktadırlar. Televizyon çocukları düş ve zihin tembelleri olmaya yöneltmektedir.

Günümüzde televizyon, tüm kitle iletişim araçları içerisinde belki de en kolay erişilen ve en yaygın kullanılan araç olması nedeniyle, en etkili öğrenme kanalı olarak da dikkat çeker. Televizyon programları, filmler, çizgi filmler, dizilerde görülen şiddet, vahşet, saldırganlık son yıllarda düşündürücü bir hal almıştır. Buna paralel artan ve özellikle çocuklar ve gençler arasında yaygınlaşan, öldürme, yaralama, kavga, taciz, tecavüz ve tehdit gibi şiddet olayları; medyada yer alan şiddetin çocuklar ve ergenler üzerindeki etkisini araştırmanın gerekliliğinin altını çizmiştir. Doğrudan nedensel bir ilişkiden söz etmek zor olmakla birlikte, yapılan bilimsel araştırmalar; televizyon ve medyada izlenen şiddetin, gerek kısa gerekse uzun vadede, çocukların duygu, düşünce, değer, tutum ve davranışları üzerinde, tetikleyici, hızlandırıcı ve özendirici bir etki gösterdiğini açıkça ortaya koymaktadır.

Söz konusu bu etki 5 ana boyutta tanımlanabilir;

1. Çocuklar ve ergenler, model alma ve sosyal öğrenme yolu ile televizyonda izledikleri diyalogları, sözleri, tutum ve davranışları taklit eder ve öğrenirler. Televizyondaki program ve dizilerdeki kahramanlarla özdeşleşerek, onlar gibi konuşmaya, onlar gibi davranmaya, onlar gibi var olmaya öykünürler.

2. Şiddeti ve saldırganlığı bir "problem çözme" yöntemi, bir "var olma" şekli ve bir "kendini ifade etme" yolu olarak benimsemeye başlarlar.

3. Şiddete, saldırganlığa, ölüme, acıya vb. karşı duyarsızlaşmaya, tepkisizleşmeye, adeta bağışıklık kazanmaya başlarlar.

4. Kızgınlık, öfke, kin, nefret, hiddet, intikam gibi duyguları hem daha sık hem de daha yoğun hissetmeye, yaşanmaya ve dışa vurmaya başlarlar.

5. Dünyayı ve hayatı tanımaya anlamaya ve öğrenmeye çalıştıkları bu gelişim dönemlerinde; algıları ve düşünce kalıpları "iyiler-kötüler", "kahramanlar-anti kahramanlar" olarak katı ve çarpık bir şekilde bölünmüş bir hal alır; gerçekçi ve işlevsel olmaktan uzaklaşır. TV izleme süreleri arttıkça; doğru ile yanlışı, gerçek ile kurguyu, olası ile imkânsızı, uygun ile uygunsuzu ayırt etmekte zorlanmaya başlarlar (www.biltek.tubitak.gov.tr, TÜBİTAK Bilim ve Teknik Dergisi, "Televizyon, Şiddet ve Toplum").

Televizyonun insanlar üzerinde olumlu ve olumsuz etkileri toplumsal, psikolojik ve fizyolojik yönden olabilmektedir. Bu etkiler şu şekilde sıralanabilir:

a)Aile bireylerinin daha çok birlikte olmasını sağlamaktadır.

b)Eğitim ve öğretim için etkili bir araç olarak kullanılır. Ses ve görüntü, öğrenmeyi daha çok kolaylaştırır.

c)Dolaylı olarak ekonomiye olumlu ve olumsuz etkisi vardır.

d)Birçok şeyi insanoğlunun ayağına getirdiğinden dışarıdaki kültür faaliyetlerine ilgiyi azaltır.

e)Kişinin tutum ve davranışlarını büyük ölçüde etkiler. Yayın içeriğine göre olumlu ya da olumsuz olarak etkiler.

f)Özel televizyonlar ilgi çekmek için dramatik yayınlar yaparak etkinin olumsuz olmasına neden olur. Bu durum çocukları şiddet ve zorbalığa itmektedir.

g)Televizyon kamuoyu oluşturma etkisi olan bir araç olduğundan bir propaganda aracı olarak kullanılması ve böylece kişilerin özellikle siyasal tutum ve davranışlarını değiştirebilmesi mümkündür.

h)Uyku düzeninin bozulması, televizyondaki programları izleme durumuna göre uyku saatlerinin değişmesine neden olur.

i)Gezme saatlerinin ona göre ayarlanması,

j)Sağlığı bozma, görmeyi etkilediği, baş ağrısı, mide bulantısı yaptığı düşünülmektedir.

k)Ekonomiye etkileri söz konusudur(Aziz, 1989; 85-95).

Televizyonun psiko-sosyal etkileri arasında en çok üzerinde durulanı şiddettir. Genel olarak çocuk programlarının %61'i şiddet içermektedir. Çocuklara yönelik hazırlanan çizgi filmlerde bazen bu öğeler daha fazla olmaktadır. Televizyonda izlenen şiddet ile çocukların şiddete yönelik davranışları arasında ilişki bulunmaktadır (Özmert,2005;337-354). Çocuklar kendi davranış örüntülerini çevrelerini gözlemleyerek, taklit ederek ve geliştirirler. Bu nedenle medya çocukların davranış örüntülerini olumlu ve olumsuz etkilemektedir. 8 yaşın altındaki çocuklar düş ile gerçeği ayırt edemezler. Bu nedenle, eğlence medyasının onlara sunduğu, tutum ve davranışlara hemen uyum sağlarlar (Çamurdan,2007;26).

Çocuklar TV enformasyonlarına savunmasız şekilde maruz kalan, sosyal, fiziksel, psikolojik olarak da bu iletilerden en fazla zarar gören kesimi oluşturmaktadır. Aslında ailenin temel olduğu toplumlarda, çocuk davranışlarının olgunlaşmasının referans kaynağını aile oluştururken, günümüz toplumlarında aileler, bu kaynağı başta televizyon olmak üzere kitle iletişim araçları ile paylaşmak durumundadırlar. Çocuğun gündelik hayata yönelik pratiklerinin ve ailenin geleneksel rollerin sınırlılığı göz önüne alındığında, televizyonun yeni bir bakıcı rolüyle çocuğun kendi bilgisini yaratmadaki işlevi ve etkisi ortaya daha belirgin şekilde çıkmaktadır. Artık televizyon bilgilendirme, haber verme, mal- hizmet tanıtımı yapma ve eğlendirme işlevlerinin yetişkinlerin yanı

sıra, tüm kültürü kapsayan bir sosyalizasyon aracıdır. Algılama perspektifi, benimseme hızı, kurmaca ve gerçek arasındaki farkın ayırt edilmemesi gibi nedenlerle çocuğun ve çocuk olgusunun televizyon başta olmak üzere kitle iletişim araçlarından gelen iletilerden daha fazla etkilenmesine neden olmaktadır (www.academia edu.tr. , Yrd. Doç Dr. Mustafa Yağbasan, Öğr Gör. İhsan Kurtbaş, "Televizyondaki Şiddet ve Tüketim Paradigmalarının Çocukluk Bağlamında Değerlendirilmesine Yönelik Ampirik Bir Araştırma).

Çocuklar TV'yi başlıca üç şekilde kullanıyorlar; fantezi, eğlence, eğitim.

Fantezi: En önemli kullanım biçimidir. Araştırmacıların belirttiğine göre eğlenmenin pasif zevklerini veya heyecanlandırıcı yönlerini tanımlıyor. Gerçek hayatın baskılarından kurtulmayı sağlıyor. Ayrıca günlük yaşamın belirli sınırlandırmalarından bağımsız, zevkli deneyimler yaratıyor. Hem de gerçeklerden bir kaçış yolu veriyor.

Eğlence – Eğitim: Çocuklar sıklıkla TV'yi eğlenmek için açarlar. Ancak eğitimde alırlar. Bu resmi ve planlı eğitim değildir. Bir şey öğrenmeleri için özellikle yapılmaz. Plansız anlık öğrenimdir. Ne öğrenildiği yetenekleri, seçimleri ve seyir şablonları ile ilgilidir. TV çocuk için dünyanın resmini çizer. Bazen gerçekçi, bazen ne yaparsa yapsın TV'nin çizdiği portreler genç izleyici için bir bilgi kaynağıdır. Bu anlık eğitim, TV'nin savunucularının görüşlerini destekler (Rigel,1995; 211).

Küreselleşen dünyada televizyon, bir kitle iletişim aracı olmaktan çıkmış, adeta kitle değişim aracı haline gelmiştir. Batı kültürünün evrensel boyutta taşıyıcısı olan televizyon, alışkanlıklarımızı etkilemiş, zevklerimizi değiştirmiş, hayatımızın akışını yönlendirmiştir. Televizyonun en çok etkisinde kalanlarda çocuklar olmuştur. Görsel enformasyon, çocuğu apansız yakalayıp yetişkin dünyasına sokmuştur. Bunun böylece kolayca oluşu çocuğun görsel enformasyon almasında yetişkinlerden bir farkı olmamasından öte, kendisine hedef olarak daha savunmasız bir kitleyi seçmesidir. Çocuk ve yetişkin dünyasındaki kesişim alanının anormal biçimde her iki alanı da kapsaması, aile içindeki rolleri sarsmış, ailenin saltanatına merkez medya televizyonu el koymuştur. Televizyon izleme alışkanlığı giderek bir tutkuya dönüşmüştür. Televizyon

seyretmek okuma yazmayı bilmeyi gerektirmediği için her yaşta çocukların kolayca tükettiği bir meyve olmuştur. Çocuklar televizyonu bir oyuncak gibi algılamış, ilgili ilgisiz her şeye bakmaktan geri durmamıştır. Modern ifşa aracı olan televizyon yetişkinlerin bütün sırlarını ortaya dökmüş, çocukların erken olgunlaşması sonucu ortaya çıkan psiko-sosyal sorunların çoğalmasına katkıda bulunmuştur. Günümüzde artık çocuklara "televizyon çocuğu" deniliyor. Bebeklikten başlayarak yetişkinlerle birlikte aynı dizileri, aynı haberleri, aynı filmleri, aynı reklamları ve aynı eğlence programlarını izliyorlar (Öztürk,2002;20-22).

Çocuklar haftada ortalama 18 saatlerini televizyon karşısında geçirmektedirler. Çocuğun televizyon karşısında geçirdiği zamanı izlediği programları kontrol etmek gerekmektedir. Her çocuğun aile yapısı, genetik özellikleri, kişilik yapısı, duygusal yapısı farklı olduğundan televizyondan farklı şekilde etkilenmektedirler. Günümüzde TV'de çocukların hayatında yadsınamaz bir etkisi bulunmaktadır. Çocuğun TV karşısında geçirdiği zamanı ve izlediği programları kontrol edebilirsek, televizyonu olumlu yönde kullanmış oluruz. Geçmişte evlerde tek televizyon ve sınırlı sayıda TV programı, kanalı varken günümüzde sayısız TV kanalı evlerde neredeyse her odada TV bulunmaktadır (Çocuğa TV'yi yasaklamak çözüm değil, Habertürk,28 Şubat 2012).

Birçok çalışma da çocukların televizyonda gördükleri hem olumlu hem olumsuz sosyal davranışları öğrendiklerini ve denediklerini ortaya koyuyor. Bir yanda, çocuklar karakterlerin olumlu sosyal davranışları sergiledikleri eğlence programları seyrettiklerinde daha cömert, yardımsever ve nazik oluyorlar. Diğer yanda, olumsuz sosyal davranışlar ve şiddet içeren programları izlediklerinde daha fevri, saldırgan ve asi oluyorlar (Wilson,2008;237-267).

Radyo ve Televizyon Üst Kurulu (RTÜK), Milli Eğitim Bakanlığı ile birlikte yaptığı araştırmada, televizyondaki şiddet gerçeğini ortaya koydu. "TV program içeriklerinin çocuk ve gençler üzerindeki etkileri" konulu araştırma sonuçları şöyledir:

- Anne babalar, çocukların şiddet ve korkudan etkilenme düzeyini "en yüksek" olarak niteledi.

- Erkek çocukların olumsuz davranışlarından kız çocuklarına göre daha fazla etkilenirken, kız çocukları korku içerikli yapımların etkisinde kalıyor.

- Çocuklar günde 3-4 saat televizyon izliyor.

- 6-17 yaş arasındaki çocuklar ve gençlerin okul dışındaki birinci etkinliği televizyon izlemek.

- Çocuklar yılda yaklaşık 900 saati okulda, 1500 saati televizyon karşısında geçiriyor.

- İlköğretim çağını tamamlamış bir çocuk, yaklaşık 100 bin şiddet sahnesi, 8 bin ölüm ya da öldürülme sahnesi izliyor.

- 5 çocuktan birinin odasında televizyon bulunuyor ya da çocuklar televizyon bulunan odada yatıyor.

- Medya da izledikleri şiddet arttıkça çocuklar, daha fazla saldırgan davranış sergiliyor, düşmanlık duyguları besleniyor, başkalarının çektiği acı ve eziyete karşı duyarsızlaşıyor, şiddeti arzular hale geliyor, kaygı ve uyku bozuklukları görülüyor.

- Çocukların izlediği korkutucu içerik, ayrılık kaygısına yol açıyor, uykudaki kâbusları ve diğer korkuları artıyor. Dünyanın tehlikeli ve korkunç bir yer olduğu inancı gelişiyor, çocuklar kolay incinebilir hale geliyor.

- TV'deki cinselliğin şiddetle birlikte yer alması küçük çocukların cinselliği yanlış yorumlamalarına neden oluyor, çocukların izledikleri yetişkin cinsel davranışlar, huzursuzluk ve utanma duygusuna neden oluyor.

- Ayrımcılık, alkol, sigara ve madde kullanımı, suç davranışları, kaba, bayağı ve küfürlü konuşmalar özellikle çocuk ve gençlerin beğendikleri karakterler tarafından sergileniyorsa taklit etme artıyor (Milliyet gazetesi, "900 saat okul 1500 saat TV",21.04.2006).

İlk çocukluk dönemlerinden itibaren çocuklar, kendilerine model olarak seçtikleri, televizyondaki dizi kahramanlarının özelliklerini günlük yaşamlarına ve oyunlarına yansıtmaya başlarlar. Televizyon dizi kahramanı, çeşitli davranış ve hareketleriyle, çocuktaki saldırganlık dürtülerini hareket haline geçirebilir ve onu saldırgan yapabilir. Çünkü çocukta dürtülerini dizginleme yeteneği çok zayıftır.

3-5 yaş dönemindeki çocuklar televizyona birer araştırmacı gözüyle bakarlar. İzledikleri görüntülerin konu içeriğinde bir anlam ararlar, ama ilgileri genelde karakterlerin, sahnelerin hızlı değişimi, şiddet ya da beklenmeyen görüntü üzerinedir (İşçibaşı,2001;79-100).

Amerika'da "Christian Science Monitor" tarafından yaptırılan bir araştırmada, en çok izleyicinin televizyon seyrettiği semtlerde yayınlanan bir programda 84 adam öldürme veya şiddet olayı gösterdiği saptanmıştır. Yine aynı araştırmaya göre, 2-7 yaşları arasında 26 milyon çocuğun izleyebileceği saatlerde yayınlanan programlarda, her 16,3 dakikada bir şiddet olayı yer almaktadır.

Televizyonda sunulan çizgi filmlerde ve diğer filmlerde de şiddet öğeleri çok fazladır. Bazen TV ekranlarında yer alan dövüş, öldürme gibi kanlı olayları ağzı açık seyreden çocuğun gösterdiği tepkilere tanık olan yetişkinlerin tüyleri ürpermektedir. Şiddetle şaka arasında ilişki düzeyinin de olağanüstü arttığını görmekteyiz (Yavuzer,2001;245-246). Günümüzde çocukların televizyonla etkileşimleri çok küçük yaşlarda başlamaktadır. Hangi ülkede olursa olsun, bir aile ortamında dünyaya gözlerini açan çocuk ebeveyniyle iletişime girmekle kalmayıp, ilk günden itibaren bir kitle iletişim aracı olan televizyon ile de iletişime girmektedir. Çocuklar iki yaş civarında, televizyon açıp kapatmaya, kanalları değiştirerek oynamaya başlamaktadırlar. Dolayısı ile diğer kitle iletişim araçlarından çok daha önce, televizyon çocuklar tarafından çok sevilen bir eğlence aracı olmaktadır (Kapferer,1985;279 –Yeşiltuna,1999;147).

Aile içi ve dışı toplumsal etkileşimi en alt düzeye indirdiğinden, televizyonun çocuğun sosyal gelişimine olumsuz etkileri olduğu da görülmektedir. Televizyon izleme süresi arttıkça, başarı ve sosyal ilişki kurma isteğinde azalma baş göstermiştir. Bu

nedenle kitle iletişim araçlarının işleyiş biçimi ya da kime ne/neler sunduğu, nasıl sunduğu çocuğun sosyal kimliğini kazanma sürecinde önemli bir etken olmaktadır. Çok fazla televizyon seyreden çocuklar televizyonun olumsuz etkilerine daha açık duruma gelmekte, televizyona ne kadar bakarsa satın alma gücünün mutluluk yarattığına o kadar çok inanmaktadırlar (Çelenk,1995;113).

Televizyonun çocuklar üzerindeki etkilerini ortaya koymak üzere ülkemizde ilk araştırma 1982 yılında Oya Tokgöz tarafından, daha sonra 1995 yılında Başbakanlık Araştırma Kurumu, 2006 yılında ise RTÜK tarafından yapılmıştır. Bunların yanında tıp, eğitim, iletişim alanında bazı bilim adamları da yaptıkları araştırmalarla televizyonun çocuklar üzerindeki etkilerini kendi meslek disiplinleri bağlamında ele almaya çalışmışlardır. Televizyonun çocukların yaşamı üzerindeki etkisi yapılan her araştırmada açık bir şekilde ortaya çıkmıştır. Çocuklar televizyonda izledikleri yayınların etkisi ile arkadaşlık, paylaşma, işbirliği, yardımlaşma, sevgi gibi sosyal davranışlarını olumlu yönde geliştirdikleri gibi; şiddet, ahlaki yozlaşma, ihtiras gibi zararlı mesajları da alarak, olumsuz yönde etkilenmektedir.

Çocukların televizyonla etkileşimi çok küçük yaşlarda başlamakta ve televizyon seyretme süresi çeşitli etmenlere bağlı olarak değişebilmektedir. Televizyon seyretme süresini çocuğun yaşı, ailenin sosyokültürel düzeyi, ailenin çocuk üzerindeki kontrolü, televizyondaki kanal sayısı, yayın saatleri ve çeşitliliği etkilemektedir.

Ancak teknolojik gelişme düzeyi birbirinden farklı olan ülkelerde, televizyon seyretme süreleri ile ilgili bulguların benzerlik gösterdiği vurgulanmaktadır. Özellikle günümüzde ana babalar, çocuklarının çok televizyon seyretmelerinden, yaşlarına uygun olmayan filmleri izlemelerinden şikâyetçidirler (Dökmen,2005;42).

Televizyonun çocuklar üzerine etkisinin çocuk programlarının etkisinden daha büyük ve kapsayıcı olmasının nedeni, çocukların yetişkin programlarını izlemesinden kaynaklanmaktadır. Yetişkin izleyicinin enformasyonu ile beslenen televizyon çocuğu, yetişkinlerin dünyasına yaklaşırken diğer yandan çocukluktan hızla uzaklaşmış oluyor. Çocukların yetişkin programlarına ilgi göstermesinin ve daha çok bu programları

izlemelerinin bir nedeni daha vardır. Çocuklar düzeylerine uygun, pedagojik değeri yanında, geliştirici ve nitelikli programlar hazırlanmadığı için yetişkin programlara yöneliyorlar (Şirin,1998;13-18).

Televizyon kullanma bilinci gelişmemiş aileler çocuğu bilmeyerek de olsa şiddet öğeli çizgi film, korku filmleri, polisiye filmleri macera ve süper kahramanlı filmlerin tuzağına iter. Sanat değeri olmayan bu yapımları seyreden çocukların genel bir kabalaşma eğilimi içine girdikleri yapılan araştırmalar sonucunda belirlenmiş bulunuyor. Çok az konuşulan ve birden fazla televizyon bulunan evlerde birlikte televizyon seyredilmediği için çocuğun kontrolü de imkânsız duruma gelebiliyor. Ayrıca çocuğun evde tek başına kalması nedeniyle televizyon çocuğun kontrolüne geçerse, çocuk hareket kavga ve şiddet öğeli filmlere doğal olarak ilgi gösterebiliyor.

Evde televizyon hâkimiyetini eline geçiren çocuk, küçüğün büyüğün hakkından geldiği filmleri sevmesi, ısrarla bunları seyretmek istemesi aile baskısının bir sonucudur (Şirin,1998;133).

Sağlık Araştırmaları Konseyi'nin 5 yaşındaki 11 binden fazla çocuk üzerinde yaptığı araştırmada, kötü davranışları televizyon izlemeyle ilişkilendirmenin doğru olmadığı sonucuna ulaşıldı. Archives of Diseases in Childhood dergisinde yayımlanan araştırmada, bu iki unsur arasında küçük bir bağlantı olduğu belirtilse de ebeveynlik tarzları gibi diğer unsurların bu konuda daha belirleyici olabileceği ifade edildi. Araştırmacılar yine de çocukların televizyon izleme saatlerinin sınırlandırılması gerektiğini düşünüyor ve şiddet içermeyen, eğitici programların günde 2 saatten fazla izlenmemesi önerisinde bulunuyorlar. Çocukların, her gün televizyon önünde zaman geçirmesi, ödev yapma, arkadaşlarla oynama gibi diğer etkinliklere ayıracakları zamandan çalabiliyor. Uzmanlar, çocukların küçük yaşta televizyon izlemesinin 7 yaşına geldiklerinde dikkat problemlerine yol açabileceği uyarısında bulunurken araştırma bulgularına göre 5 yaşındayken günde 3 saatten fazla televizyon izleyen bir çocukta 7 yaşına geldiğinde az da olsa sosyal ve davranışsal sorunlar görülebiliyor (www.milliyet.com.tr, Bebek ve çocuk, Çocuğum(3-12 yaş),04.04.2013).

Televizyonun çocuklar üzerindeki en temel olumsuz etkileri şu şekildedir:

• Televizyondaki programların birçoğunda konuşma dili sıkça yanlış, argo ve yabancı kelimelere özentili olarak kullanıldığı için, çocuğun dil gelişimi olumsuz etkilenebilir.

• Çocuk, televizyonu tek başına izlediğinde, televizyonun sunduğu her şeyi gerçekmiş gibi kabul edebilir. Televizyona soru soramadığı için bu durum çocuğun bir süre sonra düşünmesini, eleştirmesini engelleyebilir.

• Çocuğun aşırı televizyon izlemesi; kitap okuma, spor yapma, müzik dinleme, resim yapma, arkadaşlarıyla oyun oynama gibi olumlu faaliyetlerden, hatta yemek yemekten bile alıkoyabilir.

• Çocuğun televizyon karşısında uzun süre kalması, çevreye ilgisini azaltabilir, konuşmasında gecikmeye neden olabilir.

• Çocuğun televizyon karşısında uzun süre kalması, yatma saatini geciktirip, uyku problemi yaşamasına sebep olabilir.

• Çocuğun televizyon karşısında uzun süre kalması, hareketsizleşmesi sonucunda şişmanlamasına ve sürekli yorgunluk hissetmesine neden olabilir.

• Uzun süre yere yüzükoyun yatıp, dirseklerini yere dayayarak kıpırdamadan televizyon seyreden çocuk, eklem rahatsızlıklarına yakalanabilir.

• Tüketime ve para harcamaya özendiren reklamlar, çocuğun reklamda gördüğü yiyecekleri, oyuncakları istemesine neden olabilir. Bu istekler, aileye ekonomik açıdan zarar verebilir (http://www.bsm.gov.tr/ruhsagligi/docs/televizyon.pdf).

Günümüzde televizyonların çoğu 24 saat yayın yapmakta, izleyiciler dijital uydu alıcılarıyla, dekoderlerle ve internet vasıtasıyla farklı kanalları seyredebilmektedirler. Ayrıca TV'deki görüntü kalitesindeki gelişim HDTV, 3D görüntü bireylerin ilgisini çekmektedir.

Küçük çocuklar genellikle daha büyük çocuklar ya da yetişkinler için hazırlanmış iletişimle karşı karşıya kalmaktadırlar. Bu iletişim modelleri onların kendi kültürlerini ya da yaşamlarını yansıtmayan batı dünyasından alınmıştır. Dünyadaki küçük çocuklar çoğu kez yaşlarına ya da kültürlerine uygun olmayan, sağlıklı çocuk gelişimi için değil de kazanç sağlamak amacıyla hazırlanmış olan içeriği zengin görsel-işitsel yöntemlere özendirilmektedir.

Televizyonda çocuklar için gösterilen çizgi filmlerin çoğunda şiddet göklere çıkarılmakta kurban ya da şiddet uygulayana yönelik sonuçlar görülmemektedir. Bu yaş grubunda tipik olarak görülen düş ve gerçekliğin bulanıklaşması, çizgi filmlerdeki şiddetin eleştirel yaklaşımla izlemesi zorlaşmaktadır. Medya da sunulan şiddet, çocukların yaşlarına, cinsiyetlerine, evlerinin yapısına yaşam deneyimlerine bağlı olarak çeşitli yönlerde etkileyebilir (Lemısh, Koluckı,2013;13-18).

Araştırmalar, televizyonun en fazla okul öncesi çocuklar üzerinde etkili olduğunu göstermektedir. Çocukların gelişiminde 3-5 yaşları hayal dünyasının en zengin olduğu dönemdir. Hayal ettiği her şeyin gerçekleşeceğine inanmaktadır. Bu döneme masal çağı ya da işlem öncesi çağı denmektedir. Masallarda anlatan fantastik, gerçekdışı olayların gerçekleştiğine inanmaktadır. Çocukların hayal dünyaları çok geniştir. Onlar için imkânsız diye bir şey yoktur. Televizyon ekranında seyrettiği çocuk filmlerindeki olayların gerçek olduğuna inanır. Kurgu olduğunu düşünmez. Bu nedenle okul öncesi çocukların zihinsel ve duygusal gelişiminde televizyonun etkisi daha fazladır.

Dört yaşından itibaren günde ortalama 5 saat televizyon seyreden bir çocuk 18 yaşına gelene kadar, yılda 1825 saat, 14 yılda ise 25.550 saat televizyon izleme durumunda kalmaktadır ki bu da 1.064 gün eder, bu süreç üç yıla yakındır. Yine aynı çocuğun 7 yaşından itibaren günde 6 saat okulda eğitim aldığı düşünülürse, bu rakam haftada 30, ayda 120 ve yılda 1.080 saat yapacaktır. Bu çocuk, 18 yaşına gelene kadar 11 yılda 11.880 saat okulda eğitim alabilecektir. Okulda geçen zaman dilimi neredeyse televizyon karşısında geçirdiği zamanın % 45'i oranındadır. Günümüzde kişilerin

televizyon karşısında geçirdiği süre, okuldan, ailesinden ve kişinin kendine ayırdığı zamandan çok daha fazla yer işgal etmektedir.

Televizyondaki şiddetin izleyiciler üzerindeki etkileri konusunda oldukça fazla araştırma yapılmış ve yapılmaya devam etmektedir. Yapılan tahminlere göre ABD'de bir çocuk ilkokulu bitirinceye kadar televizyon ve sinemada yaklaşık 8.000 kişinin öldürülmesini seyretmektedir. ABD'de son otuz senedir özellikle büyük şehirlerde saldırı ve öldürme olaylarının önemli oranda arttığı gözlenmiştir. Ancak, aynı dizilerin ve filmlerin gösterildiği İngiltere, Japonya ve Almanya'nın büyük şehirlerinde şiddet olaylarının arttığı yapılan araştırmalarda ortaya konmuştur. Toplumda görülen şiddet olaylarının, televizyon ve sinemada artan şiddet sahneleriyle bir ilişkisi olmadığını, Amerikan toplumunun en tutucu düşünür ve yazarlarından biri olan William F. Buckley, Jr. Mart 1994 tarihinde yayınlanan bir araştırmasında kabul edilmektedir (Erten, Ardalı,1996;143-163).

Televizyonda yer verilen ölçüsüz şiddet, topluma uyumlu bir kişilik geliştirme sürecinde olan çocukları ve gençleri, tüm toplum bireylerinin ruh sağlığını son derece olumsuz biçimde etkilemektedir. Görsel medya, toplumsal koşullar ve rol modellerinin oluşturulmasında çok önemli bir role sahiptir.

Medyadaki şiddet kimi bilim adamlarınca "simgesel şiddet" olarak tanımlanmaktadır. Fiziksel ve psikolojik anlamda şiddet öğelerinin açıkça sergilendiği iletişim ürünlerinin yanı sıra, "mutlu şiddet" olarak tanımlanan ve herkesin birbirini makineli tüfekle taradığı, bombalarla havaya uçurduğu, buna karşın kimsenin ölmediği, hiçbir trajik sonucun olmadığı bir şiddet türü de özellikle televizyon dizilerinde sıklıkla karşımıza çıkmaktadır. Her iki kullanış tarzı ile de şiddet öğesi normalleştirilmekte ve doğallaştırılmaktadır ki, buradaki yanlışlık belirgindir.

Çocukların medya içeriğindeki şiddet öğeleri gibi henüz kavrayamadıkları konularla ve görüntülerle sıklıkla yüz yüze gelmeleri ise, onları anlayacak ve doğru değerlendirecek bir kültürel seviyeye gelmemiş, gelişimi tamamlanmamış beyinlerinde bir tahribata yol açmaktadır. Kuşkusuz ki konu ile ilgili tüm olumsuzluklarda medya tek

suçlu değildir. Çocuğun gelişiminde medyanın yanı sıra yetiştiği sosyo-kültürel ortam, (örneğin, kitle iletişim aracının aile içerisinde nasıl kullanıldığı veya kullanılmadığı, çocukların istedikleri zaman, istedikleri programları izlemelerine ebeveynleri tarafından izin verilip verilmediği çocuğun yapısı, diğer bir deyişle genetik bireysel özellikleri gibi çok sayıda etkenin rolü vardır. Bununla beraber, medyanın şiddete yönelik bireyler olmayı hızlandıran etmenlerden biri olduğu bilimsel araştırmalarla ve örneklerle de kanıtlanmış olup, medyadaki şiddet, çevrenin ve ailenin yönlendirmesinden farklı olduğu zaman bir dereceye kadar hissedilmekte ancak aynı doğrultuda olduğu zaman güçlü bir pekiştirici etki yapmaktadır (Uluç,2002;4-11).

Yapılan araştırmalar göre günde üç saat televizyon izleyen bir kişi yıllık 45 gününü, 75 yıllık ömründe ise 9 yılını televizyon karşısında geçirmektedir. Televizyon dizileri, çizgi filmler, internet kafeler kontrol edilmeden çocukların kullanımına sunulduğunda onların duygu ve düşüncelerinde, yaşayışlarında tamiri mümkün olmayan yaralar açabilmektedir (Önder,2008;183).

Medyada yansıtılan şiddetin izleyicilerin ruh sağlığı açısından ne derece zararlı olduğu, özellikle çocukların saldırgan tutumları ve davranışları üzerine ne tür etkileri olduğu konusunda, çok sayıda araştırma yapılmıştır. Hayatımızda tuttuğu yer ve hareketli görselliği içermesi nedeniyle televizyon en önemli aracı oluşturmaktadır. Televizyondaki şiddetin etkileri konusunda, özellikle deneysel ve boylamsal çalışmalarla, aşırı şiddet içeren televizyon programlarının, saldırganlığı arttıran pek çok etkenden (nörofizyolojik sorunlar, ailedeki yetersiz çocuk yetiştirme tutumları, yoksulluk, zayıf akran ilişkileri, uyuşturucu / uyarıcı madde kullanımı ve toplumda saldırganlığı pekiştiren tutumlar gibi) biri olduğu, defalarca gösterilmiştir.

Günümüzde televizyon, hemen her evde yer almakta ve herkesi farklı biçim ve düzeyde etkilemektedir. En çok etkilenen grubun çocuklar olduğu bilinmektedir. Televizyon, öğrenmeye en açık olduğu dönemde, çocuklar ve gençler için önemli bir öğretim aracıdır. Erişkinlerin daha bilinçli seçimler yaptıkları ya da kendilerine sunulanlardan daha az etkilendikleri öne sürülse de, televizyon programlarının yetişkinleri de yönlendirdiği bilinmektedir. İzleyici, televizyondan, temel model alma

yoluyla etkilenmektedir. İzleyici, kendisi için önemli olan kişiler ya da en azından izlediği ve özdeşim kurduğu kahramanlar adına çaresizlik duygusu yaşamaya başlar. ABD'de yapılan bir araştırmada, televizyonda şiddet kullanılan sahnelerde saldırganların % 73'ünün cezasız kaldığı görülmektedir. Bu gibi durumların aşırılığı, çözümsüzlük, umarsızlık gibi duyguların daha çok görülmesine ve yerleşmesine neden olabilmektedir.

Bir diğer etkilenme biçimi, duyarsızlaşma şeklinde kendini göstermektedir. Duyarsızlaşma, korku ve kaygı verici uyarıcılardan kaçınmak veya onun etkisini en aza indirmek için, bilinçli ya da bilinçsiz olarak benimsenen bir yoldur.

Çocukluk ve ergenlik, bedensel, zihinsel, ruhsal ve toplumsal değişikliklerin çok yoğun ve hızlı yaşandığı dönemlerdir. Bu dönemdekilere televizyondan aktarılacak bilgi ve görüntülerin, bu evrelerin gelişim özelliklerine uygun olarak planlanması gerekmektedir.

Kitle iletişim araçlarıyla toplumun davranış kalıpları, değerleri ve düşünce tarzları bireylere kazandırılır ve öğrenilenlerin içleştirilmesine yardımcı olunur. Kitle iletişim araçlarının gücü, aynı iletiyi çok farklı bireye, çok sayıda ve farklı mesajlarla iletebilme yetisinden kaynaklanır.

Kitle iletişim üzerine yapılan araştırmalarda çoğunlukla elde edilen bulgu, medyadaki şiddet sahnelerine maruz kalmanın, çocuklarda saldırgan davranışları arttırdığı görülmüştür.

Türkiye Psikiyatri Derneği bu konu da şu değerlendirmelere yer vermiştir:

"Televizyonun günlük yaşamda gittikçe daha çok yer kaplamaya başladığı, bu nedenle de bireylerin dünyayı kavrayışları ve verecekleri tepkinin belirlenmesi üzerinde her gün biraz daha etkili olduğu, genel kabul gören bir gerçektir. Bu etkinliği nedeniyle televizyon programlarında açık şiddete, günlük yaşamda yer aldığından daha yüksek oranda yer verilmesinin, genel olarak bireylerin ruhsal yönden daha çok travmayla karşılaşmasına yol açmakta olduğu da bilinmektedir. Öte yandan, televizyon izleyenlere

davranış kalıpları oluşturucu etkisi, toplumda bazı davranışların yaygınlaşmasına yol açabilmektedir. Bu durumun, şiddet içeren programların çocukların da televizyon izleyebildiği saatlerde yayımlanmasıyla, çocuklar üzerinde daha da zararlı etkilere yol açacağı kolayca anlaşılabilir."

Türk Psikologlar Derneği televizyonlarda yayınlanan bazı programlardan kaydedilmiş örnek sahneleri inceledikten sonra, şu görüşlere yer vermiştir:

"Şiddete maruz kalma ya da izleme sonucunda, bu tür davranışların model alma yolu ile öğrenildiği ve şiddet içeren davranışların frekansını arttırdığı bilinmektedir. Şiddet karşısında bir süre sonra duyarsızlaşma geliştiği ve bunu izleyen aşamada, sinme ve boyun eğme davranışlarının ortaya çıktığı da bilimsel gerçektir. Çocukların, dünyayı ve olayları yetişkinler gibi değerlendirmeyecekleri açıktır. Şiddet âdeta olağan, sıradan ve hayatın bir parçası olarak gösterilmektedir. Bu da toplumların şiddete karşı duyarsız kalmalarına ve şiddet içeren olayların sıklığının giderek artmasına neden olmaktadır."

Medyadaki şiddete maruz kalmada en kritik dönemi, ergenliğe kadar olan çocukluk dönemi oluşturmaktadır. Araştırmalar, 14 aylık çocukların bile model alabildiklerini ortaya koymuştur (Bushman, Huesmann,2001; 223-254).

Yine dünyanın en saygın tıp dergilerinden Lancet'de medyada şiddet ile saldırgan davranışlar arasındaki bağlantıyı araştıran toplu değerlendirmeler ele alınmış ve küçük çocuklarda, şiddet içerikli televizyon ve film izleme ile saldırgan davranışlarda artış arasında tutarlı kanıtların bulunduğu bildirilmiştir. Televizyondaki şiddet içeriğinin, küçük çocuklarda korkulu ve saldırgan davranışların olasılığını arttıran uyarmışlık hali, düşünce ve duygular üzerinde önemli kısa vadeli etkilerin bulunduğu ve bu etkilerin, özellikle erkek çocuklarda daha belirgin olduğu sonucuna varılmıştır.

Medyadaki şiddetten etkilenen küçük yaşlardaki çocuklar, kendilerinin de şiddet kurbanı olabileceklerini düşünmekte ve korku- kaygı gelişmektedir. Bu çocuklarda ağlama sıklığı, kucak isteme, saldırganlık eğilimi, uyku bozuklukları, kekeleme, tuvalet alışkanlıklarında bozulma, güven sorunları, sosyal etkileşimden

kopma, yeme düzensizlikleri, psikomatik bozukluklar, benlik değerinde düşme, dikkatini odaklaştırma sorunları ve depresyon eğilimi artmaktadır (Ledingham, Richardson, 1993).

Şiddet içerikli televizyon programları, seyircilerin bir bölümünü duyarsızlaştırırken, diğer bölümünü aşırı duyarlı hale getirmektedir.

Paik ve Comstock, 3000'den fazla çalışmayı gözden geçirdikten sonra, medyada şiddete maruz kalmanın sonucu olan saldırganlığı arttıran ve şiddet içeren programların bir takım özelliklerine ilişkin bazı değişkenleri belirlemişlerdir (Paik, Comstock,1994; 516-546)

- Saldırgan davranan modelin ödüllendirilmesi veya eksik cezalandırılması,
- Şiddetin uygulanmasının haklı gösterilmesi,
- Sunulan şiddetin gerçek hayatta olanlarla benzerliğine dair ipuçlarının bulunması,
- Saldırganla özdeşim kurulmasını cesaretlendiren dramatik durumlar,
- Doğrudan zarar verme motivasyonun saldırgan davranışla beraber sunulması,
- Acı, üzüntü ve pişmanlık gibi sonuçları içermeyen saldırganlık,
- Kurgu olarak sınıflanmayacak gerçekçilikle sunulan şiddet,
- Olumsuz sonuçları ortaya çıkmayan şiddet,
- Neden olan olaylarla ilişkisi aşırı olan şiddet,
- Zayıf, kötü karaktere karşı büyük güce sahip kahramanın uyguladığı şiddet,

- Çok sayıda kurbanı olan şiddet,
- Arkadaşlar, ortaklar, çete üyeleri arasında gösterilen şiddet,

Televizyon, bireylerin davranışsal ve bilişsel gelişiminde etkili olan, küçük yaşlardan itibaren dünyayı anlamamızı sağlayan en önemli araçlardan biridir. Yapılan araştırmalar, televizyonun aşağıda belirtilen dört alandaki etkilerini kanıtlamıştır (Zuckerman, Zuckermann, 1985;233-240):

- Çocukların saldırgan davranışlar göstermesi,
- Etnik ya da cinsel rollerine ilişkin kalıplar oluşturma,
- Okul faaliyetlerine katılımda ya da okuma alışkanlıklarında azalma,
- Kötü alışkanlıklara ya da davranışlara sahip olma.

Çocukların ilkokul döneminden önceki yaşlarda televizyonla olan ilişkileri, keşifte bulunma amacıyla özdeştir. Televizyon programlarında, özellikle parlak, canlı öğeler ve hızlı değişen, hareketli karakterler, kuvvetli ses ya da ışık onları etkiler. Okul öncesi çocukların şiddetle tanışmasında, onların şiddete hazır hale gelmesinde, bu canlı ve parlak görüntülerin, özellikle çizgi filmlerin payı çok büyüktür.

Kitle iletişim araçları, insanların dünya görüşlerini, tutum ve davranışlarını etkilemekte ve geri bildirimler ile yeni tutumlar ve davranışlar, yeni rol modelleri oluşturmaktadır. Bu noktada, bu durumdan en çok etkilenenlerin de çocuklar ve gençler olduğu görülmektedir.

Çocuk gelişimi açısından "kişilik gelişiminde ve toplumsal rollerin öğrenilmesinde anne–babanın ve çocuğun çevresinde model olabileceği diğer olumlu ya da olumsuz özdeşim karakterlerinin önemi" klasik psikolojinin temel tartışmalarından biridir. Günümüzde televizyon ve çizgi film kahramanlarının da özdeşim kurması yönünde çocuk dünyasında birer aktör olarak yer aldığını, belki de anne-babalardan daha etkili modeller teşkil ettiğini iddia etmek bir abartı olmayacaktır. Çünkü TV'nin

açık kalma süresinin 1 ile 18 saat arasında değiştiği ülkemizde çocuğun zihinsel dünyasının ve kültürünün inşasında TV etkisi küçümsenmeyecek öneme sahiptir. Ülkemizde yapılan çalışmalar televizyon aracılığıyla, çocukların edilgen bir şekilde popüler tüketim kültürünün hedefi haline geldiğini işaret etmektedir. Bu araştırmaların sonucunda çocukların TV izleme oranıyla, dilde yaşadığı kültürel yabancılaşma arasında doğru orantılı bir ilişki görülmüş ve bu doğrultuda yapılan değerlendirmelerde çocukların kitle iletişim aracı olarak TV'den aldıkları iletileri farkındalıktan yoksun olarak içselleştirdikleri yorumu yapılmıştır (Cesur, Paker,2007;107-109).

İlk çocukluk dönemlerinden itibaren çocuklar, kendilerine model olarak seçtikleri, televizyondaki dizi kahramanlarının özelliklerini günlük yaşamlarına ve oyunlarına yansıtmaya başlarlar. Televizyon dizi kahramanı, çeşitli davranış ve hareketleriyle, çocuktaki saldırganlık dürtülerini harekete geçirebilir ve onu saldırgan yapabilir. Çünkü çocukta dürtülerini dizginleme yeteneği çok zayıftır. Amerika'da Christian Science Monitor tarafından yapılan bir araştırmada 2-7 yaş arasında 26 milyon çocuğun izleyeceği saatlerde yayınlanan programlarda, her 16,3 dakikada bir şiddet olayı yer almaktadır (Yavuzer,1998;245).

Gözlemler, şiddet ve adam öldürme sahnelerini izleyen çocuklarda çeşitli gerginlik ve endişe belirtilerinin görüldüğüne dikkat çekmektedir. Aynı görüntüler, bazı çocuklarda uyuma zorluklarına ya da uykularında korkulu rüyalarla, kâbusların görülmesine neden olabilmektedir (Yavuzer, 2000;239)

Yapılan çalışmalar, televizyonda yer alan şiddetin çocukları farklı yönlerden etkilediğini ortaya koymuştur (Karatay, Tokur Kesgin; 141-142):

1. Çocuklar ağrıya şiddete daha az duyarlı hale gelmektedir.

2. Çocukların empati yapma becerileri azalmaktadır.

3. Çocuklar, kendilerini sarmalayan dünyanın korku dolu olduğuna inanmaya başlamaktadırlar.

4. Çocuklar, birbirlerine şiddet uygulayabilmekte ve daha agresif davranabilmektedir.

5. Şiddet programları izleyen çocuklar, yardım istendiğinde daha yavaş davranmaktadırlar.

6. Kendisinden küçük çocuklara ve arkadaşlarına şiddet uygulayabilmektedirler.

7. Oyun oynarken daha tahrip edici ve yıkıcı davranışlarda bulunabilmekte, oyunun kurallarına uymamakta, oyunda daha sabırsız davranabilmekte ve erken ayrılabilmektedirler.

8. Şiddet programları izleyen çocukların yetişkinlikte suç işleme potansiyelleri artmaktadır.

9. Bu çocuklar büyüdükleri zaman, sorunlara daha yüzeysel yaklaşmakta ve duyarsız kalmakta, yetişkin gibi davranmaya istekli olmamakta ve başkalarına dürüst davranmamaktadırlar.

10. Şiddet, çocuklar tarafından problem çözmenin bir yolu olarak görülmeye başlanmaktadır.

11. Çocuklar, televizyonda gördükleri şiddeti taklit edebilmektedirler.

12. Şiddet izleyen çocuklar, daha fazla anti-sosyal davranışlar sergilemektedirler.

13. Sekiz yaşına kadar çocukların yaşadıkları agresyon, aynı zamanda yetişkinlik döneminde yaşanacak sürekli agresyonun belirleyicisidir. (Agresyon: Engelleme süreçleri sonunda kişide açığa çıkan saldırgan davranma eğilimidir. İstediği hedefe ulaşması engellenen kişinin ya da grubun kendini engellemiş hissetmesi sonunda ortaya çıkan kızgınlık ve öfke durumudur.)

14. Daha agresif yapıya sahip olan çocuklar, daha agresif programlar tercih etmekte ve gördüklerini davranışa geçirmeleri daha kolay olmaktadır.

Türkiye'de televizyonlarda şiddet sunumuna bakıldığında, araştırma sonuçları paralelinde, şiddete aşırı derecede yer verildiği görülmektedir. Televizyon yayınları içinde şiddete olgusunun çocuklar ve gençler üzerindeki etkileri yıllar boyu incelenmiştir. Bu konuda çeşitli sonuçlar, veriler elde edilmiştir. Yetişkinler için etkileri dönemlere göre farklılıklar göstermiştir. Araştırmacılar tarafından, çocuklar ve gençler üzendeki etkileri yaşam boyu devam ettiği görülmüştür.

Televizyondaki görüntülere ilişkin başka bir bulgu da ise, çocukların televizyondaki görüntülerin, gerçek ya da resmedilmiş olduğunu ayırt etmede yaşadıkları yanılgıdır. Çocuklar yaşları büyüdükçe bunun farkına varabilmektedirler. Çalışmalar göstermektedir ki, 4-5 yaşındaki ve daha büyük olan çocukların aşağıdaki durumları anlamada yaşça kendilerinden küçük çocuklara göre daha iyi oldukları görülmektedir:

- Aynı şeye farklı açılardan bakmak, farklı görüntülere neden olabilir.
- Birisinin bir konu ile ilgili yanlış inanca sahip olması durumunda olduğu gibi; aynı şey doğru olduğu kadar yanlış da sunulabilir.
- Nesneler boyutlarına göre sıralandığında, o sıralamada aynı olan bir nesne, diğerleri ile karşılaştırıldığında daha büyük gibi gösterilebilir.
- Aynı şey birden farklı şekilde tanımlanabilir. Örneğin; "Kedi", "pisi" diye de ifade edilebilir.
- Aynı şey gerçeğe uygun gibi aynı zamanda olağanüstü bir şey gibi de gösterilebilir.
- Aynı şey gerçeğinden farklı bir şey gibi gösterilebilir(Görünüm-gerçek ayrımı).

Küçük çocukların bu farklı durumlarda problemle karşılaşmasının nedeni, olası birkaç yoldan yalnızca birindeki uyarıcılara anlam vermek eğiliminde olmalarındandır. Bu durumda anlamlandırmalar, zihinde canlandırmadır; gerçek değildir. Çünkü çocuklar canlandırılan sürecin her yerde bulunabileceğinin farkında değillerdir. Yalnızca uyarıcıya uygun tanımlamayı almaktadırlar (Flavell, Green, Korfmacher,1990; 399-419). Televizyon tüm dünyadaki çocuklar için hâkim kaynağı medya kaynağı olmaya devam etmektedir. Kaiser Aile Vakfı'nın yaptığı Ocak 2010 tarihli bir araştırma raporunda ABD'deki ortalama bir çocuk günde 8 saat medya kullanmakta ve bunun beş saatini televizyon izleyerek geçirmekteydi. Bir başka deyişle medya tüketimi artık çocukların ortalama uyku süresine eşittir. Bu beş yıl önceki medya tüketimine göre ortalama 1,5 saatlik bir artıştır (Kaiser Aile Vakfı (2010)" Daily Media Use Among Children and Teens Up Dramaticallt From Five Yearsago" ,www.kff.org).

II.1.2. Çizgi Filmlerin Çocuklara Etkisi

Çizgi filmlerin gösterimi sadece TV kanalları ile sınırlı değildir. İnternet ortamı çocuklara, istedikleri her an çizgi film seyretmelerine olanak sunmaktadır. Çizgi filmlerin yetişkinler ve çocuklar üzerindeki etkisi, televizyon ve internetin yanı sıra sinema salonlarında gösterime sunulması amacıyla hazırlanan "animasyon" adıyla sunulan çizgi filmlerde bulunmaktadır. Türkiye'de televizyonlarda gösterilen çizgi filmlerin çoğu yabancı kökenlidir. Seyirciler çizgi filmlerde verilen kültürel kodları kendi kültürlerine ait olup olmadığına bakmadan almaktadırlar.

Uydu yayınları vasıtasıyla yayın yapan çizgi film kanalları bulunmaktadır. Bunlar Cartoon Network, TRT Çocuk, Yumurcak TV gibi. TV kanallarındaki çizgi filmler genellikle, "pembe diziler" lerde olduğu gibi seri halinde, bölüm bölüm gösterilmektedir. Ancak söz konusu çizgi filmlerde, çoğu "pembe diziler "den farklı olarak bölümler birbirine olay örgüsü bakımından bağımlı değildir. Sinema salonlarında gösterilen animasyon filmleri tek gösterimlik sinema filmi niteliğindedir. Ancak çizgi filmlerin etki alanının ve izleyici kitlesinin genişlemesi gibi etmenler çizgi sinemalarda

da Arabalar1-2, Buz Devri 1-2-3-4, Madagaskar 1-2-3, Oyuncak Hikâyesi 1-2-3 vb. seri yayınları ortaya çıkarmaktadır.

Türkiye, de uydu vasıtasıyla yayın yapan TV kanallarında yayınlanmış çok sayıda çizgi film mevcuttur. Gösterilen çizgi filmlerin bir kısmı çocukluğunu 1980-1990'lı yıllarda geçirenler tarafından bilinmekte, bir kısmı ise 2000'lı yıllardan itibaren boy göstermeye başlamış olup, bugünün çocuklarınca daha iyi bilinmektedir. 2000'li yıllar öncesinde Türkiye'de gösterilen çizgi filmlere baktığımızda: Adams Ailesi, Arı maya, Ay Savaşçısı, Batman, Beverly Hills, Donald Duck, Hayalet Savaşçısı, Heidi, He-man, Kaptan Tsubasa, Monçiçiler, Richi Rich, Scooby Dobby, Shera, Sonicx, Şeker Kız Candy, Voltran, Taş Devri, Temel Reis, Tenten, Twetty, Vikingler gibi.Bazı çizgi filmler hem eski jenerasyon, hem de yeni jenerasyon çocuklar tarafından bilinmekte ve seyredilmektedir. Bunlar Bugs Bunny, Casper, Garfeld, Ninja Kaplumbağalar, Pempe Panter, Red Kit, Şirinler, Tom ve Jerry gibi.2000'li yıllardan itibaren başlanan ve günümüz çocuklarının çoğu tarafından izlenen çizgi filmlerde vardır. Bunlar Ben10, Beyblade, Cailou. Cedric, Digimon, Pokemon, Sünger Bop gibi.

Günümüzde animasyon (çizgi film) yapımları vasıtasıyla kültürel kodlar küçüklere ve büyüklere farklı araçlarla ve yoğunlukta verilmektedir. Çocuklara kültür aktarımı için batılı ülkelerde çizgi filmler kullanılmaktadır. Ninja Kaplumbağalar adlı çizgi film bu amaca hizmet eden bir takım özelliklere sahiptir (Atan,1995;38). Çizgi filmin ismi ve içeriği Japon Ninja kültüründen esintiler taşımaktadır. Film kahramanları dört kaplumbağa için ressamların adının seçilmesi, en sevdiği yiyeceklerin pizza olması gibi unsurlar batı kültürüne ait kodların çocuklara aşılanması, çocuklarca öğrenilip benimsenmesini kolaylaştırmaktadır. Kod aşılaması, sadece bu kültür içinde yaşayan çocuklarla sınırlı olmamaktadır. Çizgi film izleyen hemen her milletten çocuğun bu kültürel kodları tanıması ve bir ölçüde almasıyla etki alanını genişletmektedir.

Yeni RTÜK kanununa göre, İlgili yönetmelik (madde 18) Birinci fıkrası şöyle; "Genel ve tematik içerikli yayın yapan televizyon kuruluşlarının, çocuk yayınlarında çizgi filmlere yer vermeleri halinde, çizgi filmlerin en az yüzde 20'sinin, diğer çocuk programlarının en az yüzde 40'ının Türkçe üretilmiş olması ve Türk kültürünü

yansıtması zorunludur. Bu oranların belirlenmesinde aylık yayın dönemleri esas alınır." Yayın yapan 22 çocuk kanalı, haftada 250 çizgi filmin yüzde 20'sini 'yerli' yapacak ve 'Türk Kültür'ünü de yansıtacaklar. Çocuk kanalları beş yıl içinde 'kademeli' olarak gerçekleştirmek zorundalar! IPSOS KMG şirketinin 4-14 yaş grupları arasında 1.500 kız ve erkek çocukla yaptığı 'Çocukların Medya Tüketimleri ve Yaşam Şartları' araştırması (Mayıs 2012) ve Interpress'in geçen hafta basına verdiği çizgi filmlerle ilgili çalışma, ortak bir noktada buluşmaktadır. Çocuklara izledikleri yabancı çizgi film standartlarında (teknik olarak), yerli çizgi üretim sunulduğunda tercihleri bu yönde olmaktadır. Araştırmaların 'En Çok İzlenen Çizgi Filmler' listesinin başında 'Pepee', 'Keloğlan', yer almaktadır. Türkiye'de 8,5 milyon çocuğun yüzde 67'si çocuk kanallarını takip etmektedir. Amerikan kültürü etkisiyle büyümektedir. Çünkü bu çocuk nüfusunun önceliği televizyon izlemektedir. Yüzde 95 oranında çocuk her gün televizyon izlemektedir. Bu aynı zamanda büyük bir reklam pastasıdır. Çocuklar ne yiyeceklerine ve içeceklerine (gazlı içecekler ilk sırada!) reklamlardan etkilenerek karar vermektedirler. Çocuk kanallarının bir de bu 'görevi' vardır (Sina Koloğlu, "Çocuk Kanallarını Bekleyen Tehlike!" Milliyet gazetesi 24.01,2013).

Küçük yaşlardan itibaren çizgi filmler ve çizgi resimler çocukların çabuk okuma ve kavrama yeteneklerinin geliştirilmesine yardımcı olmaktadır. Günümüzde teknik buluşların gelişmesi ve televizyonun yaygınlaşması ile çizgi film ve animasyon geniş boyutlar kazanarak yeni uygulama alanları bulmuştur. Televizyon, yetişkinlerin ve özellikle çocukların ilgisini çizgi film ve animasyon denilen görsel sanat dalları ile çok daha kolay çekebilmektedir ve eğlendirirken eğitmek çizgi film ve animasyonun kendi içyapısında bulunmaktadır. Çizgi filmlerin etkililiğinin ölçülmesi düşünüldüğünde; çizgi yapımlarda konu, gerçekçi bir yaklaşımla verilebildiği gibi, hayal gücünü geliştirebilecek bir biçimde sunulabilmekte ve böylece öğretim süreci sevimli hale dönüştürülerek öğrenme isteği artırılabilmektedir. Ayrıca rengin ve sesin devreye girmesi ile akılda kalıcılığı artırmakta, aynı zamanda görerek ve işiterek etkin bir öğrenme sağlanabilmektedir. Çizgi filmlerin bu özellikleri, eğitim ve öğretim filmlerinin yapısına ve amacına uymakta özellikle teknik konuların açıklanmasında çok etkili olmaktadır. Pahalı bir teknik ürün olmasına karşın, eğitim ve öğretimin

gerçekleştiği okul ders yardımcıları içinde kullanılabildiği gibi okul dışında kitle iletişim araçlarınca değişik programlarda da kullanılmasında yarar vardır (İnce, 1991; 120).

Amerikan televizyonunun, hem kültürel ve hem de sosyal yönden en kesin tehlikeli görünen kısmı çizgi filmler ve karikatür filmleridir. Burada çocukların zihinleri ve beyinleri sistematik biçimde bozulmaktadır. Bu çizgi filmlerin yerine geçtiği masallar da şiddet doluydu ve benmerkezci karakterleri (en sonunda istediğini elde eden en küçük çocuk) canlandırıyordu. Fakat geleneksel masallardaki veya daha iyisi daha sonraki devirlerde çıkan çocuk romanlarındaki bu karakterlere genelde güzel dil, şiirsel hayal ve bugünün çizgi masallarında olmayan bir şefkat duygusu eşlik ediyordu (Esslin,1991;49).

Şimdiki çizgi filmlerde ise karakterler, filmin başından beri hep ya iyi ya da hep kötüdür. Kötünün iyiye dönüşebileceği ve bunun doğru olduğuna çok fazla vurgulama yapılmamaktadır. Kötü kötülük için savaşmaktadır. Seçenek olarak sorunların çözümünü şiddet kullanarak ya da kötülük yaparak halletmektedir. Çizgi film karakterleri, duygudan uzak, karşısındakine acı çektirmekten hoşlanan karakterler haline gelmektedir. Çizgi film sahnelerinde gerçek dünyada olmayan sahnelere yer verilmekte ve çocuğunda bazen dünyayı öyle zannetmesine neden olabilmektedir. Çizgi filmlerde temel karakterler çoğu zaman kurbanı ya da kurbanları oynamaktadır. Temel karakter her haksızlığa uğradığında problemi halletmek için şiddete başvurmakta ve başvurduğu şiddet karakterin tek alternatifiymiş gibi gösterilmektedir. Sonunda bu yolu kullanarak kazanan da hep iyiler olmaktadır. Dolayısıyla tek çözüm yolunun şiddet kullanmak olduğunu bu durumda, iyilerin şiddet kullanması normalleşmektedir ve kanıksanmaktadır. Diğer algılanan bir mesaj da herhangi bir anlaşmazlık olduğunda ya da sorun çıktığında mutlaka kazanan ve kaybeden bir tarafın olduğu yanılgısıdır. Yani çocuklar bu şekilde, bu dünyada ya kazanacaksın ya da kaybedeceksin mesajı verilmektedir. Dolayısıyla "kazanan olmak için şiddet uygulamalısın" denmektedir. Ayrıca savaşmanın araçları da hemen her zaman ulaşılabileceğin yakınlıktadır. İstediğin anda silah temin edebilir ve kullanabilirsin. Elindeki silahla daha güçlüsün ve

halledemeyeceğin problem yok gibidir. Böylelikle kitle iletişim araçlarında izlenen şiddet, ya anında çocuğun davranışlarına yansımakta ya da yıllar sonra çocuklar bu davranışlarla yüzleşmektedirler. Aile atmosferi yönünden eğilim göstermese bile çocuklarda zaman içerisinde böyle bir eğilim ortaya çıkabilmektedir (Taştan,2009;40-49).

Çizgi filmler, çocukların en çok ilgi duyduğu medyatik ürünlerdir. İçinde vurma, kırma vb. her türlü saldırganlık ve şiddet görüntüsünün sempatiklik içinde gösterildiği bu ürünler, çocukların bu tür davranışları görüp öğrenmelerine ve zamanla çevrelerine yansıtmalarına yol açmaktadır. Dolayısıyla yetişkinler, çocuklarının hangi çizgi filmleri izleyeceklerini belirlemeli ve bu tür filmleri onlarla birlikte izlemelidirler. Devletin ilgili kurumu başta olmak üzere televizyon kanalı sahipleri ya da yöneticileri ise diğer yayın türlerinde halen yürürlükte olan akıllı işaretler tarzındaki tedbirleri çizgi filmler için uygulamaya koymalıdırlar (Avcı, 2010;125-145).

Çizgi filmler çocukların en fazla seyrettiği televizyon program türlerindendir. Çizgi filmlerde de şiddet öğelerinin çok fazla olduğu görülmekte ve çocuklarda, şiddetle şaka arasındaki ilişki düzeyinin büyük oranda arttığı dikkat çekmektedir. Çizgi film kahramanları çoğunlukla vuran kıran, rakibini kılıçla parçalara ayıran, buldozerler üzerinden geçen ne olduğu belli olmayan korkunç yaratıklar ve cadılardır. Bu tür programları seyreden çocukların zamanla bunları olağan bir olay gibi kabul edip benimsemelerine ya da bu kahramanlarının yaşantılarını ve özelliklerini özümseyerek bunları kendi oyunlarına ve yaşantılarına yansıtmalarına neden olabilmektedir (Cesur, Paker,2007;109).

JFK Hastanesi psikiyatri bölümümden Dr. Giyaseddin Ekici'ye göre çizgi filmlerde toplumdaki değişime paralel olarak değişim gösteriyor. Şimdiki çocukların sevgiyle değil şiddetle büyüdüğüne dikkat çeken Ekici; "Çocukların hayata bakışını bir bütün olarak değiştiren şiddet içerikli bu çizgi diziler çocuklara, toplumda yer edinebilmeleri için zihinsel değil fiziksel olarak güçlü olmaları mesajını veriyor. Erişkinler kendi hayatlarından şiddeti çıkarmadıkça çocukların hayatından çıkarmak mümkün olmaz. Bu tür çizgi dizileri yayınlayanlar, kendi çocuklarının da izleyici

olduklarını unutuyorlar. Davranış sorunları olan bireyler yetişiyor.” diye konuşuyor. Türkiye genelinde yapılan bir araştırmaya göre çocuklar günde ortalama 3,5 saat televizyon izliyor. Özellikle 0-6 yaş arası çocukların pek çoğunun gün içerisinde açık olan televizyonun sesiyle ya da görüntüsüyle iç içe olduğu düşünülünce durumun ciddiyeti anlaşılıyor. Psikiyatrlar ailelere büyük görev düştüğünün altını çizerek önce büyüklerin şiddetten kaçınmalarını, daha sonra çocukları için önlem alabilmeleri için öncelikle kendilerinin şiddetten kaçınmalarını tavsiye ediyor (www.raillife.com.tr/arsiv/13_03.pd).

Çizgi filmler çocukları 4 ana şekilde olumsuz etkileyebilir:

1-Şiddete yöneltme: Araştırmalara göre şiddet içerikli çizgi film izleyen çocukların diğer yaşıtlarına göre daha fazla kavga ettikleri, daha gergin ve saldırgan oldukları gözlemlenmiştir. Yine bu çocukların ebeveyn ve büyükleriyle ilişkilerinde daha gergin, sabırsız ve asi oldukları ortaya çıkmıştır. Şiddet içeren çizgi filmlerin bu programları izleyen çocuklar üstünde 3 ana etkisi olduğu saptanmıştır.

Bunlar:

a) Bu çocukların “diğerlerinin” acı ve üzüntülerine daha az hassas olması,

b) Bu çocukların gerçek hayatta çevrelerindeki şiddet unsurlarından gerektiği kadar hatta hiç rahatsız olmamaları,

c) Daha önceki araştırmanın da işaret ettiği gibi bu çocukların çevrelerine karşı saldırgan ve şiddet dolu davranışlarda bulunmada diğerlerine göre daha yatkın olduklarıdır.

2-Bilişsel fonksiyonları köreltme (azaltma): 2004 yılında yapılan bir araştırma günde ortalama 3–4 saat televizyon ve dolayısıyla çizgi film izleyen çocukların dikkat eksikliği ve hiperaktivite rahatsızlığı geliştirme olasılıklarının diğerlerine göre % 30 ile % 40 daha fazla olduğunu ortaya koymaktadır. Bazı çalışmalar ise fazla izlenen televizyon ve özellikle çok aksiyon dolu çizgi filmlerin çocuklarda epileptik nöbetlere yol açabileceğini iddia etseler de bu kanıtlanmış bir olgu değildir.

3- Gerçeklikten kopma: Yapılan araştırmalar eğer dikkat edilmez ve engel olunmaya çalışılmaz ise izlenen çizgi film karakterlerinin her geçen gün çocuğun dünyasına yerleşmeye başlayacaklarına ve çocuğu gerçeklikten koparıp ciddi adaptasyon sorunu yaşatacağına işaret etmektedir. Öyle ki çok çizgi film izleyen ve o karakterlerle özdeşleşen çocukların sosyal ilişki kurmada zorlandıkları ve yalnız olmayı seçtikleri görülmüştür.

4- Güvenli davranış azalması ve risk artışı: Özellikle 12 yaş öncesinde ve muhakeme yetisi henüz gelişmemiş çocuklar gerçekle "hayal ürünü" arasındaki belirlemeyi yapmakta zorlanıp(hatta yapamayıp) ciddi güvenlik sorunları yaşayabilirler. Çizgi filmlerin içeriğinde olan uçma, kaçma davranışlarının gerçek hayatta da olabileceğini varsayıp bunları deneyebilir ve sağlıklarını riske atabilirler (http://www.ustunyetenekli.com).

Birçok ülkede çizgi filmler denetlenmektedir. Dünya genelinde TV izleme yaşı düşüyor. Buna göre Türkiye'de program sınıflandırılmasında 7 yaş alt sınırdır. Bu sınır Ermenistan'da 3, Kanada'da 2 yaşa kadar iniyor. En detaylı sınıflandırmayı Avustralya yapıyor. Brezilya çizgi filmleri kategorilere ayırarak çocuklar için alt bölümler oluşturuyor. Örneğin "Caillou" adlı çizgi filmi izleyecek yaştaki çocuk "Sünger Bob'u izlemiyor."The Simpsons" isimli çizgi filmi izleyebilmesi için ise 12 yaşına gelmesi gerekiyor. Yine bu ülkelerde aile yapısına uygun ve çocukların izleyebileceği yayınlar için saat aralığı uygulanıyor. İngiltere'de OSCOM adlı kuruluş, aile değerlerinden akıllı telefonların çocuklara verdiği zarar kadar, birçok konuda denetim yaparak halkı bilgilendiriyor. Amerika'da ise "Ebeveyn İzleme Kurulu" diye bir ekip, programların aileye etki ve uygunluğunu denetliyor. Bu kurulun uygun görmediği kanallar hiçbir şekilde reklam alamıyor (http://www.zaman.com.tr/ aile-sağlık_çizgi-filmlerde-akilli-işaretler-neden-yok,04.04.2014).

II.2. Televizyonda Şiddet

II.2.1. Şiddetin Tanımı

Şiddetin pek çok araştırmacı tarafından yapılmış ve her seferinde farklı bir yönünü ön plana çıkaran çeşitli tanımları bulunmaktadır. Bu tanımlar konunun akademik olarak araştırılmasından kaynaklanmaktadır. Peki, şiddetin nasıl tanımlandığı önemli midir? Kesinlikle çok önemlidir. Çünkü şiddetin nasıl tanımlandığı medyadaki şiddetin nasıl algılandığını da geniş ölçüde belirleyecektir (Özonur Çöloğlu,2009;23).

Şiddet, psikolojik, sosyo-kültürel ve sosyo ekonomik boyutları ile kitle iletişim araçlarında ve özellikle TV'de yer alırken; bireysel/toplumsal, yasal/yasal olmayan ya da fiziksel/sözel/ruhsal yönlerden toplumsal yaşama yansımakta ve toplumsal yaşamı etkilemektedir. Şiddet geniş açıdan saldırganlıkla bağlantılı bir davranış biçimidir. Bu anlamda şiddet, bir nesne ya da kişiye doğru yönlendirilmiş, yönlendirilişi kişinin istemediği ve o kişiyi tahrik edici, yıpratıcı bir eylemi, kimi zaman eylemden kaçınmayı eylemsizliği içerir. Bu bağlamda fiziksel anlamdaki her türlü saldırı, şiddet tanımı unsurları arasında yer alırken, fiziksel olmayan kimi sözlü davranışlar da bu tanım kapsamına girer. Saldırganlık atılgan, zorlayıcı-tecavüzkâr davranışların bir bütünü olarak tanımlanır. Çeşitli yayınlarda saldırganlığın doğuştan var olan, sonradan öğrenilen ve çevreden gelen uyarılara karşı bir tepki olduğuna ilişkin farklı görüşler öne sürülmektedir. Özellikle sonradan öğrenilen saldırganlığın artmasında medyanın oldukça önemli bir yer tuttuğu görülmektedir (Ayrancı, Köseoğlu,2004;133-140).

Şiddet, iletişim çağında kitleleri tehdit eden ve bireyleri doğrudan etkileyen biçimlere kolayca bürünebiliyor. Kitlesel ve bireysel yönü ile şiddet, çok hızlı olarak kamuya açık temsil edilir duruma gelebiliyor. Bu temsilin en somut biçimi ise medya ortamında ortaya çıkıyor. Medyaya yansıyan haliyle şiddet, yirminci yüzyılın şahit olduğu şiddetten ayrı olarak "anlık" bir şiddet değil, "sürekliliği olan şiddettir. Şiddet artık, her şeyin normalleştiği bir dünya varisidir (Sözen,1997;72).

Şiddet insanın doğasında vardır. Şiddet; dövme, yaralama, sakat bırakma, cinsel saldırı, tecavüz, ensest, öldürme şeklinde olduğu gibi sözlü, duygusal, zihinsel de olabilir.

Yves Michaud tarafından yapılan şiddet tanımında, "bir karşılıklı ilişkiler ortamında taraflardan birinin veya birkaçının doğrudan veya dolaylı, toplu veya dağınık olarak, diğerlerinin veya birkaçının bedensel bütünlüğüne veya törel (ahlaki, moral, manevi) bütünlüğüne veya mallarına veya simgesel ve kültürel değerlerine, oranı ne olursa olsun zarar verecek şekilde davranması" olduğunu belirtmektedir (Michaud, 1991;11).

George Gerbner ise genel anlamda şiddeti; "özgürlüğün bir ifadesi değil, yaratıcı insanlara zorla kabul ettirilen ve çocuklara yutturulan küresel bir pazarlama formülünün parçası" olarak tanımlamaktadır (George Gerbner, "Chairman Znaimer's Sensual Pagan Torrent". Canadian Journal of Communication, Vol. 21, No.1, http:cic-online.ca, (2003).

Şiddet kişinin kendine yönelik (özkıyım, bedene zarar verici self mutilasyon uygulamaları) ya da dışarıya yönelik (canlı veya cansıza; amaçlı veya amaçsız) olmak üzere iki temel görünümde değerlendirilebilir. Şiddet davranışı, farklı görünümlerde toplumda karşımıza çıkar. Toplumdaki şiddet görünümünün-ister kendine yönelik olsun, ister başkasına yönelik- her biri ayrı ayrı ciddi bir sorun olma özelliği taşır (Güleç, Topaloğlu, Ünsal, Altıntaş,2012;112-137).

Şiddet, iletişim çağında kitleleri tehdit eden ve bireyleri doğrudan etkileyen biçimlere kolayca bürünebiliyor: Kitlesel ve bireysel yönüyle şiddet, çok hızlı olarak kamuya açık temsil edilir duruma gelebiliyor. Bu temsilin en somut biçimi ise medya ortamında ortaya çıkıyor. Medyaya yansıyan haliyle şiddet, yirminci yüzyılın şahit olduğu şiddetten ayrı olarak "anlık" bir şiddet değil, "sürekliliği" olan şiddettir. Şiddet artık, her şeyin normalleştiği bir dünya varisidir (Şirin,2011;169).

Şiddet, yüzyıllardır, hikâye anlatımının önemli unsurudur. Şiddet temaları birçok ulusun mitolojisinde, edebiyat ve sanat şaheserlerinde, folk masallarında, opera

ve tiyatrolarında bulunmaktadır. Masallar, çocukları yetişkinlerin söylediği gibi davranmadıkları takdirde karışılacakları şiddet dolu sonuçlar konusunda uyarır. Muazzam tablolar ve anıtlar, insanlık tarihini şiddet tasvirleriyle kaydeder. Şiddet betimlemelerinin her yerde bulunması onları günlük yaşamın bir parçası haline getirmekte ve bu betimlemeler gittikçe artmaktadır (Trend,2008;10-11).

Şiddetin dar tanımıyla yetinmek ve sadece fiziksel şiddette ağırlık vermek, şiddet kavramına belli bir açıklık kazandırsa da, hem eksikler taşımasına, hem de bazı toplumsal gelişmeleri ve sistemlerin yol açtığı zararların göz ardı edilmesine neden olabilir (Artun,1996;32).

Geniş anlamda şiddet ise, insan üzerinde fiziksel ve ruhsal etkileri açıkça ölçülemeyen, dolaylı ve somut bir biçimde hissedilen çeşitli baskılar olarak tanımlanmakta ve bunlara ek olarak ekonomik şiddet, medya terörü, enflasyon, işsizlik, doğa ve çevrenin tahrip edilmesini örnek olarak vermektedir. Şiddetin sözlü şiddet, fiziksel şiddet, görsel şiddet gibi türleri vardır. İnsan üzerindeki fiziksel ve ruhsal etkileri açıkça ölçülemeyen, dolaylı ve somut bir biçimde hissedilen çeşitli baskılar geniş anlamda şiddeti tanımlamaktadır (Karaboğa,2007).

Şiddete neden olan etkenler, anne- baba, çocuk- aile ilişkisi, nesillerdir sürdürülen şiddet içeren davranışların sonucudur. Sosyal, kültürel ve ekonomik faktörler, şiddet oluşumunda rol oynar. Şiddet, bireyi ve toplumu ilgilendiren ve yerel olduğu kadar küresel bir problem alanıdır. Şiddeti model alan çocuklar değerlendirilirken kavgacı, haşarı ve geçimsiz çocuk tipi için şiddet tetikleyici olabilir. Bu çocuklar sorunlarını şiddetle çözme eğilimini benimseyebilirler: Çekingen çocuklar; şiddet ve saldırgan içerikli yayınları izledikçe korkabilir, içe kapanabilir, kâbuslar görebilir. Bunun daha da üst düzeyi ise, şiddeti öğrenilmiş çaresizlik olarak algılayabilirler. Bunun sonucunda çocukta güven duygusu yitirilmesi görülebilir. Her insan doğuştan şiddet potansiyeline sahiptir. Çocuk şiddetin her türlüsünden etkilenir. Şiddet aşırı duyarlı, içe dönük, asi, isyankar, dikkatsiz, aktif, agresif çocukların gelişim evrelerine göre farklı algılandığı gibi etkileri farklı olabilir. Kız çocuklarına oranla erkek çocukların şiddet eğilimlerinin daha fazla olmalarına karşılık, kız çocuklarının

şiddet karşısında daha çok örselendikleri de gelişim uzmanlarının ortak görüşüdür. Çocuğun her türlü şiddetten korunma hakkı Çocuk Haklarına Dair Sözleşmenin ana amaçlarından biridir. Sözleşme'nin ana amaçlarından biridir. Sözleşme, çocuğun fiziki ve zihni yönden etkileyen şiddete karşı korunmak için yasal, idari, sosyal ve eğitim açısından da önlemler almasını öngörmektedir. Son elli yılda dünyada şiddet türlerine yönelik üç bini aşkın araştırmanın en önemli sonucu şu olmuştur: Ailede ve toplumda şiddete maruz kalan çocuklar ve şiddet ortamında büyüyen çocuklar, iletişim ortamında büyümeyen çocuklara oranla daha fazla etkileniyorlar. Çünkü bu çocukların şiddet içeren yayınlara eğilimleri çok fazla oluyor. Bunun anlamı şu: Şiddet ortamında büyüyen çocuklar, iletişim araçlarının gösterdiği şiddeti kanıksadığı gibi, özellikle televizyon bağımlılıklarını da arttırıyor. Bu bağımlılık ise iletişim aracı kullanma bilinci ve medya okuryazarlığı oluşmamış ailelerin medya sorunları arasında ilk sırada yer alıyor (Şirin,2011;162-169).

Toplumsal yaşamın tüm yönleri kamu idaresi, teknoloji ve kitle iletişim araçları medya da değiştiği için, şiddetin görüntüsü ve ölçüsü de değişmektedir (Polat,2001;6-7).

Şiddet yaşamın her alanında olduğu gibi medyada da vardır. Günümüzde şiddet küresel bir olguya dönüşmüştür. İletişim araçları ve özellikle televizyon şiddeti önleyememekte; aksine çoğaltıcı ve yansıtıcı görev üstlenmektedir. Şiddeti iletişim araçlarının gerekliliğinden kurtaracak koruyucu, önleyici modeller oluşturularak, örgün ve yaygın eğitim verilerek çocuk hakları ve medya okuryazarlığı gibi eğitim stratejileri geliştirilmelidir.

II.2.2. Şiddetin Türleri

Artun Ünsal'ın "Genişletilmiş Bir Şiddet Tipolojisi" adlı makalesinde "Histoire de la violence" başlıklı çok kapsamlı bir incelemenin yazarı olan Fransız araştırmacı Jean –Claude Chesnais'nin uluslararası polis örgütü Interpol'ün sınıflandırmasını esas aldığı tipolojisinde şiddet türleri şu şekilde yer almaktadır:

I-Özel Şiddet

1.Cürümsel Şiddet

a)ölümle sonuçlanan: cinayetler, suikastlar, zehirlemeler (ebeveyn ya da çocuk öldürmeleri dâhil) , idamlar, vb.

b)bedensel: bilerek darbe ve yaralamalar

c)cinsel: ırza geçmeler.

2. Cürümsel Olmayan Şiddet

a)intihar (intihar ve intihar teşebbüsleri)

b) kaza (araba kazaları da dâhil)

II- Kolektif Şiddet

1.Vatandaşların İktidara Karşı Şiddeti

a)terör

b)grevler ve ihtilaller

2.İktidarın Vatandaşlara Karşı Şiddeti

a) devlet terörü

b) endüstriyel şiddet

3. Son Kertede Şiddet: Savaş

Şiddet farklı biçimlerde sınıflandırılmaktadır. Şiddet çok yönlü bir olgudur. Bazı siyasal bilimcilere göre şiddet 6 açıdan ele alınabilir:

Birincisi, ülke kültüründen kaynaklanan şiddet eylemleridir. Buna göre ırksal, etnik, dinsel, bölgesel çeşitlilik içinde çıkar çatışmalarının yüzyıllarca süregeldiği bir ortamda içe dönüklük, yabancı düşmanlığı, sevgi ve nefret duygularının bileşimi ortaya çıkan gerginlikleri ve çeşitli şiddet eylemlerini simgeler.

İkinci grupta devrimci ve karşıdevrimci şiddet eylemleri yer almaktadır.

Üçüncü grup, askeri darbelerin yol açtığı şiddet eylemleridir.

Dördüncü grup öğrencilerin şiddet eylemleridir.

Beşinci grup ayrılıkçı şiddet eylemlerini,

Altıncı grup da seçim dönemlerinde patlak veren eylemleri içermektedir (Keleş, Ünsal,1996;91-104).

Büyük değişimlere uğrayan gelişmekte olan ülkelerde ortaya çıkan, fakat henüz yapıcı ve yaratıcı hedeflere yöneltilmemiş sosyal enerji, aşağıda belirtilen türde şiddet türlerine bürünebilir;

1.Kendine karşı şiddet: Gittikçe artan intiharlar, alkol ve uyuşturucu bağımlılığı sıkça görülmektedir.

2.Aile içi şiddet: Çocuk ve eşin dövülmesi eski bir gelenek olabilir. İşsizlik, oturulan gecekondunun yıkılması gibi kriz anlarında aile içi şiddet de artmaktadır. Dayak yiyen kadınlar için sığınma evleri kurulmaktadır. Dayak, erkeklerin kadınlar ve gençler üzerindeki baskı aracıdır. Kültürel olarak en yaygın üstünlük aracı anlamında başka, aile içi şiddet, öğrenilen, diğer sosyal ortam ve ilişkilerde uygulanan temel sosyalleşme aracıdır.

3.Kan davası: Kuşaklardan beri devam eden “belirli diğerlerine “ karşı duyulan nefret ile grup dayanışmasını ayakta tutan kültürel bir şiddet biçimidir.

4.Namus cinayetleri: Kültürel olarak gören, geleneği bozan aile bireylerine ve özellikle kadınlara yönelik bir şiddet eylemidir. Ailede uysal ve namuslu rolünü zorlayan kızlara ve kadınlara karşı gerçekleştirilen bir şiddet türüdür.

5.Trafik kazaları: Ülkemizde trafik kazaları kitlesel katliam boyutlarına ulaşmıştır. Trafik kazaları her geçen gün daha da artmakta, bu durum önlenememektedir. Trafik kazaları, çevre kirliliğine sebep olma gibi, ne kadar ölümcül olursa olsun hukuken eylemli bir suç olarak sayılmamaktadır. Araba sürmek, bir ulaşım olgusu olduğu kadar, rakiplerine üstün gelme fırsatı sağlayan bir yarış olarak algılanmaktadır. Bundan dolayı trafik kazalarının çiğnenebilir olduğu düşünülmektedir.

6.Adak ve kurban teşhiri, zorla bekâret kontrolleri, dövüşme, kaba güç gibi bazı erkeklik özelliklerinin abartılması ile ortaya çıkan şiddet görüntüleri de vardır.

Bu şiddet biçimleri kalıcı bir şiddet kültürünün oluşmasına, şiddetin yapı sallaşmasına neden olmaktadır (Ergil,2001;40-41).

Canlılara yönelik şiddet türleri:

•Bedensel Şiddet: Bedende acı, yara ya da sakatlık veya ölüme sebep olabilen şiddet türü.

•Duygusal Şiddet: Duygusal boyutta strese neden olabilen, özgüveni sarsabilen, nevroz ya da psikoz yaratabilen şiddet türü.

•Cinsel şiddet: Kişinin cinsel kimliğini tehdit eden ya da tahrip eden şiddet türü.

Şiddetin Değişik Biçimleri:

Günümüzde şiddetin çok değişik tiplerde ortaya çıktığı görülmektedir.

•Kendine dönük şiddet: İntihar davranışı, kişinin kendi bedenine yaptığı zarar verici uygulamadır.

•Kişilerarası şiddet: Ailede eşe, çocuğa ya da ailenin yaşlı üyelerine uygulanan şiddet, partnere yönelik şiddet. Toplumda bir başka kişiye veya küçük gruba uygulanan şiddettir.

•Kolektif şiddet: Devletler, organize, siyasi gruplar, militan gruplar ve teröristler tarafından gerçekleştirilen şiddet. Çete şiddeti, kan davaları, sokakta şiddet.

•Diğer: İnsan ve organ ticareti, pornografi, okulda ve spor olaylarında şiddet ve medya şiddetidir.

Televizyon, çocuklar için tehlikeli bir dadı ve bakıcıdır. Küçükken bilinçsizce televizyon başında oyalansın diye bırakılan ve medyadan şiddet emen çocuk büyüdüğünde katil olursa ailesi buna şaşırmamalıdır. Çocuklar televizyonda izledikleri şiddet içerikli program kahramanlarını örnek almaktadırlar.

Çocukların izlediği çizgi filmlerde sevimli kahramanlardan bahsedilse de yoğun olarak şiddet öğesi bulunduğu görülmektedir. Çocuklar küçük yaşlarda televizyon sayesinde göze hoş gelen sunumla şiddetle tanışmaktadır. Şiddet toplumun her kesimini etkilemekte, yalnız küçük çocukları değil büyükleri de etkilemektedir. Bireyler görerek öğrenme yoluyla şiddeti öğrenmekte ve bunları davranışlarına yansıtmaktadırlar.

Gerçek hayattaki şiddeti görenlerin, yaşayanların ve etkilenenlerin sayısına oranla, imgesel olarak yaratılan şiddet medya etrafında çoğaltılarak ve yayılarak yüzyıllarca beyinde yer alıyor. BBC'nin yarattığı bir araştırmaya göre; İngiliz toplumunda görüşme yapılan kişiler; yaşayanların %25'inin şiddet kurbanı olduğunu düşünüyorlar. Oysa aynı dönemde istatistiklere bakıldığında, İngiltere'deki şiddet oranı yüzde 2 seyrediyor (Trend,2008).

II.2.3. Şiddet ve Saldırganlık

Şiddet 19.yy. ortalarına kadar bir seyirlik eğlencesi olarak kullanılmıştır. İkinci Dünya Savaşı, iç savaşlar, soğuk savaş ve soykırımların olduğu, etnik ve dinsel çatışmaların giderek yoğunlaştığı 20.Yüzyılda ise düşünürler tarafından şiddet yüzyılı olarak nitelendirilmiştir. Şiddetin toplumda yaygınlaşması, toplumu korkunun hâkim olduğu bir şiddet toplumuna dönüştürmektedir. Şiddet toplumunda, şiddet kültürün bir parçası haline gelmektedir.

Şiddet değişik biçimlerde fiziksel ya da ruhsal ortaya çıkan çoğunlukla insana özgü, yıkıcı olumsuz izler bırakan bir olgudur. Şiddet tanımlarını incelediğimizde, şiddetin bireylere fiziksel zarar veren edinimlerin yanı sıra ruhsal zarar veren her türlü edimi içerdiği ve geniş anlam kazandırdığı görülmektedir.

Şiddet saldırgan davranışın uç noktasıdır. Bir kişiye hayvana nesneye ya da organizasyona zarar vermek ya da yok etmek amacıyla güç kullanmak anlamını taşımaktadır.

Şiddet, insanın fiziksel ve ruhsal bütünlüğüne yönelik her türlü maddi ve manevi olumsuzluğu dile getirmektedir. Bu olumsuzluğun temelinde dikkatimizi çeken iki kavramdan biri güç ve diğeri ise saldırganlıktır. Saldırganlık, "Egemen olmak, yenmek, yönetmek amacıyla güçlü, şiddetli, etkili bir hareket, fiil, işlem: bir işi bozma engelleme, boşa çıkarmaya karşı düşmanca, yaralayıcı veya tahrip edici amaç taşıyan davranış olarak" tanımlanır. Güç ve saldırganlık kavramları şiddetle doğrudan ilişkili olup, gücün birey, gruplar ya da daha genel anlamı ile toplumsal temelde zarar verici nitelikte saldırgan bir eğilim içinde kullanılmasına genel olarak şiddet denilmektedir.

Şiddet ve saldırganlık farklı birer olgu gibi değerlendirilse de, konu ile ilgili çalışmalara bakıldığında, şiddet ve saldırganlığın birbirinden bağımsız kavramlar olmadığı görülür. Şiddet, insanda doğal olarak kabul edilen saldırganlık eğiliminin bireysel ya da toplumsal boyutta, ancak diğerine zarar verecek biçimde dışa vurulması olarak tanımlanabilir: Hemen akla şöyle bir soru gelebilir: Şiddetin temelinde saldırganlık eğilimi varsa, bu eğilimi harekete geçiren nedir? Engelleme, saldırganlığın

meydana gelmesinde önemli bir etken olarak kabul edilir. Her saldırgan davranışın temelinde mutlaka bir engellemenin olduğu ileri sürülmektedir. Engellemenin saldırganlık için basit bir uyarıcı olduğu ve organizmayı saldırgan olmaya hazırladığı öne sürülmektedir. Açlık, susuzluk gibi fizyolojik ya da sevgi, ilgi, dokunma gibi ruhsal gereksinmelerin karşılanmaması (engellenmesi), insanı saldırgan hale getirebilmektedir. Bu noktada saldırgan eylemin nedeni, ortaya çıkış biçimi veya boyutu, yönü, niteliği ve sonucu şiddet konusunda farklı tanımlara gitmenin veya farklı bakış açılarıyla şiddeti değerlendirmenin nedenini de oluşturmaktadır (Ayan,2007;206-214).

Şiddet çok yönlü bir olaydır. Tek bir nedene bağlı değildir. Ekonomik, psikolojik, toplumsal boyutları vardır. Şiddet bugün tamamen toplumsal bir sorun olarak görülmekte ve çevreden kaynaklanmaktadır. Bunlar aile, okul, ekonomik örgütler gibi toplumsal kurumlardır.

Saldırganlık ya da şiddet, genellikle bir engelleme sonucu ortaya çıkar. Çünkü birey, kendini gerçekleştirme, geliştirme konusunda çok kısıtlı olanakları bulan bizim gibi toplumlarda engellenmekte ve sonuçta şiddete ve saldırganlığa başvurmaktadır. Bu bağlamda birey, aynı zamanda baskı ile karşılaşmaktadır. Böylece bireyin yaratıcılığı kapatılmış olmaktadır. O zaman birey, kendini kanıtlayıcı tek yol olarak şiddete başvurur (Tezcan,1996;107).

Saldırganlığın tanımı bilinmesine rağmen, hangi davranışların saldırgan sayılması konusunda fikir birliğine varılamamıştır. Bunlar tehlike uyarıcı ve insanlar arası bir durumun oluşmasıdır. Saldırganlık başka bir canlıya tehlikeli bir dürtü ile yanıt vermektir. Saldırganlığın en yalın tanımı ise başkalarını inciten ya da incitebilecek her türlü davranıştır. Fiziksel, sözel, psikolojik veya duygusal olarak bir diğerine zarar vermek olarak tanımlanmaktadır.

Her şiddet bir saldırganlıktır. Fakat saldırganlığın birçok örneği şiddet olarak nitelendirilmemektedir. Örneğin: bir çocuğun başka bir çocuğu bisikletten itmesi saldırgan bir davranıştır. Fakat şiddet içeren bir davranış değildir. İnsan saldırganlığı, başka bir bireye yönelik doğrudan zarar verme kastıyla yapılan her türlü davranıştır.

Şiddetin arkasında yatan nedenlerle ilgili pek çok farklı bakış açısı bulunur. Bunlar; biyolojik, psikolojik ve toplumsal sebepler olarak inceleyebiliriz:

1. Biyolojik sebepler: Uygulayıcıların genellikle erkek olduğu ve saldırgan davranışların yaşlılıkla birlikte azalması erkeklik hormonları ile şiddetin ortaya çıkması arasında bir ilişki olduğunu göstermektedir. Ayrıca biyolojik nedenler arasında, şizofreni gibi bazı akıl hastalıkları gösterilebilir. Alkol ve uyuşturucu kullanımı da şiddet içeren davranışlar gösterilmesinde tetikleyici bir rol oluşturmaktadır.

2. Psikolojik sebepler: İnsan sosyal bir varlıktır. Doğumundan itibaren çevresinden bir şeyler alır ve çevresine bir şeyler katar. Şiddet içeren davranışlar taklit yoluyla olur. Özellikle küçük yaşlarda şiddet manzaralarına tanık olan; evde, okulda disiplinin sağlanması için şiddetin kullanıldığını gören çocuklar, benzer davranışları kendi yaşamlarında da sorun çözme becerisi olarak kullanıp istediklerini elde etmeye çalışırlar. Bazı ailelerde yetişkinler, çocuklarına sadece model olarak şiddet öğreten olmak dışında, özellikle erkek çocukları yaşıtlarına ve hatta bazen annelerine güç kullanmaları konusunda motive edilirler.

3. Toplumsal sebepler: İnsanın şekillenmesinde önemli bir etken de sosyal çevredir. Çevrenin şiddeti nasıl algıladığı ve tanımladığı oldukça önemlidir. Şiddetin kimi durumlarda bazı insanlara uygulanmasının doğru karşılanması ve gerekliymiş gibi gösterilmesi, bireylerin bunu uygularken kendilerini haklı hissetmelerine sebep olur. Özellikle geleneksel toplumlarda problem çözme becerisi olarak yaygın bir şekilde kullanılan şiddet, kuşaktan kuşağa aktarılır.

İnsanlar arasındaki eşitliğin bozulmaya başlamasıyla beraber, güçlünün güçsüz üzerinde göstermeye başladığı üstünlük kurma ve kendini kabul ettirme mücadelesi olarak tanımlayabileceğimiz şiddeti temel olarak fiziksel şiddet, sözlü şiddet ve duygusal şiddet olarak üç başlık altında inceleyebiliriz.

Fiziksel şiddet: Kasıtlı olarak yapılan, karşıdaki kişinin canının yanmasına, yaralanmasına ya da ölümüne sebep olan davranış ya da davranışlardır. Fiziksel şiddette fiili bir müdahale, karşıdaki bireye temas söz konusudur. Vurma, tekmeleme, sarsma,

hırpalama, yakma, kesici delici alet ve ateşli silah kullanma yaygın olarak karşılaşılan fiziksel şiddete örnek olarak gösterilebilir. Fiziksel anlamda bir güç üstünlüğü gerektirdiği için daha çok kadın ve çocuklar üzerinde yaygın bir şekilde uygulanan şiddet türüdür diyebiliriz.

Sözlü Şiddet: Genellikle fiziksel şiddetle bir arada olan, söz ve hareketlerle kişiye karşı sistemli bir biçimde yapılan, kişinin ruh halini derinden etkileyen korkutma, cezalandırma, sindirmeye yönelik sözel davranışlardır. Sık sık eleştirme, lakap takma, küfür etme, bağırma sıkça karşılaşılan sözlü şiddet türlerindendir.

Duygusal Şiddet: Fiziksel ve sözel şiddetle birlikte, kişinin benliğini, psikolojik ve sosyal gelişimini, ruhsal bütünlüğünü etkileyen olumsuz yargılardır. Başkaları önünde küçük düşürme, gururunu incitme, alay etme, kişiyi fiziksel şiddetle tehdit etme, kişinin özgürlüklerini kısıtlama yaygın bir şekilde karşılaşılan duygusal şiddet örnekleridir. Fiziksel bir müdahale olmaksızın ruh sağlığını bozucu eylemler duygusal şiddet başlığı altında incelenebilir. Fiziksel ve sözlü olarak uygulanan şiddet sonrası kişinin içine düştüğü ruh hali duygusal şiddet belirtilerini de barındırır. Tüm türlerde olduğu gibi güçlünün güçsüz üzerindeki hâkimiyeti esas olduğu için fiziksel anlamda güçsüz olanın mağdur pozisyonunda olması duygusal şiddet türü için de geçerlidir.

Yukarıdaki kategorilerin içine girebilecek farklı türde şiddet uygulamaları da mevcuttur. Mağdur pozisyonundaki bireyin ekonomik özgürlüklerini kısıtlamaya ve ihtiyaçlarının karşılanmasını engellemeye yönelik ekonomik şiddet, istenmeyen cinsel içerikli davranışlar konusunda zorlamalarda bulunarak yapılan cinsel şiddet gibi. Türü ne olursa olsun şiddet müdahale edilerek önüne geçilmesi gereken bir durumdur. Uygulayıcılarında genellikle düşük benlik algısı, ciddi psikolojik rahatsızlıklar, düşük empati yeteneği, alkol-madde kullanımı ve engellenmeye karşı tolerans gösterememe durumu söz konusudur. Sonuçları bakımından ciddi fiziki yaralanma ve psikolojik rahatsızlıklar yanında toplumsal anlamda da ciddi sıkıntılar ortaya koyar (http://www.hayatadokun.net/kadn-ve-psikoloji/item/110-psikolojide şiddet I-II).

İnsanlarda da bütün diğer hayvanlarda olduğu gibi saldırganlık vardır. İlk insanlarda bu içgüdünün uyumsal bir yanının olduğu düşünülebilirse de, insanlar çevrelerine egemen olmaya başladıkça, kalabalık gruplar oluşturacak yaşam modelleri geliştikçe bu içgüdü zararlı olmaya başlamıştır. İnsanların yaratıcılıkları ve silahların gelişimi de zararın artmasına neden olmuştur. Kuralların her zaman işlevsel olmadığı görülmüştür. Geçen zaman içinde toplumların boyutları bireyler arasındaki mesafe iletişim bozukluklarını arttırmıştır. Sonuçta insanlığın türler arası boyuta taşıdığı gözlenmiştir (Polat Oğuz, "Şiddetin Nedenleri ve Psikolojisi", psikoloji.gen.tr.).

I.2.4. Televizyon ve Şiddet

Tarihsel süreç içerisinde bireysel ve toplumsal boyutta şiddet hep var olagelmiştir. Fakat bugün farklı bir şiddet türüyle karşı karşıya bulunmaktayız. Bu da televizyonun ürettiği, şiddettir (Erdoğan,1998;149,180).

Şiddet eyleminin, geniş kitleler arasında içselleştirilmesinde medyanın ve özelde televizyonun etkili olduğu söylenebilir. Çünkü kaba güç ve şiddetin olumsuz içeriğinin bireysel olarak doğrudan doğruya açığa vurulmasının aksine; geniş halk desteği sağlandığında, toplumsal denetim ve ikna açısından daha başarılı tekniklere dönüşebilme olasılığı yüksektir (Köse,2004;59). Televizyonun çocuklar üzerindeki en belirgin olumsuz etkisi, onları şiddete yönelttiği yönündedir. Çocukların şiddet dozajı yüksek her tür sunumdan fazlasıyla etkilendikleri kesindir. Özellikle gerçekle kurgu arasındaki ayrımı tam olarak yapamamak çocukların şiddete yönelmelerini daha da kolaylaştırmaktadır. Çizgi filmlerden sinema filmlerine kadar birçok televizyon programında şiddet içerikli unsurların bulunması ve bu içeriğin film kahramanları aracılığıyla kutsallaştırılması, çocukların onları taklit etmeye yöneltmektedir. Şiddet filmlerde yoğun bir biçimde çözüm aracı olarak sunuldukça çocuklar şiddetin dünyasına davet edilmiş olmaktadırlar. Bir başka değişle televizyonun tanıttığı dünyada "iyiler" de, "kötüler" de sorunlarını çözmek, amaçlarına ulaşmak için bir yol tutarlar, şiddet kullanırlar. Böylece de şiddet, istenilen sonuçlara ulaşmak için bir yol diye gösterilir.

Televizyonda gösterilen şiddetli, saldırgan davranışlar, kişilik ile davranışlar üzerinde ters etki yapar. Televizyondaki şiddet, davranışlarda da şiddet biçimine yol açar. Günlük yaşantıdaki şiddet yolları, uygar toplumda onaylanmayan törel ve toplumsal değerleri besler. Nitekim suçlu çocukların televizyondaki dizi programların kahramanlarını çekici buldukları araştırma sonuçları ortaya koymuştur. Televizyonda gördüklerini ailelerine ya da arkadaşlarına anlatmazlar bile. Demek ki, kitle iletişim araçları belirli bir alanı etkisi altına alır; çünkü çoğu kişilerin, özellikle suçlu çocukların, bu tür davranışlarla ilintisi televizyon yoluyla olur (Rtük,2007;48-49).

Şiddet, izlenerek ve taklit edilerek model alınabilir. Çocuklar hayal ile gerçeği, somut ile soyutu, doğal ile sanalı koyca birbirinden ayıramazlar. Gördüklerini "mutlak gerçekler" olarak algılama eğilimi içinde olurlar. Televizyon, işlevini yerine getirirken aynı zamanda soyut bir dünya algılamasına yol açıyor. Gerçeğin perdelenmesi sonucu, çocuk, yapay bir dünya kurgusu ile kuşatılmış olur. Özellikle küçük çocuklar, gördüklerini seçme, ayıklama ve değerlendirme yetkinliğine sahip olmadıkları gibi, bunu başaracak deneyimden de yoksundurlar. Çocuklar, gerçekle gerçek olmayanı ayırt etmekte güçlük çekerler. Gözleri önünde olup bitenin bir oyun ya da temsil olduğunu bilmez, gerçek sanırlar. Hatta çok küçük çocuklar ekrandaki insanların hayal ya da görüntü değil, televizyon içine girmiş gerçek insanlar olduğuna inanırlar (Yörükoğlu,1985).

Ne yazık ki çocukların kullandığı çoğu medya eğitsel değildir. Amerikalı çocuklar yaklaşık altı yaşına geldiklerinde, medya kullanımlarının büyük bölümü genel eğlence içeriğinin yanı sıra aksiyon ve şiddet içeriğini kapsar(Rideot,2011).Yakın tarihli önemli bir Amerikan araştırması olumsuz sosyal davranışların tek başına medya kullanımından kaynaklanmadığını göstermiştir. Okul öncesi çocukları olan bir grup aileden çocuklarının eğitsel medya kullanmasına izin vermesi ama genel eğlence ve şiddet içeriklerini kullanmasına izin vermemesi istendi. Bir grup karşılaştırma ailesine ise hiçbir talimat verilmedi. Altı ay ve bir yıl sonra çocuklar sosyal davranışları ve yetkinlikleri açısından değerlendirildi. Genel medya kullanımında hiçbir fark olmamasına karşın, eğitsel medya kullanan gruba göre çok daha iyi sosyal davranışlar

ve sosyal yetkinlik gösterdi (Christakis, Garrison, Herrenkohl, Haggerty, Rivara, Zhou, Liegweg, 2013;431-438).

Televizyon konusunda en yaygın durulan konulardan biri şiddet konusudur. Medya özellikle televizyon yaşamın ayrılmaz bir parçası olmasına rağmen, etkileri konusunda farklı düşünceler bulunmaktadır. TV sayesinde insanlar kendisinden önce kimsenin görmediği gerçekliği görünür kılmışlardır. Bu gerçeklik yeniden üretilmektedir. Şiddet yeniden üretilen gerçeklik içinde en çok satan unsur olarak görülmektedir. Gündelik hayatımızın bir parçası haline gelen şiddet vasıtasıyla, tüm kötü olaylara karşı olan tepki tepkisizliğe dönüşmekte ve insanlar duyarsızlaşmaktadır.

Araştırmalar televizyonun tek başına şiddete yöneltmediğini, ancak özendirdiğini ve arttırdığını göstermiştir. Şiddet öğesinin yer aldığı görüntüler, salt çocuk ya da yetişkin için değil, tüm yaş gruplarına yönelik programlarda yer almaktadır. Yetişkinler yönelik programlardaki şiddet görüntüleri, çocuk programları, özellikle çizgi filmlerdeki şiddet programları gibi. Çocukların yetişkinlerin televizyon izlediği saatlerde televizyon izleyip izlemediği gibi bir sorun vardır. Aileler çoğunlukla çocuklarıyla birlikte televizyon seyretmektedir. Ancak televizyon konusunda duyarlı ve dikkatli davranarak çocuklarına belli saatlerde kısıtlamalar getiren ailelerde çocuklarını çizgi filmlerden koruyamamaktadırlar. Bazı çizgi filmlerde karakterler onca şiddetten sonra ayağa kalmaktadırlar. Bu nedenden dolayı şiddetin zarar vermediği algısı söz konusudur. Ayrıca filmlerde sevilen karakterler karşılarındaki kişilere şiddet uyguladıklarında çocuklar tarafından coşku ve heyecanla izlenmekte kahramanın yenmesi yönünde tezahürat yapılmaktadır. ABD'de yapılan bir araştırmaya ise televizyonun şiddet eğilimlerini ortaya çıkarttığı ve kışkırttığı neredeyse kanıtlanmış ve onaylanmıştır. Televizyon, beyazların oturduğu mahalleye zencilerin mahallesinden 10 yıl önce gelmiştir. Her iki mahallede de televizyon gelmeden önce ve geldikten sonraki suç oranlarında inanılmaz artış görülmüştür (www. cocukaile.com /Huriye Kuruoğlu,

" Televizyonun Çocuklar Üzerindeki Olumsuz Etkileri", 17.09.2012).

Şiddet toplumsal bir olgudur. Her zaman karşımıza çıkmaktadır. Televizyonda gösterilen farklı program türlerinde şiddetin yoğunluğu rahatlıkla görülebilmektedir. Televizyondaki şiddet, bireysel ve toplumsal şiddetin nedenlerinden biri olarak ortaya çıkar. Bireylerin yapısal özellikleri, yaşadıkları coğrafya, eğitim, kültür, sosyal çevre, ekonomik durumları, yaşları, psikolojik durumları gibi faktörler televizyondaki şiddetten etkilenme düzeylerini farklılaştırmaktadır.

Prof. Dr. Haluk Yavuzer "Bir televizyon şiddet göstermekle kalmaz, aynı zamanda yapısal şiddet üretir. Bu, daha sunulacak görüntülerin seçiminde ve sunma biçiminde başlamaktadır. Gerçekte, filmlerdeki ölçüsüz şiddetin çok azı gerçek yaşamda görülebilir." Diyerek televizyonun yeni şiddet bilgilerinin gelişmesinde ne denli etkili olabileceğini dikkat çekmiştir.

Televizyonun şiddetle saldırganlık örnekleri verdiği görüşü kötü etkilerine ilişkin kaygıların ana kaynağıdır. 1969 yılında Amerikan televizyon eğlence programlarında şiddet üzerine yapılan araştırma sonuçları durumu şöyle özetlemiştir: Amerika'da yaşantı televizyon çevresinde dönmektedir, televizyonda Amerikalı izleyicilere sürekli en üst düzeydeki şiddet olaylarını göstermektedir. Televizyonun tanıttığı dünyada "iyiler" de "kötüler" de sorunlarını çözmek, amaçlarına ulaşmak için bir yol tutarlar, şiddet kullanırlar. Böylece de, şiddet sonuçlara ulaşmak için yasal bir yol olarak gösterilir.

Özellikle şiddet içeren sözde çocuklara yönelik programlar onların sakin ve saf ruhlarında çalkantılar oluşturmaktadır. Okul öncesi ve okul çağı çocukların günlerinin büyük kısmını televizyon başında geçirdiklerini düşünür olursak, televizyona endeksli televizyon kültürünün esir aldığı çocukları görmek, bize hiçte şaşırtıcı gelmemelidir.

Televizyondaki şiddet; gerçek, doğal, varsayılan ve yapay olmak üzere dörde ayrılmaktadır:

1.Gerçek Şiddet: Fiziksel zarar verme amacına yöneliktir. Zarar vermenin yarattığı etkilerin televizyon tarafından halka sunulması olarak tanımlanmaktadır.

2.Doğal Şiddet: Gerçek şiddet olaylarının televizyon tarafından gösterilmesi, doğal şiddet olarak açıklanmaktadır.

3.Varsayılan Şiddet: Bu tür davranışların bir önkoşul olarak televizyon tarafından halka sunulması anlamına gelmektedir. Küçükler yönelik hazırlanan çizgi filmlerde kediler ve fareler arasındaki mücadelenin nedeni, yiyeceği ele geçirmede olsa, varsayılan şiddete örnek olarak teşkil etmektedir.

4.Yapay Şiddet: Çizgi filmlerde gösterilen, gerçek dışı şiddeti içermektedir. Varsayılan şiddetle, eğlence unsurunun bir araya gelmesi yapay şiddeti oluşturmakta ve birey küçük yaşta televizyon aracılığı ile şiddete maruz kalmaktadır (Aktaş, Koçak,2007;11-12).

Televizyon, toplumsal değerlerin oluşmasında aileden ve okuldan daha etkili bir araç haline gelmiştir. Televizyondaki şiddetin etkilerini şöyle sıralayabiliriz:

- Televizyon, rastgele bir gözlemsel öğrenim kaynağı hizmeti görür.
- Bu öğrenim, çocuğun kendisini televizyondaki kişilerle özdeşleştirmesi yanında sınamalarından edindiğinden de yararlanır.
- 3-8 yaş arasındaki çocuklar gözlemsel öğrenime daha çok duyarlıdırlar.
- Gösterilenin "gerçekleri" gözlemsel öğrenimi etkiler. Özellikle düşle gerçeği ayırma süreci içindeki çocuklarda bu konu büyük önem taşır.
- Çocukların çoğu televizyonda gördükleri dünyanın gerçek dünyayı yansıttığına inanırlar.
- Gerçek yaşamdaki rollerini oynamak için yetişkinler bile televizyondaki örneklere dayanırlar.
- Televizyon çocuklara yetişkinlerin dünyasına yaklaşabilecekleri arka kapıyı açar, bu nedenle de televizyondan öğrenirler.
- Katarsis (Arınma) teorisi için pek az destekleyici görüş vardır. Araştırmalar televizyonun verdiği şiddetin saldırıcı davranışı dürttüğünü göstermektedir.
- Çocuklar televizyondaki gördüklerinden saldırgan davranışlar öğrenebilirler. Bu öğrenme belli bir zaman sürecinde gerçekleşir.

- Televizyon çocukların öğrenme sürecine büyük bir güçle girer. Onlara şiddet üzerine uygar bir toplumun ölçütlerine uymayan törel ve toplumsal değer dizeleri verebilir (www.gelişimplatformu.org).

Televizyon en etkili iletişim aracıdır. Ülkemizde günlük televizyon izleme süresi hafta içi 4,3 saat, hafta sonu ise 4,6 saat olarak ölçülmüştür. Televizyon yayınlarında şiddet öğesinin yayıncılar için reyting, dolayısıyla kar getiren bir tema olduğu anlaşılmaktadır. Televizyon kanalları arasındaki rekabetin artması sonucu şiddet daha fazla şiddeti getirmiştir. Televizyon programlarında başta fiziksel şiddet olmak üzere, psikolojik şiddet, sözel şiddet, cinsel şiddet, ekonomik şiddet ve diğer şiddet türlerine yer verildiği görülmektedir. Televizyonların şiddeti olağan, sıradan olağan sıradan bir olgu olarak sunması, bireylerin gerçek hayatta şiddete daha az tepki göstermesi ve şiddete karşı duyarsızlaşmasına yol açmaktadır. Televizyon yayınlarında şiddete yoğun olarak maruz kalan bireyler, dünyayı daha karanlık ve kötülüklerle dolu bir yer olarak algılar ve kendilerini güvensiz ve tehdit altında hisseder. Şiddet öğesi haber değeri taşımakta veya anlatımı için zorunlu unsur olabilmektedir. Şiddetin toplumsal bir gerçek olarak televizyon dâhil her alanda karşımıza çıkması, içinde yaşadığımız toplumu bir şiddet toplumuna dönüştürmekte ve toplumsal kültürün bir parçası haline gelmektedir. Bireylerin yaşı, eğitimi, kültürü, sosyal çevresi, ekonomik şartları, psikolojik durumu ve benzeri etkenlere göre şiddet içerikli yayınlardan etkilenme düzeyleri farklılaşmaktadır.

Aralıklı değil de kesintisiz yaşanan bir deneyim olduğu için, televizyonun izleyiciyle gerçeklik arasında olağanüstü bir aracılık yeteneği vardır. Televizyon, ister tek bir günün program tarifesi bağlamında olsun, isterse ona ait biçimler olan diziler seriyaller konusunda olsun, devamlıdır, asla bitmez. Daha da ötesi televizyon bizim mekânımızda, bizim zamanımızda gerçekleşir. Televizyon gerçekliğimizin bir parçası haline gelir. Hem bir eğlence hem de bir enformasyon aracı olması nedeniyle, bazen birincinin esasen kurmaca doğasıyla ikincinin esasen kurmaca olmayan doğası arasında ayırım yapmakta zorlanırız. Televizyonun toplumsallaştırıcı etkisi yinelenen şiddetin çocuklar üzerindeki etkisi, televizyon dünyasının ona alışan insanlar için asıl gerçeklik

olma eğilimi vb. üzerine çok yazılmıştır. Televizyonun günlük hayatın şiddet payını arttırdığını kanıtlayan pek çok delil vardır. Televizyon kişisel hayatlarımızda, ailelerimizin içinde yer aldığından etkisi çok doğrudandır ve bu giderek politik anlayışlarımızı da çarpıtmaya başlar.

Televizyondaki şiddetin olumsuz etkileri üzerine yapılan araştırmaların tarihi oldukça eskilere kadar dayanmaktadır. Farklı medyaların günlük hayatın içine girmesiyle birlikte bu araçların içerikleri de, özellikle şiddet ile ilişkili olarak endişeleri ve tartışmaları üzerine çekmektedir. 1800'lü yılların sonunda endişeler romanların içeriğindeki şiddet üzerine iken, 1900'lü yılların başında ilgi yine şiddet içeriğiyle ilgili olarak filmlere kaymıştır. Televizyonun günlük hayatın bir parçası olmasıyla birlikte ise endişeler özellikle şiddet içeriğiyle ilgili olarak televizyona kaymıştır (Signorielli,2005;55).

1946 yılında televizyon ve şiddet konulu araştırmalar yapılmaya başlanmış ve 1972 yılına gelindiğinde TV ve şiddet ilişkisi kabul edilmiştir. 1972'den 2002'ye kadar devam eden süreçte ise TV, şiddet ve saldırganlık bağlantısı konusunda 342 alan çalışması yapılmış ve bu çalışmalara 51 bin 597 katılımcı olmuştur (Rigel, 2008;9-27).

1950 ile 1970 arası istatistiklere bakıldığında ABD' de televizyonlu ev sayısıyla işlenen cinayet sayılarının birbirine paralel iki çizgi halinde hızla yükseldiği görülüyor. Televizyon sayısı arttıkça, suç oranları da artıyor. Bir başka istatistik, 1975 yılına kadar televizyonun yasak olduğu Güney Afrika'da ekranlara vize verilmesinden sonraki 10 yıl içinde cinayetlerde yüzde 130'luk bir artış olduğunu ortaya koyuyor. Daha ilginci Washington Üniversitesi'nden Brandon Centerwall'un araştırması. 1950'lerin ortalarında ABD'de, televizyon cihazları pahalı olduğu için siyahların beyazlardan yaklaşık beş sene sonra televizyon sahibi olabildiklerini ortaya koyuyor. 1958'de aniden beyazların işlediği cinayet oranlarında bir artış gözleniyor. Aradan 5 yıl geçtikten sonra da bu kez siyahların cinayet grafiği yükselmeye başlıyor. Bu örneklemeler işsizlik, çarpık kentleşme, fakirlik, sosyal huzursuzluk, alkolizm gibi etkenlerinde bu şiddet salgınında önemli bir rol oynamış olması mümkündür. Bu

saptama da televizyonla, şiddet eğilimleri arasında doğrudan bir nedensellik bağı kurulmasını güçleştiriyor.

İkinci Dünya Savaş'ından hemen sonra doğan kuşak, aynı zamanda tarihin televizyonla büyüyen ilk kuşağı olarak anılıyor ve onlara "İlk Televizyon Çocukları" deniliyor. Televizyon araştırmaları arasında ekrandaki şiddetin çocuklara etkisi üzerine yüzlerce çalışma bulmak mümkün. Ve işin ilginç yanı, bu araştırmalar çoğu zaman taban tabana zıt sonuçlar veriyor. Örneğin, Stanford Üniversitesi'nden Albert Bandura 'nın yaptığı bir deney, ekrana yansıyan şiddetin çocuklarda eğilimi yarattığı konusundaki yeniden gözden geçirmeye zorluyor. Deneyde televizyon başına oturtulan çocuklara, ekranda elinde bir sopayla büyük kuklalara saldıran bir adam gösteriliyor. Daha sonra çocuklar kuklayla baş başa bırakılıyor ve aynen izledikleri sahnedeki adam gibi kuklalara saldırmaya başlıyorlar. Ancak daha sonra aynı çocuklara aynı sahne yeniden izlettiriyor ve bu kez kuklalara saldıran adama. Çevreden gelenlerce dayak atılıyor. Bu cezalandırmadan sonra yeniden kuklalarla baş başa kalan çocukların saldırganlıklarının yatıştığı gözleniyor. Buradan da, çocuk eğilimlerini ve şiddet yönelimini etkileyen televizyon dışı etmenler olduğu sonucu çıkıyor.

Konunun bir başka önemli yanı da çocuklardan Rocky ve Rambo gibi şiddet içeren filmleri köşe bucak saklayan büyüklerin, onlara alternatif olarak Tom ve Jerry türünden çizgi filmleri önermeleri. Oysa burada bir tehlike baş gösteriyor. Tom ve Jerry, tüm film boyunca "kedinin fareyle oynadığı gibi" birbirlerini yiyor, kafalarını yüzlerce kez tavana çarpıyor, vücutlarının üzerinden tanklar geçiyorlar. Fakat sonuçta bir şey olmuyor. Ve bu "sonuçsuz şiddet" çocukların hafızalarında, yumruklanan ya da yüksekten atılan canlıların bir silkelenip, yeniden hayata dönebilecekleri yönünde bir mesaja dönüşüyor. Danimarka'da yapılan bir araştırma, Tom ve Jerry izleyerek büyümüş çocukların ilk sokak kavgalarından sonra yumrukladıkları arkadaşlarında niye bu kadar hasar olduğuna şaştıklarını ortaya koyuyor (Dündar,1996;385-389). Televizyon şiddetle beslenmekte, bununla beraber yeni çatışmalar üretmektedir. Dramatik bir yapıya sahip olmasından dolayı toplumdaki çatışma alanlarından sızan kan ve şiddetten beslenmektedir.

Günümüz popüler kültürü şiddete dayalıdır. İnsan doğası özünde saldırgan olduğundan kitle iletişim araçlarının popüler olmak için yalnızca insanı en alt düzey içgüdülerine seslenmesinin yeterli olacağının savunulması iki gerçeği göz ardı ediyor. Şiddet insanın en alt düzey içgüdülerine seslendiğinden dolayı popülerdir. Yansıtılmış şiddet (toplumsal şiddetin aksine) popülerdir; çünkü iktidarın ve kaynakların eşitsiz bir biçimde dağıtıldığı, çatışan çıkar hatları çevresinde yapılandırıldığı toplumlarda yaşayan insanlara ilinti noktaları sunar. Televizyondaki şiddet toplumdaki sınıf çatışmasının somut bir temsilidir.

Şiddeti popüler yapan, yurttaşların "yapı taşı "değil toplumsal sistemdir: Şiddetin kökenleri bireysel ahlakta değil, toplumda aranmalıdır. Şiddet, toplumsal egemenlik altına almanın ve tabiliğin somut bir temsili olduğundan, dolayısıyla da bu egemenlik altına alınmaya direnişi temsil ettiğinden dolayı popülerdir.

Çocukların daha çocukluğunu tam anlamıyla yaşamadan yetişkin dünyasının sorunlarıyla yüzleşmesi " Kötü Dünya Sendromu" denilen psikolojik bir rahatsızlığın oluşmasına neden olmaktadır. Bu hastalık tablosu, çocukların izledikleri şiddet görüntüleri sayesinde gelecekte kendilerinin de şiddet davranışının mağduru olacakları yönünde bir korku geliştirdikleri ve bu korkunun artarak omlarda bir huzursuzluk yaratabileceği şeklinde bir durumu tanımlamaktadır.

Bu hastalığın temelinde, şiddet görüntüleri sayesinde çocuğun giderek dünyayı kötü bir yer olarak görmeye başlaması ve kendini koruma yönünde bir düşüncenin gelişmesi bulunmaktadır (Kızmaz,2006;47-70).

Toplumda var olan şiddetin sosyal nedenler ve televizyonun ürettiği tüketim kültürleriyle ilişkilidir. Yoksunluk şiddetin önemli kaynaklarından birisidir. İstediği şeylerden sürekli olarak yoksun kalan insanlar, başka bir çareleri kalmadığından şiddet kullanmayı bir yol olarak görürler. Temelinde engellenme ve yoksunluk bulunan umutsuzluk şiddete başvurmanın bir nedeni olur. İnsanlar kendilerini başka türlü açıklamaktan umutlarını kestiği zaman şiddete hazır duruma gelirler. Şiddet öğrenilebilirdir, özellikle de bireyin çevresinde yoğun bir şekilde yer alıyorsa.

Toplumdaki şiddet modelleri öğreticidir. Küçük çocuklar hem evlerinde ve çevrelerinde şiddet sahnelerini görüp yaşadıkları zaman, hem de toplumda şiddet kullanmanın üstünlük sağladığını örnekleriyle gördükleri zaman, şiddet kullanmaya hazır hale gelirler (Atabek,2003;154-155).

Günümüzde her ülkede toplumun değişik kesiminden insanlar TV yayınlarının çocuklarına ne kadar zararlı olduğundan bahsetmekte ve kanalların çocukların seyrettikleri saatlerde onların genç dimağlarında tahribat yapacak programları yayına koymalarından yakınmaktadır. TV 'nin çocuklara zararlı yanları olduğu konusunda söylenenler çocukların ve gençlerin gördükleri davranışları veya fikirleri taklit etmeye çalışma özelliklerine dayandırılmaktadır. TV' de sürekli olarak kavga ettiklerini ve birbirlerini vurduklarını gören bir çocuğun zamanla aynı şeyleri kendisinin de yapmaya kalkışacağı kabul edilmektedir (Sim Şükrü," Medya ve Şiddet" İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Hakemli Dergisi, 2012 - iudergi.com).

TV programlarının şiddete yönelmenin dışında ırkçı davranışlara ve farklı cinsel yaklaşımlara da sebebiyet verdiği düşünülmektedir. Olayın siyasal boyutu da vardır. Siyasal yelpazesinin merkezin daha sağındaki çevreler yayınları ahlak, disiplinsizlik, otoriteyi reddetme gibi davranışları çocuklara aşıladıkları için tenkit ederken, merkez solundaki çevreler ise yayınları ırkçılık, cinsellik ve dünyanın diğer ülkelerine karşı emperyalist yönelimleri aşıladıkları için zararlı bulmaktadırlar. Ancak herkesin birleştiği konu TV programlarının içerisine zararlı ideolojilerin ve davranışlarının yerleştiği ve yayınları seyreden çocukları bunları kabullenmeleridir (Turam Emir, "TV'deki Şiddetin Çocuklara Etkileri Üzerine Farklı Bir Bakış",Cogito, Sayı 6-7, Kış-Bahar 1996).

Fotoğraf, daha sonra da sinema ve TV ile birlikte, bir olayın "imgesi" de yararlılığından daha önemli bir hale gelmiştir. Arnheim, Heilbroner ve Barthes, bu yargılarda bulunarak grafik devriminin, çocukluğun statüsünde radikal değişime nasıl da katkıda bulunduğuna işaret etmektedirler. Zira bu yazarlar, çocukluğu olanaklı kılan sosyal ve entelektüel hiyerarşileri destekleyemeyen simgesel bir dünyanın oluşmasından bahsediyorlar.

TV ile birlikte enformasyon hiyerarşisinin temelleri çökmektedir. TV, Arnheim'in 1935'te anladığı fakat Sesame Street(: Susam Sokağı)'in düşkünlerinin hala kavramadığı ilk olarak ve öncelikle bir görsel araçtır.

Dilin TV'de işitilmesine ve bazen de önem arz etmesine rağmen izleyicinin bilincine egemen olan ve eleştirel anlamları taşıyan görüntü ve resimdir. "İnsanlar TV'yi izlerler." TV'yi okumazlar. Ne de çoğunlukla dinlerler. Onu sadece izlerler. Bu, yetişkinler ve çocuklar için, entelektüeller ve emekçiler için, aptal ve akıllı insanlar içinde geçerlidir. İzledikleri şey saatte 1200 kadar çok farklı dinamik ve sürekli değişen imgelerdir. TV ile ilgili daha saf hilelerden ya da hayallerden biri, programların kavramsal düzeyinde büyük bir çeşitliliğin olabilmesidir. Gerçekten de bu tür çeşitlilik, TV, Sunrise Semester (Gündoğdu Dönemi) durumunda olduğu gibi –ki görünen tüm şey, "konuşan bir başkan"- dır- konferans salonunu kopye etmek için kullanıldığı zaman olasıdır. "Sunrise Semester" in kavramsal düzeyi, büyük ölçüde değişebilir, çünkü onların doğru ya da yanlış, karmaşık ya da basit, zekice ya da aptalca olabildiği tümcelerin doğasıdır. Fakat TV, bu biçimde nadiren kullanılır, çünkü aynı nedenden dolayı bir 747 jeti New York'tan Navark'a mektup taşımak için kullanılmaz: 747 jet uçağı, bu göreve uymamaktadır. Özellikle TV, bir konferans salonu değildir. TV, bir imge görüntüsü, dilbilimsel değil resim yazısal araçtır. TheAscent of Man and Cosmos (İnsanın ve Evrenin Doğuşu) gibi entelektüel programlar bile-ki bunlar iyi TV programları olmayı çabalama derecelerine kadar- merkezi dikkat noktalarını sürekli değişen imgelere yönetmektedirler.

Bir TV programındaki görüntünün ortalama uzunluğu, bir yerde üç ile dört saniye, ticari bir programda ise iki ile üç saniye arasındadır. Bu, TV izlemenin, ertelenmiş analitik kodlamayı değil anlık örüntüsel- anlamayı gerektirdiğini göstermektedir. TV, anlamayı değil algılamayı gerektirir.

TV'nin çocukluk ile yetişkinlik arasında kesim çizgisini üç biçimde aşındırmaktadır. Birinci olarak, TV biçimini anlamayı sağlayacak bir eğitim gerektirmez. İkincisi olarak, TV gerek zihinden gerekse de davranışlardan karmaşık istemlerde de bulunmaz. Üçüncü olarak, TV izleyicisini ayrıma tabi tutmaz. Diğer

elektrikli, basılı olmayan medya yardımıyla TV, 14. ve 15. yüzyıllarda var olan iletişim biçimlerini yeniden yaratmaktadır (Postman,1995;97-104).

Televizyon programcılığındaki yenilik ve çeşitlilik eksikliğinin, televizyondaki şiddetin yoğunluğu üzerinde kötü bir etkisi olmuştur. Amerikan Psikiyatri Birliği gibi şiddet karşıtı gruplar, günümüz çocuklarının televizyonda 200.000'den fazla sahte şiddet eylemi gördüğünü ve üniversiteye girmeden önce 10.000 cinayete şahit olacaklarını iddia etmektedirler. Hiç kimse bu istatistiklerin doğruluğunu saptayamaz fakat şiddetin televizyondaki karşı konulmaz varlığı tartışılmaz. Yayındaki şiddet eylemlerinin sıklığını ölçen "içerik analizi" yılları, şiddetin çoğu programda saat başına altı defa ve çocuk programlarında saat başına yirmi dört defa yer aldığını göstermiştir (Trend,2008; 128).

İngiliz devlet kanalı BBC'in benimsediği şekilde ve sırasıyla, temel amacı "bilgi, eğitim ve eğlence "olması gereken kitle iletişim araçlarının eğlence faktörünü diğerlerinden daha fazla önemsemeleri sonucu, yayınlarının çoğunda hedeflenen, azami heyecan ve duygudur. Bu ise izleyici de heyecan uyandırmak amacıyla şiddetin dozunun arttırılması ve azalan verim kanunu gereğince gitgide daha fazla şiddetin gerekmesini sonuçlanmaktadır. Olay ve haber açısından hareketsiz geçen bir günün ardından, bir iletişim aracının içeriğini doldurmak medya yöneticisi için sorun olabilir. Teröristler en çok bu zaaftan yararlanır, örneğin saldırılar medyada savaşlardan daha çok yer almakta, teröristler eylemlerinin zamanlamasını ana haber kuşağında yer alacak şekilde planlanmakta, bildirilerinin yayınlanmasını talep etmekte, giderek iletişim araçlarından doğrudan doğruya kendileri yararlanmak istemektedirler.

Medya yöneticileri ortalama seyircinin dikkatinin ancak kısa bir süreyle aynı nesneye sabitlenebileceğini kabul ederek, uzun programlardan kaçınırlar ve izleyicinin ilgisini en iyi çeken şeyin şiddet gösterileri ve izleyende az ya da çok travma etkisi yaratan görüntüler olduğunu kabul ederler. Buna paralel olarak da halkın ilgisini özellikle çektiği kabul edilen sekansları seçerler. Bu görüntülerin illa ki, savaş ve suçlarla ilgisi olması gerekmez. En yalın haliyle futbol maçı yayınları teoride şiddet içermemekle beraber, pratikte birer şiddet gösterisine dönüşen olaylara bir örnektir. Bu

görüntülerin yer aldığı futbol ya da herhangi bir sportif karşılaşma yayınları şüphesiz ki, kolektif şiddetin artışına büyük ölçüde katkıda bulunmaktadır (Huisemann, 2000).

Şiddet içeren herhangi bir sahneye, örneğin ölü ve yaralıların bulunduğu bir trafik kazasına, gerçek yaşamda ve televizyonda izleyici olmak birbirinden çok farklıdır. Gerçek yaşamda böyle bir olaya tanık olduğunuzda, olayı tüm insani ve trajik boyutları ile yaşarsınız. Televizyonda ise, görüntüleri izlerken, çocuğunuz bir şeyler anlatmaya başlar, telefon çalar, yemek taşar vs. geri döndüğünüzde ise ekranda bir spor karşılaşmasına ilişkin bir haber ya da bir deterjan reklamı ile karşılaşırsınız. Bu durum ise, kazaya ilişkin önceki görüntülerin ve varsa şiddet öğelerinin gerçekten uzaklaşmasına, sanki gerçek değillermiş gibi algılanmasına neden olur.

Çocukların medya içeriğindeki şiddet öğelerini henüz kavrayamadıkları konularla ve görüntülerle sıklıkla yüz yüze gelmeleri ise, onları anlayacak ve doğru değerlendirecek bir kültürel seviyeye gelmemiş, gelişimi tamamlamamış beyinlerinde belirli bir tahribata yol açmaktadır. Kuşkusuz ki konu ile ilgili olumsuzluklarda medya tek suçlu olmayıp, çocuğun gelişiminde medyanın yanı sıra yetiştiği sosyo -kültürel ortam (örneğin, kitle iletişim aracının aile içerisinde nasıl kullanıldığı veya kullanılmadığı, çocukların istedikleri zaman, istedikleri programları izlemelerine ebeveynleri tarafından izin verilip verilmediği) çocuğun yapısı, diğer deyişle genetik bireysel özellikleri gibi çok sayıda etkenin rolü vardır. Bununla beraber, medyanın şiddete yönelik bireyler olmayı hızlandıran etmenlerden biri olduğu bilimsel araştırmalarla ve örneklerle de kanıtlanmış olup, medyadaki şiddet, çevrenin ve ailenin yönlendirmesinden farklı olduğu zaman bir dereceye kadar hissedilmekte ancak aynı doğrultuda zaman güçlü bir pekiştirici etki yapmaktadır (Uluç Güliz, ”Toplumsal Bir Gruba Yönelik Şiddet Türü: Medya, Şiddet ve Çocuklar”, www.iletişim.selcuk.edu.tr/dergi/gs/2002 cilt 2).

Günümüzde medya özellikle televizyon, sadece şiddet ve suç için değil, çocukların cinsiyet rollerini algılamada, politik görüşlerini geliştirmede, etnik ve ırka ilişkin tutumları ve sosyal davranışları oluşturma ve geliştirme hakkında bilgi sağlamak gibi birçok önemli sosyal olay için de etkin olmaktadır. Televizyon çocuğun anne ve

babasından sonra üçüncü bir ebeveyni olmuştur. Medya çocuk ilişkisi üzerinde en fazla durulan, araştırma yapılan konuların başında, şiddet gelmektedir. Programlarda fiziksel şiddet yüksek oranda yer almaktadır. Medya şekillenme, duyarsızlaştırma, taklit etme, saldırganlığı uyarma ve risk almayı teşvik etme yolu ile davranışları etkileyebilmektedir. Televizyonun etkisi içerik, izleme süresi ve izleme sıklığı gibi üç unsura bağlı olduğu düşünülmektedir. Medyadaki şiddetin kısa ve uzun dönemde değişik etkileri ortaya çıkmaktadır. Kısa dönemde fiziksel ve sözel saldırgan davranışlarda artış, saldırgan düşünce ve duygularda artış ve anksiyete gözlenmektedir. Medyadaki şiddet uzun dönem maruz kalan çocuklarda, şiddet ve saldırganlık içeren eylem ve davranışlarında artış olduğu gösterilmiştir. Çocukluk çağında medya şiddetine sıklıkla maruz kalındığında hayatın ileri dönemlerinde fiziksel saldırı ve eş kötüye kullanımının arttığı göstermiştir. Kısa dönemde etkiler, yetişkinlerde daha sık ortaya çıkarken; uzun dönem etkilerin ise daha çok çocuklarda ortaya çıktığı gösterilmiştir.

Araştırmacılar medyadaki şiddet öğesi içeren programların, çocukların şiddet eğilimleri üzerinde etkileri üzerinde etkileri konusunda ayrılmaktadırlar. Bir grup televizyonda yer alan şiddeti, izleyicileri özellikle de çocukları olumsuz yönde etkileyerek şiddet eğilimlerini arttırdığını, diğer grup ise şiddet davranışını arttırmadığını savunmaktadır. Bazı araştırmacılar da, televizyonun tek başına şiddete yönlendirmediğini ancak özendirdiğini ve arttırdığını iddia etmektedirler. Birçok çalışmada özellikle duyarlı çocuklarda, şiddet içeren programları izleme ile şiddet içeren davranışlar sergileme arasında bir ilişkinin varlığı bildirilmektedir. Şiddet içeren materyale maruz kalmanın özellikle erkeklerde fantezilerini arttırdığı bildirilmiştir.

Televizyon, sadece enformasyon ve eğlenceyi eve taşımakla kalmamış, dünyayla olan ilişkimizi de değiştirmiş, yeniden tanımlamıştır. Televizyonun etkilerine bakarken, sadece televizyonla yayınlanan mesajlara değil, esas olarak televizyon izleme deneyimine bakılması gerekmektedir. Çünkü bizzat televizyona bakmak deneyimi, ekranda olup bitenden gösterilenden çok daha anlamlıdır. Televizyon toplumsal yaşamımızın bir parçası haline gelmiştir. Televizyonun bu kendine özgü niteliği

nedeniyle televizyon üzerine yapılan araştırmaların etkiler yaklaşımının sorularıyla şekillenmesi bu araştırmaların kısırlaşmasına yol açacaktır.

Televizyonun ekranında görünenlerin (yani mesajların) değil, araç olarak televizyonun etkisine ilişkin gözlemler, televizyon bağımlılığı sorununu tartışmaya bir giriş sağlayabilir. Çünkü televizyonun bir araç olarak etkisi, onun yaşamımızın vazgeçilmeyen bir parçası olmasıyla ilişkilidir.

Televizyon bağlılığının derecesi ile eğitim düzeyi ve gelir düzeyi arasında ters orantılı bir ilişki bulunmaktadır. Televizyon bağlılığının şiddeti ile izleyicilerin televizyonda çizilen dünya suretinin gerçek dünyayı yansıttığına inanmaları arasındaki korelâsyondur. Böylelikle, televizyon bağımlıları, televizyondaki şiddet içerikli programların etkisiyle, gerçek dünyayı tehdit edici unsurlarla dolu, tehlikeli ve güvenilmez bir dünya olarak tarif ederlerken, televizyonla ilişkileri bağımlılık düzeyine ulaşmamış olanlarda bu tür etki görülmemektedir.

Bazı araştırmalar televizyon izleme davranışının diğer değişkenler kontrol edildiğinde bir alışkanlığa hatta bir bağımlılığa benzer özellikler gösterebildiğini ortaya koymaktadır. Televizyonu bağımlılıktan çok bir alışkanlık yarattığı, bu alışkanlığın bağlılığa dönüşebileceği, bağımlılığın ise bu bağlamda çok uç, gerçekte sadece kurgusal olarak ele alınabilir (Güleç, Topaloğlu, Ünsal, Altınbaş,2012;119-120).

Çocukların yetişkinlik dönemlerinde şiddet eğilimi göstermesinde, medya ya da ailelerin tanık olduğu şiddet sahneleri değil, bizzat kendilerinin maruz kaldığı şiddet ve kötü muamele etkilidir. Bu da, televizyon izleme alışkanlıklarının çevresel faktörlerle birlikte düşünülmesi gerektiğini, öncelikle de aileyle birlikte düşünülmesi gerektiğini göstermektedir. Dolayısıyla medyanın şiddet içeren görüntülerine fazla bakan çocukların, şiddet eğilimli çocuklar oldukları ve ileri yaşamlarında şiddet uygulayan yetişkinler olacakları şeklinde bir saptama yapmak olası görünmemektedir. Medyadaki şiddet görüntülerinin, çocukların davranışlarının yapısal unsuruna dönüşmesi için, şiddetin ailede, okulda ve arkadaş çevresinde maruz kalınan bir şiddet olması gerekmektedir. Şiddet içerikli bir filmin ABD'deki etkisi ile Kanada'daki etkisinin aynı

olmadığını da söyleyebiliriz. Bunda, Kanada'nın ABD'ne göre günlük yaşamda daha az şiddetin olduğu bir ülke olması etkilidir (Cheviron Tutal Nilgün,2011;191-192).

TV'de şiddet görüntülerini izleme, özellikle gelişimsel özellikleri dolayısıyla gerçek-fantezi ayrımını yapamayan küçük yaştaki çocukları olumsuz bir biçimde etkilemektedir. TV'de şiddetin, yalnız çocuklar için söz konusu olmayan bir başka önemli sonucu da, şiddet içeren programların genel olarak yoğun biçimde yayınlanması dolayısıyla, "dünyanın güvensiz bir yer olduğuna ilişkin bir "kültürleme" yaratmasıdır. Bir başka önemli etkide çizgi filmlerde, çoğunlukla bir sorun çözme aracı olarak şiddetin kullanılması ile ilgilidir. Şiddet filmlerini izleyen çocuk, kötüleri cezalandırmak adına olsa şiddetin "işe yaradığı" iletisini almakta ve "gözlemsel öğrenme " aracılığıyla şiddet davranışını benimsemektedir (RTÜK,1997).

Aile, çevre ve medyanın şiddeti besleyen en önemli etkenler olduğu bilinmektedir. TV, çocukları ve gençleri her gün binlerce şiddet görüntüsünün edilgen alıcısı haline getirmektedir. Çocuk bu görüntüleri ekran karşısında bir ışık ve ses gösterisi ile monolog halinde izliyor olsa bile, izlediği görüntüler beynine işlenmektedir. Sağlıklı bir insan olabilmesi için gerek duyduğu doğal duygusal gelişimini engellemekte ve çocuğun kendi gelişim sürecindeki düş gücünün önüne set çekmektedir.

Çocuklar, yetişkinliğe adım atarken rol modelleri ararlar. Bu modeller kimi zaman bir aile üyesi, kimi zaman sokaktan birisi, ya da çocuğun seyrettiği film kahramanlarından birisi olabilir. Örneğin Nisan 1999'da ABD'nin Colorado eyaletinde iki öğrencinin bir liseyi basarak 12 öğrenciyi ve bir öğretmeni öldürmesiyle sonuçlanan olayda, bu eylemi gerçekleştiren öğrencilerin katliamdan önce "Katil Doğanlar" filmini defalarca seyrettikleri öğrenilmiştir. Çocuğun şiddet filmlerinde gördüğü bir figürü model alması durumunda trajik sonuçlar ortaya çıkabilmektedir. Bazı kriminal şiddet olayları arasında dikkat çekici benzerlikler görülebilmekte, hatta bunların açıkça model alındığı saldırılara, tecavüzlere, cinayetlere rastlanmaktadır (Ayrancı, Köşgeroğlu, Günay,2004;133-140).

Daha önce belirtildiği gibi çocuğun etkilendiği odaklar arasında aile, okul, arkadaş çevresi ve televizyon gelmektedir. Fakat çocuğun bu değişik ortamlarda öğrendikleri arasındaki farkları ayrımlama konusunda uzman olduğu söylenemez. Çocuklar toplumda kendi yerlerini öğrenmek amacıyla içinde yaşadıkları toplumu gözlemlemektedirler. Çocuklar bu gözleme eylemlerini gerçekleştirirken yetişkinlerden yeterince yardım almamakta, bunun yerine televizyona yönelmektedirler. Televizyon gerçek dünya konusunda çocuklara bilgi vermek üzere tasarlanmış bir iletişim aracı değildir. Eğer bu amaçla kullanılırsa, bu görevi yetersiz olarak yerine getirdiği söylenebilir.

Leeds'deki İletişim Araştırmaları Enstitüsü tarafından yapılan bir araştırma "Televizyonun insan davranışları üzerinde doğrudan etki yaptığını gösterme çabalarının sonuç vermediğini" ortaya koymaktadır. Araştırmaların sonuçlarına göre televizyonun etki düzeyi gazete, kitap, ana-baba, arkadaşlar ve başka odakların etkileriyle aynı orandadır. Buna karşılık Amerika Birleşik Devletleri'nde yoğun olarak televizyon izleyen çocukların üzerinde dolaylı etkiler görülmektedir.

Bunlar, çocuğun daha az okuması, daha az oynaması ve daha şişmanlaması olarak sıralanabilir. Ayrıca şiddet söz konusu olduğunda, şiddet öğesi içeren programları izleyen çocuklarda agresif davranışların arttığı da gözlenmektedir. Televizyonun çocuk üzerindeki etkisi iki unsura bağlıdır: İçerik ve izlenme süresi. İzlenme süresi arttıkça genel olarak etkilenmenin de oranı artmaktadır.

Condry televizyonu bir "zaman hırsızı" olarak tanımlamaktadır. Çocukların kendi gelişimleri için daha gerekli olacak başka aktivitelere zaman ayırmak yerine televizyon seyretmeleri nedeniyle bu tanımı yapmaktadır. Kimileri ise daha da ileri giderek televizyonun sadece zaman hırsızı olmadığını, aynı zamanda yayınlanan programlar ve reklamlar yoluyla çocukların davranışlarını, inançlarını ve tutumlarını etkilediği ileri sürülmektedir (Dinçer,1997;50-51).

Gelişen ve değişen şartlar ile artan iletişim hızı çocuk kavramında da farklılaşmalara yol açmakta. Günümüzün çocukları bizim çocukluğumuzdan çok daha

farklı ve hızlı bir şekilde olgunlaşıyorlar. Gelişmiş toplumlarda çocuğun genel olarak çizgi film izlemeye başladığı göz önüne alınacak olursa, altı yaşına geldiğinde hemen hemen çocuğun her çocuğun en az büyükler kadar televizyon izleme alışkanlığı geliştirmiş durumda olacağı görülür. Çocuklar ile yetişkinler arasında öncelikle televizyon kullanım nedenleri arasında farklılıklar vardır. Yetişkinlerin çoğu televizyonu eğlenmek amacıyla izlerken, çocuklar eğlendirici buldukları televizyon izleme etkinliğini dünyayı ve çevrelerini tanımak ve çevrelerini tanımak ve anlamak için kullanılmaktadırlar. Çocuklar kurmaca ile gerçek arasındaki farkı çoğu kez yetişkinler kadar kolay bir biçimde algılayamamaktadırlar. Birçok açıdan çocuklar televizyon programları ve televizyon reklamları karşısında yetişkinlere oranla daha korunmasız durumdadırlar (Pembecioğlu,1997;253,258, 259).

Araştırma sonuçlarına göre çocuklar televizyon önünde duygusal olarak hissetmektedirler, fakat kanıt aramamaktadırlar ve çok defa da düşünmemektedirler. Yaratılış olarak, bu durum kanıtlamaya direnmeyi geliştirmemektedir. Bilişsel çalışmanın olmaması da çocuğun yorulmasını doğurmaktadır. Tüm bu genel durum, çocuğun televizyon yayınlarını kolayca emmesini ve içine çekmesini kolaylaştırmaktadır. Televizyon uyutmaktadır. Televizyon eğlendirmekte ve doyurmaktadır. Bu iki olanak uyutmak için en fazla kullanılan yöntemdir (Saatçılar,1997).

Televizyondaki şiddete en fazla kalınan dönem ergenliğe kadar olan çocukluk dönemidir. Çocuk televizyonda seyrettiği karakteri ve kahramanı modelleme davranışı olarak sergilemektedir.

Erken gelişim yıllarında temeli atılan beden gelişimi, psiko-sosyal gelişim ve kişilik yapısının, ileri yaşlarda yön değiştirmekten çok aynı yönde gelişme şansı daha yüksektir. Çocukluk gelişiminin kendisine özgü dinamikleri olduğu, her gelişim evresinin büyük oranda daha önceki evreler tarafından belirlendiği bir gerçektir. Araştırmalar, çocukluk yıllarında kazanılan davranışların yetişkinlikte, bireyin kişilik yapısını tavır, alışkanlık, inanç ve değer yargılarını büyük ölçüde biçimlendirdiğini ortaya koymaktadır (Yavuzer,1999;9).

Yapılan araştırmalar televizyonda yer alan şiddet olaylarının, toplum genelindeki saldırganlık oranları üzerinde istatistiksel olarak anlamlı düzeyde bir artışı tetiklediğini ortaya koymaktadır. Bireysel boyutta ise, 0-6 yaşlar arası çocuklar ve 13-21 yaşları arasındaki ergenler bu yayınlardan ve olumsuz modellerden en fazla etkilenen, yüksek risk grubunda yer almaktadırlar.

Günümüzde televizyon, tüm kitle iletişim araçları içerisinde belki de en kolay erişilen, en yaygın kullanılan, en etkili öğrenme kanalı olarak da dikkat çekmektedir. Televizyon ve medyada izlenen şiddetin, gerek kısa gerekse uzun vadede, çocukların duygu, düşünce, değer, tutum ve davranışları üzerinde, tetikleyici, hızlandırıcı ve özendirici bir etki gösterdiği açıkça ortaya koymaktadır.

Söz konusu bu etki 5 ana boyutta tanımlanabilir:

1. Çocuklar ve ergenler, model alma ve sosyal öğrenme yolu ile televizyonda izledikleri diyalogları, sözleri, tutum ve davranışları taklit eder. Televizyondaki program ve dizilerdeki kahramanlarla özdeşleşerek, onlar gibi konuşmaya, onlar gibi davranmaya, onlar gibi var olmaya öykünürler.

2. Şiddeti ve saldırganlığı bir "problem çözme" yöntemi, bir "var olma" şekli ve bir "kendini ifade etme yolu olarak benimsemeye başlarlar.

3. Şiddete, saldırganlığa, ölüme, acıya vb. karşı duyarsızlaşmaya, tepkisizleşmeye, adeta bağışıklık kazanmaya başlarlar. Bu kavramlar, bu görüntüler ve bu davranışlar gittikçe normalleşmeye ve kabul görmeye başlar. Kurbanla, yani acı çekenle empati kurma yetilerini yavaş yavaş kaybederler.

4. Kızgınlık, öfke, kin, nefret, hiddet, intikam gibi duyguları hem daha sık hem de daha yoğun hissetmeye, yaşamaya ve dışa vurmaya başlarlar.

5. Dünyayı ve hayatı tanımaya anlamaya ve öğrenmeye çalıştıkları bu gelişim dönemlerinde; algıları ve düşünce kalıpları "iyiler – kötüler", "kahramanlar- anti kahramanlar" olarak katı çarpık bir şekilde bölünmüş bir hal alır; gerçekçi ve işlevsel olmaktan uzaklaşır. TV izleme süreleri arttıkça; doğru ile yanlışı, gerçek ile kurguyu,

olası ile imkânsızı, uygun ile uygunsuzu ayırt etmekte zorlanmaya başlarlar (TvMedyaSiddet.php,19.04.2012http://www.serapaltakin.com/).

Çocuk ve gençler arasında şiddet eğiliminin giderek artması son yıllarda ilgi çekmektedir. Bu durumdan değişen aile yapısı ve yaşam tarzları sorumlu tutulmakla birlikte, en çok suçlanan etmen medya ve olumsuz etkileridir.

TV'de şiddet sahneleri çocuğun "şiddet" ile ilgili normal algılarını değiştirebilir. Ayrıca çocuklar gelişimleri boyunca gördüklerini taklit etme, özdeşim modeli olarak sunduğu kahramanlar incelendiğinde hemen hepsinin abartılı şiddet davranışları sergilediği görülür. Bu kahramanlar kötü adamlarla savaşmak adına bile olsa, sürekli insan öldürürler. Kahraman, kimi zaman toplumun güvenliğinden sorumlu çalışandır, ancak bu işi yaparken pek çok kanunsuz kuralsız iş de yapar, halkın yaşamını tehlikeye atacak şekilde davranır, çıkan arbededen de hiçbir zaman sorumlu değildir. Daha da kötüsü, bu kahramanlar çoğu zaman emniyet çalışanlarından kaçan, onlarla çatışan, her sahnede onlarca yeteneksiz görevliyi öldüren kendi kurallarını koyan modellerdir. TV'deki şiddet sahnelerinde, abartılı davranışlar ve durumlar normal yaşamın parçası gibi sergilenir; dünya korkunç ve beklenmedik tehlikelerle dolu bir ortam sunulur. Bu olumsuz uyaranların etkilerine daha açık olan çocuk açısından bakıldığında, günün sadece birkaç saatinde bu tür görüntüler izlediklerinde şiddeti model almalarının yanı sıra, toplumun kuralları, çalışanları, güvenliği ve adaleti gibi pek çok konuda kafalarının karışması kaçınılmazdır. Hatta travma sonrası stres bozukluğu geliştiren olgular bildirilmektedir (Tahiroğlu Yolga, Çelik Gül, Bahalı, Avcı, Ocak 2010;20-21).

ABD'de, National Television Violence Study (Ulusal Televizyon Şiddet Araştırması) tarafından yapılan bir içerik analizi çalışmasında, televizyonda yayınlanan şiddetin üç türünden bahsedilmektedir. Şöyle ki:

•Televizyonda şiddet, çoğu kez göz alıcı şekilde sunulmaktadır: Şiddete ilişkin davranışların % 40'ı iyi karakterler tarafından sergilenmektedir. Şiddet sahnelerinin %71'inde şiddet davranışı nedeniyle pişmanlık duyma, eleştirilme veya cezalandırılma

söz konusu olmamaktadır. Bu durum, çocukların şiddet uygulayan karakterler ile özdeşim kurup onları rol model alması durumunda olumsuz etkiye neden olabilmektedir.

•Televizyonda şiddetin sonuçları, etkisi azaltılarak yansıtılmaktadır: Şiddet kurbanlarının yarıdan fazlasının (% 55), maruz kaldığı şiddet sonucunda acı ve ıstırap çektiği gösterilmemektedir. Görüntülerin üçte birinden fazlasında, kurbanların uğradığı zarar gerçekte olabileceğinden daha az yansıtılmakta ve görüntülerin yalnızca % 15'inde kurbanların maruz kaldığı şiddetin ailesine, arkadaşlarına ve topluma uzun dönemdeki etkisi gösterilmektedir.

•Televizyonda şiddet unsurları önemsizleştirilerek sunulmaktadır: Şiddet görüntülerinin % 40'ı mizah unsuru ile birlikte yayınlanmaktadır (Bushman, Huesmann,2001;227)

Bilimsel araştırmalar insanın şiddet gösterimine maruz kalmasının toplumsal ve bireysel açıdan getirdiği olumsuz sonuçları bulunduğunu ortaya koymuştur. Bunları şöyle ifade edebiliriz:

1.Bireylerin şiddet davranışlarına yönelim göstermeyi ve şiddeti bir davranış biçimi olarak benimsemeye başlaması.

2.Şiddetin bireyler tarafından kanıksanması, sıradanlaşması, meşrulaşması.

3.Toplumda hoşgörünün azalması, panik ve korkunun yaygınlaşması.

4.Kuşkuculuğun artması, güvensizlik ortamının oluşması, insanlar arası dayanışmanın azalması.

5.Toplumun adalete olan güveninin sarsılması, hak ve hukuk arama adına bireylerin yasa dışı yollara başvurması.

6.Demokrasinin tehlikeye girmesi, gibi toplum ve bireyler açısından ciddi olumsuz sonuçlar beraberinde getirmektedir (Karaboğa,2007;72).

Televizyondaki şiddet içeriği özellikle çocuklar üzerinde olumsuz etkiler yaratmakta, onlarda saldırgan eğilimlerin ortaya çıkmasına neden olmaktadır. Televizyon izleyen çocuklarda gözlemlenen olumsuz davranışlar sırasıyla, fiziksel saldırganlığın artması, kendini izlediği kahramanın yerine koyarak tehlikeli duruma düşmesi, sözel saldırganlığın artması şeklinde ortaya çıkmıştır. Günlük hayatta görülen olaylar da araştırma sonuçlarını doğrular niteliktedir.

Çocuklar için doğruyu, yanlışı, güzeli, çirkini öğretmenin en eğlenceli biçimi olan çizgi filmler de günümüzde giderek şiddet temasına daha çok yer verir hale gelmişlerdir. Öyle ki bugün çocuklar çizgi kahramanların düşmanlarına dinamit yağdırdığı, hava topu ile göğe fırlattığı sahneleri seyrederek eğlenmektedirler. He-man, Ninja Turtels, Power Rangers… şimdi de Pokemon ve Digimon gibi çizgi filmler bunlara örnektir (Çakır,2004;480-482).

Günümüzde her ülkede toplumun değişik kesiminden insanlar TV yayınlarının çocuklarına ne kadar zararlı olduğundan bahsetme ve kanalların seyrettikleri saatlerde onların genç dimağlarında tahribat yapacak programları yayına koymalarından yakınmaktadır. TV'nin çocuklara zararlı yanları olduğu konusunda söylenenler çocukların ve gençlerin gördükleri davranışları veya fikirleri taklit etmeye çalışma özelliklerine dayandırılmaktadır. TV'de sürekli olarak insanların kavga ettiklerini ve birbirlerine vurduklarını gören bir çocuğun zamanla aynı şeyleri kendisinin de yapmaya kalkışacağı kabul edilmektedir.

TV programlarının şiddete yönelmenin dışında ırkçı davranışlara ve farklı cinsel yaklaşımlara da sebebiyet verdiği düşünülmektedir. Olayın siyasal boyutu da vardır. Siyasal yelpazesinin merkezinin daha sağındaki çevreler yayınları ahlak, disiplinsizlik, otoriteyi reddetme gibi davranışları çocuklarına aşıladıkları için tenkit ederken, merkezin solundaki çevreler ise yayınları ırkçılık, cinsellik ve dünyanın diğer ülkelerine karşı emperyalist yönelimler aşıladıkları için zararlı bulmaktadırlar. Ancak herkesin birleştiği konu TV programlarının içerisine zararlı ideolojilerin ve davranışların yerleştiği ve yayınları seyreden çocuklarında bunları sorgulamadan ve

toplumun zararına olarak kabul edilmeleridir (Sim Şükrü," Medya ve Şiddet" İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Hakemli Dergisi, 2012 - iudergi.com).

Çocukların yetişkinlik dönemlerinde şiddet eğilimi göstermesinde, medya ya da ailelerinde tanık oldukları şiddet sahneleri değil, bizzat kendilerinin maruz kaldığı şiddet ve kötü muamele etkilidir. Bu da televizyon izleme alışkanlıklarının çevresel faktörlerle birlikte düşünülmesi gerektiğini, öncelikle de aileyle birlikte düşünülmesi gerektiğini göstermektedir. Dolayısıyla medyanın şiddet içeren görüntülerine fazla bakan çocukların, şiddet eğilimli çocuklar oldukları ve ileri yaşamlarında şiddet uygulayan yetişkinler olacakları şeklinde bir saptama yapmak olası görünmemektedir. Medyadaki şiddet görüntülerinin, çocukların davranışlarının yapısal bir unsura dönüşmesi için, şiddetin ailede, okulda ve arkadaş çevresinde maruz kalınan bir şiddet olması gerekmektedir. Toplumların içerdikleri şiddete göre, şiddete içeren görüntülerin etkisi de değişmektedir. Şiddet içerikli bir filmin ABD'deki etkisi ile Kanada'daki etkisinin aynı olmadığını da söyleyebiliriz. Bunda, Kanada'nın Amerika Birleşik Devletlerine göre günlük yaşamda daha az şiddetin olduğu bir ülke olması etkilidir (Tisseron,2005;17).

Medya şiddet temsilleriyle doğrudan şiddete yol açmasa bile, şiddet görüntüleri ve temsiller genel olarak medya izler kitlesi için, ama özellikle çocuklar için zararlıdır. Bu zararları şöyle sıralamak olasıdır:

1.Medya ki şiddet içeren görüntüler saldırgan davranışların oranını arttırmaktadır.

2.Şiddetin günlük ve sıradan bir olgu olarak algılanmasına neden olmaktadır. Bunun nedenleri ise şunlardır: Medyadaki şiddet yüzünden; günlük yaşamın sıradan anlarında sürekli şiddet görüntüleriyle karşı karşıya kalan insanlar şiddete karşı duyarsızlaşmaktadır. Güce dayalı ilişkiler idealleştirilmektedir. Dünya maniyken (ikici) ve büyüleyici tarzda algılanmaktadır. Anlatıların içeriği fakirleşmektedir ve anlamsızlaşmaktadır.

3.Ayrıca şiddet içeren görüntüler çocuklarda, seyrettikleri şiddetin bir gün doğrudan kurbanı olacakları dair korkulara ve endişelere neden olmaktadır (Cheviron,2011;185-208).

Özakar ve Koçak (2012) okul öncesi dönemdeki çocukların bir kısmının (%59,8) şiddet içeren çizgi filmleri izlediklerini saptamışlardır. Aktaş Arnas (2005)'a göre, özellikle okul öncesi dönemdeki çocuklar hayal ile gerçeği ayırt edememeleri nedeniyle televizyonda gördüklerinden daha fazla etkilenmektedirler. Bu nedenle özellikle okul öncesi dönemdeki çocukların denetimsiz ve yalnız başlarına televizyon izlemeleri istenmeyen durumlara neden olabileceği için, sağlıklı olmadığını belirtmiştir. Yine Özakar ve Koçak (2012) çocukların oyun oynarken çizgi film kahramanlarını oyunlarına kattıklarını belirtmişlerdir (Aktaş,2005;59-66/Özakar, Koçak,2012;31-39).

Temel eğitim çağındaki çocuklar medyadaki şiddetten etkilenmektedirler. Bu etkilenim merak, taklit, yok sayma, yabancılaşma, korku, şiddet içeren davranışların doğalmış gibi algılama öğrenme, güce inanma, sorun çözme becerisini yitirme, duygusal zedelenme, güven kaybıdır. Yetişkin kimliğinin %70'inin oluştuğu okul öncesi dönemde evlerde ve okullarda çocukların karşısına konulan ithal çizgi filmler ve bilgisayar oyunları şiddet içermede ikinci sırada yer almaktadır.

II.2.5. Çizgi filmlerde Şiddet

Canlandırmada (çizgi film) mizahın oluşumunu sağlayan faktörlerden birisi de şiddetin kullanımıdır. Şiddet öğesi canlandırmanın ilk yıllarından beri yoğun biçimde kullanılmıştır. İlk yıllarda şiddet, masum ve sevimli bir yapıdadır. Şiddete maruz kalan karakter, anında eski haline geri dönmekte bir sonraki şiddet sahnesi için hazır hale gelmektedir. İlk dönem canlandırmalarda şiddete maruz kalan karakterlerin kendi kendine iyileşebildikleri bir anlayış dikkat çekiciydi. Ancak bu anlayış zamanla değişmiştir. Şiddetin dozu arttırılmıştır. Southpark ve Ölüm Maçı / Celebrety Death Match şiddet öğesinin abartılı bir biçimde kullanıldığı canlandırmalardandır. Bu canlandırmalarda aşırı dozda şiddete maruz kalan karakterler, mide bulandırıcı bir

görüntü oluştursalar da geniş bir hayran kitlesi tarafından izlenmektedir. Bu noktada sorgulanması gereken, sınırın ne olduğudur (www.sanatvetasarim.gazi.edu.tr/ web/makaleler/2_armagangökçeaslan).

Çizgi filmlerde şiddet artık tehlikeli bir hale gelmiştir. Eskiden iyi adamlar, kahramanlar öldürdükleri ve yok ettikleri kişi oranınca kahraman ve güçlü olmaktadırlar. Çocuklar, şiddeti ve şiddetin geçerliliğini, etkinliğini, gücünü öğreniyorlar. Ayrıca televizyon onlara yanlış modeller sunuyor (Bak,2011;287).

Çizgi filmlerde çocukları eğlendirme adına vurma, bombalama, ateş etme, kesici aletleri kullanma gibi olaylara yer verilmektedir. Böylece çocuklara saldırgan ve şiddet taklit edebilecekleri mesajı verilmektedir. Söz konusu şiddetin en masum görünen türüne örnek olarak, Sylvester ve Twetty, Tom ve Jerry, Bugs Bunny ve Road Runner çizgi filmlerinde bu ikililerden ilki, karşısındakinin kafasına balyozla vurur. Üzerinden silindirle geçer. Onu bomba ile havaya uçurur. Elektrikli testere ile keser. Uçurumdan atar. Üzerine kaya fırlatır. Ve her seferinde çizgi kahraman birkaç saniye içinde normale döner. Çizgi filmlerde yaşama ilişkin en basit kurallar gerçeklerden saptırılmaktadır. Çocuklar, bu şiddet sahnelerini benimserken, şiddete dayalı eylemler teşvik edilmektedir. Kaldı ki, çocukların sadece kendilerine yönelik programları izlemeyip, yetişkinler için olan programları; şiddet dozu gittikçe artan sinema filmlerini ve ölüm, kaza, doğal felaketler gibi trajik haberler içeren programları izledikleri dikkate alındığında televizyonda yer verilen şiddetin çocuklar üzerindeki olumsuz etkilerinin daha da artacağı açıktır (Uluç, G.(2002). Toplumsal Bir Gruba Yönelik Şiddet Türü: Medya,ŞiddetveÇocuklar.Sayfa:411.http://www.iletişim.selcuk.edu.tr/dergi/gs/2002 cilt2s2.pdf).

Çocuklar için masum gibi görünen, ebeveynler tarafından onları oyalamak ve onların boş vakitlerini geçirmelerini sağlayan çizgi filmlerde de ne yazık ki şiddet kullanımı doruk noktasına ulaşmıştır. Çizgi filmler her ne kadar sevgi ve duysallık öğelerini taşıyor olsa da şiddet unsurları ve karakterlerin doğaüstü davranışları, gelişme çağındaki çocukları derin bir şekilde etkilemektedir (Evra, 2004;77-79)

Tom ve Jerry, dünya çapında popülerliğini uzun süre koruyabilmiş çizgi filmlerdendir. William Hanna ve Joseph Barbera yönetiminde yüzlerce bölümü bulunan şiddetin seviyesine göre orkestra müziği ile devinen hareketli çizgi filmlerdir. Bütün bölümlerde çocuklar için özdeşim kurulan figür Jerry'dir. Bu sevimli fare kurnaz, akıllı, entrikacıdır. Tom ile birlikte aynı çatı altında yaşayan / yaşamaya çalışan Jerry, bazen uyurken, bazen hiç hazırlıksız; bazen de hırsızlık yaparken Tom'un tacizleri ile karşılaşır. Her tehlikeli durumda Tom'u alt etmeyi başaran Jerry, savaş düellolarında her zaman kazanan taraftır. Tom ise; saldırgan, sadist, tahrik edici, şakacı bir kedidir. Çizgi filmlerde kaçma– kovalamaca tek başına kalıcılığı ve sürekliliği sağlanmayacağı için, öykülerde birçok işlevsel araçtan yararlanılmıştır." Seyirci suçsuz insanlarla daha çabuk özdeşleşir" sinemasal kuralı Hitchcock için temel prensiplerden biridir. Birçok filmde bu unsurdan yararlanılmıştır. Diğer unsur ise belirsizlik ve gizemdir. Road Runner (Yol koşucusu) 60'lı ve 70'li yıllarda sahnedeki varlığını sağlamlaştırmıştır. Türk televizyonlarında ancak 80'lerden itibaren görülmeye başlar. "BipBip" sesiyle tozu dumana katan, yollar boyu devamlı maraton halindeki sinir bozucu yaratık ve peşindeki pervanesi zekâ küpü "Tazı" çöl coğrafyasını turlamaktadır. Klasik kaçma ve kovalamacanın ruhuna entrika ve tuzak kurmanın teorisi dâhil ediliyordu. Road Runner'daki kaçma-kovalamacanın iki figürü, biri planları, tasarıları ve edimselliği açısından modern bir mühendis gibi hareket ederken; bir diğeri de bütün tuzakları yarıp geçen, hiçbir gücün duramadığı bir çizgi-figür olarak sahneye çıkıyordu. Mühendis Tazı roketleri, bombaları, dinamitleri ve savaş stratejilerine karşın tek yeteneği koşmak olan bir kuşun hakkından gelemiyordu. 80'lerde Voltron ile birlikte çizgi dünyaların fantastik evreninin giderek şiddet ve kanla daha çok boyanmaya başladığı görülür. Artık şiddet kabuk değiştirmeye başlamıştır. Çizgi filmlerin hedef kitlesi her zaman çocuklar olmuştur. Fakat yetişkinleri de hedefleyen veya salt yetişkinlere hitap eden birçok çizgi film vardır. Özellikle son yıllarda büyük sükse yapan Japon animeleri gibi. Çizgi filmlerdeki şiddet çoğu kez fantastik de olsa geçmişte olduğu gibi bugün de en üst düzeydedir (www.sanatlog.com/tom-jerry-ve-cizgi-filmlerde-siddetinparametreleri).

Anime bir çizim sanatıdır, çizgi dizilerle aynı teknik özelliklere sahip olsa da çizimleri her yaştan insana hitap eder. Çizgi diziler genel olarak çocuklara hitap eder.

Kültürümüzdeki kalıplaşmış çizgi dizi teriminden oldukça farklıdır. Bazı animelerde karakterlerin büyük gözleri, uzun bacakları vardır. Bunu Japonların kısa boylu ve çekik gözlü olmalarının yarattığı bir komplekse bağlayarak açıklayanlar vardır ancak bu açıklama çizimlerin kökeninde batılı örnekler olduğunun bilinmemesinden kaynaklanır. İlk Walt Disney çizgi filmlerindeki karakterlerin büyük gözleri ve uzun bacakları vardı (Bambi vb.). Bu çizim tarzı bugün bazı batı animasyonlarında hala kullanılmaktadır. Örnek olarak Show TV ve TRT'de yayınlanmış olan Genç Pocahontas'ı ve İngiltere'de yapılmış olan Genç Robin Hood'u gösterebiliriz. Bu çizgi filmlerde de büyük gözleri, uzun bacakları olan karakterler kullanılmıştır ama bunlar anime değildir. Konu olarak daha çok büyüklere hitap eder.

Walt Disney'den etkilenen Osamu Tezuka'nın yapmış olduğu animeler Disney'in bu tür çizimlerini kullanmışlardır ve bu uygulama bazı animelerde bugün de sürmektedir. Yani bu çizimlerin kökeni Japonların kısa olması değil, Walt Disney'in etkisidir. Ve genel olarak bilinenin aksine; bütün animelerde uzun bacak ve büyük göz kullanılmayabilir.

Japonların boy-göz takıntıları nedeniyle böyle şeyler yaptıklarına dönük inanç tamamen bir Aristo Mantığı'nın bir çıkarımıdır. Yani "biber acıdır, hayat da acıdır, demek ki hayat biberdir" gibi bir önermedir. Bu konuda doğru ve gerçek yorumlar yapabilmek için derin bir tarih ve psikoloji bilgisine ihtiyaç vardır. Uzakdoğu insanında böyle bir takıntı olduğu yadsınamaz. Japonya'da çoğu genç kız uzun topuklu ayakkabı giyer. Ama unutulmaması gereken bir şey varsa bunun sadece uzak doğuya özgü bir takıntı olmadığıdır. Bu takıntı az veya çok yeryüzündeki bütün ülkelerde, bütün ırklarda vardır. Ama animelerde sadece büyük gözler uzun bacaklar değildir göze çarpan, çoğunluğunda bizim normal hayata verdiğimiz tepkiler mimikler ve jestler daha fazla abartılı bir görsellikle ifade edilir. Türkiye'de bilinmemesine karşın birçok anime dünya çapında hayranlıkla izlenmekte ve değişik ülkelerdeki birçok saygın festivalde ödüller kazanmaktadır (http://tr.wikipedia.org/wiki/Anime).

Power Rangers, Ninja Kaplumbağalar, Batman, He-Man, Pokemon gibi dünyanın pek çok ülkesinde gösterilen Japon çizgi filmlerinde ana unsur hep şiddettir.

Çizgi filmlerdeki sempatik, iyi kalpli, güçlü, sihirli güçleri olan ana karakterler, genellikle kurbanı oynamakta ve her haksızlığa uğradıklarında şiddeti problem çözme yöntemi olarak kullanmaktadır. Böylelikle şiddet, çocuklara tek problem çözme yöntemi olarak sunulmaktadır (http://www.e-psikiyatri.com/bu-cizgi-filmler-agresif-yapiyor-33255). 1998 yılında Türk televizyonlarında gösterilmeye başlanan "Pokemon" adlı çizgi film şiddet içeriği açısından önemli bir örnek teşkil etmektedir. Dostluk, dayanışma çizgisindeki çizgi filmlerin ağırlıklı olarak gösterildiği yayıncılık anlayışına köklü değişiklik getiren Pokemon, havada çarpışan, birbirlerini yakan, iten, suya atan çizgi karakterler içermekteydi.2000 yılında Mersinli dört yaşındaki bir çocuk, Pokemon çizgi filminin etkisinde kalıp bir çizgi karaktermiş gibi pencereden atlaması gündeme oturmuştur.

RTÜK, öncelikle danışma kurulu raporlarına dayanarak çizgi film yayınlayan ATV kanalına bir gün süreyle yayın durdurma yasağı koymuş ve devamında ise Sağlık Bakanlığı'nın Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü yazısı üzerine Pokemon'u Türk televizyonlarından yasaklamıştır. Rtük'ün Pokemon için aldığı bu kararın ilginç yönü, 2000 yılından itibaren Türk televizyonlarında yayınlanan bütün çizgi filmlerin Sağlık Bakanlığı denetiminden geçmesine vesile olmasıdır. Çocuklar yönelik televizyon yayıncılığında şiddet unsuru adına atılmış önemli bir adım olması bakımından bu olay bir dönüm noktası olarak kabul edilebilir.

Gerbner, televizyonu bir bütün olarak inceler, tek tek programlar üzerinden değerlendirme yapmaz. Gerbner'in araştırma yöntemi birçokları tarafından bu yüzden eleştirilmiştir. Çünkü açıkça şiddet üzerine kurgulanmış aksiyon filmlerini, çizgi film ya da komedi filmlerinden ayırmaz. Gerbner'e göre çizgi filmlerdeki eksik fiziksel hasar olgusu, şiddetin sinsice gizlenen varlığını örter. Eğlence unsurunun ve mizahın şiddet içeriğiyle beraber kullanımı şiddetin kabul görmesini sağlar.

Televizyonda gösterilen ve görece masum olarak nitelendirilebilecek çizgi filmlerdeki şiddetle ilgili Michigan Üniversitesi tarafından yapılan bir araştırma durumun ciddiyetini ortaya koymaktadır. Çocukluk dönemleri 70'lerin sununa denk gelen 329 yetişkinin uzun yıllar içersinde değerlendirilmesine dayalı araştırmada,

aralarında Türkiye'de de gösterilen "6 milyon dolarlık adam" ve çizgi film "Roadrunner"ın da bulunduğu şiddet içeren programları izleyen bu çocukların, yetişkinliklerinde bu dizileri izlemeyenlere oranla iki kat saldırgan oldukları belirlendi. Şiddet dolu programlar izleyen erkeklerin yüzde 20'sinin bir tartışma anında eşlerini itip kaktıkları ya da darp ettikleri, kadınların yüzde 20'sinin eşlerinin başlarına bir cisim attıkları tespit edildi. Söz konusu programları izlemeyenlerin bu oranının yüzde 10 olduğu belirlendi.

İçinde şiddet barındıran Tom ve Jerry, Roadrunner, Tweety ve Sylvester gibi Amerikan kaynaklı çizgi filmlere, kurtarıcı bir alternatif olan Pepe buna iyi bir örnektir. Okul öncesi çocuklar için animasyon teknikleriyle hazırlanan bu Türk yapımı çizgi film, çocuklara milli değerler aşılaması ve kültürel mirasımızı tanıtması bakımından da faydalıdır.

II.3. Televizyonda Şiddet ile İlgili Araştırmalar

1946 yılında televizyon ve şiddet konulu araştırmalar yapılmaya başlanmıştır.1972 yılına gelindiğinde TV ve şiddet ilişkisi artık kabul edilmiştir.1972'den 2002'ye kadar devam eden süreçte TV, şiddet ve saldırganlık konusunda 342 alan araştırması yapılmış ve bu çalışmalara 51 bin 597 katılımcı katılmıştır. Yapılan çalışma sayısı ve katılımcı oranı televizyondaki şiddet konusunun oldukça fazla önemsendiğini göstermektedir.

1961 yılında "gözlemleyerek öğrenme " kavramını bir deneyle ispatlayan kuramın öncüsü Albert Bandura'nın yaptığı Bobo Doll Deneyi, sonuçlarının televizyon programı üzerinde günümüz medya ortamlarının çocuklar üzerindeki etkisine gönderme yapması açısından önem kazanmıştır.

Bandura deneyinde bazı çocuklara bir film izlettiriyor. İzlettirdiği filmde "Bobodoll" adı verilen bir oyuncağa bağırıp söven, onu tekmeleyen bir ergin görülmekte. Bunu izleyen çocuklar, daha sonra teker teker oyuncakla dolu bir odaya

alınıyorlar. Tam oyunlarının ortasında, biri gelerek bu oyuncaklarla artık başka bir çocuğun oynayacağını söylüyor. İlgi çekici bu odadan çıkarılan ve hayal kırıklığına uğratılan çocuk, içinde az oyuncağın bulunduğu bir başka odaya alınıyor. Bu odadaki oyuncakların arasında "Bobodoll" da bulunuyor. Filmi izleyen gruptaki çocukların, "Bobodoll"a daha saldırgan davrandıkları gözlemleniyor. Bandura, bir sonraki deneyinde, bir manipülasyon daha yapıyor. Şiddeti uygulayan kişi, bir grup çocuğa izletilen filmde cezalandırılıyor. Sonunda ödül alan filmi izleyen çocuklarda, şiddet davranışı daha fazla gözlemleniyor. Ancak sonunda ceza gören birini izleten çocuklar davranışı yapmaktan kaçınıyor.

Bu deneyden yola çıkılarak şiddet ve medya kullanımı arasındaki bağı inceleyen pek çok araştırma gerçekleştirilmiştir. Örneğin televizyonda şiddet içerikli çizgi filmler izledikten sonra, çocukların daha farklı davrandıkları belirlenmiştir.100 okul öncesi çocukla yapılan bir araştırmada, çocuklar TV izlemeden önce ve sonra gözlemlenmiştir. Bir grup, şiddet içerikli çizgi filmleri izlemiş, diğer grup ise içeriğinde hiç saldırganlık olmayan çizgi filmleri izlemiştir. Şiddet içerikli filmleri izleyen çocukların, diğerlerine göre yaşıtlarıyla daha fazla kavga ettiği, büyüklere daha fazla karşı geldiği ve daha sabırsız davrandıkları belirlenmiştir. İlk grup, bebeği yumruklamış, tekmelemiş, hırpalamış ve saldırgan yorumlarda bulunmuştur. SharonLovery bu durumu, "eğer televizyon seyircisi bir modeli çekici bulursa, ya da aynı model gibi olmak isterse, modeli tümüyle kendi kimliğine monte ediyor " diye açıklamıştır. W. Schramm, çocukların belli karakterlere benzemeye daha istekli olduklarını, ister kurgu, ister gerçek olsun, çocukların bir modeli zihinlerinde saklayıp ileri yaşlarda bile tekrarlayabildiklerini ortaya koymuştur. Benzer araştırmalar farklı cinsiyet ve yaş değişkenli gruplarla da tekrar edilmiş, video oyunlarından ve televizyondan etki eden şiddetin, pasif veya aktif saldırgan davranışa dönüşümü ve gelişimsel özellikler arasında bağlar araştırılmıştır (Ertürk,2011;67-68).

Feshbach, 1965 yılında yaptığı bir araştırmayla, saldırganlıklarını ifade edebilme olanağını bulan yetişkinlerin, engellendiklerinde daha az saldırganlık gösterdiklerini ortaya koymuştur. Yine saldırganlık duyguları uyandırılan yetişkinlerden

bir bölümüne içinde şiddet öğeleri bulunan film seyrettirilmiş, diğerlerine ise normal film gösterilmiştir. Hemen sonra içinde şiddet olan filmi seyreden yetişkinlerin daha az saldırgan davranışlar gösterdiği saptanmıştır. Yetişkinlerin içinde saldırganlık öğeleri bulunan filmleri seyrettikten sonra daha az saldırganlık gösterdiklerini, yani saldırgan davranışlardan arındıklarını gösteren bu araştırmalara karşın, çocuklar üzerinde yapılan araştırmalar bunların içinde saldırganlık öğeleri bulunan filmleri seyrettikten sonra, bu nitelikte bir film seyretmeyen çocuklardan daha fazla saldırgan davranışlarda bulunduklarını ortaya koymuştur. Berkowitz, bu çelişkili durumu şu şekilde açıklamaktadır: Büyüklerin saldırganlıklarında görülen azalma saldırganlıklarından arınmalarında değil, suçluluk ve anksiyete duygularının uyarılmalarından ileri gelmektedir. Bu duyguların uyanmasıyla, toplumsallaşma süreciyle yakından ilgilidir. Büyük ölçüde toplumsallaşmış olan yetişkinler, saldırgan davranışları seyrederken suçluluk ve anksiyete duyabilmekte, bunun sonucu olarak da saldırgan eğilimlerini denetleyebilmektedir. Oysa küçükler, yeterince toplumsallaşamadıkları için, saldırgan eğilimleri denetleyemedikleri gibi gördüklerini de taklit etmektedirler. Ancak çocukların, içinde saldırganlık öğeleri bulunan yayınları izledikten sonra saldırgan davranışlarda bulunmaları büyük ölçüde içinde bulundukları ortama bağlıdır.

1969 yılında Amerikan televizyon eğlence programlarında şiddet öğesi üzerine yapılan bir araştırma sonuçları durumu şöyle özetlemiştir: Amerika'da yaşantı televizyon çevresinde dönmektedir. Televizyonda Amerikalı izleyicilere sürekli en üst düzeyde ki şiddet olaylarını göstermektedir. Televizyonun tanıttığı dünyada iyilerde kötülerde sorunlarını çözmek, amaçlarına ulaşmak için bir yol tutarlar, şiddet kullanırlar. Böylece de, şiddet istenilen sonuçlara ulaşmak için yasal bir yol olarak gösterilir (TV VE ŞİDDET,www.gelişimplatformu.org).

Friedrich ve Stain(1973) saldırganlık içeren çizgi filmlerin okul öncesi çocukların davranışlarına etkisini incelemişlerdir. Araştırmada çocuklara haftada üç gün dört hafta boyunca Batman ve Superman çizgi filmleri gösterilmiştir. Dokuz hafta sonunda yapılan değerlendirmede, saldırgan çizgi filmler izleyen çocuklarda hoşgörü ve kurallara uymanın azaldığı gözlenmiştir (Friedrich, Stein,1973;38).

Singer ve Singer (1981) televizyondaki şiddetin gençlerin davranış ve tutumlarına etkisi ile ilgili İngiltere'de yaptıkları bir araştırmada yatılı okulda kalan 13-16 yaş grubu çocukları ikiye ayırmışlar, bir gruba 15 gün süreyle yalnızca komik ve sosyal programlar izlettirmiş, ikinci gruba ise şiddet içeren filmler, programlar göstermişlerdir. Yapılan testler sonucunda birinci grupta hoşgörü, tartışma, iletişim ve gülme düzeyi: İkinci grupta ise sözel ve fiziksel saldırganlık düzeyinin yüksek olduğu saptanmıştır.

ABD'nin Ulusal Ruh Sağlığı Enstitüsü (National Institute of Mental Health), "Televizyonda şiddete maruz kalmanın, ölçülen diğer davranışsal değişkenlerde olduğu gibi, saldırgan davranışlarla güçlü bir ilişki gösterdiğini" bildirmiştir (National Institute of Mental Health, 1982).

Amerikan Psikiyatri Derneği, televizyon endüstrisinin, şiddeti azaltmak üzere gönüllü kısıtlama getirmesini teşvik etmiştir; ancak, bu gönüllü kısıtlama, televizyon şiddetinin artan zararlarından korunmada etkili olmadığından, anayasal ilkelerle de tutarlı olarak gerekli düzenlemelerin yapılmasını savunmuştur. Derneğe göre, şiddet içerikli yayınlar yapan endüstri yöneticilerinin, halka, istediklerini verdikleri şeklindeki savunmalarına izin verilmemelidir; çünkü sayısız çalışmada halkın istediğinin gerçekte böyle aşırı bir şiddet olmadığı ortaya konmuştur (Bushman, Anderson,2001;477-489).

Amerika Birleşik Devletleri'nde yapılan çalışmalar özellikle televizyonda şiddet ve televizyonun çocuklar üzerindeki olumsuz etkileri üzerinde yoğunlaşmıştır. Özellikle ABD'de çok yaygın olarak görülen okullarda çocukların gerçekleştirdikleri şiddet olaylarının kaynaklarından biri olarak yine televizyon gösterilmektedir.

Toplumbilimciler arasında televizyondaki şiddetin bazı izleyiciler üzerinde gerçek yaşamdaki saldırganlık eğilimini arttırdığı yönünde bir fikir birliği bulunmaktadır. Hatta bunun özellikle çocuklar üzerinde gerçek bir tehlike olabilecek düzeye ulaşabileceğini öne sürenler bile vardır. Örneğin Aronson, "televizyonda şiddetin potansiyel olarak özellikle çocuklar için bir davranış modeli işlevi görmesi anlamında bir tehlike olduğunu araştırmalar ortaya koymaktadır" demektedir.

Rutgers Üniversitesi'nden Robert Kubey ve Chicago Üniversitesi'nden Mihaly Csikszentmihalyi 'nin yaptıkları araştırma sonucunda ise, televizyonun insanların mekanizması olduğuna ilişkin yaygın kanının aksine, insanların edilgen, gergin ve yoğunlaşmaktan uzak hale getirdiği tespit edilmiştir. Amerikan Pediatri Akademisi ise, zaman içinde yapılan araştırma verilerini toplayarak, tecavüzler, soygunlar, terörizm, uyuşturucu kullanımı, cinayet ve adam kaçırma olay ve görüntüleri ile dolu ekranların şiddete olan eğilimi arttırdığı ve şiddet uygulamasına karşı pasif bir tepki yarattığı sonucuna varmıştır (Postman,Powers,1996;118).

İsveç'teki Lund Üniversitesi Medya Paneli Araştırma Programında yürütülen projenin sonuçlarına göre; 250.000 nüfuslu İsveç'in güneyinde yer alan Malmö kasabasında yaşayan çocuklar örnek alınarak, 1986-1989 doğumlu 250 çocukla, biri 1989-1990 yılları arasında, biri de 1991'de olmak üzere iki kez mülakat yapılmıştır. 6 yaşındaki çocukların reel şiddet içeren programlardan çok korktukları ortaya çıkmıştır. Küçük çocuklar, büyük çocuklara göre daha fazla korkarken, kızlar erkeklere göre daha fazla korkmuşlardır (İnceoğlu,1999;18).

İletişim ve Toplumsal Politika Merkezi'nin(Center for Communication and Social Policy, 1998) 1996-97 yayın mevsiminde Amerikan kanallarındaki televizyon programlarına ilişkin araştırmasında, şiddetin televizyonda çılgınlık düzeyine ulaştığı ve en kötüsü, televizyondaki şiddet edimlerinim de gerçekleştirildiği ortamda ve bağlamda pek cezalandırılmadığı saptanmıştır. Böylelikle buram buram şiddet kokan bir televizyon ekranı ve bu ekranda gerçekleştirilen şiddet edinimlerinin cezasız yani karşılıksız kalması, kuşkusuz şiddet edinimlerinin bilhassa çocuklar için özendirici kılan bir etkide bulunabilecektir. Yine araştırma bulguları, televizyonun 7 yaş altındaki çocukları, daha yaşlı izleyicilere oranla çok daha fazla tehlikeye maruz bıraktığını ve bu tehlikeli şiddet görüntülerinin çoğunun küçük çocukları hedef alan türlerde ve kanallarda yer aldığını ortaya koymaktadır.

Bu tür bir etki kaynağının izleyiciyi televizyona cezp etme bakımından da bir "cazibe unsuru olmasının beklenmesi doğaldır. Ancak örneğin Diener ve DeFour (1978), yapılan araştırmalarda, televizyondaki şiddetin, programın popülerliğini

arttırdığı yönünde pek destekleyici delilin var olmadığını belirtmektedirler. Bunların yanı sıra, televizyondaki şiddetin, programın popülerliğini arttırdığı yönünde destekleyici delilin var olmadığını belirtmektedirler. Bunların yanı sıra, televizyondaki şiddet içeriğiyle çocukların gerçek yaşamdaki saldırgan davranışları arasında bir ilişkinin bulunmadığını öne süren ve bulgularıyla bu iddiayı destekleyen çok sayıda başka araştırma da bulunmaktadır. Yine şiddetin televizyonun popülaritesini arttıran bir unsur olduğunu öne süren araştırmalar da vardır. Özetle, televizyondaki şiddetle çocukların daha sonraki saldırgan davranışları arasında bir ilişkinin bulunmadığını öne süren ve bulgularıyla bu iddiayı destekleyen çok sayıda bulgu ve iddiaya konu olmuştur ve olmaktadır.

Nitekim Paik ve Comstock' un televizyonun anti-sosyal davranışları üzerindeki etkilerine ilişkin araştırmaları genel olarak değerlendiren bir incelemeleri (1994) araştırmaların tasarımları, izleyici özellikleri ve televizyon izleme tarz, miktar ve sıklığı gibi değişkenlere göre televizyonun etkilerinin derecesinin de değiştiğini ortaya koymaktadırlar. Ama derecesi ne olursa olsun, incelenen tüm araştırmalar televizyon şiddetini izleme ile anti- sosyal ve saldırgan davranışlar arasında olumlu bir ilişki olduğunu göstermektedir. Ne var ki, bu konuda çalışmalar yapan araştırmacıların bazıları da, televizyondaki şiddeti izleme ile saldırgan davranışlar arasında nedensel bir ilişkinin söz konusu olmadığını öne sürmektedir. Bu iddianın gerekçesi nedenselliğin sosyal bilimlerde karmaşık ve tartışmalı bir kavram olmasıdır. Araştırmacı bu sorunlu kavram nedeniyle araştırma verilerinin değerlendirilmesinde birçok yanlış yapabilir. Ayrıca televizyonun genel etkileri değerlendirildiğinde, araştırmacıların şiddet üzerinde çok durmalarına karşı, televizyonun anti-sosyal davranışları özendirmekten daha çok, toplum tarafından onaylanan ve kabul gören davranışları özendirdiği görülmektedir.

Çocukların daha çocukluğunu tam anlamıyla yaşamadan yetişkin dünyasının sorunlarıyla yüzleşmesi "Kötü Dünya Sendromu" denilen psikolojik bir rahatsızlığın oluşmasına sebep olabilmektedir. Bu hastalık tablosu, çocukların izledikleri şiddet görüntüsü sayesinde gelecekte kendilerinin de şiddet davranışının mağduru olacakları yönünde bir korku geliştirdikleri ve bu korkunun artarak onlarda bir huzursuzluk

yaratabileceği şeklindeki bir durumu tanımlamaktadır. Bu hastalığın temelinde, şiddet görüntüleri sayesinde çocuğun giderek dünyayı kötü ve tehlikeli bir yer olarak görmeye başlaması ve dolayısıyla kendisini koruma yönünde bir düşüncenin gelişmesi bulunmaktadır (Kızmaz,2006;47-70).

3500'den fazla araştırmada medyadaki şiddet ile saldırgan davranışlar arasında ilişki gösterilmiş, yalnızca 18 çalışmada televizyon ve davranış arasında olumlu bir ilişki saptanmıştır. Topluma dayalı birçok çalışmada medyada yer alan şiddet ile saldırgan davranışların arttığı gösterilmiştir. Biri 28, diğeri de 217 çalışmadan oluşan iki meta analiz televizyondaki şiddetin toplum dışı davranışa yol açtığını kanıtlamaktadır (Villani,2001;392-401).

2-8 yaş arası Amerikalı çocuklar her gün ortalama 6,5 saatlerini medya (televizyon, film, video oyunları, radyo, bilgisayar, teyp ve internet) karşısında geçirirler. Bu sürecin üç saatini televizyon oluşturur. Bazen sınırsız kullanımda bu süre günde sekiz saate ulaşabilir. Bir çocuğun liseyi bitirdiğinde yaşamının üç yılını televizyon karşısında geçirmiş olacağı varsayılmaktadır. Çocuklar bu süre içinde çok sayıda şiddet içeren olaya tanık olmakta ya da video oyunları aracılığıyla kendileri yaşamaktadır. Çocuklar yılda yaklaşık 12 bin şiddet öğesine, 14 bin cinsel içerikli görüntüye ve 20 bin reklama maruz kalmaktadır. Genç bir insanın 18 yaşına geldiğinde yalnızca televizyon aracılığıyla 200 bin şiddet öğesiyle karşılaştığı düşünülmektedir. Amerika'da 1995-1997 yılları arasında yayınlanan ve neredeyse 10 bin saati bulan haber programlarının değerlendirildiği bir çalışmada, bu sürenin % 61'inde eğlendirici ya da abartılı tavır ve davranışlar ile şiddet öğesinin işlendiği, bu %61'in %26'sında da silah kullanılmakta olduğu bildirilmiştir. En yüksek oranda şiddet çocuklar için hazırlanmış program ve filmlerde bulunmuştur. Amerika'da 1937-1999 arasında yapılmış çizgi filmlerin tümünde şiddet öğesine yer verilmiş ve bu oran yıllar içinde de artış göstermiştir (Pediatrics 2001;1222).

Yapılan araştırmalara göre; Çocuk televizyon kanallarında yayınlanan program ve çizgi filmler, saatte ortalama 20 şiddet eylemi içeriyor. 800'ün üstünde çocukla yapılan uzun süreli bir araştırmaya göre, günde 2 saatten fazla TV seyreden çocukların;

evde, okulda, sınıfta ve sosyal oyun alanlarında açık ara daha fazla saldırgan tutum ve davranışlar sergilediği saptanmıştır. Aynı çocukların 19 - 30 yaşları arasında ise yaşıtlarına göre daha fazla aile içi şiddet sergiledikleri, daha fazla trafik cezası aldıkları, daha fazla kaza, kavga, yaralama ve yaralanma vakası yaşadıkları, işten ayrılma oranlarının daha yüksek olduğu gözlenmiştir. 1998-2002 yılları arasında dünya genelinde yapılan bir çalışmaya göre, en çok izlenen saatler olan prime time kuşağında şiddet içeren tv dizi, film ve programları % 81 oranında artış sergilemiştir. Televizyon yayınlarının % 61'i şiddet içeriyor. Bunun % 54'ünün ölüm içerdiği; % 51'inde ise şiddetin sonuçları ve etkilerinin gösterilmediği dikkat çekmiştir. Çocuklar ve ergenlerin televizyon izleme süreleri arttıkça; kâbuslarının, korku ve kaygılarının, gerginliklerinin de doğru orantılı olarak arttığı kaydedilmiştir. Aynı zamanda TV izleme süreleri ile depresyon, post-travmatik stres bozukluğu, uyku ve yeme bozuklukları arasında da bir paralellik saptanmıştır. Özellikle odasında televizyon olan ve/veya yatmadan önce televizyon seyreden çocukların belirgin derecede daha fazla kâbus ve gece korkuları sergiledikleri gözlenmiştir. Klinik ortamda korku, kaygı ya da kâbuslar nedeniyle başvuran çocuk ve ergenlerin % 92'sinin korkularının temeli televizyonda izledikleri şeylere dairdir (www.biltek.tubitak.gov.tr › Bilim ve Teknik Dergisi).

Gebner'e göre çocuklar televizyon karşısında 1 saatte 20 adet şiddet görüntüsüne maruz kalmaktadırlar. Çok fazla televizyon seyreden çocuklar dünyanın daha fazla tehlikeli, kötü olduğunu düşünmektedirler. Televizyondaki şiddet içerikli programları seyreden çocuklar daha farklı davranmaktadırlar. Pensilvanya Devlet Üniversitesinde yapılan bir araştırmaya göre; Televizyondaki seyreden çocuklar, seyretmeyen çocuklara göre daha fazla şiddete dayalı, saldırgan hareketleri olan çizgi filmler seyretmişlerdir. Diğerleri ise şiddet içermeyen çizgi filmler seyretmişlerdir. Araştırmacılar her iki grup arasındaki farklılıkları ortaya çıkarmışlardır. Illinois Üniversitesinden Leonard Eron ve ekibi ilkokulda çok fazla televizyon seyreden çocukların ergenlik döneminde daha yüksek seviyede saldırgan davranış gösterdiklerini ortaya koymuşlardır.Ergenlik döneminden 30 yaşına kadar bu çocuklar gözlemlenmiştir.8 yaşındayken, çok fazla televizyon seyreden çocuklar,

yetişkinliklerinde suça meyilli davranışları nedeniyle tutuklanma, kanuni kovuşturmaya tutulmuşlardır (http://www.cmu.edu/CSR/case_studies/tv_violence.html).

Şiddetin etkilerinin başka bir boyutunu Baudrillard şöyle ifade etmektedir: ”Güncellik bu şiddetin günden güne çizelgesini sunuyor: Anne babasını öldüren yeni yetmeler, çocukların çocuklara karşı kullandığı şiddet, kentlerde, çetelerle daha göreceli biçimde yaygınlaşan yeni yetme şiddet… Bütün bu olaylar, psikoloji, sosyoloji ya da ahlak terimleriyle açıklanamaz. Bir başka şey var ki, o da biyolojik düzenle simgesel düzenin birbirinden kopmasından kaynaklanmaktadır (Baudrillard,2011;88). Bir grup araştırmacı ABD'deki televizyon programlarının içeriklerini incelediğinde %60 oranında programın yüksek oranda şiddet içerdiğini ve kötü karakterlerle hatalı davrananların cezasız kaldığı durumların da %45 oranına kadar çıktığını bulmuşlardır (Stern, 1998;24).

Yapılan bir araştırmaya göre Amerikan televizyonunun ana yayın kuşağında saatte ortalama beş defa, hafta sonu gündüz yayınlarındaki çocuk programlarındaysa saatte on sekiz defa şiddet olayları gösterilmektedir.

Seawell (1998) çocuk programları ile ilgili yaptığı incelemelerde çocuklar için hazırlanan programların yetişkin programlarından %10 daha fazla şiddet öğesi içerdiğini bulmuşlardır. Bu derece şiddet öğesi ile karşı karşıya kalan çocuk ve gencin televizyondaki şiddetten etkilenerek saldırgan davranışlar sergilemeleri de kaçınılmazdır (Wilson ve ark.,1996).

Pek çok çalışmada televizyondaki şiddet içerikli sahnelerin çocukların davranışlarını doğrudan etkilediğini bulunmuştur. Yine aynı çalışmada özellikle kaygılı, depresif ya da davranış problemleri olan çocukların: zamanlarını daha çok televizyon izleyerek geçirdikleri de görülmüştür (Singer, Slovak, Frierson,1998).

Bir diğer ifade biçimi ile televizyon, izlenirken çocukları oyalayan, sakinleştiren bir araç haline dönüşürken televizyondan geri kalan zamanlarda davranış problemleri ortaya çıkabilmektedir. Televizyondaki şiddetle ilgili diğer bir çalışmada Smith ve Wilson (2000), 6-7 ile 10-11 yaşları arasındaki okul çocuklarına televizyonda

yayınlanan bazı haber programları izlettirildiği sırada yüz ifadeleri ve tepkilerini kaydetmişlerdir. Çalışmanın sonunda çocukların yüz ifadesi olarak korkulu ve endişeli ifadeler takındıklarını ve bu tepkilerini sözel olarak da ifade ettiklerini bulmuşlardır (Smith, Wilson,1998).

TV'de yayınlanan 2500 adet programı çocuklar için mahzurlu bulan Surgeon General Araştırma Enstitüsü'ne göre, TV seyretme miktarıyla seyircinin davranışının değişmesi paralellik arz etmektedir. İnsan davranışının kavgacı ve saldırgan bir şekilde gelişmesinin en önemli sebeplerinden biri olan TV'deki şiddet unsuru yüklü programlar, seyircilerin duygularını köreltmektedir. En önemlisi çocukların tavırlarını, davranışlarını ve hayal dünyalarını normalden uzaklaştırmaktadır. Andison ve Haroldon isimli iki araştırmacının yüz-bine yakın insan üzerinde yaptığı bir çalışmada, sürekli şiddet programı seyreden yetişkin ve çocukların merhamet duygusunu gün geçtikçe kaybettikleri, asabî tavırları normal bir davranış gibi gördükleri ortaya çıkmıştır (Chıldhood Agression Violence David H. Croweil. İan M. Evans, C.R.O'Donnel).

Cheng ve arkadaşları(2004), çocukların televizyonda şiddet içeren programları izleme durumlarını ve ebeveynlerin televizyonda şiddete ilişkin görüş ve uygulamalarını saptamak amacıyla 830 ebeveyne anket uygulamıştır. Ebeveynlerin %25'i çocuklarının hiç televizyon izlemediklerini belirtmiştir. Çocuğu televizyon izleyen ailelerin %81'i cinsellik içeren programları kısıtladıklarını, ailelerin %45'i ise çocuğu ile birlikte televizyon izlediklerini belirtmiştir. Bu çalışmada çocukların bir günde ortalama 2,6 saat yani Amerikan Pediatri Akademisi'nin önerdiğinden daha uzun süre televizyon izledikleri saptanmıştır (Cheng,Brenner,Wright,2004;94-99).

19 Şubat 2005'de yayımlanan Lancet adlı tıp dergisinde medyada şiddet ile saldırgan davranışlar arasındaki bağlantıyı araştıran değerlendirmede küçük çocuklarda, şiddet içerikli televizyon ve film izleme ile saldırgan davranışlarda arasında artış olduğu görülmüştür. Televizyondaki şiddet içeriğinin, küçük çocuklarda korkulu ve saldırgan davranışların olasılığını arttıran uyarılmışlık hali, düşünce ve duygular üzerinde önemli ve kısa vadeli etkilerinin bulunduğu ortaya çıkmıştır. Bu etkilerin erkek çocuklarda daha belirgin olduğu sonucuna varılmıştır. Saldırganlık birçok faktöre bağlı olup, bu konun

araştırılmasında yöntem güçlükleri bulunmaktadır (Browne, Hamilton-Giachritsis,2005;702-710).

Uygun olmayan televizyon izleme alışkanlığı ile cinsellik, madde kullanımının ön plana çıkması, şiddete karşı duyarsızlık, korku, agresif davranışlarda artış arasında bağlantı söz konusudur. Televizyonda şiddet içeren programların tekrarlı bir şekilde yayınlanması izleyicilerin şiddete duyarsız kalmasına, başkalarına ve kendine şiddet uygulama ve uygulanan şiddete tepkisiz kalmalarına neden olmaktadır. Televizyonda şiddet içeren programların fazla izlenmesi çocuklar tarafından dünyanın kötü bir yer olarak algılanmasına, korkuya ve uyku sorununa neden olmaktadır (Vessey, Yim-Chiplis, MacKenzie,1998;483-486).

Üç yıl süren bir çalışma Amerika'da prime time içinde, programların üçte ikisinin şiddet içerdiği saptanmıştır. Okul öncesi çocuklar günde ortalama iki saat çizgi film izlemektedirler. Bu olay bir yılda on bin şiddet olayının izlenmesi anlamına gelmektedir. Buna göre, on bir yaşında bir çocuk, sekiz bin ölüm ve yüz bin tane de diğer türden şiddet olayı izlenmiş olmaktadır (Miller,2001).

Şiddet içerikli medyaya maruz kalma ve saldırganlık hakkında çok sayıda araştırmanın ışığında, medya araştırmacılarının çoğu bugün şiddet içerikli medyaya maruz kalmanın çocukların saldırganlık eğilimlerinde bir rol oynadığını kabul etmektedirler. Bu araştırmacıların çoğu da hem sosyal bilişsel kuramının hem de duyarsızlaşma kuramının bu ilişki için adil açıklamalar olduğunu savunmaktadırlar. Aynı araştırmacılar çok sayıda cevaplanmamış soru olduğunu da kabul etmektedirler. Şiddet içerikli medyadan en çok kimlerin etkilendiğini belirlemeye çalışan araştırmalar gelecekteki araştırmalar için kritik bir alandır (Pıotrowskı,2013;57-58).

İmgesel olarak yaratılan şiddet medya tarafından çoğaltılarak ve yayılarak yüz milyonlarca beyinde yer alıyor. Kavga iki kişi arasında çıkıyor ama tüm dünya bundan nasibini alıyor. BBC 'nin yaptığı bir araştırmada göre; İngiliz toplumunda görüşme yapılan kişiler, yaşayanların % 25 'nin şiddet kurbanı olduğunu düşünüyorlar. "Toplumda, eğer bir şiddet varsa, bunun oranı nedir?" Diye sorulduğunda, görüşülen

kişilerin % 25'e tekabül eden kısmı ,"şiddetin yoğun olduğu" cevabını veriyor. Oysa aynı dönemdeki istatistiklere bakıldığında, İngiltere'deki şiddet oranı yüzde 2 seyrediyor (www.umut.org.tr/.../document_10_CemileTürkmen_insan%20doğurdu%).

Bushmann ve Huesmann'ın (2006) laboratuvar ortamında boylamsal olarak yaptığı araştırma televizyonun çocuklar üzerindeki etkilerinin düşündükleri gibi kısa dönemli değil çok uzun dönemli olduğunu göstermiştir. Yetişkin ebeveyn aynı içerikten daha hızlı etkilenip kurtulurken çocuk daha uzun süreler bu içerikten etkilenmekte ve aile bunu anlayamaya bilmektedir.

Yıldırım'ın (2008), çocuk ve televizyonda şiddet:5 yaşındaki çocukların anne-babalarının televizyondaki şiddetin saldırgan davranışlar üzerindeki etkilerine ilişkin görüşleri adlı çalışmasında anne ve babalar televizyon programlarındaki şiddet sahnelerinin çocukları üzerine etkilerine ilişkin üç farklı görüş belirtmiştir. 15 annenin 11 tanesi şiddet sahnelerinden etkilenmediğini ve 2 tanesi şiddet sahnelerini izlediğinde etkilenebileceğini belirtirken; 15 babanın 10 tanesi şiddet sahnelerinden etkilenmediğini belirtmiştir. Görüşmeye katılan 15 anne ve 15 babadan, 9 anne ve 10 baba çocuklarının televizyondaki şiddet sahnelerinden etkilenerek yaptığı davranışlarının olduğunu belirtirken, 6 anne ve 5 baba çocuklarının televizyondaki şiddet sahnelerinden etkilenerek yaptığı davranışların olmadığını belirtmiştir.

Ülken'in (2011) televizyon izlemede anne baba aracılığı ile çocukların saldırgan davranışlar arasındaki ilişkiyi incelediği çalışmasında; anne-babaların dizi, film, belgesel, haber ve spor programlarını izlerken çocukların yalnızca çizgi film ve çocuk programları değil yetişkinlere yönelik programları izlediği bulgusuna ulaşılmıştır. Bu anlamda anne-babaların çocukla birlikte televizyon izlerken ne tür programları izlediğinin önemi ortaya çıkmıştır. Bir diğer veriye göre; anne-babaların, genellikle sistemli bir kurallar bütünü uygulamadığı daha çok çocuk televizyon izlerken televizyonu kapatmayı tercih ettiği görülmüştür. Bu durumda çocuğa verilen mesaj yalnızca izleme süresinin çok olduğu içeriğinin ne olduğunun önemli olmadığıdır. Araştırmanın bir diğer olgusuna göre televizyon programları ve karakterleri hakkında konuşan anne-babaların saldırgan davranışlar içeren televizyon programları ve bu tür

davranışları gerçekleştiren karakterler hakkında konuşmaları ve eleştirmeleri çocuğun saldırgan davranışlar yapılmaması gerektiğini düşünmesini sağlayabilmektedir. Veriler değerlendirildiğinde tüm çocukların televizyondan öğrendiklerini taklit ettikleri sonucuna varılmıştır. Bu anlamda anne-babaların çocukların ne tür programlar izlediğine dikkat etmeleri gerekmektedir (Türkkent,2012;44).

Televizyonun çocukları şiddete yönlendirme konusunda pek çok araştırma yapılmıştır. Bu araştırmalar sonucu farklı yaklaşımlar ortaya çıkmıştır.

Kuramlar:

•Uyarma Kuramı

•Duyarsızlaşma Kuramı

•Kullanıma Hazırlama Kuramı

•Toplumsal Öğrenme Kuramı

•Katarsis (Saldırganlık Azalması) Kuramı

Uyarma Kuramı:

Bu kuramın başta gelen savunucusu P.H.Tannebaum'dur. Uyarma kuramı televizyondaki şiddete maruz kalmanın saldırganlığı arttırdığını öne sürer. Çünkü şiddet seyircileri heyecanlandırmakta ve uyarmaktadır (Mutlu,1999;125).

Televizyon izlemenin ardından saldırganlığın artması, genelde televizyon ve şiddet deneylerinde olduğu gibi, aşağıdaki üç sonucu ortaya çıkarmaktadır

1.Televizyondaki şiddet sertlik haricindeki davranış biçimlerini de geliştirebilir.

2.Şiddet içermeyen içeriklerin de saldırganlığı arttırması söz konusu olabilir.

3.Laboratuar deneylerinde ve gerçek hayatta elde edilen sonuçların pek çoğunda görüldüğü gibi bir filmin görüntü sıralamasının izleyici üzerinde oluşturduğu etkinin o kişi üzerinde şiddete karşı bir uyarma fonksiyonu gördüğü söylenebilir (Phillps, Bonds,1999).

Uyarma hipotezi erotik, şiddet ve uyarıcı olduğu varsayılan diğer içerik kategorilerinin üniversite çağındaki özneler arasında fizyolojik heyecanlanma ölçümlerini arttırmaktadır. Mizahi, erotik ve diğer uyarıcı görsel temsiller kategorilerine maruz kalmanın kolej çağındaki öznelerde daha fazla saldırganlığa yol açmaktadır. Hem fizyolojik uyarımın ve davranış düzeyinin bir film sekansının heyecanlandırıcı bir notla mı bittiği yoksa daha yatıştırıcı, hafif temsillerle bittiğine bağlı olarak değiştiğini gösteren araştırmalar tarafından desteklenmektedir.

Duyarsızlaştırma Kuramı:

Cline, Croft ve Courrier'in araştırmaları (1973), şiddet edinimlerine dolaysız olarak ya da medya aracılığıyla aşırı ölçüde maruz kalmanın, şiddet içeren olaylara karşı normal duygusal tepkileri psikolojik bir donukluğa, boşluğa dönüştürdüğünü saptamaktadır. Bu etkinin derecesi özellikle medyadaki şiddet içerikli mesajlar, şiddetin haklı görülebilir olduğunu öğrettiğinde daha da artmaktadır. Örneğin, polisiye dizilerde suçlulara karşı veya suçluların yakalanması için şiddet içeren eylemler başvurulması ya da haksızlığın şiddete başvurularak cezalandırılması bu etkinin en bilinen kaynakları arasındadır (Mutlu,1999, ;126).

Aşırı şiddet içeren televizyon programları, çocuğun şiddete karşı duyarsızlaşmasına neden olurken, haksızların cezalandırılması doğal karşılanır. Haksızın ya da kötünün cezalandırılması çocuk üzerinde rahatlamaya yol açar. Locke, Erasmus'tan sonra düşüncelerini ayıbın önemini kavramış ve "Tüm diğerlerinin arasında saygı ve ayıp, bir kez tatmin edildiğinde zihin için en güçlü dürtüler olur. Çocukların kafasına güven duygusunu, ayıp ve utanma değerlerini sokabilirseniz onlara doğru itliyi kazandırmış olursunuz" (Barokas,164).

Kullanıma Hazırlama Kuramı:

Bu kuram, Berkowitz ve Rogers (1986) tarafından, bilişsel psikoloji ve insanın enformasyonu bir eşleme tabi tutma yetisini konu alan güncel çalışmalardan yararlanılarak yapılan şiddet araştırmalarına ilişkin bir değerlendirmede ortaya atılmaktadır. Berkowitz ve Rogers, televizyonun etkilerini koşullanma ilkelerine dayanarak açıklayan yaklaşımların yerine, zihinsel çağrışım kavramlarını, özellikle de kullanıma hazırlama kavramını koymaktadırlar.

Kullanıma hazırlama kuramına göre, bir düşünce harekete geçirildiğinde, bu düşünceyle ilişkili olan diğer düşünceler "çağrışım yollarına" dayalı olarak bilince getirilir. Bu işleyiş, ilişkili düşüncelerin yeniden zihne gelme olasılığını arttırır ve böylelikle bunlara ortaya çıkma, gerçekleşme talimatını verir.

Berkowitz ve Rogers böyle bir durumun açıklamasının televizyondaki şiddetin özellikle devamlılığı olmayan ve kısa dönemlerde ortaya çıkan etkileriyle ilişkili olduğunu öne sürmektedirler. Şiddet içerikli televizyon programları saldırgan düşünceleri izleyicilerin daha sonra kullanımı için hazırlarlar ama çağrışımlar sürekli olarak pekiştirilmediği takdirde bu düşünceler yok olup giderler (Mutlu, 1999, ;127-128).

Sosyal Öğrenme Kuramı:

Sosyal öğrenme kuramcıları, davranışçıların davranışın öğrenildiği ve gelişimin çevreden etkilendiği görüşü kabul edilmekle birlikte davranışın, uyarıcılara üzerinde düşünülmeden verilen tepkilerle şekillendiği görüşüne karşı çıkmaktadırlar. Sosyal öğrenme kuramı, gelişimde hem bilişsel, hem de çevresel etkilerin rolü olduğunu vurgulamaktadır. Sosyal öğrenme kuramına göre insanlar, uyarıcısına B tepkisi veren robotlar değil, kendi davranışlarını belirleme gücüne sahip olan, olaylar hakkında düşünüp değerlendirme yapabilen ve tepkilerini değerlendirmenin sonucuna göre değiştirebilen varlıklardır.

Sosyal öğrenme kuramının günümüzdeki en önemli temsilcilerden olan Albert Bandura, çocukların davranışlarını gözleyerek, taklit ederek ve model alarak öğrendiklerini belirtmektedir. Bandura'ya göre çocuklar, Anne babalarının çocuk bakma, çim biçme, yemek yeme, konuşma, yürüme, giyinme biçimlerini yansıtan, davranışlarını taklit eden taklitçilerdir. Ancak bu taklit, otomatik olarak gerçekleşmez. Çocuklar taklit edecekleri davranışlar konusunda seçicidirler ve gözledikleri her davranışı taklit etmezler. Taklidin yapılıp yapılmayacağını çocuğun kişiliği, geçmiş yaşantıları, modelle olan ilişkisi ve içinde bulunduğu durum belirlemektedir. Ayrıca çocuğun sahip olduğu bilişsel beceriler de gözlem yoluyla öğrenmede önemli bir rol oynamaktadır. Çünkü çocukların modelin davranışları hatırlayıp taklit amacıyla yeterince tekrarlayabilmeleri için etkin bilişsel stratejiler kullanmaları gerekmektedir.

Davranış bir kez model alındıktan sonra ödül ya da ceza yoluyla zayıflayabilir ya da güçlenebilir. Başkalarının ceza ya da ödül aldığını görmek davranışı etkilemektedir. Örneğin, bebeğe vuran yetişkinlerin ödüllendirildiğini gören çocuklar, dolaylı pekiştireç yoluyla kendi saldırgan davranışı cezalandırılırsa çocuklar dolaylı ceza algısı nedeniyle benzer davranışları göstermeyeceklerdir (Yazgan İnanç, Bilgin, Atıcı, 2009,39-53).

Katarsis (saldırganlık azalması) Kuramı

Yunanca kökenli bir kelime olan "temizleme, arınma" anlamlarına gelmektedir. Saldırganlık dürtülerini, saldırganlığın açığa vurulması ya da boşaltılması ile azaltılabileceği görüşüdür. İlk olarak Aristo tarafından kullanılan bu kavram, Freud tarafından, saldırganlık duygularının boşalımı olarak psikolojide kullanılmıştır. Daha sonra sosyolog Leonard Berkowitz bu terimi, çocukların televizyondaki şiddeti seyrederek, saldırgan duygularından arınma süreci olarak kullanılmıştır. Teoriye göre, günlük yaşantımızda çeşitli nedenlerle bazı kişilere ve konulara kızgınlık, nefret duyuyoruz. Ancak benzer olayları izlediğimiz zaman bu duygulardan arınabiliriz. Böylece televizyonda gösterilen şiddetin, kişiyi gerçek yaşamdaki şiddetten

kızgınlığından arınma gibi bir yararı vardır (Gülnaz Karatay, Makbule Tokur Kesgin, " Çocuk, Televizyon ve Şiddet", www.egitemsen.org.tr).

II.4. Televizyondaki Şiddetin Çocuklar Üzerine Etkisi

Çocuk ve televizyon ilişkisindeki tartışmaların önemli bir kısmı televizyonun çocuklardaki şiddet edinimi üzerindeki etkisine yoğunlaşır ve günah keçisi olarak televizyon ilan edilir. Çocukların televizyondan etkilenme biçim dereceleri yaş gruplarına göre önemli farklılıklar göstermektedir. Dolayısıyla, farklı bilişsel gelişme düzeyindeki çocuklar aynı televizyon içeriğine farklı bilişsel ve duygusal tepkiler göstermektedir. Televizyon genel olarak çocuklar üzerindeki etkisi şiddet, ırksal basmakalıp yargılar, cinsiyet rolü, beslenme ve çevre gibi değişkenlerden oluşmaktadır. Çocuk ve şiddet ilişkisi üzerinde televizyonun etkisi ile ilgili çok araştırma yapılmıştır. Televizyonun çocuğun şiddet edinimi üzerindeki etkileri konusunda farklı yaklaşımlar ortaya atılmıştır. Bu yaklaşımlardan bazıları şunlardır: Uyarma kuramına göre televizyon, çocuklardaki şiddet davranışını uyarır. Saldırganlığa yol açar. Duyarsızlaşma kuramına göre, aşırı şiddet içeren televizyon dramaları çocuğun şiddete karşı duyarsızlaşmasına ve donukluğa neden olur. Ayrıca haksızlıkların şiddet kullanılarak cezalandırılması doğal karşılanır. Haklı görülür. Bir tür rahatlama sağlar. Toplumsal öğrenme kuramına göre, çocuk doğrudan gözlem ve simgesel gözlem yoluyla öğrenir. Ancak çocuğun gerçek ile simgeyi ayırt edebilecek yaşta olup olmaması, kişiliği, çevreden gelen uyarılar şiddet davranışını etkiler. Televizyonda gerçek dünyadan çok daha fazla simgesel şiddet içeriğine maruz kalan çocuğun uygun uyarılarla karşılaştığında bu davranışları gerçeğe dönüştürebileceği genel bir kanıdır. Katharsis (Saldırganlık Azalması) kuramına göre, televizyonda aşırı şiddete maruz kalan kişilerde bir boşalma ve gevşeme duygusunun yaşandığını ve bu gevşemenin haz verdiği savunulur. Katharsis kavramı Aristoteles tarafından eski Yunan tiyatro temsillerinin çözümünde kullanılmıştır. Doğruluğu kanıtlanmamış tartışmalı bir kuramdır. Kullanıma hazırlama kuramı, televizyonda sürekli olarak tekrarlanan şiddet içeren programlar çocukta ve yetişkinde daha sonra kullanılmak üzere depolanır.

Depolanan şiddet verileri, daha sonraki tekrarlarla pekiştirilir. Eğer tekrar olmazsa, unutulur giderler(Tekinalp,2011;357-358). Medya etkileri üzerine çalışmalar genelde şiddetin çocuklar üzerindeki etkisini inceler. ABD'de cinayet ve suç içeren çok fazla miktarda medya tüketilmektedir. Araştırmacılar ABD'de bir çocuk 18 yaşına vardığında televizyonda 200.000 şiddet eylemi görmüş olacağı tahmin etmektedir (Robinson,2001;17-23). Bu şekilde tüketilen şiddetin saldırgan davranışlar ve tavırlar ürettiği görülmüştür. Ayrıca şiddete karşı duyarsızlaşma, korku ve tehlikeden oluşan bir dünya görüşünü teşvik etmiştir.

Çocuğun gelişim sürecine etki eden toplumsal değişkenler içinde günümüzde kitle iletişim araçları büyük önem kazanmıştır. Bu araçlar içinde televizyon etkinliği ile ön plana çıkmıştır. TV insan hayatının vazgeçilmez bir unsuru haline gelmiştir. Bu derece etkin hale gelen bir aracın insan hayatı özellikle okul öncesi çocuklar üzerine etkileri de önemli hale gelmektedir(İnanlı,2008;2).Günümüzde televizyon karşısında şiddet içeren çeşitli programlarla hem yetişkinler hem de çocuklar karşı karşıya kalmaktadırlar. Yetişkin izleyicilerin çoğunluğunun tutumlarını, değerlerini, sosyal beklentilerini televizyondan öğrenirler. Fakat bazı değerler televizyondan net olarak aktarılmamaktadır. Yetişkinler filmlerdeki saldırgan davranışların sonuçları üzerinde durmakta, çocukların ise süreçten etkilendiği görülmektedir. İnsanların şiddete karşı duyarsız hale gelmekte, diğer taraftan bir çözüm yolu olarak yeni saldırgan davranışları öğrenebilecekleri ileri sürülerek eleştirilmektedir.

Şiddet ile ilgili programları seyreden çocuklarda anti sosyal davranışlar arasında güçlü bir ilişki bulunmuştur. Sadece çocukluk döneminde değil, yetişkinlik döneminde de etkili olduğu saptanmıştır. Çocukluk dönemindeki davranışlar; oyuncaklara karşı şiddet gösterme gibi önemsiz davranışlardan, karşılaşılan problemlerin çözümünde şiddeti çözüm olarak görme, artmış düşmanlık duyguları, şiddet kurbanlarına karşı daha az sempati gibi ciddi davranışlara kadar değişmektedir.

Küçük çocukların gerçeği değerlendirme yetenekleri yaşla birlikte gelişir. Yaşam deneyimlerinin azlığı nedeniyle çevresindeki olayları gerçeğe uygun olarak algılamayan çocuklar, TV'den kendisine ulaşan verileri, kendi hayal gücüne ve

korkularına göre şekillendirirler. Zihin ve dil gelişimleri hızlı bir şekilde ilerlerken, mantıklarının tam gelişmemesi, duygu düşüncelerini tam olarak ifade edememeleri TV teknolojilerinden daha fazla etkilenmelerine neden olmaktadır. TV içerikleri çoğunlukla yetişkin algısına uygun bir akış içermektedir. Hızlı geçiş ve soyut kavramlar çocukların algısal yapılanmalarına henüz hitap etmemektedir (Ertürk,2011;49-88).

Çocuklar televizyon ekranındaki görüntülerden, özellikle şiddet sahnelerinden etkilenmektedirler. Bu etkilenme yetişkinlere göre daha fazladır. Çocuklar bu dönemde model arayışı içinde oldukları için televizyondaki şiddeti izleyerek model aldıkları görülmektedir.

Şiddet saldırganlıkla bağlantılı bir davranış biçimidir. Yapılan araştırmalara göre küçük çocukların şiddet içerikli TV ve film izlemeleri ile saldırgan davranışlar arasında bağlantı olduğu görülmüştür. Etkilenme oranı erkek çocuklarda daha fazladır.

Küçük yaştaki çocuklar (okul öncesi çocuk) filmlerdeki canavarlar, hayvanlar ve doğal felaketlerin görsel imgelerinden korkarlar. Daha büyük yaştaki çocuklar bu filmlerde gelişen olayları daha gerçekçi bir tehlike olarak görmektedirler. Yapılan araştırmalarda sürekli şiddet içerikli programları izleyen çocukların şiddete karşı duyarsızlaştıkları ve ileriki dönemde saldırganlıklarının arttığı görülmüştür. Duyarsızlaşma ortaya çıktığında bir başkasının durumunu algılama, empati yok olmaya başlar. Televizyondaki şiddet yapısından dolayı izleyenleri etkileyebilmekte, duyarsızlaştırarak empatiyi etkileyebilmektedir.

TV'nin eğlendirici, dinlendirici ve eğitim aracı olarak gücü ele alındığında, televizyondan tamamen kopmak yerine, şiddet içerikli programlardan çeşitli yaş gruplarındaki seyircileri ekrandan uzak tutmanın yolları aranmalıdır.

Televizyonun çocuklar üzerindeki etkilerini konu alan bir araştırmada, şiddet öğeleri içeren çizgi filmleri seyreden çocukların akranlarına göre daha sert tutumlar içerisinde bulunduğu görülmüştür. Okul öncesi dönemindeki 100 çocukla yapılan söz konusu araştırmada, çocukların bir kısmına şiddet içerikli, diğer gruba ise içeriğinde hiç saldırganlık olmayan çizgi filmler izletilmiş. Şiddet içerikli çizgi filmleri izleyen

çocukların, diğerlerine göre yaşıtlarıyla daha fazla kavga ettiği, büyüklere daha fazla karşı geldiği ve daha sabırsız davrandıkları belirlenmiştir.

2006 yılında yapılan bir araştırmada, araştırmacılar şeytanla ilişkili kötülük referansı olarak belirlenen kelimelerin listesini çıkarmışlardır. Bunların Disney filmlerinde ve çizgi filmlerdeki rol model olarak görülebilecek karakterler tarafından ne sıklıkla kullanıldığını araştırmışlar. Araştırma sonunda Disney filmlerinin % 74'ü kötülük referansı olarak kodlanan şeytan ve şeytanla ilişkili kelimeler içerdiği ortaya konulmuştur. Film başına 5,6 kötü sözcüğü kullanıldığı görülmüştür. Çizgi filmlerin ise %44'ünde kötülük referansı olarak belirlenen kelimeler kullanılmıştır. Ortalama olarak 30 dakikada bir çizgi filmlerde bu kelimeler kullanılmıştır. Araştırmacılar bu kelimelerin çocukların rol model olarak alabilecekleri karakterler tarafından kullanıldığını vurgulamaktadırlar (Fouts,2006;15-23).

Zimmerman ve Christakis (2005) 3 yaşından önce televizyonun çocuğun gelişimini olumsuz etkilediğini ortaya koyan araştırmalarında 3 yaşından önce 2,2 saat, 3-5 yaş arasında ise günlük ortalama 3,3 saat televizyon izlediklerini belirtmektedirler (Zimmerman, Christakis 2005;619-625).

3 yaşından önce televizyonun çocuklar üzerinde birçok olumsuz etkisi vardır. Yoğun televizyon izleme sözsel becerilerin gelişimini engellemektedir. İnsanlar arası ilişkileri ve etkileşimi olumsuz etkilemektedir.3 yaşından sonra okul öncesi dönemde, gerçek ile hayal ayrımının yapılamadığı bu dönemde, yanlış şeylerin taklit edilmesine neden olabilmektedir (Bak,2011;287).

David Buckhingam ve arkadaşlarının(2007) yürüttüğü kapsamlı bir araştırmada medyanın çocuklar ve gençler üzerindeki çok yönlü olumsuz etkileri ele alınmış. Araştırmada medyanın; şiddetle, cinsellikle, maddeci tutumlarla, sağlık sorunlarıyla, olumsuz fiziki etkilerle, beyin gelişiminin olumsuz etkilenmesiyle, psikolojik bozukluklarla, uyku problemleriyle, yeme bozukluklarıyla, aile bağlarının azalmasıyla, akademik başarının düşmesiyle, yanlış ve olumsuz değerlerin edinilmesiyle ilişkili olduğu çeşitli araştırmalara atıf yapılarak sunulmuştur (Buckhingham, D., et al.(2007),

The Impact of the Media on Children andYoung People with a particular focus on computer games and the internet, www.dcsf.gov.uk). Amerikan Pediatristler Birliği, istenmeyen programları bloke edebilen bir programla, çocuk sağlığına negatif etkisi olan programların bloke edilmesini önermişlerdir. Çocuklar üzerine olumsuz etkisi olan programların listesini ebeveynlere, eğlence sektörü çalışanlarına ve hükümet yetkililerine sunmuşlardır.

Yapılan araştırmalar göre çocukların genellikle taklit ederek öğrendikleri ve öğrendiklerini uygulamaya çalıştıkları görülmüştür. TV'deki şiddetin olumsuz etkilerini en aza indirebilmek için TV izleme süresinin günde 1-2 saatle sınırlandırılması gerekmektedir. Çocuklar TV yerine kitap okuma, spor ve hobilere yönlendirilmelilerdir. Aile fertlerinin çocuğa örnek olabilmesi için farklı zamanlarda TV'yi kapatıp müzik dinleme ya da kitap okuma gibi farklı faaliyetlerde bulunmaları gerekir. Aileler çocuklarıyla birlikte TV programlarının seçime katılarak gördüklerinin anlamlandırılmasına yardım ederek birlikte TV seyretmelilerdir.

Kısıtlayıcı aracılık, TV'nin ne zaman, nasıl ve ne kadar izleneceğine, hangi içeriğin izleneceğine ilişkin kurallar koymaktadır. Kısıtlayıcı aracılığın sonuçlarını ortaya koyan çeşitli araştırmalar bulunmaktadır. Bu araştırmalar göre, TV izlemelerine ilişkin kural konan çocukların daha az saldırgan oldukları, kendilerini daha fazla kontrol edebilen, okula daha çok uyum sağlayan çocuklar oldukları televizyon programlarını daha iyi anlayabildikleri görülmüştür. Ayrıca gerçek dünyayla televizyon arasında ayrımı daha fazla yaptıkları, dış dünyaya ilişkin korkularının daha az olduğu saptanmıştır.

Televizyon kanallarının sorumlu yayıncılık anlayışı içerisinde çocukların televizyon izleyebilecekleri saatlerde çocuklar için olumsuz içerikler taşıyan yayınlara yer vermemeyi, bir sorumluluk sorunu olarak görmelidirler. Televizyondaki şiddet sadece çocuğu değil, geleceğimizin teminatı olan çocuklar aracılığıyla toplum geleceğini de etkilemektedir. Bu nedenle toplumun bu konuya duyarlı olması gerekir.

Şiddet içeren televizyon programları çocuklarda:

•Dikkat eksikliği

•Bilişsel, duygulanım ve davranış süreçlerinde olumsuz değişikliklere

•Yaşam olaylarına karşı duyarsızlaşma neden olmaktadır.

Çizgi filmlerde, çoğunlukla bir sorun çözme aracı olarak şiddet kullanılmaktadır. Şiddet filmlerini izleyen çocuk, kötüleri cezalandırmak adına da olsa şiddetin işe yaradığı iletisini almakta ve gözlemsel öğrenme aracılığıyla şiddet davranışını benimsemektedir.

Bireylerin şiddet içerikli televizyon yayınlarının olumsuz etkilerine maruz kalma risklerini azaltan veya arttıran bazı unsurlar vardır. Bu unsurların açıklanması televizyonda şiddet içeriğine daha doğru bir değerlendirme yapılabilmesine imkân sağlayacaktır. Şiddet içerikli yayınların etkilerine maruz kalmanın risklerini arttıran veya azaltan unsurlar şu şekilde açıklanabilir:

• Şiddet Uygulayan Karakterin Niteliği

Çalışmalar, izleyicilerin ilgi çekici kahramanlar ve iyiler tarafından uygulanan şiddeti öğrenme olasılığının ve bu karakterlere özenme olasılığının kötü karakterlerin şiddet uygulaması durumuna göre daha yüksek olduğunu göstermektedir.

• Şiddetin Mağduru (Kurbanı)

İzleyici daha çok iyi karakterlerle empati kurduğundan, iyi karakterlerin şiddetin kurbanı olması korku düzeyini yükseltmektedir.

• Haklılaştırılmış Şiddet

Çalışmalar, haklılaştırılmış ve kabul edilebilir şiddetin izleyicinin şiddeti öğrenmesine ve meşrulaştırmasına yol açtığını göstermektedir.

• Silahlar

Tabancalar, bıçak gibi klasik silahlar insanların hafızalarındaki şiddet olayları ve davranışlarını tetiklediği için izleyicinin saldırganlığını arttırmaktadır.

• Yoğun ve Açık Şiddet

Araştırmalar yoğun, açık ve tekrarlanan şiddetin saldırganlığın öğrenilmesini ve korkuyu arttırdığını göstermektedir.

• Gerçekçi Şiddet

Şiddetin Gerçekçi olarak tasvir edilmesi veya gerçek şiddet izleyicileri gerçek olmayan şiddet görüntülerine göre saldırganlığın daha çok teşvik etmektedir.

• Ödüllendirme ve Cezalandırma

Şiddetin ödüllendirilmesi veya ağır şekilde cezalandırılmaması saldırgan davranışların ve tutumların öğrenilmesini teşvik etmektedir.

• Acının / Zararın Gösterilmesi

Araştırmalar, şiddetin yol açtığı acı ve zararlara ilişkin sonuçlar gösterildiğinde izleyicilerin saldırgan davranışı öğrenmesi ve taklidinin teşvik edilmediğini ortaya koymuştur.

• Mizah unsuru olması

Şiddetin mizah unsuru olarak kullanılması, şiddetin daha zararsız olarak gösterilmesi saldırganlığın öğrenilmesine ve duyarsızlaşmaya yol açar (Federman,1998;8-9).

II.5. Televizyondaki Şiddetten Çocukların Korunmasında Kullanılan Mekanizmalar

II.5.1. Sınırlandırma

Pek çok ülke çocuklar nedeniyle televizyon içeriğini kontrol etmeye teşebbüs etmektedir. Ancak hükümetlerin içeriğe direkt müdahalesi mümkün olmadığından bu çabaların pek çoğunda içeriğin yaşlarına uygunluğu, sosyal ve bilişsel gelişimlerine uygunluk açısından çocukların bu içeriğe maruz kalacağı süre sınırlandırılmaktadır. Dolayısıyla politikalar direkt olarak yayın saatlerini sınırlandırmaya yönelmiştir. Zararlı olabilecek çocukların ayakta bulunmadığı saatlere (gece yarısı) kaydırılmıştır.

İçeriği saatlere göre sınırlandırma konusunda İngiltere'nin çok sert uygulamaları bulunmaktadır. Örneğin yetişkin programları 22.00'den sonra yayınlanmalıdır. Aynı şekilde benzer uygulamalar Avrupa'da da bulunmaktadır. Amerika'da da halkın, baskısı sonucu "60 ve 70"li yıllarda bazı çok başarılı olmayan kanunlar çıkarılmıştır. Örneğin, "70'li yılların ortalarında aile saati (akşam sekiz ve dokuz arası) kuralı ortaya koyulmuştur. Aile saati sadece tüm aile için uygun içeriğin televizyonda gösterilebileceğini işaret etmekteydi. Şiddet içeriği ise ancak aile saatinden sonra gösterilebilirdi. Ancak bu kural kısa bir süre sonra anayasaya aykırı bulunmuş ve terk edilmiştir. Şu anda uygunsuz televizyon içeriğinin yayınlanması 22.00'ye kadar yasaktır. Ancak Potter' ında belirttiği gibi bu tarz kuralların akıbeti başarısızlıktır. Çünkü gece boyunca gece 23.00'e kadar bile gençler ve çocukların büyük bir kısmı televizyon seyretmektedir.

Şiddet seyretmenin zararlı etkileri ile ilgili ortaya çıkmış bütün kanıtlar karşısında pek çok ailenin içgüdüsü en kolay yoldan çocukların bu içeriği izlemesini önlemeye çalışmak olmaktadır. Çocukların izleme oranını düşürmek iyi bir fikir olsa da bu, günümüz toplumlarında aileler için çeşitli nedenlerden dolayı oldukça zor olmaktadır. Bunun bir nedeni artık günümüzde şiddetin tüm medyada bulunmasıdır. Televizyonda şiddet üzerine yapılmış yeni bir araştırmaya göre, bütün programların

%60 ‘ında, çocuklar için yapılmış dizilerin de %70’i şiddet içermektedir. Ayrıca her on filmden dokuzunda şiddet bulunmaktadır (Özonur Çöloğlu;2010:141-143).

II.5.2. Sınıflandırma- Akıllı İşaretler

Dünya'da ve Avrupa'daki Sınıflandırma Sistemleri tüm dünyada çocuk ve gençler ile televizyon arasındaki ilişkileri düzenlemek ve onları olası zararlı etkilerden korumak için çeşitli yöntemler denenmiştir. Günümüzde koruyucu simge kullanımına dayanan TV sınıflandırma sistemleri 1990’lı yıllardan bu yana tüm dünyada geniş kabul görmektedir. Her ülke böyle bir sistemi kendi ihtiyaçları ve kültürel yapısına uygun biçimde uyarlamakta ve kullanmaktadır. Örneğin Amerika Birleşik devletlerinde yayıncılar böyle bir sorumluluğu üstlenerek kendileri koruyucu simge sistemleri geliştirmişlerdir ve bu sistemler, ebeveynlerin de yer aldığı gönüllü toplum kuruluşları tarafından desteklenmektedir. Bu kuruluşlar yayıncıların uygulamalarını yakından izlemektedir. Avusturya, Belçika, Fransa, Danimarka, Finlandiya, Almanya, Hollanda, İtalya gibi Avrupa’nın pek çok ülkesinde gerek devlet, gerek yayın kuruluşları gerekse de kamu yararına çalışan kurumlar tarafından bu tür koruyucu simge sistemleri geliştirilmekte ve kullanılmaktadır. Avrupa'da da benimsenen öz-denetim yaklaşımı çerçevesinde, 24 Eylül 1998 tarihli Avrupa Birliği Direktifinde öz-denetim aracılığıyla etkili bir Avrupa sınıflandırma sisteminin geliştirilmesi konusu gündeme getirilmiştir. Bu çerçevede Avrupa ülkelerinde görsel-işitsel medya türlerinin (PC oyunları, diğer DVD, VCD 'ler.) değerlendirilmesinde kullanılan ve işlerliği sınanmış olan sistem Hollanda’da NICAM 'ın geliştirdiği sınıflandırma sistemidir.

Türkiye'nin TV Sınıflandırma Sistemi: Akıllı İşaretler

Bizde geliştirilmiş olan Akıllı İşaretler sınıflandırma sistemi, NICAM’ın sistemini esas almıştır. RTÜK, alanlarında uzman kişileri bir araya getirerek oluşturulmuş olan bir sistemi, görsel-işitsel sektörün kendi çalışanlarının/aktörlerinin desteği ve işbirliğiyle uygulamaya geçirmektedir. Akıllı İşaretler sistemi, karma bir sistemdir. Bu sistem, hem bir programın hangi yaş grubuna uygun olduğu hem de olası zararlı içeriği hakkında izleyiciye bilgi verir. Bir programın ne tür bir zararlı içerik

taşıdığını ve hangi yaş grubu için önerildiğini belirten semboller kullanılır. Akıllı İşaretler sisteminin oluşturulması ve uygulamaya geçirilmesi bir akademik kurulun çalışmaları sonucunda oluşmuştur. Kurul, yaş gruplarının sosyo-duygusal ve bilişsel özelliklerini tanımlayarak çocuk ve gençlere zararlı olabilecek içerik kategorilerini belirlemiş ve Akıllı İşaretler sisteminin temel belgesi olan kodlama formunu geliştirmiştir. Sistemde yer alan içerik alanlarının, bunlarla ilgili tanımlamaların ve yaş derecelendirmelerinin altında yatan mantık oldukça net bir biçimde açıklanmaya çalışılmıştır. Bu nedenle sistem saydamdır, eleştirilere ve zaman içinde geliştirilmeye açık bir sistemdir. Bu tür bir sisteme olan gereksinimi belirlemek amacıyla, RTÜK'ün Milli Eğitim Bakanlığı ile yaptığı işbirliği çerçevesinde Ankara'daki farklı sosyo-ekonomik düzeyleri (alt, orta, ortanın üstü ve üst) temsil edici nitelikte okullar kanalıyla 1638 anne babaya ulaşılarak bir araştırma gerçekleştirilmiştir. "Akıllı işaretler" sistemi anne babaların gereksinimlerini dikkate alarak ve konuyla ilgili bilimsel bilgi birikimini kullanarak oluşturulmuştur (Öktem, Sayıl, Çelenk Özen,2006;3-4).

Türkiye'de RTÜK tarafından geliştirilen ve "akıllı işaretler" adı verilen içerik-yaş temelli program dereceleme sistemleri, çocuklarını televizyon programlarındaki zarar arz edebilecek içerikten korumak isteyen ebeveynlere yol gösterici niteliktedir. Kaiser Aile Vakfı'nın Amerika'da yaptığı bir araştırmanın sonuçlarına göre, ailelerin %65'i çocuklarının medya kullanımını yakından takip etmektedirler. Fakat yine aynı araştırmaya katılan ebeveynlerin yarısından fazlası ise (%53) sembolleri kullanmadıklarını ifade etmişlerdir. Araştırmada ebeveynler program dereceleme sembolleri hakkında farkındalığa sahiptir. Fakat çoğu sembollerin anlamını yeterince bilmemektedir (Kırık, 2013;195-196).

Akıllı İşaretler, televizyon yayınlarının içeriğiyle ilgili bilgilendirici bir sınıflandırma sistemidir. Bu sistem, televizyon yayıncılarının, anne babaların ve genelde toplumun, çocukları ve gençleri - televizyon yayınlarının olası zararlı etkilerinden koruma sorumluluğunu yerine getirmelerinde onlara yardımcı olmak üzere tasarlanmıştır. Akıllı İşaretler Sınıflandırma Sistemi Önemli Bir Talebi Karşılamaktadır: Toplumun farklı kesimlerinin temsil edildiği geniş çaplı bir araştırma sonucu anne

babaların % 80'e yakınının televizyon programlarının içeriği konusunda bilgilenmek ve uyarılmak istediklerini ortaya koymuştur. Bu talep, sistemin en önemli gerekçesini oluşturmaktadır.

Akıllı İşaretler sistemi, konuyla ilgili bağımsız uzmanlar tarafından geliştirilmiş karma bir sistemdir. Bu sistem, iki konuda bilgi vermektedir. Bunlar, programın olası zararlı içeriği ve programın hangi yaş grubuna uygun olduğudur.

1) Programın olası zararlı içeriği: Zararlı etkileri olabilecek içerik alanları; şiddet ve korku, cinsellik ve örnek oluşturabilecek olumsuz davranışlar (ayrımcılık, alkol ve sigaranın aşırı kullanımı, madde kullanımı, yasa dışı davranışlar ile kaba konuşma / küfür) olarak belirlenmiştir

2) Programın hangi yaş grubuna uygun olduğu: Programlardan etkilenme düzeylerine göre yaş grupları, Tüm izleyici, 7 yaş, 13 yaş ve 18 yaş olmak üzere dört grupta ele alınmıştır.

Bir programın hangi türde zararlı içerik taşıdığı ve hangi yaş grubunun izlemesinin uygun olduğunu belirleyebilmek için bir soru formu geliştirilmiştir. Soru formuna "Örnek Kodlama Formu" başlığı altında ulaşılabilir. Bu form, sınıflama sistemine dâhil tüm programlar için yayıncı kuruluşların görevlendirdiği ve sistem hakkında önceden eğitilmiş sertifika sahibi kodlayıcılar tarafından elektronik ortamda doldurulur. Form üzerinde işaretlenen yanıtlara göre sonuç, otomatik olarak saptanmış olur. Bir programın ne tür bir zararlı içerik taşıdığını ve hangi yaş grubu için önerildiğini belirtmek için semboller kullanılır (http://www.rtukisaretler.gov.tr).

Kişilerarası iletişim Anabilim Dalı Başkanı Prof. Dr. Nilüfer Sarı Sezer, televizyon yayınlarının içeriğiyle ilgili bilgilendirici sınıflama sistemi olan akıllı işaretlerin çizgi filmlerde yer almadığını dile getiriyor. Ailelere çizgi film açarken ya da alırken seçici olmalarını tavsiye ediyor. Çocukların bilinçaltlarına farkında olunmadan mesajların gittiğini belirtiyor. Dizilerde ve sinema filmlerindeki akıllı işaretlerin çizgi filmlerde yer almasını ifade ediyor (http://www.zaman.com.tr/aile-sağlık_çizgi-filmlerde-akilli-işaretler-neden-yok, 04.04.2014).

7 yaş ve üzeri için

13yaş ve üzeri için

18 yaş ve üzeri için

Genel İzleyici Kitlesi

Olumsuz Örnek

Cinsellik

şiddet / korku oluşturacak davranışlar

Görüntü 10. Akıllı İşaretler

Akıllı İşaretler sınıflandırma sistemi üç farklı yaş grubu temelinde ayrım yapmaktadır:

•7 yaş altındakiler

•7-13 yaş

•13-18 yaş.

7 yaşın altındakiler:

•Hayal ile gerçeği ayırt edemediği için çizgi film ve animasyonlardaki korku ve şiddeti gerçekmiş gibi algılar.(Bu nedenle korku ve şiddet öğeleri içeren animasyonlar 7 yaşın altındakiler için uygun değildir.)

•Cansız nesnelere insan özellikleri yüklendiği için izlediği karakterlerin gerçek yaşamda var olduğunu ya da insan niteliği taşıdığını düşünür.(Bu nedenle endişe ve korku yaratan hayali kahramanların yer aldığı yapımlar 7 yaşın altındakiler için uygun değildir.

•Kendi yetenek ve kapasitesini abarttığı, gerçekçi olarak değerlendiremediği ve çizgi film kahramanlarını da gerçek sandığı için tehlikeli davranışları denemeye kalkışır.

•Algısal olarak belirgin özelliklere örneğin hızlı, renkli ve yüksek sesli görüntü akışına daha kolay ilgi gösterir. (Bu nedenle fantastik yaratıkların ani değişim ya da dönüşümlerini içeren yapımlar korkutucudur ve 7 yaşın altındakiler için uygun değildir.)

•Dikkati çabuk dağılır ve zihni hızla akan görüntülerdeki bilgiyi tam olarak anlayamaz. (Bu nedenle çok kısa süreli şiddet ya da korku içeren yapımlar bile 7 yaşın altındakiler için uygun değildir.)

Davranışın altındaki niyeti değil, sonucu kavrar(Bu nedenle amacı iyi olarak sunulan davranışlar bile 7 yaşın altındakiler için uygun değildir.)

7-13 yaş:

•Kişiliğe yönelik kaygılar ve sosyal korkular, nesnel korkularının yerini alır.(Kendi yaşadığı ortamlara benzer ortamlarda ve kendi ya da ailesine ve akranlarına

benzer kişilerin başına gelen kötü şeylerden çok fazla etkilendiği için bu tür yapımlar 13 yaşın altındakilere uygun değildir.)

•Bir gruba ait olma gereksinimi önem kazanır. Başka grupları kendini ait hissettiği grubun değerleriyle ve bakış açısıyla değerlendirir.(Bu nedenle değerlerine, inanç ve tutumlarına olumsuz etkisi olabilecek yapımlar 13 yaşın altındakiler için uygun değildir.)

•Gerçek olaylar ile kurgulanmış olaylarda yer alan gerçekliği ayırt etmekte zorlanabilir. (Bu nedenle gerçeklik etkisini arttıran her türlü efektin yer aldığı yapımlar 13 yaşın altındakiler için uygun değildir.)

•Somut olayları anlar, soyut fikirleri anlamakta güçlük çeker. (İnce alay, eleştiri ve aşağılamaları tam olarak anlamadığı için bu tür yapımlar 13 yaşın altındakiler için uygun değildir.)

•Otoritenin koşulsuz kabul edildiği görülür. Otoritenin davranışlarını sorgulamaz. (Bu nedenle otorite adına yapılan şiddet içerikli davranışlar 13 yaşın altındakiler için uygun değildir.)

•Dünyayı algılama biçimleri iki uçtadır; siyah ve beyaz vardır, griyi bu iki rengin arasına yerleştiremez.

•Bilişsel becerileri yeterince gelişmediği için dağınık ve farklı yollardan verilen mesajları bir bütün halinde anlaması ve kavranası zordur.

•Ahlaki standartlar içselleştirilir; fakat bu kez de ahlaki yargılamalarında kendisiyle ilgili sonuçlar üzerinde odaklanır.

13-18 yaş:

•Kendi yaşıtlarından gelen iletiler daha etkilidir. (Yaşıtı olumsuz karakterlerden çok daha fazla etkileneceği için bu tür yapımlar 18 yaşın altındakiler için uygun bulunmamıştır.)

•Ben nasıl bir genç yetişkin olmalıyım sorusuna yanıt arar. Cinsel, politik, etnik ve dini alanlarda çeşitli denemelerle bir kimlik oluşturmaya çalışır. (Bu nedenle olumsuz rol modelleri içeren yapımlar 18 yaşın altındakiler için uygun değildir.)

•Karşı cinse ve cinselliğe ilgi artar. Cinsellik ve cinsel davranışlar ile kız-erkek ilişkilerinde medyayı bilgi kaynağı olarak kullanırlar. (Bu nedenle cinsellik, sonuçları ve ilgili riskler konusunda gerçekçi olmayan ve uyarıcı gösterimler içeren yapımlar ve bayağı cinsel konuşmalar 18 yaşın altındakiler için uygun değildir.)

•Kuralları ve sınırları zorlamayı dener, riskli davranışlara girişebilir ve aynı zamanda da kendine bir şey olmayacağı inancı taşır. (Bu nedenle şiddet ve korku öğeleri yoğun yapımlardan düşündüklerinden daha fazla etkilenebilecekleri için bu tür yapımlar 18 yaşın altındakiler için uygun değildir.)

•Genç ergenler oyuncularla güçlü bir şekilde özdeşim kurarlar, onların niteliklerini yüceleştirerek taklit ederler. (Bu nedenle ayrımcılık ile alkol sigara ve madde kullanımı, kaba konuşma sergileyen karakterlerin yer aldığı yapımlar bu yaş grubu için uygun değildir (Öktem, Sayıl, Çelenk Özen;2006;6-9).

II.5.3. Medya Okuryazarlığı

Medya okuryazarlığı çalışmaları, medya iletilerinin kitleler üzerindeki etkileri üzerine yapılan araştırmalarla başlamıştır. 1960'lı yıllarda başlayan ve 1970'li yıllardan sonra medyanın özellikle de televizyonun olumsuz etkilerini vurgulayan araştırmalar sonucunda, medya okuryazarlığının etkin bir şekilde uygulanması gerekliliği ortaya çıkarmıştır. Bu dönemlerdeki medya okuryazarlığı çalışmaları daha çok korumacı

yaklaşım benimsenerek sürdürülmüştür. Korumacı yaklaşım özellikle çocukları medyada yer alan olumsuz iletilerden korumak için uzaklaştırma, yasaklama, kötüleme, uyarma gibi daha tutucu bir koruma yaklaşımıdır. Günümüzde geçerli olan Eleştirel Medya Okuryazarlığı Yaklaşımı" ise çocukluktan başlayarak bireylerin medya karşısından bilinçli bir bakış açısı kazanmalarını amaçlamaktadır (Gündüz Kalan,2010;61).

Medya okuryazarlığı, medya mesajlarına ulaşma, çözümleme ve iletme yeteneği olarak tanımlanabilir. Medya okuryazarlığı eğitimi küreselleşme getirileri, ekonomik dengeler, bilgi kirliliği içinde cevapları bulmaktan çok doğru soruları sormayı öğretir. Öğrencilerin birer vatandaş olarak da hayatları boyunca medya kültürü karşısında güçlü olmalarını sağlayacak bakış açılarını sağlayacak bir eğitimdir (Tallim J. (2010). What is Media Lteracy. Media Awareness Network. http// www.media-awareness.ca/english/teachers media_literacy. cfm.10.12.2010).

Medya okuryazarlığı terimi İngilizce "medialiteracy" sözcüğünden dilimize çevrilmiştir. Bu kavram, yazılı ve yazılı olmayan, büyük çeşitlilik gösteren formatlardaki mesajlara ulaşma, bunları çözümleme, değerlendirme ve iletme yeteneği olarak tanımlanmaktadır. Tanımdan da anlaşılabileceği gibi medya okuryazarlığı birden çok fonksiyonu içermektedir. Medya okuryazarlığına bu açıdan bakıldığında kavramın; bir yandan medya oluşturarak iletme, diğer yandan da iletilen medya unsurlarını alırken çözümleyebilme becerisini içerdiği görülmektedir.

Günümüzde medya okuryazarlığı dendiğinde; bu iki içerikten daha çok medyayı çözümleyebilme becerisi üzerinde durulmaktadır. Çünkü medya; gazete, kitap, dergi, televizyon, video, sinema, internet, cep telefonu gibi birçok aracı içermektedir. Bu araçların da günümüzde yaygınlığı herkes tarafından kabul edilmektedir. Diğer yandan bu araçların kişi ve toplumlar üzerinde etkinliğinin boyutu konusu da tartışılmaktadır. Yani esas sorun, medyada verilen mesajların kişi ve toplumları hangi ölçüde etkilediği, mesajların alıcılar tarafından hangi düzeyde algılandığı ve çözümlemeye ya da eleştirel bir bakışa tâbi tutulup tutulmadığı sorunudur.

Medya okuryazarlığındaki amaç ise; medya mesajlarının doğru algılanması, eleştirel bir bakış açısıyla alınabilmesi, gerçeklik-kurgusallık ayrımının yapılabilmesi, medyanın sunduğu dünyanın gerçeğin kendisi olmayabileceğinin anlaşılması, medyanın yönlendirme ve yönetme fonksiyonlarının olduğunun farkına varılabilmesi, mesajı gönderenlerin kendi düşüncelerini empoze etme gayreti içinde olabileceklerinin değerlendirilmesi gibi hedefleri içermektedir. Yani medya okuryazarlığı, kaynağı her ne olursa olsun, bilgiyi değerlendirip onu yerinde kullanabilen bireyler olmayı, böyle bireyler yetiştirmeyi hedeflemektedir.

Medya Okuryazarlığı; yazılı ve yazılı olmayan, büyük çeşitlilik gösteren formatlardaki (televizyon, video, sinema, reklâmlar, internet vs.) mesajlara ulaşma, bunları çözümleme, değerlendirme ve iletme yeteneği kazanabilmek olarak tanımlanmaktadır.

Medya Okuryazarlığı; İzleyicinin medyayı bilinçli okumasına katkı yapmakta, kendini rahat ifade edebilmesi, toplumsal hayata daha aktif ve yapıcı iştiraki sağlanmaktadır. Medya iletilerini doğru algılayabilecek donanıma sahip olma ve zamanla iletiler üretebilme yeteneğini kazanmaktır (www.medyaokuryazarliği.org.tr). W. James Potter'a göre, okuryazarlık terimi genelde yazılı medyayla ilişkilendirilirken, görsel okuryazarlık terimi de film ve televizyonla ilişkilendirilmektedir. Bilgisayar okuryazarlığı terimi ise bilgisayar ve internetle ilişkilendirilmektedir. Fakat Potter'a göre medya okuryazarlığı terimi bu terimlerin hepsini ve daha da fazlasını kapsamaktadır. Potter'a göre, medya okuryazarlığı, "medyaya maruz kalma ve karşılaşılan mesajların anlamının yorumlanmasıdır" (Potter,2005;23, 28).

Andrew Hart'a göre, medya okuryazarlığı medya mesajlarının nasıl bir işlevselliğe sahip olduğunun, bu mesajların kişisel deneyimlerden ve birbirlerinden nasıl ayrıldıklarının ve medya mesajlarının ana unsurlarının öğrenilip kullanılmasıdır (Hart,1991;9).

Elizabeth Thoman'a göre, medya okuryazarlığı her gün televizyon, radyo, bilgisayar, gazete, dergi ve reklamlar aracılığıyla alınan yüzlerce ve hatta binlerce sözlü

ve görsel sembolleri yorumlama ve bunlardan kişisel anlamlar çıkarabilme becerisidir (http://www.medialit.org/reading_room/pdf/CMLskillsandstrat.pdf).

Amerikan Pediatri Kurumunun araştırmalarına göre; televizyon, sinema, internet, reklamlar, dergiler, kitaplar gibi medya metinlerinin çocuklara olumlu katkılarının yanı sıra olumsuz etkilerinin olabileceğini göstermiştir. Bu olumsuz etkilerinin ise; çocukların şiddete eğilim göstermeleri, ekran başında fazla kalmalarından dolayı kilo almaları yani obezite neden olabileceği görüşü hâkimdir. Medya okuryazarlığı eğitimi ile esas olarak çocukların medya karşısında korunmasını amaçlamaktan çok, kazandırılacak eleştirel düşünme becerileri aracılığıyla çocukların karşılaştıkları tüm medya metinleri eleştirel bakış açısıyla o metin hakkında kendi yargılarına varmalarını sağlamaktır.

Medya okuryazarlığı oyun oynama, büyüme öğrenme unsurlarından uzaklaştırmadan çocukların medyayı rehberlik, seçim yapma yoluyla sağlıklı bir şekilde tüketmelerine ve her türlü ekran karşısındaki zamanı yararlı, keyifli ve eğlenceli hale getirmeye yardımcı olmak açısından önemlidir. Medyanın olumlu potansiyelini kullanmak, medyanın en iyi potansiyelini kullanması için olanaklarla doludur. Anne babalar, eğitimciler ya da sağlık çalışanları olarak artan medya erişiminin daha iyi tüketicileri olmak amacıyla kendimiz de medya okuru olarak yardım edebiliriz (Gregory,2013;107).

II.5.4. Teknolojik Aygıtla İzleyici Blokesi: V- Chip

1 Ocak 2000 tarihinden itibaren FCC (Federal İletişim Komisyonu), tüm yeni televizyon setlerinin V-Chip teknolojisi içermesini istemiştir. V-Chip uygulaması, televizyonların teknolojik donanımları içinde yer alacak ve üretici firmalar tarafından, yayınların ebeveyn gözetiminde gerekirse izlenmemesini sağlayacak bir elektronik cihazın yerleştirilmesini öngörmektedir. Televizyon setlerinin fabrika ambalajlarında da V- Chip içerip içermediği belirtilmektedir. V- Chip içermeyen televizyonlara da düşük bir ücret karşılığında bu teknoloji yerleştirilmektedir. Bu uygulama “Ratings System”

denilen bir uygulama ile kullanılmakta, belli "ratings" içeriğine sahip televizyon programları, V-Chip uygulaması sayesinde ebeveynler tarafından bloke edilebilmekte ve çocuk izleyicilerin izlemeleri engellenebilmektedir. V-Chip teknolojisi, sınıflandırılmış programlardaki şifrelenmiş enformasyonu okuyarak programa uyarıcı sembol atamaktadır. Semboller her programın başında ilk 15 sn boyunca televizyon ekranının köşesinde gözükmektedir. Ayrıca semboller televizyon programlarını yayınlayan dergi ve gazetelerin içeriklerinde de yer almaktadır. Semboller haberler, spor programları ve kablolu kanallarda gösterilen filmler dışında tüm televizyon programlarına uygulanmaktadır. (Budak, Erdoğan,2007;8-9)

Diğer bir uygulama, RTÜK ile Televizyon Yayıncıları Derneğinin (TVYD) işbirliği sonucunda hazırlanan "İyi Uykular Çocuklar Projesi" ile okul öncesi ve ilköğretim çağı çocuklarına akşamları erken yatma alışkanlığının kazandırılmasını, anne ve babaların çocukların erken yatırılması konusunda duyarlılıklarının ve etkinliklerinin artırılmasını ve çocukların geç saatlerdeki televizyon yayınlarının olası zararlı etkilerinden korunmasını amaçlamaktadır. Proje, akşamları saat 21.30'dan itibaren çocukların uyku saatinin geldiğini hatırlatan canlandırmaların (çizgi animasyon), tüm ulusal, yerel televizyon kanallarında yayınlanmasını kapsamaktadır. Akıllı İşaretler Sembol Sisteminin logosu olan Tele karakterinin oynadığı, birbirinden farklı üç canlandırmada, çocuklara, "İyi Uykular Çocuklar", "Haydi Çocuklar Uykuya" ve "Bugünlük Televizyon Yeter, Bütün Çocuklara İyi Geceler" mesajları verilmektedir. İyi Uykular Çocuklar Projesi, yasaklama ve yaptırım uygulama yerine sorumluluk ve duyarlılık geliştirmeyi amaçlamakta, düzenleyici otorite ile sivil toplum işbirliğine, yayıncı sorumluluğuna ve ebeveyn duyarlılığına dayanmaktadır. Ebeveynlerin ekrandaki hatırlatmayı dikkate almaları ve çocuklarını erken yatırmaları, projenin başarıya ulaşmasının en önemli koşulu olarak görülmekte, uygulamayla, ekran karşısındaki izleyicinin etkinliğinin daha da artırılması beklenmektedir (Yazıcı,2011;148).

III. BÖLÜM

ÇOCUK KANALLARINDAN SEÇİLEN ÇİZGİ FİLMLERDE ŞİDDET DURUMUNUN İNCELEMESİ

III.1. Metodoloji

Yapılan araştırmada çocuk kanallarından seçilen çizgi filmlerdeki şiddet durumunun incelemesi yapılmıştır. Analiz yapılan çizgi filmler, Türkiye'de en çok izlenen çocuk kanallarından seçilmiştir. Her çocuk kanalından seçilen 49 çizgi filmin analizi yapılmıştır. Türkiye'de en fazla izlenen çocuk kanalları ise; **CARTOONNETWORK, DİSNEY CHANNEL, MİNİKA ÇOCUK, MİNİKA GO, PLANET ÇOCUK, TRT ÇOCUK, YUMURCAK TV** dir. Her çocuk kanalının yayın akışındaki çizgi filmler ele alınarak; her kanal için yedi farklı çizgi filmin analizi yapılmıştır. Yedi kanal ve toplam 49 çizgi filmin şiddet düzeylerine bakılmıştır. Analiz yapılırken; çizgi filmlerin yayın süresi, içerik kısmı, çizgi filmdeki çekim sayısı, yapım türü (yerli-yabancı), şiddet varsa şiddetin türü ve süresine bakılmıştır. Seçilen çizgi filmlerde şiddet düzeyleri farklılıklar göstermektedir. Bazı çizgi filmlerin eğitici özelliği ön planda görülürken, bazı çizgi filmlerde şiddet gözle görünür seviyede, hatta rahatsız edici yoğunluktadır. Çalışma sonucunda sekiz farklı tablo ortaya çıkmıştır.

Araştırmanın temel amacı, televizyondaki şiddetin çizgi filmler yoluyla okul öncesi çocuklara etkisini ortaya koymaktır. Bu amaçla Türkiye'deki en fazla izlenen yerli ve yabancı menşeili çocuk kanalarından yedi farklı çocuk kanalındaki; her kanal için yedi, toplam 49 adet çizgi filmin şiddet analizi yapılmıştır. Analizi yapılan çizgi filmlerin kanallara göre listesi verilmiştir. Her çizgi film baştan sona seyredilmiştir. Analiz yapılırken her çizgi film için künye oluşturulmuştur. Künyede çizgi filmin yayınlandığı çocuk kanalı, çizgi filmin adı, yayın tarihi, süresi, yerli ya da yabancı yapım olması belirtilmiştir. Ayrıca her çizgi film için, onu anlatan bir görüntü çizgi film künyesinin yanına yerleştirilmiştir. Çizgi filmin içerik kısmı birebir olarak yazılmıştır. İçerik kısmından sonra çizgi filmde şiddetin varlığına bakılmıştır. Eğer çizgi film şiddet

içeremiyorsa şiddeti içermediği belirtilmiştir. Çizgi film şiddet içeriyorsa şiddet türlerine göre fiziksel, sözel ve duygusal şiddet türlerine bakılmıştır. Çizgi filmde şiddet türleri belirlendikten sonra; şiddet türü yazılmış, şiddetin görüldüğü içerik kısmı, şiddetin süresi yazılmıştır ve şiddetin görüldüğü karelerle desteklenmiştir. Ayrıca her çizgi film için çekim ölçeklerine göre; genel çekim, yarı genel çekim, boy çekim, diz çekim, bel çekim, göğüs çekim, omuz çekim, baş çekim, özel çekim, ayrıntı/detay çekim sayıları incelenmiştir.

III.2. Analizi Yapılan Çizgi Filmler

Carton Network

Steven Universe, John Bravo, Adventurtime, Gumball, Ninjago, Drama Adası, Ben10 Onmiverse.

Disney Channel

Doraemon, Esrarengiz Kasaba, Calimero, Muhteşem Örümcek Adam, Lanfeus ve Sihirli Madalyon, Fineas ve Förb, Jake ve Varolmayan Ülkenin Korsanları.

Minika Çocuk

Emilie, Dong Dong, Sevimli Ayıcıklar, Günün Dinazoru, Çilek Kız, Babar ve Badou, Dong Dong.

Minika Go

Fish ve Cips, Maxstell, Ayşegül, Tenkai Şövalyeleri, Yemek Laboratuvarı, Koyun Shaun, Oscar Çöllerde.

Planet Çocuk

Ayas, Pisi, Leliko, Scooby Doo, Şehrin Kahramanları, Super Köpek Kripto, Mia ve Ben.

TRT Çocuk

Pepee, Mini Mini Hutoşlar, Kuzucuk, Canım Kardeşim, Çatlak Yumurtalar, Ciciki, Pepe.

Yumurcak TV

Niloya, Olly, Porora, Can, Pocoyo, Çufçuflar Diyarı, Roary.

III.2.1. Cartonnetwork Kanalından Seçilen Ve Analizi Yapılan Çizgi Filmler

Çizgifilm:1

Yayınlandığı Çocuk Kanalı: CARTOON NETWORK

Çizgi Film Adı: Steven Universe/
Cheeseburger backpack

Yayın Tarihi:10.05.2015

Yayın Saati: 17:30

Süre: 10 dakika

Dizi halinde, Yabancı Yapım/ Genel İzleyici

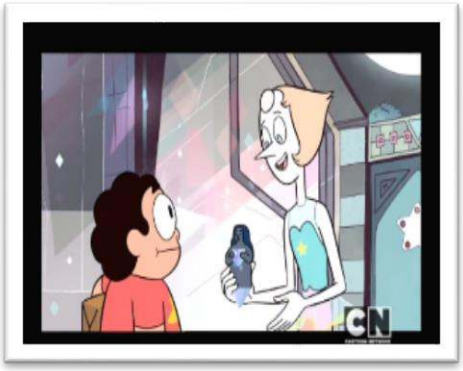

İçerik olarak incelediğimizde Steven'a kargo geliyor. Arkadaşlarının döndüğünü söylüyor. Yeni görevleri Ay tanrıçasının heykelini gece yarısından önce deniz kulesinin tepesine yerleştirmeleri gerekiyor. Steven kargodan gelen çantayla arkadaşlarına yardım edeceğini söylüyor. Steven ve arkadaşları ışınlanarak deniz kulesine geliyorlar. Steven kulenin dış duvarlarından iki kazağı birbirine bağlayıp kuleye çıkıyor. Ametist, İnci ve Garnet kamçıyla kuleye çıkıyorlar. Kule döküntü halinde, kristal karidesler kulenin her yerindeler. Yolun üzerindeki kristal karideslerden yolu açmak Steven Cheeseburger çantasını atarak yolu açıyor. Daha sonra Cheeseburger çantasından şişme bot çıkartıyor. Botla nehirden geçiyorlar. Ay tanrıçası kaidesine geliyorlar. Steven çantadan heykeli çıkarmaya çalışıyor. Çantadan heykeli çıkarmaya çalışıyor. Heykeli bulamıyor. Buz

zemin eriyerek Steven ve arkadaşları suya düşüyor. Steven'ın fikirlerinden ikisi işine yarıyor. Üç saate eve dönebiliyorlar.

Cheeseburger çanta adlı bölümde şiddet öğeleri karakterlerin yapısıyla ilintilidir. Ay tanrıçasının heykelini deniz kulesine yerleştirmek için ışınlanma, gerçek hayatta olmayan kristal karidesler gibi hayvanlar bulunmakta, fantastik öğeler, çizgi filmde anlatımın temelini oluşturuyor. Mekân değişiminde ışınlanma görülüyor. Bağırma, korku, şaşırma gibi davranışlar bulunmaktadır. Bu çizgi filmde şiddet öğelerine rastlanmıştır.

Sözel şiddet: Kargocu Steven'a müşterilerden kargoyu verdiğine dair imza almadığında patronun bağırdığını söylüyor.(şiddetin süresi: 2 saniye)

Fiziksel şiddet: Steven'nın cheeseburger şeklindeki çantasına çaşitli eşyalar koyarken Bay Kuizi adlı oyuncağının üzerine basması ve oyuncağı eline alıp onu sarması. Bay Kuizi'nin beni sarsma çocuk demesi. (şiddetin süresi: 10 saniye)

Sözel Şiddet: Amethst'in alaycı bir şekilde Steven bizimle gelsin hem eğitim almış olur demesi. (şiddetin süresi: 2 saniye)

Sözel şiddet: Ametis'in Steven'a bağırarak çek şunu benden demesi. (şiddetin süresi: 2 saniye)

Sözel şiddet: Pearl'un Steven'a bağırarak bunu bir daha yapma demesi.(şiddetin süresi: 2 saniye)

Fiziksel şiddet: Pearl kılıçıyla heykelin üstündeki kristal karidesleri yok etmeye çalışması. (şiddetin süresi: 5 saniye)

Fiziksel şiddet: Garnet, sütuna ayağı ve koluyla vurarak akan suyun olduğu yerde köprü oluşturması. (şiddetin süresi: 4 saniye)

Fiziksel şiddet: Chesseburger çantasında heykeli bulamayan Steven, heykel yerine oyuncağı Bay Kuizi'yi koyması. Koyduğu yerde ışığın aya doğru yükselmesi ve Bay Kuizi'nin patlaması ve kulenin yıkılması. (şiddetin süresi: 20 saniye)

"CHEESE BURGER BACKPACK-**CHEESEBURGER ÇANTA**" 174 çekimden oluşmuştur. 34 genel çekim, 71 yarı genel çekim, 30 çekim, 3 diz, 21 bel çekim, 23 göğüs çekim, 4 omuz çekim, 2 baş çekim, 8 özel çekim, ayrıntı çekimden oluşmuştur. Bu çizgi filme ait şiddet görüntüleri Görüntü 11 de gösterilmiştir.

Sözel Şiddet **Sözel Şiddet** **Fiziksel Şiddet**

Görüntü 11. "Steven Universe" Çizgi Filmindeki Şiddet Görüntüleri

<u>Çizgifilm:2</u>

Yayınlandığı Çocuk Kanalı: CARTOON NETWORK

Çizgi Film Adı: John Bravo/Golfun Lordu

Yayın Tarihi: 06.05.2015

Süre: 07.50 dakika

Dizi halinde, Yabancı Yapım/ Genel İzleyici

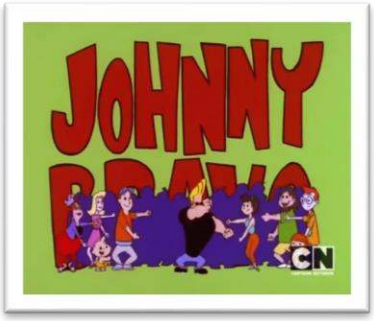

John Bravo üstü açık arabasıyla asfalta gidiyor. Yolda John Bravo'nun üstü açık arabasını üç tane araba sıkıştırıyor. Önüne, arkasına ve yanına geliyor. John Bravo'nun arabası yükseliyor ve uçarak gözden kayboluyor. Üç tane bayan yemek mi hadi gidelim o zaman diye aralarında konuşuyorlar. Yolun köşesinde bekliyorlar. John Bravo arabayla havada gezinirken, yola inip bayanları arabasına alıyor. Kızlar arabanın arkasında, John Bravo uçan arabasını kullanıyor.

John Bravo, işte anladınız üzere bayan veznedar bu yüzden yirmi bin dolara ihtiyacım var diyor. Bayan veznedar, bayım bilmelisiniz ki uçan arabalar diye bir şey yoktur diyor. John Bravo belki böylesine inanmak çok daha kolay diyor. Bayan veznedar, ayrıca kredi kullanabilmek için maddi teminatınız olmalı diyor. John Bravo bak bunu da kendinizi inandırmışsınız. Teminat deyip arka cebinden evrak çıkartıyor. Annemin evinin tapusu oldu mu diyor. Daha sonra elindeki kokarcayı gösterip bu ne kadar eder bakalım diyor. Kadın kokarcayı görüp bağırmaya başlıyor. Kokarca John Bravo'nun elinden kurtulup bayan veznedarın arkasından gidiyor. Bankadan bütün insanlar koşarak kaçıyorlar. John Bravo bankadan ayrılırken bu bankanın müşteri hizmetleri berbat diyor.

Sokakta yürürken ben bu yirmibin doları nereden bulacağım yahu diyor. O anda karşına bir billboard çıkıyor. John Bravo bu da ne? Golf turnuvası ödül yirmibin dolar diyor. Bu nerdeyse yirmibin dolar eder yahu. Tamamdır diyor. O anda yanında 7-8 yaşlarında üç çocuk beliriyor. Şarkı söylüyorlar. John Bravo çocuklara dönerek bakar mısınız bu çok sıkıcı diyor.

John Bravo'nun arkadaşı Carl, teleskopla bakarken, meteor yağmurunu seyretmek için ne mükemmel bir yer diyor. Onda havadan bir sürü golf topu gelmeye başlıyor. Biraz erken başladı, ne kadar şanslıyım, Gökyüzüne bakın, gökyüzüne bakın diyor. John Bravo geliyor. Affedersin şaşkın sıranı bekle diyor. Golf sopasıyla teleskopa vuruyor, teleskop bulunduğu yerden kopup gökyüzüne doğru gidiyor. Uçan arabanın motor kısmına teleskop saplanıyor. Uçan araba yere doğru düşmeye başlıyor. Uçan arabanın içindeki iki kişi bulunuyor. Biri vurulduk, diğeri ben banka cüzdanlarını alırım diyor. John Bravo'nun arkadaşı Carl, sen safir uçurum golf turnuvasından yirmi bin mi kazanmaya çalışıyorsun diyor. John Bravo yoo diyor. Carl John diyor. John Bravo evet diyor.

Carl büyük bir istekle, ben taşıyıcın olabilir miyim diyor? John Bravo, taşıyıcı da ne diyor? Carl, çok önemli bir şey anlatıyormuş edasında, taşıyıcı bir golfçunun en sadık dostudur. Yağmur demez, çamur demez onun yanında durur. Bir taşıyıcı, her

zaman nazik ve yardımseverdir John'i. Ben senin her şeyini taşırım diyor. John Bravo işe alındın diyor.

Dış ses, merhaba safir golf turnuvasına hoş geldiniz. Yarışmacılarımız bu heyecan verici spor karşılaşmasına hazır gibi görünüyorlar. Aramızda muhteşem atışlarıyla sahalara dönen Toby Forest da var. Toby Forest hayranının verdiği golf topunu imzalıyor. İşte al bakalım evlat, şimdi paraları ver bakalım diyor. Dış ses, her zaman ki saçma ve saçkaloz haliyle işte yaşlı madencimizde karşınızda diyor. Yaşlı madenci burada altın var diyorum size, altın var diyor. Dış ses ve son olarak sürpriz oyuncu John Bravo, oyuna geçen perşembe katıldı diyor. John Bravo elindeki golf sopasıyla topa vurmaya çalışıyor. Uçsana artık uçsana diyor. John Bravo'nun yanına arkadaşı Carl geliyor. Carl, tam tahmin ettiğim gibi John'i bu işi beceremeyeceksin, neyse ki en son uzay teknolojisiyle donattığım bu sopaları yanımda getirmeyi akıl etmiştim diyor. John Bravo, son uzay teknoloji golf sopaları diğer oyuncuları korkutur. Hadi başlayalım diyor. Dış ses, işte ilk etaptayız, burası dörtyüzotuz metreden düşmüş kum destekli bir parkur diyor. Carl golf sopasını gösterek, bu üç numaralı turbo çelik kaplamalı pnomatik sopa senin işini görecektir diyor. John Bravo, çok sağol canım diyor. Sopayla topa vuruyor. Golf topu önce ağacın gövdesine vuruyor, ağaçtaki kuşlar kaçışıyorlar. Top oradan özgürlük heykelin kafasına, oradan Meksika'ya hoş geldiniz tabelasına, oradan dünyanın çevresinde bulunan uyduya, oradan yere golf sahasına gelip, deliğin içine giriyor. Dış ses tek vuruşta delikte, seyirciler coştu diyor. Burada seyircilerin alkışlama görüntüsü veriliyor. John Bravo, özelikleri bulunan golf sopasıyla atış yapıyor. Top kalenin kulesinden girip kapısından çıkıyor ve deliğin içine giriyor.Seyirciler alkışlıyorlar. John Bravo, yine topa vuruyor. Büyük kırmızı yengecin ağzına giriyor.Yengecin sırtındaki kabuğu açılıp top yükseliyor ve deliğe giriyor. Deliğe topun girmesiyle, deliğin üstündeki ışıklar yanıyor ve bayraklar sallanıyor. John Bravo ve arkadaşı Carl golf arabasıyla geliyorlar. Carl işte onyedinci delikteyiz John'i diyor. İki delik daha, sonra kazanıyoruz diyor. John Bravo zafer benim olacak hissediyorum diyor. Dokuz numaralı senkronize sopayı kullanacağım diyor. Carl, dur John bekle, o hala deneme aşamasında diyor. Golf sopasıyla birlikte Carl, sopanın füze gibi yükselmesiyle, gökyüzünde havai fişek gibi patlıyorlar. John Bravo tüh be diyor.

Diğer golfçu, Toby Forest başarının arkasında senin şu süper taşıyıcının olduğunu tahmin etmiştim. Pekâlâ, belki ödül parasından sonra da biraz verebilirim diyor. John Bravo, Toby Forest'a golf çantanda senin için bir süprizim daha var sevimsiz. Pazılarını göstererek bizim oralarda buna doğal cesaret derler, yenilmeye hazır mısın Toby diyor. O arada Carl sopanın gökyüzüne yükselip, patlamasından sonra küçük bir göle düşüyor

Dış ses, John Bravo için zor zamanlar, topu on yedinci deliğe tam beşyüzdoksandokuz hamlede soktu. Ancak tek vuruşta sayı yaparsa ödülü kazanabilir diyor. John Bravo şansımı kaybettim. Turnuvayı kazanamadım, kendimi ahmak durumu düşürdüm. Ben koca kafalı sersem bir şapşalım diyor. ABD başkanı bunu başarabilirsin John Bravo diyor. John Bravo ama nasıl başkan diyor. Başkan tıpkı benim yaptığım gibi, kişisel çıkarlarını bir kenara bırakıp ulusumuzun kurtuluşu için üç numaralı sopayı eline alıp topu derken. John Bravo tamam tamam en iyisi ben bu sopayı kullanayım diyor. Başkan yapma John diyor. John'i atışı yapıyor. Dış ses, top kafamın üstümden geçti, top kafama saplandı ve çok acıttı. Başım dönüyor ve bilincimi kaybediyorum, bacaklarımı hissedemiyorum. Her yer karanlık diyor ve ekran kararıyor.

Toby Forest, atış yaparken sopayla bir iki artistik hareket yapıyor ve topa vuruyor. Top bir madene giriyor. Raylardan geçip, hareket eden sistemden geçtikten sonra, ateş yanıyor, Ateş topu takip ediyor, Raylardan tren geçerken ateş dinamitlerin olduğu tarafa gelip, patlama oluyor. Ve top deliğin içine giriyor. Toby Forest, kazandım, yine kazandım, ben sahaların bir numarasıyım diyor. Kupayı alıyor. O anda Carl durun, gölün dibinde Toby Forest'ın toplarından birini buldum ve topun içi çelik talaşıyla dolu diyor. Seyirciler olanları şaşkınlıkla izliyorlar. Carl, Toby Forest'ın gömleğini çekiyor ve üstündeki mıknatıslı mekanizma ortaya çıkıyor. Tam tahmin ettiğim gibi Toby Forest sahtekârın tekidir tam tahmin ettiğim gibi, diskalifiye edilmelidir.

John Bravo, o zaman ben kazandım; evet, evet, evet diyor. Carl, hayır John'i bizde hile yaptık diyor. Carl ödülü kazanan yaşlı madencidir deyip kupayı ona veriyor. Yaşlı madenci dişiyle kupayı yokluyor, sevinçle dans ederek burada altın olduğunu

söylemiştim diyor. Carl, harika bir oyun olan golfun adını kirletmemeliyiz. Evet, hayatta herkes bir kez hata yapar, ama ruhunuzun huzura kavuşması bunun için derken, John Bravo ve Toby Forest Carl'ın olayı bozmasından dolayı üzerine atlıyorlar ve ortada bir toz bulutu oluşuyor ve bu bölüm bitiyor.

Fiziksel Şiddet: John Bravo geliyor. Affedersin şaşkın sıranı bekle diyor. Golf sopasıyla teleskopa vuruyor, teleskop bulunduğu yerden kopup gökyüzüne doğru gidiyor. Uçan arabanın motor kısmına teleskop saplanıyor. Uçan araba yere doğru düşmeye başlıyor. Uçan arabanın içindeki iki kişi bulunuyor. Biri vurulduk, diğeri ben banka cüzdanlarını alırım diyor. (Şiddetin süresi: 11saniye)

Sözel Şiddet: John Bravo, Toby Forest'a golf çantanda senin için bir sürprizim daha var sevimsiz. Pazılarını göstererek bizim oralarda buna doğal cesaret derler, yenilmeye hazır mısın toby diyor. (Şiddetin süresi: 8 saniye)

Sözel Şiddet: John Bravo şansımı kaybettim. Turnuvayı kazanamadım, kendimi ahmak durumu düşürdüm. Ben koca kafalı sersem bir şapşalım diyor. (Şiddetin süresi: 9 saniye)

Fiziksel Şiddet: Carl, harika bir oyun olan golfun adını kirletmemeliyiz. Evet, hayatta herkes bir kez hata yapar, ama ruhunuzun huzura kavuşması bunun için derken, John Bravo ve Toby Forest Carl'ın olayı bozmasından dolayı üzerine atlıyorlar ve ortada bir toz bulutu oluşuyor ve bu bölüm bitiyor. (Şiddetin süresi:12 saniye)

Bu bölüm 89 çekimden oluşmaktadır. 6 genel çekim, 42 yarı genel çekim, 10 boy çekim, 2 diz çekim, 11 bel çekim, 8 göğüs çekim, 9 özel çekim, 2 ayrıntı/ detay çekim bulunmaktadır. "John Bravo/Golfun Lordu" çizgi filmindeki şiddet görüntüleri Görüntü 12 de gösterilmiştir.

Sözel Şiddet **Sözel Şiddet** **Fiziksel Şiddet**

Görüntü 12. "John Bravo/Golfun Lordu" Çizgi Filmindeki Şiddet Görüntüleri

Çizgifilm:3

Yayınlandığı Çocuk Kanalı: CARTOON NETWORK

Çizgi Film Adı: Adventure Time/Üzgün Yüz

Yayın Tarihi: 06.05.2015

Süre: 11.13 dakika

Dizi halinde, Yabancı Yapım/ Genel İzleyici

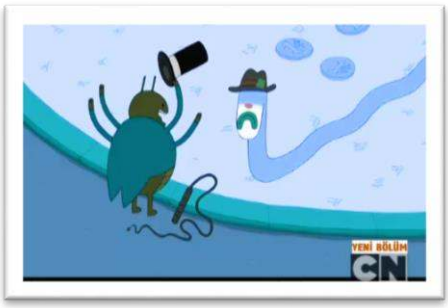

İki tane ev aleti dolabın üzerinde odada yatanları seyrediyor ve aralarında konuşuyorlar. Simo ne zaman bir şey olacak diyor. Üzgün, ayda bir sefer oluyor yemin ederim diyor. Biraz zaman geçtikten sonra başlıyor diyor. Jake the dog'un uyurken kuyruğu uzamaya başlıyor. Kuyruk odadan dışarı çıkıyor. Koltuğun arasından şapkasını alıyor. Kuyruğun sonundaki kısmına şapkasını geçiyor. Daha sonra kuyruğunu eli gibi kullanıp masanın üstüne örtüyü serip içine yiyecekler koyuyor. Örtüyü bağlayıp içine sopa takıp yürümeğe devam ediyor. Dış kapıyı açıyor. İki ev aleti pencereden onu takip ediyor. Biri nereye gidiyor? Diğeri bu bizi ilgilendirmez diyor.

Ormandan geçtikten sonra sirke geliyor. Sirkin girişinde anons yapılıyor. Anonsta biletler biletler burada, dünyanın en küçük sirkini izleyin. Tahta kemiren termitleri ve güçlü kuvvetli karıncaları izleyin diyor. Kuyruk sirkin girişine geliyor. Sirkin sahibi geciktin mavi burun, makyajını yap diyor.

Kuyruk yani mavi burun makyajını yapmak için sirkte bulunan makyaj odasına gidiyor. O sırada sirkin seyircileri olan karıncalar sirke gelmeye başlıyorlar. Sirkte gösteri başlıyor. Seyirciler bıçak atma gösterisini hayranlık ve şaşkınlıkla seyrediyorlar. Kuyruk yani mavi burun, aynanın karşısında kendisine makyajla göz ve ağız yapıyor. O sırada sirke başka bir gösteri başlıyor. Gösteride salyangoz yüksek bir yere çıkıp havada taklalar atarak küçük su kovasının içine düşüyor. Seyirciler salyangozun yaptığı gösteriyi beğeniyle alkışlıyorlar. Daha sonra kuyruk yani mavi burunun gösterisi başlıyor. Kuyruk yani mavi burun sahneye tekerlekli meyve tezgâhıyla geliyor. Meyvelerden bir tanesini yere koyuyor. Yerde meyveyi hareket ettiriyor. Çenesiyle meyvelerin üstünde yatan arı şeklinde kuklayı dürtüyor. Kukla arıyı yere koyuyor. Bu olaylar olurken müzik olarak sahnedeki gramofon kullanıyor. Müzikle birlikte kukla arı ve mavi burun dans etmeye başlıyor. Kukla arı yere düşüyor. Sirkin tepesinden aşağı doğru ışık süzmesi geliyor. Kukla arı ışığa doğru yükseliyor. Bu durum karşısında mavi burunun suratında üzüntülü ve karamsar bir ifade beliriyor. Seyirci karıncılardan bazıları ağlarken, bazıları mavi burunun yaptığı gösteriyi beğenmiyor. Seyirciler oturdukları yerden mavi buruna elinde ne varsa atıyorlar. Sirkin müdürü mavi buruna sanatçılık dersen var ama eğlence dersen bu sıfır bunu konuşmuştuk palyaço diyor. Sirkin müdürü yeni gösteri için sahneye geliyor. Küçümseyerek, ne gösteriydi ama diyor. Bayanlar, baylar ve küçük çocuklar tamamen güvendesiniz ama bu defa herhangi bir sağlık sorunu olanların burayı hemen terk etmesini rica edicim. Çünkü birazdan şahit olacaklarınız sizi derinden etkileyebilir ve gerçekten şaşırtabilir diyor. O anda seyircilerden birisi elindeki meyve suyunu içiyor. Sirkin müdürü bu gece size, tutsak edilen en vahşi en korkunç canavarı takdim ediyorum. Sahnenin ortasında elindeki kırbacı yere vurarak, dehşetli ve etkileyici Goralina diyor. Aslında Goralina sincaba benzeyen devasa boyutta bir yaratık. Goralina sahneye 4 kişi tarafından getiriliyor. Goralina'ya sahnede hem kötü davranılıyor hemde şiddet uygulanıyor. Sirk müdürü elindeki kırbaçla Goralina'ya vuruyor. Seyirciler arasından bir karınca elindeki içecek kutusunu Goralina'ya doğru fırlatıyor. Goralinayı sahneye getirenler ellerindeki mızraklarla onu dürtüklüyorlar. Goralina bu yapılanlara sinirlenerek ellerine takılan zincirleri koparıyor. Mızraklı olan görevlileri kuyruğuyla etkisiz hale getiriyor. Sirk müdürü elindeki kırbaçla yere vururken, aferin kızım diyor. Goralina sirk müdürünü

yakalayıp fırlatıyor. Seyircilerin bulunduğu tribüne gidiyor. Seyircileri yakalayıp ağzına atıyor. Tribünde iki tane seyirci karınca kalıyor. Seyirci karınca gülerek oğluna merak etme hepsi gösterinin bir parçası diyor. Kuyruk yani mavi burun olup bitenleri seyrediyor. Platformu sahneye getirip üzerine çıkıyor. Kuyruk yani mavi burun sirkteki orkestraya müzik çalması için kafasıyla işaret ediyor. Müzik başlıyor. Kuyruk yani mavi burun müziğin çalmaya başlamasıyla platform üstünde dans etmeye başlıyor. Goralina ve seyirciler, kuyruk yani mavi burunun dansıyla hipnotize oluyor. O anda sirkte bıçak atma gösteri yapan çekirge elindeki bıçağı Goralina'nın kuyruğuna atıyor. Goralina yüzüstü sahnenin ortasına düşüyor. Ağzından az önce ağzına attığı seyirciler çıkıyor.

Kuyruk yani mavi burun, sirkin müdürünün kulübesine gidiyor. Sirk müdürü o akşam gösteriden kazandığı paraları kasaya yerleştiriyor. Mavi burun seni gördüğüme sevindim içeri girsene. Otur hadi bu gece göbek dansı gösterisinde bayağı başarılıydın, çok iyiydin diyor. Bana öyle bakma, sezon sonunda sincabı serbest bırakacağımızı söylediğimi biliyorum. Ama Goralina, en büyük kozumuz evlat bunu anlıyor olmalısın. Zaten kıt kanat geçiniyoruz. Benden ne istiyorsun? Bak bir saat sonra bir gösteri daha var. Goralina'dan daha iyi bir gösteri yap, o zaman tekrar konuşuruz diyor. Paraları göstererek dün gece bize ne kazandırdı. Üç bütün para. Sen bana bu parayı kazandırabilir misin diyor? Eğer bunu yaparsan o sincaba ihtiyacım kalmaz, söz verdiğim gibi onu bırakırım diyor. Sirk müdürü sinirlenerek, ama bunun için entel dantel saçmalıkları bırakıp insanlara istediklerini vermelisin diyor.

Mavi burun, sirkin müdürünün yanından ayrılıyor. Goralina'nın bulunduğu kilitli kafese gidiyor. Kafesin kapısında asılı bulunan "canavarı beslemeyin yazısını okuyor. Mavi burun yazıyı kapıdan alıyor. Şapkasının içindeki yiyecekleri Goralina'ya veriyor. Goralina mavi burunun verdiği yiyecekleri yiyiyor. Oradan ayrılıyor. Gösteride kullandığı üç tekerlekli meyve tezgâhındaki meyveleri yere düşürüyor. Üzerinde mavi burun yazan sandığı açıyor. İçindeki eşyalardan kaka yastığı ilgisini çekiyor.

Sirkte sıradaki gösteri başlıyor. Orkestra müziği çalıyor. Seyircilerin arasından mavi burun sahneye geliyor. Sahnedeki gramofonunun kolunu döndürüyor. Gramofondan rahatsız edici sesler çıkıyor. Daha sonra sandalyenin üstünde bulunan

kaka yastığının üstüne oturuyor. Ses çıkıyor. Seyirciler, mavi burunun yaptığı gösteriyi komik bularak gülmeye başlıyor. Sirk müdürü olanları izlerken, eski mavi burun büyüsü diyor. Mavi burun oturduğu yastığı atıp, sandalyeye yeniden oturduğunda sandalyenin ayakları kırılıyor. Seyirciler gülmeye başlıyor. Mavi burun masanın üstündeki şişeyi ağzındaki bardakla bir kaç kez vuruyor. Şişedeki sıvı yüzüne fışkırıyor. Şişeyi masanın üstüne yatırıyor. Sıvı yine sağa sola fışkırıyor. Masanın ayakları kırılıp yere düşüyor. Seyirciler gülmeye başlıyor. Seyirciler arasından baba karınca oğluna ikinci gösteriye de gelmemiz iyi olmadı mı diyor?

Gramafon çalmaya devam ederken, mavi kuyruk gramofonun üstündeki plağı, çenesiyle sağa sola döndürürken ritm tutuyor. Seyircilerde bu ritme eşlik ediyorlar. Mavi burun elindeki sopayla gramofona vuruyor. Gramofon dağılıyor. Seyirciler gülüyorlar, bu gösteriden memnun kalıp sahneye para atıyorlar. Mavi burun onu izleyen sirk müdürünün yanına gidiyor. Sirk müdürü şapkasını çıkarıp harikaydın evlat işte bundan söz ediyorum diyor. Sen ve sincap burada olduğunuz sürece sırtımız asla yere gelmeyecek diyor. Hey ne dediğimi biliyorum, ama birlikte ne kadar para kazanabileceğinizi görmek istiyorum evlat diyor.

Sahneye yeni gösteri için Goralina yani canavar sincap getiriliyor. Sirk müdürü şuna bakın büyük ve üzgün bir paraya bakmak gibi diyor. Mavi burun sirk müdürünün elinden kırbacı alıyor. Vurmaya başlıyor. Sirk müdürü kaçıyor, mavi burun arkasından kırbaçla takip ediyor. Seyirciler ve Goralina'yı getiren görevli gülmeye başlıyor. Mavi burun, Goralina'yı getiren görevliyi yakalıyor, vücuduyla sarıyor. Ters çevirip kafasını yere vuruyor. Seyirciler bu olayı gösteri sanıp alkışlamaya başlıyorlar. Mavi burun sahnede Goralina'nın yanına gelip bir şeyler söylüyor. Goralina ellerindeki zinciri koparıp, mavi burunla birlikte sirkten koşarak dışarı çıkıyorlar. Sirk görevlisi mavi burunun kuyruğundan çekmeye başlıyor. Sirk müdürü, görevliye işte böyle önce bacaklarını sonra bedenini çekeceksin. İşte burada, yakalandın kaçıp kendi sirkini kurabileceğini sandın ha diyor. Görevli; sen ve o mısır püskülü şapkan derken, şapkayla mavi burunun somurtkan suratını, güler yüzlü surat haline getiriyor. Mavi burunun suratına görevli vurarak; hey gülümsüyor, komik olan ne? Seni fare, seni ucube, komik olan ne? Diyor.

Zaman geçiyor. Gece sabaha dönüyor. Sirkin tepesinden güneş ışığı, kuyruk yani mavi burnun suratına geliyor. Kuyruk yani mavi burun geriye doğru gitmeye kuyruğu kısalmaya başlıyor. Sirkten evine doğru kuyruğu kısalarak gidiyor. Giderken Goralina ve arkadaşını ormanın içinde özgür olarak görüyor. Mutlu oluyor. Kısalarak Jake the dog'un kuyruğu haline geliyor. Eline küçük bir şapka geliyor. Anlamsızca baktıktan sonra şapkayı bir kenara fırlatıyor. Kuyruğuna elini değdiriyor. Kırmızı bir şey eline geliyor. Kokluyor ve yalıyor. Finn yatakta kahvaltı yapma görüntüsü beliriyor. İki ev aleti gülerek mavi burunun şapkasına bakıyor. Bu bölüm bitiyor.

Bu çizgi filmde yoğun olarak fiziksel ve sözel şiddet görülmüştür.

Fiziksel şiddet: Seyirciler oturdukları yerden mavi buruna elinde ne varsa atıyorlar. (Şiddetin süresi: 4 saniye)

Sözel şiddet: Sirkin müdürü mavi buruna sanatçılık dersen var ama, eğlence dersen bu sıfır bunu konuşmuştuk palyaço diyor. (Şiddetin süresi: 5 saniye)

Fiziksel şiddet: Goralina sahneye 4 kişi tarafından getiriliyor. Goralina'ya sahnede hem kötü davranılıyor hemde şiddet uygulanıyor. Sirk müdürü elindeki kırbaçla Goralina'ya vuruyor. Seyirciler arasından bir karınca elindeki içecek kutusunu Goralina'ya doğru fırlatıyor. Goralinayı sahneye getirenler ellerindeki mızraklarla onu dürtüklüyorlar. Goralina bu yapılanlara sinirlenerek ellerine takılan zincirleri koparıyor. Mızraklı olan görevlileri kuyruğuyla etkisiz hale getiriyor. Sirk müdürü elindeki kırbaçla yere vururken, aferin kızım diyor. Goralina sirk müdürünü yakalayıp fırlatıyor. Seyircilerin bulunduğu tribüne gidiyor. Seyircileri yakalayıp ağzına atıyor. Tribünde iki tane seyirci karınca kalıyor. (Şiddetin süresi: 39 saniye)

Fiziksel şiddet: Goralina ve seyirciler, kuyruk yani mavi burunun dansıyla hipnotize oluyor. O anda sirkte bıçak atma gösteri yapan çekirge elindeki bıçağı Goralina'nın kuyruğuna atıyor. Goralina yüzüstü sahnenin ortasına düşüyor. Ağzından az önce ağzına attığı seyirciler çıkıyor. (Şiddetin süresi: 16 saniye)

Sözel şiddet: Sirk müdürü mavi buruna, eğer bunu yaparsan o sincaba ihtiyacım kalmaz, söz verdiğim gibi onu bırakırım diyor. Sirk müdürü sinirlenerek, ama bunun

için entel dantel saçmalıkları bırakıp insanlara istediklerini vermelisin diyor. (Şiddetin süresi: 11 saniye)

Fiziksel şiddet: Mavi burun elindeki sopayla gramofona vuruyor. Gramofon dağılıyor. Seyirciler gülüyorlar, bu gösteriden memnun kalıp sahneye para atıyorlar. (Şiddetin süresi: 12 saniye)

Fiziksel şiddet: Mavi burun sirk müdürünün elinden kırbacı alıyor. Vurmaya başlıyor. Sirk müdürü kaçıyor, mavi burun arkasından kırbaçla takip ediyor. Seyirciler ve Goralina'yı getiren görevli gülmeye başlıyor. Mavi burun, Goralina'yı getiren görevliyi yakalıyor, vücuduyla sarıyor. Ters çevirip kafasını yere vuruyor. Seyirciler bu olayı gösteri sanıp alkışlamaya başlıyorlar. Mavi burun sahnede Goralina'nın yanına gelip bir şeyler söylüyor. Goralina ellerindeki zinciri koparıp, mavi burunla birlikte sirkten koşarak dışarı çıkıyorlar. (Şiddetin süresi: 27 saniye)

Fiziksel şiddet: Mavi burunun suratına görevli vuruyor. (Şiddetin süresi: 2 saniye)

Sözel şiddet: Görevli mavi buruna hey gülümsüyor, komik olan ne? Seni fare, seni ucube, komik olan ne? Diyor. (Şiddetin süresi: 3 saniye)

Bu bölümde 206 çekimden oluşmaktadır. 7 genel çekim, 69 yarı genel çekim, 74 boy çekim, 2 diz çekim, 17 bel çekim, 2 göğüs çekim, 7 baş çekim, 16 özel çekim, 12 ayrıntı/detay çekim bulunmaktadır.

Fiziksel şiddet **Sözel şiddet** **Fiziksel şiddet**

Görüntü 13. "Adventure Time/Üzgün Yüz" Çizgi Filmindeki Şiddet Görüntüleri

Çizgifilm:4

Yayınlandığı Çocuk Kanalı: CARTOON NETWORK

Çizgi Film Adı: Gumball/ The Pressure (Baskı)

Yayın Tarihi: 06.05.2015

Süre: 11.14 dakika

Dizi halinde, Yabancı Yapım/ Genel İzleyici

Ağaç evde Masami, Darwin benim erkek arkadaşım yalanını uydurmuştur ve Penny dışındaki herkes yalan söylemiştir. Bu kişiler: Teri, Molly, Carrie ve Carmen'dir. Gumball, Darwin, Tobias ve Joe, erkekler kızlardan önce gelir diye söz vermişlerdir. Okulda Masami, Darwin'den kitabını tutmasını istemiştir ve Darwin de tutmuştur. Sonra kızlar gitmiş ve Darwin pencereden kaçıp gitmiştir. Sonra Penny, Gumball'dan onunla kantine yürümesini istemiştir ve Gumball da pencereden atlamıştır. Gumball, havuza gitmiş ve Penny'nin kendisini görmemesini sağlamıştır. Ancak havuza karın üstü atladığı için betona düşer gibi çakılmış ve havuzun içine girmiştir. Darwin, Gumball havuz dibine gittiği zamandan hemen sonra havuzdan çıkmış ve Masami, Darwin'i dondurma almaya götürmüştür. Gumball, Idaho'dan aldığı dondurma ile kendini normal hale getirmeye çalışmıştır. Rocky Gumball'u farketmiş ve Gumball, Rocky'e kız arkadaşının olduğunu sormuş ve Rocky, çok olduğunu söylemiştir. Sonra Masami, Darwin'i ağaç eve götürmüş ve Gumball onu kurtarmak için Penny ile ağaç eve gitmiştir. O sırada Teri, Carmen, Carrie ve Molly itiraf etmiştir. Penny ve Gumball, Darwin ve Masami öpüşecekken Joe ve Tobias ağacı kesmişlerdir ve kazayla Darwin ve Gumball öpüşmüştür. Sonra Darwin Masami ile öpüşmenin kötü olmadığını düşünmüştür

Bu çizgi filmde şiddet öğelerine rastlanılmıştır.

Sözel şiddet: Gumball'ın arkadaşlarına bağırması. (Şiddetin süresi: 3 saniye)

Fiziksel şiddet: Darwin'nin Gumball'ın pencereden atlaması.(Şiddetin süresi: 2 saniye)

Duygusal şiddet: Masami'nin ağlaması. (Şiddetin süresi: 10 saniye)

Sözel şiddet: Gumball'ın Darwin'e bağırması. (Şiddetin süresi: 8 saniye)

Sözel şiddet: Gumball'ın arkadaşlarının Gumball'ı tehdit etmeleri. (Şiddetin süresi: 5 saniye)

Sözel şiddet: Masami'nin Darwin'e bağırması. (Şiddetin süresi: 4 saniye)

Baskı adlı bölüm 132 çekimden oluşmaktadır. 3 genel çekim, 29 yarı genel çekim, 58 boy çekim, 24 bel çekim, 3 baş çekim, 11 özel çekim, 4 ayrıntı/ detay çekim bulunmaktadır.

Sözel şiddet **Fiziksel şiddet** **Duygusal şiddet**

Görüntü 14."Gumball/ The Pressure (Baskı)" çizgi filmindeki şiddet görüntüleri

Çizgifilm:5

Yayınlandığı Çocuk Kanalı: CARTOON NETWORK

Çizgi Film Adı: Ninjago/ Son Yolculuk

Yayın Tarihi: 26.05.2015

Süre: 30.55 dakika

Dizi halinde, Yabancı Yapım, Genel İzleyici

Sensei Wu, dürbünle denize bakıyor. Zane, çok ilginç dün sadece okyanus vardı. Bugün bir ada var diyor. Sensei Wu, karanlık ada Zane bence daha ilginç olan şey, taş savasçılar Ninjago'ya saldırdıktan sonra bugün yok oldu diyor. Zane, sence karanlık adadalar mı? Sorunlusu Gargadon olabilir. Sensei Wu, bende bundan korkuyorum. Daha da önemlisi o adada neler olduğunu bilmemiz gerekiyor diyor. Zane, belki şahinimi oraya gönderebiliriz diyor. Şahin adaya doğru uçuyor.

Gemiyi, Jay tamir ederken yüzüne yağ fışkırıyor. Bunun üzerine sinirleniyor. İşe yaramaz seni diyor. Nya, düşündüğümden daha kötü yıldız levhasının çalıştırıcısı tamamen bozulmuş durumda ve güçlendirici tamamen bitmiş. Üzgünüm çocuklar ama onu kısa sürede havalandıramayacağız diyor. Cole, eğer taş ordu yine saldırırsa burda ördek gibi bekleyeceğiz diyor. Jay, ördekler uçamaz Cole, dinlemedin mi sen diyor. Kai, az önce bizi çok fena yendiler hiç birini durduramadık. Böyle hissetmeyi sevmiyorum diyor. Sensei Wu, umudunu kesme Melisinkay diyor. Lloyd Sensei Wu'ya, taş orduyu yenmek imkânsız sende gördün tüm gücümle bile ancak onları yavaşlatabildim diyor.

Yaşlı gözlüklü kadın, bu tamamen doğru değil, onları yenmenin bir yolu var. Bu yazılarda da belirtilmiş. Kehanete göre, taş orduyu ancak yeşil Ninja yenebilir diyor. Yeşil Ninja Lloyd, denedim elimden gelen her şeyi yaptım diyor. Yaşlı gözlüklü kadın yeşil ninjaya, evet sen düşündüğünden daha güçlüsün. Bak buradan anlaşıldığına göre, yeşil ninjanın gerçek gücü dört koruyucusu kendi güçlerini bulduğunda ortaya çıkacak diyor. Siyah Ninja, koruyucuları biz miyiz diyor. Mavi Ninja, saçmalama tabiki biziz, değil miyiz? Diyor. Zane, eğer koruyucular bizsek, işimiz bitti demektir. Çünkü altın silahlarımız elimizde değil, onlar olmadan içimizdeki gücü ortaya çıkaramayız biz diyor. Yaşlı gözlüklü kadın, fakat zaten o güç hepinizin içinde var. Ve bunu ortaya çıkarmanın tek bir yolu var. Işık tapınağına gitmeliyiz diyor. Kırmızılı ninja, ışık tapınağı mı, o nedir? Diyor. Yaşlı gözlüklü kadın, altın silahların altını, altın tepelerden geldi. Ama aslında ışık tapınağında yapıldı. Sadece efsane olduğunu düşündüğüm güzel bir yer diyor. Sensei Wu, karanlık adada mı? Diyor. Yaşlı gözlüklü kadın, sanırım tek seçeneğimiz bunu öğrenmek olacak diyor. Siyah Ninja Cole, güçlerimizi geri alacağız yani, yaşasın diyor. Kırmızılı Ninja Kai, yinede büyük bir sorunumuz var. Bonti,

uçamaz diyor. Yaşlı gözlüklü kadın, o bir gemi değil mi? Denizden gitsin diyor. Siyah Ninja Cole, saçma bir soru elbette diyor.

Mavi Ninjanın annesi, sebzeleri yiyeceğine sözver tamam mı? Ben ciddiyim, vitaminlerini almadığında enerjin olmuyor. Annesi, babasına, dünya kurtaracaksa sebzeleri yemesi gerektiğini söyler misin? diyor. Babası, oğluna annen ne diyorsa onu yap diyor. Siyah Ninja Cole, babasına sarılıyor. Babası, ben ne diyeceğimi bilemiyorum diyor. Cole, bir şey söylemene gerek yok diyor. Babası, Cole'a haklısın. Söylememe hiç gerek yok. Ama şarkı söyleyebilirim diyor. Cole, bu hayatımda duyduğum en güzel şeydi baba diyor. Kırmızı Ninja, beni dinle David, onursal kahverengi Ninja olarak Ninjago'yu korumanı ejderhaya bakmanı istiyoruz. Bunları yapabilecek misin? Diyor. Kahverengi Ninja, sizi hayal kırıklığına uğratmayacağım. Duydunuz mu? Resmen kahverengi Ninja oldum. Peki, benim gücüm ne? Diyor. Kırmızı Bayan Ninja Kai, sıcak hava diyor. Kahverengi Ninja, o zaman biraz rüzgâr istiyorum. Serin olsun diyor.

Ejderha geminin çevresinde uçuyor. Ejderhanın üstünde bulunan kişi, burada kalman lazım koca adam, insanları koruman lazım diyor.

Sensei Wu, vedalaşmak istediğin kimse yok mu Zane diyor. Zane benim tek ailem şahinim. Babamla ilgili anılarım nerdeyse siliniyordu. Ninjago' yu özleyeceğim. Çünkü sadece orayı biliyorum. Ama tabi gelecek içinde çok heyecanlıyım Sensei diyor. Sensei Wu, sevgili nindroid dostum seninle vedalaşmak isteyenler var. Öğrenciler, yola çıkma zamanı geldi diyor.

Gemi demir alıyor. Limandan ayrılıyor. Mavi Ninja'nın annesi, Jay çantana temiz çamaşır koydun mu? Diyor. Mavi ninja evet anne koydum diyor. Sensei Wu, gemidekilere önümüzde çok uzun yol var diyor. Jay, Zane'e şahininden bir haber yok mu diyor. Zane, henüz yok diyor. Kırmızı ninja Kai, adada ne var acaba diyor? Beyaz Ninja Zane, yepyeni bir ekosistem olabilir mi? diyor. Siyah Ninja Cole, daha önce hiç görmediğimiz yaratıklar. Mavi Ninja Jay, mesela tatlı gibi olan sebzeler diyor. Kırmızı Ninja Kai, umarım Tasaoda ordadır. Bizi bir kez yenmiş olabilirler. Ama bir daha asla diyor. Siyah Ninja Cole, Mavi Ninja Jay, kesinlikle öyle, evet diyorlar. Yeşil Ninja Lloyd, acaba artık kaderimizin sonuna mı geldik diyor. Kırmızı Ninja Kai, eğer öyleyse

yanımda sizin olmanızı isterdim çocuklar diyor. Mavi Ninja Jay, bende öyle diyor. Siyah Ninja Cole, katılıyorum diyor.

Beyaz Ninja Zane, gözleri gece görüşü özelliğine dönüyor. Şahinim, karanlık adaya vardı. Gece görüşü gözlüğünü takıyor. Ekrandan artık görebiliriz diyor. Ekrana gelen darbeyle yere düşüyor. Zane, şahini için o gitti diyor. Sensei Wu, bunu henüz bilmiyoruz diyor. Kırmızılı Bayan Ninja Nya, çok üzgünüm gerçekten diyor. Kırmızılı Ninja Kai, o bizimde dostumuzdu, bunu yanlarına bırakmayacağız. Eğer taş ordu savaş istiyorsa görecekleri var diyor.

Yaşlı gözlüklü kadın, savaş beklemek zorunda çünkü bir fırtınaya doğru gidiyoruz. Herkes iş başına diyor.

Taş ordu komutanı askerleriyle konuşuyor. Bu saçmalık Ninjago'yu ele geçirebileceğim yenilmez bir ordum var ama hala çamurda vakit harcıyoruz diyor. Dış ses, çamur dediğin şey yoğunlaştırılmış kötülüktür. Tek bir damla ile bile bir insanın kalbini gece kadar karanlık yapabilen bir kötülük. Sabırlı ol Garmaton, saat hızla akıyor ve kıyamet gününe yaklaşıyoruz. Seninde zamanın gelecek. Ama önce hazırlık yapmalıyız. Bir süper silah yapmalıyız. Daha önce hiç yapılmamış bir silah yapmalıyız diyor. Taş ordu komutanı, süper silah mı bu hoşuma gitti işte diyerek kahkaha atıyor.

Ninjaların bulunduğu gemi denizde dalgalarla boğuşuyor. Ninjalar geminin yelkenini iplerle tutuyorlar. Sıkı tutun. Yeşil Ninja, rüzgâr çok güçlü diyor. Herkesin yardımı lazım Jay diyor. Jay, ama ıslanmak istemiyorum. Çünkü yanıma sadece bir çamaşır aldım diyor. Siyah Ninja, Jay şaka yapmanın sırası değil, Bonti daha fazlasını kaldıramaz diyor. Jay, şaka yaptığımı mı sanıyorsun sen. Tamam, istediğiniz kadar gülün, ama çamaşırım bittiğinde kim gülecek göreceğiz diyor. Kim gülüyor? Diyor.

Fırtınada geminin dümenini kullanan kırmızı Bayan Ninja Nya, sanki birileri çok eğleniyormuş gibi. Yaşlı gözlüklü kadın, bu gülme sesi değil diyor. Sensei Wu, bu seste ne böyle diyor. Yaşlı gözlüklü kadın, yıldız dişli diyor. Ninjalar kendi aralarında konuşuyorlar. Çocuklar deniz bize neden gülüyor diyor. Mavi Ninja ve bu espriyi neden sadece biz anlamıyoruz diyor. Siyah Ninja, gemiye yapışan denizyıldızlarına bunlarda

ne diyor? Mavi Ninja, geliyorum, geldim diyor. Geminin yelkenin ipini diğer Ninjalarla beraber tutuyor. Siyah Ninja, denizyıldızını tutuyor ve sanki bir balığa benziyor diyor.

Yaşlı gözlüklü kadın, durun yıldız dişliyi gemiye alamayız. Onlar gemileri yer ve batana kadar bırakmaz diyor. Siyah Ninja'nın eline aldığı yıldız dişli, onun elini ısırıyor. Siyah Ninja, beni ısırdı diyor. Yıldız dişliler, Ninjaların tuttuğu geminin yelkenlisinin ipini ısırıyor. Denizden yıldız dişliler gemiye geliyorlar ve gülüyorlar. Kırmızı Ninja, şunları gemiden atalım diyor. Kırmızı Ninja'nın saçına ve dizine yıldız dişli yapışıyor. Yıldızlar gidin başımdan su vampirleri diyor. Mavi Ninja'nın sırtına yıldız dişliler yapışıyor. Bunun üzerine kendine özgü yeteneğini kullanarak, kendi etrafında dönerek yıldız dişlileri sırtından atıyor. Ninjalar kendi etraflarında dönerek gemideki bütün yıldız dişlileri denize atıyorlar. Mavi Ninja yok artık metali de mi yiyiyorlar diyor. Yeşil Ninja, çocuklar galiba daha büyük bir sorunumuz var diyor. Yıldız dişliler geminin gövdesini yemeğe başlıyorlar. Gövdede delik oluşuyor. Ninjalar gemideki suyu boşaltmaya çalışıyorlar.

Kırmızı Ninja, işe yaramıyor. Dümen olmadığına göre, amaçsız bir şekilde sürükleneceğiz. Ve karanlık adaya asla varamayacağız diyor. Yaşlı gözlüklü kadın, bazı şeylerin olacağını biliyoruz, ama ne zaman olacaklarını bilmiyoruz diyor. Sensei Wu, ne oldu Zane diyor. Zane, bir şey hissediyorum diyor. Siyah Ninja, şahin mi? diyor. Mavi Ninja, o iyi mi diyor. Zane, hayır bu başka bir şey diyor. Gemi kayalıklara çarpıyor. Yeşil Ninja, bu kadar uzak bir yere kim deniz feneri koyar ki diyor. Zane, bir deniz feneri değil, bir hapishane diyor. Adada bulunan deniz fenerinin merdivenlerinden Ninjalar çıkıyorlar. Mavi Ninja, keşke annemi dinleyip çamaşırları bol tutsaydım diyor. Sensei Wu, çok garip devam etsek iyi olacak diyor. Deniz fenerinin kapısının üstünde bir kamera var. Kapı açılıyor. Yaşlı adam, Zane gerçekten sen misin? Buldun beni diyor ve sarılıyor. Yeşil Ninja, yaşlı adama onu tanıyor musun? Diyor. Yaşlı adam, tabii ki tanıyorum. Onun her bir parçasını ben yaptım diyor. Zane, ama hafızama göre sen çoktan öldün diyor. Yaşlı adam, hafıza düğmesini bulmuşsun. Acele edin burada olduğumuzu bilmemeli, yoksa fena öderiz diyor. Mavi Ninja, kim diyor. Yaşlı adam, içerde her şeyi size açıklayacağım ve ayrıca neden öldüğümü düşündüğünü de diyor. Kırmızı bayan Ninja, evet bontinin denizcilik günleri geride kaldı diyor. Sensei Wu, gel

Nya diyor. Yaşlı adam, kapıyı kilitliyorum. Barikat kuruyorum. Elle kontrol ediyorum. Sanırım güvendeyiz. Bu taraftan diyor. Deniz fenerinin içinde bulunan merdivenlerden yukarı çıkıyorlar. Yaşlı adam, lütfen oturun. Susamış olmalısınız. Zane, oturalım mı nereye diyor. Yaşlı adam, buraya tabii ki diyor. Kırmızı Bayan Ninja Nya, vay canına çok zekice diyor. Mavi Ninja, büyücü ama bir tekniği var diyor. Masaya oturan Ninjaların yanına küçük bir robot geliyor. Masadakilere sırayla bardak veriyor. Daha sonra çay koyuyor.

Zane, yaşlı adama anlamıyorum ama öldüğünü görmüştüm gerçekten görmüştüm diyor. Yaşlı adam, evet gördün inan bana aslında bende öldüğümü sanmıştım. Ama Ninjago da olduğu gibi, geçmiş geçmişte kalır diyor. Yaşlı kadın, gelecek. Sensei Wu, gelecektir diyor. Yaşlı adam, evet. Ama hafıza düğmeni kapattıktan sonra görmediğin şey sersem Samukai'nin beni özel bir iksirle yeniden hayata döndürmesi oldu. Orduları için çok gelişmiş savaş makineleri üretmemi istedi. Eğer yaparsam oğlumu yeniden görebileceğimi söyledi. Kaçamayayım diye gözetmesi içinde su canavarını gönderdi diyor. Yeşil Ninja, su canavarımı dedin, okyanusta duyduğumuz ses o muydu diyor. Yaşlı adam, evet. Samukai dönmeyince seni bir daha görmeyeceğimi sandım. Onca zaman geçtikten sonra beni yeniden görmeyip, isteyip istemeyeceğini sorgulamaya başladım. Yarattığım korkunç şeyleri öğrendiğin zaman bir canavar olduğumu düşüneceğinden korktum diyor. Zane, seni buradan çıkaracağız baba, artık beraber olduğumuza göre, buradan çıkmanın bir yolunu bulabiliriz belki diyor.

Mavi Ninja, roket güçlendiricilerimizi tamir edebilir misiniz? diyor. Yaşlı adam, o gemide roket güçlendiricileri mi var diyor. Nya, pervaneler ve vites bozuk diyor. Yaşlı adam, neden bahsediyorsun hiç fark etmez. Gemiyi sabaha kadar tamir etmiş olurum diyor.

Karaya oturan gemi sallanıyor. Siyah Ninja, deprem oluyor diyor. Yaşlı adam, hayır çok daha kötü, geldi herkes saklansın. Kimse çıt çıkarmasın. Aha işte benim eski dostum. Burada kendi müziğimi yapıyordum bende. Zamanı geçirmeye çalışıyorum işte. Hatta çok yalnızım diyor.

Kırmızı Ninja, eğer buradan gitmek istiyorsak, o geri dönmeden acele etmeliyiz bence diyor. Gemiyi tamir etmek için Ninjalar birlikte çalışıyorlar. Siyah Ninja, şarkı güzel diyor.

Yaşlı adam, keyfi yerinde bir şekilde hayatımda bu kadar güzel bir yemek yememiştim. Yemek yapmayı nerden öğrendin? Çünkü ben programlamamıştım diyor. Zane, şey sanırım ben henüz öğrendim baba. Senden benim üzerimde bir değişiklik istesem yapar mısın? Yaşlı adam, değişiklik mi? Zane, bir farklılık. Yaşlı adam, ama sen mükemmelsin Zane, seni bu halinden daha iyi yapamam ki diyor. Zane, bir hafıza düğmem olması gerektiğini düşünmüyorum ben. Hayatımı seviyorum ve seni bir daha asla unutmak istemiyorum. Yaşlı adam, merak etme oğlum ikimizde asla unutmayacağız. Beni bulduğuna sevindim diyor. Zane, seni yaptığına sevindim diyor.

Yaşlı adam, herkes binsin, geliyor diyor. Deniz canavarı ahtapot ortaya çıkıyor. Kırmızı Ninja geldi bile diyor. Mavi Ninja, hadi gidelim Nya diyor. Nya geminin dümenine geçiyor. Umarım, hazırdır deyip kolu çekiyor. Gemi havada uçmaya başlıyor. Ahtapot kollarıyla gemiyi havada yakalıyor ve kendine doğru çekiyor. Sensei Wu, yeşil ninjaya hemen güçlerini kullan diyor. Yeşil Ninja, bırak bizi canavar diyerek gücünü kullanıyor. Sensei Wu, aferin sana Loyd diyor. Canavarın kollarındaki vantuzlar, gözleri haline geliyor. Gemiyi havada yakalıyor. Zane zincirlenmiş diyor. Yaşlı adam, Zane ne yapıyorsun? Diyor. Zane, sanırım su canavarı bizi bırakmayacak. Ondan kurtulmanın bir yolunu biliyorum diyor. Yaşlı adam, ama suya atlayamazsın. Okyanus yıldız dişlilerle dolu diyor. Zane, biliyorum diyerek gemiden denize atlıyor. Yaşlı adam, hayır diyor.

Yaşlı adam, ne oldu diyor? Yeşil Ninja, Zane su canavarını serbest bıraktı. Şimdi o da bizi serbest bırakıyor diyor. Yaşlı adam, oğlum nerde peki diyor. Zane, buradayım baba diyor. Zane ve babası birbirlerine sarılıyorlar. Sensei Wu, Zane'e söylesene onu serbest bıraktığında bizi bırakacağını nerden bildin diyor. Zane, çünkü kimse tutsak olmayı hak etmez. Hatta bir canavar bile. Elveda deniz canavarları, özgürlüğünüzün tadını çıkarın diyor. Ve bölüm bitiyor.

Bu çizgi filmde şiddet öğelerine rastlanılmıştır.

Sözel şiddet: Gemiyi, Jay tamir ederken yüzüne yağ fışkırıyor. Bunun üzerine sinirleniyor. İşe yaramaz seni diyor. (Şiddetin süresi: 6 saniye)

Sözel şiddet: Siyah ninja, koruyucuları biz miyiz diyor. Mavi Ninja, saçmalama tabii ki biziz, değil miyiz? Diyor. (Şiddetin süresi: 5 saniye)

Fiziksel şiddet: Beyaz Ninja Zane, gözleri gece görüşü özelliğine dönüyor. Şahinim, karanlık adaya vardı. Gece görüşü gözlüğünü takıyor. Ekrandan artık görebiliriz diyor. Ekrana gelen darbeyle yere düşüyor. (Şiddetin süresi:15 saniye)

Duygusal şiddet: Sabırlı ol Garmaton, saat hızla akıyor ve kıyamet gününe yaklaşıyoruz. Seninde zamanın gelecek. Ama önce hazırlık yapmalıyız. Bir süper silah yapmalıyız. Daha önce hiç yapılmamış bir silah yapmalıyız diyor. Taş ordu komutanı, süper silah mı bu hoşuma gitti işte diyerek kahkaha atıyor. (Şiddetin süresi:37 saniye)

Fiziksel şiddet: Siyah Ninja'nın eline aldığı yıldız dişli, onun elini ısırıyor. Siyah Ninja, beni ısırdı diyor. Yıldız dişliler, Ninjaların tuttuğu geminin yelkenlisinin ipini ısırıyor. Denizden yıldız dişliler gemiye geliyorlar ve gülüyorlar. Kırmızı Ninja, şunları gemiden atalım diyor. Kırmızı Ninja'nın saçına ve dizine yıldız dişli yapışıyor. Yıldızlar gidin başımdan su vampirleri diyor. Mavi Ninja'nın sırtına yıldız dişliler yapışıyor. Bunun üzerine kendine özgü yeteneğini kullanarak, kendi etrafında dönerek yıldız dişlileri sırtından atıyor. Ninjalar kendi etraflarında dönerek gemideki bütün yıldız dişlileri denize atıyorlar. Mavi Ninja yok artık metali de mi yiyiyorlar diyor. Yeşil Ninja, çocuklar galiba daha büyük bir sorunumuz var diyor. Yıldız dişliler geminin gövdesini yemeğe başlıyorlar. Gövdede delik oluşuyor. Ninjalar gemideki suyu boşaltmaya çalışıyorlar. (Şiddetin süresi: 68 saniye)

Sözel şiddet: Yaşlı adam, evet. Ama hafıza düğmeni kapattıktan sonra görmediğin şey sersem Samukai'nin beni özel bir iksirle yeniden hayata döndürmesi oldu. (Şiddetin süresi: 11 saniye)

Fiziksel şiddet: Yaşlı adam, herkes binsin, geliyor diyor. Deniz canavarı ahtapot ortaya çıkıyor. Kırmızı Ninja geldi bile diyor. Mavi Ninja, hadi gidelim Nya diyor. Nya geminin dümenine geçiyor. Umarım, hazırdır deyip kolu çekiyor. Gemi havada uçmaya

başlıyor. Ahtapot kollarıyla gemiyi havada yakalıyor ve kendine doğru çekiyor. Sensei Wu, yeşil ninjaya hemen güçlerini kullan diyor. Yeşil Ninja, bırak bizi canavar diyerek gücünü kullanıyor. Sensei Wu, aferin sana Loyd diyor. Canavarın kollarındaki vantuzlar, gözleri haline geliyor. Gemiyi havada yakalıyor. Zane zincirlenmiş diyor. Yaşlı adam, Zane ne yapıyorsun? Diyor. Zane, sanırım su canavarı bizi bırakmayacak. Ondan kurtulmanın bir yolunu biliyorum diyor. Yaşlı adam, ama suya atlayamazsın. Okyanus yıldız dişlilerle dolu diyor. Zane, biliyorum diyerek gemiden denize atlıyor. Yaşlı adam, hayır diyor.(Şiddetin süresi: 81 saniye)

Bu bölüm 453 çekimden oluşmaktadır. 47 genel çekim, 80 yarı genel çekim, 107 boy çekim, 18 diz çekim, 63 bel çekim, 36 göğüs çekim, 38 omuz çekim, 7 baş çekim, 37 özel çekim, 20 ayrıntı/detay çekim vardır.

Sözel şiddet **Fiziksel şiddet** **Duygusal şiddet**

Görüntü 15. Ninjago/ Son Yolculuk çizgi filmindeki şiddet görüntüleri

<u>Çizgifilm:6</u>

Yayınlandığı Çocuk Kanalı: CARTOON NETWORK
Çizgi Film Adı: Drama Adası
Yayın Tarihi: 5 Mayıs 2015
Süre: 21.33 dakika
Dizi halinde, Yabancı Yapım, 7 yaş üzeri olumsuz

Merhaba, Wawanakwa kampından canlı yayınla karşınızdayız. Şu anda Muskukada bir yerde bulunuyoruz. Ben sunucunuz Kris Mclayn. Ekranların en yeni gerçek yaşam programının yeni sezonunu şu anda açıyorum.

Olayımız şu yirmi iki kampçı bu kötü yaz kampında sekiz hafta geçirmek üzere başvurdular. Yarışlarda birbirleriyle mücadele edecekler ve sonra kamp arkadaşları onları değerlendirecek. Her üç günde bir, ekip ya ödül kazanacak ya da üyelerinin utanç iskelesinden atlamalarını izleyecek. Oradan ezikler tepesine binip tamamen drama adasına gidecekler. Kaderlerine burada karar verilecek. Sonunda herkesten geriye bir kişi kalacak. Ve onun ödülü de ucuz magazin şöhreti ve küçük bir servet olacak. Kabul edelim, bir haftada yenir biter. Hayatta kalmak için savaşmaları gereken karasinekler ve boz ayılar olacak. Ayrıca iğrenç kamp yemekleri ve birbirleri var. Kampın dört bir yerine yerleştirilmiş kameralarla onların her anını görüntülüyor olacağız. Bakalım baskı altında kim çatırdayacak. Öğrenmek için doğru yer burası. Wawanakwa adası.

Tamamen Drama adasına hoş geldiniz. Pekâlâ, sıra geldi ilk onbir kampçımızla tanışmaya. Onlara beş yıldızlı tatil köyünde kalacaklarını söylemiştik. Yani biraz şoke olmuş görünürlerse sebebi işte budur.

Tekneyle, Bet adaya geliyor. Kris, Bet ne haber diyor. Bet, seninle tanışmak inanılmaz bir şey. Vay canına gerçekte boyun çok daha kısaymış. Kris, şey çok teşekkürler diyor.

Tekneyle Picey adaya geliyor. Picey, hey Kris Mclin nasıl gidiyor. Dinle doğru yer burası mı dostum. Emin misin Jakuzi nerde acaba diyor. Kris, Dostum buradayız. Wawanakwa da. Picey, başvuru formunda farklı görünüyor diyor.

Tekneyle adaya Glen geliyor. Kris, merhaba Glen diyor. Glen ne yani burada mı kalıyoruz. Kris, hayır siz burada kalıyorsunuz. Benim yuvam klimalı ve hava akımı var. Şu tarafta diyor. Glen buraya bunun için başvurmadım diyor. Kris elindeki sözleşmeyi gösteriyor. Aslında başvurdun diyor. Glen sözleşmeyi yırtıyor. Kris, avukatların en harika özelliği, her zaman bir sürü fotokopi almaları diyerek sözleşmeyi gösteriyor.

Glen ben burada asla kalmam diyor. Kris, umarım yüzme biliyorsun. Çünkü tekne gitti bile diyor.

Tekneyle adaya Jeff geliyor. Jeff, Kris Mclayn tanışmaktan onur duyarım diyor. Kris, Jeff adaya sende hoş geldin diyor. Jeff, teşekkür ederim dostum diyor. Glen, eğer bir daha dostum derlerse gidip kusacağım diyor.

Kris, arkadaşlar bu da Lizi diyor. Lizi, pekâlâ bana çok tanıdık geldin diyor. Kris, kendini tanıtıyor. Ben Kris Mclayn, sunucu, programcı diyor. Lizi demek seni oradan tanıyorum diyor.

Adam adındaki bayan geliyor. Bet, adama sanırım, gelecek sekiz hafta arkadaşların biz olacağız derken, ağzından tükürükler saçıyor.

Adaya tekneyle Dankın geliyor. Kris, Dankın dostum diyor. Dankın sürprizleri hiç sevmem diyor. Kris, Adama kamp ateşinin başında görüşelim güzelim diyor. Adam, Kris'e çekil git serseri diyor. Adam, ailemi arıyorum. Beni burada zorka tutamazsınız diyor. Kris elindeki sözleşmeyi gösteriyor.

Teknenin arkasından su kayağı yaparak adaya Taygır geliyor. Su kayağı yaparken dengesini kaybedip, iskeleye çarpıyor. O hızla diğer adata gelen misafirlerin bulunduğu yere düşüyor. Çarpmayla çantalardan biri yükselerek denize düşüyor. Suyun sıçramasıyla Adam ıslanıyor. Kris Mclayn, Taygır'a gerçekten harikaydın dostum diyor.

Kampa Herald geliyor. Kris Mclayn, Herald'a kampa hoş geldin diyor. Bet, Herald için neye bakıyor öyle diyor. Herald, demek program döküntü bir yaz kampıydı. Öyle büyük bir sayfiyede değil diyor. Kris Mclayn, doğru bildin diyor. Herald, evet böylesi benim yeteneklerime çok fazla uygun diyor.

Kris Mclayn, dokuz numaralı yarışmacımız işte Trend diyor. Trend, Kris'e memnun oldum dostum. Seni şu kaykay programında da görmüştüm. Çok iyiydin diyor. Kris, teşekkürler dostum çok iyiydim biliyorum diyor. Bet, bende gördüm, bir tanesi partnerini kafa üstü yere düşürünce dokunulmazlık kazandılar diyor. Herald, şanslıymış

umarım bende kafa üstü düşerim diyor. Lizi, bende diyor. Trend, burada mıyız? İyi o zaman diyor.

Kris Mclayn, karşınızda sörfçü güzelimiz Brigitte diyor. Dankın, güzel tahta, ama Malibu'da değiliz canım diyor. Brigitte, ben plajda olacağız sanıyorum diyor. Kris, öyleyiz diyor. Bigitte harika diyor. Kris, böylece derken, Brigitte sörf tahtasını alırken yanlışlıkla Kris'in kafasına vuruyor. Kris, başım çok acıdı ama diyor. Herald, yavaş tahtaya dikkat et diyor. Bet, merhaba diyor.

Glen, sörfçü kızla tanıştıysak artık programa dönebiliriz lütfen diyor. Dankın, bu sabah duble Capicino Maccatosunu içmemiş diyor. Gleni Dankın'a kaybol diyor.

Kris, sıradaki kampçımız işte Mua diyor. Mua, Kris'e hayatımı tehdit eden alerjilerle ilgili notumu aldın mı diyor. Kris, eminim biri almıştır diyor. Mua, burada mı kalıyoruz şimdi diyor. Dankın, Mua'ya hayır annenin evinde ve orda parti vericeğiz diyor. Mua, ne güzel pirsinglerin kendin mi yaptın acaba diyor. Dankın, bir eliyle Mua'nın alt dudağını tutuyor. Diğer, elinde ise bir iğne var. Evet, ister misin diyor. Mua, hayır teşekkür ederim. Lütfen dudağımı geri alabilir miyim? Teşekkür ederim diyor.

Tekneyle, Neşavra geliyor. Kris'e nasılsın, nasıl gidiyor diyor. İsterseniz hiç yorulmayın. Şimdi adadan gidin. Çünkü ben kazanmaya geldim diyor. Picey'e merhaba kardeş ne haber, bana biraz şeker versene diyor. Herald, gerçekten hayatta senin gibi bir kız görmemiştim diyor. Neşavra, anlayamadım diyor. Herald, gövden kocaman sesinde diyor. Neşavra, sen bana ne dedin bakayım. Söylemiş olamazsın. Daha bir şey görmedin tamam mı, ben sana kocamanı gösteririm diyor. Neşavra'yı Picey tutuyor. Neşavra, demek dayak istiyorsun, gel bakalım diyor. Kris, kampçılar sakin olun diyor.

Tekneyle odaya Saydi ve Kayti geliyor. Kris, sekiz haftalık yeni evinize hoş geldiniz hanımlar diyor. Keyti, aman tanrım Saydi bak, bir ya kampı diyor. Saydi, pekâlâ hep bir yaz kampına gitmek istemişimdir diyor.

Tekneyle adaya Ezikhil geliyor. Kris, Ezikhil ne haber dostum diyor. Ezikhil, bir kuş gördüm galiba diyor. Kris, pekâlâ dostum pek dışarı çıkmadığını biliyorum. Okulu

bile evde okumuşsun. Korkunç, köylüler yetiştirmişler seni. Fazla konuşma ve burdan erken sepetlenmemeye bak diyor.

Adaya Kody geliyor. Kris, dostum Kody bizim ustamız diyor. Kody, dostum burada olmak müthiş güzel. Bakıyorum hanımlar gelmiş bile tamamdır. Neşavra, sakın ha cüce diyor.

Adaya İvan geliyor. Kris, İvan güzel, gelebilmene sevindim diyor. İvan, Kody'nin ayağına çantasını bırakıyor. Kody, ne var onun içinde ağırlık mı diyor. İvan, evet diyor. Dankın Picey'e senindir diyor.

Adaya Owen geliyor. Kris, Owev hoşgeldin diyor. İri cüsseli Owen Kris'i kollarının arasına alıp sıkıyor. Burada olmak harika dostum diyor. Owen, ne kadar şey değil mi diyor. Evet, harika diyor. Kris, bitti mi artık diyor. Owen, üzgünüm dostum çok sevinçliyim de diyor.

Adaya, Korkbi geliyor. Merhaba diğer yarışmacılar olmalısınız. Hepinizle tanışmak çok güzel diyor. Owen, Korki'ye nasıl gidiyor ben Owen diyor. Memnun oldum diyor.

Adaya, Justin geliyor. Justin çok yakışıklı diğer bayan yarışmacılardan bayılanlar oluyor. Kris, tamamen drama odasına hoş geldin diyor. Kris, Justin'e seçmemiş olmamızın nedeni, tamamen görüntün diyor. Owen, Justin'e pantolonunu sevdim. Aldığında bu halde miydi diyor. Justin, hayır bu uzun süredir bende diyor. Owen, ya harika diyor.

Adaya İzi tekneyle geliyor. Tekneden inerken iskeleye kafasını vuruyor. Denize düşüyor. Gruptakiler çıkartıyorlar. İzi, bu çok şey oldu. İyi, çenemi vursaydım iyi. Yaz kampımı burası diyor. Harika kağıt tabak var mı burada, yemeğe çok var mı diyor. Owen bu güzel bir karar işte diyor. Kris, herşey sırayla. Tanıtım için grup fotoğrafı çektirmeliyiz. Herkes iskelenin ucuna gelsin hadi diyor. Kris, iskele üzerinde olan grubun fotoğrafını çekiyor. Ama ağırlıktan iskele çöküp denize düşüyorlar.

Kris, pekâlâ millet kurulanın. Saat onda kamp ateşinin başında olun tamam mı? Evet, burası Wawanakwa gelecek sekiz hafta burası sizin eviniz. Buradaki kampçılarla aynı kulübede kalacaksınız. Onlar rakipleriniz belki de dostlarınız olacak. Tamam, mı diyor. Tamamen Drama Adasında oylamalara takılmadan en uzun süre kalabilen kampçı tamtamına yüzbin dolar ödül kazanacak diyor.

Dankın Kris'e affedersiniz yatma düzenimiz ne şekilde olacak diyor. Çünkü Ben, onun altındaki ranzayı istiyorum da diyor. Kris, her kulübenin bir tarafında kızlar, diğer tarafında erkekler olacak diyor. Kızlardan biri, Kris'e en güzel olduğuma göre göl manzaralı bir yer isterim diyor. Katy ben Sandy ile birlikte kalırım diyor. Katy, yoksa ölürüm, paramparça olurum diyor. Gwen, bu gerçek olamaz diyor. Owen, bu çok güzel olacak, hep birlikte yatıya kalmış gibi diyor. Kris pekâlâ anlatıyorum. Sizi iki gruba ayıracağız. Adını okuduklarım şu tarafta beklesinler diyor. Gwen, Brad, Edır, Body, Nitzi, Bet, Edi, Owen, Nevaşna, Justin, Mua.

Şu andan itibaren sizin yarışmadaki adınız Kolon yer sincabı diyor. Owen, ben yer sincabıyım diyor. Katy, dur ama Sandy ne olacak diyor. Geri kalanlarda şu tarafa diyor. Jeff, Brigitte, Picey, Taylor, Katy, İzi, Ordni, Ezikıl, Dankın, İvan, Herald.

Kris, çabuk çabuk hadi diyor. Sandy, Katy yer sincabı oldu. Bende yer sincabı oldum diyor. Ordni, Sandy miydi yapma her şey yoluna girecek diyor. Sandy, ağlayarak bu büyük haksızlık Katy. Seni özleyeceğim diyor. Katy, bende seni özleyeceğim diyor.

Kris, evet çocuklar sizin resmi adınızda, korkunç levrekler diyor. Herald, müthiş hatta muhteşem diyor. Kris, pekâlâ kampçılar siz ekibiniz yarış boyunca her yerde kameraların takibinde olacaksınız. Ayrıca istediğiniz zaman, en özel hislerinizi video günlükler aracılığıyla paylaşabileceksiniz. Evde izleyenler aslında neler hissettiklerinizi bilecekler. Ya da belki içinizi dökmek istersiniz. Gwen, peki şu ana kadar berbat diyor. İzi, hiç anlamadım burada kameraman nerede? Owen, herkese merhaba dinleyin şimdi size çok önemli bir şey söyleyeceğim diyor. Gaz çıkartıyor. Ve gülüyor.

Kris, tamam mı sorusu olan harika, şimdi beraber kulübeleri bulalım diyor. Yer sincapları doğu kulübesindesiniz. Levrekler sizde batıda diyor.

Edır, kulübeye gelirken Gwen, Body'i odadan atıyor. Body, Brad'ın önüne düşüyor. Nitzi, prizler nerede, düzleştiriciyi prize takmalıyım diyor. Kris Mclein, sanırım ortak tuvaletlerde birkaç tane olacak diyor. Dümdüz karşı tarafta diyor. Nitzi, otlak tuvaletlerde mi, ben Katolik değilim. Kris, ben otlak değilim diyor. Ortak değilim diyor. Gwen, yani birlikte duş alıcağız demek, kafasız diyor. Nitzi, bağırarak hadi ama yapmayın diyor. Owen, biz erkekler iyi ki ayrı kulübemizde kalıyoruz. Anlarsınız ya, hayır hayır öyle demek istemedim ki, kızları severim diyor.

Jeff, affedersin Kris bu tesisin yakınında bir yerlerde şaperon var mı diyor. Kris, burda hepimizin yaşları onaltı. Bir yaz kampında eğitim danışmanı olacak yaşa geldiniz artık. Yani benim dışında kimse sizi denetlemeyecek. Bavullarınızı açın yerleşin. Yarım saatte kadar ana lobide buluşalım. Süreniz başladı diyor. Jeff güzel diyor. Nitzi, böcekten korktuğu için bağırıyor. Nevaşna, o kız ne biçim bağırıyor diyor. Böceği öldürün öldürün diyor. Picey böceği öldürmeye gidiyor. Yatağı kırıyor. Gwen, o benim yatağımdı diyor. Dunkan, baltayla böceği öldürüyor. Gwen, bir hamamböceği ancak böyle öldürülürdü diyor. Taylor, eğer onlardan bir daha görürsen haber ver tamam mı? Çünkü bil ki aynını yaparım diyor. Dunkan, hep boş tiplere bakıyorlar diyor.

Aşçı, iki gruptakilere dinleyin günde üç defa servis yapıcağım. Sizde üç kez yemek yiyeceksiniz. Tepsini kap, yemeğini al. Sonra da geç yerine otur. Bet, affedersiniz bütün ana besin kaynaklarını yiyecek miyiz diyor. Herald, eğer ben yeterince şeker yemezsem, hipoglisemi krizim tutar diyor. Aşçı bağırarak gidin ve oturun diyor. Owen konuşuyor. Aşçı, Owen'a ne dedin, yaklaş bakalım tombul adam, seni iyi duyamadım diyor. Owen bende önemli bir şey söylemedim zaten. Aşçı, eminim öyledir diyor. Aşçı, sen sıska çocuk tabağını ver. Nevaşna, İvan'a ne haber hayatım diyor. Nevaşna, İvan'nın konuşmaması karşısında demek böyle olucak hayatım diyor. Aşçı, sıradaki diye bağırıyor. Nitzi, beslenme uzmanım bana beyaz şeker, beyaz un ve süt ürünü yemememi söyledi. Aşçı eliyle uçan sineği yakalıyor. Gwen, bunun bir sorun olmayacağını sanmıyorum diyor. Nitzi, harika diyor. Gwen, bugünden karamsar ve tahmin yürüten biri olmak istemem. Benim yemeğim hareket etti diyor. Aşçı, elindeki tahta çekici yemeğin üzerine vuruyor. Gwen, peki tamamdır diyor.

Kris, gelen gruba ana kulübeye hoş geldiniz diyor. Jeffy, dostum baksana pizza siparişi verebilir miyiz diyor. Aşçı, bıçak atıyor. Jeff, tamam şef kahverengi kaygan şeyde olur diyor.

Kris, ilk yarışmamızın başlamasına bir saat var diyor. Katy, Picey'e sence bize ne yaptıracaklar diyor. Picey, ne kadar zor olabilir ki diyor. Dağın tepesindeki üç yüz metrelik uçurumdan aşağı atlayarak, göle inmek diyor. Jeff, adama bakıyorum şöyle diyorum. Bunu başarması mümkün değil, diyor. Gwen, gerçekten şöyle düşündüm. Atlarsam, ölür, gider. Owen, ben şimdi ölücem, kesinlikle ölücem diyor. Atlamadan önce iki tane köpek balığı ağzını açarak geliyor. Ve bölüm bitiyor.

Bu bölümde şiddet öğelerine rastlanmıştır.

Sözel şiddet: Kris, sıradaki kampçımız işte Mua diyor. Mua, Kris'e hayatımı tehdit eden alerjilerle ilgili notumu aldın mı diyor. Kris, eminim biri almıştır diyor. Mua, burada mı kalıyoruz şimdi diyor. Dankın, Mua'ya hayır annenin evinde ve orda parti vericeğiz diyor. Mua, ne güzel pirsinglerin kendin mi yaptın acaba diyor. Dankın, bir eliyle Mua'nın alt dudağını tutuyor. Diğer, elinde ise bir iğne var. Evet, ister misin diyor. Mua, hayır teşekkür ederim. Lütfen dudağımı geri alabilir miyim? Teşekkür ederim diyor. (Şiddetin süresi:10 saniye)

Sözel şiddet: Tekneyle, Neşavra geliyor. Kris'e nasılsın, nasıl gidiyor diyor. İsterseniz hiç yorulmayın. Şimdi adadan gidin. Çünkü ben kazanmaya geldim diyor. Picey'e merhaba kardeş ne haber, bana biraz şeker versene diyor. Herald, gerçekten hayatta senin gibi bir kız görmemiştim diyor. Neşavra, anlayamadım diyor. Herald, gövden kocaman sesinde diyor. Neşavra, sen bana ne dedin bakayım. Söylemiş olamazsın. Daha bir şey görmedin tamam mı, ben sana kocamanı gösteririm diyor. Neşavra'yı Picey tutuyor. Neşavra, demek dayak istiyorsun, gel bakalım diyor. Kris, kampçılar sakin olun diyor. (Şiddetin süresi:16 saniye)

Fiziksel şiddet: İvan, Kody'nin ayağına çantasını bırakıyor. Kody, ne var onun içinde ağırlık mı diyor. İvan, evet diyor. Dankın Picey'e senindir diyor. (Şiddetin süresi: 7 saniye)

Sözel şiddet: Gwen, yani birlikte duş alacağız demek, kafasız diyor. (Şiddetin süresi: 3 saniye)

Fiziksel şiddet: Nitzi, böcekten korktuğu için bağırıyor. Nevaşna, o kız ne biçim bağırıyor diyor. Böceği öldürün öldürün diyor. Picey böceği öldürmeye gidiyor. Yatağı kırıyor. Gwen, o benim yatağımdı diyor. Dunkan, baltayla böceği öldürüyor. (Şiddetin süresi: 19 saniye)

Sözel şiddet: Aşçı bağırarak gidin ve oturun diyor. Owen konuşuyor. Aşcı, Owen'a ne dedin, yaklaş bakalım tombul adam, seni iyi duyamadım diyor. Owen bende önemli bir şey söylemedim zaten. Aşçı, eminim öyledir diyor. Aşçı, sen sıska çocuk tabağını ver. Nevaşna, İvan'a ne haber hayatım diyor. Nevaşna, İvan'nın konuşmaması karşısında demek böyle olacak hayatım diyor. Aşçı, sıradaki diye bağırıyor. Nitzi, beslenme uzmanım bana beyaz şeker, beyaz un ve süt ürünü yemememi söyledi. Aşçı eliyle uçan sineği yakalıyor. Gwen, bunun bir sorun olmayacağını sanmıyorum diyor. Nitzi, harika diyor. Gwen, bugünden karamsar ve tahmin yürüten biri olmak istemem. (Şiddetin süresi: 40 saniye)

Fiziksel şiddet: Benim yemeğim hareket etti diyor. Aşçı, elindeki tahta çekici yemeğin üzerine vuruyor. Gwen, peki tamamdır diyor. (Şiddetin süresi: 5 saniye)

Bu bölüm 252 çekimden oluşmaktadır. 4 genel çekim, 27 yarı genel çekim, 37 boy çekim, 18 diz çekim, 74 bel çekim, 43 göğüs çekim, 42 omuz çekim, 37 baş çekim, 23 özel çekim, 5 ayrıntı/detay çekim vardır.

Sözel şiddet

Fiziksel şiddet

Fiziksel şiddet

Görüntü 16."Drama Adası" çizgi filmindeki şiddet görüntüleri

Çizgifilm:7

Yayınlandığı Çocuk Kanalı: CARTOON NETWORK

Çizgi Film Adı: Ben10 Omniverse/ Rad

Yayın Tarihi: 06.05.2015

Süre: 21.25 dakika

Dizi halinde, Yabancı Yapım, Genel İzleyici

Uzay gemisi gezegene düşüyor. Uzay gemisinin kapısı açılıyor. Çıkan asker, diğer askerlere çabuk, risk altındaki altındaki güç çekirdeğinden uzaklaşmamız gerek. İşaret ışığını ayarlamalıyız diyor. Uzay gemisi infilak ediyor.

Mey dey, Mey dey ben efendi Arnuks, Nikoryanlar pusu kurarak zoraki iniş yaptık. Sistemine, buradaki atmosfer, kurtarmaya kalkışmayın. İnkorsiyan bölgesi tesisatçılar için güvenli değil. Tekrarlıyorum güvenli değil diyor. Bağlantı kesiliyor.

Asker, kurtarmaya kalkışmayın. Tesisatçılar için güvenli değil diyor. Büyükbaba, bu Efendi Arnuks ve keşif ekibinden aldığımız son bağlantıydı. Yerlerini şimdi belirledik. İşaret ışığı Terminyus üçten geliyordu diyor. Ben 10, bunda ne var ki hemen oraya gidebiliriz diyor. Ben'in son derece yetenekli ortağı ve yardımcısı Rock, burası İnkorsiyan imparatorluğu bölgesinin derinliklerinde ve Terminyus üçün havası evrende en zehirli ortamlardan biridir. Arnuks ve ekibi uzun süre hayatta kalamaz. Atmosfer sonunda, nefes aldırıcılarını eritecektir. Büyükbaba ve o zehirli atmosfere karşı bilinen tek bir panzehir var diyor. Grokıl Flint. Ben 10, elbette her gün yanımda taşırım ondan diyor. Rock, bu bir yaratık Ben. Grokıl Flint zehiri iyileştirici bir güce sahip, ama taze olduğunda diyor. Ben 10, harika peki bu saatte taze zehiri nereden bulabiliriz diyor. Yeraltında satılık bu gibi şeyler bulunabiliyor. Grokıl Flint garip değil, ama biraz alışılmadık. Garip işte. Doğrusu Bulokiç bazen düşünmeden konuşuyorsun. Rock, Büyükbaba; efendi Tenesen bu yolculuğu yapmaya hazırız ama gemilerimiz İnkorsiyan kuşatmasını aşamayacak. Büyükbaba, ben alternatif bir ulaşım yolu ayarladım diyor. Elmas kafa, kafesi iple çekiyor. Yardım eden biri olsa bu iş kesinlikle

daha hızlı olurdu. Rock, ulaşım yolumuz tam burası diyor. Elmas kafa, bir kara delikle mi yolculuk yapacağız. Harika, peki yeraltında ne işimiz var diyor. Rock, bir kare delik değil, sadece kara delik. Sen burada bekle diyor. Elmas kafa, burada bekle. Beni tanımıyor mu? Bu. Söylemesi kolay tabii diyor.

Rock ve Elmas kafa bara geliyor. Rock, efendi Tenesen pilotumuzun işinin en iyisi olduğunu söyledi. Elmas kafa, bu avakado sosu değil, bu ne tür bir iş, burada takıldığına göre gerçekten sert biri olmalı diyor. Diustman. İçeri girince bardakiler korkudan titremeye başladı. Rat Diustman, siz tesisatçı mısınız? Elmas kafa, gülerek sen bir ördeksin. Rock, Ben diyor. Elmas kafa, gülerek üzgünüm, hadi ama bir ördek, bunu gören ben miyim diyor. Bardakiler ortadan yok oluyorlar. Diustman, ördeklerle bir sorunun mu var beton kafa diyor. Elmas kafa, henüz yok diyor. Rock, araya giriyor. Kaptan Diustman, efendim bu beton kafa Ben Tenesen, omnitriksin kullanıcısı. Diustman, bu oyun pek uzun değilmiş. Rock, sevimli ördek ihtiyaçlarımızı tam anlamıyla karşılayacakmış. Elmas kafa, cidden geminin adı sevimli ördek mi? Şaka mı bu diyor. Diustman, iki konuda asla şaka yapmam. Biri gemim diyor.

Geminin kapısı açılıyor. İçeri giriyorlar. Diğeri ne peki, gerçekten nedir? Diustman, geminin bilgisayarına, uyan Piksi müşteriler diyor. Diustman, onlar tesisatçılar, ama para ödeyen tesisatçılar. Rock, gemide yapay zekâ var diyor. Elmas kafa, neden olmasın diyor. Geminin kapağı kapanıyor. Geminin kokpitine geliyorlar. Rock, Sayro miline bağlı bir enaksiyon hava sistemi mi? Dostumuz bir dahi ya da tamamen aklını kaçırmış. Ben10, cevabımı tahmin et diyor. Diustman, gitme vakti diyor.

Ben10'nın kafasına geminin bir parçası düşüyor. Diustman'a, bu önemli bir şey değildi değil mi? diyor. Gemi havada süzülüyor. Kara delikten geçiyor. Ben10, çok etkilendim. Diustman, geminin bilgisayarına kontrol sende Piksi diyor. Bilgisayar bir şeyler söylüyor. Ben10 sorun mu varmış diyor. Diustman, sorun benim göbek adımdır diyor. Gemiden alarm sesi geliyor. Rock, kaçak yolcu olabilir. Diustman, benim gemimde olmaz diyor. Gemide üçü beraber kaçağı arıyorlar. Rock, eline silahını alıyor. Ben10 saatini kullanarak değişime uğruyor. Diustman, sırtındaki silahı çıkarıyor. Rock

ve Duistman kaçağın arkasından koşturuyorlar. Silahlarıyla ateş ediyorlar. Ben 10 değişime uğradıktan sonra kaçağın arkasından enerji yolluyor. Kaçak bayılıyor. Yakaladım. Ben10'ten eski haline dönüyor. Ben10, Beks diyor. Beks, hey dostum bir arkadaşı vurman çok yanlış üstelik o diyor. Ben10, sevimli ördekte ne işin var senin diyor. Beks, şey birisinin zavallı küçük adama düzgün davranıldığından emin olması gerekiyordu. Ben10, kime? Rad Dudmına'mı? Beks, Rock'ın Flinte dostum. Onun isteklerini gözetmek için buraya gelmiş bulunuyorum. Rock, Graken Flint'in tek isteği var. Beks, Graken Flint, olmayan her şeyi yok etmek. Bu onu bir kutuya koymanızı gerektirmez tesisatçı diyor. Rock, sinirlenerek bana bak seni klorofilli hayvan hakları meraklısı diyor. Diustman, Rock bunun için zamanımız yok diyor. Rock, evet yok tabii ki. Hemen mahsur kalan tesisatçıları kurtarmamız gerek diyor. Beks, hey yumrulara dikkat et diyor. Ben10, iyi ki Beks onu çıkarmadan buraya geldik. Kapı açılıyor. Belki hemen sonrasında diyor.

Geminin içinde asansörle iniyorlar. Beks, şu an itibarıyla Rockel Flint adına resmi şikâyette bulunmak istiyorum diyor. Rock, Ben10, Duistman hep birlikte kapa çeneni diyor. Geminin bilgisayarı bir şeyler söylüyor. Ben10, ne dedi diyor. Rock, güç kaybettik. Bir istasyona geliyoruz. Ben10, Rock'a bilgisayarlı gemi zımbırtısının ne dediği anlıyor musun? Rock, hiç anlamıyorum diyor. Geminin güç kaynağına bir yaratık pençeleriyle zarar veriyor. Ben10 bu gemide Flinden vereceği zararlara biz oraya ulaşana kadar dayanabilir mi sence diyor.

Asker, komutan Rad küçük bir izinli korsan gemisi dört birim uzaklıkta durdu. Komutan, muhtemelen mültecilerdir. Ama bir direnişçiye ait bir bubi tuzağı olma ihtimalide var. Siz en iyisi onu yok edin diyor. Asker, giderken, komutan hayır dur. Prenses Aktiya, onunla ilgili detaylı bir rapor isteyebilir. Vermezsek bağırabilir. Hem de çok fena diyor. Asker, evet komutanım ne yapacağız diyor. Komutan sence ne yapmalıyız diyor.

Gemide yaratığı arıyorlar. Yaratık; ben, Duistman, Rock ve Beks'e tepeden büyük bir metal atıyor. Ve karşısına geçiyor. Duistman silahıyla yaratığa ateş ediyor. Yaratık üzerlerine doğru geliyor. Ben10, Rad dikkat et diyor. Rock, zehire ihtiyacımız

var diyor. Beks, şekil değiştirerek yaratıktan kurtuluyor. Gerçekten düşmanca yaklaşımı var. Yani bir ördek için diyor. Ben 10, sayende Graken Flint gemiyi ve içindeki her şeyi tehdit ediyor. Yani, bizi diyor. Rock, her şeyi değil, sen onu serbest bırakmayı başardın. Sana saldırmıyor. Ben10, seni bu kadar özel şey yapan nedir? Beks, haklarımı biliyorum tamam mı? İstemedikçe hiçbir şey söylemek zorunda değilim. Ve ben söylemek istemiyorum. Ben10, sinirleniyor. Nereye gittiler?

Ben10 saatine basarak şekil değiştiriyor. Göztip, gerçekten harika, onu sanki yüzyıllardır görmemiş gibiyim. Rock, Beks'i kolundan tutuyor. Gel bakalım diyor. Beks, bırak beni hayır diyor.

Göztip yaratığı koridorlarda arıyor. Tepeden pembe bir sıvı damlıyor. Yaratık, Göztip'in karşısına geliyor. Göztip, yaratığa tamam dostum burada her şey yolunda diyor. Kimse seni yakalamak ve tekrar o metal şeyin içine sokmak istemiyor. Yaratık, Göztip'e ağzından bir sıvı gönderiyor. Göztip gözüm diye bağırıyor. Yaratık, Göztip'in üzerine atlıyor. Duistman, yaratığı silahıyla vuruyor. Yaratık yeniden üzerlerine geliyor. Göztip, dikkat et. Evrende beş milyon gemi kaptanı var ama benim şansıma düşen gözünü kan bürümüş korkusuz bir ördek diyor. Göztip şekil değiştirerek Ben10 haline geliyor. Beni bekleyin diyor. Yaratık geminin koridorlarında kaçarken Duistman silahıyla ateş ediyor. Duistman olduğun yerde kal ufaklık diyor. Yaratık tavan Duistmanın üstüne düşüyor. Duistman silahını düşürüyor. Ben10, Bloxx haline dönüşüyor. Yaratığa, gelsene Glekıl Flent bak buradayım kimmiş çılgın canavar. Evet sensin tabii ki diyor. Yaratık Bloxx'a doğru geliyor. Bloxx esneyerek içine alıyor. Duistman, gemini bilgisayarına, Piksi şu an Tamy nerde diyor. Duistman, eline büyük bir silah alıyor. Yaratığa ateş ederken, Bloxx silahın ateşine engel oluyor. Yaratık kaçıyor. Duistman, eline silahı Bloxx'a çeviriyor. Ne yapmayı çalıştığını açıklaman için tam olarak iki saniyen var diyor. Bloxx bu yaratığa canlı ihtiyacımız var. Sende geminin tek parça, az parça halinde kalmasını istiyorsun. Bir planım var. Ama bunun için işbirliği, iyi zamanlama ve tehlikeye göğüs germek gerek. Var mısın diyor. Duistman, tehlike benim göbek adım diyor. Bloxx, senin göbek adın sorun değil miydi diyor.

Yaratığın arkasından Duistman ateş ediyor. Duistman, geminin bilgisayarına, Piksi geçişi kapat diyor. Yaratık koridordan geçiyor. Kapı kapanıyor. Rock, Beks' in kolundan çekiyor. Beks, bir yere gitmiyorum diyor. Rock, sessiz olur musun? Diyor. Bloxx, çocuklar hayır diyor. Yaratık; Rock ve Beks'in üzerine doğru geliyor. Beks, şiddet içeren olaylarda asla yer almaz. Yaratığa ben senin tarafındayım diyor. Kapı açılıyor. Ve Duistman içeri giriyor. Yaratık, Beks 'in vücudunun yarısını yiyor. Beks'in yenen kısmı yeniden oluşuyor. Yaratık, kollarıyla Beks'i çalkalıyor. Beks, yaratığa salata yapmıyorsun biliyorsun değil mi? Senin aradığın bu işte diyor. Kafasından doğal üzümü çıkartıyor. Yaratık patlıcanı yiyiyor. Beks 'in çevresinde dönmeye başlıyor. Duistman, plan harikaymış diyor. Bloxx, böyle olması benim hatam değil diyor. Yaratığın doğal üzümü severek yemesinden dolayı, Duistman kutunun içersine doğal üzümü koyuyor. Yaratık içeri girdiğinde Duistman kapıyı kapatıyor. Yaratık yakalanıyor. Beks, bu hiç hoş değil dostum. Doğal üzümü kullandım beni zorladın. Hem de kimi kullanmak için zavallı savunmasız bir... Derken. Ben10 dostum plan bu değildi. Ama yenilebilir olduğunu bilseydim. Planı kesin senin üstüne kurardım diyor. Duistman, Peksi durum raporu diyor. Ben10, ne dedi yine bu diyor.

Ekrana bir görüntü geliyor. Yabancı gemini dikkatine, ben durdurulamaz İnkorsiyan donanmasından komutan Ra, şüpheli bir şekilde İnkorsiyan bölgesinde duruyorsunuz. Geminiz içeri alınacak. Arama yapılacak.

Ben10, önemli değil bunu anlıyorum. Rock, kokpitte İnkorsiyanlar gemimizi içeri alıyor. Ve Graken Flint silahlarımızı mahvetti. Beks, işler değişti dostum. Tüm bildiğim bu. Kader tersine döndü.

Gemi İnkorsiyonlar tarafından içeri alınıyor. Duistman, Rock silahlarını hazırlıyor. Ben10 dönüşüme uğruyor. Gri madde oluyor. Gri madde, Piksi haklı, Ayrınlar gemide kalanları yok edecek. Hey dediklerini anladım. Merak etme, Gri maddenin keskin zekâsı bizi bu işten kurtarmazsa hiçbir şey kurtaramaz. Ben düşünüyorum diyor. Beks, şu anda gerçekten çok üzgünüm. Beceriksizin tekiyim. Canlı bir Graken Flinten bir kutuya konulmasına yardım ettim. Hiç hoş değil diyor. Rock, o güzel yaratık motorlarımızı, silah sistemlerimizi ve ticaret gemisi lisans yayınını devre

dışı bıraktı. Ayrıca şu anda da tehlikedeyiz. Ve insanı ve bir Revonahlıyı ve bir ördeği kurtarmak. Bir Graken Flint 'i kurtarmaktan daha mı önemsiz yani. Beks, bana mı söylüyordun diyor. Gri madde, buldum sevimli ördeği tamir etmeliyim. Rock çıkışlardan geçip gemiyi serbest bırak. Rad gemiyi askerlerden temizle diyor. Duistman, hepsi benden merhamet dileyip yalvaracak diyor.

Gri madde, Piksi gemiyi kaldırmaya hazır ol diyor. Beks, ben ne yapayım diyor. Gri madde Beks 'e kargo bölümüne git ve kendin ol diyor.

Geminin kargo kapısı açılıyor. Askerler içeri geliyorlar. Askerlerin komutanı dağılın ve hareket eden her şeyi yakalayın ve yok edin diyor. Beks, askerlere selam çizmeli kurbağalar nasıl gidiyor diyor. Binbaşı Blor, kaptanı ve beraberindekileri alıp bana getirin. Gemiyi arayın diyor.

Gri madde, Piksi hava kilidi zarar gördüğü için kapıları ayarlamam gerekiyor. Ana kumandayı bana verebilir misin? Diyor.

Askerler Beksi ve yaratığın içindeki kutuyu götürürlerken; Beksi barış yanlısı olduğum için çok şanslısınız diyor.

Askerler, karanlıkta silahlarının feneriyle sağa sola bakarken şaşkın bir ifadeyle bu bir ördek diyor. Duistman, iki kolundan silahlarını çıkarıyor. Kaçın bakalım diyor.

Askerleri komutanı, Beks'e kaptan sen misin diyor? Beks aslında benim unvanlarla pek işim olmaz diyor. Kutuyu göstererek aç şunu diyor. Beks tamam peki olur diyor. Kutunun kapısını açıyor. Ortalık sisle kaplanıyor. Yaratık ortaya çıkıyor. Askerler yaratığa ateş ediyorlar. Yaratık kollarıyla askerleri sağa sola fırlatıyor. Bir askeri ağzına alıyor. Beks, yaratığa git hadi Graken Flint özgürlüğünün tadını çıkar diyor. Ördek askerlere makineli silahıyla ateş ediyor.

Gri madde, Parmiyan yolunun yönünü değiştirmek. Radyolojik dalgalanmaları açıklıyor. Çapraşık vites mekanizması tekrar ayarlandı. Geminin bilgisayarı, sistem kontrolü motor devrede diyor. Askerler, ördeğin ateşinden kaçmaya çalışıyorlar. Gri madde, kargo kapıları açık. Hadi Piksi diyor. Gemiyle kaçıyorlar.

Beks, sizin iyi olduğunuzu sanmıştım. Zavallı küçük Graken Flinti yüzüstü bıraktınız diyor. Ördek, bekle biraz salata beyinli diyor. Beks, neyi bekliyeyim? Ben planınıza uygun hareket ettim. Ama görüyorum ki derken. Ekranda bir görüntü beliriyor. Yabancı geminin dikkatine ben ölümsüz İnkorsiyan savaş donanmasından komutan Rad. Ben10, merhaba rad uzun zaman oldu. Rad, Ben Tenesen tahmin etmeliydim. Bu canavarı gemimden atarsan güvenli şekilde geçmeni sağlarım diyor. Ben10, e başka. Rad, başka. Başka ne? Diyor. Ördek, güvenli geçiş bir dizi galvan yatay iticisi. Rad, tamam anlaştık. Yeter ki şu canavarı gemimden çıkarın. Ve dönün ve bu olaydan kimseye bahsetmeyin diyor.

Yaratık serbest bırakılıyor. Rock yaratığa yiyecek veriyor. Beks, Rock 'a bu tasma olayını onaylamıyorum dostum diyor. Rock, seni ezip geçmek için can atan güçlü bir dürtüyü zaptediyorum diyor. Ben10, endişelenme Beks Rad Duitman, onu Graken Flintlerin özgürce dolaşacağı bir yere götürecek. Ördek, parasını alırsam yaparım. Sonuçta kar benim göbek adım. Ben10, eminim öyledir diyor.

Beks, yaratığa aferin sana oğlum yumruyu getir hadi evet. Yapabilirsin diyor. Rock, Ben biraz önce Rad'in dosyasına ulaştım. Ödüller, takdirler, önemli değerlendirmeler var. Tam adına baksana. Kaptan Rad kar zarar Duistman. Ördek söylemiştim diyor. Gemiye binip gidiyorlar. Bölüm bitiyor.

Bu çizgi filmde fiziksel şiddete rastlanmıştır.

Fiziksel şiddet: Uzay gemisi gezegene düşüyor. Uzay gemisinin kapısı açılıyor. Çıkan asker, diğer askerlere çabuk, risk altındaki altındaki güç çekirdeğinden uzaklaşmamız gerek. İşaret ışığını ayarlamalıyız diyor. Uzay gemisi infilak ediyor. (Şiddetin süresi: 25 saniye)

Sözel Şiddet: Grokıl Flint garip değil, ama biraz alışılmadık. Garip işte. Doğrusu Bulokiç bazen düşünmeden konuşuyorsun. (Şiddetin süresi: 5 saniye)

Sözel Şiddet: Diustman, ördeklerle bir sorunun mu var beton kafa diyor. Elmas kafa, henüz yok diyor. Rock, araya giriyor. (Şiddetin süresi: 6 saniye)

Fiziksel şiddet: Diustman, sırtındaki silahı çıkarıyor. Rock ve Duistman kaçağın arkasından koşturuyorlar. Silahlarıyla ateş ediyorlar. Ben 10 değişime uğradıktan sonra kaçağın arkasından enerji yolluyor. Kaçak bayılıyor. (Şiddetin süresi: 12 saniye)

Fiziksel şiddet: Gemide yaratığı arıyorlar. Yaratık; ben, Duistman, Rock ve Beks'e tepeden büyük bir metal atıyor. Ve karşısına geçiyor. Duistman silahıyla yaratığa ateş ediyor. Yaratık üzerlerine doğru geliyor. Ben10, Rad dikkat et diyor. Rock, zehire ihtiyacımız var diyor. Beks, şekil değiştirerek yaratıktan kurtuluyor. (Şiddetin süresi: 12 saniye)

Fiziksel şiddet: Yaratık geminin koridorlarında kaçarken Duistman silahıyla ateş ediyor. Duistman olduğun yerde kal ufaklık diyor. Yaratık tavan Duistmanın üstüne düşüyor. Duistman silahını düşürüyor. (Şiddetin süresi: 9 saniye)

Fiziksel şiddet: Yaratığın arkasından Duistman ateş ediyor. Duistman, geminin bilgisayarına, Piksi geçişi kapat diyor. (Şiddetin süresi: 7 saniye)

Sözel Şiddet: Rad gemiyi askerlerden temizle diyor. Duistman, hepsi benden merhamet dileyip yalvaracak diyor. (Şiddetin süresi: 5 saniye)

Sözel Şiddet: Geminin kargo kapısı açılıyor. Askerler içeri geliyorlar. Askerlerin komutanı dağılın ve hareket eden her şeyi yakalayın ve yok edin diyor. (Şiddetin süresi: 7 saniye)

Fiziksel şiddet: Askerler, karanlıkta silahlarının feneriyle sağa sola bakarken şaşkın bir ifadeyle bu bir ördek diyor. Duistman, iki kolundan silahlarını çıkarıyor. Kaçın bakalım diyor. (Şiddetin süresi: 13 saniye)

Fiziksel şiddet: Yaratık ortaya çıkıyor. Askerler yaratığa ateş ediyorlar. Yaratık kollarıyla askerleri sağa sola fırlatıyor. Bir askeri ağzına alıyor. Beks, yaratığa git hadi Graken Flint özgürlüğünün tadını çıkar diyor. Ördek askerlere makineli silahıyla ateş ediyor. Askerler, ördeğin ateşinden kaçmaya çalışıyorlar. (Şiddetin süresi: 48 saniye)

Sözel Şiddet: Beks, sizin iyi olduğunuzu sanmıştım. Zavallı küçük Graken Flinti yüzüstü bıraktınız diyor. Ördek, bekle biraz salata beyinli diyor. (Şiddetin süresi: 5 saniye)

Fiziksel şiddet: Bu canavarı gemimden atarsan güvenli şekilde geçmeni sağlarım diyor. Ben10, e başka. Rad, başka. Başka ne? Diyor. Ördek, güvenli geçiş bir dizi galvan yatay iticisi. Rad, tamam anlaştık. Yeter ki şu canavarı gemimden çıkarın. Dönün ve bu olaydan kimseye bahsetmeyin diyor. (Şiddetin süresi: 18 saniye)

Bu bölüm 353 çekimden oluşmaktadır. 26 genel çekim, 55 yarı genel çekim, 68 boy çekim, 21 diz çekim, 68 bel çekim, 29 göğüs çekim, 26 omuz çekim, 14 baş çekim, 32 özel çekim, 13 ayrıntı/detay çekim vardır.

Fiziksel şiddet **Fiziksel şiddet** **Fiziksel şiddet**

Görüntü 17. "Ben10 Omniverse/ Rad" Çizgi Filmindeki Şiddet Görüntüleri

III.2.2. Disneychannel Kanalından Seçilen Ve Analizi Yapılan Çizgi Filmler

Çizgifilm:1

Yayınlandığı Çocuk Kanalı:

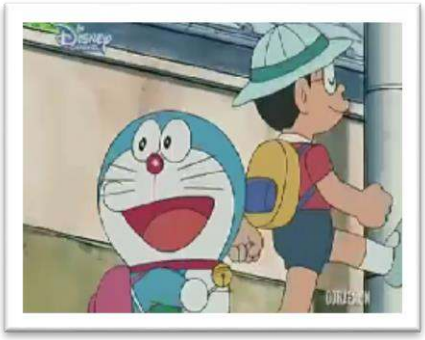

Çizgi Film Adı: Doraemon / Önceden yazılmış günlük, Korkunç

Yayın Tarihi: 27. 05.2015

Süre: 12.10 dakika

Dizi halinde, Yabancı Yapım, Genel izleyici.

Nobita, tarih yirmi temmuz ailemle birlikte denize gittik. Tarih yirmi bir temmuz hayvanat bahçesine gittik. Tarih yirmi iki temmuz lunaparka gittik. Tarih yirmi üç temmuz sirke gittik. Tarih yirmi dört temmuz akvaryuma gittik. Tarih yirmi beş temmuz şehir müzesine gittik. Nobita'nın yanında Doraemon var. Nobita ben çok eğlendim diyor. Nobita'nın babası ben çok yoruldum diyor. Suneo, sokakta Nobita ve ailesiyle karşılaşıyor. Suneo Nobita'ya merhaba, bir yerde geliyorsun diyor. Evet, dün gece ailemle dağda çok güzel bir otelde geçirdim kıskandın değil mi? diyor. Suneo, bizde yarın ailemle denize gidiyoruz, tam üç gün kalacağız diyor. Nobita senin adına üzgünüm yarından itibaren üç gün yağmur var diyor. . Suneo, sen nerden biliyorsun diyor. Nobita çünkü tarihte var bu yazılmış diyor. Doraemon arada bir bizimde yağmura ihtiyacımız var diyor.

Nobitanın babası sonunda evdeyiz diyor. Babası önce denize, sonra dağa gittik. Bu kadarı gerçekten benim için çok fazla diyor. Annesi bu nasıl oldu bende bilmiyorum diyor. Babası bir şekilde sürekli bir yerlere gidiyoruz diyor. Nobita anne baba ayrın sinemaya gitmeye ne dersiniz diyor. Anne ve babası hayır olmaz. Babası artık hiç yere gitmem diyor. Nobita gideceksiniz ne olursa olsun, çünkü bu yazılı diyor. Telefon çalıyor. Babası telefonla konuşuyor. Meraba Nobilerin evi, Meraba Tamao ücreti ödenmiş sinema bileti mi dedin, çalışman gerekiyor gidemiyorsun öyle mi tamam teşekkür ederim diyor. Evet, iyi olur ne zaman demiştin, yarın mı diyor. Nobita

sinemaya gidecekleri için çok seviniyor. Doraemon bu kadarı fazla, bencillik ediyorsun diyor. Nobita, hayır Doraemon iyi vakit geçiriyoruz sadece diyor. Nobita, bu aletin sayesinde ikimizde iyi vakit geçiriyoruz. Bundan yararlanmak zorundayız. Önceden yazılmış günlük içine yazdığım her olay günü geldiği zaman ne olursa olsun mutlaka gerçekleşiyor diyor. Doraemon günlüğe göre bugün ne olacağını söyle diyor. Nobita bakalım ne yazmışım. Tarih yirmi yedi temmuz bu gün dağdan eve döndük. Ben güzel bir uyku çektim diyor. Doraemon, Nobita için çok tembel bir çocuk diyor. Doraemon, günlüğe Nobita için uyandım ve bütün ödevlerimi yaptım diyor. Nobita çalışmam lazım diyor. Doraemon, bu çok iyi işte diyor. Nobita neden ders çalışıyorum, ben sadece uyumak istiyorum, ben bundan hiç hoşlanmadım diyor. Günlüktekileri hemen silmek zorundayım, silinmiyor, ama ben ders yapmak istemiyorum diyor.

Nobita bu günlük çok ürkütücü olabiliyormuş, bir şey yazdığın zaman gerçekleşmesine engel olunamıyor. Gerçek olma ihtimali çok zor bir şey yazsam nasıl olur acaba diyor. Gökyüzünden yağan şekerler gibi şeyler bu olur acaba. Bunun olması mümkün değil diyor. Pencereden bakıyor, gökyüzünden şeker yağıyor. Nobita hayır bu gerçek olamaz. Bu gerçekten oluyor ben korkmaya başladım diyor. Ailesi ile televizyon seyrediyor. Haberde bugün inanılmaz şeker yağmuru oldu. Kargo kapısı arızalanan uçaktan kaynaklandığı sanılıyor diyor. Nobita elbette bu başka açıklaması olamaz diyor.

Suneo bu şekerler çok güzelmiş, çok şanslıyım diyor. Nobita benim sayemde oldu diyor. Ben günlüğe yazdığım için öyle oldu diyor. Suneo, yalan söyleme, bu olay mümkün değil diyor. Nobita doğruyu söylüyorum diyor. Suneo, ben deneyeyim, ver bakalım diyerek günlüğü alıyor. Bir şeyler yazmaya başlıyor. Sonrada al bakalım diyerek Nobita ya günlüğünü veriyor. Nobita günlükte yazılanları okumaya başlıyor. Kocaoğlan Nobita ’yı tartaklayacak, sonrada bir aslan tarafından yenecek diyor. Suneo, korkmana gerek yok Japonya da böyle şeyler asla olmaz dostum diyor. Nobita sinirli bir şekilde günlüğü Suneo ’ya doğru atıyor. Günlük Kocaoğlanın kafasına geliyor. Kocaoğlan bunun üzerine Nobitaya yumruk atıyor. Shizuka sokakta yürürken önüne bir böcek geliyor. Korkudan bağırmaya başlıyor. Shizuka, Nobitayla çarpışıyor. Shizuka, Nobita ’dan özür diliyor.

Televizyonda haberlerde hayvanat bahçesinden bir aslan kaçtığı belirtiliyor. Lütfen kapalı yerlerde kalın deniyor. Shizuka çok üzgünüm ben eve gitmeliyim diyor. Nobita, Suneo'ya gördün mü günlüğe yazılan her şey gerçekleşiyor. Suneo 'ya korkarak koşmaya başlıyor. Nobita arkasından bu senin sorunun buraya gel Suneo diyor. Nobita, Doraemon diye koşmaya başlıyor. Kaçan aslanla Nobita burun buruna geliyorlar. Eve kaçıyor. Doraemon Nobitaya çabuk ol o günlüğü bana ver diyor. Nobita olamaz kaybetmiştim diyor. Evde kal acil bir durum olursa, Doraemon uçmak için kullandığı pervaneyi Nobitaya veriyor. Nobita pencereden aslana bakıyor. Buradan görünmüyor. Evde güvendeyim diyor. Sesler duyuyor. Aslan geldiği zannedip Doraemonun verdiği pervaneyi takıp havada uçuyor. Annesi kapıyı açıyor. Odasında Nobitayı bulamıyor. Nobita çok korktum diyor. Nobita kafasına taktığı pervane havada duruyor. Yere düşüyor. Çok garip canım yanmadı, şansım varmış diyor. Kendini birden aslanın sırtında buluyor. Aslan onu sırtından atıyor. Nobita aslanı görünce korkmaya kaçmaya başlıyor. Sokakta bulunan çöp kovasının içine saklanıyor. Doraemonu çağırıyor. Doraemon sokakta kaybolan günlüğü arıyor. Günlüğü sokakta buluyor. Günlüğün üstünde fare bulunuyor. Bunu görüyor. Korkarak kaçıyor. Ama Nobita 'nın hayatı söz konusu diyor. Nobita aslandan kaçmak için boruların içinde saklanıyor. Aslan onu pençesiyle sırtından çekiyor. Nobita aslana yeme beni etim çok serttir diyor. Doraemon günlüğe doğru koşarken yere düşüyor. Bu arada günlüğün üstündeki fare korkarak kaçıyor. Aslan Nobita'yı duvar sıkıştırıyor. Saldırmaya hazırlanırken görevliler tarafından ağ atılarak yakalanıyor. Görevli kalabalığa lütfen uzaklaşın bu hayvan çok tehlikeli, uzak durun lütfen diyor. Polis şefi telsizle aslanı ele geçirmeyi başardık, yaralı yok efendim, şansımız varmış diyor. Nobita yorgun korkmuş bir şekilde kurtuldum diyor. Bu arada Doraemon ateşte günlüğü yakıyor ve nefes nefese kalıyor. Nokita'nın babası evde telefonla konuşuyor. Alo, merhaba Tamao biletlerimi kaybettin, önemli değil diyor. Nobita ve Doreoman güneş batarken dışarıda yürüyor. Doraemon Nokitaya seni uyarmıştım bu günlük çok tehlikeli olabilir demiştim diyor. Nokita yeni bir günlük alabilir miyim diyor. Doraemon hiç ders almayacaksın değil mi diyor. Çekilin yoldan diye bir ses geliyor. Aslan kaçıyor görevliler yakalamaya çalışıyorlar. Aslan kaçarken Nobita ve Doreoman çarpıyor. İkisi yere yuvarlanıyor. Doreoman Nobita 'ya hala günlük istiyor musun diyor. Nobita kalsın diyor. Bölüm bitiyor.

Bu çizgifilmde şiddet öğelerine rastlanılmıştır.

Sözel şiddet: Suneo, sokakta Nobita ve ailesiyle karşılaşıyor. Suneo Nobita'ya merhaba, bir yerde geliyorsun diyor. Evet, dün gece ailemle dağda çok güzel bir otelde geçirdim kıskandın değil mi? diyor. Suneo, bizde yarın ailemle denize gidiyoruz, tam üç gün kalacağız diyor. Nobita senin adına üzgünüm yarından itibaren üç gün yağmur var diyor.(Şiddetin süresi:15saniye)

Sözel şiddet: Suneo bu şekerler çok güzelmiş, çok şanslıyım diyor. Nobita benim sayemde oldu diyor. Ben günlüğe yazdığım için öyle oldu diyor. Suneo, yalan söyleme, bu olay mümkün değil diyor. Nobita doğruyu söylüyorum diyor. Suneo, ben deneyeyim, ver bakalım diyerek günlüğü alıyor. (Şiddetin süresi:15 saniye)

Fiziksel şiddet: Nobita sinirli bir şekilde günlüğü Suneo'ya doğru atıyor. Günlük Kocaoğlanın kafasına geliyor. Kocaoğlan bunun üzerine Nobitaya yumruk atıyor. (Şiddetin süresi: 22 saniye)

Duygusal şiddet: Shizuka sokakta yürürken önüne bir böcek geliyor. Korkudan bağırmaya başlıyor. Shizuka, Nobitayla çarpışıyor. Shizuka, Nobita'dan özür diliyor.(Şiddetin süresi: 8 saniye)

Duygusal şiddet: Kendini birden aslanın sırtında buluyor. Aslan onu sırtından atıyor. Nobita aslanı görünce korkmaya kaçmaya başlıyor. Sokakta bulunan çöp kovasının içine saklanıyor. (Şiddetin süresi: 11 saniye)

Fiziksel şiddet: Aslan Nobita 'yı duvar sıkıştırıyor. Saldırmaya hazırlanırken görevliler tarafından ağ atılarak yakalanıyor. (Şiddetin süresi: 14 saniye)

Fiziksel şiddet: Aslan kaçıyor görevliler yakalamaya çalışıyorlar. Aslan kaçarken Nobita ve Doreoman çarpıyor. İkisi yere yuvarlanıyor. (Şiddetin süresi: 9 saniye)

Bu bölümde 186 çekim bulunmaktadır. 5 genel çekim, 27 yarı genel çekim, 53 boy çekim, 7 diz çekim, 20 bel çekim, 14 göğüs çekim, 12 omuz çekim, 13 baş çekim, 18 özel çekim, 17 ayrıntı/detay çekimden oluşmaktadır.

Sözel şiddet **Fiziksel şiddet** **Duygusal şiddet**

Görüntü 18. "Doraemon /Önceden Yazılmış Günlük, Korkunç" Çizgi Filmindeki Şiddet Görüntüleri

Çizgifilm:2

Yayınlandığı Çocuk Kanalı:

Çizgi Film Adı: Esrarengiz Kasaba

Yayın Tarihi: 27 .05.2015

Süre: 21:09 dakika

Dizi halinde, Yabancı Yapım, 7 yaş üzeri, şiddet/korku

Ağaçtan bir lokanta, ormanlar arasında bulunmaktadır. Müşteriler yemek yerken, yemek yiyen müşterinin üstünde bir ağaçkakan bulunmaktadır. Lokanta sahibi kadın, elindeki süpürgeyle vurarak ağaçkakanının ve sincabın lokantadan çıkmasını sağlıyor. Müşteriler yemek yerken lokantaya Grukle Stan, Dipper ve Mabel geliyor ve bir masaya oturuyorlar. Grukle Stan masadaki menüyü alıp, tembel Suzan işte benim güneş ışığım dün nerelerdeydin diyor. Suzan, bana otobüs çarptı diyor. Grukle Stan, çok komikmiş diyor. Suzan, gülerek evet öyle diyor. Grukle Stan, yarım tabak sipariş verebiliyoruz değil mi? Suzan, belki, göz kapağını kaldırarak göz kırpma diyor. Grukle Stan, hepimize birer yarım tabak yedi numara, hanımlar için bedava salata, çocuklar için küçük ketçap tabağından diyor. Mabel, ama Stan amca ben krep istiyorum diyor. Grukle

Stan, bugünün modası bu hamur işlerinden mi, ne yani paramı basıyorum takır takır. Fakat gömleğin kol ucunda dolar beliriyor, onu içeriye sokuyor.

Dipper, lokantada bir yazı görüyor, erkekliğinizi test edin bedava kerp kazanın yazıyor. Merak etmeyin krepler benden, Şu erkeklik testini geçip onları kazanacağım diyor. Grukle Stan erkeklik testini mi, Mabel geçmek mi diyerek arkasından kahkaha atıyorlar. Dipper, ne dedim komik olan nedir? Mabel, alınma ama Dipper sen pek erkeksi değilsin, adamsı yani diyor. Gülmeye başlıyor. Dipper, ben çok eksi, adamsı, her dediysen ondanım diyor. Grukle Stan, kabul et evlat bebek bezi gibi kokan kasların var senin, Salı günü olan olayı da unutmadım diyor. Aynanın karşısında Dipper, üstü çıplak olarak, yanında teyp müziği açarak elindeki tarağı mikrofon yaparak şarkı söylüyor. Grukle Stan ansızın içeri giriyor. Dipper, içeri gelme diyor. Mabel, kızların dinlediği İzlanda pop grubu Babba'yı mı dinliyorsun sen diyor. Dipper, hayır dinlemiyordum, bu önemli değil, ben çok erkeksiyim, şu göğüs kıllarımı gördünüz mü? Baksanıza diyor. Baktıklarında yansıma yapıyor. Kapa şunu, hayır, hayır diyorlar. Gülmeye başlıyorlar. Dipper, peki inancı az olan ailem sözlerinizi yutmaya hazır olun ve bir tabak leziz krebi de tabii diyor.

Dipper, lokantanın içinde bulunan güç ölçen platforma doğru gidiyor. Tamamdır, şu erkek işini erkekçe halletme zamanı. Başlamak için sayı saymaya başlıyor. Grukle Stan arkadan saymayı kes artık diyor. Güç ölçen platformdaki kolu eliyle sıkmaya başlıyor. Alttan bir kâğıt çıkıyor. Dipper, kâğıda bakıyor, beğenmemiş bir tavırla bu bozulmuş olmalı. Kesimlikle bozuk, bu büyük bir ihtimalle bir milyon yaşında, güç kaynağında sorun olmalı diyor.

Güç ölçen platforma, iri yarı cüsseli bir adam geliyor. İri yarı cüsseli bir adam adama o bozuk abicim diyor. Adam serçe parmağı ile kolu sıkmıyor, itiyor. Platformun üstündeki heykelin kafası güçle birlikte kopuyor. Yan tarafında bulunan kerp tabağına çarpıyor. Krepler lokantada bulunan müşterilerin tabaklarına düşüyor. İri yarı cüsseli bir adam, Evet herkese lezzetli krepler diyor. Müşteriler bu olanları alkışlıyorlar. Dipper'in kafasına kerp düşüyor. Grukle Stan ve Mabel olanlara gülüyorlar.

Dipper göğüs kıllarına ihtiyacım var hem de çabuk diyor. Koşarak lokantadan çıkıyor. Grukle Stan, akraba olduğuma inanamıyorum diyor. Mabel eminim derinlerde yumuşak bir yer vardır diyor. Grukle Stan, burada soğuk karanlık boş bir ruhtan başka bir şey yok diyor. Suzan yemeği getiriyor. Grukle Stan Suzan'a teşekkür ederim şekerliğim yani bal peteğim, minik bebek diyor. Suzan gülerek şapşal adam diyor. Mabel ne bu şimdi diyor. Grukle Stan, hiç bir şey, ben bundan söz etmek istemiyorum, neden bu masa ıslak diyor. Mabel, bekle biraz sanırım neler olduğunu çok iyi biliyorum, sen ve o, Suzan'a karşı bir şey hissediyorsun sen, yumuşak bir yanın var diyor. Grukle Stan, Mabel sessiz ol tamam mı diyor. Evet, kabul ediyorum, benden hoşlansa iyi olurdu, Ama uzun zaman önce bu oyunları bıraktım, nerden başlanacağını bilmiyorum, o çok mükemmel diyor. Suzan turtaların bulunduğu buzdolabının tepesine çıkıyor, vurmaya başlıyor. Dönsenize berbat turtalar diyor. Mabel, Stan amca sen huysuz, kaba tuhaf yaşlı bir adamsın diyor. Ama Suzan'ın senden hoşlanmasını sağlayacağız çünkü hiç bir şey şeyden güçlü değildir diyor. Grukle Stan, aşktan mı diyor. Mabel'dan zafere deyip bardaktakini içiyor.

Dipper sokakta dolaşıyor. Yeterince erkeksi değil, saçma yemek derken arkasından su fışkırıyor diyor. Şerif anlaşılan bir musluk daha patlatılmış, bu büyük bir gizem diyor. Şerif yardımcısı yeni formalarımızı çıkarıp etrafında turlayalım mı diyor. Şerif sanki aklımı okudun diyor. Formaları çıkarıp etrafında turluyorlar. Dipper su gelmesin diye geri adım atarken, bir bayana çarpıyor. Bayan Dipper'e özür dilerim postacıya bakıyordum canım diyor. Dipper nasıl yani ben adam değil miyim, bunu mu söylemeye çalışıyorsun, erkek değil miyim, bunu mu söylemeye çalışıyorsun diyor. Bayan Dipper'e bakarak sen ağlıyor musun diyor. Dipper bunun üzerine ormana doğru koşarak kaçıyor. Biraz dallarla ağırlık çalışması yaptıktan sonra göğsüne bakıyor. Hala göğüs kılı yok, fiziksel mi yoksa ruhsal mı? Sırrın nedir? Diyor

Dipper elindeki paketi kaldırarak, sen öyle san kardeşim bana yardım lazım diyor. Ormanda yer sallanmaya, kuşlar uçmaya, hayvanlar kaçmaya başlıyor. İri yarı bir adam kaçın kaçın diye bağırıyor. Ağaçlar devriliyor. Dipper yerde ağaç kütüğünün arkasında yüz üstü olup bitenleri seyrediyor. Üzerine doğru devasa iriyarı bir gölge beliriyor. Dipper korkarak bekle üzgünüm diyor. İri yarı yaratık bağırmaya başlıyor.

Yanındaki çalılıktan bir geyiği çıkarıp geyiğin boynuzlarıyla sırtını kaşıyor. Geyiği yere atıyor. Yaratık Dipper'i görüyor. Onun önündeki ağaç kütüğünü atıyor. Dipper lütfen beni yeme, hiç duş almadım bir haftadır, ben sadece dirsek gibiyim. Dirsekle kıkırdak diyor.

Yaratık Dipper'e sen elindeki paketi göstererek onu bitirecek misin diyor. Dipper yaratığa doğru paketi atıyor ve hayır diyor. Yaratık pakettekileri büyük bir iştahla yiyiyor. Dipper inanamıyorum, yarı hayvan, yarı insan, sen bir çeşit minator musun diyor. Yaratık ben bir adamatorum. Yarı adam, yarı da tor diyerek yumruğunu yere vuruyor. Dipper yani seni böyle mi çağırayım yoksa acaba diyor. Yaratık, cipsin kokusu beni buraya kadar çekti. Cips deyip yumruğuyla ağacı deviriyor. Yerden büyük bir taş alıp kafasıyla taşı kırıyor. Yaratık etrafı ve Dipper kokladıktan sonra, burda ben duygusal mesele kokusu alıyorum diyor.

Dipper sorunum var adamator abi, erkeksi sorunlar yani. Şey öz amcam beni ödlek diye çağırıyor. Video oyunlarında bile erkeksilikte başarılı oluyorum. Sen bayağı erkeksi görünüyorsun. Belki bana ufak bir sır verebilirsin diyor. Dipperin anlattıklarını adamator dinliyor. Adamator pekâlâ arkamdaki kıllara tırman bakalım çocuk diyor. Dipper tırmandım gitti diyor. Adamator sırtındaki Dipper'le ormanda koşmaya başlıyor. Uçurumdan atlayarak mağara duvarını delerek içeri geliyor. Dipper karşısındakileri görünce vay canına diyor. Adamatorların bulunduğu yere geliyorlar. Dipper burası inanılmaz bir yer. Adamator cinler ağaçlarda, deniz insanları suda, adamatorlar erkek mağaralarında yaşarlar diyor.

Adamator, canavarlar size kılsız bir çocuk getirdim diyor. Dipper ne haber diyor. Bunlar bibertor, testestor, kayator ve bende cipstor diyor. Parmağıyla Dipper'i göstererek peki ya sen diyor. Dipper adını söylüyor. Canavarlar zayıf diyor. Dipper yani ben yokedicitor diyor. Canavarlar evet bu daha iyi oldu diyor. Cipstor diğer canavarlara yokedicitor Dipper ona erkeksilik öğretmemizi istiyor bizden diyor. Dipper göğsünü göstererek yardımınız gerekiyor, şuraya bakın abiler fena durumdayım diyor. Cipstor bunu yüksek konseyle görüşmeliyim diyor. Canavarlar aralarında toplantı yapıyorlar. Ona erkeksiliğimizi öğretecek miyiz, o bir insan, ondan hoşlanmadım, bende

senden hoşlanmadım diyor. Ve canavarlar yumruk yumruğa kavga ediyorlar. Dipper olanları görünce bu abileri sevdim diyor.

Mabel, tamam Stan amca hayatının geri kalan kısmının ilk gününe hoş geldin diyor. Fotoğraf çekiyor. Hatıra defterime fotoğraf koymayı hiç unutmam. Hadi canlandırmamıza başlayalım diyor. Mabel, Soos tembel Suzan'ı oynayacak. Soos aynı kadın gibi yumuşağım diyor. Stan amca bana bir kadına nasıl yaklaşacağını göster. Unutma burda güvendesin, etrafta yargılayan birileri yok. Burada seni yargılacak tek kişi benim diyor. Birden ona kadar bir sayıyla diyor. Stan amca Suzan rolündeki Soos'a biraz borç alabilir miyim diyor. O sırada Mabel düdüğü çalıyor. Bu düşündüğümden de zor olacak diyor.

Cipstor, Dipper'a bir sürü yumruklaşmadan sonra sana erkeklik sırlarımızı öğretmemeye karar verdik. Red dediyoruz diyor. Dipper tamam peki bana gör hoş. Belli ki beni eğitmenin çok zor olduğunu düşündünüz. Belli de bunu deniyecek kadar erkek değilsiniz diyor. Yokedicitor sinirlenerek erkek değilmişiz. Benim üç y kromozonum var, altı âdem elmam ve memelerimin olduğu yerde yumruk ve kas var diyor. Dipper erkekliği öğretmekten korkuyor gibisiniz. Duydunuz mu şöyleydi, bir sirü tavuk sesi gibiydi diyor. Bunun üzerine canavarlar aralarında toplantı yapıyorlar. Çok tuhaf hissediyorum, beynimize bir zehir yapıyor gibi diyorlar. Cipstor, ikinci kez bir araya geldikten sonra erkek olmana yardım etmeye karar verdik diyor. Dipper harika sağolun abiler, sizin yüzünüzü kara çıkarmayacağım diyor. Canavarlar erkek olmak korkularına karşı gelmekle ilgilidir. İlk erkeklik görevin olarak yumruğunu hacı deliğine sokacaksın diyor. Canavarlardan biri elini deliğe sokuyor. Acıdan bağırmaya başlıyor. Dipper deliğin yanına geliyor, bu gerçekten gerekli mi diyor. Canavarlar erkek olmak istiyorsun öyle değil mi diyor. Dipper elini deliğe sokuyor.

Mabel, Stan amcaya hadi bakalım şimdi içimizdeki güzelliği dışa yansıtmaya çalışalım diyor. Gül bakayım, büyük, mükemmel, Soos diyor. Soos ne haber inatçı diyor. Mabel, nasıl olmuş diyor. Soos, Stan amcayı görünce korkarak evden dışarı kaçıyor. Mabel, bunun için iyi bir eğitim müziği gerekecek diyor. CD''yi teyp'e takıyor.

Müziğin başlamasıyla Mabel'ın Stan amcayı düzeltmesi ve canavarların Dippel'e erkeklik eğitimi ile ilgili çabaları anlatılıyor.

Dipper canavarlara son birkaç saattir gerçekten büyüdüğümü hissediyorum diyor. Canavarlardan biri kafasındaki şişliği göstererek bende de büyüme var diyor. Dippel clark bugün gerçekten çok komiksin diyor. Beni kanatlarınızın altına aldınız, yardımcı oldunuz, burda hakikaten erkek olduğumu hissediyorum. Canavar henüz değil, son bir görevin kaldı diyor. En ölümlü görev bu olacak diyor. Dipper kırkdokuz görevden sağ çıktım. Ne olursa olsun gönderin diyor. Canavarlar törende hazırlık yapıyorlar. Dipperin kollarına yazılı geçici dövmeler yapıyorlar. Karşında liderimiz iderator diyorlar. Dipper o en yaşlınız mı ya da en bilgeniz mi diyor. O arada büyük canavar tarafından yaşlı olan yeniyor. Hayır, o sadece adaktı. Liderimiz işte bu diyor.

Lider Dipper'e erkek olmak istiyorsun o zaman kahramanlık yapacaksın diyor. En yüksek dağa gideceksin diyor. Lider canavar elini göğsünün içine sokup bir bıçak çıkartıyor. Ve ayının başını getireceksin diyor. Bıçağı Dipper'e atıyor. Lider canavar ezeli düşmanımız onu yen, erkekleşme evren tamamlaşmış olsun diyor. Dipper yenmek mi bilmiyorum yani diyor. Canavarlardan bir tanesi elindekini gösterek bu senin mi diyor. Arkadaşımın benim değil diyor. Bıçağı yerden alıyor ayıyı yeneceğim diyor.

Dipper elinde bıçak ormandan koşarak geçiyor. Ağaçlara tırmanıyor. Uçurumlardan atlıyor. Dağın tepesine çıkıyor. Ayının bulunduğu mağaraya geliyor. Dipper senin için geliyorum multi ayı diyor.

Mabel koltukta oturmuş, yanında Soos ve Wendy var. Stan amcaya bu şekilde başlamıştın, ama şimdi buna dönüştün diyor. Stan amca kaşınabilir miyim artık diyor. Mabel, O fanilandaki kusmuk mu diyor. Stan amca nasıl cevaplayacağımı bilmiyorum diyor. Wendy, kabul et Mabel, amcan düzeltilemez, aynı şu lokantada duran turta dolabı gibi diyor. Mabel'ın aklına bir fikir geliyor koşarak Stan amca benimle gel ve pantolonunu evde bırak diyor. Stan amca zevkle diyor.

Dipper elinde bıçakla mağaradan içeri doğru geliyor. Yerde kemik parçaları görüyor. Acaba bu multı ayıda neymiş diyor. Dipper çok kafalı multi ayıyı görüyor. En

üstteki ayı kafası, ayı kafaları sessizlik diyor. Multi Ayı, çocuk neden buraya geldin diyor. Dipper multı ayı senin kafanı koparacağım, yani bir tanesi, sanırım altı tane daha var değil mi diyor. Multi ayı bu saçmalık, git ya da öl diyor. Multi ayıyla Dipper savaşmaya başlıyor. Dipper multi ayıyı yere düşürüyor. Dipper elinde bıçakla, gerçek erkek merhamet etmez diyor. Multi ayı, pekâlâ savaşçı, ama sihirli yaratığın son isteğini sormadan mı öldüreceksin. Dipper tamam diyor. Multi ayı, son isteğim en sevdiğim şarkıyı dinlemekti. Kaset içinde zaten sadece düğmeye bas diyor. Müzik çalıyor. Dipper İzlandalı pop grubu Babba'yımı dinliyorsun. Babba'ya ben bayılırım diyor. Multi Ayı sadece ben seviyorum sanıyordum. Bütün adamatorlar benimle dalga geçiyorlar. Disko kızının tüm sözlerini biliyorum diyor. Dipper disko kızımı dedin diyor. Multi Ayı ve Dipper şarkıyı birlikta söylüyorlar. Dipper bu çılgınlık sonunda beni anlayan biri derken, sanırım seni öldürmeliyim değil mi, yoksa asla erkek olamam diyor. Multi Ayı kaderimi kabul ediyorum diyor. Dipper hayır, gerçekten. Multi Ayı en iyisi bu diyor.

Dipper, canavarların başı lideratora bunu yapmayacağım diyor. Liderator, erkekliğin ödülü olarak Multi Ayı'nın başını getireceğini söylemiştin diyor. Dipper, dinle liderator tamam mı, sende testerator, kayator, sakallı benden sürekli erkek olmam için bu görevleri yapmamı, sürekli agresif olmamı istediniz. Ama bunların saçma olduğunu düşünmeye başladım. Beni duydunuz saçma, kaslarım yok belki, çeşitli yerlerde kıllarım, radyoda kız şarkıları duyduğumda kapatmıyorum çünkü hit şarkı listeleri hit şarkılar için var, onlar ağıza takılıyor tamam mı? Diyor. Chipstor, yokedicitor sen ne diyorsun? Dipper, şunu söylüyorum Multı ayıyı çok iyi biri ve siz pislikler onu öldürmemi istiyorsunuz. Liderator, Dipper'e Multı ayıyı öldür yoksa asla erkek olamazsın diyor. Dipper, o zaman asla erkek olamayacağım diyor. Canavarlar Dipper'i yuhluyorlar. Chipstor, diğer canavarlara hey çocuklar kim birşeyler inşa edip onu yıkmak istiyor diyor.

Suzan camlı buzdobının dönmesi için uğraşırken, içeri Mabel ve Stan amca giriyor. Mabel, tembel Suzan'a Stan amca için biliyorum iyi görünmüyor. Ama sen lokantadaki herşeyi düzenliyorsun. Düzenlemeyi seviyorsun. Stan amcadan daha iyi düzeltilecek bir şey yok. Zaten seni beğenende yok, standartı da düşük zaten. Stan amca, e tembel Suzan ne diyorsun diyor? Tembel Suzan, canım işte telefon numaram

arasana laflarız diyor. Stan amca, gerçekten mi diyor. Tembel Suzan, gerçekten diyor. Ayrıca turta benden senin için diyor. Mabel, başardım diyor. Stan amca'yı lafa tutuyor. Stan amca, Mabel turtanın tadını çıkarayım diyor. Mabel pencerden sokakta yürüyen üzgün şekilde yürüyen Dipper'i görüyor. Yanına çağırıyor. Mabel ne oldu diyor. Dipper konuşmak istemiyorum diyor. Stan amca, güzel diyor. Daha sonra birlikte takıldığım yarı insan, yarı adamatorlar yüzünden hep diyor. Stan amca, işte başlıyoruz diyor. Dipper sonra benden korkunç şeyler yapmamı istediler, ama bu doğru değildi, ben de hayır dedim, ne yapayım diyor. Stan amca, kendi başına erkeklik yolunda çok yol almışsın, doğru olan şeyi yapmışsın, kimse buna katılmasada, bana oldukça erkekçe geldi, ama ben ne bilirim ki diyor. Mabel, bir dakika gözlerim beni yanıltıyor mu, göğsünde bir kıl var diyor. Dipper, haklısın evet diyor. Bu inanılmaz, gerçekten var, alın bakalım erkeklik öğretmenleri, al bakalım kayator diyor. Stan amca, kayator mu diyor. Dipper, onun göğsünde kıl var derken, Mabel cımbızla kılı koparıyor, hatıra defteri anısı diyor. Stan amca, Dipper'e merak etme bana benziyeceksen o şeylerden daha çok çıkacaktır diyor. Dipper, Stan amcanın göğsündeki kılları görüyor senin ki de çok fenaymış diyor. Gülüyorlar, bölüm bitiyor.

Bu çizgifilmde şiddet öğelerine rastlanmıştır.

Fiziksel şiddet: Lokanta sahibi kadın, elindeki süpürgeyle vurarak ağaçkakanının ve sincabın lokantadan çıkmasını sağlıyor. (Şiddetin süresi: 5 saniye)

Duygusal şiddet: Şu erkeklik testini geçip onları kazanacağım diyor. Grukle Stan erkeklik testini mi, Mabel geçmek mi diyerek arkasından kahkaha atıyorlar. Dipper, ne dedim komik olan nedir? Mabel, alınma ama Dipper sen pek erkeksi değilsin, adamsı yani diyor. Gülmeye başlıyor. Dipper, ben çok eksi, adamsı, her dediysen ondanım diyor. Grukle Stan, kabul et evlat bebek bezi gibi kokan kasların var senin, Salı günü olan olayı da unutmadım diyor. Aynanın karşısında Dipper, üstü çıplak olarak, yanında teyp müziği açarak elindeki tarağı mikrofon yaparak şarkı söylüyor. Grukle Stan ansızın içeri giriyor. Dipper, içeri gelme diyor. Mabel, kızların dinlediği İzlanda pop grubu Babba'yı mı dinliyorsun sen diyor. Dipper, hayır dinlemiyordum, bu önemli değil, ben çok erkeksiyim, şu göğüs kıllarımı gördünüz mü? Baksanıza diyor.

Baktıklarında yansıma yapıyor. Kapa şunu, hayır, hayır diyorlar. Gülmeye başlıyorlar. Dipper, peki inancı az olan ailem sözlerinizi yutmaya hazır olun ve bir tabak leziz krebi de tabii diyor. (Şiddetin süresi: 60 saniye)

Fiziksel şiddet: Güç ölçen platforma, iri yarı cüsseli bir adam geliyor. iri yarı cüsseli bir adam adama o bozuk abicim diyor. Adam serçe parmağı ile kolu sıkmıyor, ittiyor. Platformun üstündeki heykelin kafası güçle birlikte kopuyor. Yan tarafında bulunan kerp tabağına çarpıyor. Krepler lokantada bulunan müşterilerin tabaklarına düşüyor. (Şiddetin süresi: 9 saniye)

Fiziksel şiddet: Suzan turtaların bulunduğu buzdolabının tepesine çıkıyor, vurmaya başlıyor. Dönsenize berbat turtalar diyor. (Şiddetin süresi: 5 saniye)

Sözel şiddet: Mabel, Stan amca sen huysuz, kaba tuhaf yaşlı bir adamsın diyor. (Şiddetin süresi: 3 saniye)

Fiziksel şiddet: İri yarı yaratık bağırmaya başlıyor. Yanındaki çalılıktan bir geyiği çıkarıp geyiğin boynuzlarıyla sırtını kaşıyor. Geyiği yere atıyor. Yaratık Dipper'i görüyor. Onun önündeki ağaç kütüğünü atıyor. (Şiddetin süresi: 6 saniye)

Fiziksel şiddet: Yaratık Dipper'i görüyor. Onun önündeki ağaç kütüğünü atıyor. (Şiddetin süresi: 3 saniye)

Fiziksel şiddet: Yaratık, cipsin kokusu beni buraya kadar çekti. Cips deyip yumruğuyla ağacı deviriyor. Yerden büyük bir taş alıp kafasıyla taşı kırıyor. (Şiddetin süresi: 5 saniye)

Fiziksel şiddet: Adamator sırtındaki Dipper'le ormanda koşmaya başlıyor. Uçurumdan atlayarak mağara duvarını delerek içeri geliyor. (Şiddetin süresi: 14 saniye)

Fiziksel şiddet: Canavarlar aralarında toplantı yapıyorlar. Ona erkeksiliğimizi öğretecek miyiz, o bir insan, ondan hoşlanmadım, bende senden hoşlanmadım diyor. Ve canavarlar yumruk yumruğa kavga ediyorlar. (Şiddetin süresi: 10 saniye)

Fiziksel şiddet: Canavarlardan biri elini deliğe sokuyor. Acıdan bağırmaya başlıyor. Dipper deliğin yanına geliyor, bu gerçekten gerekli mi diyor. Canavarlar erkek olmak istiyorsun öyle değil mi diyor. Dipper elini deliğe sokuyor. (Şiddetin süresi: 16 saniye)

Fiziksel şiddet: Karşında liderimiz iderator diyorlar. Dipper o en yaşlınız mı ya da en bilgeniz mi diyor. O arada büyük canavar tarafından yaşlı olan yeniyor. (Şiddetin süresi: 9 saniye)

Sözel şiddet: Dipper çok kafalı multi ayıyı görüyor. En üstteki ayı kafası, ayı kafaları sessizlik diyor. Multi Ayı, çocuk neden buraya geldin diyor. Dipper multı ayı senin kafanı koparacağım, yani bir tanesi, sanırım altı tane daha var değil mi diyor. Multi ayı bu saçmalık, git ya da öl diyor. (Şiddetin süresi: 13 saniye)

Fiziksel şiddet: Multi ayıyla Dipper savaşmaya başlıyor. Dipper multi ayıyı yere düşürüyor. Dipper elinde bıçakla, gerçek erkek merhamet etmez diyor. Multi ayı, pekala savaşçı, ama sihirli yaratığın son isteğini sormadan mı öldüreceksin. (Şiddetin süresi: 39 saniye)

Sözel şiddet: Dipper, şunu söylüyorum Multı ayıyı çok iyi biri ve siz pislikler onu öldürmemi istiyorsunuz. Liderator, Dipper'e Multı ayıyı öldür yoksa asla erkek olamazsın diyor. (Şiddetin süresi: 12 saniye)

Bu bölüm 435 çekimden oluşmaktadır. 24 genel çekim, 69 yarı genel çekim, 75 boy çekim, 29 diz çekim, 95 bel çekim, 44 göğüs çekim, 21 omuz çekim, 17 baş çekim, 35 özel çekim, 26 ayrıntı/detay çekim bulunmaktadır.

Fiziksel şiddet **Duygusal şiddet** **Sözel şiddet**

Görüntü 19.“Esrarengiz Kasaba” Çizgi Filmindeki Şiddet Görüntüleri

Çizgifilm:3

Yayınlandığı Çocuk Kanalı:
Çizgi Film Adı: Kalimero
Yayın Tarihi: 27 .05.2015
Süre: 09.52 dakika
Dizi halinde, Yabancı Yapım

Yumurta şeklinde helikopterde valeriano ve piero bulunmaktadır. Piero, onları ıskaladık hadi valeriano kötü pilotsun, çekil ordan sıra bende diyor. Valeriano rüyanda görürsün piero diyor. Valeriano Hadi çekil dedim. Bu bir emirdir. Piero Ben bütün galaksinin en iyi pilotuyum. Valeriano bende kaptanım ama diyor. Diğer helikopterde bulunan kalimero ve arkadaşı dizyak çarpıcaklar diyor. Helikopter kütüphanedeki raflara çarpıyor. Kalimero inanamıyorum size şimdi bu kitapları yeniden yerlerine yerleştirmemiz gerekecek. Piero belki sonra yemek zamanı kalimero diyor. Piero düşen kitapların arasında çantasını arıyor. Şansıma bakın çantam kitapların altında kalmış. Çantamı asla bulamayacağım diyor. Valeriano Piero’ya mideni düşünmeyi bırakta, bulmak istiyorsan kaldırmama yardım et. Kalimero’nun arkadaşı bu karmaşayı temizlemek bütün gün sürebilir diyor. Kalimero düşünüyordum da, kitabı karıştırırken, havalı meyve soyucağı, yastık alarmı Da vinci’nin bir ortalığı toplama makinası icad

ettiğinden eminim diyor. Buldum akıllı temizlikçi, ortalığı toplamak için kullanılır. Kalimero, Dizyak bundan sonrası sana ait diyor. Dizyak söylediklerin benim için emirdir diyor.

Piero, akıllı temizlikçi bu mu, bu koca külüstür etrafı toplayabilirse ona tüm yemeğimi veririm diyor. Kalimero göreceğiyiz diyor. Elindeki anahtarı makinaya sokup döndürüyor. İşte çalıştı. Düğmesini kitaplara çevirelim. Şuna bakın kitapları toplamaya gidiyor. Gidip izleyelim diyor. Makina kitapları yerden almak için vakumluyor ve kütüphaneye diziyor. Piero, ama ben çok acıktım bu hızla giderse bütün gün sürecek, hadi bunu hızlandıralım diyor. Pirisela Piero hiç bir yere dokunma diyor. Piero, merak etme Pirisela sadece bu şeyi biraz hızlandıracağım diyor. Makinanın kolunu zorluyor ve kol kırılıyor. Makinanın hızı artıyor. Kalimero ve arkadaşları kaçıyorlar. Makine bunlara kitap fırlatıyor. Piero, Kalimero ve arkadaşlarına durun yemeğim diyor. Piero, kitapların arasından çantasını buluyor. Makina onu takip ediyor. Piero makinaya beni rahat bırak, ben sana ne yaptım seni değirmen canavarı diyor. Kalimero, Piero'ya kitabı bırak, makinanın istediği şey o diyor. Piero kaçarken, o kadar akıllı değilmişsin, temizlikçi makina derken odada bulunan sütuna çarpıyor.

Kalimero, akıllı temizlikçi vagona çıkmış, gizli geçidin kapısı kapandı diyor. Anahtarı takıp çeviriyor. Vagon geri dönmek istemiyor, akıllı temizlikçi eve doğru gidiyor. Tamamen kontrolden çıkmış durumda diyor. Pirisela olamaz her yeri dağıtacak diyor. Kalimero, hayır ya annemle babam görürse, ama bu haksızlık diyor. Piero en kötüsü de yemek yiyemeyecek olmamız diyor. Valeriano, Piero her zaman işleri karıştırmasan başımıza bunlar gelmezdi diyor. Kalimero, çabuk bizim eve diyor.

Anne- Baba, hey Kalimero çocuklar, birazdan geliceğiz diyor. Anne size ikindi için nefis bir pasta yaptım diyor. Piero, pastamı çabuk gelin, lütfen yani, biz tokuz ne bekliyorsunuz çocuklar, hadi zamanımız azalıyor gidelim diyor. Kalimero, çabuk acele edelim birazdan dönerler diyor. Kalimero ve arkadaşları eve geliyorlar ve merdivenlerden çıkıyorlar. Temizleme aracı üst kata çıkıyor. Piero, temizlik aracı için, hey salona ne yaptığına bakın diyor. Temizleme aracı salonun ortasında kitapları üst üste dizmiş. Piero, kitapların yanına gidiyor, vay canına bu harika, ninja ördekler

örümcek civcive karşı deyip bir kitap alıyor. Diyor. Kitaplar yere düşüyor. Piero, belki de daha hafif bir şey almalıyım diyor. Mutfağa gidiyorlar. Temizleme makinesi mutfaktakileri üst üste dizmiş. Piero, bardağı taşıran son damla, annen asla bize pasta vermez diyor. Valeriano, benim fikrimi merak ediyor musun, burada felaket olan sensin Piero diyor. Kalimero, itfaiye arabam, akıllı temizlikçi benim odamda olmalı, çabuk onu durduralım, anne-babam dönmeden etrafı toplayalım diyor. Görev dağılımı yapıyorlar. Kalimero, gel Piero akıllı temizlikçiyi biz durdururuz diyor. Akıllı temizlikçi kitapları sağa sola atıyor. Bu durum karşısında Piero belki bende salonu toplamaya yardım etmeliyim diyor. Kalimero, biraz cesur ol Piero diyor. Temizlik aracı oyuncakları vakumluyor. Piero başımız büyük bir dertte diyor. Kalimero, merak etme Piero da vincinin anahtarını kullanma zamanı geldi. Durmasını sağlamak için kontrol paneline yetişmeliyiz diyor. Kalimero eline yastık alarak kalkan gibi kullanarak gidelim diyor. Piero'nun suratına top geliyor ve düşüyor. Kalimero, iyi misin Piero diyor. Piero sen bensiz git Kalimero, hepsi benim yüzümden ve yemek çantama söyle onu gerçekten çok seviyorum diyor. Kalimero, buu için zamanımız yok Piero diyor. Kalimero, temizleme makinesine anahtarı sokuyor. Evet Piero artık bitti diyor. Valeriano biz bitirdik eskisinden daha iyi oldu diyor. Dizyak mutfak pırıl pırıl diyor. Kalimero teşekkürler çocuklar, hadi akıllı temizlik aracını vagona bindirip, yeniden değirmene gönderelim diyor.

Dizyak, Kalimero sizinkiler döndü diyor. Anne babası geliyor. Odalarına çıkıp biraz sonra görüşürüz çocuklar, ama neden sıra girmişsiniz öyle diyor annesi. Piero arkadaşlarına, herkes görev yerlerine benim minik gagalı uzay kahramanlarım, geminin yörüngesini atıştırma gezegenine çevirin diyor. Babası, Kalimero'ya odadaki oyuncakların üst üste gelmesinden dolayı siz çocukların ne oynadığınızı bilmiyorum ama, şu hale bakar mısın yemekten önce burayı hemen toplayın diyor.

Piero, midem artık dayanamayacak pekâlâ, beni dinleyin bu yerin toplanmasını istiyorum. Arkadaşları emredersiniz kaptan diyor. Piero işten kaçmak isterken, arkadaşları bu defa etrafı toplamaktan kaçamayacaksın Piero diyor. Kalimero bu kez da vincinin icadı kullanılmayacak tamam mı diyor. Piero, olamaz bu gün hiç bir şey yiyemiyeceğim değil mi diyor? Diğerleri gülüyorlar. Bu bölüm bitiyor.

Bu çizgifilmde şiddet öğelerine rastlanmıştır.

Sözel şiddet: Yumurta şeklinde helikopterde valeriano ve piero bulunmaktadır. Piero, onları ıskaladık hadi valeriano kötü pilotsun, çekil ordan sıra bende diyor. Valeriano rüyanda görürsün piero diyor. Valeriano Hadi çekil dedim. Bu bir emirdir. (Şiddetin süresi: 8 saniye.)

Sözel şiddet: Valeriano, benim fikrimi merak ediyor musun, burada felaket olan sensin Piero diyor. (Şiddetin süresi: 4 saniye.)

Fiziksel şiddet: Piero'nun suratına top geliyor ve düşüyor. (Şiddetin süresi: 3 saniye.)

Bu çizgi film 145 çekimden oluşmaktadır. 33 yarı genel çekim, 49 boy çekim, 6 diz çekim, 12 bel çekim, 11 göğüs çekim, 1 omuz çekim, 2 baş çekim, 22 özel çekim, 9 ayrıntı/detay çekim bulunmaktadır.

Sözel şiddet

Sözel şiddet

Fiziksel şiddet

Görüntü 20. "Kalimero" Çizgi Filmindeki Şiddet Görüntüleri

Çizgifilm:4

Yayınlandığı Çocuk Kanalı:

Çizgi Film Adı: Muhteşem Örümcek Adam

Yayın Tarihi: 27.05.2015

Süre: 20:39 dakika

Dizi halinde, Yabancı Yapım, 7 Yaş Üzeri, Şiddet/ Korku

Örümcek adam, hoşgeldiniz benim gerçekliğim olan bu kâbusun genç inananları, bir zamanlar canavarların gerçek dışı olduğunu sanırdım. Ama hayır karanlığın bu sakinleri dünya üstünde bizim gibi yürüyor. Ve cadılar bayramında bu gerçeği öğrendiğimde ne yaptım biliyor musunuz, hiç öyle tırsmadım. Hem de hiç diyor. Bu arada canavar gözüküyor ve örümcek adamdan hayaleti, örümcek adamın vücudundan dışarı çıkıyor.

Kel kafalı iri yarı bir gözü bantlı adam, örümcek adam vahşi komandalarla tanış diyor. Werewolf geceleri kurt adam, şüphenlenme evlat ben vejetaryanım diyor. Örümcek adam arkasını dönüyor. Mumyayı görüyor. Burda savaşcılar bulacağımızı söylemiştin Furi, çocuk değil diyor. Mumya Likanto, eğer hitap edeceksiniz ismim bu diyor. Mumya kollarındaki beyaz sargıları örümcek adama doğru yolluyor, onun vücudunu sarıyor. Daha sonra sargılarını geri alıyor. Örümcek adam kendi etrafında dönmeye başlıyor. Frankeyştayn canavarına çarpıyor. Frankeyştayn canavarı örümcek adamı yakalamaya çalışıyor ve yakalıyor. Merhaba yeni dost ebelemece oynayalım mı, çok oynaksın, seni sevdim diyor. Henüz tahmin edemediysen o Frankeyştaynın canavarı.

Örümcek adam vahşi komandolar mı, kaç tane gizli adın var Nick diyor. Mumya, herry canavarlarını gizli tutmayı sever diyor. Kurt adam bunları daha önce konuşmuştuk Likanto. Dünya bazı gerçeklerle tanışmaya hazır değil diyor. Örümcek adam, ben hazır olduğumu sanmıyorum diyor. Kurt adam, örümcek adama ucube

olduğumuzu düşünüyorsan büyük olanı görene kadar bekle diyor. Örümcek adam, Frankeyştayn göstererek büyük adam o değil mi diyor. Frankeyştayn, hayır ama büyük bir kalbim var, görmemi ister misin diyor. Nick, bir sürü ölümsüzün arasına girdik örümcek adam, vahşi komandolar bizi bu işten kurtaracak. Ne olduğunu anlat diyor.

Örümcek adam, hemen anlatıyorum. Drakula gerçek. Siz bunu zaten biliyordunuz. O ankı istiyor. Mumya, ben firavunken bu obje benim krallığımda en çok değer gören şeydi diyor. Örümcek adam, elindeki objeyi göstererek; Drakula, ona ve ordusuna gün ışığında yürüme gücü vereceğini düşünüyor. Ve takımıma ona yardım etmeleri için hipnotize etti diyor. Mumya, yanılmıyor daha fazlasına da sahip olabilirler diyor. Kurt adam, pekâlâ yapacağımız pis işlerimiz var komandolar, biz bundan sonrasını hallederiz diyor. Örümcek adam, bekle durun bakalım, ben burda kalmıyorum, kaçırdığı benim takımımdı diyor. Mumya, örümcek adama biz lanetli ve ölümsüz evlat. Bütün karanlık kâbuslar içinde canavarı yok etmek için bizden daha uygun daha donanımlı grup bulamazsın diyor.

Grubun üzerine doğru yeşil bir bulut geliyor. Yeşil bulutun içinden Drakula ve arkadaşları çıkıyor. Drakula, cesur konuşmaydı, ama bunlar sadece laf, ankı alın onları yok edin diyor. Örümcek adam, bu en kötü cadılar bayramı diyor.

Örümcek adam, çocuklar uyanın ve sarımsak kokusunu alın, Drakula kötü adam diyor. Drakula ve adamlarıyla vahşi komandolar ve örümcek adam savaşıyor. Frankeyştayn elinde ağır makinalı var. Ateş kötü, ama ateş gücü değildi diyor. Örümcek adam bunlar benim dostlarım hipnotize oldular, onları incitme. Argümanımı desteklemiyorsun güç adam diyor. Nick ateş etmeyin onlar bizim adamlarımız diyor. Örümcek adam, size durun dedik, coşun değil diyor. Kurt adam, evlat tüylerin ötesini gör, biz profesyoneliz, bize güven diyor. Örümcek adam, tamam siz uzmansınız, ankları kastederek onları ben alayım, teşekkür ederim diyor. Drakula örümcek adamı yakalıyor. Hiç sanmıyorum ölümlü diyor. Ankı almak için birbirleriyle savaşıyorlar. Savaşırken kendi özelliklerini kullanıyorlar. Nick, Dracula kaçmadan onu aşağıya kilitle diyor. Drakula, ankı alıyor, işte oldu hahi gidiyoruz. Geldikleri yeşil bulutla gidiyorlar. Örümcek adam, hayır diyor. Mumya piyonlarını zekice seçti, onların müdahalesi

büyüyü tamamlamama engel oldu diyor. Örümcek adam, o piyon dediklerin benim ekibim oluyor diyor. Kurt adam, sevdiğin birileri var mı? Örümcek adam, elbete var. Ama bunun konuyla ne ilgisi var şimdi diyor. Kurt adam, Drakula gündoğumuna kadar ankı kullanamaz. O senin takımına sahip oldu. Bu yüzden sırlarını biliyor. Umursadığın kişiler hedef olacaktır diyor.

May hala cadılar bayramında gece evde oturuyor. Pencerede gölgelerin geçtiğini görüyor. Bu yüzden korkuyor ve eline süpürgeyi alıyor. Kapıyı açıyor. Ve gülerek cadılar bayramı kutlu olsun diyor. Frankeştayn seni iyi bir cadı mısın yoksa kötü mü diyor. Örümcek adam o harika bir cadı. Değil May hala, umarım vampirsiz bir akşam geçiriyorsun diyor. Maskesini çıkartıyor. Aman tanrım gerçek kimliğimi May halaya açıklamış oldum diyor. May hala, Peter ne sıradan bir kıyafet bir hayalet olacaksın sanıyordum diyor. Peter dükkânda hiç hayalet kalmamıştı, sıradan mı dedin sen diyor. May hala, ama bu gerçeğine hiç benzemiyor. Yerinde olsam paramı geri alırdım. Örümcek adamın arkasındaki vahşi komandoların kıyafetlerini kastederek ama bunlar harika kıyafetler. Tahmin edeyim, Luck, Danny ve Sam'mi, Eva nerde diyor. Örümcek adam, o görünmez kız oldu, onunla bir partide buluşacağız ama, seni kontrol edelim dedik diyor. May hala, kontrol etmek mi bu benim en sevdiğim tatildir. Canavarlardan nefret eden sensin diyor. Örümcek adam, canavarlara şimdi nefret güçlü bir kelime oldu tabii diyor. May hala, herkese iyi eğlenceler deyip kapıyı kapatıyor. Örümcek adam, canavarlara dönerek sanırım yanıldınız, Drakula halamın peşine düşmemiş diyor.

Kurt adam; Blad, Furi senin bu işte olduğundan bahsetmedi diyor. Blad, Drakulanın ankı aldığı ve vampirlerin herşeyi ele geçirecekleri haberi yeraltı dünyasında yayılana kadar bu işte değildim. Şimdi nasıl yaptığını anlıyorum. Beni götürürler diye umut ederek bir sürünün izini sürdüm. Ama bula bula sizi buldum şeker yerken diyor. Örümcek adam, bu ilginç bir tesadüf. Birbirinizi tanıyor musunuz diyor. Kurt adam komandolar burayı güvende tutuyor diyor. Örümcek adam, Blad'e ikiniz arasında ne oldu bilmiyorum ama takımımı kurtarmak ve May halamı korumam gerekiyor diyor.

Komandalar hazırlık yapıyorlar. Kurt adam Son teknoloji en iyi ezer, silahlaştırılmış sarımsak tozu, geniş ultraviyole açılır lambalar, Mumya Likantonun

koruyucu sözleri, hiç birşey halanın evine birşey yapamaz diyor. Örümcek adam, berbat geçen cadılar bayramında eğlenceli bir an yaşamış olduk diyor. Blad, bunu gündoğumunda ankın parçalarını birleştirip vampirler egemenliği ele geçirdiğinde söyle diyor. Örümcek adam, Blad'e hemen hevesimi kırıyorsun diyor. Blad, Tralsilvanya'ya gitmemiz gerek, hemen diyor. Örümcek adam, Tralsilvanya mı orası gerçek mi, araç isteyelim diyor. Kurt adam aracımız zaten burda, evlat canavar kamyonla tanış diyor. Örümcek adam, bu gördüğüm en havalı şey olmalı diyor.

Canavar kamyon havada uçarak gidiyor. İçerde örümcek adam, havalı makine, demek vahşiler böyle geziyor diyor. Mumya buna canavar kamyon diyorlar. Söylenene göre modern kulaklarım canavar kelimesini algılamıyorlar diyor. Kurt adam, doğrudan saldırı mı, neden ensemizde iki delik istemiyoruz ki, biz gizlenerek gezeriz deri kıyafetler içinde gezinirken kimse görmüyecek diye mi üzülüyorsun diyor. Blad, gizlenmek mi, Drakula ıslak köpeklerin kokusunu on kilometre uzaktan alır diyor. Örümcek adam gülmeğe başlıyor. Kurt adam, Komik olan ne? Diyor. Örümcek adam, şimdi anlıyorum. Siz takım arkadaşıydınız değil mi? Hadi ama, yeni yetmeler takımındayım. Nova ile ben didişip dururuz. Hakaretler, isim takmalar, bilirsiniz samimi birşeyler diyor. Blad, örümcek adama bu takımda samimiyet görüyor musun? Örümcek adam, aslında umut vadediyor. Bakın her zaman iyi anlaşmak zorunda değilsiniz. Ama, yapacak gerçek bir iş olduğunda bütün o çekişmeler bir kenarda kalır. Sizden yapmak istediğim bu. Şimdi ben ve arkadaşlarımı geri alabileyim, canlı olarak diyor. Mumya işte geldik, Drakula'nın bölgesi diyor.

Canavar kamyonla, Drakula'nın kalesine geliyorlar. Vahşi komandolar ve örümcek adam kamyondan iniyor. Örümcek adam pekâlâ şimdi ne yapıyoruz diyor. Frankeştayn, endişelenme küçük böcek, Şirot koca adamı yolluyor diyor. Örümcek adam, koca adam, o da kim görünmez adam mı diyor. Frankeştayn, görüceksin diyor. Örümcek adam, o da ne diyor? Man-Thıng diyor. Örümcek adam, çok iyimiş diyor. Örümcek adam ve vahşi komandolar kalenin içine giriyorlar. Örümcek adam, bu yer beynimi yakıcak diyor. Drakula, arzu ederseniz gelin, ama umudu dışarda bırakın. Umudun bu duvarlar arasında yeri yok diyor. Örümcek adam ve vahşi komandolar; Drakula ve vampirlerle savaşıyorlar. Örümcek adam, burada vampirlerle savaşan tek

kişi ben miyim, tek bir çözüm var, diş ipi diyor. Vampirler, örümcek adamı yakalarken, Man-Thıng örümcek adama yardım ediyor. Frankeştayn, seni sevdi diyor. Örümcek adam, gerçekten mi nerden anladın diyor. Frankeştayn, seni dokunuşuyla havaya uçurmadı diyor. Örümcek adam, tamam buna sevindim işte diyor. Mumya, güneş nerdeyse doğacak. Drakula'nın ankı aktive etmesini izin vermeyelim yoksa herşey mahvolur diyor.

Örümcek adam, Drakula'nın kahkahasını duyuyor. Çocuk menüsündeki labirentlerle yeterince başım belada zaten diyor. Örümcek adam, Drakula ekibimi hipnotize etti. Peki, bu da bir hileyse, bir ilüzyonsa. Gözlerimize güvenemeyiz diyor. Blad, peki neye güveneceğiz diyor. Kurt adam, koklayarak çocuk haklı, Drakula sandığımızdan daha yakın diyor. Beni bir kez daha izler misin Blad diyor. Blad tamamdır hadi gidelim diyor. Drakula tebrik ederim yok oluşunuz hazır diyor. Savaşmaya başlıyorlar. Mumya güneş nerdeyse doğacak diyor. Blad, örümcek adama biz hallederiz, arkadaşlarına bak diyor. Örümcek adam takımınla beraber kal diyor. Örümcek adam arkadaşlarını kurtarıyor, beni izleyin diyor. Örümcek adamın arkadaşları, vahşi komandoları tanıyorlar.

Drakula çok geç kaldınız komandolar, bunca yüzyıldan sonra gün ışığında yürüyeceğim. Ankı birleştirip artık gölgelerden çıkabileceğim. Ank tamamlandı diyor. Örümcek adam vampir kral mı, bu olmamalı diyor. Drakula, gün doğumuyla birlikte, yeni bir kralda doğuyor. Ölümsüzlerin köprüsü yeniden inşa edildi diyor. Örümcek adam, Frankeştayn'a Fred'i fırlat beni diyor. Drakula'nın üstüne örümcek adam fırlatılıyor. Örümcek adam, Drakula'ya karşı uçarken, ağlarıyla Drakulanın elinde bulunan ankları alıyor. Drakula gündoğumuyla birlikte yanıyorum, şansınız varken gününüzün tadını çıkarın, gece her zaman döner, Drakula da öyle diyor. Blad elindeki kılıçla, Drakulaya doğru hamle yapıyor. Drakula toz bulutu haline gelip ortadan yok oluyor.

Kurt adam, o gitti üzgünüm diyor. Frankeştayn kazandık diyerek örümcek adama sarılıyor. Örümcek adam, dikkat et koca adam bütün bu parçalar benim. diyor. Örümcek adam, ankı almış olabiliriz, Drakula kaçtı, benim daima yatağın altına bakacak

korkunç tehdit savurdu diyor. Kurt adam, hala bir şansımız var. Birlikte çalışırsak diyor. Blad, sen ciddi misin diyor. O anda Mumya, üzerindeki sargılar vasıtasıyla ömürcek adamın elinde bulunan ankları alıyor. Bir zamanlar insanların efendisiydim bir firavundum. Yine öyle olabilmek için, Bir milenyum bekledim. Anklar beni aynı mertebeye yükseltecek. Bu gücü hissediyorum derken, mumyanın vücudu devleşmeye başlıyor. Anklarla vahşi komandoları yakalıyor. Frankeştayn, mumya dur biz senin dostlarınız diyor. Esaret anında olduğumda sizde acıma hissi uyandırdım diyor. Işıktan bir yoldan geçerek başta bir yere gidiyor.

Örümcek adam ve arkadaşları mumyanın gittiği şehre canavar kamyonla gidiyorlar. Örümcek adam, dev bir firavun gören var mı acaba diyor. Mumya ortaya çıkıyor. Firavunuz önünde eğilin, ölümlüler ve bana itaat edin. Örümcek adamın arkadaşları, bundan başka canavar filmi oldu diyor. Örümcek adam, insanlar için savaşacak, dev bir kaplumbağa ya da kelebek gereken bir tür film. Boy ve güç avantajı firavuna ait, bizim de ekibimiz var, hem de iki tane diyor örümcek adam. Mumya, ferry artık senin emrinde değilim. Bana gel yoksa şehrini mahvedicem. Önümde ilk eğilen sen ol diyor.

Nik, Likanto yani mumya ile savaş gemisi sayesinde savaşıyor. Mumya ağır bir darbe alıyor. Örümcek adam, bu herifle dövüşüp, onu yenebilecek dev bir gorilimiz var mı diyor. Blad, hayır artık bitti diyor. Örümcek adam, sanırım çok sert bir darbe aldı diyor. Kurt adam, yani bu iş bitti, hem anklar hemde bizim hakkımızda her şeyi biliyor Güçler, taktikler ve zayıflıklar. O bizden biriydi diyor. Örümcek adam ve artık değil. Şantajçı çocuk olmadan, salyalı kamyonu olan bir kaç ucube misiniz yani? Siz vahşi komandolarsınız, dahası sıvılar, kürk ve gölgeler altında siz aslında arkadaşsınız. Benim arkadaşlarım pes etmez asla, peki ya sizinkiler diyor.

Kurt adam, peki hiç fikrin var mı, yoksa sadece konuşmalarda mıyız diyor. Örümcek adam, elbette ona boşuna büyük adam demiyorsunuz değil mi diyor. Kurt adam, Pekâlâ firavun boyutunda birşeyle karşı karşı gelene kadar daha çok donanıma ihtiyacı olacak diyor. Örümcek adam, Newyork kanalizasyonuna hoş geldiniz, bütün salyalı ihtiyaçlarınız için tek durak. Hey mumya dev boyutlardaki canavarımıza

merhaba de diyor. Dev boyutlardaki canavar mumya ile dövüşüyor. Mumya, bunun için binlerce yıl bekledim. İşe yaramaz salyalı bir yaprak yığını beni kaderimdeki görkemden uzak tutamayacak diyor. Örümcek adam, ama bir ton ağ tutabilir, sıra sende Menfi diyor. Mumya, senin çenenden bıktım böcek, sen benim ölümsüz ordumun ilk askeri olmalısın diyor. Komandolar, canavarlaşma vakti, Mumya çekilin üstümden diyor. Örümcek adam, vahşi komandolara ankı alın, makası olan var mı, yoksa tırnakla mı koparayım diyor. Ona kılıç veriyorlar. Ankı alıp mumyayı yok ediyorlar. Örümcek adam, vahşi komandolara ve arkadaşlarına hepiniz harikasınız, canavar kahraman takımı diyor. Nick gemide, vahşi komandolar bugün burada yaptıklarınız takdiri hak ediyor. Şild adına teşekkür ederim diyor. Kurt adam, onlara teşekkür et, onlar olmasalar Drakula ve Firavun ikilisine karşı hayatta kalamazdık diyor. Örümcek adam, takımlardan bahsetmişken Blad gel hadi, sevgi nerde diyor. Kurt adam, duygusal sonları kaldıramıyor. Ama merak etme, Drakula hala dışarda ve bu konu üstünde çalışıyoruz. Takım arkadaşları böyle yapar değil mi evlat diyor. Örümcek adam, evet doğru, ama öyle olmazsa görünmez bir adam bulmalısın, o görünmez olur, otobüsler bedava biner, pantolonu düşüyor. Benim pantolonuma ne oldu diyor. Kurt adam, bu Max halanın evini koruyordu, izninizle kendimi tanıtayım ben görünmez adam diyor. Örümcek adam, nerde nerede o güzel görünmez adam tarafından pantolonum indirildi diyor. Ve bölüm bitiyor.

Bu çizgifilmde şiddet öğelerine rastlanmıştır.

Fiziksel şiddet: Mumya kollarındaki beyaz sargıları örümcek adama doğru yolluyor, onun vücudunu sarıyor. Daha sonra sargılarını geri alıyor. Örümcek adam kendi etrafında dönmeye başlıyor. Frankeyştayn canavarına çarpıyor. Frankeyştayn canavarı örümcek adamı yakalamaya çalışıyor ve yakalıyor. (Şiddetin süresi: 16 saniye)

Sözel şiddet: Drakula, cesur konuşmaydı, ama bunlar sadece laf, ankı alın onları yok edin diyor. (Şiddetin süresi: 6 saniye)

Fiziksel şiddet: Drakula ve adamlarıyla vahşi komandolar ve örümcek adam savaşıyor. Frankeyştayn elinde ağır makinalı var. Ateş kötü, ama ateş gücü değildi diyor. Örümcek adam bunlar benim dostlarım hipnotize oldular, onları incitme.

Argümanımı desteklemiyorsun güç adam diyor. Nick ateş etmeyin onlar bizim adamlarımız diyor. Örümcek adam, size durun dedi, coşun değil diyor. Kurt adam, evlat tüylerin ötesini gör, biz profesyoneliz, bize güven diyor. Örümcek adam, tamam siz uzmansınız, ankları kastederek onları ben alayım, teşekkür ederim diyor. Drakula örümcek adamı yakalıyor. Hiç sanmıyorum ölümlü diyor. Ankı almak için birbirleriyle savaşıyorlar. Savaşırken kendi özelliklerini kullanıyorlar. Nick, Dracula kaçmadan onu aşağıya kilitle diyor. Drakula, ankı alıyor, işte oldu hahi gidiyoruz. Geldikleri yeşil bulutla gidiyorlar. Örümcek adam, hayır diyor. Mumya piyonlarını zekice seçti, onların müdahalesi büyüyü tamamlamama engel oldu diyor. Örümcek adam, o piyon dediklerin benim ekibim oluyor diyor. Kurt adam, sevdiğin birileri var mı? Örümcek adam, elbete var. Ama bunun konuyla ne ilgisi var şimdi diyor. Kurt adam, Drakula gündoğumuna kadar ankı kullanamaz. O senin takımına sahip oldu. Bu yüzden sırlarını biliyor. Umursadığın kişiler hedef olacaktır diyor. (Şiddetin süresi:103 saniye)

Sözel şiddet: Frankeştayn, endişelenme küçük böcek, Şirot koca adamı yolluyor diyor. (Şiddetin süresi: 3 saniye)

Fiziksel şiddet: Örümcek adam ve vahşi komandolar; Drakula ve vampirlerle savaşıyorlar. Örümcek adam, burada vampirlerle savaşan tek kişi ben miyim, tek bir çözüm var, diş ipi diyor. Vampirler, örümcek adamı yakalarken, Man-Thıng örümcek adama yardım ediyor. Frankeştayn, seni sevdi diyor. (Şiddetin süresi:46 saniye)

Fiziksel şiddet: Örümcek adam, Frankeştayn'a Fred'i fırlat beni diyor. Drakula'nın üstüne örümcek adam fırlatılıyor. Örümcek adam, Drakula'ya karşı uçarken, ağlarıyla Drakulanın elinde bulunan ankları alıyor. Drakula gündoğumuyla birlikte yanıyorum, şansınız varken gününüzün tadını çıkarın, gece her zaman döner, Drakula da öyle diyor. Blad elindeki kılıçla, Drakulaya doğru hamle yapıyor. Drakula toz bulutu haline gelip ortadan yok oluyor.(Şiddetin süresi:36 saniye)

Sözel şiddet: Örümcek adam, ankı almış olabiliriz, Drakula kaçtı, benim daima yatağın altına bakacak korkunç tehdit savurdu diyor. Örümcek adam, ankı almış olabiliriz, Drakula kaçtı, benim daima yatağın altına bakacak korkunç tehdit savurdu diyor. (Şiddetin süresi:6 saniye)

Fiziksel şiddet: O anda Mumya, üzerindeki sargılar vasıtasıyla ömürcek adamın elinde bulunan ankları alıyor. Bir zamanlar insanların efendisiydim bir firavundum. Yine öyle olabilmek için, Bir milenyum bekledim. Anklar beni aynı mertebeye yükseltecek. Bu gücü hissediyorum derken, mumyanın vücudu devleşmeye başlıyor. Anklarla vahşi komandoları yakalıyor. Frankeştayn, mumya dur biz senin dostlarınız diyor. Esaret anında olduğumda sizde acıma hissi uyandırdım diyor. Işıktan bir yoldan geçerek başta bir yere gidiyor. (Şiddetin süresi:26 saniye)

Sözel şiddet: Firavunuz önünde eğilin, ölümlüler ve bana itaat edin. (Şiddetin süresi: 6 saniye)

Sözel şiddet: Mumya, ferry artık senin emrinde değilim. Bana gel yoksa şehrini mahvedicem. Önümde ilk eğilen sen ol diyor. (Şiddetin süresi: 6 saniye)

Fiziksel şiddet: Nik, Likanto yani mumya ile savaş gemisi sayesinde savaşıyor. Mumya ağır bir darbe alıyor. (Şiddetin süresi: 7 saniye)

Sözel şiddet: Hey mumya dev boyutlardaki canavarımıza merhaba de diyor. (Şiddetin süresi: 4 saniye)

Fiziksel şiddet: Dev boyutlardaki canavar mumya ile dövüşüyor. (Şiddetin süresi: 12 saniye)

Sözel şiddet: Mumya, bunun için binlerce yıl bekledim. İşe yaramaz salyalı bir yaprak yığını beni kaderimdeki görkemden uzak tutamayacak diyor. (Şiddetin süresi: 10 saniye)

Sözel şiddet: Mumya, senin çenenden bıktım böcek, sen benim ölümsüz ordumun ilk askeri olmalısın diyor. (Şiddetin süresi: 5 saniye)

Fiziksel şiddet: Komandolar, canavarlaşma vakti, Mumya çekilin üstümden diyor. Örümcek adam, vahşi komandolara ankı alın, makası olan var mı, yoksa tırnakla mı koparayım diyor. Ona kılıç veriyorlar. Ankı alıp mumyayı yok ediyorlar. (Şiddetin süresi: 71 saniye)

Bu çizgi film 429 çekimden oluşmaktadır. 13 genel çekim, 106 yarı genel çekim, 55 boy çekim, 36 diz çekim, 83 bel çekim, 48 göğüs çekim, 28 omuz çekim, 19 baş çekim, 17 özel çekim, 25 ayrıntı/detay çekim bulunmaktadır.

Fiziksel şiddet

Sözel şiddet

Fiziksel şiddet

Görüntü 21. "Muhteşem Örümcek Adam" Çizgi Filmindeki Şiddet Görüntüleri

Çizgifilm:5

Yayınlandığı Çocuk Kanalı: Disney Channel

Çizgi Film Adı: Lanfeust ve Sihirli Madalyon

Yayın Tarihi: 27.05.2015

Süre: 23.15 dakika

Dizi halinde, Yabancı Yapım, 7 yaş ve üzeri, Şiddet/Korku

Truva dünyasında yaşayan herkesin sihirli ve eşsiz bir gücü vardır. Ancak madalyona sahip olan kişi bu güçlerin hepsini kontrol edebilir. Ve bu madalyon Menfist'a aittir. Hazır olun yakında dünyanın altını üstüne getirecekler. Yemek masası kuruluyor. Pekâlâ, Ramoşun en güzel yerleri ile uçan sincabın lezzetini birleştiririz. Önce güçlü bir şekilde yoğrulacak, sonrada malzeme güzel bir şekilde karıştırılacak. Ve tencerenin kapağı sıkıca kapatılacak, sonrada pişmesi beklenecek, işte mükemmel

sonuç. Ben dayanamıyorum. Merdivenden inerken ses çıkarıyor. Eyvah diyor. Olmaz uzak dur. Bilgeler hemen burada olabilir. Hadi ama sadece birazcık tadına baksam diyor. Olmaz dedim. Mümkün değil, aklına bile getirme. Dinleyin, Cipsi, sen şehirdeki en iyi savaşcısın. Ve Hebıs, sende muhteşem bir Troysun. Larfıs, sende üstün güçlere sahip olan bir insansın. Herkes bu özelliklere gıpta ediyor. Ama ben eve sıkışıp kalmış hastalıkları iyileştiren yemek yapan bir kızım. Ciksi, ama biz yemeklerini çok seviyoruz. Larfıs, iyileştirme işinde de gerçekten son derece... Hiç kimse bunu önemsemez. Ama bilgeler beni ekbul başaşçı yarışma sokar ve yarışmayı kazanırsam bende ünlü biri olabilirim. Tıpkı sizler gibi. Seni tebrik ederiz Siyan, işte ödülünde burda. Teşekkür ederim, teşekkür ederim herkes ne kadar başarılı olduğumu görecek. Parlama zamanım geldi, sakın bir şeylere dokunmayın. Anlaşıldı mı? Larfıs, hey sen bizi ne zannediyorsun diyor. Ciksi, hadi ama sakin ol, herşey yolunda. Hebis, sence anlayışsız barbarlar mıyız diyor. Larfıs, vay canına harika göründüğünü itiraf etmeliyim. Hebıs, gözlerim ve dişlerim kamaştı. Ciksi, hiç bir şey fark etmez.

Siyan, meclis üyeleri mütevazı mutfağıma hoşgeldiniz. Genç yaşına rağmen olağanüstü bir aşçı olduğun her halinden belli oluyor. Kendimi tamamen bu işe adadım, başarılı olacaksın. Larfıs, eti eline alıyor ve şuna bakın diyor. Hebis, Larfıs'in elindeki etle birlikte yukarı kaldırıyor. Larfıs, zaten ne bulduysan yedin diyor. Hebis, eliyle aşağı doğru Larfıs'ı itiyor. Larfıs sinirleniyor. Önündeki eti yiyiyor. Larfıs, Hebis'in elindeki eti alıyor. Hebis, tabaktakileri yiyiyor. Hebis, başlangıç için hiç fena değil? Pekala, ana yemek nerde diyor.

Siyan, Hebis'e sinirlenerek söz vermiştin diyor. Hebis, size de biraz ayırdık diyor. Meclis üyesi, bunun yeterli olduğunu söyleyemem. Böyle bir şeyi asla incelemeyiz, diyor. Sanırım yarışmadan diskalifiye olduğunu söylememe gerek yok. Sana söyleyeyim o zaman diskalifiye oldun. Yazık kazanmaya oldukça yaklaşmıştın diyor. Siyan, sonunda çok yaklaşmıştım. Bunu nasıl yaparsınız? Bana söz vermiştiniz. Larfus, merhaba kimse var mı? Neden konuşmuyor acaba? Hebıs sorunumuz var. Ciksi, öfkeden felç geçirdi. Bunu daha önce hiç böyle görmemiştim. Hebıs, sizce bu sefer ileri mi gittik. Ciksi, korkma kardeşim herşeyi düzelticeğiz diyor. Hebıs, işte ordalar diyor. Larfıs, biz kahramanız ve kahramanlar yalvarmaz. Bu işi onurumuzla yapalım tamam

mı? Hebıs, onurumuzla derken neden söz ediyorsun? Larfıs, ağlayarak, çok özür dileriz gerçekten, lütfen affet çok üzgünüz. Ciksi, o Ekfundeki en iyi aşçıydı. Hebıs, insanlar için yaptığı pastalara da bayılırım. Hem de vejeteryendir de. Larfıs, biz kötüyüz hatta en kötü biziz. Lütfen, lütfen onu affedin bir şans tanıyın. Ciksi, Larfıs, Hebıs ağlıyorlar. Meclis üyeleri, pekâlâ biraz haylaz olsalar, kahramanlar hatırına tekrar yarışmaya alacağız diyor. Larfıs, ne dediniz, yarışmada mı diyor. Meclis üyeleri, ancak bir şartla yarışma için meşhur ejdarha suflesi yapacak. Lezzetli olduğu kadar pişirmesi de çok zordur. Larfıs, yaşasın, evet işte başladık. Hebıs, gülerek bu aç toru yeteri kadar mutlu ettiniz diyor. Ejdarha suflesi mi? Peki yemeğin içersinde neler var bilge averos, daha önce hiç duymamıştım. İnan bana o yemeğin tadına bakınca bir daha unutamayacaksın diyor. Larfıs, yaşasın görev tamamlandı. Yeniden oyundasın. Biz muhteşemiz diyor. Hebıs, ve yeterince onurluyuz diyor. Larfıs, Siyan'a bize gereken tek şey neydi adı ejder suflesi pişirmek. Çocuk oyuncağı. Bakın çok üzgünüz tamam mı? Lütfen affet tamam mı? diyor. Siyan, ne dedin bir ejder suflesi mi, kitaplara bakarak ne olduğunu bile bilmiyorum burda yok. Keşke babam burda olsaydı, nerde olduğunu bilirdi diyor. Ciksi, baban davşanda birşeyler keşfediyor. Yani burdan çok uzakta, kesinlikle ona ulaşma şansımız yok diyor. Larfıs, hey merak etme üstesinden geleceğime eminim. Siyan, o kadar kolay kurtulamazsınız. Bana borcunuz var. Bana yardım ediceksiniz diyor? Hebıs, Ciksi, Larfıs ne biz mi? diyor. Baş aşçı yemek yarışmasına hepiniz hoş geldiniz. Bu yıl büyük ekbul yemek yarışması için dört aday belirledi. Kazanana verilecek muhteşem altın ödülde, tam karşınız da. Tüm yarışmacılar ibre kırmızıya gelmeden yemeklerini hazırlamak zorunda. Yarışmacılardan genç erkek olan tezgâhtaki sebzeleri alıyor. Tezgâhtaki satıcı bayan, para yoksa sebzede yok diyor. Siyan, elindeki kâğıda bakarak, görünüşe bakılırsa ejder suflesi böyle birşey. Ne troy biberi mi, müren salyası mı, bunları çiftçi pazarında nasıl bulabilirim ki diyor. Larfıs, merak etme müren salyasını kaynağından getireceğim, onun nerde yaşadığını iyi biliyorum da diyor. Hebıs, troy biberinin yetiştiği mağarayı biliyorum. Onu sana ancak bir troy getirebilir. Ciksi, durun ben ne yapıcağım, benim ne yapmam lazım diyor. Larfıs, üzgünüm Ciksi müren balığına son derece sessiz ve... Ciksi, bağırarak Larfıs'a ne? Ne demeye çalışıyorsun? Çok mu bağırdım. Pekâlâ, haklı olabilirsin. Bazen biraz, diyor. Hebıs, peki küçük savaşçı benimle geliyorsun diyor. Hamilton, nefesi aşkına kılıç kanatlar. Larfıs, hey

Hebus sopanı ödünç alabilir miyim? Müren salyası için ona ihtiyacım var da. Hebıs, pekâlâ küçük troy ama üstünde bir tek küçük çizik istemem. Anlaşıldı mı? Larfıs merak etme diyor. Hebıs, Larfıs'a sopayı fırlatıyor. Larfıs, işte aşk bu diyor. Hebıs, Ciksi'ye sıkı dur küçük savaşcı diyor. Hebıs, Ciksi'yi sırtına alıyor. Havaya doğru uçuyor. Siyan pekâlâ sıra geldi tarifin alt yapısını hazırlamaya diyor. Larfıs kanatlarak, elindeki sopayla biraz gittikten sonra yere iniyor. Artık süper hayaletler var diyor. Karşısına turkuaz renkli bir canavar çıkıyor. Canavar elinde sopa olan Larfıs'ı ağzıyla kaldırıyor. Larfıs, ihtiyacım olduğunda Hebıs ve Ciksi nereye kayboluyorlar diyor. Hebıs, Ciksi ile beraber büyük bir çukurun yanına geliyorlar. Hebıs, troylerin uyku zamanı, Cikse tamamen sessiz ol, anlaşıldı mı diyor. Ciksi anlaşıldı diyor. Çukurun zeminine doğru gitmek için merdivenleri kullanıyorlar. Ciksi gülerek gerçekten kolay oldu diyor. Hebıs, sessiz olması için ikaz ediyor. Zemine iniyorlar. Ciksi bak troy biberleri diyor. Zeminde sağda solda troylar uyuyorlar. Yemek yarışmasındaki genç erkek yarışmacı, hırsızlıktan tutuklanırken, birden görünmez hale geliyor. Siyan, süreye bakıyor. Hala dönmediler diyor. Meclis üyesi, Siyan'ın yanına geliyor. Hiç bir şey yapmadığını görüyor. Siyan vaktim var değil mi diyor. Larfıs, canavar tarafından havada döndürülerek yere fırlatılıyor. Larfıs, o sopaya dikkat et, çünkü Hebıs'ın sopası tek çizik olursa diyor. O anda canavar yerde koşan Larfıs'ın arkasından koşuyor. Larfıs'ın ayağı yere takılıyor. Ve yere düşüyor. Canavar üzerine geliyor. Zaman azalıyor. Siyan'a seyirciler yemek olarak hiç bir şey yapmamasından dolayı, tepki gösteriyorlar. Meclis üyesi hala hazırlamadın mı diyor. Siyan'a yapacağı ejderha suflesi için arkadaşları gereken malzemeleri getiriyorlar. Meclis üyesi, acele et sadece bir kaç saniyen kaldı diyor. Seyirciler üç, iki, bir derken Siyan suya malzemeleri atıyor. Hebıs'ın sopasıyla karıştırıyor. Yarışmacıların yaptığı yemekler yeniyor. Siyan'ın yaptığı ejderha suflesi çok beğeniliyor. Sufleyi yiyen uykuya dalıyor. Siyan kalkın uyanın. Neler oluyor? Böyle bir şey olmamalıydı diyor. Tarifi veren kişi, kimse sana yabancılardan bir şey almamayı söylemedi mi? diyor. Siyan, saldırmak için herkesin bana oy vermesini bir an beklemedin diyor. Her zaman gibi mutluluğumun üzerine çöreklendiniz diyor. Herşey bu madalyon için öyle değil mi diyor. Siyan düşmanlarıyla savaşıyor. Yarışmayı kazanıyor. Düşmanlarının saldırısını bertaraf ediyor. Olaylar bittikten sonra Hebıs, Larfıs, Ciksi uyanıyorlar. Meclis üyesi olanları, Siyanın yaptıklarını arkadaşlarına

anlatıyor. Kahraman olduğunu söylüyor. Aynı zamanda iyi bir aşçı olduğunu belirtiyor. Ödülü hak ettiğini söylüyor. Ve bülüm bitiyor.

Bu çizgifilmde şiddet öğelerine rastlanmıştır.

Fiziksel şiddet: Hebis, eliyle aşağı doğru Larfıs'ı itiyor. Larfıs sinirleniyor. Önündeki eti yiyiyor. Larfıs, Hebis'in elindeki eti alıyor. (Şiddetin süresi: 5 saniye)

Sözel şiddet: Siyan, sonunda çok yaklaşmıştım. Bunu nasıl yaparsınız? Bana söz vermiştiniz. (Şiddetin süresi: 5 saniye)

Duygusal şiddet: Larfıs, ağlayarak, çok özür dileriz gerçekten, lütfen affet çok üzgünüz. Ciksi, o Ekfundeki en iyi aşçıydı. Hebıs, insanlar için yaptığı pastalara da bayılırım. Hem de vejeteryendir de. Larfıs, biz kötüyüz hatta en kötü biziz. Lütfen, lütfen onu affedin bir şans tanıyın. Ciksi, Larfıs, Hebıs ağlıyorlar. (Şiddetin süresi: 38 saniye)

Sözel şiddet: Ciksi, bağırarak Larfıs'a ne?, ne demeye çalışıyorsun? Çok mu bağırdım. Pekâlâ, haklı olabilirsin. Bazen biraz, diyor. (Şiddetin süresi: 6 saniye)

Fiziksel şiddet: Larfıs, canavar tarafından havada döndürülerek yere fırlatılıyor. Larfıs, o sopaya dikkat et, çünkü Hebıs'ın sopası tek çizik olursa diyor. O anda canavar yerde koşan Larfıs'ın arkasından koşuyor. Larfıs'ın ayağı yere takılıyor. Ve yere düşüyor. Canavar üzerine geliyor. Şiddetin süresi: 20 saniye)

Fiziksel şiddet: Siyan, saldırmak için herkesin bana oy vermesini bir an beklemedin diyor. Her zaman gibi mutluluğumun üzerine çöreklendiniz diyor. Herşey bu madalyon için öyle değil mi diyor. Siyan düşmanlarıyla savaşıyor. Yarışmayı kazanıyor. Düşmanlarının saldırısını bertaraf ediyor. (Şiddetin süresi: 40 saniye)

Bu bölüm 336 çekimden oluşmaktadır. 22 genel çekim, 49 yarı genel çekim, 33 boy çekim, 29 diz çekim, 63 bel çekim, 37 göğüs çekim, 49 omuz çekim, 14 baş çekim, 28 özel çekim, 12 ayrıntı/detay çekim vardır.

Fiziksel şiddet

Sözel şiddet

Duygusal şiddet

Görüntü 22. "Lanfeust Ve Sihirli Madalyon" Çizgi Filmindeki Şiddet Görüntüleri

Çizgifilm:6

Yayınlandığı Çocuk Kanalı: Disney Channel

Çizgi Film Adı: Fineas ve Förb/ Bustville için son tren

Yayın Tarihi: 27.05.2015

Süre: 12.10 dakika

Dizi halinde, Yabancı Yapım, Genel İzleyici

Gölün yanında ormanlarda içersinde bir evde bulunuyorlar. Candence, Fineas burası gerçekten çok güzel diyor. Baljeet, evet bizi büyük babanların evine davet etmen çok kibarcaydı derken. Basketbol topu Baljeet'e geliyor ve yere düşüyor. Bağırarak, ama adil değil nerdeyse bana çarpıcaktı diyor. Buford, hayat adil değil. Bu sabah basket topuyla bir çocuğu vurmak isterken ıskaladım diyor.

Fineas, merhaba Candance bugün ne yapmayı düşünüyorsun diyor. Candance, şey sanırım sizi birşey yaparken çalışıcağım. Ama yine başaramayacağım. Bu yaz uzun hayal kırıklığı listeme yeni bir şey ekliyeceğim diyor. Fineas, buna ne dersin Förb, Candance bugün ne yapacağını biliyor diyor.

Fineas'ın babası ve büyükbabası evde oturuyor. Ve sohbet ediyorlar. Büyükbaba, antika işi nasıl gidiyor diyor. Baba, iyi gidiyor. Antika işi için ne derler bilirsin diyor. Büyükbaba, ne derler diyor. Baba, neye ne derler diyor. Büyükbaba, antika işinde ne derler diyorum diyor. Baba, ben demiyorum. Ama bir şey diyorlar. Fineas, merhaba büyükbaba rahatsız etmiyoruz değil mi diyor. Büyükbaba, yo yo gelin çocuklar diyor. Förb ile ben, senin büyük balon yapıp tarihin en büyük balon yarışmasını kazandığın günlerden söz ediyorduk. Bize o hikâyeyi anlatır mısın diyor. Büyükbaba, ben ahırdan çıktım bir balon yaptım onunla tarihin en ünlü balonu yarışmasını kazandım diyor. Fineas, vaycanına diyor. Förb, tarihi yeniden canlandırdı diyor. Fineas, hadi Förb bugün ne yapıcağımızı biliyorum. Eğer bize ihtiyaçınız olursa ahırın dışında olacağım diyor.

Fineas, Förb, Isabella, Buford, Baljeet; ahırın kapısını açıyorlar. Fineas, güzel, şu harika şeylere baksanıza diyor.

Fineas, Förb'e Perry nerede diyor. Perry tavukların olduğu kümese giriyor. Şemsiyeyi açıyor. Kümesin zemini açılıyor ve gizli karargâha geliyor. Gizli karargâhta, ekrandaki komutanın söylediklerini dinliyor. Komutan, Perry'e bir görev veriyor. Bunun araştırılmasını istiyor.

Anne, mutfakta arkadaşı ile limonata yapıyor. Fakat annenin gözleri bozuk. Limonata yaparken şeker yerine tuz kullanıyor. Arkadaşı bunu ona söylüyor. Anne, yeni lenslerimi dört gözle bekliyorum, onlar olmadan nerdeyse körüm. Arkadaşı benim ledli gözlüklerimi kullan diyor. Anne, şimdi farklı bulanıklıkta diyor. O sırada kapı çalıyor. Glenda geliyor. Anne, Candace'a Glendayı anlatıyor. Glenda, üç eyalet bölgesinin ilk kadın tren kondüktörüdür diyor. Fakat treni emekliye ayrılıyor. Bugün Glenda'nın son yolculuğu diyor. Glenda, treni yukarı çıkartacağını söylüyor. Yukarı çıkartacağı yer çok dik, Ayrıca bugüne kadar treni hiçkimse buraya çıkartamadı. Glenda, öyle diyorlar. Ama ben vazgeçecek değilim diyor. Vazgeçmek kelimesinden Candace etkileniyor. Glenda, bu eski trenin o engeli aşabileceğini kanıtlayacağım. Benimle gelmek ister misiniz diyor. Diğerleri bu daveti kabul ediyorlar. Glenda, tren saat onda istasyondan

hareket edeceğini söyleyip ayrılıyor. Glendanın asla vazgeçmeyen bir kadın olduğunu aralarında konuşuyorlar.

Candace, vazgeçme kavramından etkilenerek, elindeki notlara bakarak bu çok basit daha önce nasıl aklıma gelmedi diyor.

Fineas ve arkadaşları ahırda hava balonu yapıyorlar. Fineas, tamam millet çalıştırın diyor. Ahırın çatısı açılıyor. Dört tane hava balonu ahırın çatısından uçuyor. Hava balonları, Fineas, Förb, Bufordun kafası şeklinde ve diğeri kalp şeklinde. Zirveye gitmek için yarışıyorlar. Buford bulunduğu hava balonunda Baljeet'e var. Baljeet mevcut ağırlığımız ilerlememize engel oluyor Buford diyor. Buford yük boşaltmamız gerek diyerek, beline ip bağlı olan Baljeet'i aşağı atıyor. Baljeet, beni aşağı sallandırmakla nasıl bir ağırlık azaltıyoruz ki diyor. Buford, ruhumdaki sıkıntı azalıyor diyor. Aşağı sallanan Baljeet, hava balonun yol almasıyla ahırın çatısına, ağaçlara çarpıyor.

Perry, kendisine benzeyen hava balonuyla Dr. Doffenshmirtz'in bulunduğu binanın balkonuna iniyor. Dr. Doffenshmirtz Perry'i görünce tatilde iş yapmak benim kaderim diyor. Dr. Doffenshmirtz elindeki kumandayı çalıştırıyor. Perry'nin bulunduğu zemin açılıyor. Perry yumurta şeklindeki kaba hapis oluyor. Dr. Doffenshmirtz ve işte oldu. Çok tekdüze olmadık mı? Her neyse bu benim dudukuşu kuluçtörüm. Yeni icadım. Bu inanılmaz aletle herhangi yumurtayı dudu yumurtasına çevirebiliyorum. Yumurtalardan çıktıklarında korkunç dudu kuşu ordum üç eyalet bölgesini sarıcak. Neye benzediklerini pek bilmiyorum. Ama hayal ediyorum. Dev nesli tükenmiş dinazorlar şehri tahrip ediyorlar. Biliyor musun bina sıkıntısından kurtardın diyor.

Anne ve arkadaşları istasyona geliyorlar. Glenda bir şey yapmanıza gerek yok. Oturun manzaranın keyfini çıkartın. Bütün işi tren yapacak diyor. Candace, hiçbirşey yapmamak mı bunu yapabilirim diyor. Glenda, kalkıyoruz Gerhard Smart biz geliyoruz diyor. İstasyondakiler Glenda ile dalga geçerek ve kahkaha atarak asla başaramayacaksın. Vazgeçmelisin diyor. Glenda görüşürüz çoçuklar, odalarınızı temizlemeyi unutmayın diyor.

Fineas ve arkadaşlarının hava balonlarıyla olan yarışması devam ediyor. Treni takip ediyorlar. Fineas başabaş gidiyor gibi görünüyoruz diyor. Baljeet, Buford'a bazı parçaları atmalıyız diyor. Buford pekâlâ bundan kurtulabiliriz diyerek kılıç balığını aşağıya atıyor. Baljeet, neden bir kılıç balığı getirdiğini anlamıyorum diyor. Buford, atlantik kılıç balığı diyor. Attıkları kılıçbalığı yere düşerken uçurumda kuş yuvası bulunan dala çarparak yükseliyor. Buford ve Baljeet'in bulunduğu hava balonun üstüne saplanıyor. Balon aşağı doğru düşmeye başlıyor. Förb kendi hava balonun içinde elindeki zıpkının okunu atarak, Buford ve Baljeet'in düşmesini engelliyorlar.

Trende, anne ve arkadaşı iskambil oynarken, Candace onları izliyor. Anne, hey Candace çok rahat görünüyorsun ne oldu diyor. Candace keyif yapıyorum, ayrıca endişelenmiyorum diyor. Anne elimde full var diyor. Arkadaşı hayatım biz konken oynuyoruz diyor.

Dr. Doffenshmirtz, yumurtayı yaptığı kuluçkatör ile büyütüyor. Bu inanılmaz diyor. Yumurtadan çıkan kuşa bakıyor. Bu tahmin ettiğim kadar korkunç değilmiş. Bunlardan bir sürüyle nasıl üç eyalet bölgesini ele geçireceğim diyor. Perry içinde hapis olduğu yumurta şeklindeki kabı kırıyor. Dr. Doffenshmirtz, hayır sıranı beklemen gerekiyor. Hindiye benziyorsun diyor. Kuş doktora saldırıyor. Perry olanları seyrediyor.

Tren buhar çıkararak rayların üzerinde gitmeye devam ediyor. Candace lokomotifin olduğu yere geliyor. Merhaba, Glenda nasıl gidiyor? Diyor. Glenda, oldukça iyi, canlı görünüyorsun diyor. Candace, tavsiyeni dinleyip herşeyden vazgeçtiğimden beri harika hissediyorum diyor. Glenda, ne dedin diyor. Candace, şey bütün yaz kardeşlerimi yakalama konusunda stresliydim. Ama senin bu sabah ki konuşmandan sonra vazgeçmeye karar verdim ve çok rahatladım diyor. Glenda, benim asla vazgeçmemelisin konuşmamdan sonra nasıl vazgeçme kararı aldın söyler misin diyor. Candace, vazgeçme kelimesini fazla kullandın diyor. Glenda, çok kullandım değil mi diyor. Candace, Glenda tren yavaşlıyor diyor. Glenda, evet öyle sanırım kömürümüz bitti diyor. Glenda oturuyor. Candace, vazgeçemezsin ama kömür olmazsa buhar olmaz, buhar olmazsa asla tepeye ulaşamayız. Birşey yapmalıyız. Yakıta ihtiyacımız var bekle. İşe yarıyacak bir fikrim var. Neyin peşinde olduğumu anlamadığımı sanma sakın diyor.

Vagona gidip odun getiriyor. Meraktan soruyorum, bu günden sonra bu trene ne olacak diyor. Parçalara ayırıp hurda olarak satıcaklar diyor.

Baba ile büyükbaba evde oturuyorlar. Anne arkadaşıyla trende iskambil oynuyor. Candace, trenden yakacak olarak eline ne geçerse lokomotifin kazanına atıyor. Vagonların her yerini söküyor hiç birşey kalmayıncaya kadar.

Fineas, hava balonuyla uçarken gevşek dümeni tamir ediyor. Isabella yardım istermisin diyor. Fineas, ben onu sıkarken dümeni tutar mısın diyor. Isabella memnuniyetle diyor.

Dr. Doffenshmirtz, dodo kuşunun saldırısından kaçmak isterken uçuruma düşüyor. Fineas, Isabella'ya şuraya bak bir dodo kuşu diyor. Şimdi ne var Förb diyor. Förb, Frenkeştaynın beyni diyor.

Tren dik olan yeri geçiyor. Candace, mutlu bir şekilde başardık diyor. Biliyordum, biliyordum diyor. Glenda, biliyormudun diyor. Candace, numara yapmayı bırak kömür almayı unutmadığını biliyorum. Muhtemelen oturduğun yerin içi doludur. Ders öğrenildi vazgeçmekten vazgeçmediğim sürece Fineas ve Förbi yakalamaya çalışıcağım, teşekkür ederim diyor. Glenda, kömürü unutmuş olabilirim. Ben yaşlıyım diyor.

Anne, arkadaşına burada bir değişiklik fark ettin mi diyor. Arkadaşı hediyelikler yarı fiyatına inmiş diyor. Hava balonları yere iniyor. Candace, neden bütün dükkânlarda bu kıyafetler satılıyor diyor. Candace, anne anne Fineas ve Förb ne yapıyorlar çabuk ol. Bak bak oradalar gördün mü gördün mü tamam Candace diyor. Anne merhaba çocuklar diyor ve gidiyor. Candace, ne hayır diyor. Dr. Doffenshmirtz kuştan kaçarken uçuruma düştüğü için üstü başı yırtılmış. Yerde duran hava balonlarına koşuyor. Kuş diğer hava balonuna binerek doktorun bindiği hava balonunu takip ediyor. Candace, annesine Fineas ve Förb'nin burda olmadığını söylüyor. Bu iliüzyon sadece diyor. Fakat Fineas ve Förb oraya geliyor. Fineas merhaba diyor. Candace, sinirlenerek vazgeçiyorum diyor. Ve bu bölüm bitiyor.

Bu çizgifilmde şiddet öğelerine rastlanmıştır.

Sözel şiddet: Basketbol topu Baljeet'e geliyor ve yere düşüyor. Bağırarak, ama adil değil nerdeyse bana çarpıcaktı diyor. Buford, hayat adil değil. Bu sabah basket topuyla bir çocuğu vurmak isterken ıskaladım diyor. (Şiddetin süresi: 5 saniye)

Fiziksel şiddet: Buford yük boşaltmamız gerek diyerek, beline ip bağlı olan Baljeet'i aşağı atıyor. Baljeet, beni aşağı sallandırmakla nasıl bir ağırlık azaltıyoruz ki diyor. Buford, ruhumdaki sıkıntı azalıyor diyor. Aşağı sallanan Baljeet, hava balonun yol almasıyla ahırın çatısına, ağaçlara çarpıyor. (Şiddetin süresi:17 saniye)

Fiziksel şiddet: Yeni icadım. Bu inanılmaz aletle herhangi yumurtayı dudu yumurtasına çevirebiliyorum. Yumurtalardan çıktıklarında korkunç dudu kuşu ordum üç eyalet bölgesini sarıcak. Neye benzediklerini pek bilmiyorum. Ama hayal ediyorum. Dev nesli tükenmiş dinazorlar şehri tahrip ediyorlar. (Şiddetin süresi:15 saniye)

Duygusal şiddet: İstasyondakiler Glenda ile dalga geçerek ve kahkaha atarak asla başaramayacaksın. Vazgeçmelisin diyor. Glenda görüşürüz çoçuklar, odalarınızı temizlemeyi unutmayın diyor. Peki, anne diyor. (Şiddetin süresi:15 saniye)

Fiziksel şiddet: Dr. Doffenshmirtz, yumurtayı yaptığı kuluçkatör ile büyütüyor. Bu inanılmaz diyor. Yumurtadan çıkan kuşa bakıyor. Bu tahmin ettiğim kadar korkunç değilmiş. Bunlardan bir sürüyle nasıl üç eyalet bölgesini ele geçireceğim diyor. Perry içinde hapis olduğu yumurta şeklindeki kabı kırıyor. Dr. Doffenshmirtz, hayır sıranı beklemen gerekiyor. Hindiye benziyorsun diyor. Kuş doktora saldırıyor. Perry olanları seyrediyor. (Şiddetin süresi: 26 saniye)

Fiziksel şiddet: Dr. Doffenshmirtz, dodo kuşunun saldırısından kaçmak isterken uçuruma düşüyor. (Şiddetin süresi: 3 saniye)

Fiziksel şiddet: Dr. Doffenshmirtz kuştan kaçarken uçuruma düştüğü için üstü başı yırtılmış. Yerde duran hava balonlarına koşuyor. Kuş diğer hava balonuna binerek doktorun bindiği hava balonunu takip ediyor. (Şiddetin süresi: 9 saniye)

Bu bölüm 176 çekimden oluşmaktadır. 24 genel çekim, 34 yarı genel çekim, 48 boy çekim, 10 diz çekim, 30 bel çekim, 18 göğüs çekim, 4 omuz çekim, 3 baş çekim, 4 özel çekim, 1 ayrıntı/detay çekim vardır.

Sözel şiddet **Fiziksel şiddet** **Duygusal şiddet**

Görüntü 23. Fineas Ve Förb/ Bustville İçin Son Tren Çizgi Filmindeki Şiddet Görüntüleri

Çizgifilm:7

Yayınlandığı Çocuk Kanalı:

Çizgi Film Adı: Jake ve Varolmayan Ülkenin Korsanları/Mercan koyunu kurtarıyoruz.

Yayın Tarihi: 27.05.2015

Süre: 11.39 dakika

Dizi halinde, Yabancı Yapım, Genel İzleyici

Bay Simi, vay vay şu mercanlara bakın gerçektende çok güzel bir yer değil mi kaptan diyor. Kaptan Kanca, sandal gezintisi yapmıyoruz Bay Simi, sekiz kollu hazineyi bulmaya gittikçe yaklaşıyoruz sanıyorum diyor. Bay Simi, öyle efsanevi bir hazineyi böyle güzel bir yere gömmek çok iyi bir fikir diyor. Kaptan Kanca, bence bir o kadar efsanevi kaptan kancayım. Amacım o müthiş hazineyi, bu olağanüstü makinemle yani yarıcı kazıcımla bulmak. Büyük hazine avı başlasın diyor. Kaptan Kanca, etrafı kolacan edelim diyor. Deniz dibine bakıyor. Hayret hiç birşey ortalarda görünmüyor.

Ama mercan koyunun her santimini kazmam gerekse de o hazineyi bulacam diyor. Bay Simi, ama kaptan bu güzelim mercanları kazmak hiç doğru değil. Mercanların büyümesi yüzyıllardır sürüyor. Burası bir doğa harikası diyor. Kaptan Kanca, pabucumun harikası. Altından bir hazine çıkmayacaksa bu hazinenin ne önemi var yahu diyor.

Denizkızı, Kaptan Kancanın gemisini görüyor. Denizyıldızına sessiz ol Sandy yardım isteyeceğim diyor.

Jake, korsanlara sahilin sonuna kadar en hızlı koşup geri dönen, bu yıkanmış deniz kabuğunu kazanacak diyor. Papağan, tamam yerlerinize geçin, pozisyon al, hazır ol, başla diyor. Denizkızını görünce duruyorlar. Denizkızı, merhaba korsanlar diyor. Jake, Morino bugün seni görmeyi hiç beklemiyorduk diyor. Morino, acil bir durum var. Sandy ve bana yardım etmelisiniz. Kaptan Kanca, çok acımasız biri diyor. Korsanlardan biri, yine ne yaptı diyor.

Deniz Kızı (Morino) mercan koyunda hazine arıyor. Denizin dibini kullanmak için tuhaf bir alet kullanıyor. Bütün mercanları ve Sandy'nin güzel yuvasını yok edebilir diyor.

Jake, merak etme Sandy, o yaşlı korsanı durduracağız. Arkadaşlar mercan koyunu kurtarmamıza yardım eder misiniz? Harika gözünüz her zaman altın paralarda olsun. Ne zaman birlikte bir korsan sorunu çözsek ortaya çıkacaklar. Onları toplayıp, ekibimizin hazine sandığına koyacağız.

Papağan, herkes hazır mı bakalım diyor. Jake kılıcımı aldım. Diğer korsanlar, sırasıyla haritamı aldım. Bende peri tozunu aldım diyor. Periler bu tozu uçmamız gerektiğinde kullanalım diye verdiler. Ama yanlızca acil durumlar için diyor.

Jake, hadi gidip mercan koyunu kurtaralım diyor. Mercan koyuna gidiyorlar. Papağan uçarken, kraker aşkına, o yaşlı deniz kokarcası Kaptan Kanca tam önümüzde diyor. Dişi korsan (İdi), gördünüz mü denizin dibini kazmak için makinasını kullanıyor. Jake, su altından kontrol etsek daha iyi olur. Olamaz kanca herşeyi parçalıyor. O alet bu şekilde devam ederse mercanlığa girip hepsini yok edecek diyor.

Denizkızı, buna izin veremeyiz. Orası Sandy'nin yaşadığı yer diyor.

Jake, Kaptan Kanca lütfen hazine avına son ver diyor. Kaptan Kanca, meşgul olduğumu görmüyor musun yavrum diyor. Jake, denizyıldızı Sandy'nin yuvasını yok ediceksin diyor. Denizyıldızı ve tabiki diğer bütün deniz canlıların yuvasını da diyor.

Kaptan Kanca, hayır yine geldi Jake ve korsanlar diyor. Bay Simi, sekiz kollu hazineyi arıyor çocuklar diyor. Kaptan Kanca, başka yerde oynayın çocuğum diyor. Didi, hiç bir yere gitmiyoruz işte diyor. Diğer korsan, mercan koyunu kurtarmak için geldik diyor. Jake, hadi arkadaşlar beni takip edin diyor. Diğer korsan, hindistan cevizi aşkına, yunuslar etrafından dolaşmayı nasıl başaracağız diyor. Jake, yunuslar oyunu sever. Oyun oynayarak onların yoldan çekilmelerini sağlayabiliriz. Bu çemberi kaldıracağım ve yunusu çemberin içinden geçirmeye çalışacağız. Benimle birlikte atla diye bağırın. Hazır mısınız? Merhaba, yunuslar şuna bakın. Atla, atla. Aferin arkadaşlar yunusları yolumuzdan çekmeyi başardık. Ve tam iki altın para kazandık. Onları alalım ve Kaptan Kancayı durduralım diyor.

Kaptan Kanca, yaşasın bir şey bulduk sanırım diyor. Simi, bunun sekiz kollu hazine olduğundan adım gibi eminim diyor. Bay Simi, bunun sizin istediğiniz gibi bir hazine olduğunu sanmıyorum Kaptan diyor. Kaptan Kanca, saçmalama Bay Simi hazine dediğin hazinedir. Ve ne var ne dürtüyorsun diyor. Kaptan, karşısında ahtopotu görüyor. Ve kaçıyor. Bay Simi, bakalım. Sekiz kolu var. Bu sekiz kollu hazine olmalı kaptan. Kaptan, bu bir ahtopot yahu, götür bizi burdan. Kürek çek diyor. Ahtopot onları takip ediyor.

Denizyıldızı, midyeler aşkına bu gidişle kançanın makinesinin asla durduramıyacağız diyor. Diğer korsan, ama ahtopotun onu kovalamasına nasıl engel olabiliriz ki diyor. Jake, dikkatini dağıtabiliriz. Diğer korsan, ahtopotun bir sürü kolu var. Belki hokkabazlığı seviyordur. Merhaba bayan ahtopot yakala diyerek elindekileri atıyor. Aferin bize ahtopotun dikkatini dağıttık. Kançayı yavaşlatmayı başardık. Ve sekiz altın para daha kazandım diyor. Ahtopotun her kolu için bir tane. Onları alalım ve gidelim diyor.

Bay Simi, şükürler olsun, iyi kalpli minik denizciler ahtopotun peşimizden gelmesine engel oldu diyor.

Kaptan Kanca, kürek çek Bay Simi canavardan ne kadar uzaklaşırsak bizim için o kadar iyi. İstikamet kara bayrak. Ve bu sefer biraz daha hızlı çek çocuğum. Bay Simi, ama kazı makinesinin ağırlığı bizi yavaşlatıyor diyor. Kaptan Kanca, o zaman kutuluver ondan at gitsin diyor. Bay Simi atıyor. Şimdi kara bayrağa dönebiliriz kaptan diyor.

Kazı makinesi ortaya çıkıyor. Kaptan Kanca, O ne be, bu ne oldu, canlıymış bu diyor. Bay Simi, olamaz sanki bir beyni var efendim diyor. Kaptan Kança, simi çabuk sür diyor. Kazı makinesi onları takip ediyor. Kaptan Kanca, neden benim hiç bir planım tutmaz diyor. Ahtopot, sandaldaki Bay Simi ve Kaptanı kollarıyla alarak yukarı kaldırıyor. Çeviriyor. Sandala geri bırakıyor. Kaptan, çek Simi çek diyor.

Denizkızı, gülerek anlaşılan kaptanı bir daha buralarda göremeyeceğiz, adım gibi eminim diyor.

İdi, peki kazı makinesi ne olacak diyor. Jake, hala ilerliyor diyor. Jake, ve korsanların gemisi Baki'ye doğru gidiyor. Baki kımıldamıyor. Çapası bir yere sıkışmış olmalı diyor.

Denizkızı, o makineyi durdurmak zorundayız diyor. Jake ve arkadaşları botla gemilerine gidiyorlar. Denizkızı, benim bir fikrim var diyor. Denize dalıyor. Kazı makinesinin ipini deniz dibideki bir batığa bağlıyor.

Jake, aferin sana Marina, makineyi durdun. Denizkızı, ama bu ne kadar sürer diyor. Kazı makinesi ipi koparıyor. Jake, İdi kancanın makinesini durdurmalıyız. Bu acil bir durum. İdi, o zaman peri tozu zamanı Hadi peri, tozunu kançanın makinesine atmama yardım edin diyor. Hazır mısınız? Atın diyor.

Kazı makinesi denizden yükseliyor. Geminin üstünden geçiyor. Bay Simi, kontrolden çıktı kaptan. Doğru karabayrağa yeni gemilerine doğru gidiyor.

İdi, Kancanın korkunç makinesini durdurduk. Üç altın para daha kazandık. Onları alalım ve gidelim diyor. Jake, işte bu kadar İdi. Bir daha Kancanın makinesini

asla göremiyeceğiz diyor. Papağan, Bakiyi kurtardık. Diğer korsan mercan koyunu. Deniz kızı, Sandy'nin yuvasını. Sandy teşekkür ederim diyor. Denizkızı, dünyadaki en iyi korsanlarsınız. Sandy ile size ne kadar teşekkür etsek azdır. Korsanlar rica ederiz diyorlar.

Jake, mercan koyunu ve Sandy'nin yuvasını kurtardığımıza göre, topladığımız bütün paraları ekibimizin hazine sandığına koyalım. Hadi arkadaşlar bizimle beraber sayın. Bugün bir korsan sorununu çözdüğümüz için on iki altın paramız oldu. Papağan. Bu bir düzine eder diyor. Mercan koyunu kurtarmamıza yardım ettiğiniz için teşekkürler. Artık düşler ülkesinin en muhteşem yerlerinden birinin tadını herkes çıkarabilir.

Bay Simi, gemideki kazıcı makineyi tamir ettim kaptan, içimiz rahat olsun bir daha kaçamaz diyor. Kaptan Kanca, Simi bunun güvenli olduğundan emin misin? Bay Simi, kesinlikle diyor. Kazı makinesi, gemide hareket ediyor. Kança ve Simiyi takip ediyor. Kaptan Kança, Simi kurtar beni diyor. Ve bölüm bitiyor.

Bu çizgifilmde şiddet öğelerine rastlanmıştır.

Sözel şiddet: Papağan uçarken, kraker aşkına, o yaşlı deniz kokarcası Kaptan Kanca tam önümüzde diyor. (Şiddetin süresi: 4 saniye)

Fiziksel şiddet: Ve ne var ne dürtüyorsun diyor. Kaptan, karşısında ahtopotu görüyor. Ve kaçıyor. Bay Simi, bakalım. Sekiz kolu var. Bu sekiz kollu hazine olmalı kaptan. Kaptan, bu bir ahtopot yahu, götür bizi burdan. Kürek çek diyor. Ahtopot onları takip ediyor.(Şiddetin süresi: 28 saniye)

Fiziksel şiddet: Kazı makinesi ortaya çıkıyor. Kaptan Kanca, O ne be, bu ne oldu, canlıymış bu diyor. Bay Simi, olamaz sanki bir beyni var efendim diyor. Kaptan Kança, simi çabuk sür diyor. Kazı makinesi onları takip ediyor. Kaptan Kanca, neden benim hiç bir planım tutmaz diyor. Ahtopot, sandaldaki Bay Simi ve Kaptanı kollarıyla alarak yukarı kaldırıyor. Çeviriyor. Sandala geri bırakıyor. Kaptan, çek Simi çek diyor. (Şiddetin süresi: 27 saniye)

Fiziksel şiddet: Kazı makinesi denizden yükseliyor. Geminin üstünden geçiyor. Bay Simi, kontrolden çıktı kaptan. Doğru karabayrağa yeni gemilerine doğru gidiyor. (Şiddetin süresi: 5 saniye)

Fiziksel şiddet: Bay Simi, gemideki kazıcı makineyi tamir ettim kaptan, içimiz rahat olsun bir daha kaçamaz diyor. Kaptan Kanca, Simi bunun güvenli olduğundan emin misin? Bay Simi, kesinlikle diyor. Kazı makinesi, gemide hareket ediyor. Kança ve Simiyi takip ediyor. Kaptan Kança, Simi kurtar beni diyor. (Şiddetin süresi: 25 saniye)

Bu bölüm 117 çekimden oluşmaktadır. 9 genel çekim, 26 yarı genel çekim, 39 boy çekim, 10 diz çekim, 27 bel çekim, 1 göğüs çekim, 1 baş çekim, 4 özel çekim vardır.

Sözel şiddet

Fiziksel şiddet

Fiziksel şiddet

Görüntü 24. Jake Ve Varolmayan Ülkenin Korsanları/Mercan Koyunu Kurtarıyoruz Çizgi Filmindeki Şiddet Görüntüleri

III.2.3. Minikaçocuk Kanalından Seçilen Ve Analizi Yapılan Çizgi Filmler

Çizgifilm:1

Yayınlandığı Çocuk Kanalı:

Çizgi Film Adı: Emilie ile Çiçekler

Yayın Tarihi: 07.05.0215

Yayın Saati: 13.50

Süresi: 3 dakika

Yabancı Yapım

Evin bahçesine emilie ve arkadaşları saksılara çiçek soğanları yerleştiriyorlar. Çiçek ekiyorlar. Çiçeklerin çıkması için çiçeklere çok iyi bakmaları gerektiğini belirtiyorlar. Çiçeklerin çabuk çıkması için şarkı söylüyorlar. Çiçeklerin saksıdan çıkmalarını bekliyorlar. Çocuklardan Nikolay bahçedeki çiçeği koparıp çiçeklere iyi örnek olsun diye saksıya yerleştiriyor.

"Emilie ile Çiçekler" adlı çizgi film çiçek soğanlarının saksıya yerleştirilmesi ve çiçeklerin büyümesi hakkında 3-7 yaş çocuklar için Minikaçocuk kanalında yayınlanmıştır. **Şiddet içermemekte, şiddet içerikli görüntüler bulunmamaktadır.**

Bu çizgi film 33 çekimden oluşmuştur. 4 genel çekim, 8 yarı genel, 7 boy çekim, 4 diz çekim, 3 bel çekim, 2 göğüs çekim, 2 özel çekim, 4 ayrıntı çekimden oluşmuştur.

Çizgifilm:2

Yayınlandığı Çocuk Kanalı:

Çizgi Film Adı: Dongdong/ Dancing Machine

Yayın Tarihi: 07.05.0215

Yayın Saati: 13.50 – Yabancı Yapım

Süresi: 01.05 dakika

Kırmızı suratı, kırmızı eli olan beyaz maymun dans etmeye başlıyor. Ağaçın arkasından muz şeklindeki insansı figür, maymunu seyrediyor. Maymunun yaptığı dans figürlerini yapmaya çalışıyor. Maymun insansı muz figürünün yanına gidiyor. İnsansı muz figürü korkup geri çekiliyor. Maymun dans etmeye başlıyor. İnsansı muz figürü maymun hareketlerini taklit ediyor. İkisi beraber dans etmeye başlıyorlar. Maymun ile insansı muz figürünü mavi kaplan seyrediyor. Mavi kaplan diğer insansı muz figürleri maymun ile insansı muz figürünün yanına geliyorlar. Mavi kaplan yanında getirdiği gerçek muzu soyup yemeye başlıyor. Bu sırada diğer muz figürleri korkup kaçmaya başlıyorlar. Mavi kaplan yanına getirdiği gerçek muzu soyup yemeye başlıyor. Bu sırada diğer muz figürleri kaçmaya başlıyorlar. Mavi kaplan ile insansı muz figürünün yanına gelip, insansı muz figürünü yakalıyor. İnsansı muz figürü soyulmuş muza dönüşüyor. Çizgi film bitiyor.

Çizgi filmde ağaçlar, hayvanlar farklı renkte kullanılmış. İnsansı muz figüründe korku, kaçma, saklanma gibi duygulara dayalı hareketler bulunmakta. Şiddete yönelik olarak son bölümde mavi kaplanın insansı muz figürünü yakalayıp soyup yemeğe çalışması şaşırtıcı.

Bu çizgi film 38 çekimden oluşmaktadır. 2 genel çekim, 16 yarı genel çekim, 5 boy çekim, 4 bel çekim, 1 göğüs çekim, 3 baş çekim, 6 özel çekim, 1 ayrıntı genel çekimden oluşmuştur.

Bu çizgifilmde şiddet öğelerine rastlanmıştır.

Fiziksel şiddet: Mavi kaplanın insansı muz figürünü yakalayıp soyup yemeğe çalışması (şiddetin süresi: 3 saniye)

Görüntü 25. "Dong dong/ Dancing Machine" Çizgi Filmindeki Şiddet Görüntüleri

Çizgifilm:3

Yayınlandığı Çocuk Kanalı: minika ÇOCUK

Çizgi Film Adı: Sevimli Ayıcıklar (Care Bears)

Yayın Tarihi: 07.05.0215

Yabancı Yapım/ Genel İzleyici

Süresi: 21.10 Dakika

(Küçük pembe ayıcık) Meraklı Şefkatli Amca'ya boynuzlu balina bir saat boyunca nefesini tutabiliyormuş, böyle bir balina türü olduğunu hiç bilmiyordum. Şefkatli Amca meraklıya bakıyorum egzotik hayvanlarla ilgili ansiklopedimi bulmuşsun diyor. Meraklı, bir kar leoparında 52,5 benek olduğunu biliyor muydun diye Şefkatli Amca'ya soruyor. Meraklı o buçuk neye benziyor merak ettim diyor. Şefkatli Amca kusura bakmazsan işim var, bence sen bunları diğer ayıcıklara anlat olmaz mı diyor. Meraklı iyi fikir diyor. İlk olarak hangini anlatalım ponpon maymunları mı?, yoksa pandaları mı?, yoksa beyaz üzerine pembe puantiyeli geyikleri mi?

Meraklı kitap okuyarak, top oynayan sarı ve pembe renkli ayıcıklara altın tüylü ahtopotun yüzlerce dokungacı olduğunu, bunların her birinin ayrı özelliği olduğunu biliyor muydunuz? Size de okuyayım ister misiniz? Diyor. Sarı ayıcık, çok isteriz meraklı şu oyun biter bitmez seni can kulağı ile dinleyeceğiz diyor. Meraklı, gerçekten mi? Yaşasın, oyun bitti mi peki diyor. Pembe ayıcık, bir saattir oynuyoruz ama merak etme, gün ışığı görünmeye yorulmaya başladı bile diyor. Meraklı, hadi düşürün, düşürün artık diyor. Haksızlık bu ikinizde topu düşürmüyorsunuz diyor. Huyumuz kurusun çok iyiyiz diyor. Meraklı, mavi ayıcığın yayına geliyor huysuz ahtopotlarla ilgili ilginç birşeyler duymak ister misin? Diyor. Huysuz ne istersen yaparım meraklı, ama önce süprizci ayıcığın vestiyerini bitirmem gerekiyor. Biraz beklemen lazım. Meraklı üzgün aynı zamanda sinirli bir şekilde neden hiç ayıcık benimle ilgilenmiyor, çok mu sıkıcıyım, üzgün ağlamaklı bir şekilde özür dilerim bağırmak istememiştim diyor. Meraklı ama lütfen beni dinler misiniz diyor?

Mavi Ayıcık (Huysuz), meraklıya seni seve seve dinleriz, hadi bize şu ilginç ahtopotları anlat dinliyoruz diyor. Meraklı, peki başlıyorum diyor. Meraklı kitap okumaya tam başlayacağı sırada, gökyüzünden gökkuşağı yere doğru geliyor. Birden kahverengi ayıcık ve rayli ortaya çıkıyor. Kahverengi ayıcık, rayli ile diğer ayıcıkları tanıştırıyor. Rayli yeni tanıştığı ayıcıklara gökkuşağı ile yolculuğu sevdiğini söylüyor. Bu arada kendisinin özel gökkuşağı helikopteri olduğunu söylüyor. Ayıcıklar, ne güzel, etkileyici diyorlar. Rayli helikopterle hergün babasının süt fabrikasına gittiğini ve sabahları meyveli sütünü orada içtiğini söylüyor. Bu açıklamalar sevimli ayıcıkların çok hoşuna gidiyor. Meraklı Rayli'ye bende çok ilginç şeyler okuyordum ki, sen geldin diyor. Mavi ayıcık, Meraklı konuğumuzun başını ağrıtmayalım, belki dinlenmek istiyordur, Rayli önemli değil diyor. Biliyor musun meraklı benim de sana benzeyen yavru evcil bir hayvanım var diyor. Meraklı sinirlenerek, ben evcil hayvan değilim. Ayrıca yavru ya da bebek hiç değilim diyor. Rayli, gerçi sen benim ayıcığımdan farklısın, o rap yapıyor diyor. Meraklı sinirlenerek, bende yapabilirim diyor. Başlıyor rap söylemeye. Sarı ayıcık, hiç fena değil meraklı diyor. Rayli, benim ayıcığım daha iyi söylüyor diyor. Sarı ayıcık, Rayli'ye biz topu havada tutmaca oynuyorduk, katılmak ister misin diyor. Rayli bu arada ben, bu dalda dünya sıralamasında birinciyim, topu

yere düşürmeden oynama rekoru bende diyor. Pembe Ayıcık, müthiş bir şey rayli diyor. Rayli, Ama enerjimi büyük oyuna saklıyorum. Antrenmanlarımı ayda özel bir tesiste yaptım diyor. Pembe ayıcık, inanılır gibi değil, harika diyor. Meraklı, kahverengi ayıcığın yanına gidiyor. Ayıcıklara kitabımdan ilginç şeyler okuyacaktım, ama onlar Rayli'nin anlattıklarını dinlemeyi tercih ediyorlar diyor. Kahverengi ayıcık, meraklıya o zaman sana küçük bir sır vereyim. Rayli'nin anlattıkları yüzde yüz gerçek olmayabilir. Meraklı öyle mi diyor. Kahverengi ayıcık, onunla anlaşmanın bir yolunu bulacağından eminim, şimdi izninle meraklı yapmam gereken önemli bir iş var, görüşmek üzere diyor. Meraklı, olsun anlattıkları yüzde yüz gerçek olmayabilir, ama yine de dikkatlerin yüzde yüzünü üzerine çekmeyi başarıyor işte diyor. Meraklı, Sevimli Ayıcıklar ve Rayli'nin yanına geliyor. Meraklı, biliyor musunuz benim de gökkuşağı helikopterim var. Sevimli Ayıcıklardan Kahverengi Ayıcık şaşkın bir ifade ile gerçekten mi Meraklı diyor. Rayli görmeyi çok isterim, bize gösterir misin diyor. Meraklı, şey şu an tamirde nasıl desem boyanıyor diyor. Mavi Ayıcık (Huysuz), demek boyanıyor öyle mi diyor. Meraklı, evet daha önce söylememiştim, ayrıca ben tek boynuzlu atlar krallığın biricik masal prensesiyim diyor. Rayli, tek boynuzlu atlar krallığı ise prensesleri neden böyle, onunda at olması gerekmiyor mu yani diyor. Pembe sevimli ayıcık, galiba seni etkilemek içn kafasından masal uyduruyor Rayli diyor. Meraklı ben mi ama asıl Rayli deminden beri. Rayli gökyüzünü göstererek bu da ne böyle diyor. Sarı sevimli ayıcık, paylaşımcının sembolü, yardıma ihtiyacı olmalı diyor. Pembe sevimli ayıcık, hadi çabuk gidiyoruz diyor. Mor sevimli ayıcık diğerlerine tam zamanında geldiniz acil bir durum söz konusu diyor. Sarı sevimli ayıcık bu kokuda ne böyle diyor. Mor sevimli ayıcık kayadan geliyor, Bir dağ bülbülü ailesi bu pis kokulu kayanın altında mahsur durumda kalmış durumda diyor. Sevimli mavi ayıcık, sakin olun bu kokan şeyi kaldırırız diyor. Bu arada sevimli ayıcıklar göbeğinden çıkan renkli rüzgârla kayayı kaldırmaya çalışıyorlar, fakat başaramıyorlar. Sevimli ayıcıklar ve Rayli hep birlikte kayayı kaldırıyorlar. Kayanın altında mahsur kalan dağ bülbülleri kurtuluyorlar. Sarı sevimli ayıcık, geçmiş olsun dağ bülbülleri eskisi gibi özgürsünüz, rahat rahat uçun diyor. Meraklı, merak ettim buraya nasıl sıkışmışlar diyor. Mor sevimli ayıcık, burda gezinirken kaya üstlerine gelmiş diyor. Meraklı, ben bunun ne olduğunu biliyorum, egzotik hayvanlar ansiklopedisinde okumuştum, bu bir yumurta diyor. Mavi sevimli

ayıcık, yumurta mı dedin, tabii diyor. Meraklı, inanın bu bir yumurta, şu an içinde minicik bir yavru var diyor. Sarı ayıcık alaycı bir şekilde, yumurta çatladıktan sonra bizi helikopterinle tek boynuzlu atlar krallığına götürürsün ha diyor. Mavi sevimli ayıcık, kusura bakma meraklı yeterince hikâye uydurmadın mı diyor. Rayli bu kayanın nerden geldiğini söyleyeyim, aydan geldi diyor. Meraklı vay canına aydan mı? Yanılıyorsun diyor. Rayli çok ciddiyim, bu tıpkı antreman yaptığımız merkezdeki taşlara benziyor, orda yer çekimsiz ortamda antreman yapıyoruz ve hepimiz uçuyoruz diyor. Mavi sevimli ayıcık, bu da daha önce niye böyle bir şey görmediğimizi açıklar. Meraklı, yumurtanın üstüne çıkıp neden Rayli'yi dinliyorsunuz. Burda birşeyler uyduran varsa o diyor. Sarı sevimli ayıcık, Rayli bu kadar başarılı diye onu kıskanmana gerek yok diyor. Meraklı ama o başarılı falan değil, o bir yalan uydurma makinesi. Bu bir yumurta, şu tepeden yuvarlanmış olmalı, şimdi annesi her yerde onu arıyordur diyor. Rayli, özür dilerim, bu gördüğümüz şey herşey olabilir, yumurta olamaz. Meraklı üstünde bulunduğu yumurta çatlıyor. Yumurtadan meraklı atlıyor. Yumurta çatlıyıp yavru ördek ortaya çıkıyor. Rayli, bir dakika üzerindeki benekleri fark etmemişim, evet bu bir yumurta diyor. Mavi sevimli ayıcık, nasılda bildin Rayli diyor. Meraklı önce ben söyledim, neden kimse beni önemsemiyor diyor. Rayli, yalan söylediğin için, sana inanmıyorlar. Ördek ses çıkarmaya başlıyor. Mavi sevimli ayıcık bunun türü ne acaba diyor. Sarı sevimli ayıcık, görünüşü ördeğe benziyor, ördek gibi ötüyor, ördek gibi yürüyor, yani bir ördek türü diyor. Mor sevimli ayıcık, burdaki bütün hayvanları bilirim, ama böylesini dostluk diyarında ilk kez görüyorum diyor. Meraklı, çünkü bu egzotik ansiklopedi de var. Afrika ö ördeği diyor. Rayli, meraklı bu defa doğru söylüyor. Ben bu konuda bir makale yazmıştım Afrika ö ördeği bu diyor. Pembe sevimli ayıcık, adı neden böyle peki diyor. Ördek ses çıkartıyor, sevimli ayıcıklar ördekle ilgili yorum yapıyor. Meraklı, burda söylenendiğine göre bu hayvanları asla heyecanlandırmamak gerekliymiş, hep sakin tutmak gerekiyormuş. Rayli ben şimdi hallederim, hayvan eğitimi konusunda dünya çapında ünlü biriyimdir diyor. Meraklı Rayli için yalan söyleme konusunda dünya çapında biri olmayasın diyor. Mor sevimli ayıcık ne yapacağız peki diyor. Rayli, önce onu dinlememiz lazım diyor. Ördek ses çıkartmaya başlıyor. Mor sevimli ayıcık, şey ben ördek dilini bilirim, ama bu bana sanki bebek dili gibi geldi. Rayli bu ördeklerin kendine özgü bir dili vardır. Bakın şimdi, vak vak diye

rayli ses çıkartıyor. Ördek cevap veriyor. Rayli açıktığını söylüyor, makarna istediğini söylüyor diyor. Meraklı ördekler makarna yemez ki diyor. Mavi sevimli ayıcık, çantamda yiyecek bir şeyler olacaktı bir bakalım diyor. Biraz aramadan sonra makarnayı çantadan çıkartıyor. Meraklı onu yerse hastalanır diyor. Ördek makarnayı yiyor. Pembe sevimli ayıcık, bakın çok sevdi, makarnayı kim sevmez diyor. Meraklı hayır makarna onun midesine dokunur. Şimdi iyice huzursuz olacak diyor. Ördek vak vak diye ses çıkartıyor. Mor sevimli ayıcık, bu ördekte ritm kulağı var diyor. Meraklı dinleyin kitapta bir ö ördeği sürekli ses çıkartıyorsa paniğe kapılmış, taşkınlık yapacak demektir diyor. Rayli ördeklerde paniğe kapılma huyu yoktur diyor. Tam tersine böyle ses çıkarması eğlendiğini gösterir diyor. Sevimli ayıcıklar raylinin dediklerine katılıyorlar. Meraklı sinirli bir şekilde bana inanmıyorsanız, hadi kitaba inanın diyor. Kitabı ördek ağzıyla meraklının elinden alıyor. Meraklı kötü ördek diyor. Ördek kitabı uzağa fırlatıyor. Meraklı lütfen inanın bana söylediklerimin her kelimesi doğru diyor. Sevimli ayıcıklar alaycı bir şekilde tabi meraklı öyledir, tek boynuzlu atlarda buna dahil miydi acaba diyor. Meraklı hayır, ama ördekle ilgili hepsi doğruydu, lütfen inanın bana diyor. Meraklı, oyuncağına gel tavşanım ponpon, gidip şefkatli amcamı bulalım, o beni dinler diyor. Şefkatli amcayı bulmaya çalışıyor. Nerdesin diyor. Biraz düşündükten sonra bir dakika çok önemli işi olduğunu söylemişti. Ne acaba? Belki de o tek boynuzlu atlar krallığında prensti diyor. Bu düşüncesi meraklının hoşuna gitmedi. Hayır diyor. Şefkatli amcayı her yerde arıyor. Sonunda onu aramaktan vazgeçiyor. Kumsalda egzotik hayvanlar kitabını buluyor. Ördeğin resmini kitapta buluyor. Söylediklerim doğruydu diyor. Haydi, tavşanım ponpon çok geç olmadan bunu diğerlerine de gösterelim diyor. Dostlarım nerdesin diyerek koşmaya başlıyor. Gelin size anlattıklarımı kanıtlayayım. Hepsi burada diyor. Ördek, sevimli ayıcıklar ve rayli birlikte dans ediyorlar. Meraklı, ördek için çok kötü onu durdurmak çok zor artık diyor. Mor sevimli ayıcık dans ederken hayır bu sağlık belirtisiymiş diyor. Pembe sevimli ayıcık rayli öyle söylüyor, ördeğin keyfi yerinde diyor. Meraklı hayır rayli herşeyi uyduruyor diyor. Sarı sevimli ayıcık bu konuda şampiyon sensin ufaklık diyor. Meraklı bu ördek nasıl bu hale geldi diyor. Sevimli ayıcıklar ördekle yaptıklarını anlatıyorlar, bir düşünelim, önce birlikte dans ettik, sonra birlikte yemek yedik, sonra da meşhur top oyunumuzu oynadık diyor. Meraklı hayır hayır çok yanlış, bütün bunlar büyük bir panik ve taşkınlık göstergesi

diyor. Rayli özür dilerim bu konuda uzman kim acaba, ben bu konuda uluslararası seminere katılmış biriyim diyor. Pembe sevimli ayıcık kabul et meraklı rayli işinin ehli biri diyor. Rayli, hatta şimdi de yavru ördeğiniz beni sırtında gezdirmek istiyor diyor. Meraklı hayır bu onu iyice çileden çıkarır diyor. Rayli siz ne diyorsunuz bineyim mi, lisanslı ördek binicisiyim çocuklar. Meraklı binme bu ona zarar verir diyor. Rayli ördeğin sırtına binmek için atlıyor. Ördek huysuzlanarak koşmaya başlıyor. Meraklı korktuğum şey başıma geldi diyor. Ördek sağa sola koşuyor. Meraklı sevimli ayıcıklara size söylemiştim ördek sinir krizi geçiyor diyor. Rayli sadece biraz ürktü burada ördek uzmanı var diyor. Ördek sırtından rayliyi atıyor. Sarı sevimli ayıcık, rayliyi havada yakalıyor. Rayli gördünüz işte sağsalim yumuşak iniş yaptım diyor. Mor sevimli ayıcık, hiç bir şey anlamadım, söylediğin herşeyi yaptık rayli diyor. Pembe sevimli ayıcık, acaba onunla biraz daha mı oynasak. Mavi sevimli ayıcık daha makarna verebilirim. Meraklı sakın bunlar onu iyice çıldırtır yapmayın diyor. Mor sevimli ayıcık uzmanın söylediklerini dinlemeliyiz diyor. Rayli hareketleri biraz tuhaflaştı, hasta olabilir, örnek kızamık diyor. Meraklı, korkma küçük ördek şimdi seni sessiz bir yere götüreceğiz, orada sakinleşirsin diyor. Sarı sevimli ayıcık dikkatli ol meraklı diyor. Meraklı ördeğe sarılmaya çalışıyor ördek huysuzlanıp koşmaya başlıyor. Sevimli Ayıcıklar meraklının arkasından gidiyorlar. Sarı sevimli ayıcık bulamayacağız izleri bile görünmüyor diyor. Mor sevimli ayıcık ne yapacağız rayli. Ördeği kokusundan takip edebilir miyiz diyor. Sevimli ayıcıklar telaşlanıp rayliyi ne yapacakları konusunda sıkıştırıyorlar. Rayli bende bilmiyorum, ben uzman falan değilim ki hepsini uydurdum diyor. Sarı sevimli ayıcık, o zaman gök kuşağı helikopterini çağır, yada aydaki dostların yardım etsin diyor. Rayli benim helikopterim falan da yok, ayda antrenman yaptığım falan da yalan. Ayrıca süt fabrikamızda yok, babam bir ayakkabıcı da çalışıyor. Hepsini uydurdum, çok özür dilerim diyor. Sarı sevimli ayıcık, buna ne gerek vardı diyor. Rayli, kendinize bakın hepiniz çok özelsiniz. Beni sevin diye böyle yalanlar söyledim. Pembe sevimli ayıcık, rayli bunun için uzman olduğunu söylemene gerek yoktu ki diyor. Mor sevimli ayıcık biz seni olduğun gibi seviyoruz. Rayli gerçekten mi diyor. Mavi sevimli ayıcık, elbette unutma biz sevimli ayıcıklarız diyor. Rayli ve bütün sevimli ayıcıklar sarılıyorlar. Mor sevimli ayıcık, kendin gibi olman en iyisidir rayli ve ben seni daha iyi tanımak için sabırsızlanıyorum inan bana diyor. Rayli teşekkür ederim diyor. Sarı sevimli ayıcık,

herşeyden önce ördekle meraklıyı bulalım diyor. Rayli zavallı ördek, zavallı meraklı hepsi benim yüzümden oldu diyor. Mavi sevimli ayıcık, rayliye suratını asma o benim işim. Bu arada bakın ben ne buldum. Çantadan egzotik hayvanlar ansiklopedisini çıkarıyor. Rayli ansiklopediye bakıyor. Bakın ö ördeği burda var. Meraklının söylediği her şey doğruymuş. Ördeği fazla hareket ettirmemeliydik, bu sinirlerini bozdu. Ama onu bulabileceğimiz yeri yazmıyor. Ansiklopedinin üstüne iki küçük kuş konuyor. Mor sevimli ayıcık, kuşlara merhaba dostlarım buralarda dörtnala koşturan çılgın bir ördek gördünüz mü acaba diyor. Mavi sevimli ayıcık evet dediklerinden eminim diyor. Ördek meraklıyı tutmuş ağacın dalında bekliyorlar. Sevimli ayıcıklar ve rayli ağaca doğru gidiyorlar. Sevimli ayıcıklar ve rayli hepimiz suçluyuz, özür diliyoruz diyorlar. Meraklı tamam hepinizi affediyorum diyor. Şimdi lütfen indirin beni diyor. Sarı sevimli ayıcık bu çılgın ördeği sakinleştirmek için ne yapmalıyız diyor. Rayli meraklının dediği gibi, onu kuru ve sakin bir yere götürmeliyiz. Mesela çalılıkların arkasına diyor. Mor sevimli ayıcık onu nasıl aşağı indireceğiz diyor. Meraklı kitapta okumuştum bunlar birşeyden hoşlanmıyorlardı, ama kitapta okudum. Unuttum diyor. Daha sonra hatırladım diyor.Işığı sevmiyor diyor. Rayli kitaba bakıyor doğru bize biraz ışık lazım diyor. Sarı sevimli ayıcık, bu benim uzmanlık alanım diyor. Göbeğinden çıkan sarı ışığı ördeğin olduğu yere gönderiyor. Sarı ışıktan ördek rahatsız olup çalılıkların arasına sığınıyor. Meraklı, ördeğe bana sarılmayı bırakabilir misin artık diyor. Meraklı ördeğin fiziksel değişim geçirmeye başlamış olmalı diyor. Rayli kitaptan okuyor. Böyle anlarda annesinin yanında olmalı diyor. Meraklı, sevimli ayıcıklara o zaman ördeğin annesini bulun çabuk olun diyor. Mor sevimli ayıcık o yumurta tepeden yuvarlandı diyor. Annesi her yerde olabilir diyor. Rayli bu yavru annesinin sesini duymadan sakinleşmeyecek. Pembe sevimli ayıcık ne yapacağız peki diyor. Rayli ördek gibi vak vak ses çıkartıyor. Mavi sevimli ayıcık rayli ne yapıyorsun, o yaban ördeği saldırabilir. Rayli suçluluk duygusuyla bütün bunlar benim yüzümden oldu, şimdi ben telafi edeceğim diyor. Ördek gibi ses çıkartıyor, böylece ördek çalılıkların arasında kollarını açarak meraklıyı serbest bırakıyor. Rayli işe yaradı diyor. Meraklı rayliye teşekkür ediyor. Sarılalım mı diyor. İkisi sarılıyorlar. Sarı sevimli ayıcık bu anı bozmak istemem ama küçük dostumuzun neden sakinleştiği anlaşıldı sanırım diyor. Çünkü ördeğin annesi gelmişti. Kahverengi sevimli ayıcık bu sıradan bir kuğu değil, arkadaşlar küçük dostumuzun annesi ile tanışın

diyor. Rayli bu güzel şey, burada tek yalancı ben değilim diyor. Kuğu yavrusunun yanına gidiyor. Kahverengi sevimli ayıcık, doğru söylüyorum deniz fenerinden bakarken, yumurtasının yuvarlandığını gördüm. Ona yardım etmeğe çalıştım. Meraklı kahraman amcam benim, senin tek boynuzlu atlar krallığından geldiğini biliyordum. Kuğu yavrusu ördeği kanatları arasına alıyor, ışıklar çıkmaya başlıyor. Meraklı işte değişim gerçekleşiyor diyor. Ördek kuğu haline geliyor. Rayli kuğu yavrusundan seni boşu boşuna heyecanlandırdım, beni affedecek misin diyor. Mavi sevimli ayıcık, rayliye seni affettiğini söylüyor diyor. Rayli teşekkür ederim, ne diyeyim ki diyor. Kuğu ve yavrusu uçarak uzaklaşıyorlar. Rayli ve sevimli ayıcıklar kuğu ve yavrusuna el sallıyorlar. Rayli herşey için özür dilerim, tabiki özellikle senden meraklı diyor. Meraklı, bende kendimi özel göstermek için yalan söyledim özür dilerim. Kahverengi sevimli ayıcık, sanırım ikinizde ne kadar özel olduğunuzu anlamışsınızdır yanılıyor muyum, bugünden sonra hiç kimse senin sıkıcı biri olduğunu düşünmeyecek rayli diyor. Rayli bunlara kimse inanmayacak, kabul edelim ben ilginç biri değilim yaptığım tek şey bisikletle dolaşmak o kadar diyor. Sarı sevimi ayıcık sahi mi benimde diyor. Rayli müzik dinleyip dans etmek diyor. Mor sevimli ayıcık en sevdiğim şey diyor. Rayli bahçemizden topladığımız havuçlardan kek yapmak, sık sık birşeylere homurdanmak diyor. Mavi sevimli ayıcık bu kızın yerimde gözü var benim diyor. Rayli belki o kadar sıkıcı değilimdir diyor. Kahverengi sevimli ayıcık, nedersiniz ona bir imkân verip gerçek rayliyi tanıyalım mı çocuklar diyor. Rayli kitabı alıp, ama önce egzotik hayvanlarla ilgili bilmek istediğim şeyler var ve bir dostum bu bilgileri okumak için can atıyor diyor. Meraklı kitabı alıp evet hangisinden başlasam diyor. Kahverengi sevimli ayıcık, altın tüylü ahtapot olabilir diyor. Meraklı altın tüylü ahtapotla ilgili kısmı kitaptan okuyor. Böylece bölüm bitiyor.

Seyredilen bölümde şiddet öğelerinden sözel ve duygusal şiddete rastlanılmıştır. Raylinin meraklıyla alaycı bir şekilde konuşması örnek olarak verilebilir.

Sözel şiddet: Küçük pembe ayıcık kitaptan hayvanlarla ilgili özellikleri arkadaşlarına anlatmak istiyor. Fakat arkadaşlarının işleri var. Sinirlenerek neden benle hiç kimse oynamıyor diyor. (Şiddetin süresi:15 saniye)

Duygusal şiddet: Rayli, küçük pembe ayıcığı davranışları ile küçümsüyor. (Şiddetin süresi: 20 saniye)

Sözel şiddet: Küçük pembe ayıcık Rayli için o yalan uydurma makinesi diyor. (Şiddetin süresi:2 saniye)

Bu çizgi film 313 çekimden oluşmuştur. 15 genel çekim, 86 yarı genel çekim, 79 boy çekim, 5 diz çekim, 49 bel çekim, 15 omuz çekim, 9 baş çekim, 3 özel çekim, 3 ayrıntı/detay çekim bulunmaktadır.

Sözel şiddet **Duygusal şiddet** **Sözel şiddet**

Görüntü 26. "Sevimli Ayıcıklar (Care Bears)" Çizgi Filmindeki Şiddet Görüntüleri

<u>Çizgifilm:4</u>

Yayınlandığı Çocuk Kanalı: minika ÇOCUK

Çizgi Film Adı: Günün Dinazoru

Yayın Tarihi: 07.05.0215

Yayın Saati: Yabancı Yapım/ Genel İzleyici

Süresi: 1.54 Dakika

Dinazor kendini tanıtıyor. Merhaba, hepiniz yüzelli yıl milyon yol önceki juro dönemine ait olan ormana hoş geldiniz. Bu çok uzun zaman demek oluyor. Benim adım

dinosaurs kendimi beşlik dreiosorus. Drei o sorus. Bu onbeşlik kertenkelesi anlamına geliyor. Dinosaurs ağzını açıp dişlerini gösteriyor. Bu bir diş diyor. Bir maşı yaprağına benziyor öğle değil mi diyor. Ben Tanzanya bölgesinden geliyorum. Dinosaurs kaçıyor, et yiyici dinozor yakalamaya çalışıyor. Dinosaurs bunun gibi et yiyicilerinin sorunu bu, sürekli beni daha iyi tanımaya çalışıyorlar diyor. Şahsen ağaçları ve bitkileri tanımayı seviyorum. İnce bir dal ya da bir iki eğrelti otu çok lezzetli. Çok hızlıyım. Ne kadar mı üç metre uzunluğundayım. Muhtemelen net koştuğumu fark etmişsinizdir. Ama kendimi böyle koruyorum, bazı dinozorların boynuzları ve dişleri gerçekten çok sivri, ama ben çok hızlı koşarım. Kuyruğumla keskin dönüşler yaptığımda beni dengede tutar diyor. Dinosaurs arkadaki etçil dinozordan kaçmak için keskin bir dönüş yapıyor. Etçil dinazor ağaca çarpıyor. Dinosaurs, bu iz bırakacak gibi diyor. Dinosaurs'un kız arkadaşı geliyor. Harika bir dönüştü dostum, çak bakalım diyor. Kuyruklarını selamlama niyetine değdiriyorlar. Bayan dinazor devam edelim diyor. Dinosaurs ve kız arkadaşı etçil dinozordan kaçıyorlar. Etçil dinozor işte buna hızlı yemek derim diyor. Böylece çizgi film bitiyor.

Bu bölümdeki çizgi film süre olarak kısa dinozorlar hakkında bilgilendirici bir yapısı var.

Fiziksel şiddet: Etçil dinazorun otçul dinazoru yakalayıp yemesi için arkasından koşturması. (şiddetin süresi: 5 saniye)

Bu çizgi film 26 çekimden oluşmaktadır. 12 genel çekim, 3 yarı genel çekim, 10 baş çekim, 1 ayrıntı/ detay çekim bulunmaktadır.

Fiziksel şiddet

Görüntü 27. "Günün Dinazoru" Çizgi Filmindeki Şiddet Görüntüleri

<u>Çizgifilm:5</u>

Yayınlandığı Çocuk Kanalı: minika ÇOCUK

Çizgi Film Adı: Çilek Kız

Yayın Tarihi: 07.05.2015

Süre: 20 dakika

Dizi halinde, Yabancı Yapım/ Genel İzleyici

Çilek kız evde gitar çalıp, şarkı söylüyor. Evde bulunan kedi ve köpek kuyruk sallayarak eşlik ediyorlar. Süslü kanat kapıyı açıyor. Bölmek istememiştim diyor. Çilek kız, sorun değil haftaya yapacağımız kafe gösterisini pravo ediyordum, sana bir şey getireyeyim mi diyor. Süslü kanat merak ettim de, acaba bir fincan çay alabilir miyim diyor. Çilek kız elbette, otursana, istediğin yere geç, ne aromalı çay istersin? Diyor. Süslü kanat, sıcak ve rahatlatıcı bir şey. Çilek kız, limonlu mu?, naneli mi? Süslü kanat, olamaz olamaz ben karar veremiyorum, sen ne dersin diyor. Çilek kız, papatya diyor. Bu aşamada Süslü kanat tek ayağını sürekli yere vuruyor. Çilek kız, baksana süslü biraz gergin gibi görünüyorsun, bir sorun var mı diyor. Süslü kanat, gerginim kuzenlerim yüzünden diyor. O arada süslü kanat çayı içerken masanın üzerine bir miktar çay döküyor. Çilek kız, gökkuşağı ve rengârenk mi diyor. Süslü kanat masayı silerken, telefonuma mesaj bırakmışlar, bir haftalığına beni ziyaret geleceklermiş. Bir şekilde onlara gelemeyeceklerini söylemeliyim. Çilek kız, neden diyor? Süslü kanat, çünkü

misafir odam daha yeni boyandı. Hüsrana uğrayacaklar, çok kırılacaklar. Nasıl söyleyeceğimi bilmiyorum. Bunu nasıl yapacağım? Çilek kız, a olmaz. Peki, benimle burada kafede kalsalar diyor. Süslü kanat, başına bir sürü ama bir sürü sorun açarlar diyor. Çilek kız, ben misafiri çok severim, eğlenceli olur. Diyor. Süslü kanat, emim misin gerçekten mi diyor. Çilek kız, çok eminim merak etme diyor.

Yaban mersini raflardaki kitaplar arasından misafirperverlik konusunda bir kitap arıyor. Çilek kız, güzel onları nasıl rahat ve özel hissettireceğim konusunda bilgi gerekiyor diyor. Bu arada üç kız kendi aralarında konuşuyorlar. Kızlardan biri küçük hediyeler hazırlayabilirim diyor. Diğeri evet seyahat çantası gibi, ya da bilirsiniz bakım seti, tabii birşeylerde dikebilirim diyor. Yaban mersini Çilek kıza istediği kitabı veriyor. Çilek kız teşekkür ediyor. Bu arada üçüncü kız içine diş macunu, diş fırçası ve küçük sabunlar koyabiliriz diyor. Çilek kız, vay canına bu çok güzel olur Portakal diyor. Çilek kız, aldığı kitabın başlığını okuyor. Başlıkta,"En iyi misafir ağırlama konusunda çalışmalar" yazıyor. Kitabı okumaya başlıyor. Evden uzaktaki bir ev. Evsahibi olmanın birinci kuralı, misafirlerimizi rahat ettirmektir. İyi bir ev sahibi misafirlerinin tuhaf davranışlarını tolare eder. Onları asla bir şeyi kendinden farklı yaptıklarını söyleyerek utandırmazlar. Çilek kız bir hoş geldiniz partisi yapmalısınız. Bunu kafede yapabiliriz diyor. Kafede çilek kız ve arkadaşları hazırlıklara başlıyorlar.

Süslü kanat kafeye geliyor. Yapılan hazırlıkları görüyor. Olamaz bunlar kuzenlerim için mi diyor. Çilek kız eğlenceli olmaz mı diyor. Süslü kanat, ama çilek çok fazla işe kalkışmışsın, zaten çok şey yaptın, olamaz olmaz onlara hediye paketleri hazırlamışsın diyor. Çilek kız ama iyi bir ev sahibi olmak bunu gerektirir süslü kanat, hoşuma gidiyor gerçekten diyor. Süslü kanat çok daha fazla kalmak isteyebilirler diyor. Çilek kız bir hafta kalacaklarını sanıyordum diyor. Süslü kanat ne olacağını asla bilemezsin diyor.

Çilek kız ve arkadaşları süslü kanatın kuzenlerine hoşgeldiniz diyor. Süslü kanat, gökkuşağı rengârenk uzun zamandır görüşmüyorduk diyor. Gökkuşağı, rengârenk aynen, yemekte ne var diyor? Çilek kız, çilekli bahçe şehrine hoşgeldiniz, sizleri görmek çok hoş, çocuklar karşınızda rengârenk ve gökkuşağı. Bizimle kafede

kalacaksınız. Bavullarınıza yardım edebilir miyim? Diyor. Gökkuşağı, rengârenk bavulları saygısızca sağa sola atıp elbette yardım edebilirsin diyor. Çilek kız gökkuşağı, rengârenge gün boyunca kuzenlerinizle beraber olursunuz ama kafe kapandıktan sonra üst katta size yer ayarladım olur mu diyor. Gökkuşağı, rengârenk tuhaf davranışlarda bulunmaya devam ediyorlar. Yemeklerin olduğu yerde takılmak varken, neden Süslüyle dolanalım ki diyorlar. Çilek kız, Süslü kanat'a şaka yaptı değil mi, kuzenlerin çok şakacı Süslü kanat diyor. Süslü kanat evet şakacılardır diyor. Kafeye geliyorlar. Masada oturan kuzenler, gökkuşağı ve rengârenk çantalar içinde hazırlanan hediyeleri masaya döküp sende ne var? Diye birbirlerine soruyorlar. Bu en sevdiğim renk diyor. Diğeri ise hayır değil diyor. Evet öyle diyor. Garson fincanlara çay koyuyor. Pipet yok mu diyor? Bipet masaya geliyor. Gökkuşağı ve rengârenk çayı pipet yüzünden tartişıyorlar. Pipeti çekerken, pipet ikiye ayrılıyor. Pipetlerle fincandan çayı ağızlarına alıp birbirlerine püskürtüyorlar. Çilek kız misafirlerinin tuhaf davranışlarını tolare etmeye çalışıyor. Süslü kanat çilek kız ve arkadaşına gördünüz en kötü kuzenler olabilirler diyor. Kuzenlerin yaptığı bu tuhaf davranışları diğerleride taklit etmeye başlıyor. Kafede kargaşa oluşuyor. Çilek kız rengârenk, gökkuşağı lütfen diyor. Kafedekiler rengârenk ve gökkuşağına gülüyorlar. Çilek kız, en azından rahat görünüyorlar galiba sanırım, tarzları bu olsa gerek diyor. Süslü kanat, çilek senden çok özür dilerim, onlara uzun süre dayanabileceğini pek sanmıyorum. Çilek kız, konuk etmeyi ben istedim pes etmiyorum diyor. Çilek rengârenk ve gökkuşağı ile arkadaşının dükkânına gidiyor. Arkadaşı ikizlerle işler nasıl gidiyor diyor? Rengârenk ve gökkuşağı rafları karıştırmaya ve dükkânın içinde koşmaya başlıyorlar. Çilek kız arkadaşına dönerek sana birşeyler getirdim diyor. Rengârenk gökkuşağına buraya gel, şuna bak diyor. Parfüm şişesini kardeşine sıkıyor. Çilek kız, kızlar portakalın bütün parfümlerini kullanmıyalım lütfen diyor. Portakal getirdiği kekler için çileğe teşekkür ediyor. Çilek benim için zevkti. Pekâlâ, kalanları teslim edeyim diyor. Bu arada kızlar dediği anda dükkânda bir şangırtı sesi duyuluyor.

Çilek kız dükkân ayrılıp dans okuluna geliyor. Merhaba kızlar provalar nasıl gidiyor diyor. Kızlar gösteri için nerdeyse hazırız diyorlar. Rengârenk ve gökkuşağı bizde dans edebiliriz aslında deyip dans etmeğe başlıyorlar. Gösteride komedi bölümü

de olmalı. Onları cesaretlendirme diyor. Nasıl iyi bir misafir olunur diye bir kitabın olmaması çok kötü diyor.

Çilek kız rengârenk ve gökkuşağının çamurda yemek malzemeleriyle oynadıklarını görüyor. Onlar benim yemek malzemelerim lütfen çamura sokmayın diyor. Rengârenk ve gökkuşağı, peki ama ne yapmamız gerekiyor. Heykeltraş olmak istiyoruz, sanatı engelleme diyor.

Çilek kız, masaları toplarken rengârenk ve gökkuşağı buzdolabını karıştırıp yiyecekleri yiyiyor. Çilek kız, kızlar lütfen, yiyecek bir şey istiyorsanız sizin için yaparım ama buzdolabındakileri kesinlikle yemenizi istemiyorum çocuklar diyor. Rengârenk ve gökkuşağı burası kafe değil mi, insanların birşeyler yediği yer. Bizde öyle yapıyoruz diyorlar.

Çilek Kız gitarla şarkı söyleyip prova yapıyor. Bu arada rengârenk ve gökkuşağı kafeye geliyor. Şarkı söylemek için mikrofonu paylaşamıyorlar. Çilek Kız, kızlar bu gösteri için çalışmak zorundayım, kafede vereceğim özel bir eğlence gecesi, birkaç güne kadar olacakta diyor. Rengârenk ve gökkuşağı sana yardım ederiz diyor. Mikrofonu kullanamıyorlar. Bağırarak şarkı söylüyorlar. Çilek kız dükkânda bulunan kedi ve köpeği çevrede bulunan arkadaşlarını, rahatsız ediyorlar. Çilek kız bu kötü durumdan kurtulmak için mikrofonu kapatıyor. Bay uzun surat dükkâna geliyor. Bayan çilek konuşabilir miyiz dışarda diyor. Çilek kız elbette, misafirlerim sizi rahatsız etmiyordur diyor. Bay uzun surat gününüzün nasıl geçtiğini görmeye geldim buraya diyor. Çilek kız naziksiniz bay uzun surat diyor. Bay uzun surat, ev sahipliğine biraz ara vereceğinizi düşündüm. Bir süre kafeye bakmamı istermisiniz. Göl kenarında biraz soluklanır. Burdan uzaklaşmış olursunuz. Tabi ki onlarda uzaklaşır diyor. Çilek kız yapamam, ne de olsa onlar benim konuklarım diyor. Bay uzun surat, yaparsın ısrar ediyorum. Çilek kız, Bay uzun surat size ne kadar teşekkür etsem azdır. Bay uzun surat, onlar meşgulken gitsen iyi olur, ben onları oyalarım diyor. Çilek kız, kolay gelsin diyor.

Nehir kenarında Çilek kız, kedi ve köpeğiyle beraber kitap okuyor. Hafif bir esinti taşır, açan çiçeklerin kokusunu küçük tavşanın burnuna belli eder baharın gelişine ona. Küçük tavşanı çayırın sakinliğinden alıkoyacak tek birşey var. Çilek kız, yanına

gelen kedi ve köpeğine kusura bakmayın Kaymak, Bonbon hikayeyi sonra bitiririz. Sakin olamıyorum kafede sorun olduğuna dair içimde kötü bir his var. Bay uzun suratla ikizleri kontrol etmem gerekir sanırım. Hemen gitmem gerekiyor diyor. Çilek kız kafeye geri dönüyor. İçeriden kahkaha sesleri yükseliyor. Bay uzun surat, özür dilerim çilek durdurmayı denedim ama onları durdurmak çok imkânsız. Yeri yağladılar diyor. Çilek kız yeri mi yağladılar, iyi de yer neden yağlanır ki anlıyamadım diyor. Kafenin içinde gökkuşağı ve rengârenk masadan aldıkları yağları yere atıyorlar. Diğerleride tabakların üzerine binip kayıyorlar. Gökkuşağı ve rengârenk sıra bende, sen kızağa sığmazsın, sığarım, sığmazsın diye tabağı ikiside almak için çekiştiriyor. Çilek kız kafeye geliyor. Teybi kapatıyor. Şu anda kafe kapandı diyor. Küçük çilekler, çilek kızdan özür dileriz, üzgünüz, sonra temizlemene yardıma geliriz diyorlar. Ve dışarı çıkıyorlar. Gökkuşağı ve rengârenk yağda kayarak kafeden dışarı çıkıyorlar.

Küçük çilekler kafeyi temizlemeye başlıyorlar. Çilek kız telefonda dut prensesle konuşuyor. Her şeyi temizliyorlar, çok iyi iş çıkartıyorlar. O ikisinin içecek vanalarını açık bıraktığına inanamıyorum. Sonra görüşürüz prenses diyor. Yaban mersini kafeye geliyor. Yardıma geldim diyor. Çilek kız yaban mersinine teşekkür ederim diyor. Yaban mersini, çilek onları buradan yolla zamanı geldi. Çilek kız kimleri diyor. Yaban mersini, biliyorsun şu yaramazları işte. Çilek kız davet ettiğim birini nasıl kovabilirim ki, yani gerçekten o kadar kötüler mi diyor. Yaban mersini, misafirlerin için kötü birşey söylemediğini biliyorum. Ama bazen dostlarına güvenmek iyidir. İçini döküp rahatlamalısın diyor. Çilek kız aslında haklısın, birşeyler yapmalıyım diyor. Kafede çilek kız gökkuşağı ve rengârenk ile görüşüyor. Çilek kız bakın kızlar burda kalmanızı ve rahat etmenizi istiyorum, ama bende rahat etmek istiyorum diyor. Gökkuşağı ve rengârenk çilek kız konuşurken pipetleri birleştirip oyun oynuyorlar. Çilek kız, beni dinliyor musunuz, bana ve müşterilere karşı daha saygılı olmalısınız, eğer dinlerseniz size yardım etmeyi isterim diyor. Gökkuşağı ve rengârenk, dinlemek mi bu kadarı yeter diyorum. Bende öyle hayatın boyunca böyle bir kabalık duydun mu diyor. İstenmediğimiz yerde durmayız diyerek ayrılıyorlar. Çilek kız şaşkınlıkla arkalarından baka kalıyor. Gökkuşağı ve rengârenk kalmak için çilek kızın arkadaşlarına gidiyorlar. Fakat arkadaşları gökkuşağı ve rengârengin tuhaf davranışlarından dolayı bahane

uydurup kalmalarını istemiyorlar. Gökkuşağı ve rengârenk ellerinde bavulları ile giderken çilek bahçe şehri çok kaba. Diğer gittikleri şehirlerdeki insanlar gibi çok kaba diyorlar. Başta herkes dost canlısı duruyordu, evet sonra hepsi sırtını döndü, anlıyamıyorum diyor. Çileğin arkadaşları evlerinde kalmama sebebini açıklıyorlar. Gökkuşağı ve rengârenk, bizden hoşlanmıyormusunuz, bizi sevmiyormusunuz diyor. Çileğin arkadaşları, sizi seviyoruz, misafir olarak davranışlarınız hoş değil. Komik olabiliyorsunuz ama pek saygılı değilsiniz. Gökkuşağı ve rengârenk, hey şimdi anladım diyor.

Süslü kanat ve çilek kızla kafede oturuyorlar. Süslü kanat, çileğe o ikizler gittiği her yerden kovuldular. Onları kovmayan tek insan sensin diyor. Gökkuşağı ve rengârenk, süslü kanat ile çilek kız konuştuğunda içeri giriyorlar. Bu doğru diyorlar. Söyleyeceğimiz bir şey var. Çekinerek içeri girebilir miyiz lütfen diyorlar. Üzgün olduğumuzu söylemeye geldik. Herkesin kaba olduğunu sanıyorduk. Ama esas kabalığı biz yapıyormuşuz. Evet, sen mükemmel bir ev sahibiydin. Bize karşı dürüst olan ilk kişi sendin. Biz gerçekten şımarık davrandık. Aynen evet. Bize nasıl iyi davranılacağını öğretir misin acaba? Ve iyi konuklar olmayı. Süslü kanat bu göreceğim aklıma gelmezdi diyor. Çilek kız, bir anlaşma yapalım. Size iyi davranmayı öğretirim. Şarkı söylemeyi de öğretmeme de izin verirseniz diyor. Gökkuşağı ve rengârenk, gülerek sevinmiş bir ifadeyle anlaştık, şarkı söylemeyi öğretmek kolay olmayacak. Evet, gerçekten berbatız. Çilek kız gülerek evet doğru öylesiniz diyor. Bu bölümün sonunda çilek kız kafede gitar çalarak Gökkuşağı ve rengarenk ile birlikte arkadaşları için etkinlik yapıyorlar.

Analizi yapılan Çilek kız çizgi filminin bu bölümünde insanların birbirine karşı saygılı olmaları, kaba davranmamaları, eve yatılı misafir geldiğinde iyi evsahibi olunmalı ve misafirin tuhaf davranışları olsa bile, nezaket kuralları dâhilinde tuhaf davranışlarının sebebi araştırılmalı. Kısaca onunla iletişim kurulmalı. Çilek kız çizgi filminin bu bölümünde genel izleyiciye hitap etmesine rağmen, okul öncesi çocuklar tarafından rahatlıkla seyredilebilir. **Ayrıca seyredilen yirmi dakikalık bölüm içersinde şiddet içerecek herhangi bir öğeye rastlanılmamıştır.**

Bu bölüm 279 çekimden oluşmaktadır. 7 genel çekim, 26 yarıgenel çekim, 73 boy çekim, 15 diz çekim, 71 bel çekim, 45 göğüs çekim, 15 omuz çekim, 5 baş çekim, 3 özel çekim, 19 ayrıntı/ detay çekimden oluşmaktadır.

Çizgifilm:6

Yayınlandığı Çocuk Kanalı: minika ÇOCUK

Çizgi Film Adı: Babar and the adventures of badou/Windrunners(Rüzgâr Koşucuları)

Yayın Tarihi: 07.05.2015

Süre: 11.42 dakika

Dizi halinde, Yabancı Yapım/ Genel İzleyici

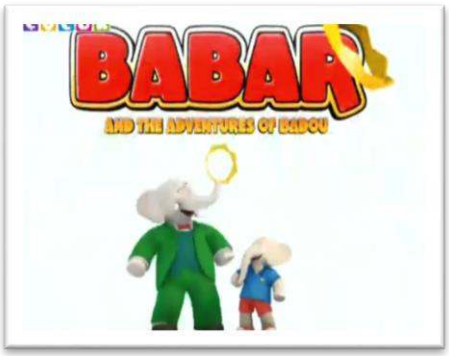

Fil anne, Badou yatmağa hazır mısın oğlum diyor. Badou hazırım anne diyor. Annesi, badou'ya her şeyi sırasıyla yaparsan elin ayağına dolaşmaz diyor. Badou, bitirdim anne diyor. Annesi, öyle mi? Dişler, hortum, yüz diyor. Badou, fırcalandı, silindi, yıkandı diyor. Anne fil oğlu Badou'ya sarılıyor. Şimdi doğru yatağa. Başka birşey yoksa ışığı kapatacam diyor. Badou, iyi ki söyledin, en önemli şeyi unuttum diyor. Badou'nun dedesi çalışma odasında evrakları imzalarken, odaya Badou ve annesi giriyor. Badou koşarak, dedecim diyor. Dedesi beni bu işlerden kurtarmaya mı geldin diyor. Badou iyi geceler dilemeye geldim. Dedesi o kadar geç oldu mu, bakalım o kulaklar yıkanmış mı, burada bir bahçe var, bak diyor. Badou'nun kulağın arkasından muzu çıkartıyor. Dedesi, hadi bakalım yatağa diyor. Dedene kocaman bir öpücük ver de işlerini bitirip yatabilsin. Badou dedesini öpüyor ve iyi geceler dedecim diyor. Badou dedesinin çalışma odasının kapısını kapatıyor. Badou annesine kral olmak gerçekten zor iş diyor. Anne fil, bence de dedenin bir tatile ihtiyacı var diyor.

Kral fil, esneyerek odaya giriyor. Yardımcısına günaydın Kornelyus. Bugün programda neler var? Yardımcısı çok önemli bir mesele var, sayın Eksalansları diyor. Elindeki beyaz zarfı Kral'a veriyor. Sizinde göreceğiniz gibi listenin başına eklendi.

Kral hem de kırmızı kalemle eklendi. Sarayın önünde acil bir durum, ciddiye benziyor diyor. Kral ve yardımcısı sarayın önüne gidiyorlar. Bahçede duran balonu görüyorlar. Kral iyi de bunun neresi acil durum diyor.

Balonun içinden Badou çıkıyor. Acil bir tatil durumu. Havalanmaya hazırız kaptan kral dede diyor. Dedesi peki uçuş öncesi kontrollerini yaptın mı?, Halatlar sıkı mı? Sepet bakımlı mı? Yer halatı güvenli mi? Badou evet evet diyor. Kral dede çok güzel, hadi o zaman diyor. Badou ile birlikte balona biniyorlar. Balonun ağırlıklarını yere bırakıp havalanıyorlar. Kral dede, derin bir nefes çekerek bazen uçmanın ne kadar güzel bir his olduğunu unutuyorum, Rüzgârı tatmayıda diyor. Badou rüzgârı tatmak mı diyor? Kral dede bu esinti ormandan geliyor. Tadı neye benziyor? Diyor. Badou, sanki biraz baharatlı gibi diyor. Kral dede, biberli. Şimdiki rüzgâr ay şatosu dağından geliyor. Bunu da tad bakalım diyor. Badou, bunun tadı muza benziyor. Tıpkı kremalı muz saçağı gibi diyor. Badou, daha da yükseğe çıkabilir miyiz diyor. Kral dede, halatımızın izin verdiği kadar diyor. Yere bağlı halat birden bağlantı yerinden ayrılıyor. Kornelyus, şaşkınlıkla olanlara bakakalıyor. Badou, bu da vanilya gibi, tereyağlı ballı turta. Kral dede, rüzgâr ve kokular giderek artıyor gibi. Bence biraz alçalsak iyi olur diyor. Kral dede, balonun yere bağlı olduğu ipi çekmek için kolu döndürüyor. Halat çok rahat geliyor. Badou, düğümü kontrol ettin mi? diyor. Badou, evet dede diyor. Sana öğrettiğim gibi iki kez mi diyor? Galiba, iki kez kontrol etmedim. Ama yapılacak çok şey vardı diyor. Kral dede, düğüm çözülmüş sürükleniyoruz. Badou, rüzgâr bizi ormana götürüyor diyor. Kral dede, dalları geçmeden önce bunu yere indirmeliyim diyor.

Balon dallara çarparak aşağı doğru süzülüyor. Kral dede, gidiyoruz sıkı tutun diyor. Balon ormana düşüyor. Kral dede, gülerek Badou'ya inişimizi nasıl buldun diyor. Badou, mükemmel ötesi diyor. Badou ormandaki seslerden korkarak dedesinin beline sarılıyor. Ormanın göbeğindeyiz, değil mi dede diyor. Kral dede, merak etme Badou, saray yokluğumuzu fark edecektir. Babaannen ve arkadaşlarım birazdan bizi aramaya çıkar. Badou, peki bulmaları ne kadar sürer? Kral dede, bunu söylemek zor diyor. Ne dersin durumdan istifade edip bunu bir kalp tatiline çevirelim mi Badou diyor? Kornelyus yanındaki iki kişiye durumu açıklıyor. Kraliçemiz Kalopun mağarası ile eski patika arasındaki kurtarma çalışmalarını yönetecek. Bende koruluğun batısını yönetirim

diyor. Onları bulacağım diyor. Ve koşturarak zepline biniyor. Badou ve kral dede çadırı kuruyor. Kral dede işte barınağımız hazır diyor. Bu arada onları mor renkli siyah benekli bir panter tepeden izliyor. Kral Dede ateş için çalı çırpı toplıyalım diyor. Badou koşturarak ben yaparım diyor. Kral Dede, teşekkür ederim Badou bende su getireyim diyor. Badou koşturarak yerdeki kovayı alıyor ve su doldurmaya gidiyor. Kral dede o zaman yiyecek bulayım diyor. Badou, ben çilek toplarım diyor, koşturarak ormana doğru yöneliyor. Kral Dede, sakın ormana girme diye Badou'ya ikaz ediyor. Ormana doğru koşarken Badou'nun ayağı kayıyor ve düşüyor. Gözlerini açtığında karşısında mor renkli siyah benekli bir leopar ortaya çıkıyor. Leopar, bak gördün mü evinde kalsaydın öğle yemeğim olmayacaktın diyor. Badou'yu sıkıştırıyor. Dede diye haykırıyor. Badou, ormana doğru kaçıyor. Ve kovalıyor. Onları arkalarından kral dede takip ediyor. Badou, yan yatmış ağaç kovuğuna giriyor. Ağaçın üstüne leopar çıkıyor. Leopar sen nereye gidiyorsun ufaklık diyor. Ağaçın içinde Badou hareket ederken, ağacın dengesi bozuluyor, leopar dengesini kaybedip düşüyor. Kral dede, Badou'nun yanına gelip ağaçtan çıkarıyor.

Kampa dönüyorlar. Badou ben hemen kovayı alıp doğruca derken, Kral dede dur bakalım evlat, niye böyle hortumuna karınca kaçmış gibi davranıyorsun diyor. Badou, çilek toplayıp, su doldurup, ateş içinde çalı çırpı bulmalıyım. Yapacak çok iş var diyor. Kral dede, demek çok iş var bu yüzden yer halatını da iki kez kontrol etmedin. Badou, bir kral işleri aceleye getirmenin sonuçlarının ne olacağını iyi bilir. Bak her şeyi aynı anda yapmaya kalkarsan, hiç bir işi tamamlayamazsın. Önce derin bir nefes al diyor. Badou, derin bir nefes alıyor. Kral dede Badou'ya dinle, ne zaman kuyruğu alev almış maymun gibi koşturmaya başlarsan, dur ve derin bir nefes al, sonra da işi yapmanın en iyi yolunu düşün diyor. Badou peki dedecim diyor. Kral dede, aferin sana, gel kampımızla ilgilenelim diyor. Zeplin ormanın üstünde dolaşıyor. Kral dede ve Badou'yu arıyor. Zeplin kaptanı Pon yerle görüşüyor. Pon onları buldun mu? Henüz değil, biraz daha batıya gideceğim. Hava kararmak üzere üstlerinden geçsem bile geçsen bile göremezsin. En iyisi yarın sabah devam etmen diyor. Pon tamam dönüyorum diyor.

Kral dede ve Badou ormanda çadırlarının yanında kamp ateşi yakıyorlar. Kral dede leopar için Slik ateş varken gelemez diyor. Ve esniyor. Badou yoruldun mu dede diyor? Dedesi gevşedim diyor. Saraydayken hiç dinlenemiyorsun diyor? Kral dede küçük maceramız güzel bir tatile dönüştü değil mi? diyor. Badou, ama yerde oturup yabani meyveler yiyiyorsun diyor. Kral dede, bazen evden çıkıp beynini ve kaslarını farklı kullanmak çok iyidir. Hayat denizinde yelken açarsan yaşamın farklı tadlarını keşfedebilirsin diyor. Badou, dede bu mükemmel ötesi bir fikir. Hangisi? Badou, yelken açmak. Madem rüzgârla eve gidemiyoruz. O zaman bizde balon sepetiyle nehirde gideriz diyor. Kral dede gülerek, Badou bu fikrin ödülü olarak son meyveyi yemeyi hak ettin diyor. Badou balondan çok güzel yelken oldu. Dedesi halatı kontrol ettin mi? diyor. Badou hemde tam üç kez diyor. Kral dede, ben eşyamızı toplarken gel sende sepete bin bakalım diyor. Badou baş üstüne kaptan kral dede diyor. O anda leopar yani slik ortaya çıkıyor. Badou dedesinin daha önce ona söylediklerini yapıyor. Derin bir nefes alıyor, düşünüyor, taşa bağlı halatı çektiğinde panterin ayağı takılıp düşüyor. Kral dede, Badou'ya halatı çöz, yelkenler fora. Kral dede ucuz atlattık diyor.

Balonun sepetini yelkenli yapıp, nehirde gidiyorlar. Badou taze ekmek ve tarçınlı kek kokusu alıyorum diyor. Kral dede kokuyu burnuna çekiyor, evimiz gibi diyor. Kurtarma ekibi korsan çukuru dâhil batıyı taradım. Annemde güney bölgesine bakıyor. Eminim kaçacaklarınız yakında dönecek diyor Kral. O anda içeriye Kral, Badou geliyor. Badou annesine sarılıyor. Annesi iyimisin, hepimiz sizi çok merak ettik diyor. Badou ben iyiyim anne diyor. Badou'nun babası krala hoşgeldin baba diyor. Kral teşekkür ederim oğlum diyor. Kral, Kornelyus'a günaydın bugünkü programda neler var diyor. Kornelyus çok önemli bir mesele var sayın ekselansları diyor. Kral anlıyorum diyor. Elindeki listeye bakıp en önemli mesele gözden kaçmış gibi diyor. Kornelyus listede kralın yazdığı notu okuyor. Torunumla sabah kahvaltısı etmek. Kornelyus krala bu konuyu siz halledebilirsiniz efendim diyor. Kral Badou'ya dönüp ne dersin, kraliyet mutfağını yağmalayalım mı? Diyor. Badou, annem, babam ve kornelyus'ta gelebilir mi diyor? Kral dede tabiki. Mutfağa doğru giderlerken, onlara leopar slik'i atlattığımızı, hem gökyüzünde hemde nehirde açtığımız yelkeni anlatırız. Badou rüzgârı tatmayı da

diyor. Anne görünüşe göre hoş bir tatil geçirmişe benziyorsunuz diyor. Kral, krallar bile derin bir nefes almak ister diyor.

Bu çizgi filmde leopar, ormanda balonları düşen kralın torunu Badou'ya iki defa saldırmaya kalkıyor. Bu olayı fiziksel şiddet olarak adlandırabiliriz.

Bu çizgifilmde şiddet öğelerine rastlanmıştır.

Fiziksel Şiddet: Ormana doğru koşarken Badou'nun ayağı kayıyor ve düşüyor. Gözlerini açtığında karşısında mor renkli siyah benekli bir leopar ortaya çıkıyor. Leopar, bak gördün mü evinde kalsaydın öğle yemeğim olmayacaktın diyor. Badou'yu leopar sıkıştırıyor. Dede diye haykırıyor. Badou, ormana doğru kaçıyor. Ve kovalıyor. Onları arkalarından kral dede takip ediyor. Badou, yan yatmış ağaç kovuğuna giriyor. Ağaçın üstüne leopar çıkıyor. Leopar sen nereye gidiyorsun ufaklık diyor. Ağaçın içinde Badou hareket ederken, ağacın dengesi bozuluyor, leopar dengesini kaybedip düşüyor. Kral dede, Badou'nun yanına gelip ağaçtan çıkarıyor. (Şiddetin süresi: 58 saniye)

Fiziksel Şiddet: Kral dede, ben eşyamızı toplarken gel sende sepete bin bakalım diyor. Badou baş üstüne kaptan kral dede diyor. O anda leopar yani slik ortaya çıkıyor. Badou dedesinin daha önce ona söylediklerini yapıyor. Derin bir nefes alıyor, düşünüyor, taşa bağlı halatı çektiğinde panterin ayağı takılıp düşüyor. (Şiddetin süresi: 59 saniye)

Çekim sayısına baktığımızda seçilen çizgi filmin bölümü 219 çekimden oluşmaktadır. 14 genel çekim, 41 yarı genel çekim, 44 boy çekim, 13 diz çekim, 50 bel çekim, 21 göğüs çekim, 8 omuz çekim, 5 baş çekim, 18 özel çekim, 5 ayrınrı detay çekimde oluşmaktadır.

Fiziksel Şiddet **Fiziksel Şiddet**

Görüntü 28. "Babar And The Adventures Of Badou / (Rüzgâr Koşucuları)" Çizgi Filmindeki Şiddet Görüntüleri

Çizgifilm:7

Yayınlandığı Çocuk Kanalı:

Çizgi Film Adı: Dong Dong/ Mosquito

Süre: 01.05 dakika

Dizi halinde, Yabancı Yapım, Genel İzleyici

Dong dong ağacın altında sırt üstü uyuyor. O anda sinek burnuna konuyor. Dong dong uyanıyor. Ayağa kalkıyor. Etrafında dolaşan sineği yakalamaya çalışıyor. Sinirleniyor. Sineğin arkasından koşturmaya başlıyor. Sinek yerde uyuyan balığın ağzından içeri giriyor. Dong dong sineğin çıkması için balığı tutup sallıyor. Sinek balığın ağzından dışarı çıkıyor.

Pembe devekuşu kafasını toprağa gömüyor. Sinek ve Dong Dong pembe deve kuşunun altından geçiyor. Mavi kaplan ağacın altında uyuyor. Sinek, mavi kaplanın kafasının üstüne konuyor. Dong dong sineği yakalamak için mavi kaplanın üstüne atlıyor. Uyuyan filin tepesine çıkıyor. Kaplan, deve kuşu, fil ve balık; Dong dongu yakalamak için arkasından koşturuyorlar. Bu sırada sinek Dong dongu parmağından yakalayıp havaya kaldırıyor. Uçuruma gelince sinek Dong dongu yere bırakıyor.

Bu çizgi filmde fizisel şiddete rastlanılmıştır.

Fiziksel Şiddet: Dong dong sineğin çıkması için balığı tutup sallıyor.(Şiddetin süresi: 2 saniye)

Fiziksel Şiddet: Dong dong sineği yakalamak için mavi kaplanın üstüne atlıyor. (Şiddetin süresi:5 saniye)

Fiziksel Şiddet: Uçuruma gelince sinek Dong dongu yere bırakıyor. (Şiddetin süresi:6 saniye)

Bu bölüm 20 çekimden oluşmaktadır. 2 genel çekim, 5 yarı genel çekim, 8 boy çekim, 2 bel çekim, 1 omuz çekim, 1 özel çekim, 1 ayrıntı/detay çekim vardır.

Fiziksel Şiddet

Fiziksel Şiddet

Fiziksel Şiddet

Görüntü 29. "Dong Dong/ Mosquito" Çizgi Filmindeki Şiddet Görüntüleri

III.2.4. Minikago Kanalından Seçilen Ve Analizi Yapılan Çizgi Filmler

Çizgifilm:1

Yayınlandığı Çocuk Kanalı:

Çizgi Film Adı: Fish ve Chips / Kedi Oyunu

Yayın Tarihi: 18 Mayıs 2015

Süre: 12.58 dakika

Yabancı Yapım, Dizi

Bir kedi bir balık ve bolca kovalamaca. Kendini geliştirip karada yaşama hayalleri kuran Fish ve babasına harika bir balık avcısı olduğunu kanıtlamaya çalışan Chips'in maceraları dizi halinde anlatılıyor.

5. bölümde, Chips'in babası " Chips'i bizi şapşal yerine koyuyor. Atamızı açımasızca yutan o pis kediyi yiyen balığın kılçığına asla patisini süremeyecek asla diyor. Chips'in kardeşi "o kılçık kimin umrunda baba" diyor. Baba sinirlenerek Tifanny böyle davranırsan kılçığı sen geri getireceksin. Tifanny, ben mi ama kılçığı ondan önce getirirsem Chips çok üzülür diyor. Baba umrumda bile değil, itaat etmezsen abinle aynı cezayı alırsın diyor. Ne rahat, ne karides, ne de maman olur, yanlız kalırsın diyor. Tifanny yaşadığı yerden çıkıyor ve Chips'in yanına gidiyor. Chips bu oklar neden hedefi ıskalıyor anlamıyorum, problem butonunun radarları düzeltmesini istiyorum, diyor. Tifanny Chip'e hazır başlamışken beynine de bir motor eklettir diyor. Chips Tifanny'e hep alaycısın kardeşim diyor. Cips kardeşine baksana hiç nakit paran var mı beş parasızım diyor. Tifanny Chips'e para olarak iki balık veriyor. Tifanny Marlon'a bana içecek ver diyor. Tifanny peki hala oyunda mısın Marlon diyor. Marlon "bilmiyorum bu çok riskli"diyor. Para olarak Tifanny Marlona balık veriyor. Kardeşin her seferinde yakalanıyor diyor. Tifanny Marlon'a daha çok para olarak konserve kutusunda balık veriyor. Marlon Tifanny'e pembe surat sen ve ben aynıyız diyor. Bu arada Kimsperının neresinde yer alır diye Marlon Tifanny'e soruyor. Tifanny, Almır olabilir, herşeyi berbat eder, ağzını sıkı tut tamam mı diyor. Marlon Tifanny'e kutlamak için ancüez lapasına ne dersin diyor. Tifanny hayır teşekkür ederim yapacağım şey için nefesimi taze tutmalıyım diyor.

Tifanny'i Fish'in bulunduğu akvaryuma gidiyor. Tifanny'i ağlayarak Fish'e babam çok hastalandı diyor. Fish "işte ben buna iyi haber derim. Şansım yaver giderse Chips artık kolyemi istemez diyor. Tifanny hoş bir durum değil Fish büyük bir kedinin sonu, yemeğini tuzluyor, günde sadece yirmiüç saat uyuyor, kendini temizlemiyor ve kum kabını kullanmayı unutuyor diyor. Bu üzüntülü durumu daha yoğun göstermek için damlalıkla gözlerine su damlatıyor Tifanny. Fish bu bilgi gereksizdi Tifanny, kahvaltımı yeni yapmıştım diyor. Tifanny ağlayarak sadece tek babamız var Fish diyor. Fish bu doğru tek babamız var, benim ki sünger avına gitti bir daha dönmedi diyor. Fish

Tifanny'e yardıma ihtiyacın var mı diyor. Tifanny teşekkür ederim Fish, yardıma ihtiyacım var, babam kılçığı görmek istiyor, bu onu iyileştirir diyor. Fish, ona akvaryuma gelmesini söyle diyor. Tifanny bu durum düşünülürse senin bize gelmen daha doğru olur diyor. Fish kim için Chips'mi diyor. Tifanny kulağa tuhaf geldiğini biliyorum. O zaman ortada buluşalım. Bizim evle, senin ev arasında bir yerde. Kedinin yerine ne dersin diyor. Tifanny ve Fish'in bulunduğu yere Chips geliyor. Chips, yanındaki arkadaşına bunu gördün mü, Fish kardeşimle konuşuyordu. Sinirli bir şekilde ondan, balık çorbası yapacağım, onunla bir iş çevirdiğine eminim diyor. Fish, akvaryumdan, denize, oradan da iskeleye yanındaki arkadaşı vatozla çıkıyor. Fish vatoza oksijen baloncuğunu al, sakin olmaya çalış diyor. Bu, sadece Tifanny ve babasıyla bir görüşme diyor. Vatoz Fish'e Ne Barbatos mu? Bana sakin olmama mı söylüyorsun? Tam tersine kötü kokular alıyorum.

Tifanny caddede patenle kayarken telefonda Marlon ile konuşuyor. Merhaba ne yapıyorsun kımılda hadi hızlan. Ne daha fazla tütsülenmiş balık mı istiyorsun diyor. Senden istediğimi yapınca bunu konuşuruz diyor. Chips kardeşi Tiffany'i takip ediyor. Chips yanında bavul taşıyan arkadaşına kızarak, daha hızlı gidemez misin? diyor. Arkadaşı bavulun çok ağır olduğunu söylüyor. Bavulun kapağını açıyor, havaya bir balık atıp, geliştirdiği araçla balığa bir sıvı püskürtüyor.

Tifanny. Marlon'a para verip babası kılığında sokağa gelmesini sağlıyor. Fish, arkadaşı Vatoz, Tifanny, Baba görünümlü Marlon sokakta buluşuyorlar. Chips onları görüyor ve bunlar ne karıştırıyorlar, yeter artık diyor. Tifanny yaklaş Fish babamın gözleri iyi görmüyor diyor. Fish yaklaşıyor. Baba görünümlü Marlon kılçığı alacakken, Chips elinde arkadaşının balık yakalamak için yaptığı aletle Fish'e doğru koşuyor. Açık olan rögar kapağından düşüyor. Daha sonra rögardan çıkıyor. Yanındaki püskürtücü köpük balık yakalama aleti ile Marlonu ve Tifanny'i istemeden köpüğe boğuyor. Tifanny Fish'teki kılcık halindeki kolyeyi almak için yaptığı tezgâhı Chips'in bozmasına sinirleniyor. Tiffany abisi Chips'e sen çok yeteneksiz olduğundan babam beni almam için zorladı diyor. Tiffany'inin üstündeki köpük Chips'in yanında getirdiği mucit arkadaşı tarafından yapılan makine ile temizleniyor. Fish vatoz balığı olan arkadaşına nereye gittiğini söylüyor. Vatoz kanalizasyona düştüğünü ve yaralandığını

kafasının şiştiğini söylüyor. Vatoz rögar kapağının kurcalanmış olduğunu söylüyor. Yeni arkadaşının geldiğini söylüyor. Fish tiffany'nin gelmesiyle vatoza durum düşündüğün gibi değil diyor. Tiffany akvaryuma gelerek fishle konuşuyor, ağlayarak babasının çok hasta olduğunu, sana rica ediyorum, babam kılcığı görünce daha iyi olacak diyor. Fish beni bulacağın yer belli, biliyorsun ki çalışıyorum diyor. Fish Tiffany'nin babasını telefonla arayarak hasta olup olmadığını kontrol ediyor. Baba mutlu bir şekilde Tiffanny'nin gerçek bir sokak kedisi gibi hallettiğini ve hık demiş burnundan düşmüş diyor. Tiffany bu sefer abisi Chips'i babasının kılığına sokup kılcığı almak için Fish'in bulunduğu akvaryuma getiriyor. Fakat gerçek babası geliyor. Gerçek babasını abisi tanıyamıyor. Chips elindeki vakum aleti ile ortalığı karıştırıyor. Babası avukatını arayıp vasiyetimi yırt, ismimi taşıyan bu iki şaşkını mirasımdan çıkar diyor. Fish gülerek Chips için ne demiştin hık demiş burnundan düşmüş diyor.

Bu çizgi filmde şiddet öğelerine sıklıkla raslanılıyor. Sözel şiddet, aşağılama, küçük görme, alay etme gibi.

Sözel şiddet: Chips'in babası "Chips'i bizi şapşal yerine koyuyor. Atamızı açımasızca yutan o pis kediyi yiyen balığın kılçığına asla patisini süremeyecek asla" diyor. (Şiddetin süresi: 8 saniye)

Sözel şiddet: Chips'in kardeşi "o kılçık kimin umrunda baba" diyor. Baba sinirlenerek Tifanny böyle davranırsan kılçığı sen geri getireceksin. (Şiddetin süresi: 10 saniye)

Sözel şiddet: Baba umrumda bile değil, itaat etmezsen abinle aynı cezayı alırsın diyor. Ne rahat, ne karides, ne de maman olur, yanlız kalırsın diyor. (Şiddetin süresi: 9 saniye)

Sözel şiddet: Tifanny Chip'e hazır başlamışken beynine de bir motor eklettir diyor. Chips Tifanny'e hep alaycısın değil mi, kardeşim diyor. (Şiddetin süresi: 6 saniye)

Sözel şiddet: Tifanny ve Fish'in bulunduğu yere Chips geliyor. Chips, yanındaki arkadaşına bunu gördün mü, Fish kardeşimle konuşuyordu. Sinirli bir şekilde

ondan, balık çorbası yapacağım, onunla bir iş çevirdiğine eminim diyor. (Şiddetin süresi: 16 saniye)

Fiziksel şiddet: Fish, arkadaşı Vatoz, Tifanny, Baba görünümlü Marlon sokakta buluşuyorlar. Chips onları görüyor ve bunlar ne karıştırıyorlar, yeter artık diyor. Ve yanındaki arkadaşının boğazını sıkıyor. (Şiddetin süresi: 12 saniye)

Sözel şiddet: Tifanny Chips'e seni koca şapşal herşeyi mahvettin diyor. (Şiddetin süresi: 4 saniye)

Sözel şiddet: Tifanny Chips'e sen deli misin ondan sadece kılcığı almayı istiyordum. Chips peki neden istiyorsun? Diyor. Tifanny sen çok yeteneksiz olduğundan babam beni almam için zorladı diyor. Chips sinirlenerek peki bana neden söylemedin. Sana yardım ederdim hain diyor. Tifanny bir grup şapşal kedi Problemov lütfen beni bunda sen kurtar. Yoksa seni kum kabına kapatırım diyor. (Şiddetin süresi: 22 saniye)

Sözel şiddet: Fish vatoz balığı olan arkadaşına nereye gittiğini söylüyor. Vatoz Fish'e sakin ol midye beyinli kanalizasyona düştüğünü ve yaralandığını kafasının şiştiğini söylüyor. (Şiddetin süresi: 9 saniye)

Sözel şiddet: Chips'in babası, seni şapşal öz babanı bile tanımaktan acizsin diyor. (Şiddetin süresi: 7 saniye)

Fiziksel şiddet: Chips elindeki vakum aleti ile çevresindekileri vakumluyor. (Şiddetin süresi: 16 saniye)

Bu bölüm 224 çekimden oluşmaktadır.13 genel çekim, 65 yarı genel çekim, 90 boy çekim, 1 diz çekim, 21 bel çekim, 8 göğüs çekim, 1 omuz çekim, 8 baş çekim, 2 özel çekim, 15 ayrıntı/detay çekim bulunmaktadır.

Sözel şiddet

Fiziksel şiddet

Fiziksel şiddet

Görüntü 30. "Fish Ve Chips / Kedi Oyunu" Çizgi Filmindeki Şiddet Görüntüleri

Çizgifilm:2

Yayınlandığı Çocuk Kanalı: minika GO

Çizgi Film Adı: Max Steel

Yayın Tarihi: 06.05.2015

Süre: 20.30 dakika

Dizi halinde, Yabancı Yapım/ Genel İzleyici

Max Steel çizgi filmi bölümler halinde yayınlanmaktadır. Genel olarak çizgi filmin konusu; "Max" annesi ile birlikte Copper Kanyonundaki küçük bir şehre taşınırlar. Fakat Max orada çok farklı bir hayata atılır. Artık ortağı Steel ile birlikte örgüt içersinde düşmanlarla mücadele etmeye başlar.

Bu bölümde; Annesi Max'a okula yetişmek için gitmelisin diyor. Max ise bir uzaylı filosu dünyayı yerle bir edecek okulun ne anlamı var ki diyor. Düşmanlar annesinin bulunduğu geminin bilgisayarına virüs gönderiyor. Geminin motorları iptal olmaya başlıyor. Bu virüsü sadece virüsü yapan kişi yok edebiliyor. Max bu yüzden virüsü yapan doktoru bulmak zorunda. Onu ikna etmeli. Fakat doktoru zehirlemişler. Max ve arkadaşları onu iyileştirmeye çalışıyor. Max küçültülüp virüsü yapan doktorun vücuduna enjekte ediliyor, doktorun kan dolaşımı içinde zehirle savaşıyor. Max temizleyici panzehiri alıyor. Zehirden kaçmak için şekerin gerekli olduğunu söylüyor.

Doktorun içersinde zehir canavar haline dönüşmüş, Max'ı yok etmeye çalışıyor. Okuldaki sınıf arkadaşını telefonla arıyor. Merak ettiğini söyleyerek bir parça yiyecek olsaydım, pankreastan mideye nasıl giderdim sence diyor. Bayan arkadaşı kitaba bakarak önce pankreastan on iki parmak bağırsağına gidersin. Sonra bağırsağı izleyerek safra kanalına gidersin diyor. Virüs bilgisayar ekranında kırmızı, balık görünümünde ve geminin bir motoru gittiğinde iş tamamdır yere merhaba diyeceksiniz diyor. Max arkadaşı Berto'ya depodan şekerli yiyecekler almasını söylüyor. Çikolata ve şekerleme tarzı yiyecekler doktorun midesine gönderiliyor. Şeker direkt beyne gidiyor. Böylelikle Max doktorun beynine geliyor. Elindeki panzehiri doktora veriyorlar. Annesinin bulunduğu geminin son motoru da iptal oluyor. Doktor Tomson kendine geliyor. Max, Doktor Tomson'a acil virüs etkisizleştirme kodunu hemen vermen gerekiyor diyor. Doktor bunu yapman için bana tek neden söyle diyor. Max Steel hayatını kurtardık yetmez mi diyor. Bizi Makino adlı manyak canavara karşı koruyan tek şey gemi. Düşman ordusu gezegenimizi mahvedecek diyor. Doktoru ikna etmeğe çalışıyor. Ve bölüm bitiyor.

Bu çizgi filmde sıklıkla fiziksel şiddete rastlanmıştır.

Sözel şiddet: Gemideki virüsü üreten doktora Max ve arkadaşları kızıyorlar. O kokuşmuş balığı tanımam gerekliydi. Tomson yürüyen kirlilik abidesi diyorlar. (Şiddetin süresi: 5 saniye)

Fiziksel şiddet: Max elindeki silahla duvarlara lazer gönderip yerle bir ediyor. (Şiddetin süresi: 3 saniye)

Fiziksel şiddet: Max küçültülüp virüsü yapan doktorun vücuduna enjekte ediliyor, doktorun kan dolaşımı içinde zehirle (bikonoit) savaşıyor. Bikonoitleri Max silahıyla vurmasına rağmen yeniden çoğalıyorlar. Max yüzlerce derken, yanındaki silaha dönüşen arkadaşı aslında yirmiüçbindörtyüzonsekiz tane diyor. (Şiddetin süresi: 50 saniye)

Fiziksel şiddet: Max turbo ışını kullanarak Bikonoitleri yokediyor. Temizleyici panzehiri alıyor. (Şiddetin süresi: 10 saniye)

Fiziksel şiddet: Gemideki virüs ekrandan, bir motor daha gittiğinde iş tamamdır. O zaman yere merhaba diyeceksiniz diyor. (Şiddetin süresi: 11 saniye)

Fiziksel şiddet: Max panzehiri doktorun beynine zerk ederken büyük bir canavar çıkıyor. Ağzındaki salgıyı atarak Max'i yakalıyor. (Şiddetin süresi: 4 saniye)

Fiziksel şiddet: Max panzehiri doktorun beynine zerk etmesiyle canavar patlıyor. Aynı zamanda geminin bir motoru patlıyor. (Şiddetin süresi: 8 saniye)

Bu bölüm 320 çekimden oluşmaktadır. 41 genel çekim, 60 yarı genel çekim, 33 Boy çekim, 14 diz çekim, 37 bel çekim, 43 göğüs çekim, 33 omuz çekim, 13 baş çekim, 13 özel çekim, 33 ayrıntı/ detay çekim vardır.

Sözel şiddet

Fiziksel şiddet

Fiziksel şiddet

Görüntü 31. "Max Steel" Çizgi Filmindeki Şiddet Görüntüleri

<u>Çizgifilm:3</u>

Yayınlandığı Çocuk Kanalı: minika GO

Çizgi Film Adı: Ayşegül/ 7. Bölüm Sıkı bir çalışma

Yayın Tarihi: 27 Mayıs 2015

Süre: 12.42 dakika

Dizi halinde, Yabancı Yapım

Bayan öğretmen sınıftaki öğrencilere biraz sessiz olun lütfen diyor. Bayan öğretmen, öğrencilere bu habere üzüleceğinizi biliyorum. Ama antreman yapıp yorulduğunuz için matematik sınavınızı ertelemeye karar verdim çocuklar diyor. Öğrenciler seviniyorlar. Bayan öğretmen, bildiğiniz gibi yakında ulusal basketbol şampiyonası başlayacak. Kasabamızın turnuvada yer alacak gösteri ekibi seçmeleri için üç adat belirlemesi gerekiyor. Belediye başkanımız aranızdan üç kişiyi seçmemi istedi. Ama bunu oylamaya sokmak daha adil olur. Katılmak isteyenler lütfen ellerini kaldırsın. Emel, oylama mı? Ama niçin? Benimle kimse boy ölçüşemez. Zeynep, Aylin siz benim takımımda olacaksınız.

Ayşegül, şimdi ne yapacağız diyor. Elif (sarıgözlüklü kız), benim şahsen kendimi rezil etmeye niyetim yok. Sınıftaki, sarışın erkek çocuk hadi arkadaşlar sizde katılmak için ne bekliyorsunuz. Bütün sınıfın size oy vereceğinden eminim ben. Sportif ve cana yakınsınız. Üstelikte cana yakınsınız. Elif (sarıgözlüklü kız), o zaman ben katılıyorum diyor. Ayşegül, bu macerada seni yanlız bırakacak değilim ya diyor. Uzun saçlı esmer kız, ayrıca prensip olarak Emel'in bu kadar kolay kazanmasına izin veremeyiz diyor.

Ayşegül ve arkadaşı olan iki kız. Mutfakta birşeyler atıştırıyorlar. Okuldaki seçmeler hakkında konuşuyorlar. Uzun saçlı kız, üçümüzün seçileceği hayatta aklıma gelmezdi kızlar. Elif, Emelin suratını gördünüz mü diyor. Rezil oldu. Mutafağa Ayşegül'ün erkek kardeşi geliyor. Hiç iyi değilim. Basketbol maçları için sıraya girmiştim. Ama bana kalmadı. Bu gerçektende adil değil diyor. Ayşegül, evet anlıyorum, gerçekten dünyanın sonuymuş. Kardeşi, Ayşegül'e ama sen beni anlamıyorsun. Selim ve diğerleri bilet aldı. Bense maçı radyodan takip etmekle yetinmek zorunda kalacağım. Uzun saçlı esmer kız, belki başka yolu vardır diyor.

Elif, birlikte bölgesel gösteri ekibi seçmelerine katılacağız. Kazananlar turnuvada görev alacaklar. Ayşegül, yani bu demek oluyor ki, bir sana kesinlikle bilet bulabiliriz. Ayşegül'ün erkek, kardeşi siz üçünüz gösteri ekibi mi? Peki sizi kim çalıştıracak diyor.

Veterinere üç kız köpekleriyle geliyorlar. Elif, annen bize yardım etmeyi kabul etse bile. Öyle bir kaç günde gösteri ekibi olunmuyor. Karşılarında duran kucağında köpeği ve elindeki dergisini göz gezdiren kadın. Ben, gösteri ekibindeyken öyle güzel anılarım oldu ki. Ben, yavrucum ülkemizin bir numaralı gösteri ekibinin kaptanıydım. Hem de tam on yıl boyunca. O sırada kapı açılıyor. Kızlar içeri giriyor. Bayan veteriner, kadına iki dakikalık işim var. Biter bitmez yanınızdayım diyor.

Kızlar, turnuva için çalışmaya başlıyorlar. Elif ve diğer kızlar çalışırken, elif kanepeye düşüyor. Ayşegül, tam bir felaket, bu durumda B planına geçiyoruz. Daha doğrusu L planına yani Leyla Hanım planına kızlar diyor.

Evin dış kapısında, Leyla Hanım ve köpeği beliriyor. Leyla Hanım, kızlara merhaba diyor. Kızlarda, Leyla Hanıma merhaba diyor. Ayşegül geldiğiniz için teşekkür ederiz diyor. Fındık, Leyla Hanımın köpeğine havlıyor. Ayşegül, fındığa sen çok oldun git bizi dışarda bekle bakalım diyor.

Leyla Hanım, kızlara çalışmaları için hadi bakalım diyor. Şimdi başlıyoruz. Evet, birlikte gülümsüyoruz. Bir, iki, üç diyerek hareketleri yapmalarını istiyor. Kule yaparken kızların üçü yere düşüyorlar. Leyla hanım, evet çocuklar bu günkü çalışmanız çok kötü. Anlaşılan daha çok işimiz var diyor.

Okulun zili çalıyor. Öğrenciler okuldan ayrılıyorlar. Uzun saçlı esmer kız, çalışmalar öğleden sonra sürecek mi? Ben, Leyla Hanımın antremanlarına katlanamıyorum artık diyor. Eve geliyorlar. Zil çalıyor. Leyla Hanım, bugün üniformalı çalışma yapıcağız. Ayşegül üniformayı alıyor. Ne kadar güzel diyor. Leyla Hanımın sırtındaki üniformadaki aslan logosunu görünce üç kız gülüyorlar. Leyla Hanım, maalesef hiç şapkam kalmamış. Ama eşyalarım arasında bunları buldum diyor. Bunlar dediği üzerinde yıldız bulunan taçlar. Bunlarda size gayet yakışacak diyor.

Leyla Hanım, kızlara hadi bacağınızı kaldırın, çene daha yukarı. Bir, iki, üç. Daha çok gülümseyin, daha zarif olun. Burada futbol oynamıyoruz çocuklar diyor.

Uzun saçlı esmer kız ayağından sakatlanıyor. Leyla Hanım, çocuklar antreman daha bitmedi diyor. Hadi ayağa kalkın kendinize gelin lütfen. O kadarda zor değil göreceksiniz diyor.

Leyla Hanım, ama bu böyle olmaz. En ufak zorlukta pes ediyorsunuz. Yetenekli olmayı kafasına koymuş bir çocuk tanımıştım. Seçmeleri kazanmıştı. Ama, antrenör ona yeterince kabiliyetli esnek ve zarif olmadığını söylemişti. Yeni çalıştırıcı kıza hiç değer vermemişti. Elif, zavallı diyor. Pes edebilirdi, ama o evlerinin bodrumunda aylarca antreman yaptı. Bütün hareketleri çalıştı. Acıyla yorgunlukla baş etmesini öğrendi. Çünkü aklında tek bir şey vardı. Yarışma. Kızlar merakla sonra diyor. Ertesi sene birinci seçildi. Ve örnek alınacak bir kariyeri oldu. Uzun saçlı esmer kız, vay canına diyor.

Hayatta en önemli şeyin kararlılık olduğunu anlamıştı. Ve size şu kadarını söyleyebilirim. Çocuklar, siz bu kızdan daha fazla olanaklara sahipsiniz diyor. Leyla Hanım köpeğini alıp kapıya yöneliyor. Bu sırada, kızlar Leyla Hanıma bizi çalıştırmaya devam etmek istermisiniz diyor. Leyla Hanım gülerek kafasını sallıyor.

Çalışmaya başlıyorlar. Leyla Hanım, çabuk çabuk hadi başlayın kızlar diyor. Gevezelik ederek çok vakit kaybettik diyor. Elif, demin bahsettiğiniz kız gerçektende çok cesurmuş. Leyla Hanım, teşekkür ederim bu sözlerini bir iltifat olarak kabul ediyorum. Ayşegül, o taçlar için ne diyeceğimizi anladınız mı? Fındığın, hepsiyle oynadığını ve paramparça ettiğini söyleyeceğiz diyor.

Kızlar, jürinin karşısına geçiyorlar. Sınıf arkadaşı, Emel zavallılar çok kötü rezil olacaklar. Bunun için nerdeyse üzülecem diyor. Müzik başlıyor. Üç kız gösterilerine başlıyorlar. Yaptıkları gösteriyi seyirciler ve jüri alkışlıyor. Bunun üzerine Emel, gösterideki müzük sisteminden sorumlu görevliye gidiyor. Vedat abi, babam jüri için taze sıkılmış meyve suyunu getirmeni istiyor. Vedat abi, hemen gidiyorm diyor. Emel, gösteriyi sabote etmek için, fişi çekiyor. Müzik kesiliyor. Gösteriyi yapan üç kızı jürü ve seyirciler ayakta alkışlıyorlar. Seyircinin ve jürinin alkışları gösterideki müzüğün yerini alıyor. Kızlar gösterilerine devam ediyorlar.

Jüri başkanı, aferin size kızlar yaşanan olaya rağmen soğukkkanlılığınızı ve cesaretinizi korudunuz. Ve bu durumda size derken, Leyla hanım söze giriyor. Kararlılığın her zaman en önemli şey diye. Jüri başkanı, kesinlikle sonuç olarak basketbolularımıza eşlik edecek olan gösteri ekibi olmaya hak kazandınız. Tebrik ediyorum diyor. Gösteri yapan kızlar çok seviniyorlar. Vedat abi, Emel'e dur bekle, baban bana gerçekten bu sefer bir verdi. Seninde bana etrafı toplamanda yardımcı olmanı istiyor diyor. Emel olduğu yerde bayılıyor.

Ayşegül'ü annesi ve kardeşi teşekkür ediyor. Leyla hanıma, öğrencileri sarılıyor. Ayşegül, teşekkür ederim Leyla Hanım, siz olmasaydınız asla başaramazdık. Leyla Hanım, mutluluk gözyaşları dökerek asıl ben size teşekkür ederim. Şampiyonlarım bana eski güzel günleri yaşattığınız için diyor. Fındık, Leyla Hanımın köpeğinin arkasından koşturuyor. Köpeğin ipi Leyla Hanım ve kızlara dolanıyor. Ve düşüyorlar.

Kızlar evde oturuyorlar. Elif, düşünsenize ya büyük bir kariyer fırsatını kaçırdıysak. Belki bütün dünyayı gezebileceğimiz kariyerimiz olurdu diyor. Ayşegül, abartma lütfen, bölgesel bir şampiyonaydı sadece diyor. Leyla Hanım, aklıma gelmişken elime ilginizi çekeceğini düşündüğüm bir şey geçti. Sirk okuluna giriş yarışması kızlar. Uzun saçlı esmer kız, ne yani siz sirkte mi çalıştınız. Leyla Hanım, genç hanımlar ben tam sekiz yıl boyunca Zatata adında bir sirk grubunun üyesiydim diyor. Evet, ne zaman başlıyoruz gülerek diyor. Ve bölüm bitiyor.

Bu çizgi film de şiddet öğelerine rastlanılmıştır.

Sözel şiddet: Fındık, Leyla Hanımın köpeğine havlıyor. Ayşegül, fındığa sen çok oldun git bizi dışarda bekle bakalım diyor. (Şiddeti süresi: 11 saniye)

Duygusal şiddet: Sınıf arkadaşı, Emel zavallılar çok kötü rezil olacaklar. Bunun için nerdeyse üzülecem diyor. (Şiddeti süresi:4 saniye)

Duygusal şiddet: Emel, gösteriyi sabote etmek için, fişi çekiyor. Müzik kesiliyor. (Şiddeti süresi: 5 saniye)

Fiziksel şiddet: Fındık, Leyla Hanımın köpeğinin arkasından koşturuyor. Köpeğin ipi Leyla Hanım ve kızlara dolanıyor. Ve düşüyorlar. (Şiddeti süresi:6 saniye)

Bu bölüm 165 çekimden oluşmaktadır. 5 genel çekim, 30 yarı genel çekim, 37 boy çekim, 20 diz çekim, 45 bel çekim, 14 göğüs çekim, 2 omuz çekim, 1 baş çekim, 10 özel çekim, 1 ayrıntı/detay çekim vardır.

Sözel şiddet

Duygusal şiddet

Fiziksel şiddet

Görüntü 32. "Ayşegül/ 7. Bölüm Sıkı Bir Çalışma" Çizgi Filmindeki Şiddet Görüntüleri

<u>Çizgifilm:4</u>

YayınlandığıÇocuk Kanalı:
Çizgi Film Adı: Tenkai Şövalyeleri/ Dördün Gücü
Yayın Tarihi: 6 Mayıs 2015
Süre: 20.40 dakika
Dizi halinde, Yabancı Yapım, Genel İzleyici

Tenkai savaşçıları düşmanlarıyla savaşıyorlar. Bunların kalesine girmek hiç kolay değil. Küp burada mı? Bik. Evet, Gwen Raybuf, askerlerimiz iz sürdü. Ejderha küplerinden biri kalede eminim. Evet, o zaman başka seçenek yok. Hayır, var eve gidip pizza yer, video oyunu oynarız. Hadi ama nazlanma. Yine mi bu, bu metal yığını sinirlerimi çok fena bozuyor. Kim bu, ismi Granoks, Vilyus'un en acımasız en güçlü iki

adamından biri. Bizi yıldıramaz. Hadi arkadaşlar gösterelim gününü. Pizzaya ne diyorsun Trimiton önce ejderha küpünü almalıyız. Dövüşmeye hazırlan. Zavallı Korekaylar, gelin biraz daha yaklaşın. Sizin için güzel bir süpriz hazırladım. Galiba üstümüze birşey yağdıracaklar. Keşke, yanımıza şemsiye falan alsaydık. Herkes yerine kalkanlar, pekâlâ ben kendi yöntemimi deniyeceğim. Bakalım buna ne diyeceksiniz. Düşman uçak filosuyla savaşıyor. İşe yaramadı, ben sığınağa dönüyorum diyor. Trimiton, ne yapıyorsun? Kimse pozisyonunu bozmasın. Hep birlikte saldırmalıyız. Biraz mola isteyelim mi? Şimdi olmaz, ortalık çok karışık, şu an için en iyi taktik saldırmak. Kızartma olmamayı başarmak. Geri çekiliyoruz, geri çekiliyoruz, gelin herkes sığınaklara. Herkes yerine lafının neresini anlamadın. Ben onu herkes yemeğe diye anladım. Ciddi misin? Önüne baksana sen ayağıma bastın. Sana diyorum hey. Breaın Wulf işe yaramıyor. Hava donanmaları çok güçlü geri çekilmeliyiz. Hadi daha hızlı. Bu sözüne bütün kalbimle katılıyorum Breaın Wulf. Dikkatimiz dağıldı. Adamda az önce kendi yerinde değildi. Senin yüzünden. Dikkat edin üzerimize topril atıyorlar. Koşun bakalım şövalyeler, nasılsa sizi bulacağım mahvedicem.

Tenkai şövalyeleri evde oturuyor. Kendi aralarında konuşuyorlar. Bu kez başaramadık. Uçabilseydim büyük bir ihtimalle başarırdık. Kötü bir haberim var Coki, uçamıyorsun. En büyük sorunumuz onlar değildi bizdik.

Büyük zafer ejdarhanın beş küpünü ele geçiren olacak. Bir parçasını bile Vilyusta kalmasına izin veremeyiz. Senin için kolay sen hologramsın. Mücadelenin zor olduğunu biliyorum. Ama sizde onları yenmenin yollarını biliyorsunuz. Öyle mi neymiş o, söyle de hepimiz hatırlayalım. Robofüzyon. Dördü birden robo ne? Hepiniz biriniz için gerektiğinde de biriniz hepiniz için mücadele etmeli. Tek yumruk gibi hareket ederseniz, başaramayacağınız hiçbirşey yoktur. Ve sizde bunu biliyorsunuz. Coki biraz daha basit sorular sor. Soru değil cevap karmaşıktı. Bir takımda ben kavramı yoktur demek istedi. Antrenörlerde hep böyle der. Bilmem, ben spor yapmadım ki. Tenkai enerjimizi birleştirip hedefe odaklanırsak. Belkide robot bedenlerimiz o zaman şimdikinden daha güçlü olabilir. Tabii ki dinazor gibi iri bir robot olabiliriz. Evet bu mantıklı olabilir ama. Nasıl uygulayacağız.

Çalışarak, çalışarak. Şimdi sizinle çağrışım oyunu uygulayacağız. Anlaştık mı? İlk sözcüğü veriyorum. İkizkenar yamuk. İkizkenar yamuk mu? Özür dilerim. Kötü bir seçim oldu. Pekâlâ söylüyorum. Hayvanat bahçesi, pis kokumu, hayvan çok olunca. Hayır hepsi farklı şey söyledi. Ama siz vazgeçmeyin devam edin. Kırkayaklar bile bir yere giderken; Benim karnım açıktı. Bence karnımız doyunca zihnimiz daha iyi çalışır. Evet olabilir. İyice odaklanın ve garson gelince aynı içeceği aynı anda söylemeye çalışın. Hazır, evet. Buraya sadece oturmaya mı geldiniz. Dürüst olun tanıştırayım. Garsonunuz Wakame, memnun olduk. Kendisi maalesef ablam olur. Memnuniyetsizlik, bana ait sevgili kardeşim. Biraz susar mısın burda birşey deniyoruz. Ben şimdi deyince, hazır mıyız? Hazırız, evet herkes hazır. Pekâlâ, şimdi. Bu alıştırmayı sevmedim. Apayrı şeyler söyledik. Bir limonata, bir domates suyu, bir portakal suyu, bir kola. O sipariş değildi. Sadece bir denemeydi. Hadi bir daha şimdi. Limonku parfe mi, özür dilerim tatlı isteyeceğiz sandım. Bende biraz acıktımda. Pekâlâ, bunları yazıyorum. Limonlu parfe var mı bakmam lazım. Hadi ama abla, aynı şeyi düşünmeye çalışıyoruz. Söyleyin bakalım ne oluyor? Video oyunu kulübü falan mı kurdunuz. Biz odaklama aynı şeyi aynı anda düşünmeye çalışıyoruz. Dördümüz tek bir kişi gibi olmalıyız. Ama çalışmamız lazım. Limonlu parfe yok mu?

Ama böyle otururak takım oluşturamazsınız değil mi? Öyle mi? Takım olmak için takım gibi oynayıp, bir takım gibi yenilmeniz lazım. Bu konuda çok ciddi görünüyor. Korkmayın fazla sert oynamayacağız. Çok iyi burdayım. Faul değil mi? bu. Coki pas ver. Pas ver. Şiddetle pas vermeni öneriyorum. Bakın gol oluyor. Hayır, Bakame hayır. Gol oluyor. Hiç yoktan iyidir. İki gol bile atmışız. Bu takım işini daha ciddiye almalısınız. Takım gibi düşünmezseniz. Takımca yenilirsiniz.

Sanki her parçam, başka bir yana dağılmış gibi inanamıyorum. Hiç bu kadar hezimete uğrayan bir takımda oynamamıştım. Her zaman kazanırsak kendimizi geliştiremeyiz ki. Üzerinde çalışmamız gereken bir sürü şey var. İşte bunda haklısın. Ama lütfen ablama planlarımızdan söz etmeyelim lütfen.

Hadi ayağa kalkın şimdi sizinle işimiz bitmedi. Dört beden tek yürek. Çok güzel. Şimdi aynı anda kürek çekiyorsunuz anlaşıldı mı? Anlaşıldı. Sol, sağ, sol başlayın.

Aferin çok iyi. Hadi şimdi biraz daha hızlanıyoruz. Durmak yok devam. Pekâlâ, felsefemiz neydi? Hadi. Dört beden tek yürek. Yanlış yapma Tossa. Kafamı karıştırdın. Yanlış yaptım. Şaşırtma beni diyor. Tartışmayın çocuklar şimdi dikkatli olun. Daire çiziyoruz. İşte böyle çok güzel. Yaşasın başardık. Biz artık bir takım olduk. Çarpıcağız sıkı tutunun. Dört kişilik kano deniz bisikletine çarpıyor.

Başardık takım olarak aynı anda battık. Ben geldim. Babası, Seyla gel, sana haberlerim var işyerinde, değişiklikler oldu sanırım başka yere tayinim çıkacak. Seyla, ne, nereye gideceğiz. Eyalet dışına henüz kesin değil. Ama şimdiden haber vereyim dedim. Sende yanına alacağın eşyaları düşün. Geri kalanlar gemiyle gelecek. Biliyorum oğlum çok ani oldu. İnan, bende beklemiyordum. Anlıyorum, ama okulum ne olacak. Baba, bekle diyor. Baba, telefonla konuşuyor. Alo, buyrun efendim, anladım. Ne zaman haftaya mı? Bu kadar çabuk mu? Biraz şaşırdım. Herşeyi bir şekilde hallederim. Seyla, hoşgeldin anlat bakalım. Tek yürek, tek ben olmayı başardınız mı? Hayır, onlar üç kişi kaldı. Buraya bunu vermeye geldim. Anladım. Bu karar değişikliğinin nedeni ne? Benim isteğim değil? Ailem başka bir yere taşınıyor. Haftaya gidiyoruz. Şimdiden size haber; işte burada ben demiştim. Merhaba Seyla bugün erkencisin. Merhaba çocuklar, size söylemem gereken bir şey var. Şimdi konuşmanın sırası değil. Evet şimdi yürüyüş zamanı. Çalışmayı aksatmak olmaz. Unutma. Biz dört beden tek yüreğiz Bunu kolay atlatır mı bilmiyorum.

Tenkai şövalyeleri, Tenkai gücü, Tenkai hızı, Tenkai direnci, Tenkai çevikliği. Diyerek göreve hazır olduklarını belirtiyorlar. Hadi başlıyoruz. Bu oyunda seviye atlamalıyım kimler geliyor. Çocuklar gerçek bir takım olursak onları yenebiliriz. Bu şövalyecikler bir türlü yenilmeye dayanamıyorlar doğrusu. Biz senin son gördüğün şövalyeler değiliz. Yeteneklerimizi değiştirdik. Artık bizi korkutamazsın. Ablamın futbol takımı seni duysa ne yapar acaba. Onlarda çok faullü oynuyorlar. Arkadaşlar ciddi olun. Dört beden tek yürek haksız mıyım? Trimiton özür dilerim. Niye daldın canlansana biraz. Şey ben limonlu parfeyi düşünüyorum.

Dört beden tek yürek. Bu limonlu parfe özel bir tekniğin adı galiba. Rases Boleas, tek yumruk gibi hareket edersek, herşeyi başaracağımızı söyledi. Robofüzyon

derken, acaba üzerimizdeki metallerin kaynaşmasını mı kastetti. Anlamadım, saılmamız mı gerekiyor.Onu kastetmemiştir. Gidiyoruz. Dört beden tek yürek. Sıkı durun askerler şövalyelerimiz bugün hazırlıklı gelmiş. Onların derdi ne? Bu masallarla beni uyutmak mı istiyorlar.

Arkadaşlar, ben gerçek bir füzyondan söz ediyorum. Peki, ellerimizi bileştirelim. Piramit oluşturalım. Üzülüyorum. Bu çocuklara hücum. Hadi hep birlikte odaklananın. Neye? Canınızı kurtarmaya. Taktiğiniz iyi gibi görünüyordu. Sanırım bir aksilik oldu. Kendilerine güvenip gevşemeleri için böyle yaptık. Hepinizin hakaret etmesini bekleyecek vaktim yok. Daha imha etmem gereken bir takım var.

Hunri'yi özleyeceğim. Özlemek mi neden söz ediyorsun. Üstümüzden geçtiler. Onlar toparlananıp geri dönene kadar doğrudan kaleye saldırabiliriz. İyi ama dört beden tek yürek ne oldu. Söylemiyecek miyiz? Şimdi vaktimi yok, hadi acele edin koşun. Peki. Horikoylar ileri şövalyeleri takip edin. Hücum saldırın.

Demek, beni savunmasız görüp hücuma geçersin. Güzel, tuzağıma düştünüz demektir. Olamaz yanılmışım başımı dertte. Bizi kuşattılar şimdi. Ateş.

Tadını çıkarın çocuklar diyerek gülüyor. Gregomus iyi misin? Özür dilerim. Hepsi benim yüzümden oldu. İyi plandı teoride. Hem planı olan başka kimse yoktu.

Yine ayaklandılar. Madem öyle tekrar saldırın. Böyle olmuyacak arkadaşlar. Bizden daha güçlüler. Hala fırsatımız varken çekilelim. Şu oyunun bitirmr düğmesine biri bassın lütfen. Evet, Mik haklı. Çekilelim. Hayır olmaz. Geri çekilemeyiz. Ya şimdi. Ya da asla. Asla mı? Artık geri çekilelim. Üzgünüm. Selam, belki gelecek sefere daha iyi hazırlanırız. Hazırlanamayız gelecek sefer. Olmayacak Grend. Buradan taşınıyorum. Haftaya gidiyoruz. Şaka yapıyorsun. Taşınıyor musun? Evet, gerçekten yapmıyorsun?

Sabahtan beri, burada işkence çekiyorum. Sırf benim yüzümden, dört beden tek yürek olamayacağız. Dünden beri aklımda tek bir şey var. Bunu fark etmem çok uzun sürdü. Devam et. Selam neyi fark ettin. Sizler benim hayatımda sahip olduğum en iyi dostlarsınız.

Tenkai oyunu sonuçlandı. Robofizyon gerçekleşiyor. Ne dedin sen? Robofizyon Tenkai enerjisini birleştirir. Fizyon artık devrede. Tenkai enerjisiyle birlikte dört şövalyenin enerjisi birleşecek. Gerçekten mi? Dört birleşip bir olacak. Fiyon için hazırlanın. Ciddi misin? Yaşasın, evet harika.

Ne oluyor? Bunu ben yapmadım. Neler oluyor? Birşey anlamadım. Bu da ne? Robofizyon, işlemi gerçekleşti. Bütün sistemler devrede. Tenkai enerjimiz yüzdeyüz. İşte bu sefer başardık. Dört beden tek yürek. Zümrüdü Anka tekniğini önerebilir miyim? Tamam, sana güveniyoruz. Zümrüdü Anka geliyor. Düşmanları yok ediyor.

Düşmanların komutanı, hayır bu olamaz. Bu imkânsız diyor. Nedense, Gramazos'un sesi çıkmaz oldu. Şimdi doğruca kaleye gidiyoruz. Hayır, olamaz imkânsız bu diyor. Gidelim o zaman. Bu fizyona bayıldım o zaman. Bu fizyona bayıldım ben diyor. Tenkai Şövalyeleri. Hey Doskar, Hawkanlar bizimle rövanşı oynarlar mı? Bunu bana hazırlatmanın sırası mıydı diyor.

Olağanüstü bir zafer. Horoptıt bozguna uğratıldı. Dördüncü küp ele geçirildi. Bunu Tenkai Şövalyelerine borçluyuz. Bir şey diyeceğim. Sizin gezegeniniz bizim gezegenimiz demektir. Tenkai Şövalyeleri, sizlerle omuz omuza çarpışmak bizim için büyük bir onur. Hadi arkadaşlar dördüncü ejdarha küpünü bir an önce götürelim diyor. Dikkatli olun emredersiniz. Biz sensiz ne yapacağız şimdi Tork gidiyor musun? Ne yazık ki, ama her nereye gidersem gideyim. Şunu hiç unutmayacağım. Bir günde sürse bu muhteşem takımın bir parçası oldum. Her neyse haftaya gidiyorum. Bugünlerde evde çok telaş olacak. Şimdiden vedalaşalım. Sizi hiç unutmayacağım dostlarım. Mücadelenizde kolaylıklar. Bekle Tributon, Seylan. Hayır inanamıyorum.

Şimdi ne olucak başkasını mı bulacağız. Ama onun yerini dolduramaz ki. O dalgacı tavırlarını çok özleyeceğim. Merhaba, Guren, Seylan sen misin? Bir dakika neler oluyor. Sen bu sabah yola çıkmamış mıydın diyor. Evet, aslında çıkacaktım. Ama babam gitmiyormuş. Bütün hafta gideceğiz diye plan yapmıştık. Ama babam son kez toplantıya gittiğinde başka yere şube açmaktan vazgeçmişler. Çok güzel bir haber değil mi? O zaman sen. Benden kurtulamıyorsun dostum. Sahi mi? Seylan beni bir daha böyle korkutma diyor.

Sınıftakiler, müzede olanları duydunuz mu? Antika taş bir tablet var ya: Biri onu çalmış. Gerçekten mi? Daha bir kaç güne kadar ona bakmıştık. Vilyus'un bu gezegende bir ortağımı var? Ve bu bölüm bitiyor.

Bu çizgi film de şiddet öğelerine rastlanılmıştır.

Fiziksel şiddet: Tenkai savaşçıları düşmanlarıyla savaşıyorlar. Bunların kalesine girmek hiç kolay değil. Küp burada mı? Bik. Evet, Gwen Raybuf, askerlerimiz iz sürdü. Ejderha küplerinden biri kalede eminim. Evet, o zaman başka seçenek yok. Hayır, var eve gidip pizza yer, video oyunu oynarız. Hadi ama nazlanma. Yine mi bu, bu metal yığını sinirlerimi çok fena bozuyor. Kim bu, ismi Granoks, Vilyus'un en acımasız en güçlü iki adamından biri. Bizi yıldıramaz. Hadi arkadaşlar gösterelim gününü. Pizzaya ne diyorsun Trimiton önce ejderha küpünü almalıyız. Dövüşmeye hazırlan. Zavallı Korekaylar, gelin biraz daha yaklaşın. Sizin için güzel bir süpriz hazırladım. Galiba üstümüze birşey yağdıracaklar. Keşke, yanımıza şemsiye falan alsaydık. Herkes yerine kalkanlar, pekâlâ ben kendi yöntemimi deniyeceğim. Bakalım buna ne diyeceksiniz. Düşman uçak filosuyla savaşıyor. İşe yaramadı, ben sığınağa dönüyorum diyor. Trimiton, ne yapıyorsun? Kimse pozisyonunu bozmasın. Hep birlikte saldırmalıyız. Biraz mola isteyelim mi? Şimdi olmaz, ortalık çok karışık, şu an için en iyi taktik saldırmak. Kızartma olmamayı başarmak. Geri çekiliyoruz, geri çekiliyoruz, gelin herkes sığınaklara. Herkes yerine lafının neresini anlamadın. Ben onu herkes yemeğe diye anladım. Ciddi misin? Önüne baksana sen ayağıma bastın. Sana diyorum hey. Breaın Wulf işe yaramıyor. Hava donanmaları çok güçlü geri çekilmeliyiz. Hadi daha hızlı. Bu sözüne bütün kalbimle katılıyorum Breaın Wulf. Dikkatimiz dağıldı. Adamda az önce kendi yerinde değildi. Senin yüzünden. Dikkat edin üzerimize topril atıyorlar. Koşun bakalım şövalyeler, nasılsa sizi bulacağım mahvedicem. (Şiddetin süresi:136 saniye)

Fiziksel şiddet: Tartışmayın çocuklar şimdi dikkatli olun. Daire çiziyoruz. İşte böyle çok güzel. Yaşasın başardık. Biz artık bir takım olduk. Çarpıcağız sıkı tutunun. Dört kişilik kano deniz bisikletine çarpıyor. (Şiddetin süresi:13 saniye)

Sözel şiddet: Bu şövalyecikler bir türlü yenilmeye dayanamıyorlar doğrusu. Biz senin son gördüğün şövalyeler değiliz. Yeteneklerimizi değiştirdik. Artık bizi korkutamazsın. (Şiddetin süresi: 9 saniye)

Fiziksel şiddet: Üzülüyorum. Bu çocuklara hücum. Hadi hep birlikte odaklananın. Neye? Canınızı kurtarmaya. Taktiğiniz iyi gibi görünüyordu. Sanırım bir aksilik oldu. Kendilerine güvenip gevşemeleri için böyle yaptık. Hepinizin hakaret etmesini bekleyecek vaktim yok. Daha imha etmem gereken bir takım var. Hunri'yi özleyeceğim. Özlemek mi neden söz ediyorsun. Üstümüzden geçtiler. Onlar toparlananıp geri dönene kadar doğrudan kaleye saldırabiliriz. İyi ama dört beden tek yürek ne oldu. Söylemiyecek miyiz? Şimdi vaktimi yok, hadi acele edin koşun. Peki. Horikoylar ileri şövalyeleri takip edin. Hücum saldırın. Demek, beni savunmasız görüp hücuma geçersin. Güzel, tuzağıma düştünüz demektir. Olamaz yanılmışım başımı dertte. Bizi kuşattılar şimdi. Ateş. (Şiddetin süresi:71 saniye)

Fiziksel şiddet: Yine ayaklandılar. Madem öyle tekrar saldırın. Böyle olmuyacak arkadaşlar. Bizden daha güçlüler. Hala fırsatımız varken çekilelim. Şu oyunun bitirmr düğmesine biri bassın lütfen. Evet, Mik haklı. Çekilelim. Hayır olmaz. Geri çekilemeyiz. Ya şimdi. Ya da asla. Asla mı? Artık geri çekilelim. Üzgünüm. Selam, belki gelecek sefere daha iyi hazırlanırız. Hazırlanamayız gelecek sefer. Olmayacak Grend. (Şiddetin süresi:38 saniye)

Fiziksel şiddet: Dört beden tek yürek. Zümrüdü Anka tekniğini önerebilir miyim? Tamam, sana güveniyoruz. Zümrüdü Anka geliyor. Düşmanları yok ediyor. Düşmanların komutanı, hayır bu olamaz. Bu imkânsız diyor. Nedense, Gramazos'un sesi çıkmaz oldu. Şimdi doğruca kaleye gidiyoruz. Hayır, olamaz imkânsız bu diyor. Gidelim o zaman. Bu fizyona bayıldım o zaman. Bu fizyona bayıldım ben diyor. (Şiddetin süresi: 57 saniye)

Bu bölüm 304 çekimden oluşmaktadır. 38 genel çekim, 34 yarı genel çekim, 40 boy çekim, 13 diz çekim, 41 bel çekim, 61 göğüs çekim, 39 omuz çekim, 12 baş çekim, 21 özel çekim, 5 ayrıntı/detay çekim vardır.

Fiziksel şiddet

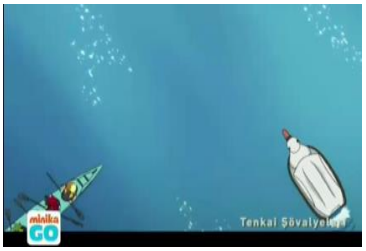

Fiziksel şiddet

Fiziksel şiddet

Görüntü 33. "Tenkai Şövalyeleri/ Dördün Gücü" Çizgi Filmindeki Şiddet Görüntüleri

Çizgifilm:5

Yayınlandığı Çocuk Kanalı: minika GO

Çizgi Film Adı: Yemek Laboratuvarı/ Meydan Okuyorum

Yayın Tarihi: 6 Mayıs 2015

Süre: 03.55 dakika

Dizi halinde, Yabancı Yapım, Genel İzleyici

Uzun zamandır hiç böyle huzurlu derken, dışarıdan alarm gibi sesler geliyor. O sesler ne diyor? Alo, alo Profesör Berry, Hamburgerci Freddy yağlı dünyana gitsene sen. Hamburgerci Freddy, bugün buradayım. Sana da meydan okumaya geldim Freezy. İkimiz yemek yapıcağız çocuklar beğendikleri yemeğe oy verecek. A, ben kazanırsam, oyuncak dağıtıcam. Ne diyorsun Fizy, var mısın? Yoksa yok musun? Freezy, yokum Freedy diyor. Hamburgerci Freddy, bitmedi, sen kazanırsan bir ay boyunca yağlı dünya restoranında senin yemeklerini servis edicem. Fizy, o yağlı şeyler yerine benim yemeklerimi öyle mi? Kabul ediyorum. Hamburgerci Freddy, kahkaha atarak, rüyanda görürsün. Şu an çocukların aklında yemek değil, bedava oyuncaklar var. Ben kazanıcağım, ben kazanıcağım. Sen kaybediceksin. Şimdiden geçmiş olsun. Fizy, hadi başlıyoruz çocuklar. Orkestra müzik eşliğinde yemek yapıyoruz diyor. Yemek yiyecek

çocukların gözleri bağlanıyor. Bir gönüllü daha gerekiyor. Çocukların arasından bir çocuk el kadırıyor. Ben gelirim diyor. Onunda gözleri bağlanıyor. Çocuğa, en beğendiğine oy ver. Sakın hile yapma deniyor. Çocuk tamam diyor. Evet, çocuklar başlayın. Çocuklar, gözleri kapalı olarak önündeki tabaklardakileri yiyiyorlar. Seçilen çocuklardan birincisi, ikinci tabaktaki için çok güzel olmuş diyor. Hamburgerci Freddy, bu duruma tepki gösteriyor. O senin düşüncen diyor. Çocuklardan üçüncüsü en güzeli bir numaralı tabaktakini söylüyor. Bunun tadına bayıdım ben, harika diyor. Hamburgerci Freddy, Freezy'e gördün mü ben daha iyiyim diyor. Daha sonra, çocuklardan üçüncüsü bayılıyor. Hamburgerci Freddy, sahidende bayıldı diyor. Küçük hanım eşitliği siz bozucaksınız. Hangisini sevdiniz. Çocuklardan ikincisi olan kız çocuğu, ben en çok, ikinciyi sevdim diyor. Hamburgerci Freddy, ne diye bağırıyor. Kazanan Profesör Fizy oldu. Hamburgerci Freddy, hayır sayılmaz tekrar oylansın diye bağırıyor. Profesör Fizy, sırf merakımdan şuna yakından bakacağım diyerek hamburgere bakıyor. Bu yiyecek yağ ve kalori taşıyor. Hamburgerci Freddy, kalori nedir diye soruyor. Kalori yiyeceklerdeki enerji biri midir? Hergün almak gerekir. Ama fazlası yağa dönüşür. Ve sporla yakmak zorunda kalırsın. Hamburgerci Freddy, anladık. Profesör Fizy'e peki senin ki diyor. Profesör Fizy, benim sebzeli sandaviçimde çok az kalori var. Kısa bir yürüyüşle yakabilirsin. Hamburgerci Freddy, kazandın al sana oyuncak. Profesör Fizy, Freddy sözünü sakın unutma. Bir ay benim sebzeli sandaviçimi vericeksin. Hamburgerci Freddy, off anladık diyor. Hamburgerci Freddy'nin yanındaki çocuk, şu kalabalığa bak dayı çocuklar sebzeli sandaviçe bayıldı. Hamburgerci Freddy haklısın biraz kalabalık diyor. Çocuk elindeki oyuncağı göstererek, dayıcığım bu düğme ne işe yarıyor derken düğmeye basıyor. Çocuk, Freddy dayı oyuncağın dağıldı diyor. Hamburgerci Freddy'nin yanına gözlüklü bir çocuk geliyor. Hey Freddy, sebzeli sandaviçten kaldı mı, herkes tavsiye ediyor da diyor. Hamburgerci Freddy, bu duruma çok sinirleniyor. Profesör Fizy diye bağırıyor. Ve bu bölüm bitiyor.

Bu çizgi filmde sözel şiddet öğelerine rastlanılmıştır.

Sözel şiddet: Profesör Berry, Hamburgerci Freddy yağlı dünyana gitsene sen. (Şiddeti süresi: 3 saniye)

Sözel şiddet: Hamburgerci Freddy, hayır sayılmaz tekrar oylansın diye bağırıyor. (Şiddeti süresi: 3 saniye)

Sözel şiddet: Hamburgerci Freddy'nin yanına gözlüklü bir çocuk geliyor. Hey Freddy, sebzeli sandaviçten kaldı mı, herkes tavsiye ediyor da diyor. Hamburgerci Freddy, bu duruma çok sinirleniyor. Profesör Fizy diye bağırıyor. (Şiddeti süresi: 9 saniye)

Bu bölüm 48 çekimden oluşmaktadır. 5 yarı genel çekim, 5 boy çekim, 19 bel çekim, 13 göğüs çekim, 3 omuz çekim, 3 özel çekim vardır.

Sözel şiddet

Sözel şiddet

Sözel şiddet

Görüntü 34. "Yemek Laboratuvarı/ Meydan Okuyorum"Çizgi Filmindeki Şiddet Görüntüleri

Çizgifilm:6

Yayınlandığı Çocuk Kanalı:

Çizgi Film Adı: Koyun Shaun/ Mower Mouth

Yayın Tarihi: 6 Mayıs 2015

Süre: 05.30 dakika

Dizi halinde, Yabancı Yapım, Genel İzleyici

Koyun Shaun ve sürüdeki koyunlar ağıldan çıkıyorlar. Çoban köpeği elindeki düdüğü çalıyor. Koyunlar otlukta otlanmaya başlıyorlar. Evinin bahçesinde gözlüklü adam, çamaşırlarını asıyor. Çamaşır ipi geriliyor. Bahçesinde gözlüklü adam, elindeki ipi bütün gücüyle çekiyor. Olanları Koyun Shaun ve sürüdeki koyunlar seyrediyor. Gözlüklü adam, astığı çamaşırı yiyen keçiyi ipiyle birlikte çekiştiriyor. Keçi gelmemek için inat ediyor. Gözlüklü adam, keçiyi eski eşyaların bulunduğu hurdalığın önüne getiriyor. Adam eline tahta çekici alıyor. Ve vurmaya başlıyor. Olanları Koyun Shaun ve sürüdeki koyunlar seyrediyor. Gözlüklü adam, sopayı elindeki tahtayı çekiçle yere çakıyor. Keçiyi sopaya bağlıyor. Köpek keçinin bağlı bulunduğu yere geliyor. Elindeki dosyada keçi resmi var. Keçi köpeğin elindeki dosyayı yemeğe başlıyor. Sonrada geniriyor. Köpek keçinin yaptıklarına kızıyor. Keçi ağzındaki kalemi köpeğe fırlatıyor. Koyun Shaun keçinin bağlı olduğu yere geliyor. Diğer koyunlar otluyorlar. Keçi sopaya bağlı iple bulunduğu yerde daireler çizirek ot biçme makinesi gibi otları yiyiyor. Olanları Koyun Shaun ve sürüdeki koyunlar seyrediyor. Keçi duruyor ve koyun Shaun'a bakıyor. Yanındaki hurdalıktaki araba lastiğini ısırıyor. Klaksiyonu yemeğe çalışıyor. Tuğla yiyiyor. Koyun Shaun'nun önündeki bitkiyi yiyiyor. Keçi tekrar daireler çizerek otları hızlı bir şekilde yiyiyor. Bağlı bulunduğu sopa yerinden çıkıyor. Sopayı, Koyun Shaun tutuyor. Ama keçi onu sürüklüyor. Bir koyunun gövdesinde delik açarak gidiyorlar. Onları, köpek ve koyunlar seyrediyor. Evin önündeki bahçede yemlerini yiyen üç ördeğe çarpıyorlar.

Gözlüklü adam, bahçenin çevresinde bulunan çalılıkları makasla keserken, Makas ikiye ayrılıyor. Yanına köpek geliyor. Keçi ve keçiye bağlı ipe bağlı sopayı tutan Koyun Shaun, sebzelerin bulunduğu bahçeye giriyorlar. Keçi geçerken sebzeleri yiyiyor. Keçi yorulup bir kenarda duruyor. Gözlüklü adam, keçiyi ipinden tutarken, keçi bahçedeki çalılıkları yiyiyor. Gözlüklü adam, keçiyi bahçesindeki çalılıklara şekil verilmesinde kullanıyor. Ve bölüm bitiyor.

Bu çizgi filmde sözel ve fiziksel şiddete rastlanmıştır.

Sözel şiddet: Köpek keçinin yaptıklarına kızıyor. (Şiddetin süresi: 3 saniye)

Fiziksel şiddet: Keçi ağzındaki kalemi köpeğe fırlatıyor. (Şiddetin süresi: 3 saniye)

Fiziksel şiddet: Bir koyunun gövdesinde delik açarak gidiyorlar. Onları, köpek ve koyunlar seyrediyor. Evin önündeki bahçede yemlerini yiyen üç ördeğe çarpıyorlar. (Şiddetin süresi: 9 saniye)

Bu bölüm 134 çekimden oluşmaktadır. 12 yarı genel çekim, 67 boy çekim, 4 diz çekim, 10 bel çekim, 7 göğüs çekim, 8 omuz çekim, 16 baş çekim, 3 özel çekim, 7 ayrıntı/detay çekim vardır.

Sözel şiddet

Fiziksel şiddet

Fiziksel şiddet

Görüntü 35. "Koyun Shaun/ Mower Mouth" Çizgi Filmindeki Şiddet Görüntüleri

<u>Çizgifilm:7</u>

Yayınlandığı Çocuk Kanalı: minika GO
Çizgi Film Adı: Oscar Çöllerde
Yayın Tarihi: 6 Mayıs 2015
Süre: 06.30 dakika.
Dizi halinde, Yabancı Yapım, Genel İzleyici

Oscar; Popy, Buck ve Harchi'nin yaşadıkları hurda karavanın önündeki bidonun üstün de bir tane muz görüyor. Harchi, bidonun yanında ayakta uyuyor. Popy, karavanın üstünde şenzongta güneşlenirken Oscar'ın bidona tırmanarak muzu almaya çalışmasını görüyor. Popy, bidonun yanında ayakta uyuyan Harchi'yi uyandırmak için bağırıyor. Şenzongun yanındaki daha önceden açılmış konserve kutularını Oscar'a atıyor. Oscar muzu yemeğe çalışırken konserve kutusu geliyor. Bidondan yere düşüyor.

Popy, bidonun yanında ayakta uyuyan Harchi'yi uyandırmak için konserve kutusunu atıyor. Oscar kafasına atılan konserve kutusunu çıkarmaya çalışıyor. Buck, elindeki tavayı Oscar'a doğru fırlatıyor. Harchi, Oscarı sapanıyla fırlatıyor. Oscar kafasındaki konserveden kurtuluyor.

Yanından böcekler yiyeceği yuvarlayarak götürmeye çalışırken, Oscar onlara yardım ediyor. Böceklerin yuvalarına götürmek istediği yiyeceği Oscar yuvalarına bırakıyor. Böcekler bu duruma seviniyorlar.

Böcekler, Oscarın istediği muzu almaya çalışıyorlar. Muzu ayaklarıyla getiriyorlar. Oscar onları yönlendiriyor.

Harchi, elindeki sapanı Oscar'a hedefliyor ve atıyor. Oscar yere düşüyor. Harci elindeki sapanla Oscarı fırlatıyor. Böcekler Oscar'ın istediği muzu getiriyorlar.

Popy, dürbünle olanları seyrediyor. Harchi, süpermarket arabasına Popy ve Buck bindiriyor. Oscar'ın ve böceklerin yanına geliyorlar. Süpermarket arabasıyla Oscar'a çarpıyorlar. Oscar yere düşüyor ve elindeki muzu Popy yakalıyor. Harchi, böcekleri kavonoza koyup kapağını kapatıyor. Oscar böcekleri kurtarmak için hurda karavanın yakınlarına geliyor. Oscar'ı Popy, Buck ve Harchi bekliyor. Oscar kutunun içine saklanıp böceklerin bulunduğu yere geliyor. Harchi, kavonozdaki böceklerle oynuyor, dalga geçiyor. Oscar böceklerin bulunduğu kavonozun kapağını açmaya çalışıyor. Ve açıyor. Oscar' Harchi yakalıyor. Böceklerin arkasından koşuyor. Karşı taraftan Popy ve Buck geliyor. Harchi'nin ayağı kavonoza takılıp düşüyor. Harchi, Oscarı metal kafese koyuyor. Böcekler Oscarı kurtarmak için hurda karavanın olduğu yere geliyorlar. Popy, Buck ve Harchi korkudan Oscar'ı serbest bırakıyorlar. Böcekler; Popy, Buck ve

Harchi'ya büyük küreleri yuvarlıyorlar. Oscar olanları seyrediyor. Böcekler, Oscar'a istediği muzu getiriyorlar. Oscar bu olay karşısında duygulanıyor. Böcekler seviniyor. Ve bölüm bitiyor.

Bu çizgi filmde fiziksel şiddet öğelerine rastlanılmıştır.

Fiziksel şiddet: Popy, bidonun yanında ayakta uyuyan Harchi'yi uyandırmak için bağırıyor. Şenzongun yanındaki daha önceden açılmış konserve kutularını Oscar'a atıyor.(Şiddetin süresi: 9 saniye)

Fiziksel şiddet: Popy, bidonun yanında ayakta uyuyan Harchi'yi uyandırmak için konserve kutusunu atıyor. Oscar kafasına atılan konserve kutusunu çıkarmaya çalışıyor. Buck, elindeki tavayı Oscar'a doğru fırlatıyor. Harchi, Oscarı sapanıyla fırlatıyor. Oscar kafasındaki konserveden kurtuluyor. (Şiddetin süresi:15 saniye)

Fiziksel şiddet: Harchi, böcekleri kavonoza koyup kapağını kapatıyor. (Şiddetin süresi:3 saniye)

Fiziksel şiddet: Böcekler; Popy, Buck ve Harchi'ya büyük küreleri yuvarlıyorlar. (Şiddetin süresi:10 saniye)

Bu bölüm 131 çekimden oluşmaktadır. 8 genel çekim, 40 yarı genel çekim, 42 boy çekim, 2 diz çekim, 10 bel çekim, 5 göğüs çekim, 1 omuz çekim, 9 baş çekim, 13 özel çekim, 1 ayrıntı/ detay çekim vardır.

Fiziksel şiddet

Fiziksel şiddet

Fiziksel şiddet

Görüntü 36. "Oscar Çöllerde" Çizgi Filmindeki Şiddet Görüntüleri

III.2.5. Planet Çocuk Kanalından Seçilen Ve Analizi Yapılan Çizgi Filmler

Çizgifilm:1

Yayınlandığı Çocuk Kanalı:
Çizgi Film Adı: RGG Ayas /Kuzey Ne Tarafta
Yayın Tarihi: 7 Mayıs 2015
Süre: 10.21 dakika
Yerli Yapım, Dizi

6 yaşındaki Ayas'ın maceralarının konu edildiği film İstanbul'da geçiyor. Hedef kitlesi 6-12 yaş'dır. Yerli yapım, formatı dizi halindedir.

Ayas yatmadan önce odasında bilgisayardaki günlüğüne ormanda başından geçen bir olayı kaydediyor. Ayas, bu sabah bütün okul ormana gittik diyor. Öğretmen, size yön bulma yollarını anlatıcam çocuklar ve ardından birlikte bir oyun oynacağız diyor. Ayas nasıl bir oyun oynacağız öğretmenim diyor. Öğretmen sabırlı ol Ayas, önce yolumuzu nasıl bulabileceğimizi anlatayım diyor, öğretmen. Çocuklar dört tane ana yönümüz vardır diyor öğretmen. Mustafa, söyle bakalım neymiş bu dört ana yönün adı. Kuzey var öğretmenim, güney var, doğu var, batı var. Öğretmen Aferin Mustafa diyor. Neresi hangi yön nasıl biliyor insanlar öğretmenim diye soruyor Ayas. Bu dört yönü bulmak için insanlar çeşitli yöntemler bulmuşlar Ayas'cım diyor öğretmen. Bunlardan biri güneşle yön bulma yöntemidir. Yere dik duracak şekilde bir çubuk dikeriz. Çubuğun gölgesinin düştüğü yer kuzeyi gösterir. Ayrıca Mustafa'nın az önce dediği gibi güneşin doğudan doğup batıdan battığını bilmekte bizim doğu ve batı yönlerini bulmamızı sağlar. Ayas "peki başka yöntemde var mı öğretmenim"diye sorar. Karınca yuvalarına bakarakta yönümüzü bulabiliriz. Karınca yuvalarının dışarı açılan ağız kısımları her zaman güneye bakar. Yön bulma yöntemeleri saymaya devam edelim mi der öğretmen. Yosunlu ağaçlara ya da taşlara bakarak ta yönümüzü bulabiliriz. Bakın bu

ağacın gövdesine bu kısmı yosunlaşmış ama buraları tertemiz. Yosunlar bize her zaman kuzeyi gösterir. Yani bu yosunlu taraf kuzeyi demektir. Mustafa bunun çok etkileyici olduğunu söylüyor. Özgür hava karanlıkken yönümüzü nasıl bulacağımızı öğretmene soruyor. Öğretmen olur da akşam yönümüzü bulmamız gerekirse kutup yıldızına bakabiliriz. Kutup yıldızı kuzeydedir. Birde ayı yuvaları var, onlarda hep kuzeye dönüktür diye anlatır öğretmen. Ayı kelimesi duyunca çocuklar korkmaya başlar. Ama bu kullanabileceğimiz bir yön yöntemi değildir sanırım diyerek öğretmen çocukları rahatlatır. Şimdi gelelim sonuncu yön bulma yöntemine, çok eskiden beri yön bulmakta insanların kullandığı bir alet var çocuklar adı pusula diye anlatıyor öğretmen. Ve pusulayı gösteriyor. Pusula eskiden özellikle denizcilerin kullandığı yön bulmada çok işe yarayan çok bir alettir. Pusulada renkli yelkovana benzeyen çubuk her zaman kuzeyi gösterir. Diğer çubuk ise tam tersi güneyi gösterir. Ayas, yanlızca denizciler mi kullanırmış öğretmenim diye sorar. Öğretmen hayır Ayas'cım yanlızca denizciler kullanmıyormuş diye cevap verir. Örneğin bizde oyunumuzda yön bulmak için pusulayı kullanacağız. Oyunu anlatıyorum. Sizlerden üç dört kişilik ekipler oluşturmanızı istiyorum. Her ekibin bir pusulası olacak. Oyun çok basit. Pusulayla kuzeye gideceksiniz. Etrafta benim astığım tabelaları bulacaksınız. Sırtınızı tabelaya verip, pusulayla kuzeye gitmeye devam edeceksiniz. Dördüncü tabeladan sonra kuzeye gitmeğe devam ettiğinizde karşınıza bitiş çizgisi çıkacak. Öğretmen, ben sizi orada bekliyor olacağım. Her gelende benden ödül olarak kocaman alkış alacak. Ayas, öğretmenim ya pusula bozulursa ne yapacağız diye soruyor. Öğretmen bozulmaz Ayas diyor. Ama pusulanızın yakına mıknatıs koymayın. Çünkü mıknatıs pusulayı bozabilir diyor. Cemal abi pusula dağıtımında öğretmene yardımcı oluyor. Amacı Ayasın pusulasına mıknatıs yapıştırarak yönünü bulmasını engellemek. Cemal abi Ayas'a mıknatıs yapıştırdığı pusulayı veriyor. Cemal abi alaycı tavırla gülerek, " bakalım ibresi bozuk pusula sizi nereye götürecek". Öğretmen, öğrencilerini toplayıp; "Şimdi herkes elindeki pusulaya bakıp kuzey yönüne doğru gitmeye başlasın. Bitiş çizgisinde görüşürüz" diyor. Ayas ve grubu, pusulaya bakıp diğer grupların yanlış yöne doğru gittiklerini sanıyorlar. Çünkü Ayasların pusulası kuzey yönünü diğerlerinden farklı gösteriyor. Ayas öğretmenin kuzey yönünde olması gereken tabelanın nerede olduğunu grup arkadaşlarına söylüyor. İleri doğru gidiyorlar. Bir saat, iki saat, çok zaman sonra

tabelayi arıyorlar. Pusulaya doğru bakılmadığı konusunda tartışıyorlar. Ayas bu pusulanın bozuk olduğunu anlıyor. Önce başladıkları yere geri dönmeleri gerektiğini söylüyor, endişeli olarak Ayas. Ayas ve grubu, öğretmenin yön bulmak için anlattığı şeyleri uygulamaya başlıyor. Çubuğu yere dikiyorlar, gölgesi kuzeyi gösterdiği söylüyorlar. Kuzeye doğru gidiyorlar. Tabelayı buluyorlar. Karınca yuvasına bakıp giriş çıkış kapısı güneyi gösterir. Biz bu tarafa gittiğimizde, kuzeye gitmiş oluruz diyorlar. Öğretmen grupları kontrol ediyor. Fakat Ayas'ın grubu yani Ayas, Özgür, Mustafa yok. Öğretmen endişeleniyor. Nerede kaldıklarını soruyor. Öğretmen havanın kararacağını, onları bulmaları gerektiğini söylüyor. Ayas ve grubu ikinci tabelayı da buluyor. Mustafa kendi pusulalarının arkasına mıknatıs yapıştığını görüyor. Pusulayı mıknatısın bozduğunu anlıyorlar. Ağaçtaki yosunların kuzeyi gösterdiğini biliyorlar. Yürümeye başlıyorlar. Akşam oluyor. Öğretmen arama grubuyla aramaya başlıyor. Cemal abi ve grubu Ayaslara sadece şaka yapmak istediklerini fakat olayın büyüdüğünü söylüyorlar. Ayas tabelanın yanında gece vakti kutup yıldızına bakarak kuzey yönüne doğru gidiyorlar. Ayas ve arkadaşları ayı ininin önüne geliyorlar. Ayı ininin girişi kuzeyi gösterdiğini söyleyip korkudan kaçmaya başlıyorlar. Öğretmenin bulunduğu yere geliyorlar. Ayas ve grubu pusulaya mıknatıs yapıştırmasından dolayı "Sana soracağız Cemal Efendi diyorlar. Böylece Ayas "biraz endişelendim aslında" ormanda yön bulmanın ne kadar kolay olduğunu öğrendiklerini söylüyor. Ayas esneyerek, bilgisayarın günlüğü kaydettiğini görüyor. Böylece bu bölüm bitiyor.

Bu çizgifilmde şiddet öğelerine rastlanmıştır.

Fiziksel şiddet: Mavi kaplanın insansı muz figürünü yakalayıp soyup yemeğe çalışması (şiddetin süresi: 3 saniye)

Duygusal şiddet: Mıknatısın pusulayı bozduğunu öğretmen söylüyor. Ayas ve arkadaşları mıknatısımızın olmadığına göre sorun yok diyor. Cemal abi sizin yok ama bizim var diyerek küçümseyici bir tavırla konuşuyor. (Şiddetin süresi: 3 saniye)

Duygusal şiddet: Cemal abi karakteri Ayas'a karşı alaycı bir tavrı bulunmakta. Ve pusulası bozuk mıknatısı veriyor. Cemal abi, Ayas ve arkadaşları için bozuk pusulayla dört dönüyordur şimdi diyor. (Şiddetin süresi: 10 saniye)

Sözel şiddet: Ayas ve arkadaşları kayboldukları için birbirlerine bağırıyorlar. (Şiddetin süresi: 5 saniye)

Fiziksel şiddet: Ayas ve arkadaşları ayı inine taş atıyorlar. (Şiddetin süresi: 3 saniye)

Sözel şiddet: Ayas ve arkadaşları sana soracağız Cemal efendi diyor. (Şiddetin süresi: 3 saniye)

Ağırlıklı olarak eğitici çizgi film sınıfına sokabiliriz. Bu bölüm 92 çekimden oluşmaktadır. 7 genel çekim, 22 yarı genel çekim, 7 boy çekim, 5 diz çekim, 32 bel çekim, 7 göğüs çekim, 1 omuz çekim, 1 baş çekim, 1 ayrıntı/detay çekim oluşmaktadır.

Duygusal Şiddet Sözel Şiddet Fiziksel Şiddet

Görüntü 37. "RGG Ayas / Kuzey Ne Tarafta" Çizgi Filmindeki Şiddet Görüntüleri

<u>Çizgifilm:2</u>

Yayınlandığı Çocuk Kanalı:

Çizgi Film Adı: Scooby Doo / Gölgelerin Rehinesi

Yayın Tarihi: 07.05.2015

Süre: 19.32 dakika

Dizi halinde, Yabancı Yapım

Scooby Doo / Gölgelerin Rehinesi adlı bölüm üç kısımdan oluşmaktadır. Bölümün birinci kısmı 07.00 dakika, ikinci kısmı 06.59 dakika, üçüncü kısım 05.33 dakika sürmektedir.

Bu bölümün birinci kısmında, dağlık bir bölgedeki bir evde Shaggy ve Scooby Doo mutfakta yemek yapmaya çalışıyorlar. Angel, Shaggy ve Scooby Doo'ya siz palyaçolar mutfağımda ne arıyorsunuz? Shaggy kahvaltı hazırlıyorduk Angel diyor. Scooby Doo güne iyi başlamak için diyor. Angel, o tencereden canlı bir şey çıkarsa sizi duman ederim, tamam mı? Diyor. Angel, Velma'nın yanına gidiyor. Velma mikroskopla tarihi parçaya bakıyor. Angel Velma'ya gizlem küre diski nasıl gidiyor diyor? Velma sorunun yanıtına gelince iyi değil, sembollerin hiçbiri mantıklı değil, belki sen bir şey bilirsin dedim. Malum kim olduğun belli, öyle değil mi diyor? Angel üzgünüm bebeğim keşke yardım edebilsem.

Fred evin önündeki minibüsün arka kısmındaki malzemeleri kontrol ederken, Daphne birkaç ay sonra nişanlanacağız, bunu herkese duyurmak istiyorum diyor. Nişanla ilgili planlarını anlatıyor. Sonra da Fred'in ilgisizliği karşısında beni dinliyor musun diyor? Fred, affedersin Daphne, gizem makinem darmadağınık hiç bir şey yerinde değil, ama bir planım var diyor. Telefonuma yeri gösteren bir uygulama indirdim bak şimdi diyor.

O sırada Shaggy ve Scooby Doo yaptıkları yemeği dışarıdaki masanın üstüne koyuyor. Shaggy karameli fazla olabilir, ama Scooby Doo onu kıracak acı bir sos buldu diyor. Velma acı sos şişesini eline alıyor. Şişedeki markayı okuyor. Scooby Doo, bu yanan kafa demek diyor. Velma olamaz işte bu diyor, şişeyi masaya bırakıyor. Koşarak içeri giriyor. Shaggy, yemekten mi zehirlendi? Daha tatmadı bile diyor.

Velma, içeriden mikroskopta baktığı parçayı getiriyor. Minibüsün sol aynasında parçaya bakıyor. Aynaya bakarak yorum yapmaya başlıyor. Diskteki yazıyı anlamadım diyor. Çünkü ters yazılmıştı ve İspanyolcaydı diyor. Daphne, yerdeki sandığı görüyor. Üstüne oturduğum sandık orada diyor. Fred, Darrow üniversitesinde, içinde kasaba ile ilgili şeyleri bulduğumuz sandık diyor. Kasanın içinde mühürlü zarfı görünce korkuyor. Scooby Doo ve arkadaşları, BayE diyor. Daphne, mühürlü zarfı açıyor. Zarf, merhaba

gizem şirketi, içimdekileri gerçekten deşifre edebilmeniz için bu gizemin bittiği yerden başlamalısınız.

Fred tabi ki diyor. Sandığı arabaya koyun. Okula dönüyoruz. Kimin yardım edebileceğini biliyorum diyor. Yardım edeceği kişi olarak üniversitedeki hocaya yani Haytkraft'a gidiyor. Üniversite hocası kütüphanede çalışırken hayır üzgünüm yardım edemem, bu iyi bir zaman değil diyor. Profesörün sesli konuşmasından dolayı kütüphanedeki görevli ikaz ediyor. Shaggy, yapmayın Profesör Haytkraft, bu üniversitede tanıdığımız tek öğretmen sizsiniz diyor. Scooby Doo bu adam beni korkutuyor diyor. Velma, Harlen tatilde asosyaller kongresine gitti diyor. Üniversite hocası Haytkraft sorunumda bu ya zaten, Harlen gidince Dekan Frank yerine yeni bir profesör getirdi. Regina Wentwath.

Masanın üstündeki kitaplar gösteriliyor. Daphne gençlik vampir dizisi, akşam karanlığının yazarı harika hepsini okudum diyor. Akşam Karanlığı, Akşamüstü, Akşam karanlığı yatma saati, yasak aşk, gizli tutku diyor. Daphne ve Fred adeta bu kitaplar bizi anlatıyor, ama bizimki daha karmaşık diyor.

Profesör, Scooby Doo ve arkadaşları kütüphaneden çıkıyor. Yürümeğe başlıyor. Profesör, son romanın ismi olmayan canavar Carl Gar Gatakan ile ilgili diyor. Skandaldan sonra artık kitaplarım satmıyor. Dekan Frank'i menmun etmek için gençlere yönelik vampir romanı yazayım dedim. Ama gençler neler yapıyor bilmiyorum, doğrusu diyor. Fred çok kolay gizemler çözüp tuzaklar yazıyoruz efendim diyor. Velma yardım etmemize izin verin diyor. Shagy biz bildik bileli genciz diyor. Daphne karşılığında sandıktaki belgeleri çözmemizde yardım edersiniz diyor. Profesör bunu yapar mısınız sahi mi diyor. Fred, tabiki Profesör, dekan geldiğimizi bile bilmeyecek diyor.

O anda bir patlama oluyor. Etrafta ateş ve duman görülüyor. Scooby ve arkadaşlarının minibüsü patlıyor. Ateşin arasından bir yaratık beliriyor. Yaratık konuşmaya başlıyor. Ben Holby Terakrix, tek bir amacım var o da gizem şirketini yok etmek diyor.

Shagy, gizem makinasını öldürdü diyor. Velma ve sandığı diyor. Fred, tuzak makinalarını diyor. Daphne unut onları diyor. Scooby kaçın diyor. Profesör, Scooby ve arkadaşları kaçıyorlar. Yaratık, kadın şeklinde sarı saçlı, robot yüzlü, elinde lazer silah var. Profesör, Scooby ve arkadaşlarına lazer ile saldırıyor.

Shagy kaçarken, bu bizden nefret etmiyor insanda değil diyor. Scooby, bu bir hayalet suikastçi diyor. Kapıyı açıyorlar. Merdivenlerden Profesör, Scooby ve arkadaşları düşüyorlar. Fred buradan kutulduk, iyidiniz Profesör diyor. Velma nerdeyiz biz diyor? Profesör, ekrana baktığında Regina Wentworth'un yeni kitabıyla ilgili bir gösteride olduğunu anlıyor.

Daha sonra olanlar hakkında televizyon muhabiri dekan ve yazar ile röportaj yapıyor. Dekan ne olduğu hakkında araştırma yaptıklarını söylüyorlar. Yazar Regina Wentworth, lütfen deyip mikrofonu alıyor. Gülerek, Haytkraft'la alakası yok, hani kıskanç, eski, bayat yazar diyor.

O anda Scooby ve arkadaşlarının minibüsünün yanma görüntüsü geliyor. Arkasından kadın yazarın yeni kitabının kamyonun arkasındaki afişi görülüyor.

Profesör Haytkraft, üzgün bir şekilde işte benden kurtulmak için, beklediği mazeret diyor. Scooby, ama peki şu yaratık neden yok etmek istiyor diyor. Velma, belki bizi değil sahip olduğumuz birşeyi diyor. Daphne, ipuçları ile dolu sandığımı yani diyor. Shagy, Holby Terakrix o zaman bir hayalet suikastçi olmayabilir. Fred, kimdi bilmiyorum, ama yanlış araca çarptı diyor. Sinirli bir şekilde ellerini yumruk yaparak gizem makinasının öcü alınacak diyor.

Olanları ekranda Angel, patron ve adamı seyrediyor. Patron koltukta oturuyor, elinde org var. Bir yandan orgu çalıyor, bir yandan da konuşuyor. Angel, bulunan yerde Periktesin kanat izleri var diyor. Patron mümkün, yine de onun için çok sarsak bekleyip görüceğiz. Angel, bekleyip görücek miyiz çocuklar tehlikede diyor. Patron, Elm ilgilenecek, ama gerekmedikçe karışmak yok diyor. Angel, bundan hoşlanmadım diyor. Patron anlaşıldı, ama unutmayalım küçük hanım Angel, seni kristal koya ben geri getirdim bu işte beraberiz, hatırladın mı? Diyor.

Gece vakti Fred, Velma, Daphne kütüphanedeler. Velma sandıktaki dosyalar olmayınca en baştan başlamamız gerekecek, İspanyolca bölümü benim. Diğer bölümleri Fred ve Daphne'ye vermek istiyor.

Bölümün ikinci kısmında, Scooby, Shagy, Profesör Haytkraftla beraber çalışma odasına gidiyorlar. Profesör romanıma yardım ettiğiniz için teşekkürler diyor. Scooby sorun değil canım diyor. Profesörün odasında sağda solda afişler bulunmakta. Profesör dağınıklığı bağışlayın, genç kız havasına girmeye çalışıyorum da diyor. Romanımın geçici ismi Rotfononorotun Mezardan Çıkışı. Ne dersiniz çok mu bayat diyor. Shagy, olamaz diyor.

Aynı zaman diliminde kütüphane de Fred ve Daphne nişan hakkında konuşuyorlar. Tartışıyorlar. Velma yanlarına geliyor. Hadi, galiba bir şey buldum diyor. Kitaptaki haritaya bakıyorlar. Bizim disk parçasına benziyor diyorlar. Velma tam hali diyor. Daphne, İspanyol fatihler bu düzlem küre diskini haritasız okyanuslarda yol bulmak ve sonra almak üzere yüklerini gizlemek için kullanmışlar diyor. Velma lanetli hazineler gibi yükleri, asıl mesele şu bu hazine nerde?, diskin diğer parçaları nerde diyor? Genirti sesi geliyor, Fred ben yapmadım, telefonumdan geldi diyor. Bu tuzak izleyicinin sesi, bu imkânsız gizem makinası canlı değilse diyor.

Profesör Haytkraft kitap için yazdıklarını Shagy ve Scooby'e okuyor. Okuldaki çekici vampiri, biyoloji dersinde gördüğüm anda o olduğunu anladım. Gamzeli çenesi, Hemerşimir adasının yarattığı torgonun kursağına benziyordu. İsmi Berry' di diyor.

Shagy. Profesörün yazdıklarını değerlendiriyor. Dostum sana gerçek bir genç ismi lazım diyor. Mesela Shagy. Scooby hem yemekler nerede Haytkraft diyor. Kapı çalınıyor. Profesör kapıyı açıyor. Velma, Fred, Daphne geliyor. Fred Profesör Haythkraft gizem makinası hala hayatta olabilir. Ama izini sürmeliyiz. Arabanız var mı? Profesör yok ama nerede bulacağımı biliyorum diyor.

Bayan yazarın kitabını tanıtmak için kullandıkları kamyonu alıyorlar. Lokomotiflerin olduğu yere geliyorlar. Kamyondan Daphne, Fred bulunuyor. Fred herkes beni izlesin diyor. İzleyicime göre gizem makinesi tam önümüzde olmalı diyor.

Daphne, bu sadece eski bir tren. Velma öyle mi diyor. Eski tren görüntüsündeki perdeyi açtığında minibüslerini görüp şaşırıyorlar. Hep bir ağızdan gizem mucizesi diyorlar. Shagy onu patlatmış gibi yapmıştı diyor. Yaratık sizi tuzağa çekmek için diyor. Shagy tabi ya diyor. Yaratığın bu sefer elinde ok bulunmaktadır. Shagy, bu silahları nerden buluyorsun kostümün cebi yokki diyor. Sarı saçlı, robot yüzlü, kadın formatındaki kadın elindeki oku Scooby ve arkadaşlarına atıyor. Kaçıyorlar, ok isabet etmiyor. Profesör, Hobryhotrix'in yani yaratığın tam formunda olduğunu fark ettiniz mi diyor? Tesadüf mü? Profesör, bana kalırsa aynı şey Regina içinde söylenebilir diyor. Daphne, Regina Wentworth niye ölmemizi istesin diyor.

Fred onu sonra öğreniriz diyor. Şimdi tuzaklardan birini kullanabilmek için gizem makinasını almamız gerek diyor. Tren vagonları arasındaki minibüslerine geliyorlar. Minibüsün arka kapısını Fred açıyor ve sandığı görüyor. Yaratık birden ortaya çıkıyor. Yaratık Fred'e ok atıyor. Fakat isabet ettiremiyor. Attığı oklar patlıyor. Zincirle top şeklindeki bombaları atıyor. Bombalar patlıyor. Her taraf ateş toz ve duman içersinde kalıyor. Fred yaratığı yakalamak için tuzak kuruyor. Yaratığı yakalıyorlar Fred ne yakaladığımızı görme zamanı diyor. Tuzak işe yarıyor. Ama yaratık tuzağın içinde kayboluyor.

Dekan ve kadın yazar Profesörün yakalanması gerektiğini şerife söylüyor. Şerif bana şu Hobryhotrix denilen kızı anlatın, bekarmıymış diyor.

Dekan profesöre kovuldun, eşyalarını topla sabaha gitmiş ol diyor. Kadın yazar, profesöre gülerek mesleğinde iyi şanslar haytkraft beceriksizi diyor. Profesör Scooby ve arkadaşlarına hayatım bitti diyor.

Birisi, ekrandan Scooby Doo ve arkadaşlarını izliyorlar. Gizem şirketi hala bana canlı lazımsınız diyor. Scooby Doo ve arkadaşları sandığı açıyorlar. İçindeki kitaplara bakıyorlar. Profesör kitaplara bakarken bir şey buldum diyor. Bu belgeler renkli camdan ve dua etmekten bahsediyor. Daphne renkli camdan bahsedilen kiliselerdeki gibi buzlu camsa diyor. Scooby, Afroditle Perikles diyor. Fred doğru Scooby, Afrodit kasabaya saldırdığında keşiflerin haritasını çalmıştı diyor. O harita eski ispanyol kilisesindendi diyor. Oraya gidiyorlar.

Fred tamam, herkes ipucu arasın diyor. Scooby ve Shagy kilisedeki bir kapıyı açıyor ve bakıyorlar. İçerde fareler cirit atıyor. Daphne kilisenin zeminin de yürürken tahta zemin kırılıyor. İçinden bir anahtar çıkıyor. Çocuklar şuna bakın mağaralarda bulduğum madalyonun aynısı diyor. Fred yaklaşıyoruz, aramaya başlayın, daha fazlası olabilir diyor. Profesör; Shagy ve Scooby nerde diye soruyor. Shagy ve Scooby'nin sırtında fareler olduğu için sağa sola kaçışırlarken zeminde bir şekle yanlışlıkla basıyorlar. Zemin açılıyor.

Bu bölümün üçüncü kısmında, Velma bu kristal koy madenlerine iniyor olmalı diyor. Fred bunca yıl gizki kalmış olmalı diyor. Daphne, acaba bunu bilen başka biri var mı diyor? Yaratık tepeden onları izliyor ve yok diyor. Yaratık bu, bu gece sizinle birlikte ölecek bir sır diyor. Scooby geri döndü diyor. Fred endişelenme Scooby bu sefer bir tuzak öndeyim diyor. Elindeki telefonla patlama olmasını sağlıyor. Yaratık yakalama aparatını yok ediyor. Parçalar Fred'e doğru geliyor.

Yaratık yukarıdan aşağıya doğru atlarken iki ışıktan ağ atıyor. Ağlardan biri Fred'in üzerine diğeri ise Daphne ve Velmanın üzerine geliyor. Profesör yaratığın üzerine gidiyor. Bu kadar yeter Regina diyor. Profesör bana istediğini yap ama Rogarod'un ateşleri üzerine arkadaşlarıma zarar vermeyeceksin tamam mı diyor. Yaratık yani Regina bir tekme atarak Profesörü odanın bir yerine gönderiyor.

Scooby ve Shagy tepedeki avizeye tutunarak yaratığa doğru yöneliyorlar. O anda yaratık elindeki ışıktan oluşan kamçıyı çıkartıyor. Işıklı kırbaçı Shagy ve Scooby'e doğru atıyor. İkisinin ayaklarından kırbaçı yakalıyor ve odanın bir kenarına atıyor.

Yaratık evet nerde kalmıştık diyor. Angel ortaya çıkıyor. Seni buranın dışında tutmaya çalışıyorum diyor. Angel ve yaratık dövüşmeye başlıyor.

Angel ışıklı kırbacı sallıyor. Angel kurtulmak için havada takla atıyor. Angel cd şeklindeki silahı fırlatıyor. Yaratığın ışıklı kırbaçı ikiye ayrılıyor. Yaratık bu sefer demir çubukla ortaya çıkıyor. Angel demir çubukla karşılık veriyor. İkisi dövüşmeye başlıyorlar. Angel demir çubukla yaratığa vuruyor. Yaratık elindeki çubuğu yere düşürüp yuvarlanıyor. Sonra Angel'ın yakınına iki adet top şeklinde bomba atıyor.

Bombalar patlıyor. Ateş ve toz bulutu oluşuyor. Angel kilisenin içinde bulunan odanın ortasındaki çukura düşüyor. O sırada Angel kilisenin içinde bulunan odanın ortasındaki çukura düşüyor. O sırada Angel cd şeklindeki silahı fırlatıyor. Silah yaratığın tepesindeki avizenin bağlantısını kesiyor. Avize yaratığın tepesine düşüyor. Yaratık avizeye hapis oluyor.

Profesör, evet Regina kimliğini açıklayıp kimliğini açıklayıp bizi aydınlatma zamanın geldi deyip, kafasında bulunan maskeyi çıkartıyor. Scooby ve arkadaşları büyük bir şaşkınlıkla hep bir ağızdan Âlice Mey diyor.

Profesör Âlice Mey'de kim diyor? Daphne, babası Kriper'in intikamını almak için daha önce bir hayalet kılığına girip Fred'i kaçırmaya çalışmıştı diyor.

Shaggy, iyi de hapisten nasıl çıktın diyor. Yaratık yani Regina ben sizi yok etmeye çalışan insanın yardımlarıyla çıktım diyor. Bay E'nin diyor. E beni düşmanı Profesör Herikles'i ortaya çıkarmak için sizi tehlikeye atmakla görevlendirmişti diyor. E Herikles'i ortaya çıkarabilirse düzlem küre diskinin ortaya çıkacağını biliyordu diyor. Herşey bir oyundu, özel efektler. Shaggy bu teknolojik şeyleri nerden buldun? Nasıl kayboluyordun diyor? Bunu E sağladı. Hepsi Yokodeko şirketinin yardımlarıyla mümkün oldu diyor. Quez araştırma laboratuvarları ihtiyacım olan herşeyi sağladı diyor. Silahlar, teknolojik saklama teçhizatı; hatta özel efektler diyor.

Angel, demek bay E çocukları papağan yemi kullanmak için yaptı diyor. Regina doğru beni durdurmasaydın işe yarayacaktı. Seni meraklı baş belası diyor.

Regina şerifin aracında. Şerif aylar önce hapishaneden kaçtın bunu ben hiç farketmedim mi? Gülerek hiç sanmıyorum. Biliyormusun diyor.

Fred, evet çocuklar bir gizem daha çözüldü diyor. Daphne keşke işiniz için bir şey yapabilseydik Profesör Haytkraft diyor.

O anda dekan geliyor. Profesör dekana odamı boşaltmaya gidiyorum diyor. Dekan odanı boşaltmak mı asla diyor? Harika haberi duymadın mı? Romanından esinlenerek yapılan şarkı Japonya'da liste başı oldu. Kitabı Deray Üniversitesi bastığı

için bir servet kazanacağız diyor. Sana Regina'nın eski odasını veriyorum. Vampir kitaplarının modası geçti. Aracı da yeniden boyatıyorum diyor.

Fred, evet Angel sana borçlandık diyor. Scooby evet kuyruğumuzu kurtardın diyor. Daphne, nerede olduğumuzu nasıl bildin diyor? Velma zamanı geldi Angel bu sırrı artık saklayamam diyor.

Angel, daha önce söylemek istemiştim diyor. Ama korktum. Scooby neden korktun diyor. Gerçek adım Angel Diana Mayt değil diyor. Cassdy Williams diyor. Ben ortadan yok olan ilk gizem üyelerindenim. Hepsi bir kazaydı. O başbelası kiliseye hiç gitmememiz gerekiyordu. Ama Brad gece giren birini gördüğünü söyleyip araştırmak istedi. Hazine haritası bulduğumuzu sanmıştık. Ama hazine değildi. Hem bizim hem de ailelerimizin yaşamı için bu büyük bir tehditti diyor. O mağaralardaki şeyi kristal koyu terk etmemizi sağladı. Bedelini sevdiklerimiz ödedi. Scooby ve Shagy korkarak. Sizi kim tehdit etti diyor. Kendine ucube diyordu. Kristal koyun ucubesi; gerçeği öğrendiniz.

İlk gizem şirketinin başına gelen buydu. Ve durmazsanız sizede öyle olacak. Düzlem küre diskini unutun. O parçayı Herikles'e ya da Bay E'ye verin. Angel umrunda değil bu gizem bitti. Bu gece son verin diyor.

Fred, bize yalan söyledin Angel. En başından beri yalan söylüyormuşsun. Şimdi söylediklerine neden kulak asalım diyor. Fred bu gizem biz bitti demeden bitmeyecek tamam mı hadi çocuklar diyor. Angel hayır anlamıyorsun o hala orada diyor. Scooby ve arkadaşları minibüse binip gidiyorlar. Sonra elinde kılıç bulunan yaratık, lanet başladı, yakında görecekler, gömülü hakikat benim son bulacak diyor. Kahkaha atarak. Ve bölüm bitiyor.

Bu çizgi filmde yoğun olarak sözel ve fiziksel şiddet öğelerine rastlanılmıştır.

Sözel şiddet: Angel, Shaggy ve Scooby Doo'ya siz palyaçolar mutfağımda ne arıyorsunuz? Shaggy kahvaltı hazırlıyorduk Angel diyor. Scooby Doo güne iyi başlamak için diyor. Angel, o tencereden canlı bir şey çıkarsa sizi duman ederim, tamam mı? diyor. (Şiddetin süresi: 15 saniye)

Fiziksel şiddet: O anda bir patlama oluyor. Etrafta ateş ve duman görülüyor. Scooby ve arkadaşlarının minibüsü patlıyor. (Şiddetin süresi: 6 saniye)

Sözel şiddet: Ateşin arasından bir yaratık beliriyor. Yaratık konuşmaya başlıyor. Ben Holby Terakrix, tek bir amacım var o da gizem şirketini yok etmek diyor. (Şiddetin süresi: 7 saniye)

Fiziksel şiddet: Shagy, gizem makinasını öldürdü diyor. Velma ve sandığı diyor. Fred, tuzak makinalarını diyor. Daphne unut onları diyor. Scooby kaçın diyor. Profesör, Scooby ve arkadaşları kaçıyorlar. Yaratık, kadın şeklinde sarı saçlı, robot yüzlü, elinde lazer silah var. Profesör, Scooby ve arkadaşlarına lazer ile saldırıyor. (Şiddetin süresi: 24 saniye)

Sözel şiddet: Yazar Regina Wentworth, lütfen deyip mikrofonu alıyor. Gülerek, Haytkraft'la alakası yok, hani kıskanç, eski, bayat yazar diyor. (Şiddetin süresi: 9 saniye)

Sözel şiddet: Fred, kimdi bilmiyorum, ama yanlış araca çarptı diyor. Sinirli bir şekilde ellerini yumruk yaparak gizem makinasının öcü alınacak diyor. (Şiddetin süresi: 6 saniye)

Sözel şiddet: Patron anlaşıldı, ama unutmayalım küçük hanım Angel, seni kristal koya ben geri getirdim bu işte beraberiz, hatırladın mı? Diyor. (Şiddetin süresi: 8 saniye)

Sözel şiddet: Aynı zaman diliminde kütüphane de Fred ve Daphne nişan hakkında konuşuyorlar. Tartışıyorlar. Daphne Fred'e bağırıyor. (Şiddetin süresi: 11 saniye)

Fiziksel şiddet: Yaratığın bu sefer elinde ok bulunmaktadır. Shagy, bu silahları nerden buluyorsun kostümün cebi yok ki diyor. Sarı saçlı, robot yüzlü, kadın formatındaki kadın elindeki oku Scooby ve arkadaşlarına atıyor. (Şiddetin süresi: 19 saniye)

Fiziksel şiddet: Yaratık birden ortaya çıkıyor. Yaratık Fred'e ok atıyor. Fakat isabet ettiremiyor. Attığı oklar patlıyor. Zincirle top şeklindeki bombaları atıyor. Bombalar patlıyor. Her taraf ateş toz ve duman içersinde kalıyor. Fred yaratığı yakalamak için tuzak kuruyor. Yaratığı yakalıyorlar Fred ne yakaladığımızı görme zamanı diyor. Tuzak işe yarıyor. Ama yaratık tuzağın içinde kayboluyor. (Şiddetin süresi: 51 saniye)

Sözel şiddet: Dekan ve kadın yazar Profesörün yakalanması gerektiğini şerife söylüyor. Şerif bana şu Hobryhotrix denilen kızı anlatın, bekarmıymış diyor. (Şiddetin süresi: 13 saniye) Dalga geçiyor.

Sözel şiddet: Dekan profesöre kovuldun, eşyalarını topla sabaha gitmiş ol diyor. Kadın yazar, profesöre gülerek mesleğinde iyi şanslar haytkraft beceriksizi diyor. (Şiddetin süresi: 9 saniye) Aşağılama.

Fiziksel şiddet: Shagy ve Scooby'nin sırtında fareler olduğu için sağa sola kaçışırlarken zeminde bir şekle yanlışlıkla basıyorlar. (Şiddetin süresi: 11 saniye).

Sözel şiddet: Yaratık bu, bu gece sizinle birlikte ölecek bir sır diyor. (Şiddetin süresi: 3 saniye). Tehdit.

Fiziksel şiddet: Scooby geri döndü diyor. Fred endişelenme Scooby bu sefer bir tuzak öndeyim diyor. Elindeki telefonla patlama olmasını sağlıyor. Yaratık yakalama aparatını yok ediyor. Parçalar Fred'e doğru geliyor. Yaratık yukarıdan aşağıya doğru atlarken iki ışıktan ağ atıyor. Ağlardan biri Fred'in üzerine diğeri ise Daphne ve Velmanın üzerine geliyor. (Şiddetin süresi: 17 saniye).

Fiziksel şiddet: Profesör bana istediğini yap ama Rogarod'un ateşleri üzerine arkadaşlarıma zarar vermeyeceksin tamam mı diyor. Yaratık yani Regina bir tekme atarak Profesörü odanın bir yerine gönderiyor. (Şiddetin süresi: 12 saniye).

Fiziksel şiddet: Scooby ve Shagy tepedeki avizeye tutunarak yaratığa doğru yöneliyorlar. O anda yaratık elindeki ışıktan oluşan kamçıyı çıkartıyor. Işıklı kırbaçı Shagy ve Scooby'e doğru atıyor. İkisinin ayaklarından kırbaçı yakalıyor ve odanın bir

kenarına atıyor. Yaratık evet nerde kalmıştık diyor. Angel ortaya çıkıyor. Seni buranın dışında tutmaya çalışıyordum diyor. Angel ve yaratık dövüşmeye başlıyor. Angel ışıklı kırbacı sallıyor. Angel kurtulmak için havada takla atıyor. Angel cd şeklindeki silahı fırlatıyor. Yaratığın ışıklı kırbaçı ikiye ayrılıyor. Yaratık bu sefer demir çubukla ortaya çıkıyor. Angel demir çubukla karşılık veriyor. İkisi dövüşmeye başlıyorlar. Angel demir çubukla yaratığa vuruyor. Yaratık elindeki çubuğu yere düşürüp yuvarlanıyor. Sonra Angel'ın yakınına iki adet top şeklinde bomba atıyor. Bombalar patlıyor. Ateş ve toz bulutu oluşuyor. Angel kilisenin içinde bulunan odanın ortasındaki çukura düşüyor. O sırada Angel kilisenin içinde bulunan odanın ortasındaki çukura düşüyor. O sırada Angel cd şeklindeki silahı fırlatıyor. Silah yaratığın tepesindeki avizenin bağlantısını kesiyor. Avize yaratığın tepesine düşüyor. Yaratık avizeye hapis oluyor. (Şiddetin süresi: 58 saniye).

Sözel şiddet: Angel, demek Bay E çocukları papağan yemi kullanmak için yaptı diyor. Regina doğru beni durdurmasaydın işe yarayacaktı. Seni meraklı baş belası diyor. (Şiddetin süresi: 12 saniye).

Bu bölüm 362 çekimden oluşmaktadır. 16 genel çekim, 79 yarı genel çekim, 75 boy çekim, 24 diz çekim, 74 bel çekim, 33 göğüs çekim, 12 omuz çekim, 9 baş çekim, 10 özel çekim, 30 ayrıntı /detay çekimden oluşmaktadır.

Sözel şiddet **Fiziksel şiddet** **Fiziksel şiddet**

Görüntü 38. "Scooby Doo / Gölgelerin Rehinesi" Çizgi Filmindeki Şiddet Görüntüler

Çizgifilm:3

Yayınlandığı Çocuk Kanalı:

Çizgi Film Adı: Pisi

Süre: 07.00 dakika

Bölüm:1, Dizi halinde, Yerli Yapım

Pisi dışarda kelebekle oynarken bir ses duyuyor. Duraksıyor. Havaya bakıyor. Birşey göremiyorum. Sende duyuyor musun? Cücü diyor. Cücü, evet canım duyuyorum diyor. Pisi, ses bulutların arasından geliyor. Bir uçak olabilir mi? diyor. Cücü, hayır tatlım bu bir uçak değil, ama ona benzeyen birşeyin sesi. Pisi ses uzaklaştı. Neydi Cücü ses uzaklaştı. Çok merak ettim. Sen biliyorsan söylesene diyor.

Cücü, bu da gökyüzünde uçan bir araç Pisi diyor. Pisi, neydi bilemidim. Uçak dışında havada uçan bir araç bilmiyorum diyor. Ekranda bir hava aracı beliriyor. Cücü, bil bakalım bu nedir Pisi? Diyor. Pisi, daha önce hiç görmedim Cücü diyor. Cücü, bu bir helikopter diyor. Pisi, helikopter mi? demin duyduğumuz sesi o mu çıkartıyor. Cücü, evet canım diyor. Pisi, helikopter ne işe yarar? Cücü, helikopter hem ileri doğru uçabilen, hemde böyle yukarı doğru alçalıp yükselebilen bir uçuş aracıdır diyor. Pisi, harika peki nasıl uçuyor? Diyor. Cücü Pisi'ye bu helikopterin tepesindeki büyük pervaneyi görüyor musun? Pisi, evet diyor. Cücü, ona rotor denir. Helikopter onun sayesinde havalanır ve uçar.

Pisi, çok ilginç. Peki, helikopter uçak gibi hızlı mıdır? Her yere gidebir mi? Cücü diyor. Cücü, helikopter uçak kadar hızlı değildir Pisicim. Bu yüzden çok uzun değil daha kısa mesafeli uçuşlarda kullanılır diyor.

Pisi, anladım helikopter daha yakına daha çabuk gitmemizi sağlar. Öyle değil mi? diyor. Cücü, evet Pisi aynen öyle. Aferin sana diyor. Pisi, seviniyor.

Ekranda bir helikopter resmi beliriyor. Pisi, hayatıma hoş geldin helikopter diyor. Pisi, şimdi bende kendi helikopterimi çizeceğim. Cücü gülerek merakla bekliyorum Pisi diyor. Pisi, helikopter resmini yapıyor. Cücüye gösteriyor. Cücü, helikoptern harika görünüyor Pisi diyor. Cücü, ne oldu Pisi diyor. Pisi, bir koku alıyorum. Cücü, ne kokusu diyor? Pan, telaşlı bir şekilde Pisi'nin yanına geliyor. Cücü, merhaba Pan yine nedir? Bu telaşın diyor. Pisi, ne oldu Pan diyor? Önemli bir şey mi oldu? Pan, Pini hasta, onu uzaktaki doktora götürmem gerekiyor diyor. Pisi Pan'a Pini'yi helikopterle doktora götürebiliriz diyor. Pisi ve Pan helikoptere biniyorlar. Havalınıp gidiyorlar.

Pan, ne oldu Pisi diyor. Pisi, eyvah karakarga geliyor. Karakarga gelip, bize engel olucak diyor. Karakarga, vay şunlara bak, hiç kimse benden daha hızlı uçamaz diyor. Pan ve Pisi, karga uç git yoluna, Pan'ın kardeşi hasta, bugün bari uslu dur. Yoksa, küseriz hiç konuşmayız diyorlar. Karakarga, aman be gittim ozaman bende diyor. Pan ve Pisi, kovalamayı başardık diye seviniyorlar. Helikopter yere iniyor. Pan, canım kardeşim Pisiyle şimdi seni hemen doktora götüreceğiz diyor. Pini gerçekten mi? diyor. Pisi, Pini'ye beş dakika sonra doktordayız. Doktor seni hemen iyileştirecek diyor. Pini, iyi ama doktor çok uzakta. Beş dakikada oraya nasıl gideceğiz. Kendimi hiç iyi hissetmiyorum, hemen gitmemiz lazım diyor. Pan ve Pisi, gülerek helikopterle diyor.

Bu çizgi filmde herhangi bir şiddet öğesine rastlanmamıştır.

Bu bölüm 54 çekimden oluşmaktadır. 7 genel çekim, 17 yarı genel çekim, 10 boy çekim, 10 bel çekim, 9 özel çekim, 1 ayrıntı/ detay çekim bulunmaktadır.

Çizgifilm:4

Yayınlandığı Çocuk Kanalı:

Çizgi Film Adı: Şehrin Kahramanları/ Fiona'nın İzin Günü

Süre: 14.01 dakika

Bölüm:10, Dizi halinde, Yabancı Yapım

Kırmızı traktör yanan yaprakların kokusu bir harika diyor. Mor kamyonun getirdiği, silindir şeklindeki yığınlar bir kıvılcımla yanmaya başlıyor. Mor kamyon, yığınların yanında duran file neyin var Elmo. O hayır yangın diyor.

Polis arabası, itfaiye arabasına heyecanlı bir güne yeni görevlerle hazırız diyor. İtfaiye arabası, evet işte bunda haklısın. Kötülük hep iş başında. Polis arabası, ne zaman izin yaptık kimbilir? Dayımın doğum günüydü. Vay canına ne partiydi ama. Bayan Megafon, bende geçen hafta sonu izinliydim. Büyük şehirdeki kuzenim gelmişti. Peki, sen Fiona, en son ne zaman izinliydin? Diyor. Fiona, şey ben sanırım. Hatırlamıyorum bile diyor.

Bayan Megafon; acil servis tamam anlaşıldı. Arkadaşlar dinlenme bitti. Hayvanat bahçesinde yangın çıkmış. Fiona, durum ciddi gibi görünüyor. Hemen gidelim diyor. Bayan Megafon, Fiano şimdi aksiyon zamanı diyor. Yangın hayvanat bahçesine; itfaiye arabası ve polis arabası gidiyor.

Beyaz renkteki Ekmek Minibüsü, günaydın Bay Karga o elindeki de ne öyle diyor. Bay Karga, bu eski uçurtmam, sahile gidip uçurayım. Bugün hava rüzgârlı uçurtma için çok harika diyor. Minibüs, çöreklerimden alsana, çok tazalar fırından yeni çıktılar diyor. Bay Karga günüm git gide daha güzelleşiyor. Minibüs, Bay Kargaya ama çok dikkat et çörekler hala çok sıcak diyor. Bay Karga, çörek alırken eli yanıyor. Zavallı parmaklarım diyor. Minibüs, ama ben sana söylemiştim diyor. Bay Karga, uçurtamam.

Onu yakalamalıyım diyor. Bay Karga, minibüse hoşçakal Beni diyor. Beni, güle güle iyi şanşlar diyor.

Fiona ve polis arabası yangının olduğu hayvanat bahçesine geliyorlar. Fiona, hortumla yangına su sıkıyor. Mor kamyon, yangın nerdeyse söndü diyor. Elmo yardım etmeseydi yayılabilirdi diyor. Mor kamyon evet öyle, Elmo yangını farketmeseydi hayvanat bahçesi yanıp kül olabilirdi. Ödül olarak en büyük fıstıkları alacaksın diyor. Polis arabası, Fiona'ya herşey kontrol altında görülüyor. Ben merkeze geri döneyim diyor. Fiona, harika işim biter bitmez gelicem diyor. İşini bitiriyor.

Fiona, kırmızı ışıkta beklerken yanına Willy geliyor. Fiona'ya merhaba nasılsın? diyor. Fiona, fena sayılmaz. Hayvanat bahçesindeki yangını söndürdüm. Yeni görevler için çabucak merkeze dönmeliyim diyor. Willy, sanırım bu koşuşturmanın sana bir faydası yok diyor. Fiona, bundan emin değilim diyor. Willy, herkesin biraz dinlenmeye ihtiyacı var. Bilirsin rahatlamak için diyor. Fiona, bu kötü bir fikir olmayabilir. Haklısın, sanırım izin yapmanın zamanı geldi diyor. Fiona; Polis arabası ve Bayan Megafon'a bende günün geri kalanında izin yapabilirim diye düşündüm diyor. Bayan Megafon; Fiona elbette. Polis arabası bu harika bir fikir diyor.

Fiona izin gününde ne yapabilirim ki diyor. Willy, endişelenme Fiona boş vakitler konusunda uzmanım. Seninle kız kıza rahatlatacak birşeyler bulalım diyor. Fiona, tamam şu an izindeyim. Bayan Megafon, harika bir gün geçir Fiona diyor. Polis arabası, iyice eğlenmeyi unutma diyor.

Kırmızı traktör Troy'un önünden Bay Karganın uçurtması geçiyor. Troy, koşu işte sevimli karga egzersiz yapmak bedenini ve zihnini güçlendirir diyor. Karga, merhaba Troy uçarak geçen bir uçurtma gördün mü? diyor. Troy, evet gördüm. Parkın üstünden doğru geçti. Karga, teşekkür ederim diyor. Troy, iyi günler diyor.

Willy Fiona'ya izin gününe harika, rahatlatıcı, ultra köpüklü yıkamayla başlayalım. İyi bir başlangıç olur diyor. Fiona, harika diyor. Willy, ben başlayayım sende nasıl yapıldığını falan gör diyor. Bu inanılmaz rahatlatıcı bir şey. Neler oluyor? Göremiyorum. Köpük gözlerimi yakıyor. Dayanamıyorum diyor.

Willy Tammy'e senin şu ultra köpük yıkaman çok tehlikeli biliyor musun? diyor. Tammy gülerek Willy'e araba yıkamamız çalışmıyor. Bende şimdi kimse kullanmasın diye uyarı levhası asacaktım tatlım diyor. Bakıyorum sende büyükbabam gibi bıyık yapmışsın diyor. Fiona Willy'e, ben icabına bakarım. Hortumuyla Willy'nin köpüklü kısımlarını yıkıyor. Normale döndün diyor. Willy Fiona'ya izin günün pekiyi başlamadı. Ra hatlamak yerine çalışmak zorunda kaldın. Fiona, sorun değil Willy yardım etmeyi seviyorum diyor. Willy, o zaman başka birşey deniyelim. Boşuz. Hoşçakal Tammy diyor.

Karganın uçurtması ağaca takılıyor. Karga, şanslıyım uçurtmam şu elma ağacına takılmış diyor. Oraya tırmanıp uçurtmamı almam gerekiyor derken, ağaçta baş aşağı takılı duruyor. İmdat diye bağırıyor.

Willy Fiona'ya parkta birşey olmaz. Orda rahatlayıp iyi vakit geçirebilirsin diyor. İmdat diye bir ses duyuyorlar. Fiona hadi Willy hareket zamanı diyor. Willy beni bekle. İzin gününde dinlenmen gerekiyordu. Karga, bu kadar çabuk yardım bulduğum için çok şanşlıyım diyor. Fiona kargaya, ağaçya ne işin vardı diyor. Karga, uçurtmam elma ağacına takılmıştı. Sonra yine uçtu. Onu görmediniz değil mi? diyor. Fiona, üzgünüm hayır diyor. Karga, aramaya devam etmeliyim. Çabucak bulacağıma eminim diyor. Willy, kargaya bir daha ağaçta asılı kalma diyor. Willy Fiona'ya burada rahatlamak bile imkânsız. Hadi gel kesinlikle rahatlayacağın bir yer biliyorum diyor.

Ne kadar olaysız bir gün, biraz kestirmek için iyi bir zaman gibi derken, Uçurtma Larry'nin suratına konuyor.

Polis arabası, merkezde birşeyler yapmam gerekiyor. Sabahtan beri hiç hareket olmadı. Umarım Fiona'nın günüde böyle sakin geçmiştir diyor. Bayan Megafon, Willy ile birlikteyse endişelenecek bir şey yok diyor. Telefon çalıyor. Bayan Megafon, acil servis tamam anlıyorum. Polis arabasına sahildekileri başı dertteymiş halledebilir misin diyor. Bayan Megafon ve polis arabası şimdi aksiyon zamanı diyor.

Willy ve Fiona sahile geliyor. Willy, en iyisi sahiller, tembellik yapmak için harika bir yer, dalgaları dinle, martıları izle, sahilde uzanan balinaya bak diyor.

Fiona balinaya zavallı şey kıyıya çok yaklaşıp sahile mi vurdun. Cankurtaran Paul de yolda, umarım bu balinayı kurtaracak bir yol bulabiliriz. Bir çözüm bulmalıyız. Endişelenme seni kurtaracağız diyor. Poli de geliyor. Ama daha çok yardım gerekiyor diyor. Fiona Willy'e hemen limana git. Freddy'i getir. Sanırım balinayı nasıl kurtaracağımızı biliyorum. Bende bu arada onu ıslatayım diyor. Willy, rahatlatıcı izin günü böyle olmaz. Bence Fiona dinlenmeyi bilmiyor. Bugün ardından dinlenmem gerekiyor diyor. Freddy geliyor. Beni Fiona gönderdi. Sahilde büyük bir balina var. Onu kurtaralım diyor.

Fiona arkadaşları ile kıyıdaki balinayı denize doğru itiyor. Yaşasın Harika bir işti diyor. Karga bekleyin uçurtmam derken. Balina su fışkırtarak uçurtmayı kargaya veriyor. Karga bu şimdiye kadar yaşadığım en güzel gündü diyor.

Bayan Megafon, Willy'e günün nasıldı diyor. Fiona, önce Willy'nin köpük sorununu çözdüm. Sonra sevimli kargayı ağaçtan indirdim. Ve az önce bir balinayı kurtardık diyor. Bayan Megafon, ama Fiona izin gününde senin dinlenmen gerekmiyor muydu? diyor. Fiona, başı dertte olanlara yardım etmeyi seviyorum. Gerçekten hoşuma gidiyor. Tembellik yapmak kesinlikle bana göre değil diyor. Polis arabası, neye gülüyorsun Fiona diyor. Fiona, aklıma zavallı Willy geldi. Benimle geçirdiği izin gününde o kadar yoruldu. Yine izin yapacak diyor.

Willy sahilde dinlenirken hayat budur diyor. Willy denizde Lembır'ı görüyor. Bu iyidi Lembır diyor. Lembır Willy'e teşekkür ederim, yeterince hızlanmak için alıştırma yapmaya devam etmeliyim diyor. Balina teşekkür ediyor. Bölüm bitiyor.

Bu çizgi filmde herhangi bir şiddet öğesine rastlanmamıştır.

Bu bölüm 165 çekimden oluşmaktadır. 12 genel çekim, 30 yarı genel çekim,102 boy çekim,1 diz çekim, 1 bel çekim, 1 göğüs çekim, 1 omuz çekim, 1 baş çekim,15 özel çekim, 1 ayrıntı/ detay çekim bulunmaktadır.

Çizgifilm:5

Yayınlandığı Çocuk Kanalı:

Çizgi Film Adı: Süper Köpek Kriptonun Macerası / Bir Günlük Kaçış

Süre: 09.37 dakika

Dizi halinde, Yabancı Yapım

Süper köpek ve kedi ile birlikte havada uçarken, süper köpek aman tanrım Metropolis balık fabrikası yanıyor diyor. Kedi, vay canına balık kızartması, yani korkunç birşey çok korkunç diyor. Süper köpek, itfaiyecilere yardım etmeliyiz. Eğer yeterince hızlı dönersek, suları fışkırtıp yangının üstüne dökebiliriz. Hadi diyor. Kedi, daha yeni banyo yapmıştım ama diyor. Süper köpek ve kedi, havadan denizin dibine gidiyorlar. Deniz dibinde kendi etraflarında dönerek iki hortum oluşturuyorlar. İki hortumu yangının üzerine bırakarak yangının sönmesini sağlıyorlar. Süper köpek, aferin sana süper kedi diyor. Kedi, fazla hızlı döndüm, duramıyorum diyerek, havadan yere düşüyor. Süper köpek kediye, Rigy kaç patimi kaldırıyorum şu anda diyor. Kedi, hepiniz birer tane diyor.

Dişi kedi, bu yangını söndürmeniz büyük bir cesaretti diyor. Süper köpek, teşekkür ederim diyor. Dişi kedi, benim adım Prenses, sahibim Katalya Kraliçesidir. Metropolisi ziyarete geldi diyor.

Kedi, lafın arasına giriyor. Prenses'e, merhaba ben Süper kedi hizmetinizdedir. Kötü adamlar yakalanır. Kargaşa sona erdirilir. Ve bu da arkadaşım Süper köpek, yani bilirsiniz bazen bana yardımcı olur. Küçük işlerde hani diyor. Prenses, anlıyorum, herkes gittiği için kendimi çok yanlız hissediyorum. Öğle yemeğinde bana katılır mısınız balık yumurtası var diyor. Kedi yalanarak, benimki çırpılmış olsun diyor. Süper köpek, kediyi kendine doğru çekiyor. Teşekkür ederim prenses, devriyeye çıkmamız

gerekiyor diyor. Kedi, Prensese neden bizimle gelmiyorsunuz? Size bütün şehri gezdiririz diyor. Prenses, Metropolis'i görmeyi çok isterim. Ama Kraliçe dışardayken gemiden çıkmama izin yok ki diyor.

Bir kedi, belki bu konuda size yardımcı olabilirim diyor. Süper Köpek Kripto, sizde kimsiniz? Diyor. Kedi, adım Keyti Mayket, sizi istemeden duydum. Belki gemide Prenses'in yerini alabilirim. Böylece, o da dışarı çıkar diyor. Prenses, bir kez olsun sıradan bir kedi gibi sokaklarda dolaşmayı ne kadar isterim diyor. Süper Köpek Kripto, iyi bir fikir olduğundan emin değilim diyor. Süper kedi, hayır bu harika bir fikir. Bende sürekli sahibimden kaçarım. Hem bizimle güvende olursunuz diyor. Prenses, bunu yapmak istediğinden emin misin diyor? Keyti, eminim güzel yemeklerle yumuşacık bir yatak sanırım buna dayanabilirim diyor. Prenses, madem öyle gidebiliriz. Al bunu takman gerekebilir, böylece biri seni gördüğümde ben olduğumu düşünür diyor. Keyti, makyajı unutmayalım. Nasıl oldu diyor.

Süper Köpek Kripto, vay aradaki farkı kimse anlayamaz. Prenses, kendi evindeymiş gibi davran bayan Mayket diyor. Süper kedi, onu merak etmenize hiç yok. Prensesi bu gece çok geç olmadan getirmiş olacağız diyor. Mayket, keyfinize bakın, benim hiç acelem yok diyor. Süper kedi, prensese sırtına atlamasını söylüyor. Tırnaklara dikkat diyor. Prenses affedersin diyor. Uçmaya başlıyorlar.

Mayket, yol serbest. Onları çok kolay kandırdım Aysis diyor. Aysis, mükemmel, kraliçenin mücevherlerini götürdüğümüze kedi kadın çok sevinecek diyor.

Süper kedinin sırtında olan Prenses, havada uçarken bu çok heyecanlı, önce ne yapıcağız diyor. Süper kedi, müzük sever misin diyor. Prenses, hem de çok severim diyor. Süper kedi, sıkı tutun o zaman diyor. Ağacın dalları arasında kuşların ötüşünü dinliyorlar. Süper bir kedinin bile bazen rahatlamaya ihtiyacı vardır. Bende bu yüzden arada bir buraya uğrarım. Burası benim gizli eğlence yerim diyebiliriz yani diyor. Prenses, gerçekten çok güzel bir yer. Süper kedi, üstelik burayı Metropolis'in en iyi restoranlarıyla paylaşırım. Unutmuşum, bugün temizlik günü. Merak etme öğle yemeği için daha iyi bir yer biliyorum diyor.

Prenses, ne muhteşem bir manzara güneş şehrin üstünde parıldıyor. Bana gemide kraliçenin sakladığı mücevherleri hatırlattı diyor. Süper kedi, aynı zamanda şehrin en güzel uyuklama yerlerinden biri. Güneş çok güzel ısıtır burayı ve etrafta rahatsız edecek hiç kimse yok diyor. Süper köpek, süper kedi diyor. Süper kedi, şey hemen hemen yok diyor. Süper köpek, yarasa köpekten bir haber aldım. Kedi kadının kedisi soygun için şehre gelmiş. Onu bulmak zorundayım diyor. Süper kedi, turu kısa kestiğim için özür dilerim diyor. Prenses, hiç önemli değil, Kataya da bile kötü kadın ve kötü kedilerinden söz edilir. Ayrıca, benim için harika bir gündü diyor.

Mayket, biraz erken geldi diyor. Aysis, oyala onu diyor. Mayket, ya bir şeylerden şüphelenip süper kediden yardım isterse diyor. Aysis, beni endişelendiren o şapşal kedi değil, ama süper köpeğe giderse başımız derde demektir. Hadi. Planda bir değişiklik yapacağız. Mücevherleri boşver, geminin kendisini çalacağız diyor.

Süper köpek ve süper kedi, Prensesi gemiye bırakıyor. Mayket, gel bakalım tatlım söylemek gerekirse, o kadar eğlenceliydi ki buna devam edebilirim. Yani kedi, tırnaklarını göstererek, eğer balık yemi olmak istemiyorsan diyor. Hey kim var orda, Prenses geminin koruması bu, beni gördüğü zaman seni hemen gemiden atacaktır diyor. Mayket, bunu hiç sanmıyorum diyor. Geminin koruması, bu da ne prenses gemiye çıkmaya çalışan sokak kedisi mi diyor. Prenses, sokak kedisi mi diyor. Geminin koruması, seni limana geri götürelim bayan diyor. Mayket, geminin ipi söküyor ve gemiyi çalıştırıp limandan ayrılıyor. Süper köpek ve kedi havada uçuyorlar. Süper köpek ve kedi aralarında konuşuyorlar. Bir şey görüyor musun sadece bir sürü parıltı, prenses haklıymış, bu şehir mücevher gibi parlıyor diyor. Süper köpek, Ricky buldum, Aysis'in mücevherden başka sevdiği bir şey yoktur, iddia girerim peşinde olduğu şey bu kraliçenin mücevherleri hadi diyor. Süper köpek ve kedi havada uçarak limana geliyorlar. Süper köpek ve kedi, prenses nerde, gemi nerde diyor.

Geminin koruması, süper köpek biri kraliçenin gemisini çaldı. Şu tarafa gittiler diyor. Mayket, geminin kaptan köşkünde dürdünle etrafa bakıyor. Ziyaretçilerimiz var diyor. Aysis, gemiyi terk etme zamanı diyor. Dürbünü geminin dümenine sıkıştırıyor. Aysis, bu onları meşgul eder. Gidelim diyor. Aysis ve Mayket, elindeki çuvallarla

filikaya atlayıp, motoru çalıştırıp, gemiden ayrılıyorlar. Prenses gemiden düşerken, kurtarmak için süper kedi hamle yapıyor. Süper kedi yakaladım diyor. Prensesi gemiye götürüyor. Prenses, bu çok korkunç diyor. Süper kedi, iyi tarafından bak en azından ıslanmadın diyor. Prenses, parmağıyla göstererek, hayır kaza yapıcağız diyorum diyor. Gemi kayalıklara doğru giderken, süper köpek gemiyi alttandan kaldırıp, kayalıklara çarpmasını önlüyor. Havada uçuruyor. Prenses, uçuyoruz. Süper kedi, evet, ortağım sayesinde gösteriş yapmaya bayılır da diyor. Süper kedi, havada uçan gemiden ağ atarak, filikada bulunan Aysis ve Mayketi mücevherlerle birlikte yakalıyor. Mayket meşgul oldukları kesin, bizi yakalamakla meşguller diyor. Süper kedi, sonunda ağ atıp avlanmak nasıl bir şeymiş bende anladım diyor. Kraliçe, büyük Kraliçenin gemisini ve Katalyan kraliyet ailesinin mücevherlerini kurtardığın için sana bu cesaret madalyasını veriyoruz Süper köpek. Ve tabi sana Süper kedi derken, süper kedi masadaki balık yumurtalarını afiyetle yiyiyor. Prenses, süper kediye Ricky diyor. Süper kedi, Lala yani Prensese madalyalar güzel, ama balık yumurtaları daha güzel diyerek yemeğe devam ediyor.

Bu çizgi filmde şiddet öğelerine rastlanılmıştır.

Duygusal şiddet: Onları çok kolay kandırdım Aysis diyor. Aysis, mükemmel, kraliçenin mücevherlerini götürdüğümüze kedi kadın çok sevinecek diyor. (Şiddetin süresi:8 saniye)

Sözel Şiddet: Aysis, beni endişelendiren o şapşal kedi değil, ama süper köpeğe giderse başımız derde demektir. Hadi. Planda bir değişiklik yapacağız. Mücevherleri boşver, geminin kendisini çalacağız diyor. (Şiddetin süresi:11 saniye)

Sözel Şiddet: Mayket, gel bakalım tatlım söylemek gerekirse, o kadar eğlenceliydi ki buna devam edebilirim. Yani kedi, tırnaklarını göstererek, eğer balık yemi olmak istemiyorsan diyor. (Şiddetin süresi:10 saniye)

Sözel Şiddet: Mayket meşgul oldukları kesin, bizi yakalamakla meşguller diyor. Süper kedi, sonunda ağ atıp avlanmak nasıl bir şeymiş bende anladım diyor. (Şiddetin süresi: 9 saniye)

Bu bölüm 139 çekimden oluşmaktadır. 9 genel çekim, 38 yarı genel çekim, 59 boy çekim, 5 diz çekim, 13 bel çekim, 4 göğüs çekim, 5 omuz çekim, 6 baş çekim vardır.

Duygusal Şiddet

Sözel Şiddet

Sözel Şiddet

Görüntü 39. Süper Köpek Kriptonun Macerası / Bir Günlük Kaçış" Çizgi Filmindeki Şiddet Görüntüleri

<u>Çizgifilm:6</u>

Yayınlandığı Çocuk Kanalı:

Çizgi Film Adı: Leliko/ İzleyerek Takip Et Oyunu

Süre: 11.11 dakika

35. bölüm

Dizi halinde, Yerli Yapım

Leli ve Niko saklambaç oynuyorlar. Leli, Niko'ya saklambaçtan sonra misketlerle oynayalım mı diyor? Saklambaç oynarlarken Niko gözlerini kapatıyor ve birden ona kadar sayıyor. Leli bu zaman aralığında dolabın içine saklanıyor. Saklanırken misketleri yere düşürüyor. Niko, Leli' yi arıyor. Yerdeki misketlere bakarak dolapta Leli'yi buluyor. Ve sobeliyor. Leli, bu haksızlık ama, sen beni nasıl kolay buldun. Çok iyi saklanmıştım. Nerye saklandığımı gördün bence. Mızıkçılık yaptın diyor.

Niko, Leli'ye misketleri yere düşürmüşsün ben akıl yürüttüm diyor. Leli'nin buradaysa Leli de buradadır diyerek seni buldum diyor.ikisi beraber bunun üzerine gülüyor. O sırada yanlatına kulabuz geliyor. Neden güldüklerini soruyor. Saklambaç oynarlarken Leli'nin düşürdüğü misketlerini Niko'nun takip etmesiyle, Leli'nin yerini bulmasını Kulabuz'a anlatıyorlar.

Kulabuz Niko'ya aferin gerçekten zor bir iş başarmışsın diyor. Bu yeteneğin oynadığımız oyunda işe yarıyabilir. Kulabuz oyunu ve kurallarını anlatıyor. Oyunun adı, izleri takip et oyunu. Niko, Kulabuza iz ne demek diyor. Kulabuz açıklama yapıyor. Herhangi bir şeyi bir yerde bıraktığı belirtiye iz denir diyor. Örneğin Leli'yi ayak izlerinden bulabiliriz diyor.

Kulabuz; Niko ve Leli'ye oyun labirentine gideceksiniz. Burada dört tane pano, panoların her birinde dört mevsim resmi var. Fakat oyun gereği panoların önünde perde var. Panodaki resmin adını söylemeden bu perdeleri açmayacaksınız. Benim çok sevdiğim bir oyun. Bunları birer birer bulmanız lazım. Ayrıca zamana karşı yarışacaksınız. Panoları bulmanız için yolda izler bulacaksınız. Bu izleri takip ederek hem panoyu bulacaksınız. Hem de izler ipucunuz olacak. Çünkü hangi mevsim panosuna giderseniz izlerde o mevsimle ilişkili olacak. Kumsaati dolmadan dört mevsim panosunu da doğru tahmin ettiğiniz zaman oyunu kazanmış olacaksınız diyor.

Kulabuz; Niko ve Leli'ye oyuna başlamaya hazır mısınız? diyor. Labirente gidiyorlar. Üç, iki, bir oyun başladı diyor. Niko ve Leli yerde ipucu olarak; sırayla havuç, atkı, eldiveni buluyorlar. Panoyu görüyorlar. İzler hakkında yorum yapıyorlar. Atkıyı, eldiveni kış mevsimi kullanırız. Kardan adam yaparken burnunu zeytin ya da havuçtan yaparız. Bu panoda kış mevsimi resmi var. Perdeyi açıyorlar. Kulabuz'a ne kadar kolay bulduk diyorlar.

Zaman geçiyor. Labirentte yürüyorlar. İpucu olarak; güneş şemsiyesi, sandalye karpuzu buluyorlar. Panoyu görüyorlar. Bunları yazın kullanırız. Bu perdenin altındaki resimde yaz mevsimi. Panodaki resmi buluyorlar.

Üçüncü panoyu arıyorlar. Zaman geçiyor. Labirentte yürüyorlar. İpucu olarak; iki tane şemsiye, iki tane yağmurluk, kurumuş yaprak, çiçek buluyorlar. Üçüncü panoyu ararlarken, iki tane panonun yanyana durduğunu görüyorlar. Çok az zamanları kalıyor. Seyircilerden Niko ve Leli yardım istiyor. İzler üzerine yorum yapıyorlar. İlkbaharda çiçekler olur. Leli benim panomda ilkbahar resmi var. Niko'ya seninkinde de sonbahar var demek ki diyor. Doğru tahmin ediyorlar. Seyircilere, bizimle oynadığınız için teşekkürler arkadaşlar, hoşçakalın diyorlar. Ve bölüm bitiyor.

Bu çizgi filmde herhangi şiddet öğesine rastlanılmamıştır.

Bu bölüm 51 çekimden oluşmaktadır. 10 genel çekim, 12 yarı genel çekim, 15 boy çekim, 3 bel çekim, 3 göğüs çekim, 1 özel çekim, 7 ayrıntı/detay çekim vardır

Çizgifilm:7

Yayınlandığı Çocuk Kanalı:
Çizgi Film Adı: Mia ve Ben/ Herşeyi Bilen Bayan
Süre: 07.00 **dakika**
Dizi halinde, Yabancı Yapım

Bu bölümde, Mia dersten çıkıyor. Koridorda arkadaşıyla konuşuyor. Can sıkıcıymış evet ben öyle şeyler yapıyorum. Bende komik bir şey mi? var. Keyfinizi kaçırdığım için üzgünüm. Ama Polayla konuşmak istiyorum. Pola'dan emin değilim. Yakınlaşıyoruz. Ama ne kadar güvenilir olduğunu bilmiyorum. Violetta her zaman kötü bir şey yapar. Gerçekten bizde mi diye merak ediyorum. Evet, müthiş takım hadi gel. Müthiş takım yapalım mı? Hey çocuklar bekleyin. Violetta ne istedi? Hiçbirşey. Sadece şakalarından biriydi diyor.

Mia yemekhaneye geliyor. Masaya oturuyor. Karşı masadaki iki kız nasıl gidiyor Mia. Pelteklikle aran nasıl? Diyor. Ne diyorsunuz siz? Ben peltek değilim ki diyor. Buna emin misin? Dedikodulara göre bir konuşma terapistine gidiyormuşsun.

Mia yemekhaneden ayrılıyor. Mia; Wilson peltekliğimden kimseye söz etmedin değil mi? diyor. Dalga mı geçiyorsun? Pelteklere karşı büyük saygım vardır. Mia, tamam diyor. Şey ben değilsem bunu yapan Pola, biliyordum. Hala Violetta'nın pis işlerini yapıyor. Ona gününü göstericem. Bastır müthiş takım diyor.

Mia odasına geliyor. Oda arkadaşına; umursadığımdan değil ama, neden benle peltekliğim hakkında dedikodu yapıyorsun. Komiklik anlayışın bu mu senin diyor. Arkadaşı, gerçekten bunu yapacağımı düşünüyormusun? Bilmiyorum. Bunu yapamam. Tamam mı? Biz iyi arkadaşız. Öyle değil mi? İyi arkadaş senle Violettta gibi mi? Violetta çok popüler biliyorum. Ama sen bana çok nazik davranıyorsun. Çok iyi anlaşıyoruz. Sana güvenebileceği mi? nasıl? Bileceğim. Sanırım bunu kanıtlama mı istiyorsun. Tamam, bunu sana derinlemesine göstericem.

Mia'nın elindeki bileklikten ses çıkıyor. Okul çantasından kitabı çıkıyor. Kitabın sayfasına aynayı tutuyor.

Merhaba Mia, şifreni söyle. Bazen ihanet eder bir hazine genç olanın oynadığı otlara baksana diyor. Bunu söyledikten sonra sırtında kanatları olan bir peri haline geliyor. Mianın peri arkadaşları iyi misin Mia diyor. Teşekkür ederim. Her zamanki gibi egomu sardım diyor.

Yaptığım en güzel kumdan kalenin tam üstüne inerek uzmanlaştığını görmek gerçekten çok güzel diyor. Mia üzgünüm diyor. Gelgit yüzünden zaten yıkılırdı. Öyle değil mi? Arkadaşı, bu kaleyi beş yaşındayken yapmıştım. Dalgalar hiç buraya kadar gelmedi. Bu nasıl olabilir. Burada içi dolu bir gölet var. Mia elini göle uzatırken, arkadaşı Mia hayır diyor. Mia hey ne oluyor? Mo diyor. Kristal bir havzayı gördüğünde anlayamazsın. Hayır. Kristal havza nedir? Diyor. Mo, çiçeği koparıp, göle atıyor. Çiçek kristalleşiyor. Bak bakalım, cam olacağını isteyeceğini sanmıyorum. Mia, ben bilmiyordum diyor. Eğer Niko küçükken oynamışsa bu kehanete uyuyor. İhanet eder bir

hazine, genç olanın oynadığı otlara baksana. Buralarda bir trampetus parçası olabilir. Buralarda öyle bir yer görüyor musun? Peki, kainin Niko'yu kastetdiği nereden belli. Bence önce şal otunu bulmalıyız. Mia, şal otuda ne acaba diyor. Kraliçe, ejderha gribine yakalandı. Ejderha gribinde burun akar, titremeler ve yeşil lekeler olur. Şal otuyla iyileştirilir. Bunu hiç duymadın mı? Tabiki duydum. Ben kelime bile olmayan Philip'in guru dediğini sandım Yuko diyor. Ve bölüm bitiyor.

Duygusal şiddet: Violettanın Mia'nın peltekliği hakkında alay etmesi.(Şiddetin süresi:10 saniye)

Bu bölüm 72 çekimden oluşmaktadır. 3 genel çekim, 8 yarı genel çekim, 3 boy çekim, 5 diz çekim, 22 bel çekim, 25 göğüs çekim, 3 omuz çekim, 1 özel çekim, 2 ayrıntı/detay çekim vardır.

Duygusal Şiddet

Görüntü 40. "Mia Ve Ben/ Herşeyi Bilen Bayan" Çizgi Filmindeki Şiddet Görüntüsü

III.2.6. TRT Çocuk Kanalından Seçilen Ve Analizi Yapılan Çizgi Filmler

Çizgifilm:1

Yayınlandığı Çocuk Kanalı:

Çizgi Film Adı: Pepee'nin Islık Oyunu

Süresi: 10.16 dakika

Yerli Yapım

Bu bölümde olaylara baktığımızda; Pepe dedesinin ıslık çaldığını, dedesi gibi ıslık çalmak istediğini arkadaşı Şusu'ya anlatıyor. Pepe ıslık çalmak için uğraşıyor. Biraz uğraştıktan sonra ıslık çalabiliyor. Islıkla "İki ekmek aldım eve gidiyorum" şarkısını çalıyor.

Pepe ıslıkla şarkı söylüyor. Şusu bu şarkının sözlerini buluyor. Şarkının sözleri "dolaptan çıkmış bir süt ne kadar soğuk, yeni pişmiş bir yemek ne kadar sıcak, soğuk-sıcak, soğuk-sıcak" şarkısını söylüyor. Pepe ıslıkla yeni bir şarkı söylüyor. Şusu şarkının sözlerini buluyor. "Bana beni sevdiğini söyle, utanma canım, sıkılma canım, bana sevdiğini söyle" şarkısını söylüyor.

Böylece Pepeyle Şusu bir oyun buluyorlar ve mutlu oluyorlar. Şilanın yanına gidiyorlar. Oyunlarına Şila da katılıyor. Islıkla şarkı bulmaca oyunu oynuyorlar. Oyunun kurallarını Şila'ya da anlatıyorlar. Pepe ben ıslıkla bir şarkı söylüyorum. Şila sende şarkının hangi şarkı olduğunu buluyorsun diyor. Şila oyunu eğlenceli olduğunu söylüyor ve ıslık çalmayı bildiğini dedesinin ıslık çalmasını öğrettiğini söylüyor. Fakat Şila ıslığı ben çalayım, şarkıyı sen bul Pepe diyor.

Oyun başlıyor. Şila ıslık çalıyor. Pepe şarkı bulmaya çalışıyor. "Susadım su isterim, susadım su isterim, bana çeşme gösterin vay". Şarkısını Şila ıslıkla çalıyor. Pepe şarkıyı söylüyor. Şarkıyı buluyor. "Pepe Maymuşun fotoğrafını çekiyor, Pepe

Maymuşun fotoğrafını çekiyor, Maymuş kendini beğenmiyor, Maymuş kendini beğenmiyor.” Şarkısını Sıla ıslıkla çalıyor. Pepe şarkıyı yine buluyor.

“Yaz yaz yaz geldi, yaz yaz yaz geldi, hep beyazı çok sevdik, hep beyazı çok sevdik.” Şarkısını Sıla ıslıkla çalıyor. Pepe şarkıyı yine buluyor.

Bu arada dede balonla Şila ve Pepe’nin bulunduğu bahçeye iniyor. Ne yaptıklarını Şila dedesine anlatıyor. Islıkla şarkı bulmaca oyunu oynadıklarını söylüyor. Dede oyundan çok hoşlanıyor. Oyunlarına dede de katılıyor. Pepe biraz düşündükten sonra şarkıyı ıslıkla çalıyor. Dede gülerek bu şarkıyı bildiğini söylüyor. ”Benim güzel arkadaşım Maymuş, çok üşümüş biraz hasta olmuş, Benim güzel arkadaşım Maymuş, çok üşümüş biraz hasta olmuş.” Pepe şimdi sırada yeni şarkı var diyor. Dede şarkıyı bildiğini söylüyor. “Benim güçlü kocaman babam, benim güçlü kocaman babam, benim güçlü kocaman babam” şarkısını söylüyor. Pepe bu şarkının favori şarkıları olduğunu söylüyor. Dede Pepeden şarkı yapmasını istiyor. Pepe dedeye şarkı yapacağını söylüyor. Sıradaki şarkı geliyor. Dede şarkıyı hatırlıyor. Sonbahar şarkısı olduğunu söylüyor. Şila ıslıklı bir şarkı çalıyor. Dede şarkıyı hatırlamıyor. Pepe şarkıyı hatırlıyor. ”Önünde arkasında, önünde arkasında”. Şila ıslıkla yeni bir şarkı çalıyor. Dede yine şarkıyı hatırlamıyor. Pepe ve Şila şarkının sözlerini hatırlıyor. “Gündüz ve gece “şarkısını söylüyorlar. Dede, Şila ve Pepe kahkaha atarak çizgi film bitiyor.

Pepe çizgi filmi yerli yapım olup dizi halinde yayınlanmaktadır. Analiz yapılan 79. bölüm “Pepeenin Islık Oyunu” adlı bölümüdür. Bu bölümde dört karakter bulunmaktadır. Pepe, Şusu, Şila, Dede. Bu bölümde Pepe ıslık çalmayı öğreniyor . Pepe ve Şila ıslık çalarak, şarkı söylemeyi oyun haline getiriyorlar. Bu oyunlarına dede karakteride katılıyor.

Analiz yaparken **“Pepe’nin ıslık oyunu” adlı çizgi filminde şiddet içeren hangi bir olguya, görüntüye rastlanmamış.** Aksine karakterler arasında; ıslık çalma, şarkı söyleme oyunlaştırılmış olduğu görülmüştür. Ayrıca TRT Çocuk’ta yayınlanmış olup, 3-6 yaş çocukları yani okul öncesi çocuklara yönelik eğitici, şiddet içermeyen çocuklar tarafından beğeniyle izlenen yerli bir çizgi film örneğidir. Bu çizgi filmde çekimler yerine görüntüler kamera hareketleri ile birbirine bağlanmıştır.

ÇİZGİFİLM:2

Yayınlandığı Çocuk Kanalı:

Çizgi Film Adı: Pepee'nin Kocaman Ailesi

Süresi: 09.55 dakika

Yerli Yapım

Pepe ve Bebee dedelerini bekliyor. Dede balonla bahçeye geliyor, Pepe ve kardeşi Bebee'yi balona bindirip şelaleye götürüyor. Pepe ve kardeşi bugün dedeyle ne oynayacaklarını merak ediyorlar. Biraz gittikten sonra Şilayı almak için aşağı iniyorlar. Şila Pepe'ye bugün ne oynayacaklarını soruyor. Şelaleye geliyorlar. Ortamı çok beğeniyorlar. Çok güzel olduğunu söylüyorlar. Çadırları kuruyorlar. Oyuna başlıyorlar. Dede, herkesin resim defteri ve kalemlerinin yanında olup olmadığını soruyor. Pepe, Bebee ve Şila resim defteri ve kalemlerinin yanlarında olduğunu söylüyorlar. Dede, birbirinize göstermeden hepiniz aklınıza gelen şeyi resim defterine çizmelerini istiyor. Bitiren bitirdim diye bağırsın tamam mı diyor. Bitiren sırayla gösterecek, diğerleri de o çizimin ne olduğunu bulacak. Pepe Şila'yı resmediyor. Şila Bebe'yi resmediyor. Bebee çizdiği resmi göstermek istemiyor. Çünkü utandığını söylüyor. Gözlerini kapamalarını ve açmalarını istiyor. Resme bakıyorlar, fakat Bebee'nin yaptığı resimdekinin kim olduğunu bulamıyorlar. Dede tamirci diye tahmin ediyor. Fakat yanlış. Pepe resimdekini Eke'ye benzetiyor. Bebee Eke'yi çizdiğini söylüyor.

Dede resmi gösteriyor. Dede Pepe'nin resmini çizmiş. Herkes birer tane daha resim çiziyor. Resimleri gösteriyorlar. Pepe güzel anne ile güçlü babayı çizmiş. Şila kendi anne babasını çizmiş. Bebee dedeyi çizmiş. Dede Nenee'yi çizmiş. Resimlere bakıyorlar. Dede bu resimdekiler bizim büyük ailemiz diyor. Dede aile kavramını ve çekirdek aileyi anlatıyor. Diğer resimlerimlerin yanına dede, nine resimlerini koyduklarında kocaman aile olduğunu söylüyor.

Analiz yaparken **"Pepe'nin Kocaman Ailesi" adlı çizgi filminde şiddet içeren herhangi bir olguya, görüntüye rastlanmamış.** Aksine karakterlerin akıllarına gelen şeylerin resmini yapmayı oyunlaştırdığı görülmüştür. Ayrıca oyunlaştırma sonucunda aile, çekirdek aile, kocaman aile kavramları anlatılmıştır.

Bu çizgi film 127 çekimden oluşmuştur. Bazı çekimlerde çekim içerisindeki görüntüler kamera hareketleri ile birbirine bağlanmıştır. 12 genel çekim, 52 yarı genel çekim, 7 boy çekim, 27 bel çekim, 16 göğüs çekim, 1 omuz çekim, 3 baş çekim, 10 özel çekim, 1 ayrıntı/ detay çekim kullanılmıştır.

Çizgifilm:3

Yayınlandığı Çocuk Kanalı:

Çizgi Film Adı: Mini mini hutoslar/ Doğumgünü pastası

Süre: 04.39 dakika

Dizi halinde, Yabancı Yapım, Genel İzleyici

Gri hutos (şiro), bu da ne böyle diyor. Yemek masanın üstünde yürüyor. Orada ne yapıyor öyle diyor. Pembe hutos ve kahverengi hutos boyu kadar olan un paketini kendilerine doğru çekiyorlar. Pembe hutos kahverengi hutosa dikkat et şiro geliyor diyor. Şiro; Jan, Hara'ya ne yapıyorsunuz diyor. Hızlıca un paketini çekerek kaçıyorlar. Şiro, şüpheli tavırlar diyor. Yeşil hutos(nano), Şironun arkasından yumurtayı masanın üstünde ittiriyor. Şiro kızmış şekilde yeşil hutosa bu yumurtayla ne yapıyorsun sen diyor. Yeşil hutos, sana söyleyemem Şiro, bu bir sır diyor. Şiro, ne sırrıymış bu diyor. Yeşil hutos, bu sırrı sana söyleyemeyeceğim hakkında söz verdim diyor. Şiro, ne dedin, neden söyleyemeyecekmişsin, siz benden ne saklıyorsunuz bakayım. Hemen konuşmaya başla. Hadi bakalım nano, seni dinliyorum konuş diyor. Nano, Şiro'ya senden sakladığımız sırrı soruyorsan diyor. Şiro onu soruyorum tabi ki diyor. O anda Pembe hutos ve kahverengi hutos yani Jan ve Hana yumurtayı alıp nanoyu elinden tutup

götürüyorlar. Şiro durun durun, gittiler bile. E ne olucak şimdi diyor. Bu arada mavi hutoş, domates fidesinden birkaç domatesle birlikte yere düşüyor.

Yeşil, pembe, mavi, kahverengi hutoslar masadaki kahvaltılıkları görüyorlar. Hadi öyleyse başlıyalım diyorlar. Unu döküyorlar, üstüne yumurtayı kırıyorlar. İkisini karıştırıyorlar, içine süt koyuyorlar. Bunu tavaya döküyorlar. Bir meyveyi üç parçaya ayırıyorlar. Yaptıkları pastayı tabağa koyuyorlar. Şiro yaptıklarını gizlice uzaktan seyrediyor. Yeşil, pembe, mavi, kahverengi hutoslar; yaşasın çok güzeldi, şimdi sıra süslemeye geldi diyor. Şiro neyi süsleyecekmişsiniz bakayım, ne yapıyorsunuz siz, neyi saklıyorsunuz benden, hadi konuşsanıza, benden birşey sakladığınız apaçık diyor. Yeşil, pembe, mavi, kahverengi hutoslar; biz aslında sadece yani şey spor yapıyorduk, hazırmısınız çoçuklar spora başlıyalım diyor. Şiro ne yapıyor bunlar böyle spor yapmayı sevmem ki, madem istiyorsunuz bende katılayım diyor. Pembe ve kahverengi hutoş, çok yoruldum biraz dinleneyim diyor. Yeşil hutos (nano), ben çok eğleniyorum, zıplamaya devam edicem diyor. Gri hutos dinlenmek mi, daha yeni başlamıştık öyle değil mi? İyi, o zaman bende giderim. Kim benimle televizyon seyretmek ister? Diyor. Diğer hutoslar televizyon seyretmemek için bahane uyduruyorlar. Pembe hutos, yemek masasının üstünde elinde diş fırçasıyla un paketini masaya döküyor. Mavi hutos (Moya), yaptığını beğendin mi? Şu hale bak hepimizi una buladın diyor. Pembe hutos, özür dilerim Moya diyor. Kahverengi hutos, şuraya bakın bütün mutfak un içinde kalmış diyor. Pembe hutos, affedersiniz özür dilerim diyor. Gri hutos (şiro), şimdi kimse benle televizyon seyretmiyor mu? İyi bende tekrar gidiyorum diyor.

Gri hutos (şiro), peki kim benimle top oynar? Diyor. Diğer hutoslar top oynamamak için bahaneler ortaya koyuyorlar. Gri hutos (şiro), iyi tamam şimdilik hoşçakalın o zaman diyor. Demek hiç birşey benimle yapmak istemiyorlar diyor.

Şiro tek başına mavi topla oynuyor. Top birden canlanıyor. Top konuşmaya başlıyor. Şiro topa sende kimsin diyor? Top, Şiro kendini yaptığı herşeyde üstün görüyor. O yüzden kendi başına da oynayabilir öyle değil mi? Şiro, evet evet tek başına oyun oynamakta eğlencelidir. Hatta daha eğlenceli diyebilirim diyor. Mavi top, Şiro'ya arkadaşa ihtiyacın yok öyle değil mi diyor. Şiro, tabiki benim arkadaşa falan ihtiyacım

yok diyor. Mavi top, ben olmadan oyun oynayan arkadaşlara muhtaç değilsin Şiro öyle değil mi? Şiro, haklısın onlara muhtaç değilim diyor. Mavi top zaten Mayada kendini patron zannediyor diyor. Şiro, çok doğru herşeyi kendi istediği şekilde yapıyor diyor. O anda Şiro'nun sırtında sivri bir şekil ortaya çıkıyor. Mavi top, o arada herşeyi bildiği için üstün görüyor. Şiro evet aynen öyle diyor. Şironun sırtında ikinci sivri bir şekil ortaya çıkıyor. Mavi top, Jo'ya gelince. Şiro, Jo gördüğü herşeyi seviyor. Dado ise hep yaramazlık peşinde hiç birşey umrunda değil diyor. O anda Şiro'nun sırtında birden fazla sivri bir şekil ortaya çıkıyor. Mavi top, evet doğru senin böyle arkadaşlara ihtiyacın olamaz diyor. Şiro, ben tek başıma da oynayıp bol bol eğlenebilirim diyor. Vücudundaki sivri şekilleri görünce bunlarda ne böyle, ne oluyor bana, nerden çıktı bunlar diyor. Daha sonra hutoslar ortaya çıkıyor. Kahverengi hutos, eliyle Şironun sırtındaki sivri şekle dokunuyor. Canımı acıttı diyor. Mavi hutos, Şiro dikenlerle dolu bir kaktüs ağacına dönüşmüş diyor. Pembe hutos, Şiroyla oynamak istiyorum ama dikenleri yüzünden onunla oynayamıyorum diyor. Yeşil hutos şiro kaktüs olmuş diyor. Daha sonra hutoslar Şiro'nun yanından yok oluyorlar. Şiro, durun durun gitmeyin lütfen gitmeyin beni bekleyin diyor. Hayır, olamaz ne olur gitmeyin diye ağlamaya başlıyor. Bunların uykudayken bir rüya olduğunu anlıyor. Şiro, siz benimle oynamak istemiyordunuz, şimdi niye geldiniz bakayım diyor. Mavi hutos ama biz bir yere gitmemiştik ki diyor. Pembe hutos, sen burada öyle uyuyup kalmışsın Şiro diyor. Şiro, topum bana birşeyler söyledi. Birden bire kaktüse dönüşüverdim diyor. Kahverengi hutos, topun sana birşeyler mi söyledi, çok şakacısın diyor. Sonra hutoslar bir iki üç doğum günün kutlu olsun Şiro diyorlar. Şiro, şaşkın bir vaziyettte doğum günü mü, bugün benim doğum günüm mü diyor. Mavi hutos evet, sabahtan beri sana güzel bir süpriz yapmak için hazırlanıyoruz. Ve işte doğum günü pastan diyor. Moya pastanın meyvelerini topladı. Nado da yumurta getirdi. Joa ve bende un bulduk. Ve hep birlikte karıştırdık diyor. Mavi hutos, ama işin en zor kısmı senden saklanmaktı diyor. Şiro, anladım demek sabahtan beri benden sakladığınız sır buydu diyor. Pembe hutos, söylesene sana yaptığımız pastayı nasıl buldun beğendin mi bari diyor. Kahverengi hutos, bana bak sakın beğenmediğini falan söyleme diyor. Yeşil hutos Şiro'nun üzerine atlıyor söyle bakalım beğendin mi beğenmedin mi diyor. Kahverengi hutos, şarkımızı söyleyelim ne dersiniz diyor? Şarkı söylüyorlar. Şiro, hepsi güzel de bugün benim

doğum günüm değil ki diyor. Hutoslar Şiro'nun doğum günü olamaması hakkında konuşuyorlar. Nado bitirmeden diğer hutoslar bizde pastanın tadına bakalım diyorlar. Ve bu bölüm bitiyor.

Bu çizgi filmde herhangi bir şiddet öğesine rastlanmamıştır.

Bu bölüm 161 çekimden oluşmaktadır. 3 genel çekim, 39 yarı genel çekim, 27 boy çekim, 1 diz çekim, 58 bel çekim, 13 göğüs çekim, 1 baş çekim, 10 özel çekim, 9 ayrıntı çekim bulunmaktadır.

Çizgifilm:4

Yayınlandığı Çocuk Kanalı:
Çizgi Film Adı: Kuzucuk
Süre: 13.31 dakika
Dizi halinde
Yerli Yapım, Genel İzleyici

Kuzucuk mutfakta kek yaparken kapı çalınıyor. Kapıyı açıyor. Karşısında küçük kuş beliriyor. Kuş gülerek kuzucuk bu halin ne diyor? Kuzucuk ne var ki halimde diyor? Kuş demek bademe yardım etmeye çalışıyorsun diyor. Kuzucuk, evet galiba biri de bana yardım etmeli diyor. Kuş, daha önce kek yaptığına emin misin? diyor. Kuzucuk; hayır, ama badem yaparken izlemiştim. Benim için nasıl yapılacağını yazdı diyor. Kuş, iyi ama bu bademin yaptıklarına hiç benzemiyor diyor. Kuzucuk, nasıl benzemiyor? Notta ne yazıldıysa öyle yaptım. Galiba biraz şey olmuş, yapış yapış. Ama bence önemli olan tadı diyor. Şundan bir kurtulsam diyerek elindeki hamuru çıkarmaya çalışıyor. Kuş, bu iş biraz uzuyacak sanki diyor.

Sincap ormanda meyve topluyor. Kuzucuk çalışmaya başlamıştır. Döndüğümüzde bende kuru üzümlü ve böğürtlenli kekler yapabilirim diyor. Tavşan bu

arada büyük iştahla ormanda meyve yiyiyor. Sincap onu izliyor. Sincap tavşana, Zıpır sepeti doldurman gerekiyor, mideni değil diyor. Tavşan, bende öyle yapmaya çalışıyorum, ama o kadar tatlılar ki diyor. Sincap böğürtlenler sepete Zıpır, daha fazla yemek yok. Tavşan, bu çalının en büyük böğürtleni diyor. Sincap, Zıpır, Zıpır diyor. Tavşan, seni sepetin en güzel yerine alalım. Ne güzel meyveler. Böğürtlenler, bu güzel meyveler sepete diyor.

Kuzucuk, mutfakta kuşla konuşuyor. Kuş işte şimdi oldu diyor. Kuzucuk, teşekkürler cikcik, sen olmasan temizlik bütün gün sürecekti. Bademin istediği hazırlığı yapamayacaktım diyor. Kuş, Kuzucuk biraz fazla malzeme kullanmış olabilir misin? Bu kat bana biraz büyük geldi de diyor. Kuzucuk, merak etme göreceksin böyle çok daha lezzetli olacak. Badem bunu görünce çok sevinecek diyor.

Sincap, benim sepetim iyice doldu Zıpır artık gidelim mi diyor? Tavşan, biraz daha kalalım Badem şimdi yerimden kalkacağımı sanmıyorum diyor. Sincap, Tavşana bütün böğürtlenleri yedin mi diyor. Tavşan, yoo söz verdim bir kere böğürtlen değil bunlardan yedim. Gülerek şaşkın mıyım neyim diyor. Sincap, bu meyveyi tanımıyorum ben diyor. Tavşan; dur tanıştırayım, meyve bu Badem benim arkadaşım. Badem bu da ekşi ama, aynı zamanda tatlı bir meyve. Sincap, Zıpır sen iyi misin diyor. Tavşan, kendimi iyi hissetmiyorum hık, şaşkın mıyım neyim? Karnımda ağrıyor diyor. Kuş, tavşana bana mı seslendin diyor. Tavşan, hayır karnım gurulduyor diyor. Kuş belki de bize bir şey demeye çalışıyordur. Dur bakayım diyor. Tavşan, kuşa ne diyor? nesi varmış? neden bu kadar gürültü yapıyor? Diyor. Kuş, tavşana biraz sessiz ol duyamıyorum diyor.

Sincap, kuzucukla konuşuyor. Kuzucuk, Zıpır'ın yediği meyveler tam olarak nasıl görünüyordu? Sincap, böyle parlak turuncuydu. Ama üzerlerinde siyah çizgiler vardı. Ne yapıcağız? Kuzucuk diyor. Kuzucuk, ben böyle bir meyve bilmiyorum. Gidip tos tasa sorsak iyi olacak diyor.

Kuş, tavşanın karnını dinliyor. Demek öyle, tahmin etmeliydim diyor. Tavşan ne dedi diyor. Kuş, tam anlamadım. Sanırım oburluktan bahsediyor Zıpır diyor. Tavşan,

beni kandırdın. Şaşkın mıyım neyim diyor. Kuş, tos tos amca her zaman gülmek en iyi ilaçtır der diyor.

Kaplumbağa yani tos tos amca, sanırım durum hayli ciddi diyor. Kuzucuk, Zıpır giderek kötüleşiyor tos tos amca diyor. Tos tos amca, doğa bizim en büyük dostumuz çocuklar. Ama bazen dostlarda istemeden birbirine zarar verir. Zıpır hiç tanımadığı meyveyi yemekle hata etmiş çoçuklar diyor. Sincap belki biraz uyuyup dinlense ağrıları geçer diyor. Tos tos amca haklısın badem. Zaman herşeyin ilacı. Fakat kendimiz için zararlı olanı bilmeli, buna göre hareket etmeliyiz diyor. Kuzucuk, peki biz bir şey yapamaz mıyız diyor. Tos tos amca, elbette yapabiliriz. Mesela Zıpırın ağrısını dindirebilecek bir yol bulabiliriz diyor. Kuzucuk, kaplumbağaya belki senin kitapların bize yardım eder diyor. Tos tos amca, bence aradığımız cevap kesinlikle kitapta bizi bekliyor diyor.

Kitaba bakıyorlar. Kuzucuk, kitaplıktan kitabı alırken başına kitap düşüyor. Sincap, dikkat et Kuzucuk diyor. Kuzucuk, bir şey yok iyiyim diyor. Yere düşen kitabın sayfasına bakan Sincap, heyecanla işte bu bitki, Zıpırın yediği meyveler işte bunlar diyor. Kuzucuk, burda karnı ağrı yazıyor. Ne garip bir isim, Zıpır adını bilseydi bu meyveleri yemezdi diyor. Sincap, bu kadar emin olma, ne görse canı istiyor diyor. Tos tos amca, kitaplara bakarak, çocuklar sonunda aradığımız cevabı buldum diyor. İşte Zıpır'ın ağrısına iyi gelecek bitki bu. Sincap, yaşa tos tos amca. Kuzucuk, hemen ormana dağılıp aramaya başlıyalım diyor. Kuzucuk, Badem sen ibikliyi bul, bende lak lak ve kös köse haber vereyim diyor. Tos tos amca, cikcik ve bende siz dönene kadar Zıpır'a göz kulak oluruz diyor.

İbikli, sincaba neden bu tarafa bakıyoruz ki, karşı tepede daha fazla çiçek oluyor diyor. Sincap, çünkü o tarafa kuzucuk ve kös kös bakacak diyor. İbikli, iyi de buralarda hiç çiçek yok. Hem sen nasıl bir şey arıyoruz demiştin diyor. Sincap, uf ibikli beni hiç dinlemiyorsun. Sarı ve beyaz yaprakları var, kitapta yazılanlara göre yılın bu zamanlarında güzel kokarmış, ama pek büyük değilmiş, Kuzucuk lak lakla konuşuyor. Kuzucuk ben şu tarafa bakıcam. Lak lak ben şu tarafa bakıcam diyor. Kuzucuk, yaşasın beyaz yapraklı çiçekler. Ne oluyor, bu çiçekler benden kaçıyorlar mı, yoksa bana mı

öyle geliyor. Çiçeğin üstüne atlıyor işte yakaladım seni. Olamaz yine mi diyor. Köstebek yerden çıkıyor. Kuzucuk, fıs fıs çiçekleri toplayan sen miydin diyor. Köstebek, ama bunlar papatya aradığımız çiçekler değil ki diyor. Kuzucuk, papatya mı, bende beyaz yaprakları görünce buldum sandım diyor. Köstebek, ikimizde yanımışız diyor. Kuzucuk, bir an çiçekler benden kaçıyor sandım diyor. Köstebek, ne yapayım, toprağın altında ancak bu kadar seçebiliyorum diyor. Kuzucuk, hadi hadi aramaya devam edelim diyor. Köstebek, tamam ben sana yetişirim diyor.

Tavşan, bu kadar ağrıcak ne var? şimdi. Ne olmuş bir avuç meyve yediysem diyor? Kuş bir avuç mu? diyor. Tavşan, yani işte iki avuç kadar diyelim diyor. Kuş sadece iki avuç mu? diyor. Tavşan, tamam tamam bütün meyveleri yedim. Karnım. diyor. Tos tos amca, dayan Zıpır, bizimkiler ağrını geçirecek çiçekle döner diyor. Tavşan, çiçek mi bari meyve olsaydı, çiçeği ne yapacağım ki diyor. Kuş, sen hiç uslanmıyacaksın değil mi diyor. Tavşan, sanırım uslanıcam. Çünkü karnımda kocaman filler var gibi. Hepsi bağırarak şarkı söylüyor diyor. Tos tos amca, umarım bu şarkı tanımadığın meyveleri yememen gerektiğini anlatıyordur diyor. Tavşan, evet büyük bir bölümü bunu anlatıyor. Tos tos amca, bu şarkıyı iyi dinlemelisin Zıpır diyor.

Sincap ve horoz aralarında konuşuyorlar. Galiba bulduk, kesin aradığımız çiçekler, yaprakları beyaz ve sarı hemde güzel kokuyorlar. Horoz, kokuyu sende alıyorsun değil mi? Karpuza benziyor, yok yok kavun olmalı, neyse önemli değil güzel kokuyor işte diyor. Sincap, kavunla karpuzun kokusunu karıştırıyorsun diyor. Horoz, niye moralimi bozuyorsun şimdi, hem neyi bekliyoruz anlamıyorum, ben karşıya geçebilirim diyor. Sincap, hayır ibikli burada akıntı var diyor. İbikli yüzmekten bahseden kim, uçarak geçicem diyor. Sincap, bu kadar uzağa atlayamazsın bir kere, şey o kadar uzağa uçamazsın diyecektim diyor. İbikli sana öyle geliyor. Şu kanatlardaki gücü görüyormusun? Sincap olmaz ibikli bu çok tehlikeli diyor. İbikli hayallerinin peşinde olan bir horoza engel olamazsın. Şurdaki çiçekler aradıklarımızdan değil mi diyor. İbikli geliyor diyerek, dereden uçarak karşıya geçerken dereye düşüyor. Dereden gelen kütüğün üstüne çıkıyor. Kütükle beraber dereden gidiyor. Sincap, iyi ki yüzme biliyorsun ibikli diyor. İbikli, bu sefer olmadı ama denemeğe devam edicem badem. Çiftlikte görüşürüz diyor.

Kuzucuk, badem ne oldu diyor. Sincap, ibikli uçarak karşı geçmeye çalıştı, ama yüzerek çiftliğe dönüyor. Kuzucuk, yaşasın çiçekleri buldunuz demek. Sincap, evet, bir sorunumuz var karşıya nasıl geçiceğiz. Kuzucuk ben bir yol biliyorum diyor. Köstebek, bence lak lakı beklesek iyi olacak diyor. Kuzucuk, merak etme kös kös tıpkı salıncakta sallanmak gibi diyor. Sincap işte oldu diyor. Kuzucuk aferin badem sağlam görünüyor diyor. Kuzucuk, şimdi ben ipe tutunucam, sizde beni karşı kıyıya doğru sallıyacaksınız. Köstebek, ne duruyoruz hadi başlıyalım diyor. Kuzucuk sallanarak karşı kıyıya geçiyor. Sincap, kuzucuk iyi misin diyor. Kuzucuk, evet bu çiçek sırtımdaki ağrıyı dindirirse daha iyi olacam diyor. Sincap ve köstebek başardık, çiçeklere ulaştık, artık çiftliğe dönebiliriz diye seviniyorlar.

Kaplumbağa, tavşana karnının ağrısıyla vedalaşabilirsin, al bakalım diyor. Tavşan, bu güzel kokmuyor, tadı da pek güzel değil diyor. Kuzucuk, tadı güzel olmayabilir, ama en azından ne olduğunu, ne işe yaradığını biliyorsun diyor. Tavşan, söz veriyorum tanımadığım bir meyveyle karşılaşırsam, önce gelip tos tos amcaya göstericem diyor. Tos tos amca, yolda tadına bakmazsın değil mi diyor. Tavşan, hayır asla zaten çayın tadı aklıma gelince vaz geçerim. Hepinize teşekkür ederim arkadaşlar, benim için bütün gün çok yoruldunuz diyor. Horoz, aslında daha hızlı dönebilirdik, ben bir parça uzağa uçabilseydim eğer diyor. Sincap, artık herkes güvende ve iyi olduğuna göre, kek yapmaya başlıyabilirim diyor. Tavşan, böğürtlenli kek, sakın beni unutma badem, belki kek ile birlikte çay daha güzel olur diyor. Kuzucuk, oburluk belirtileri gösterdiğine göre, tıpır iyileşiyor arkadaşlar, keki duyunca kendine geldi diyor. Kuş, kuzucuk sesin kek hamurunu unuttuk diyor. Kuzucuk, kek hamuru benim hemen eve gitmem gerekli.

Olamaz benim güzel evim ne hale gelmiş diyor. Kuş, kuzucuk nerdeyse kek evin olacakmış diyor. Kuzucuk, ev değil ama kek kaplı bir masam olacak. Kuş, galiba malzemeleri tutturamamışım diyor. Kuzucuk, biraz fazla olmuş, bak yine yapıştı diyor. Ve bu bölüm bitiyor.

Bu çizgi filmde herhangi bir şiddet öğesine rastlanmamıştır.

Bu bölüm 175 çekimden oluşmaktadır. 13 genel çekim, 29 yarı genel çekim, 52 boy çekim, 9 diz çekim, 44 bel çekim, 17 göğüs çekim, 9 omuz çekim, 1 baş çekim, 3 özel çekim, 2 ayrıntı çekim bulunmaktadır.

Çizgifilm:5

Yayınlandığı Çocuk Kanalı:

Çizgi Film Adı: Canım Kardeşim/ Küçük Olmak Ne Kadar Zormuş

Süre: 09.18 dakika

Dizi halinde, Yerli Yapım, Genel İzleyici

Anne, kurabiye yapıyor. Tabağa koyduğu kurabiyeleri Müge ve Mine yemek istiyor. Anneleri kurabiyeleri soğuyana kadar yememelerini istiyor. Kedi Mıncır, Lale hanım aslında sadece Mine ile Mügeye dokunmayın dedi. Ben yiyebilirim dedi. Anne çocuklara siz bütün gün kurabiyelerin başında mı bekleyeceksiniz. Hadi bakalım rahat bırakın kurabiyelerde soğusunlar diyor.

Kurabiyeler, tabaktan dışarı doğru hareket ediyor. Mine, kurabiyeler kaçıyor, hey durun nereye gidiyorsunuz. Annem çok kızacak, gitmeyin. Kurabiyeler nasıl yürüyorlar ki diyor.

Anne, bezelyeler burdan geçti mi? Tam pişiricektim, kaçtılar diyor. Baba Anneye, Lalecim şaştın mı bezelyelerin kendi başlarına kaçtıklarını mı söylüyorsun diyor. Baba gülüyor. Baba, sandelyede otururken sebzelerin yerde hareket ettiğini görüyor. Olamaz diyor.

Anne kapıyı açıyor. Sebzelere durun kaçmayın. Yemek yapmam gerekiyor. Kaçmayın gelin buraya diyor. Mıncır, kitap okurken sehpa hareket ediyor. Mıncır, dur diyorum sana, sen benimsin diyor.

Baba ayakkabıların evde hareket ettiğini görüyor. Nereye gidiyorsunuz diyor. Spor ayakkabılarımı daha yeni aldım diyor. Küçük kız defter, kitap ve kalemlerinim hareket etttiğini görüyor. Hayır, yarına ödevimi yetiştirmem lazım, giymeyin buraya gelin diyor. Daha sonra evden eşyalar gitmeye başlıyor. Mine bu olayları hayal ediyor.

Annesi, Mine'ye ne yaptın sen, inanmıyorum sana bütün kurabiyeleri yedin mi? Bir tanecik kalmış diyor. Mine, hayır anne onlar aldı diyor. Annesi, onlarda kim? Diyor. Mine bende bilmiyorum diyor.

Baba, Anneye Lalecim bir dakika hepsini Mine yemiş olamaz. Bir dinleyelim bakalım ne diyecek diyor. Mine, kurabiyelerin hepsinin pencereden kaçtığını söylüyor. Minenin ailesi bu durum karşısında, ona inanmıyor.

Baba, şimdi ne olduğunu anlarız diyor. Bahçeye iniyorlar, kurabiyeleri takip ediyorlar. Anne kurabiyeleri hareket ettiğini görüyor. Mine, size söylemiştim diyor. Baba, gülerek ne olduğunu buldum galiba diyor. Müge'ye büyüteci getirmesini söylüyor. Büyüteçle bakıyorlar. Müge karıncanın tek başına kocaman kurabiyeleri taşıdığını görüyor.

Baba, daha fazlasını bile taşır. Bir karınca kendisinin elli katı kadar ağırlığı kaldırabildiğini söylüyor. Baba Mine'ye örneğin sen bir karınca olsaydın. Şu ağacı kaldırabilirdin diyor. Mine hayal kuruyor. Annesi temizlik yaparken dolabı kaldırmasını istiyor. Babası arabayı tamir ederken, mineye arabayı kaldırmasını istiyor. Müge, ağacı kökünden söken Mine'ye beni takip et kardeşim, Ağacı buraya koy diyor.

Anne, karıncaların bütün kurabiyeleri aldıklarına göre, rahat rahat arkalarına yaslanıp keyif yapabilirler diyor. Baba, Mineye tabiki hayır karıncalar sürekli yuvalarına yiyecek toplarlar ki kış geldiğinde aç kalmasınlar diyor. Mine biz niye depolamıyoruz baba diyor. Baba biz kar yağsada, yağmur yağsada markete gidip alışveriş yapabiliriz. Anne, karıncaların çok küçük olduklarını, bir yağmur damlasının bile, onlar için çok tehlikeli olabileceğini söylüyor. Baba, karıncalara bir yağmur damlasının bile bir füze gibi üstlerine düşebileceğini söylüyor.

Mine karıncalar kadar küçük olduğunu hayal ediyor. Yatağından iniyor. Ailesine sesleniyor. Muz taşıyan bir karınca görüyor. Onu takip ediyor. Dışarı yağmur yağıyor. Yağmur damlaları Mine'nin üzerine düşüyor. Karıncayla birlikte büyük bir yaprağın altına sığınıyorlar. Mine teşekkür ederim karınca arkadaş diyor.

Anne, çocuklar yağmur yağacak içeri girelim diyor. Mine, ama karıncalar ıslanacak diyor. Baba, onlar başlarına bakabilirler Mineciğim diyor.

Mine karıncaların yağmurda ıslanmamaları için, Mıncırla birlikte karıncaların yuvalarına gidiyorlar. Yanında getirdikleri şemsiyeyi yuvanın üstüne koyuyorlar. Mıncır, Mine'nin sevgi dolu bir çocuk olduğunu, karıncaların ıslanmasına razı olmadığını söylüyor. Daha fazla ıslanıpta hasta olmayalım diyor. Ve bölüm bitiyor.

Bu çizgi filmde herhangi bir şiddet öğesine rastlanmamıştır.

Bu bölüm 130 çekimden oluşmaktadır. 7 genel çekim, 32 yarı genel çekim, 40 boy çekim, 3 diz çekim, 15 bel çekim, 14 göğüs çekim, 2 omuz çekim, 2 baş çekim, 8 özel çekim, 7 ayrıntı çekim bulunmaktadır.

<u>Çizgifilm:6</u>

Yayınlandığı Çocuk Kanalı:
Çizgi Film Adı: Çatlak Yumurtalar/ Yeni Komşu
Süre: 05.01dakika
Dizi halinde, Yerli Yapım, Genel İzleyici

Limon ve Zeytin yolda yürürlerken bir kamyon duruyor. Limon Zeytin'e, bu bizim Proto değil mi? Zeytin, Proto'ya şimdide taşımacılık mı? Yapıyorsun diyor. Evet, evet ben evden eve taşımacı Proto diyor. Bu sokakta 22 numara neresi oluyor. Zeytin

Proto'ya şu köşedeki boş ev diyor. Proto; Zeytin ve Limon'a artık boş değil, o eve yeni bir aile taşınıyor. Hoşçakalın diyor.

Limon, yeni komşularının çocuğuna, ne güçlü çocuk nasıl taşıyor o kutuları diyor? Limon ve Zeytin yeni komşuları Edo ile tanışıyorlar. Limon Zeytinle bebeklikten beri arkadaşız diyor. Zeytin, Edo'ya ta bebeklikten beri anlıyor musun? Diyor. Zeytin, Limon'a Annem kâğıt mendilleri bekliyor. Hadi gidelim artık diyor. Limon Zeytin'e neden Edo'ya bir hoşgeldin demedin diyor. Zeytin Limon'a, aman boşver Limon belli ki çok sıkıcı bir çocuk diyor. Limon Zeytin'e, niye öyle diyorsun ki belki de çok eğlenceli bir çocuktur.

Edo Zeytin'e cumartesi bahçede havuz partisi veriyoruz. Sizi de bekliyorum. Annem harika şeyler hazırlayacak bizim için diyor. Limon Edo'ya tamam geliyoruz diyor. Limon Zeytin'e, Edo için ben sana demedim mi çok eğlenceli bir çocuktur diye. Zeytin hiç sanmam diyor. Limon Zeytin'e, şu Edo gerçekten çok tatlı bir çocukmuş. Bence onu da çatlak yumurtalar kulübümüze alalım ne dersin? Diyor. Zeytin Limon'a, baksana onun bizim kulübümüze ihtiyacı yok. Şimdiden çok ünlü olmuş bile, diyor. Limon Zeytin'e, hadi biz onların yanına gidelim. Zeytin, hayır hiç gerek yok diyor.Limon, ama niye ki diyor. Zeytin, benim başka bir fikrim var. Bak şimdi, çatlak yumurtalar afacanlık peşinde. Bu ne biçim parti millet. Müzik bile yok iyiki yanımda bunu getirmişim diyor. Edo, hoşgeldiniz arkadaşlar herkes beni duyuyor mu? O zaman parti başlıyor deyip müziği açıyor.

Zeytin Limon'a, unuttun galiba biz bir takımız diyor. Limon Zeytin'e, aman boşver hadi sende gel eğlenmemize bakalım diyor. Zeytin bir dakika deyip, darta oku fırlatıyor ve tam 12'den vuruyor. Gülerek Edo için hadi bundan daha iyisini yapsın bakalım diyor. Edo, darta oku fırlatıyor ve Zeytin'in vurduğu oku vuruyor. Edo, arkadaşlarına teşekkür ederim diyor.

Zeytin benden güçlüsü yok diyerek, bir eline sandalyeyi ve diğer eline pastayı alıp kaldırıyor. Edo, Zeytin'i elindekilerle birlikte kaldırıyor. Edo, arkadaşlarına teşekkür ederim diyor. Limon Zeytin'e yeter artık gel eğlenelim diyor. Zeytin sinirlerek, esas şimdi beni seyret diyor.

Partiye gelenler, havanın çok sıcak olduğunu ve çok terlediklerini söylüyorlar. Edo ama ne yapabilirim ki diyor. Zeytin havuzdaki çok yüksek olan traplene çıkıyor. Traplenden havuza atlıyor.

Zeytin, partiyi mahvettim diyor. Edo, Zeytin sen harikasın partiyi kurtardın. Çok bunalmıştık sıcaktan, çok iyi oldu, çok akıllısın gerçekten. Ayrıca gördüğüm en harika gösteriydi bu bayıldım diyor. Zeytin, gerçekten mi, ben Edo'ya önyargılı davranmışım gerçektende çok iyi bir çocukmuş. Limon, neyse eğlenmemize bakalım. Hadi arkadaşlar dansa devam diyor. Ve bölüm bitiyor.

Bu çizgi filmde herhangi bir şiddet öğesine rastlanmamıştır.

Bu bölüm 47 çekimden oluşmaktadır. 3 genel çekim, 11 yarı genel çekim, 17 boy çekim, 6 diz çekim, 1 bel çekim, 5 göğüs çekim, 1 omuz çekim, 3 özel çekim bulunmaktadır.

Çizgifilm:7

Yayınlandığı Çocuk Kanalı:
Çizgi Film Adı: Ciciki/ Zamanın Önemi
Süre: 13 dakika
Dizi halinde, Yerli Yapım, Genel İzleyici

Birinci Gün: Simin, resim parçalarını birleştirerek resim oluşturmaya çalışıyor. Acaba bitirdiğimde neyin resmi çıkacak. Çok merak ediyorum. Masada uyuyor. Eyvah uyuyakalmışım hemen uçmam lazım diyor.

Tomton, uçağın parçalarını birleştirmeye çalışıyor. Bunu bitirip okula götürdüğümde herkes çok beğenecek. Bugünde bitiremedim. Eyvah acele etsem iyi olucak okula geç kalacağım diyor.

İkinci gün: Öğretmen leylek; Simin, Tomton diyor. Simin özür dilerim okula geç kaldım öğretmenim diyor. Sınıftakiler gülüyorlar.

Üçüncü gün: Tomton geç kaldığı için öğretmenden özür diliyor. Siz ikiniz yine geç kaldınız. Şimdi yerlerinize geçin bakalım. Dersten sonra bunu konuşmamız gerekiyor diyor.

Sınıf arkadaşları, Mantar ve Ciciki aralarında Simin ve Tomton hakkında konuşuyorlar. Simin ve Tomton'un neden geç kaldıklarını ve sorunun ne olduğunu bu çözmek için neler yapmaları gerektiğini konuşuyorlar. Öğretmen leylek, derste konuşmayalım dikkatimizi derse verelim diyor.

Simin; Mantar ve Ciciki'ye öyle heyecanlı bir oyun ki resmi bir araya getirirken zamanın nasıl geçtiğini anlamıyorum. Geç uyuyunca geç kalkıyorum. Bende geç kalmak istemiyorum. Ama ne yapacağımı bilmiyorum diyor. Mantar ve Ciciki; Simin'e bu sorunu hemen çözmen gerekiyor diyor.

Tomton nerede diye Mantar ve Ciciki Simin'e soruyorlar. Simin Tomton'un sorunu çok farklıymış diyor. Tontonla öğretmen geliyorlar. Mantar, ellerindeki de ne öyle diyor. Ciciki bir direğe benziyor. Simin direk mi diyor.

Öğretmen bahçenin zeminine güneş saati yapıyor. Ve Tomtonla birlikte direği güneş saatinin ortasına yerleştiriyorlar. Öğretmen bugün dersimizi okulun bahçesinde yapıyoruz diyor.

Öğretmen, insanların günün hangi saatinde olduklarını anlamak için saatlerine baktıklarını söylüyor. Saatlerin bazen kollarında, bazen duvarlarında, bazen masalarında durduğunu belirtiyor. Yere çizdiği saatin güneş saati olduğunu ve ortadaki direğin güneş açısına göre, günün hangi saatinde olduğunu söylüyor. Ayrıca güneşin gölgesi uzadıkça soldan sağa doğru, saatleri temsil eden rakamların üstünde ilerlemeye başlıyacak. Gölge ilerledikçe zamanın ilerlediğini söylüyor. Öğretmen öğrencilere hepiniz güneş saati yapmayı öğrendiniz. Yuvalarınıza döndüğünüzde kendinize bir güneş saati yaparak,saatin kaç olduğunu rahatlıkla öğrenebilirsiniz diyor. Tomton, bu çok iyi derse böylece tam zamanında yetişebilirim diyor. Simin yuvaya gidince hemen bir güneş saati

yapıcam diyor. Öğretmen, evet böylece sınıfa tam zamanında gelebilirsiniz. Nedeni ne olursa olsun hiçbirimiz derse geç kalmamalıyız değil mi çocuklar. Evet öğretmenim diyorlar. Ve bölüm bitiyor.

Bu çizgi filmde herhangi bir şiddet öğesine rastlanmamıştır.

Bu bölüm 135 çekimden oluşmaktadır. 10 genel çekim, 22 yarı genel çekim, 20 boy çekim, 19 diz çekim, 12 bel çekim, 13 göğüs çekim, 18 omuz çekim, 9 baş çekim, 11 özel çekim, 1 ayrıntı çekim bulunmaktadır.

III.2.7. Yumurcak Tv Kanalından Seçilen Ve Analizi Yapılan Çizgi Filmler

<u>Çizgifilm:1</u>

Yayınlandığı Çocuk Kanalı:
Çizgi Film Adı: Niloya / Kar
Süre: 6.22 dakika
29. Bölüm – Yerli Yapım.

Niloya evden çıkıyor. Kar çok güzel, karda yürümek zormuş diyor. Kartopu atılıyor. Niloya şimdi seni bulacağım, benden kaçamazsın diyor. Kartopu atanın Mete olduğunu buluyor. Mete ve Niloya birbirlerine kar atıyorlar. Bu sırada her tarafı karlarla kaplı evlerinin önünde miyav miyav sesi duyup oraya gidiyorlar. Sevimli yavru kediyi görüyorlar. Niloya minicik bir kedi diyor. Niloya kediyi kaldırıyor ve minnoş acıktın mı sen diyor. Kediyi alıp süt vermek için eve gidiyorlar. Anne kediye süt veriyor.

Mete ve Niloya kardan adam yapıyorlar. Kış mevsimiyle ilgili Niloya betimleyici bir bir şarkı söylüyor. Fakat kardan adamın kolları yok. Minnoş ağzında dal parçaları getiriyor. Niloya bunlar ne minnoş diyor. Mete bunlar kardan adamın kolları, akıllı kedicik bize yardım ediyor.

Kediciğin getirdiği dallardan kardan adama Mete ve Niloya kol yapıyor. Anne, bere ve atkı getirip kardan adama takıyor. Niloya annesine Minnoş burda kalsın diyor. Bu sırada buraya Minnoş'un annesi, anne kedi geliyor. Niloya kedilere süt veriyor ve isterseniz burada kalabilirsiniz diyor. Fakat Minnoş ve annesi gidiyor. Niloya ve Mete güle güle kedicikler diyor. Böylece çizgi film sona eriyor.

Analiz yapılırken, Niloya / Kar adlı çizgi filmde herhangi görsel-işitsel şiddet öğelerine rastlanmamıştır.

Bu bölüm 72 çekimden oluşmaktadır. 9 genel çekim, 24 yarı genel çekim, 18 boy çekim, 9 bel çekim, 7 göğüs çekim, 1 omuz çekim, 1 özel çekim, 3 ayrıntı/ detay çekimden oluşmaktadır.

Can, bugün bahçede kangurusuyla oynuyor. Mert'e hoşgeldin diyor. Mert hoşbulduk diyor. Can uçan horoz tişortunu giymişsin diyor. Mert, yeni aldık çok güzel değil mi? Hiç üstümden çıkarmadım. Yatarkende değil mi? Mert bu tişörtle yatıyorum. Uçan Horoz'un yeni bölümünü izledin mi? İzledim diyor.

Can ve Mert birlikte uçan horoz sizi kurtarmak için uçuyor diyor. Mert, hiç bir bölümünü kaçırmadım. Uçan horoz çok heyecan verici. Şey bölümünü hatırlıyor musun? Uçan horoz uçamıyor, ona bütün inekler ona gülüyor diyor. İkisi birlikte üü ürü üü diyerek horoz taklidi yapıyorlar. Uçan horoz sizi kurtarmak için uçuyor.

Can'ın annesi evin penceresinden bakıyor. Can, anne bak yeni oyunumuz nasıl diyor. Anne, isterseniz biraz ara verin size yaptığım çok lezzetli meyve sularından için sonra devam edersiniz diyor. Can ve Mert seviniyor. Can, tamam anne geliyoruz diyor.

Mert, meyve suları için çok lezzetli. Ben artık gazoz içmiyorum. Evde de hep meyve suyu içiyorum diyor. Can biliyor musun, bu tişörtü yeni aldım diyor. Can

söylemiştin diyor. Mert, bu tişörtü hiç üzerimden çıkarmıyorum. Can, bunu da söylemiştin diyor. Mert söylerim tabi bu çok özel bir tişört diyor. Can Mert'e bunuda söyledin diyor. Mert söylerim tabi, bu çok özel bir tişört. Çok güzel değil mi diyor. Uçan Horoz yapalım mı snimle o zaman izle beni diyor.

Mert'in üzerine meyvesuyu dökülüyor. Çok üzülüyor. Tişörtüm kirlendi Ben ne yapacağım şimdi diyor. Can Mert'e ben sana tişört veririm şimdi. Bu tişörtü giy, bu çok güzel diyor. Mert, hayır o tişörtü giymek istemiyorum. Ben sadece uçan horozlu tişörtümü giymek istiyorum. Başka tişört giymeyeceğim diyor. Can, ama meyve suyu döküldü. Mert olsun diyor.

Can'ın annesi geliyor. Çocuklar başka meyve suyu içmek ister misiniz diyor. Can, annesine Mert'in üzerine meyve suyunun döküldüğünü söylüyor.Can'ın annesi Mert'e tişortunu çıkar. Yıkayım. Sen Can'nın tişörtlerinden giy. Merti hayır ben başka tişört giymek istemiyorum diyor. Can'ın annesi, ama tatlım tişörtün ıslak rahatsız olmuyormusun? Mert, evet biraz kaşındırıyor. Can'ın annesi, hemen çıkarda kaşınmaktan kurtul. Mert, hayır olmaz tişörtünü çıkartmayacağım. Bu benim özel tişörtüm diyor. Can'ın annesi, gerçektende çok havalı. Uçan horozu bende izliyorum. Mert, gerçekten mi teyze diyor. Can'ın annesi, uçan horoz çok eğlenceli bir karakter diyor. Mert, bu tişörtle uçan horoz taklidi yapıyorum. Sonra uçan horoz şarkısı söylüyorum. Tişörtüm çok eğlenceli diyor.

Anne, Mert'e demek bu tişörtü giydiğinde çok eğleniyorsun diyor. Mert, evet çok eğleniyorum. Ama tişörtüm olduğunda hiç eğlenmiyorum diyorum. Anne, ama Mertcim senin eğlenmene tişörtün hiç etkisi olamaz diyor. Sen zaten eğlenceli bir çocuksun. Can, Mert'e sen uçan horoz tişörtü olmadan da eğleniyordun. Mert, hiç bile değil diyor.

Can, Mert'e o günü hatırlıyormusun. İşte burada meyve suyu içmiştik. Sonra saklambaç oynamıştık. Mert Can'a evet çok eğlenmiştik diyor. Mert köpekbalıklı tişörtüm diyor. Can işte burada da var bak diyor. Mert evet sen bana satranç öğretmiştin. Bayağı eğlenceliydi diyor.

Anne, Mertcim giydiğin şeyin eğlenmenle bir ilşkisi yok. Ne giyersen giyersen giy farketmez. Sonunda çok iyi oyunlar bulur. Arkadaşlarınla oynarsın. Can, bu tişört olmadan da seninle oynayabiliriz. Can iyi tamam diyor. Mert ve Can çocuk parkında kaydıraktan kayıyorlar. Horoz taklidi yapıyorlar. Eğleniyorlar.

Can, bugün Mert uçan horoz tişörtü giymeden oynayabileceğini öğrendi. Uçan horozu bende seviyorum. Uçan horoz sizi kurtarmak için uçuyor diyor. Sonra ne mi oldu? Onu da sonra anlatırım. Daha bu defterde çok boş sayfa var diyor. Can şarkı söylüyor.

Bu çizgi filmde şiddete rastlanmamıştır.

Bu bölüm 80 çekimden oluşmaktadır. 2 genel çekim, 23 yarı genel çekim, 10 boy çekim, 10 diz çekim, 14 bel çekim, 11 göğüs çekim, 3 omuz çekim, 1 baş çekim, 4 özel çekim, 2 ayrıntı/ detay çekimden oluşmaktadır.

<u>Çizgifilm:3</u>

Yayınlandığı Çocuk Kanalı:
Çizgi Film Adı: Pocoyo/
Elie'nin Banyosu
Süre: 2,54 dakika
16.bölüm, Yabancı Yapım, Dizi

Pocoyo İspanyol okul öncesi animasyon serisidir. Pocoyo elindeki kırmızı topla koşuyor. Dış ses merhaba Pocoyo diyor. Pocoyo dış sese merhaba diyor. Dış ses nereye gidiyorsun diyor. Pocoyo Elieye yaşasın diyor. Dış ses Pocoyo Elieyle oynamaya mı gidiyorsun diyor. Dış ses Pocoyo Elie (pembe fil) plastik ördeği ile yıkanıyor. Merhaba Elie diyor. Pocoyo banyonun kapısını çalıyor. Dış ses Pocoyo elinin ne yaptığını söyleyebilir misiniz? Banyo. Pocoyo, Elie banyo yapıyor diyor. Dıs ses, beklemen gerekiyor Pocoyo diyor. Pocoyo Banyonun kapısıın önünde kırmızı topuyla oynuyor.

Dış ses, Elie'nin banyodaki işi çok uzun sürdü. Acaba ne yapıyor? Elie, küvette baloncuklarla oynuyor. Harika bir köpük Elie diyor. Elie, hortumuyla küvette hortumuyla büyük bir köpük yapıyor. Sonra köpüğü patlatıyor. Pocoyo banyo oynın kapısını yine çalıyor. Dış ses, Pocoyo Elie'nin neyle oynadığını söyleyebilir misiniz? Plastik ördek. Elie kapıyı açıyor. Dış ses, Elie sonunda oynamak için diyor. Pocoyo kırmızı topu yere atıyor. Dış ses yakala Elie diyor. Elie kırmızı topu yerden alıyor. Pocoyo, banyoya giriyor. Kapıyı kapatıyor. Dış ses, acaba Pocoyo ne yapıyor diyor. Elie banyonun kapısını açıyor. Dış ses, Pocoyo'nun banyo yaptığını söylüyor. Elie, kuvvetin içinde bulunan Pocoyo'nun yanına geliyor. Dış ses, haklısın Elie banyo yapmak çok eğlenceli diyor. Elie ve Pocoyo görüşürüz diyor.

Bu çizgi filmde şiddete rastlanmamıştır.

Bu bölüm 20 çekimden oluşmaktadır. 4 genel çekim, 11 yarı genel çekim, 3 boy çekim, 1 bel çekim, 1 göğüs çekim oluşmaktadır.

<u>Çizgifilm:4</u>

Yayınlandığı Çocuk Kanalı:
Çizgi Film Adı: Çufçuflar Diyarı/ Chuggington/ Şef Wilson
Süre: 10.00 dakika
98. Bölüm: - Yabancı Yapım, Dizi,

Wilson; günaydın şef (Jackman), merhaba Kali diyor. Şef Wilson'a çufçuf sonik hızlı treni kullanman için gerekli izni aldım. Wilson, sahi mi hız denemleri yapmam için mi peki diyor. Kali gülerek hayır Wilson aslında bu küçük bir sınav diyor. Şef Wilson'a deneme yapabilmen için birkaç acil istasyonu kurduk. Bakalım işleri nasıl halledeceksin diyor. Kali Wilson'a bir problemle karşılaştığında ne yapman gerektiğine kendin karar

vereceksin. Şef, Wilson'a bugün çufçuf devriyesi şefi olduğunu düşün. Wilson ben şef mi diyor. Kali evet devriye şefi rolü yapabilirsin sadece deneme sırasında. Sana destek olacağım ihtiyacın olan araç ve gereçleri benden isteyebilirsin diyor.

Wison, harika kulağa çok hoş geliyor. Çuf kumanda, çuf çuf devriyesi birini istiyorum. Kontrolü ele alıyor. Harekete geçiyor.

Wilson'dan Jackman'a söylediğiniz yere geldim. Tamam. Jackman, Wilson'a harika o bölgede biraz dolaş. Karşına çıkacak problemleri çözmeye çalış. Wilson tamam şef diyor. Jackman Wilson'a unutma şef sensin. İki saatin var diyor. Wilson harika harekete geçmeye hazırım. Jackman, pekâlâ geriye doğru sayım başladı diyor.

Wilson önüne çıkan problemleri çözüyor. Wilson giderken raylardaki yaprakları görüyor. Bu yapraklar tehlikeli olabilir. Peki, çözüm, hattı kapatmak ve yaprakları temizlemek. Merkezden yardım alıyor. Merkezden aldığı araç ve gereçlerle problemi çözüyor. Böylece birinci meseleyi Wilson çözüyor.

Wilson, rayların üzerine dökülen yağları görüyor. Wilson yolu kapatıp yağı temizlemek için merkezden yardım alıyor. Merkezden aldığı araç ve gereçlerle problemi çözüyor. Böylece ikinci meseleyi çözüyor.

Jackman, Wilson'a üç numaralı sorunu çözmen gerekli. Bir saat süren kaldı diyor. Wilson tünelden geçerken bir trenin raydan çıktığını görüyor. Treni raya yerleşririyor ve tamir atölyesine götürüyor.

Şef (Jackmann) harika bir iş çıkardın Wilson, amam son sınavda ne yazık ki çok önemli bir noktayı gözden kaçırdın diyor. Wilson, evet Skaylar'in yükünü yol üstünde bıraktım. Bariyerleri kaldırmadım diyor. Jackmann, devriye olmanın ilk kuralı, ya yolun güvenliğini sağlayacaksın. Ya da kapatacaksın diyor.

Wilson raylarda zincir dökülen lokomotifi (Pitt) görüyor. Ve onu kurtarıyor. Pitt, Jackman'a bu genç beni büyük dertten kurtardı diyor. Wilson Jackman'a bu sınavın bir parçası değildi. Hayır gerçekti. Umarım yolu kapatmayı unutmamışsın? Evet, aferin sana. Herşeyi çok çabuk öğreniyorsun diyor. Belki biraz daha çalışırsan günün birinde

çuf çuf devriyesi olabilirsin. Wilson, evet çok istiyorum diyor. Biz çuf çuf devriyesiyiz. Harekete geçmeye hazırız diyor.

Bu çizgi filmde şiddete rastlanmamıştır.

Bu bölüm 144 çekimden oluşmaktadır. 9 genel çekim, 32 yarı genel çekim, 60 boy çekim, 1 diz çekim, 2 bel çekim, 15 özel çekim, 25 ayrıntı/ detay çekimden oluşmaktadır.

Çizgifilm:5

Yayınlandığı Çocuk Kanalı:
Çizgi Film Adı: Roary/ Soğuk Meltemi
Süre: 10.00 dakika
Bölüm: 86 - Yabancı Yapım, Dizi,

Dışses, Gümüşkapıda karlı bir gündü. Herkes bayan karbüratörün kış şenliğine hazırlık yapmakla meşguldu. Tamirci Gürbüz bile diyor. Tamirci Gürbüz yapmam gereken işlere bakar mısın Roary diyor.

Dışarda kar yağıyor. Yerler cam gibi olduğu için Tamirci Gürbüz'ün ayağı kayıyor. Bununla beraber, Tamirci Gürbüz kimse kayıp düşmeden buralara kum dökmemiz gerekiyor diyor.

Tamirci Gürbüz, Roary'e çekiçiye kum getirmesini söyler misin? diyor. Roary, tamam Tamirci Gürbüz diyor. Tamirci Gürbüz, bu kadar işi nasıl yetiştireceğim nefes almaya bile vakit yok diyor.

Roary, çekiciye gidiyor. Tamirci Gürbüz'ün kum istediğini söylüyor. Meltem (üstü açık araba) geliyor. Roary, Meltem'e bize yardım etmek ister misin? Kumu atölyeye götürmemiz gerekli. Bayan Karbüratörün kış şenliği için hazırlıklar yapacağız diyor.

Çekici tamirhanenin önüne kumu döküyor. Roary, buzun üstüne kumu yaymaya çalışıyor. Meltem, ben daha kolay bir yöntem biliyorum diyor. Arka tekerleklerini döndürerek kumu sağa sola gönderiyor. O anda kumlar Marşa'nın üstüne geliyor.

Tamirci Gürbüz, Melteme şimdi arabaların antremen yapması lazım, çekicinin yanında dur, ayakaltında dolaşma diyor.

Tamirci Gürbüz, antreman yapan arabalara pistte buzlanma olabilir. Bu yüzden birer birer çıkış yapmanızı istiyorum. Tintop, önce sen dikkatli ol, tamam mı diyor. Bir, iki, üç, dört, beş başla. Tintop buzlu zeminde hızla yol alıyor. O kadar soğuk ki penguenlerin bile burada yaşayacağını sanmıyorum diyor. Tintop yoldan çıkıyor. Tamirci Gürbüz çekiciyi çağırıyor. Diğer arabalara yol hala buzlu antreman bitmiştir. Duydunuz mu diyor. Çekici, Meltem'e Tintopu benim için kurtarmak ister misin diyor. Meltem, çekiciyle Tintopu çekiyor.

Roary, Meltem'e bir sorun mu? Var diyor. Meltem, ne zaman birine yardım etmeye kalksam yüzüme gözüme bulaştırıyorum. Hiçbir işi doğru dürüst yapamıyorum diyor. Roary, Meltem'e saçmala lütfen yapabileceğin o kadar çok şey var ki, gel benimle diyor.

Tamirci Gürbüz, kış şenliği için çalışıyor. Meltem ve Roary geliyor. Yardım etmek istiyorlar. Tamirci Gürbüz, onlara bayan karbüratörün çorba ziyafeti için masayı getirebilirmisiniz diyor. Meltem, geri geri giderken masanın ayağını kırıyor. Tamirci Gürbüz, bu durum karşısında yine mi? diyor. Bayan karbüratör, ne oldu masama, parti süsleri hala asılmamış, süs lambaları nerede diyor? Tamirci Gürbüz, süs lambalarını çiftçi yeşilden almayı unuttum diyor. Bayan karbüratörün eşi bu duruma kızıyor. Tamirci Gürbüz, telaşlanmayın diyor.

Tamirci Gürbüz; Maxi ve Roary'e çifyçi yeşile gidin, lambaları alın, yol buzlu dikkat edin diyor. Tamirci Gürbüz; Turuncu masayı tamir edebilir misin? Marşa, sende parti süslerini asarmısın diyor.

Meltem, Tamirci Gürbüz'e yardım edebileceğim birşey var mı diyor. Tamirci Gürbüz, olduğunu sanmıyorum. Neden biz hazır olana kadar gezmiyorsun diyor.

Çiftçi yeşil, iki takım süs lambası veriyor. Geri dönerlerken, Maxi Roary'e ben Gümüşkapı'nın en hızlı ve en güçlü yarış arabasıyım diyor. Roary Maxi'ye yavaş ol Tamirci Gürbüz ne demişti unuttun mu diyor. Maxi buzlu yolda kayarak yoldan çıkıyor. Roary hemen yardım getirmeye gidiyor.

Tamirci Gürbüz ve Marşa şenlik için süsleri takıyor. Roary Tamirci Gürbüz'e Maxi'nin yoldan çıktığını ve bir kar yığınına saplandığı ve giderek battığını söylüyor.

Çekici, Roary, Tamirci Gürbüz; Maxi'yi kurtarmaya gidiyorlar. Meltem bende gelmek istiyorum diyor. Ve onları takip ediyor. Çekici Maxi'yi kurtarmaya çalışırken kara saplanıyor. Meltem kar yığınına çıkıp çekicinin kancasını Maxi'ye takıyor. Çekici Maxi'yi kurtarıyor. Orada bulunanlar Meltem'e aferin sana diyor.

Dış ses, meltem sonunda Gümüşkapıdaki arkadaşlarına yardım ettiği için sevinçliydi. Onun sayesinde Maxi kurtuldu ve ısındı. Bayan karbüratörün kış şenliği sonunda başlayabildi. Garajı ışıklandırdılar. Tamirci Gürbüz sahnede şarkı söyledi. Eğlendiler.

Bu çizgi filmde şiddete rastlanmamıştır.

Bu bölüm 154 çekimden oluşmaktadır. 6 genel çekim, 26 yarı genel çekim, 67 boy çekim, 10 bel çekim, 14 göğüs çekim,6 omuz çekim, 13 özel çekim, 12 ayrıntı/ detay çekimden oluşmaktadır.

Çizgifilm:6

Yayınlandığı Çocuk Kanalı:
Çizgi Film Adı: Olly/ En sevdiğim lezzet
Süre: 04.14 dakika
Dizi halinde, Yabancı Yapım, Genel İzleyici

Çocuklar sahilde dondurmacıdan dondurma alıyorlar. Dondurmacı, mamamiya harika dondurmalar alın bakalım, bir tane sana, bir tane de sana afiyet olsun, al bakalım, yine gelin diyor. Sten, neli dondurma istiyorsun Olly, naneli mi, çilekli mi, yoksa vanilyalı mı diyor. Olly, bir türlü karar veremiyorum Sten diyor. Sten, Olly'e peki en çok neyin tadını seviyorsun diyor. Olly, hepsi o kadar nefis, leziz, harika lezzetler ki seçim yapamıyorum diyor. Dondurmacı, külahlara dondurma koymak için makinanın kolunu çekiyor, fakat dondurma bitiyor. Dondurmacı, üzgünüm arkadaşlar dondurma bitti diyor.

Olly, Ayvın olamaz, bu doğru olamaz diyor. Ayvın, ne yazık ki doğru Olly bugün gerçekten yoğun bir gün diyor. Dondurmacı, elimizdeki malzemelerin hepsi bitti diyor. Ayvın, çiftlikten krema, markettende kalan malzemeleri almalıyız diyor. Dondurmacı külahları sakın unutmayalım diyor. Olly, bir dakika malzemeleri almanıza yardımcı olursak, sizde biraz dinlenme fırsatı bulursunuz. Ne diyorsun Sten? Bence iyi bir fikir, hemen çiftliğe gidip krema alayım. Dondurmacı, bizde külahları alarız. Olly, bende markete uğrayıp diğer malzemeleri alayım. Görüşmek üzere diyor. Marketçi bayan Floret, demek dondurma malzemeleri almak istiyorsun öyle mi?, pekala aklında neler var Olly diyor. Aklıma gelen lezzetler tatlı çilek, çikolota ve vanilya, harika, ahududu, taze nane, sulu limon, ziyafet, kakao ve muhteşem bal, üzümler ve hepsi güzel, biraz muz ve şeker, fındıklar harika diyor.

Bayan Floret, Olly'nin istediklerini araca yerleştiriyor. Olly, teşekkür ederim, bayan Floret sizi de kumsala dondurma yemeğe davet ederiz diyor. Tamam, Olly

görüşmek üzere diyor. Olly, hoşçakalın diyor. Olly, traktöre merhaba Getra, Sten'i gördün mü diyor. Sten' mi gördüm evet diyor. Evet, galiba buraya gelip krema almak istediğini söyledi diyor. Olly, evet doğru Ayvın'a yardım ediyoruz. Peki, şimdi ama nerde diyor? Getra, şimdi ona dedim ki inek olmadan krema olmaz. Bizim inek papatya, dağlara gitti. Oralarda geziyordur. Sten de bu yüzden oraya gitti diyor. Papatyayı getirmeye çalışıyor, yani anlatabildim mi? diyor. Olly, bu durumda benim yardımıma ihtiyacı olabilir. Hoşçakal Getra diyor. Getra kolay gelsin diyor. Olly, ne dik bir yokuş, hey Sten diyor. Sten, seni gördüğüme çok sevindim Olly, yardımına gerçekten ihtiyacım var. Bu inek beni deli etmek için elinden geleni yapıyor diyor. Olly, işte gösteri zamanı diyor. Sten, bu inek gerçekten inatçılıkta dünya şampiyonu. Sütleri araca yerleştiriyor. Sanırım Ayvın'a gereken malzemeleri aldık diyor. Olly, o halde gidelim diyor. Teşekkür ederim Getra diyor. Getra, her zaman bekleriz Olly diyor. Dondurmacı, malzemeleri getirmelerinden dolayı sağolun çocuklar çok yardımcı oldunuz. Şimdi işimize bakalım diyor. diyor. Dondurmamız meyveli, çikolotalı, naneli, haber verin herkese Ayvın geldi bol çeşitle. Şeftali var, üzüm var, limon var, hemen gel herkese haber verin, Ayvın geldi bol çeşitle. Ayvın, yardım için teşekkür ederim Olly, Nefis en sevdiğim lezzet vanilya diyor Olly. Olly yollarda yardım eder dostlarına, Olly yollarda elini uzatır zorda kalanlara diyerek şarkı söylüyorlar. Ve bölüm bitiyor.

Bu çizgi filmde herhangi bir şiddet öğesine rastlanmamıştır.

Bu bölüm 72 çekimden oluşmaktadır. 7 genel çekim, 18 yarı genel çekim, 4 bel çekim, 7 göğüs çekim, 1 baş çekim, 2 özel çekim, 1 ayrıntı/detay çekim vardır.

Çizgifilm:7

Yayınlandığı Çocuk Kanalı:
Çizgi Film Adı: Pororo/ Oyuncak bulmak
Süre: 04.50 dakika
Dizi halinde, Yabancı Yapım, Genel İzleyici

Çizgi filmde dış ses, Kron (küçük yeşil dinazor) kırmızı oyuncak arabasıyla oynamayı çok seviyor. Kron kırmızı arabasıyla oyun alanından hızla geçiyor. Onunla yüksek dağlara çıkıyor. Ve bazen denizde bile araba sürdüğünü hayal ediyor diyor.

Kron arabası ile odasında oynuyor. Oyuncak arabasını kaydıraktan bırakıyor. Araba hızla gidiyor. Kron, kron diye bağırıyor. O sırada odaya Pororo kitap okuyarak geliyor. Oyuncak araba Pororo'nun ayağına geliyor. Dengesini kaybedip yere düşüyor.

Dış ses, Kron'nun zaman zaman oyuncak arabası yüzünden başının derde girdiğini söylüyor.

Tilki, yerde duran Pororo'ya ne yapıyorsun burda? Diyor. Tilki (Eddy), Luppy bugün evinde bir kutlama yapıyor diyor. Pororo kesin gidiyorum diyor. Tilki, Kron sende geliyorsun öyle değil mi? diyor. Tamam, hadi deyip evden çıkıyorlar. Luppy' gidiyorlar.

Dış ses, bugünkü yemeği Luppy, Bobili ve Katy birlikte hazırladılar diyor. Önce salata ve son olarak ızgara balık, artık yemeğe başlıyalım mı diyor. Dış ses, arkadaşlar hep birlikte nefis bir akşam yemeği yiyorlar. Hava kararmak üzere eve dönüş zamanı diyor. Luppy, arkadaşlarını yolcu ediyor. Güle güle diyor. Arkadaşları da hoşçakal diyor.

Dışses; Pororo ve Kron evlerine geri döndüler diyor. Pororo karnım çok doydu diyor. Pororo, Kron sana kitap okumamı ister misin? diyor. Pororo arabalar hakkında bir kitap bu diyor. Kitabı okumaya başlıyor. Kron, Pororo'nun yanından ayrılıp bir şey arıyor. Pororo, Kron ne yapıyorsun orada diyor.

Dışses Kron'un oyuncak arabası ortalıkta görünmüyor diyor. Pororo ve Kron, evin altını üstüne getirip arabayı aradılar. Ama bulamadılar. Acaba Kron Luppy'nin evinde unutmuş olabilir mi? diyor.

Luppy, kırmızı oyuncak bir araba mı? Diyor. Dışses, Pororo, Kron ve Luppy arabayı bulmak için her yere baktılar diyor. Luppy, burda olduğunu sanmıyorum diyor.

Dışses; Pororo ve Kron oyuncağı diğer arkadaşlara sormaya karar verdiler. Ama kırmızı oyuncak arabayı hiçbir yerde bulamadılar diyor. Pororo Kron'a hadi artık uyuyalım. Sabah tekrar uyumaya başlarız diyor. Pororo Kron'a iyi uykular diliyor. Dışses; Kron bir türlü uyuyamadı. Arabayı yastığın altında buldu. Işığı yaktı. Pororo uyandı. Araban nerdeymiş peki diyor. Dışses; o gece Kron rüyasında oyuncak arabasıyla tekrar gezintiye çıktı diyor. Ve bölüm bitiyor.

Bu çizgi filmde herhangi şiddet öğesine rastlanılmamıştır.

Bu bölüm 72 çekimden oluşmaktadır. 8 genel çekim, 17 yarı genel çekim, 11 boy çekim, 7 bel çekim, 9 göğüs çekim, 10 omuz çekim, 2 baş çekim, 5 özel çekim, 3 ayrıntı/detay çekim vardır.

III.3. Bulgular

Yedi farklı çocuk kanalındaki toplam 49 adet çizgi filmin analizi yapılarak şiddet düzeyleri incelenmiştir. Buna göre;

TV ÇOCUK KANALLARI	İZLENEN ÇİZGİ FİLM SAYILARI
Cartonnetwork	7
Disneychannel	7
Minikaçocuk	7
Minikago	7
Planetçocuk	7
TRTçocuk	7
Yumurcaktv	7
TOTAL	**49**

Tablo 3.Çalışmada Yer Alan Tv Çocuk Kanalları

Tablo- 3'de çalışma kapsamına alınan çocuk kanalları ve bu kanallarda izlenen çizgifilm sayıları yer almaktadır.

YAPIM	İZLENEN ÇİZGİ FİLM SAYILARI n	%
Yerli Yapım	11	22,44
Yabancı Yapım	38	77,56
TOTAL	49	100,0

Tablo 4. Çalışmada Yer Alan Çocuk Kanallarının Yapım Türleri

Çalışmada yer alan çocuk kanallarının yapım türleri incelendiğinde; % 77,56'sının yabancı yapım, %22,44' ünün yerli yapım olduğu görülmüştür (Tablo 4).

ŞİDDET İÇERİĞİ	n	%
VAR	30	61,22
YOK	19	38,78
TOTAL	49	100,0

Tablo 5. Analiz Yapılan Çizgi Filmlerde Şiddet Varlığının İncelenmesi

Çalışmada yer alan çocuk kanallarında izlenen çizgi filmlerde şiddet varlığı incelendiğinde; İzlenen 49 çizgi filmin % 61,22'sinde şiddetin varolduğu belirlenmiştir (Tablo-6).

Yapım Türü	Şiddet İçerikli Çizgifilm Sayısı	%
Yerli	1	3,33
Yabancı	29	96,67
Toplam	30	100

Tablo 6. Şiddet Görülen Çizgifilmlerde Yapım Türleri

Analizi yapılan 49 çizgifilmin 30'unda şiddet görülmüştür. Şiddetin görüldüğü çizgi filmlerin %96,67'si yabancı yapımdır(Tablo-6).

ÇOCUK KANALLARI	ŞİDDET İÇEREN ÇİZGİ FİLM SAYILARI n
Cartonnetwork	7
Disneychannel	7
Minikaçocuk	5
Minikago	7
Planetçocuk	4
TOTAL	**30**

Tablo 7. Analiz Yapılan Çocuk Kanallarında Şiddet İçeren Çizgifilm Sayılarının İncelenmesi

Çalışmada analiz yapılan çocuk kanallarında şiddet içeren çizgifilm sayıları incelendiğinde; şiddet içeriğinin saptandığı çizgifilm kanallarından Cartonnetwork, Disneychannel ve Minikago'da yedi çizgifilmin yedisinde; Minikaçocuk da ise yedi çizgifilmin beşinde; Planetçocuk kanalında yedi çizgifilmin dördünde şiddetle karşılaşılmıştır (Tablo-7).

Görülen Şiddet Türleri	**Şiddet İçerikli Çizgifilm Sayısı**
Duygusal Şiddet	11
Sözel Şiddet	24
Fiziksel Şiddet	**26**

Tablo 8. İzlenen Çocuk Kanallarında Görülen Şiddet Türlerinin İncelenmesi

Yedi farklı çocuk kanalındaki analizi yapılan 49 çizgi filmin 11 duygusal şiddete, 24 sözel şiddete, 26 fiziksel şiddete rastlanmıştır(Tablo-8).

Görülen Şiddet Türleri	**İzlenen Çocuk Kanalları**									
	Cartonnetwork		**Minika çocuk**		**Planet çocuk**		**Minikago**		**Disney channel**	
	n	**%**	**n**	**%**	**n**	**%**	**n**	**%**	**n**	**%**
Duygusal Şiddet	**2**	**28,57**	**1**	**20**	**3**	**75**	**1**	**14,28**	**4**	**57,14**
Sözel Şiddet	**7**	**100**	**1**	**20**	**3**	**75**	**6**	**85,71**	**7**	**100**
Fiziksel Şiddet	**7**	**100**	**4**	**80**	**2**	**50**	**6**	**85,71**	**7**	**100**
Şiddet içeren çizgifilm sayısı	**7**		**5**		**4**		**7**		**7**	

Tablo 9. İzlenen Çocuk Kanallarına Göre Şiddet Türlerinin Dağılımı

Cartonnetwork kanalında izlenen yedi çizgifilmin ikisinde duygusal şiddet, yedisinde hem sözel hem de fiziksel şiddet bulgusuna rastlanmıştır. MinikaÇocuk kanalında izlenen yedi çizgifilmin birinde duygusal şiddet, birinde sözel şiddet, dördünde fiziksel şiddet, bulgusu görülmüştür. Planetçocuk kanalında izlenen yedi çizgifilmin üçünde hem duygusal hem de sözel şiddet, ikisinde fiziksel şiddet bulunmaktadır. Minikago çocuk kanalında izlenen yedi çizgifilmin birinde duygusal şiddet, altısında hem sözel şiddet hem de fiziksel şiddet bulgusuna rastlanmıştır. Disneychannel çocuk kanalında izlenen yedi çizgifilmin dördünde duygusal şiddet, yedisinde hem sözel şiddet hem de fiziksel şiddet bulgusu görülmüştür (Tablo- 10).

ŞİDDET TÜRLERİ	**Duygusal Şiddet**		**Sözel Şiddet**		**Fiziksel Şiddet**	
	n	%	n	%	n	%
1-25 sn	8	72,72	16	66,7	9	34,60
26-50 sn	2	18,18	5	20,8	6	23,10
51-100 sn	1	9,1	2	8,3	4	15,40
101 sn ve üzeri	-	-	1	4,2	7	26,92
TOTAL	11	100	24	100	26	100

Tablo 10. İzlenen Çizgi Filmlerde Şiddet Türlerine Göre Sürelerinin İncelenmesi

Analizi yapılan 49 çizgifilmin 11'de duygusal şiddet, 24'ünde sözel şiddet, 26'sında fiziksel şiddet bulgusuna rastlanmıştır. Duygusal şiddet bulgusunun görüldüğü çizgifilmlerin sekizinde (% 72,72) şiddet, 1-25 saniye boyunca gösterilmiştir. Sözel şiddet bulgusunun görüldüğü çizgifilmlerin 16'sında (% 66,7) şiddet 1-25 sn boyunca izlenmiştir. Fiziksel şiddet bulgusunun görüldüğü çizgifilmlerin dokuzunda (% 34,60) şiddet 1-25 saniye arasında gösterilmiştir(Tablo-10).

SONUÇ

Televizyondaki şiddetin çizgi filmler yoluyla okul öncesi çocuklara etkisini ortaya koymaya yönelik bu araştırmada; çocuk kanallarındaki çizgi filmlerin incelendiğinde; % 77,56'sının yabancı yapım, %22,44' ünün yerli yapım olduğu görülmüştür. Televizyondaki çizgi filmlerin çoğunluğu yabancı yapımdır.

Çizgi filmlerdeki şiddet varlığı incelendiğinde; % 61,22'sinde şiddetin varolduğu belirlenmiştir. Çocuk kanallarında gösterilen çizgi filmlerin çoğunluğu şiddet içermektedir.

Analiz yapılan çocuk kanallarında şiddet içeren çizgifilm sayıları incelendiğinde; şiddet içeriğinin saptandığı çizgifilm kanallarından Cartonnetwork, Disneychannel ve Minikago'da yedi çizgifilmin yedisinde; Minikaçocuk da ise yedi çizgifilmin beşinde; Planetçocuk kanalında yedi çizgifilmin dördünde şiddetle karşılaşılmıştır. Devlet kanalı olan TRT Çocuk ile özel televizyon kanalı olan Yumurcak TV'nin yayınlandığı çizgi filmlerde herhangi bir şiddet öğesine rastlanmamıştır. Şiddet içeriği içermeyen çizgi filmlerde eğitici içerik ön plandadır.

Yedi farklı çocuk kanalındaki analizi yapılan 49 çizgi filmin 11'inde duygusal şiddete, 24'ünde sözel şiddete, 26'sında fiziksel şiddete rastlanmıştır.

Duygusal şiddet bulgusunun görüldüğü çizgifilmlerin sekizinde (% 72,72) şiddet, 1-25 saniye boyunca gösterilmiştir. Sözel şiddet bulgusunun görüldüğü çizgifilmlerin 16'sında (% 66,7) şiddet 1-25 sn boyunca izlenmiştir. Fiziksel şiddet bulgusunun görüldüğü çizgifilmlerin dokuzunda (% 34,60) şiddet 1-25 saniye arasında gösterilmiştir.

Şiddet içerikli çizgi filmlerde şiddet düzeyleri farklılıklar göstermektedir. Bazı çizgi filmlerin eğitici özelliği ön planda görülürken, bazı çizgi filmlerde şiddet gözle görünür seviyede, hatta rahatsız edici yoğunluktadır. Şiddet analizi yapılan çizgi filmlerde en fazla şiddet türü olarak fiziksel şiddete rastlanılmıştır.

Okul öncesi çocuklar çizgi filmlerden etkilenmekte onları model olarak almakta ve taklit etmektedirler. Şiddet içeren çizgi filmlerde konu ne olursa olsun, iyiler ve kötüler bulunmaktadır. İyiler ve kötüler arasında problemler şiddet uygulanarak çözümlenmekte olduğu görülmektedir. Şiddet olgusu oyun gibi çocuklara sunulmaktadır. Ayrıca çizgi filmlerdeki şiddet içeren görüntüler ekranda belirgin olarak gösterilmektedir. Bu yüzden şiddet içeren görüntülerde genel çekim, yarı genel çekim, boy çekim gibi çekim ölçekleri kullanılmıştır. Televizyondaki şiddetten çizgi filmler yoluyla okul öncesi çocukların etkilendiği görülmüştür. Bu etkiyi azaltmak için ebeveynlere, çocuk kanallarına, yapım şirketlerine, RTÜK'e görevler düşmektedir. Ebeveynler çocuklarıyla birlikte çizgi filmleri seyrederlerken seçiçi olmalıdırlar. Çocuk kanalları 24 saat yayın yaptıkları için, yayın saatini doldurmak amacıyla aynı çizgi filmleri aynı gün içersinde göstermektedirler. Çocuk kanallarındaki çizgi filmlerin çoğunluğu yabancı yapımdır. Yerli yapım çizgi film sayısı yeterli değildir. Bu sayıyı arttırmak için yapım şirketleri devlet tarafından desteklenmelidir. Böylelikle eğitici çizgi filmlerin sayısı arttırılmış ve okul öncesi çoçukların şiddet etkilenme seviyesi azaltılmış olur.

KAYNAKÇA

KİTAPLAR

ADLER, A. **"İnsanı Tanıma Sanatı"**, çev. Ş. Başar, Dergâh Yayınları, İstanbul,1985

AKAN, Vildan, **"Birey ve Toplum"**, **Sosyolojiye Giriş**, Martı Yayınları, İstanbul,2003

ALP, Hülya ve GÖKDENİZ, Zehra. **"Türkiye'de Çocuk Medyası" Çocuk Kültürü,**(der. İPŞİROĞLU, Nazan. İPŞİROĞLU, Zehra), Mavi Bulut Yayınları, İstanbul,1997

ATABEK Erdal, **"Modern Dünyada Değer Kayması ve Gençlik"**,(2.baskı),Alkım Yayınevi, 2003

AYDIN, B.H.(2004)**"Çocuk Ruh Sağlığı"**, Morpa Kültür Yayınları

AZİZ, Aysel. **"Elektronik Yayıncılıkta Temel Bilgiler",** TRT Yayınları, Ankara,1989

BAK, Mustafa. **"Çocuk Gelişimi"**,Cinius Yayınları, Şubat 2011

BAŞAL, Handan Asude. **"Nasıl Mutlu Bir Çocuk Yetiştirebilirim?"**, Morpa Kültür Yayınları, 4. Baskı, İstanbul, 2007

BAUDRİLLARD, Jean; **"Tam Ekran"**, Çeviren: Bahadır Gülmez, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul, 2001

BOURDİEU, Pier. **"Televizyon Üzerine"**,Çev: Turhan Yılmaz, YKY, İstanbul,

BUDAK, Leyla ve İLKER Erdoğan (2007), **"Çocuk İzleyicilerin Korunmasına Yönelik Koruyucu Semboller Sistemi: ABD, Hollanda ve Türkiye Örneklerinde**

Uygulamalar ve Karşılaştırılması, Medya Okumaları", (Ed.) Özgür Yılmazkol, Nobel Yayın Dağıtım, Ankara,

CAN, Aytekin. **"Çocuk ve Çizgi Film"**,Özeğitim Yayınları,1996

CHEVİRON, T. N. ,**"Medyanın Şiddete Dayalı İşleyişi ve Çocukların Maruz Kaldığı Olumsuzluklar"**. Çocuk Hakları ve Medya El Kitabı içinde. (haz.), Mustafa Ruhi Şirin. İstanbul: Çocuk Vakfi Yayınları.

CROWLEY, David; Heyer Paul.(2011)**"İletişim Tarihi; Teknoloji, Kültür, Toplum"** Çeviren: Berkay Ersöz, Ankara, Siyasal Kitapevi.

CÜCENOĞLU, Doğan. **"İnsan ve Davranışı, Psikolojinin Temel Kavramları,"** Remzi Kitapevi, 8.Basım,1998

DÖKMEN, Üstün (2005). **"İletişim Çatışmaları ve Empati"**, Sistem Yayıncılık, İstanbul

ERDEMİR, N.(1999). **"Algısal Becerilerin Geliştirilmesine Yönelik Etkinlikler."** Gazi Üniversitesi Anaokulu / Anasınıfı Öğretmen El Kitabı. İstanbul. Yapa Yayınları.

ERDEN, M. ve AKMAN, Y. 1995.**"Eğitim Psikolojisi, Gelişim- Öğrenme-Öğretme. "**Arkadaş Yayınları, Ankara

ERTEN, Y.- ARDALI, C.(1996).**"Saldırganlık, Şiddet ve Terörün Psikososyal Yapıları",** Cogito S:6-7 Kış- Bahar 1996, Yapı Kredi Bankası Yayınları, İstanbul

ERTÜRK Y.D. ,**"Çocuk Hakları ve Medya El Kitabı: Anne, Baba, Öğretmen ve Medya Çalışanları İçin, Çocukluk Çağı Gelişim Dönemlerine göre Medya Kullanımı."**1'inci Türkiye Çocuk Hakları Kongresi, İstanbul, 2011

ESSLİN Martin, **"TV Beyazcamın Arkasında"**, Pınar Yayınları, İstanbul, Mart 1991

FROSTİG, M. And MASLOW, P.(1973), **Learning Problems in theclassroom. Newyork and London; A Subsidiary of Harcourt Brace Jovanovich**, Publishers.

GENÇ, Âdem; SİPAHİOĞLU, Ahmet. **"Görsel Algılama- Sanatta Yaratıcılık",** Sergi Yayınevi

GREGORY, Erik M. **"Çocukların Medya Kullanımı: Pozitif Psikoloji Yaklaşımı,"** 1.Türkiye Çocuk ve Medya Kongresi, Bildiriler Kitabı / 2,Kasım 2013

HAKTANIR, Gelengül.**"Okul öncesi eğitime giriş, "**Eylül 2007, Ankara,

HUİSEMANN D, (2000) **"Bir Medya Felsefesi İçin Sokrates İnternet'te"**, Kerem Eksen (çeviren), Güncel Yayıncılık, İstanbul

IŞIK TANER, Yasemen. **"Ah bir Büyüse, Çocuk ve Ergen Psikolojisi"**, Doğan Kitap, Mart 2011, İstanbul

IŞIK, Metin (2007). **"Televizyon ve Çocuk"**, Eğitim Kitabevi Yayınları, Konya

IŞIK, Metin.; ERDEM, Ayhan.; GÜLLÜOĞLU, Özlem.; AKBABA, Ebru.; "**Televizyon ve Çocuk, 6-12 Yaş Arası Çocukların Televizyon İzleme Alışkanlıkları Üzerine Bir Değerlendirme"**, Eğitim Kitabevi, Konya, 2007

İNCEOĞLU, Metin. **"Tutum Algı",** İletişim, Elips Kitap, 2004

KAPFERER, J.N. 1985**. "Çocuk ve Reklam"** (çeviri: Ş. Önder).AFA Yayınları, İstanbul.

KARABOĞA, Tahir. **"Türkiye'de Özel Televizyon Kanallarının Ana Haber Bültenlerinde Şiddet Olgusu"**, Mersin Üniversitesi, Sosyoloji Anabilim Dalı, 2007

KELEŞ Ruşen-ÜNSAL Artun, **"Kent ve Siyasal Şiddet"**, 1996, Cogito, sayı6-7, Kış-Bahar.

KÖSE, Hüseyin (2004) **"Bourdieu Medyaya Karşı"**, İstanbul: Papirüs Yayınları,

LAURICELLA, Alexis R. **"Çocuklarda Medya Katılımı"**, 1. Türkiye Medya Çocuk Kongresi, Bildiriler Kitabı/2,

LEMISH, Dafna.; KOLUCKI, Barbara. ;**MEDYA VE ERKEN DÖNEM ÇOCUKLUK GELİŞİMİ 1*,"Çocuklarla İletişim: Yetiştirme, İlham Verme, Harekete Geçirme, Eğitme ve İyileştirme İlke ve Uygulamaları"** I. Türkiye Çocuk ve Medya Kongresi Bildiriler Kitabı.

MİCHAUD, Yves (1991) **"Şiddet"**, Çev. Cem Muhtaroğlu, İletişim Yayınları, İstanbul

MORGAN, C. T. **,"Psikolojiye Giriş Ders Kitabı."** 10. Basım. Çev. Arıcı, H. Ve diğerleri Ankara: Hacettepe Üniversitesi Psikoloji Bölümü Yayınları No:1

MUTLU, Erol**. "Televizyon ve Toplum"**, TRT Eğitim Dairesi Başkalığı, Ocak 1999

NAZİK, B. **"Çocuk Sağlığı 1-2."** Ya-Pa Yayınları, İstanbul

OĞUZKAN, Ş. Oral, G.(1983). **"Okul Öncesi Eğitimi"**, İstanbul. Milli Eğitim Yayın Evi

OKTAY, Ayla ve POLAT UNUTKAN Özgül. (2003) **"Aile Katılımı", Erken Çocuklukta Gelişim ve Eğitimde Yeni Yaklaşımlar,** İstanbul: Morpa Kültür Yayınları

ÖZCAN, Şule. **"Onlar Birer Çiçek, Çocuk Gelişimi ve Eğitimi Üzerine"**, Anı yayıncılık, Ankara 2009

ÖZONUR ÇÖLOĞLU, Defne.**"Televizyon Mesih mi? Şeytan Mı?"** ,Ütopya Yayınevi, 2009

ÖZTÜRK, Hüseyin Emin. **"Kişilik Gelişimi Açısından Çocuk ve Televizyon,"**Beyan Yayınları,2002, İstanbul

PIOTROWSKI, Jessica Taylor. ; Helen G. M. VOSSEN, Patti M. VALKENBURG, **"Medya ve Çocuk Gelişimi"**; Bildiriler Kitabı/2, 1. Türkiye Çocuk ve Medya Kongresi

PİAGET, J **"The Child's Conception of the World, Lanham: The Rowman &Littlefield Publishing Group,"** Inc

POLAT, Oğuz.**"Çocuk ve Şiddet"**, Der Yayınları, İstanbul 2001

PONTY, M. Merleau.**"Algının Fenomolojisine Önsöz"**, Çeviren: Medar Atıcı, AFA Yayınları, 1994

POSTMAN N ve S POWERS (1996) **"Televizyon Haberlerini İzlemek,"** Aslı Çevik (çev.), Kavram Yayınları, İstanbul

POSTMAN Neil,**"Çocukluğun Yokoluşu"** Çeviren: Kemal İnan, İmge yayınevi, Nisan 1995

POSTMAN, Neil. **"Televizyon: Öldüren Eğlence"**, Çev: Osman Akınhay, Ayrıntı Yayınları, İstanbul

PÜSKÜLLÜOĞLU, A. ,**"Türkçe –Sözlük"**, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul, 1995

RAZON N. , **"Çalışan Anne ve Çocuğu"**, İstanbul: Remzi Kitapevi,1990

RİGEL N. ,**" TV, Çocuk ve şiddet araştırmalarında elli yıl."**G. İnceoğlu ve N. Akıner.(Ed.) Medya ve çocuk rehberi (1. Baskı) içinde Konya. Eğitim Kitapevi Yayınları.)

RİGEL, Nurdoğan .**"Haber, Çocuk ve Şiddet"**, Der Yayınları, 1995

SAYAR Kemal, DİNÇ Mehmet. **"Psikolojiye Giriş"**, Dem Yayınları, İstanbul, 2008

SAYDAM Ali, **"Algılama Yönetimi"**, Rota Yayınları, İstanbul, 2005,s:38

SAYIN, Önal. **"Aile Ortamında Televizyonun Çocuğun Toplumsallaşmasında Tek Yönlü Belirleyiciliği"**, İletişim Ortamlarında Çocuk Birey Sempozyumu, Anadolu Üniversitesi İletişim Bilimleri Fakültesi Bildiriler Kitabı, Eskişehir, 1999

SÖZEN, Edibe. **"Medyatik Hafıza"**, Timaş Yayınları, İstanbul

ŞEN Server, **"Okul Öncesi Eğitime Giriş"**, Eylül Ankara, 2007

ŞİRİN, Mustafa Ruhi, **"Televizyon, Çocuk ve Aile"**, İz yayıncılık, İstanbul, 1998

ŞİRİN, Mustafa Ruhi. **"Çocuk Hakları ve Medya"**, Anne- Baba, Öğretmen ve Medya Çalışanları için El Kitabı

ŞİRİN, Mustafa Ruhi. **"Şiddet, Televizyon ve Çocuk Dostu Medya"**, Çocuk Hakları Medya El Kitabı

TAŞTAN, Demet. **"Çocuk ve Şiddet"**, Babıali kültür yayıncılığı, Ekim 2009

TAYLAN, Hasan H. **"Televizyonla Yetişmek"**,Çizgi Kitapevi, Konya TEKİNALP, Şermin. **"Camera Obscura'dan Synopticon'a Karşılaştırmalı Radyo ve Televizyon"**,Beta Basım Yayın, İstanbul, Ocak 2011

Televizyon ve… Editör: KÜÇÜKERDOĞAN, Bülent**."Tematik Canlandırma ve Türkiye"** Ütopya Yayınları,1. Baskı, Aralık 2009,Kızılay Ankara

TREND David, **"Medyada Şiddet Efsanesi"**, Çeviren: Gül Bostancı, Yapı Kredi Yayınları, Ekim 2008

UYANIK BALAT Gülden, **"Okul öncesi eğitime giriş"**, Eylül 2010

WİLSON, Barbara J.,**"Media and Children's Aggression, Fear, andAltruism"** (2008) Future of Children,18(1).

YAVUZER Haluk, **"Ana –baba ve çocuk."** (12. Basım). Remzi Kitabevi, İstanbul 1999

YAVUZER, H. (1998). **"Yaygın Anne- Baba Tutumları, Ana-Baba Okulu,"** 7.Baskı. İstanbul: Remzi Kitapevi.

YAVUZER, Haluk. **"Çocuk ve Suç"**, İstanbul, Remzi Kitapevi,1998

YAVUZER, Haluk. **"Çocuk Psikolojisi"**, 30.basım, Remzi Kitapevi, Kasım 2007

YAZGAN İNANÇ, Banu/ BİLGİN, Mehmet / KILIÇ ATICI, Meral.**"Gelişim psikolojisi/çocuk ergen gelişimi",** Pegem Akademi, Ekim 2009

YEŞİLTUNA, D.Ç.1999. **"Kitle iletişim sürecinde çocuk"**. Ege Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları, İzmir.

YILDIZ, F. Ü, ŞENER, T. ,**"Okul öncesi dönemde yaratıcılık eğitimi ve yaratıcı etkinliklerde kullanmak için materyal hazırlama I-II"**. ,2. Basım, Nobel Yayıncılık, Ankara 2007

MAKALELER

"Televizyonun Zararlı Yayınları Karşısında Çocukların Korunmalarına Yönelik Yasal Düzenlemeler", İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi, Sayı:19,2004

AKÇAY, D. , ÖZCEBE H. ,**"Televizyonda okul öncesi çocukların saldırganlık davranışına etkisi"**, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Dergisi 2012, cilt:55, Sayı:2

AKTAŞ Hasret& KOÇAK Candan, **"Ayrılmaz İkili: Televizyon ve Şiddet"**, Akademi İletişim, yıl:2, sayı:7, 2007

"**American Academy of Pediatrics. Committee on Public Education. Media violence".**Pediatrics 2001;108 (5)

ANDRADE, J. ve MAY, J.(2004).“**Cognitive psychology. London: BIOS Scientific Publihers”** ANDREW Hart, **“Understanding The Media: A Partical Guide”**, Routledge, London, 1991

AVCI, Müjdat. **”Çocuk Suçluluğunda Medyanın Rolü”**, Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, Cilt:12, Sayı:1(2010)

AYAN Sezer, **”Aile içinde şiddete uğrayan çocukların saldırganlık eğilimleri”** Anadolu Psikiyatri Dergisi,2007;8.

AYRANCI, Ünal. ;KÖSEOĞLU, Nedime. ; GÜNAY, Yasemin. **”Televizyonda çocukların en çok seyrettikleri saatlerde gösterilen filmlerdeki şiddet düzeyi”**, Anadolu Psikiyatri Dergisi 2004; 5

BROWNE, K.D.,& HAMİLTON-GİACHRİTSİS, C. (2005). “**The influence of violent media on children and adolescents: a public-health approach. The Lancet”**, 365 (9460 / Feb 19)

BUSHMAN,B.J.,&ANDERSON,C.A.(2001).**”Media violence and the American public: Scientific facts vs media misinformation. American Psychologist”** , 56 (5-6)

BUSHMAN, B.J.,&HUESMANN, L.R. (2001).**”Effects of televised violence on aggression.In Singer,D.G.,Singer, J.L., eds. Handbook of children and the media.”**Thousand Oaks, CA: Sage

BUSHMAN, Brad J. ; HUESMANN, L. Rowell.**“Effects Televised Violence on Agression”**, (Ed.) Dorothy G. Singer, Jerome L. Singer, Handbook of Children and The Media, Sage Publications, California,2001

CESUR, Sevim&PAKER, Oya.**”Televizyon ve Çocuk: Çocukların Tv Programlarına İlişkin Tercihleri”,** Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi, Kış 2007,C.6,S.19

CHENG T, BRENNER r, WRİGHT J et al.(2004).**"Children's Violent Television Viewing: are parents monitoring?"** Pediatrics 114(1)

CHEVİRON, Tutal Nilgün, **"Medyanın Şiddete Dayalı İşleyişi ve Çocukların Maruz Kaldığı Olumsuzluklar"** Çocuk Hakları ve Medya El Kitabı

CROWEİL, David H. ,EVANSİan M.,O'DONNEL C.R.,**"Chıldhood Agression Violence"**

CHRİSTAKİS, D.A.,GARRİSON,M.M., HERRENKOHL, T., HAGGERTY, K.,RİVARA, F.P., ZHOU, C.,&LİEGWEG, K.(2013). **"Modifying Media Content for Preschool Children: A Randomized Controlled Trial."** Pediatrics

ÇEKAL, N.(2001). **"Okul öncesi Çocuklarda Beslenmenin Önemi, Yaşadıkça Eğitim"**

DEMİRCİ, A. ,TEPECİK, A. ,BERRY VMI. **"Görsel Algı Eğitiminin Beş-Altı Yaş Çocukların Görsel Algı Gelişimlerine Etkisi"**, Gazi Üniversitesi Endüstri Sanatlar Eğitim Fakültesi Dergisi, Sayı:28,2012

DEMİRİZ S. ,ULUTAŞ, İ, (1999).**"Ebeveynlerin Çocuklarının ve Çocuk Programlarına Yönelik Görüşlerinin İncelenmesi."**X. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi

DUYAN ÇAMURDAN, Aysu.**"Görsel Medyanın Çocuk Sağlığına Etkileri"**, Sted, 2007,cilt 1 6,sayı:2

DÜNDAR Can, **"Televizyon ve Şiddet"**, Cogito,sayı6-7

EKER, A ve YURDAKUL, M.(2006). **"Annelerin bebek beslenmesi ve emzirmeye ilişkin bilgi ve uygulamaları,"**STED, 15(9)

ERDOĞAN İrfan (1998), **"Gerbner 'in Ekme Tezi ve Anlattığı Öyküler Üzerine Bir Değerlendirme"**, Kültür ve İletişim Dergisi, 1(2)

ERGİL, Doğu(2001)**"Şiddetin Kültürel Kökenleri"**, Bilim ve Teknik, sayı:399. Şubat.

EVRA, Judith Van,**"Television And Child Development"**, London: Lawrence Erlbaum, 2004

FLAVELL, J.H.,FLAVELL, E.R., GREEN, F.L., KORFMACHER, J.E.(1990), **"Do Young Chilren Think of Television Images as Picturesor Real Object"**, Journal of Broadcasting& Electronic Media, 34(4),Fall

FOUTS, G.et al.(2006), **"Demonizing in Children's Television Cartoons and Disney Animated Films, Child Psychiatry Hum Dev"**,37

FRİEDRİCH,L.K.,STEİN,A.H.(1973).**"Agressive and Prosocial Television Programms and The Natural Behavior of Preschool Children. Society for Research in Child Development Monograph"**,38(4)

GAL, H. And LİNCHEVSKi, L.(2010). **"Toseeor not tosee: Analyzing difficulties in geometry from the perpective of visual perception"**. Educ. Stud. Math, 74

GARY, L.KOCHENDERFER, B. COLEMAN, C.(2000)**"Friendship Quality as a Predictor of Young Children'sEarly School Adjustment. Wendy Craig (Ed), Child hood Social Development."**Massachusetts ve Oxford: Blackwell Publishers

GERBNER, George.**"Chairman Znaimer's Sensual Pagan Torrent".** Canadian Journal of Communication, Vol. 21, No.1, http:cic-online.ca, (2003)

GİZİR, Z.(2002) **"Anaokuluna Devam Eden Dört- Beş Yaş Çocuklarında Sosyal Davranışların Gelişimi ile Benlik Saygısı Arasındaki İlişkinin İncelenmesi".**

GÜLEÇ, Hüseyin; TOPALOĞLU, Mürüvvet; ÜNSAL, Demet; ALTINTAŞ, Merih.**"Bir Kısır Döngü Olarak Şiddet, Psikiyatride Güncel Yaklaşımlar"-** Current Approaches in Psychiatry 2012; 4(1) (özkıyım, self mutilasyon uygulamaları: :Kendine zarar verme)

GÜLER, Deniz. (1989), **"Çocuk, Televizyon ve Çizgi film"** Kurgu. AÇIK Öğretim Fakültesi, İletişi Bilimleri Dergisi, Sayı:5

GÜNDÜZ KALAN, Özlem. **"Medya Okuryazarlığı ve Okul Öncesi Çocuk: Ebeveynlerin Medya Okuryazarlığı Bilinci Üzerine Bir Araştırma"**, İletişim Fakültesi Dergisi

GÜREL, Emet; ALEM, Jale.**" Postmodern bir durum Komedisi Üzerine İçerik Analizi: The Simpsonlar",**Ulusal Sosyal Araştırmalar Dergisi, The Journal of International Social Research, Volume 3/10 Winter 2010

HÜNERLİ Selçuk ,**"Canlandırmanın Kullanım Alanları ve Türkiye'deki Durum",** İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi, 2012

İNCEOĞLU, Y. (Ocak / ŞUBAT 1999)**"Televizyon ve Çocuklardaki Korku Reaksiyonları"**, İLAD, İletişim Araştırmaları Derneği, İstanbul

İŞÇİBAŞI, Yaprak (2001)**"Televizyondaki Şiddetin Çocuklar Üzerindeki Saldırganlık Etkisi -Amerikan Örneği"** Kurgu Dergisi Sayı:18

KARATAY, Gülnaz. ,TOKUR KESGİN, Makbule. **"Çocuk, Televizyon ve Şiddet"**,

KIRIK, Ali Murat. **"Televizyonun Gelişim Çağı Çocukları Üzerindeki Olumsuz Etkileri ve Ebeveynlerin Kontrol Sorunu "**,21. Yüzyılda Eğitim ve Toplum Eğitim Bilimleri ve Sosyal Araştırmalar Dergisi, Cilt 2, Sayı 4, Bahar 2013

KIRLAR BAROKAS, Safiya. Büyümüş de Küçülmüşler Bir Reklam Çözümlemesi" Pınar Sosis" İstanbul Arel Üniversitesi İletişim Fakültesi İletişim Çalışmaları Dergisi Yıl:1 Sayı:1

KIZMAZ, Z.,**"Okullardaki şiddet davranışının kaynakları üzerine kuramsal biryaklaşım."**CumhuriyetÜniversitesiSosyalBilimlerÜniversitesi,30(1),2006

KUTLUAY MERDOL, Türkan. , **"Okul Öncesi Çocukların Beslenmesi"**, Hacettepe Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Beslenme ve Diyetetik Bölümü, Şubat 2008, Ankara

LEDİNGHAM,J.E.,C.A.,&Richardson, J.E.(1993). **"The effects of media violence on children. National Clearing house on Family Violence. Family Violence Prevention Division"**, Health and Welfare, Canada.

MILLER, Michael C. , (2001).**"Does Violence in the Media Cause Violent Behavior?**

National Institute of Mental Health (1982). **"Television and behavior: 10 years of scientific progress and implications for the eighties."** Washington, DC: US Government Printing Office.

ÖKTEM, Ferhunde. ,SAYIL, Melike. ;ÇELENK ÖZEN, Sevilay**. "Akıllı İşaretler Sınıflandırma Sistemi Kodlayıcı Eğitimi Kitapçığı"**, Ankara, Mart 2006

ÖNDER, Mustafa. **"Medya Kıskacındaki Çocuklar"**, Din bilimleri Araştırma Akademik Araştırma Dergisi, VIII (2008) sayı:4

ÖZDİKER, C.(1997),**"Çocuklar Yönelik Televizyon Yayınları ve Aile Bireylerinin Televizyon İzleme Gün Saat Araştırması"** RTÜK İletişim Dergisi, Ekim- Kasım97, yıl:1, sayı:2

ÖZMERT, Elif N.**" Erken çocukluk gelişiminin desteklenmesi- II: çevre"**, Çocuk Sağlığı ve hastalıkları dergisi 2005;48

PAİK, H.,&COMSTOCK, G.(1994).**"The effects of television violence on antisocial behevior:amete-analysis."** Communication Research, 21

PEMBECİOĞLU, Nilüfer (1997).**"Çocukluklarını Yitiren Çocuklar Üstüne"** İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi 6

POTTER, W. James.**"Media Literacy, Sage Publications"**, California, 2005

PRİNCE, L.D., ve ESTER M.Howard, M.E.(2002). **"Children and Their Basic Needs",** Early Child hood Education Journal, 30(1)

RAZON, N.(1987). **"Okul Öncesi Çocukta Sık Rastlanan Uyum ve Davranış Sorunlarından Bazıları ve Anaokulunda Çözüm Önerileri."** Ya-Pa 5. Okul Öncesi Eğitimi ve Yaygınlaştırılması Semineri, Ankara

RİDEOT, V.(2011).**"Zer oto eight: Children's media use in America."**San Francisco: Common Sense Media.

ROBİNSON, Thomas N.(2001). **"Effects of Reducing Children's Television and Video Game Use on Aggressive Behavior"**,Atchives of Pediatrics and Adolescent Medicine from the American Medical Association, 155

RTÜK. Aile Bireylerinin Televizyon İzleme Gün ve Saat Alışkanlıkları Kamuoyu Araştırması: Ankara Bölgesi. Radyo Televizyon Üst Kurulu Kamuoyu ve Yayın Araştırmaları Dairesi Başkanlığı, Ankara, 1997

SCHNECK, C. M. (2005) **"Visual Perception"**. J. Case- Smith (Ed.) Occupational Therapy for Children St. Louis, Missouri: Elsevier.

Sevim Cesur& Oya Paker,**"Televizyon ve Çocuk: Çocukların TV Programlarına İlişkin Tercihleri"**,Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi, Kış 2007,C.6,S.19

SEVİNÇ, M.,(1999). "**Çocuğun Bilişsel ve Sosyal Gelişiminde Sembolik oyunun Rolü"**, Early Years Conference, Sharing Research in Early Child hood Education 12-16 April 1999, Warwick, İngiltere

SHEPHERD, A.(2008).**"Nutrition in infancy and childhood:a healthy start means a healthy future"**. Primary Health Care.19(1)

SİM Şükrü, **"Medya ve Şiddet"**,İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Hakemli Dergisi, 2012 - iudergi.com

SİNGER, Mj.;SLOVAK, K.,FRİERSON, T. (1998)**."Viewing Preferences, Symptoms of Psychological Trauma and Violent behaviours among Children who Watch Television".**Journal of the American Academy of Child and Adolescent Psychiatry, V:37, N:10

STERN, C. Researcher Shocked to Find: **TV Violence**, Variety, 1998,V:370n:10,p:24

STRASBURGER, VC. **"Children, adolescents, and the media: five crucial issues.Adolesc Med** "1993;4

TEZCAN Mahmut,**"Bir Şiddet Ortamı Olarak Okul"**, Cogito, Yapı Kredi Yayınları, Sayı:6-7 Kış-Bahar, 1996

TİSSERON, S. (2005), **"L'enfantaurisquedesmedias**", Enfe~Psy içinde, sayı:26,

TSAİ, C. L., WİLSON, P. H. And CHOW, S. M.(2008)**" Role of visual-perceptual skills (non-motor) in children with developmental coordination disorder."**Human Movement Science, 27

TUĞRUL, B.(2002).**"Erken Çocukluk Döneminde Öğrenmeyi ve Öğretimi Kolaylaştıran Özellikler"**, Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi, 22

TURNER, J.p.(1991) **"Relations Between Attachment, Gender and Behavior with Peers in Preschool, Child Development"** 62

TÜBİTAK Bilim Teknik Dergisi-Psikoloji Köşesi, Televizyon, Şiddet ve Toplum

TÜRKMEN, Cemile. "**İnsan Doğurdu Medya Büyüttü"**

TÜRKMEN, Nilgün. **"Çizgi filmlerin Kültür Aktarımındaki Rolü, Pepee"** Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, Aralık 2012,Cilt:36, Sayı:2

ULUÇ, Güliz. **"Toplumsal Bir Gruba Yönelik Şiddet Türü: Medya, Şiddet ve Çocuklar"** Journal Of Selçuk Communication, Cilt:2,Sayı:2,Ocak 2002

ÜNAL, N;DURUALP, E. **"Televizyonun Okul Öncesi Çocuklara Etkileri"**. Çankırı Karatekin Üniversitesi SBE Dergisi, 3(2)

ÜNSAL Artun, **" Genişletilmiş Bir Şiddet Tipolojisi"**, sayı 6-7. Kış Bahar

VESSEY J, YİM- CHİPLİS P, MACKENZİE N (1998). **"Effects of television viewing on children's develeopment"**. PediatricNursing (5)

VİLLANİ S. **"Impact of media on children and adolescenst:a 10-year review of there search."** J AmAcad Child Adolesc Psyhiatry 2001;(4)

WİLSON ve ark., 1996) **"Content analysis of Enteryainment Television: The 1994-1995 Results."**Paper presented at the Duke University Conference on Media Violence and Public Policy in the Media, Durham, Ne.

YÖRÜKOĞLU Atalay, **"Kitle İletişim Araçları ve Şiddet"**, UNESCO, 1985 Yılı 8. Seminer Tutanakları, Hürriyet Vakfı Eğitim Yayınları, İstanbul

ZİMMERMAN, FJ., CHRİSTAKİS DA (2005), **"Children's television viewing and cognitive outcomes: a longitudin alanalysis of nationaldata"**. Arc Pediatr Alolesc Med;159(7)

ZUCKERMAN, D.M.&ZUCKERMANN, B.S. (1985). **"Television'simpact on children."**Pediatrics, 75(2)

BASILMAMIŞ KAYNAKLAR

ATAN Uğur , **"Animasyonun Kültür Aktarımındaki Yeri, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi",** Selçuk Üniversitesi, 1995

ÇELENK, E.1995. **"Televizyonda gösterilen çizgi filmlerin ilkokul çağı çocukları üzerindeki etkileri. "**Yüksek lisans tezi (basılmamış).,Ege Üniversitesi, İzmir.

DAMAR, M. (2007). **İsviçre'de yaşayan altı yaş Türk çocuklarının dil kazanımlarına yönelik geliştirilen «Türkçe Dili Etkinlikleri Gözlem Formu» geçerlik ve güvenirlik çalışması.** Doktora Tezi. Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Sayfa:1

DEMİRKOL, Perçin. **"Televizyon Çocuk Programlarında Yer Alan Müziklerin Müzik Dersi Öğretim Programı Genel ve Özel Amaçları Açısından İncelenmesi,"** Yüksek Lisans Tezi, İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimler Enstitüsü, Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı, Malatya,2013

DİNÇER Berk, **"Medya ve Şiddet"**, Yayınlanmamış Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi,1997

GÜNAYDIN Beyza, **"TRT Çocuk ve Yumurcak TV"**RTÜK Uzmanlık Tezi,2011

GÜNEŞ, Vildan. **"Çizgi Film Karakterlerinin Çocukların Satın alma Davranışlarına Etkileri"**,2010,Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü

İNANLI M.S. **,"Televizyondaki çocuk programlarının beş altı yaş çocuklar için sözel şiddet ve anti sosyal sözcükler içerme durumunun incelenmesi."**, Yüksek Lisans Tezi. Ankara: Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, 2009

İNCE, M.1991. **"Çizgi filmlerin 6-18 yaş grubu bireylerin yaşantılarındaki yeri ve önemi. "**Yüksek Lisans Tezi (basılmamış). Gazi Üniversitesi, Ankara

KABA, F.1992. **"Animasyonun eğitim amaçlı kullanımı."** Yüksek lisans tezi (basılmamış).T.C. Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.

KARABOĞA M. Tahir, **"Türkiye'de Özel Televizyon Kanallarının Ana Haber Bültenlerinde Şiddet Olgusu"**, Yüksek Lisans Tezi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, MERSİN 2007

MURATOĞLU, Bahar. **"Sosyal Sapkınlığın Medyadaki Temsilinin Çizgi Filmler Üzerinden İncelenmesi"** Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul, İstanbul Üniversitesi,2009

SAATÇILAR, C.(1997)**"Anaokuluna giden çocukların sosyalizasyon süresinde ebeveynlerin ve eğiticilerin rolü"** Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.

SÖKMEN, S. ,**"5 yaş algı gelişimi"**, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 1994

TÜRKKENT, Ezgi. **"Okul öncesi dönem çocuklarının televizyondan etkilenmeleri konusunda anne ve öğretmen görüşleri"**, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İlköğretim Anabilim Dalı/ Okul Öncesi Eğitimi Programı, Burdur, 2012.

YAZICI, Elif. **"Televizyon Yayınlarının Olumsuz Etkilerinden Çocukların Korunmasına Yönelik Düzenlemeler"**, RTÜK Uzmanlık Tezi-Ekim 2011, Ankara

İNTERNET KAYNAKLARI

MEMİŞ A. ,HARMANKAYAT. **"İlköğretim Okulu birinci sınıf öğrencilerinin görsel algı düzeyleri"**, Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi, 2012 - tsadergisi.org

AKIN, Tuba **"biz büyüdük, kirlendi çizgi dünya…"** www.raillife.com.tr/arsiv/13_03.pd

AKSAÇLIOĞLU, AG. ;Yılmaz, B. **"Öğrencilerin televizyon izlemeleri ve bilgisayar kullanmalarının okuma alışkanlıkları üzerine etkisi"**-Türk Kütüphaneciliği, 2007 - tk. org.tr

AKTAŞARNAS, Y. (2005). **“3-18 yaş grubu çocuk ve gençlerin interaktif iletişim araçlarını kullanma alışkanlıklarının değerlendirilmesi”**. The Turkish Online Journal of Educational Technology – TOJET, 4: 4

ALVER,Füsun**.“Neil Postman'in Çocukluğun Yok Oluş Sürecinde iletişim Teknolojisi Eleştirisinin Eleştirisi”**, N Postman-2004 - dergiler.ankara.edu.tr)

Buckhingham, D., et al.(2007), **“The Impact of the Media on Children andYoung People with a particular focus on computer games and the internet”**, www.dcsf.gov.uk

“Çocuğa TV’yi yasaklamak çözüm değil”, Habertürk,28 Şubat 2012

(ERGÖZ, Selen. **“Çizgi Filmlerin Çocuk Müziği açısından değerlendirilmesi”**, www.muzikegitimcileri. net.)

http://cizgifilmsel.blogspot/2009/11

http://www.ustunyetenekli.com

http://tr.wikipedia.org/wiki/Anime

http://tr.wikipedia.org/wiki/Disney_Channel

http://tr.wikipedia.org/wiki/Jetix

http://tr.wikipedia.org/wiki/JOJO

http://tr.wikipedia.org/wiki/KidsCo

http://tr.wikipedia.org/wiki/Nickelodeon(Türkiye)

http://tr.wikipedia.org/wiki/TRT Çocuk

http://tr.wikipedia.org/wiki/Yumurcak_TV

http://www.bsm.gov.tr/ruhsagligi/docs/televizyon.pdf

http://www.cmu.edu/CSR/case_studies/tv_violence.html

http://www.ekipnormarazon.com/makaleler/**"Okulöncesi çocuğun psikolojik gelişimi**", 31.10.2012

http://www.e-psikiyatri.com/ **"bu-cizgi-filmler-agresif-yapiyor"**-33255

http://www.hayatadokun.net/kadn-ve-psikoloji/item/110-**psikolojide şiddet I-II**

http://www.medialit.org/reading_room/pdf/CMLskillsandstrat.pdf

http://www.rtukisaretler.gov.tr

http://www.stargazete.com/**"cumartesi/bu-kanallar-cocuklarin-dilinden-anliyor"-**haber-158018. 27.12. 2009

http://www.zaman.com.tr/aile-sağlık_**çizgi-filmlerde-akilli-işaretler-neden-yok,** 04.04.2014

Kaiser Aile Vakfı (2010)**" Daily Media Use Among Children and Teens Up Dramaticallt From Five Yearsago"** ,www.kff.org

Kaiser Aile Vakfı(2010). **"Generation M2: Media in the Lives of to18 Year Olds",** www.kff.org

KARATAY, Gülnaz; TOKUR KESGİN, Makbule. **"Çocuk, Televizyon ve Şiddet"**, www.egitemsen. org.tr

KIRIK,A.M. - 21. YÜZYILDA EĞİTİM VE TOPLUM –**"Televizyonun Gelişim Çağı Çocukları Üzerindeki Olumsuz Etkileri ve Ebeveynlerin Kontrol Sorunu"**, eğitim ve toplum.org

Lesaffre, A.(2002b).**"Accompagner un enfant dans son developpement"**, www.interraide.org / pratiquus /pages/urbain/social/4accompagner.htm.

Milliyet gazetesi, **"900 saat okul 1500 saat TV"**,21.04.2006

Özakar, S. ve Koçak, C. (2012). **“ Kitle iletişim araçlarından televizyonun 3-6 yaş grubundaki çocukların davranışları üzerine etkisi”**. New/Yeni Symposium Journal www.yenisymposium.net fiubat. 50: 1

ÖZERTEM, Tekin http://www.medyaa.com/haber_detay.asp?haberID=2303, Er. Tarihi:11.01.2010.

Phillps, Carrie; Jennifer Bonds;**“Survey of Communication Theory: Cultivation Theory.”Sociology and Philosophy Essays**, http://www.magicdragon com /EmeraldCity/ Nonfiction / socphil.html #4major,1999

Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayınları Hakkında Kanun(3984),www.rtuk.gov.tr)

SAYAR, Kemal; DİNÇ, Mehmet. 2009, **“ Televizyon çizgi filmlerin çocukların değer oluşumuna etkileri”**,www.psikiyatri.org

Sina Koloğlu, **“Çocuk Kanallarını Bekleyen Tehlike!”,** Milliyet gazetesi 24.01,2013)

METİN,Ş.,ARAL,N.– **“Motor Beceriden Bağımsız Görsel Algı Testi-3: Geçerlik Güvenirlik Çalışması”**, sbedergi.karatekin.edu.tr

TAHİROĞLU YOLGA A. ,ÇELİK GÜL G., BAHALI K. , AVCI A. **“ Medyanın Çocuk ve Gençler Üzerine Olumsuz Etkileri; Şiddet Eğilimi ve İnternet Bağımlılığı”** www.yenisymposium,net , Ocak 2010/ Cilt 48/Sayı 1

KOCAEFE, Tuğba. **“Okul Öncesi Çocuklarda Benlik Gelişimi”** http://www.lunarpsikoterapi.com/wordpress/?p=107

“TV VE ŞİDDET”,www.gelişimplatformu.org

“TvMedyaSiddet”.php,19.04.2012http://www.serapaltakin.com/

ÜNLÜ, İhsan **"Televizyonun İlköğretim 7. Sınıf Öğrencilerinin Meslek Seçimiyle İlgili Algılarına Etkisi"**, pegem.net

Wilson, B.J.(2008).**"Media violence and aggression in youth"**. InS.l. Calvert &B.J. Wilson (Eds.), **The handbook of children, media, and development** (s.237-267). West Sussex, UK: Blackwell)

www.cocukaile.com / Huriye Kuruoğlu**, "Televizyonun Çocuklar Üzerindeki Olumsuz Etkileri"**, 17.09.2012)

www.dunyabulteni.net**."Çocukları medya karşısında yalnız bırakmayın"**,03.10.2012

www.medyaokuryazarliği.org.tr

www.milliyet.com.tr, **"Bebek ve çocuk, Çocuğum 3-12 yaş"**,04.04.2013

www.okulonceciyiz.biz/.../18122d1222663224-"**cizgi-film-ve-cocuk-anket-sonucu-ve-oneriler.doc"**

www.sanatlog.com/**"tom-jerry-ve-cizgi-filmlerde-siddetin-parametreleri"**

www.wikipedia.org/wiki/Cartoon_Network(tr)

www.wikipedia.org/wiki/DÇoçuk

www.zaman.com.tr./**"aile-sağlik_cizgifilmlerde-akilli-işaretler-neden--yok"**_ 20429... 04.04.2014)

YAĞBASAN, Mustafa.;KURTBAŞ,İhsan **"Televizyondaki Şiddet ve Tüketim Paradigmalarının Çocukluk Bağlamında Değerlendirilmesine Yönelik Ampirik Bir Araştırma "**,www.academia edu.tr.

YAPICI,Şenay.**"Bir Eğitim Aracı Olarak Televizyon ve Etkileri"**, http://www.universite-toplum.org/text.php3?id=272,Haziran2006,Cilt:6,Sayı:2

EKLER

Ek 1

YAYINLANDIĞI ÇOCUK KANALI	ÇİZGİFİLMİN ADI	ŞİDDET ÇEŞİDİ	ŞİDDET SÜRESİ	ÇEKİM SAYISI	ÇİZGİFİLMİN SÜRESİ	YAPIM
Cartoonnetwork	StevenUniverse/Cheeseburger Backpack	Fiziksel/ Sözel	39sn/8sn	174 çekim	10.00 dakika	Yabancı
Cartoonnetwork	John Bravo/ Golfun Lordu	Fiziksel/ Sözel	33sn/17sn	89 çekim	07.50 dakika	Yabancı
Cartoonnetwork	AdventureTime/ Üzgün Yüz	Fiziksel/ Sözel	100sn/19sn	206 çekim	11.13 dakika	Yabancı
Cartoonnetwork	Gumball/Baskı	Fiziksel/ Sözel/ Duygusal	2 sn/20sn/10sn	132 çekim	11.14 dakika	Yabancı
Cartoonnetwork	Ninjago/ Son Yolculuk	Fiziksel/ Sözel/ Duygusal	164sn/22sn/37sn	453çekim	30.55 dakika	Yabancı
Cartoonnetwork	Drama Adası	Fiziksel/ Sözel	31 sn/69sn	252 çekim	21.33 dakika	Yabancı
Cartoonnetwork	Ben10 Omniverse/ Rad	Fiziksel/ Sözel	144sn/28sn	353 çekim	21.25 dakika	Yabancı
Disney Channel	Doraemon/ Önceden Yazılmış Günlük	Fiziksel/ Sözel/ Duygusal	45sn/30sn/19 sn	186 çekim	12.10 dakika	Yabancı
Disney Channel	Esrarengiz Kasaba	Fiziksel/ Sözel/ Duygusal	121sn/28 sn/60 sn	435 çekim	21.09 dakika	Yabancı
Disney Channel	Kalimero	Fiziksel/ Sözel	3sn/12sn	145 çekim	09.52 dakika	Yabancı
Disney Channel	Muhteşem Örümcek Adam	Fiziksel/ Sözel	320sn/46sn	429 çekim	20.39 dakika	Yabancı
Disney Channel	Lanfeust ve Sihirli Madalyon	Fiziksel/ Sözel/ Duygusal	60 sn/6 sn/38 sn	336 çekim	23.15 dakika	Yabancı
Disney Channel	Fineas ve Förb/ Bustville İçin Son Tren	Fiziksel/ Sözel/ Duygusal	70sn/5sn/15sn	176 çekim	12.10 dakika	Yabancı
Disney Channel	Jake ve Varolmayan Ülkenin Korsanları/Mercan Koyunu Kurtarıyoruz	Fiziksel/ Sözel	85sn/4sn	117 çekim	11.39 dakika	Yabancı
Minika Çocuk	Emilie ile Çiçekler	X	X	33 Çekim	03.00 dakika	Yabancı
Minika Çocuk	Dongdong/Dancing Machine	Fiziksel	3 sn	38 Çekim	01.05 dakika	Yabancı
Minika Çocuk	Sevimli Ayıcıklar (Care Bears)	Sözel/ Duygusal	17sn/20sn	313 çekim	21.10 dakika	Yabancı

Ek 1'in Devamı

YAYINLANDIĞI ÇOCUK KANALI	ÇİZGİFİLMİN ADI	ŞİDDET ÇEŞİDİ	ŞİDDET SÜRESİ	ÇEKİM SAYISI	ÇİZGİFİLMİN SÜRESİ	YAPIM
Minika Çocuk	Günün Dinazoru	Fiziksel	5 sn	26 çekim	01.54 dakika	Yabancı
Minika Çocuk	Çilek Kız	X	X	279 çekim	20.00 dakika	Yabancı
Minika Çocuk	Babar/ Rüzgar Koşucuları	Fiziksel	117 sn	219 çekim	11.42 dakika	Yabancı
Minika Çocuk	Dongdong/Mosquito	Fiziksel	13sn	20 çekim	01.05 dakika	Yabancı
MinikaGo	Fish ve Cips/ Kedi Oyunu	Fiziksel/ Sözel	28 sn/91sn	224 çekim	12.58 dakika	Yabancı
MinikaGo	Max Steel	Fiziksel/ Sözel	82 sn/5sn	320 çekim	20.30dakika	Yabancı
MinikaGo	Ayşegül/ Sıkı Bir Çalışma	Fiziksel/ Sözel/ Duygusal	6 sn/11sn/9sn	165 çekim	12.42 dakika	Yabancı
MinikaGo	Tenkai Şövalyeleri	Fiziksel/ Sözel	315sn/9sn	304 çekim	20.40 dakika	Yabancı
MinikaGo	Yemek Laboratuvarı/ Meydan Okuyorum	Sözel	15 saniye	48 çekim	03.55 dakika	Yabancı
MinikaGo	Koyun Shaun/ Mower Mouth	Fiziksel/ Sözel	12 sn/3 sn	134 çekim	05.30 dakika	Yabancı
MinikaGo	Oscar Çöllerde	Fiziksel	37 saniye	131 çekim	06.30 dakika	Yabancı
Planet Çocuk	RGG Ayas/ Kuzey Ne Tarafta	Fiziksel/ Sözel/ Duygusal	6sn/8sn/13sn	92 çekim	10.21 dakika	Yerli
Planet Çocuk	Scooby Doo/ Gölgelerin Rehinesi	Fiziksel/ Sözel	198sn/93sn	362 çekim	19.32 dakika	Yabancı
Planet Çocuk	Pisi	X	X	54 çekim	07.00 dakika	Yerli
Planet Çocuk	Şehrin Kahramanları/Fiona'nın İzin Günü	X	X	165 çekim	14.01 dakika	Yabancı
Planet Çocuk	Süper Köpek Kripto'nun Macerası/ Bir Günlük Kaçış	Sözel/ Duygusal	30sn/8sn	139 çekim	09.37 dakika	Yabancı
Planet Çocuk	Leliko/ İzleyerek Takip Et Oyunu	X	X	51 çekim	11.11 dakika	Yerli
Planet Çocuk	Mia Ve Ben/ Herşeyi Bilen Bayan	Duygusal	10 saniye	72 çekim	07.00 dakika	Yabancı

Ek 1'in Devamı

YAYINLANDIĞI ÇOCUK KANALI	ÇİZGİFİLMİN ADI	ŞİDDET ÇEŞİDİ	ŞİDDET SÜRESİ	ÇEKİM SAYISI	ÇİZGİFİLMİN SÜRESİ	YAPIM
TRT Çocuk	Pepe'nin Islık Oyunu	X	X	Görüntüler kamera hareketleriyle birbirine bağlanmıştır.	10.16 dakika	Yerli
TRT Çocuk	Pepe'nin Kocaman Ailesi	X	X	127 çekim	09.55 dakika	Yerli
TRT Çocuk	Mini Mini Hutoslar/ Doğum Günü Pastası	X	X	161 çekim	04.39 dakika	Yabancı
TRT Çocuk	Kuzucuk	X	X	175 çekim	13.31dakika	Yerli
TRT Çocuk	Canım Kardeşim/ Küçük Olmak Ne Kadar Zormuş	X	X	130 çekim	09.18 dakika	Yerli
TRT Çocuk	Çatlak Yumurtalar/ Yeni Komşu	X	X	47 çekim	05.01 dakika	Yerli
TRT Çocuk	Ciciki/ Zamanın Önemi	X	X	135 çekim	13.00 dakika	Yerli
Yumurcak TV	Niloya/ Kar	X	X	72 çekim	06.22 dakika	Yerli
Yumurcak TV	Can/ Uçan Horoz	X	X	80 Çekim	08.16 dakika	Yerli
Yumurcak TV	Pocoyo/Elie'nin Banyosu	X	X	20 çekim	02.54 dakika	Yabancı
Yumurcak TV	Çufçuflar Diyarı/ Chuggington/ Şef Wilson	X	X	144 çekim	10.00dakika	Yabancı
Yumurcak TV	Roary/ Soğuk Meltemi	X	X	154 çekim	10.00dakika	Yabancı
Yumurcak TV	Olly/ En Sevdiğim Lezzet	X	X	72 çekim	04.14 dakika	Yabancı
Yumurcak TV	Pororo/ Oyuncak Bulmak	X	X	72 çekim	04.50 dakika	Yabancı

ÖZGEÇMİŞ

Adı Soyadı: Özgür ÖZEN

Doğum Yeri ve Yılı: Söke/1971

Yabancı Dil: Almanca

Yüksek Lisans:1996, Dokuz Eylül Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü,

Sinema- TV Anabilim Dalı

Lisans: 1992, Dokuz Eylül Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Sinema TV Bölümü

Lise: 1987. İzmir Eşrefpaşa Lisesi

İş tecrübesi: 1993-1997, Adnan Menderes Üniversitesi, Sanat Eğitimi Okutmanı

1997- Devam Ediyor, Süleyman Demirel Üniversitesi, Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu, Görsel İşitsel Teknikler ve Medya Yapımcılığı Bölümü Öğretim Görevlisi

Yayınları:

ÖZEN, Özgür. **"Genel İletişim",** Pegem A Yayıncılık, Mart 2006,s:119-140